

Uradni list

Evropske unije

C 493

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Letnik 65

27. december 2022

Vsebina

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2022–2023

Seje: 6.–9. junija 2022

SPREJETA BESEDILA

I Resolucije, priporočila in mnenja

RESOLUCIJE

Evropski parlament

torek 7. junija 2022

2022/C 493/01	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o poročilu Komisije o Turčiji za leto 2021 (2021/2250(INI))	2
2022/C 493/02	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o načrtu ESZD za podnebne spremembe in obrambo (2021/2102(INI))	19
2022/C 493/03	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o EU in varnostnih izzivih v indijsko-pacifiški regiji (2021/2232(INI))	32
2022/C 493/04	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o otokih EU in kohezijski politiki: sedanje razmere in prihodnji izzivi (2021/2079(INI))	48
2022/C 493/05	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o izvajanju člena 17 uredbe o skupni ribiški politiki (2021/2168(INI))	62
	sreda 8. junija 2022	
2022/C 493/06	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2022 o varnosti na območju vzhodnega partnerstva in vlogi skupne varnostne in obrambne politike (2021/2199(INI))	70

SL

četrtek 9. junija 2022

2022/C 493/07	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o stanju človekovih pravic v Xinjiangu in tamkajšnjih policijskih kartotekah (2022/2700(RSP))	96
2022/C 493/08	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o instrumentalizaciji pravosodja v represivne namene v Nikaragvi (2022/2701(RSP))	100
2022/C 493/09	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o kršitvah medijske svobode in varnosti novinarjev v Gruziji (2022/2702(RSP))	104
2022/C 493/10	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o pravni državi in morebitni odobritvi poljskega načrta za okrevanje in odpornost (v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost) (2022/2703(RSP))	108
2022/C 493/11	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o pravici Parlamenta do pobude (2020/2132(INI))	112
2022/C 493/12	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o grožnjah za pravico do splava po svetu: morebitna razveljavitev pravice do splava v ZDA s strani vrhovnega sodišča (2022/2665(RSP))	120
2022/C 493/13	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o pozivu k sklicu konvencije za revizijo temeljnih pogodb (2022/2705(RSP))	130
2022/C 493/14	Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o novem trgovinskem instrumentu za prepoved proizvodov, ki so rezultat prisilnega dela (2022/2611(RSP))	132

PRIPOROČILA

Evropski parlament

sreda 8. junija 2022

2022/C 493/15	Priporočilo Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2022 Svetu in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o zunanji, varnostni in obrambni politiki EU po ruski vojni agresiji proti Ukrajini (2022/2039(INI))	136
---------------	--	-----

III Pripravljalni akti

Evropski parlament

torek 7. junija 2022

2022/C 493/16	Sklep Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o imenovanju Margreet Fröberg v izbirno komisijo po členu 14(3) Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (2022/2043(INS))	148
2022/C 493/17	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o osnutku sklepa Sveta o podaljšanju Sporazuma o spodbujanju, zagotavljanju in uporabi satelitskih navigacijskih sistemov Galileo in GPS ter podobnih aplikacij med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Združenimi državami Amerike na drugi strani (06531/2022 – C9-0147/2022 – 2022/0005(NLE))	149

sreda 8. junija 2022

2022/C 493/18	P9_TA(2022)0227 Krepitev pooblastil Europolu: vnos razpisov ukrepov v SIS ***I Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2022 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/1862 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah glede vnosa razpisov ukrepov s strani Europolu (COM(2020)0791 – C9-0394/2020 – 2020/0350(COD)) P9_TC1-COD(2020)0350 Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 8. junija 2022 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2022/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/1862 glede vnosa informativnih ukrepov v schengenski informacijski sistem (SIS) za državljane tretjih držav v interesu Unije	150
2022/C 493/19	Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2022 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvi med Evropsko unijo in Islamsko republiko Mavretanijo ter protokola o izvajanju navedenega sporazuma (COM(2021)0589 – 12208/2021 – C9-0419/2021 – 2021/0300(NLE))	151
2022/C 493/20	Nezakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2022 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvi med Evropsko unijo in Islamsko republiko Mavretanijo ter protokola o izvajanju navedenega sporazuma (12208/2021 – C9-0419/2021 – 2021/0300M(NLE))	152
2022/C 493/21	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 8. junija 2022, o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87/ES v zvezi s prispevkom letalstva k cilju Unije glede zmanjšanja emisij v celotnem gospodarstvu in ustreznem izvajanju globalnega tržnega ukrepa (COM(2021)0552 – C9-0319/2021 – 2021/0207(COD))	158
2022/C 493/22	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 8. junija 2022, o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87/ES v zvezi z obveščanjem o poravnavi v okviru globalnega tržnega ukrepa za operatorje zrakoplovov s sedežem v Uniji (COM(2021)0567 – C9-0323/2021 – 2021/0204(COD))	198
2022/C 493/23	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 8. junija 2022, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/842 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma (COM(2021)0555 – C9-0321/2021 – 2021/0200(COD))	202
2022/C 493/24	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 8. junija 2022, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/841 glede področja uporabe, poenostavitve pravil o skladnosti, določitve ciljev držav članic za leto 2030 in zaveze skupnemu doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2035 v sektorju rabe zemljišč, gozdarstva in kmetijstva ter Uredbe (EU) 2018/1999 glede izboljšanja spremljanja, poročanja, spremljanja napredka in pregleda (COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD))	232
2022/C 493/25	Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 8. junija 2022, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2019/631 glede krepitev standardov emisijskih vrednosti CO ₂ za nove osebne avtomobile in nova lahka gospodarska vozila v skladu s povečano podnebno ambicijo Unije (COM(2021)0556 – C9-0322/2021 – 2021/0197(COD))	295

četrtek 9. junija 2022

2022/C 493/26

P9_TA(2022)0241

Instrument za mednarodno javno naročanje ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu blaga in storitev tretje države do notranjega trga javnih naročil Unije ter postopkih za podporo pogajanjem o dostopu blaga in storitev Unije do trgov javnih naročil tretjih držav (COM(2016)0034 – C9-0018/2016 – 2012/0060(COD))

P9_TC1-COD(2012)0060

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 9. junija 2022 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2022/... Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu gospodarskih subjektov, blaga in storitev iz tretjih držav do trgov javnih naročil in koncesij Unije ter postopkih za podporo pogajanjem o dostopu gospodarskih subjektov, blaga in storitev iz Unije do trgov javnih naročil in koncesij tretjih držav (instrument za mednarodno javno naročanje, IPI) . . . . .

Legenda uporabljenih znakov

- * Postopek posvetovanja
- *** Postopek odobritve
- ***I Redni zakonodajni postopek: prva obravnava
- ***II Redni zakonodajni postopek: druga obravnava
- ***III Redni zakonodajni postopek: tretja obravnava

(Vrsta postopka je odvisna od pravne podlage, ki je predlagana v osnutku akta.)

Spremembe Parlamenta:

Novo besedilo je označeno s krepkim poševnim tiskom. Izbrisano besedilo je označeno s simbolom **■** ali prečrtano. Zamenjano besedilo je izbrisano ali prečrtano, besedilo, ki ga nadomešča, pa je označeno s krepkim poševnim tiskom.

EVROPSKI PARLAMENT

ZASEDANJE 2022–2023

Seje: 6.–9. junija 2022

SPREJETA BESEDILA

torek 7. junija 2022

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

EVROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2022)0222

Poročilo o Turčiji za leto 2021

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o poročilu Komisije o Turčiji za leto 2021 (2021/2250(INI))
(2022/C 493/01)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 19. oktobra 2021 o širitveni politiki EU (COM(2021)0644) ter spremnega poročila o Turčiji za leto 2021 (SWD(2021)0290),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1529 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. septembra 2021 o vzpostavitvi instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju pogajalskega okvira za Turčijo z dne 3. oktobra 2005, dejstva, da je, tako kot za vse druge države pristopnice, pristop Turčije k EU odvisen od polnega izpolnjevanja kopenhavnskih meril, in potrebe po normalizaciji odnosov z vsemi državami članicami EU, vključno z Republiko Ciper,
- ob upoštevanju izjave Evropske skupnosti in njenih držav članic z dne 21. septembra 2005, ki je bila objavljena po izjavi Turčije ob podpisu dodatnega protokola iz Ankare 29. julija 2005 in ki zajema določbo, v skladu s katero je priznanje vseh držav članic nujni del pristopnega procesa, in o tem, da mora Turčija začeti normalizirati svoje odnose z vsemi državami članicami ter polno izvajati dodatni protokol k sporazumu iz Ankare glede vseh držav članic tako, da odpravi vse ovire za prosti pretok blaga, vključno z omejitvami prevoznih sredstev, brez predsodkov in diskriminacije,
- ob upoštevanju izjav EU in Turčije z dne 18. marca 2016 in 29. novembra 2015,
- ob upoštevanju Sporazuma med Evropsko unijo in Republiko Turčijo o ponovnem sprejemu oseb, ki prebivajo brez dovoljenja ⁽²⁾ (sporazum o ponovnem sprejemu med EU in Turčijo),
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 26. junija 2018, 18. junija 2019 in 14. decembra 2021 o širitvi in stabilizacijsko-pridružitvenem procesu, sklepov Sveta z dne 15. julija in 14. oktobra 2019 o nezakonitih turških dejavnostih vrtanja v vzhodnem Sredozemlju, sklepov Evropskega sveta z dne 12. decembra 2019, 1. in 2. ter 15. in 16. oktobra 2020 ter 24. junija 2021, vseh prejšnjih ustreznih sklepov Sveta in Evropskega sveta, izjave zunanjih ministrov EU z dne 15. maja 2020 in videokonference z dne 14. avgusta 2020 o razmerah v vzhodnem Sredozemlju, izida neformalnega srečanja zunanjih ministrov EU (Gymnich) dne 27. in 28. avgusta 2020, izjave članov Evropskega sveta z dne 25. marca 2021 o vzhodnem Sredozemlju,

⁽¹⁾ UL L 330, 20.9.2021, str. 1.

⁽²⁾ UL L 134, 7.5.2014, str. 3.

torek 7. junija 2022

- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2019/1894 z dne 11. novembra 2019 o omejevalnih ukrepih zaradi nezakonitih dejavnosti vrtnanja, ki jih Turčija izvaja v vzhodnem Sredozemlju ⁽³⁾, kot je bil obnovljen s Sklepom Sveta (SZVP) 2020/1657 z dne 6. novembra 2020 ⁽⁴⁾ in Sklepom Sveta (SZVP) 2021/1966 z dne 11. novembra 2021 ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju članstva Turčije v Svetu Evrope in Natu,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. maja 2021 o petem letnem poročilu o instrumentu za begunce v Turčiji (COM(2021)0255),
- ob upoštevanju pisma komisarja Sveta Evrope za človekove pravice z dne 25. februarja 2021 o omejevanju dejavnosti nevladnih organizacij in svobode združevanja v imenu boja proti terorizmu ter pisma komisarja Sveta Evrope za človekove pravice z dne 17. junija 2021 o človekovih pravicah oseb LGBTI,
- ob upoštevanju ustreznih resolucij Odbora ministrov Sveta Evrope, vključno z vmesnima resolucijama z dne 2. decembra 2021 in 2. februarja 2022 o izvrševanju sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Kavala proti Turčiji, vmesno resolucijo z dne 2. decembra 2021 o izvrševanju sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Selahattin Demirtaş proti Turčiji (št. 2), vmesno resolucijo z dne 16. septembra 2021 o izvrševanju sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Ciper proti Turčiji, resolucijo z dne 17. oktobra 2007 in vmesno resolucijo z dne 9. marca 2009 in nadaljnjih 9 sklepov o izvršitvi sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zadevi Ülke proti Turčiji,
- ob upoštevanju člena 46 Evropske konvencije o človekovih pravicah, ki navaja, da se pogodbenne stranke obvezujejo, da bodo spoštovale končno sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice v vsaki zadevi, v kateri nastopajo kot stranke, in obveznost Turčije, ki iz tega izhaja, da izvrši vse sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice,
- ob upoštevanju ustreznih resolucij Varnostnega sveta Združenih narodov o Cipru, vključno z resolucijo 186(1964) z dne 4. marca 1964, ki potrjuje suverenost Republike Ciper, resolucijo 550(1984) z dne 11. maja 1984 o odcepitvenih ukrepih na Cipru in resolucijo št. 789(1992) z dne 25. novembra 1992, v katerih poziva vse vpletene v ciprsko vprašanje, naj se zavežejo ukrepom za krepitev zaupanja, opredeljenim v resoluciji, v skladu s katerimi so poskusi poseljevanja katerega koli dela Varoš z ljudmi, ki niso njeni prebivalci, nedopustni, ter poziva, naj to območje preide pod upravo Združenih narodov,
- ob upoštevanju turškega zakona št. 7262 iz decembra 2020 o preprečevanju financiranja širjenja orožja za množično uničevanje, s katerim se protiteroristični ukrepi uporabljajo proti civilni družbi,
- ob upoštevanju poročila Odbora o pravnih zadevah in človekovih pravicah parlamentarne skupščine Sveta Evrope z naslovom „Restrictions on NGO activities in Council of Europe Member States“ (Omejitve za dejavnosti nevladnih organizacij v državah članicah Sveta Evrope) z dne 6. januarja 2021,
- ob upoštevanju izjave Unesca z dne 10. julija 2020 o Hagiji Sofiji (Istanbul),
- ob upoštevanju svetovnega indeksa svobode tiska za leto 2022, ki so ga objavili Novinarji brez meja in na katerem je Turčija med 180 državami uvrščena na 153. mesto, poročila organizacije Amnesty International 2020/21 in poročila organizacije Human Rights Watch za leto 2022,

⁽³⁾ UL L 291, 12.11.2019, str. 47.

⁽⁴⁾ UL L 372 I, 9.11.2020, str. 16.

⁽⁵⁾ UL L 400, 12.11.2021, str. 157.

torek 7. junija 2022

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Turčiji, zlasti tistih z dne 19. maja 2021 o poročilih Komisije o Turčiji za obdobje 2019–2020 ⁽⁶⁾, z dne 8. julija 2021 o represiji nad opozicijo v Turčiji, zlasti nad Ljudsko demokratsko stranko (HDP) ⁽⁷⁾, in z dne 21. januarja 2021 o stanju človekovih pravic v Turčiji, zlasti primeru Selahattina Demirtaşa in drugih zapornikov vesti ⁽⁸⁾, z dne 26. novembra 2020 o stopnjevanju napetosti v Varoši po nezakonitem ravnanju Turčije in nujne potrebe po nadaljevanju pogovorov ⁽⁹⁾, z dne 15. aprila 2015 o stoti obletnici armenskega genocida ⁽¹⁰⁾, z dne 7. oktobra 2021 o poročilu o izvajanju skrbniških skladov EU in instrumenta za begunce v Turčiji ⁽¹¹⁾, ter z dne 24. novembra 2021 o stališču Sveta o predlogu spremembe proračuna Evropske unije št. 5/2021 za proračunsko leto 2021 – humanitarna podpora beguncem v Turčiji ⁽¹²⁾,
  - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0149/2022),
- A. ker je Turčija kot država kandidatka za pristop k EU ključna partnerica na področju gospodarstva ter pomembna sosedja in strateška partnerica za EU na bistvenih področjih skupnega interesa, kot so trgovina, migracije, javno zdravje, podnebje, zeleni prehod, varnost in boj proti terorizmu;
- B. ker gospodarsko povezovanje z EU ostaja visoko, Turčija pa je bila leta 2020 šesta največja trgovinska partnerica EU, medtem ko je EU še vedno daleč največja trgovinska partnerica Turčije in njen največji vir neposrednih tujih naložb; ker Turčija doživlja gospodarske in finančne težave, ki še zaostrejujejo gospodarske posledice pandemije;
- C. ker v zadnjem času napredujejo prizadevanja za varnostno razsežnost EU, ki pridobivajo strukturo in vsebino, Turčija pa je izjemno dragocena partnerica kot zaveznica Nata in strateška partnerica, ki ima ključni položaj v Evropi in odločilno geostrateško vlogo v varnostni strukturi Črnega morja ter zlasti pri varnosti Ukrajine, ki doživlja rusko agresijo; ker je Turčija pokazala nenaklonjenost sprejemu Finske in Švedske v Nato in v zvezi s tem postavila politične pogoje; ker je pomembno, da v sedanjih resnih okoliščinah vsi zavezniki Nata upoštevajo prihodnje razmere in hitro ratificirajo pristopna protokola Finske in Švedske;
- D. ker Turčija gosti največjo begunsko populacijo na svetu s skoraj 4 milijoni registriranih beguncev iz Sirije, Iraka in Afganistana in ker se je financiranje EU za te skupnosti izkazalo kot koristno za pomoč Turčiji pri hitrem odzivanju na humanitarne in razvojne potrebe beguncev in njihovih gostiteljskih skupnosti;
- E. ker je Evropski svet v skladu s sprejetimi koraki za umiritev napetosti med EU in Turčijo ter med Turčijo in nekaterimi državami članicami EU v vzhodnem Sredozemlju predlagal, naj se spodbuja pozitivnejša dinamika odnosov med EU in Turčijo, če jih bodo spremljala konstruktivna prizadevanja; ker je zlasti Evropski svet izrazil pripravljenost za postopno, sorazmerno in obojestransko sodelovanje s Turčijo na številnih področjih skupnega interesa, pod pogojem, da se ohrani umiritev nedavnih napetosti med EU in Turčijo, zlasti v zvezi z razmerami v vzhodnem Sredozemlju, ter da bo Turčija delovala konstruktivno in spoštovala pogoje iz preteklih sklepov Evropskega sveta, predvsem glede dobrih sosedskih odnosov in spoštovanja človekovih pravic ter mednarodnega prava;

⁽⁶⁾ UL C 15, 12.1.2022, str. 81.

⁽⁷⁾ UL C 99, 1.3.2022, str. 209.

⁽⁸⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 247.

⁽⁹⁾ UL C 425, 20.10.2021, str. 143.

⁽¹⁰⁾ UL C 328, 6.9.2016, str. 2.

⁽¹¹⁾ UL C 132, 24.3.2022, str. 88.

⁽¹²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0466.

torek 7. junija 2022

- F. ker se od države kandidatke pričakuje, da je pripravljena z vseh vidikov progresivno pristopiti k vrednotam, interesom, standardom in politikam EU, spoštovati in ohranjati kopenhavska merila ter se uskladiti s politikami in cilji EU in nadaljevati ter vzdrževati dobre sosedske odnose z EU in vsemi njenimi državami članicami brez diskriminacije; ker analiza poročil EU v zadnjih letih kaže, da je Turčija še vedno zelo oddaljena od vrednot in normativnega okvira EU, ta razlika pa se na temeljnih področjih, kot so spoštovanje mednarodnega prava, pravne države, človekovih pravic, svoboščin posameznikov, državljanskih pravic in svobode izražanja ter dobrih sosedskih odnosov, dejansko povečuje; ker so vezi med turško civilno družbo in prodemokratskimi silami ter EU še vedno močne, saj je EU trdno zavezana zagotavljanju podpore turškim državljanom in organizacijam, ki spodbujajo evropske norme in vrednote;
- G. ker so bili odnosi med EU in Turčijo v zadnjem letu pretežno stabilni, čeprav sta okrepljeno sodelovanje in dialog o številnih vprašanih soobstajala z rednimi konflikti in napetostmi; ker je to stanje opisano tudi v tej resoluciji, ki pozdravlja pozitiven razvoj dogodkov in izpostavlja, da je mogoče odnose še poglobiti, obenem pa opozarja na nerešene težave, predvsem v zvezi s pravno državo in temeljnimi pravicami, s čimer se kršijo kopenhavska načela, glede kršitev mednarodnega prava ali nenehnega izzivanja Republike Ciper; ker če želimo v tej resoluciji pravilno oceniti napredek Turčije na področju človekovih pravic in pravne države, kar je jedro pristopnega procesa, je pomembno opisati konkretne mehanizme spodkopavanja svoboščin, ki skupaj vodijo do splošnega nazadovanja glede na evropske standarde; ker ta pristop pomeni preseganje priprave zgolj dolgega seznama državljanov in skupin, ki so žrtve teh odločitev, in dejansko opredelitev izvajalcev in javnih organov, ki so odgovorni za te zaskrbljujoče razmere vsak na svojem področju delovanja; ker je treba splošne kritike nadomestiti s ciljno usmerjenimi kritikami;

Splošna ocena in najnovejši razvoj dogodkov

1. znova izraža zaskrbljenost, ker sta EU in Turčija še vedno oddaljeni, ko gre za vrednote in standarde, prav tako pa ni politične volje za potrebne reforme, s katerimi bi obravnavali predvsem resne pomisleke glede pravne države in temeljnih pravic, ki negativno vplivajo na pristopni proces, kljub večkratnim izjavam Turčije, da je njen cilj pristop k EU; poudarja vztrajno nazadovanje Turčije v zadnjih dveh letih glede zavez v zvezi s pristopnim procesom; meni, da si Parlament ne more predstavljati, da bi se pristopna pogajanja s Turčijo v bistveni meri obnovila, potem ko od leta 2018 dejansko mirujejo, če na tem področju ne bo opaznega napredka; opozarja, da pristopni proces temelji na dosežkih in je v celoti odvisen od objektivnega napredka, ki ga doseže posamezna država, in da bo tak tudi ostal;
2. ugotavlja pa, da so se sicer odnosi med EU in Turčijo v zadnjem letu in zlasti zadnjih mesecih malenkost izboljšali, saj je turška vlada bila bolj pripravljena na sodelovanje, a sta okrepljena sodelovanje in dialog o številnih vprašanih soobstajala z rednimi konflikti, odnosi s sosednjimi državami članicami EU, zlasti Grčijo in Ciprom, pa so še vedno težavni; izraža upanje, da je mogoče obstoječe težave odpraviti in jih nadomestiti s trajnejšo in pristnejšo pozitivno dinamiko; pozdravlja dialog na visoki ravni med EU in Turčijo o podnebnih spremembah, ki je potekal 16. septembra 2021, in dejstvo, da je Turčija oblikovala svoj zeleni dogovor, uvedla ambiciozne domače podnebne politike ter 6. oktobra 2021 ratificirala Pariški sporazum; pozdravlja dialog na visoki ravni o migracijah in varnosti, ki je potekal 12. oktobra 2021 in je bil osredotočen na poglobitev sodelovanja pri upravljanju migracij, boju proti trgovini z ljudmi in organiziranemu kriminalu ter preprečevanju terorističnih napadov; pozdravlja dialog na visoki ravni o javnem zdravju, ki je potekal 1. decembra 2021, v katerem so se razprave osredotočile na okrepljeno sodelovanje na področju čezmejnih nevarnosti za zdravje, tudi kratkoročno v boju proti pandemiji covid-19; v zvezi s tem izreka pohvalo za vzajemno priznavanje covidnih potrdil od avgusta 2021 naprej;
3. ugotavlja, da pristopna pogajanja še vedno mirujejo, vendar je Turčija posodobila svoj nacionalni akcijski načrt za pristop k EU, da bi zajela obdobje 2021–2023; je seznanjen tudi z napredkom Turčije pri boljšem usklajevanju s pravnim redom EU na področjih, kot sta zakonodaja o konkurenci, njen nacionalni sistem kvalifikacij in evropski raziskovalni prostor ter s tem povezani boljši rezultati Turčije v programu Obzorje 2020;
4. je še vedno povsem prepričan, da je Turčija s političnega, gospodarskega in zunanjepolitičnega vidika strateško pomembna država ter partnerica, ki je ključna za stabilnost širše regije, in ključna zaveznica, med drugim v Natu, s katero želi EU obnoviti odnose na podlagi dialoga, spoštovanja in vzajemnega zaupanja; v zvezi s tem pozdravlja izjave, ki so jih pred kratkim podale turške oblasti na najvišji ravni, da je turška vlada ponovno zavezana EU, vendar jih poziva, naj

torek 7. junija 2022

poskrbijo, da bodo besedam sledila dejanja, in to zavezanost podprejo s konkretnimi dejstvi in odločitvami; meni, da bi bilo treba, če bodo razmere to dopuščale, dodatno okrepiti dialog s turškimi oblastmi in sogovorniki na vseh ravneh, da bi prispevali k ponovni vzpostavitvi zaupanja in zmanjšali možnosti prihodnjih spopadov, v skladu s stališčem Evropskega sveta o postopnem, sorazmernem in obojestranskem sodelovanju s Turčijo; v zvezi s tem poziva Svet, naj ponovno vzpostavi prekinjeni politični dialog na visoki ravni in sektorske dialoge na visoki ravni o gospodarstvu, energiji in prometu, pa tudi Pridružitveni svet EU-Turčija povezan z izboljšanjem razmer na področju temeljnih svoboščin in pravne države;

5. izraža svojo veliko zaskrbljenost zaradi trenutnih gospodarskih razmer v Turčiji, kjer se zaradi valutne devalvacije, visoke inflacije in čedalje višjih življenjskih stroškov vse več ljudi spoprijema s stisko in revščino; ugotavlja, da so se sedanje razmere, ki so se sicer razvijale že več let, decembra 2021 spremenile v valutno krizo, zaradi katere so posledice pandemije za gospodarstvo še slabše; je zaskrbljen zaradi pobud predsednika in posledičnega pomanjkanja nezaupanja v organe, ki naj bi bili neodvisni, kot sta centralna banka in turški statistični urad (TÜİK); v zvezi s tem ugotavlja, da je neodvisnost pri delovanju obeh institucij ključno merilo za pristop k EU; poleg tega poudarja, da slabi rezultati na področju spoštovanja pravne države tudi močno vplivajo na ugled države in da bi lahko slaba pravna varnost resno vplivala na njeno zmožnost, da pritegne tuje naložbe; meni, da bi trdnejši in tesnejši odnos z EU pomagal ublažiti nekatere težave in prispeval k izboljšanju življenjskega standarda turškega prebivalstva;

6. ugotavlja, da je projektna skupina za finančno ukrepanje oktobra 2021 Turčijo dodala na seznam jurisdikcij, ki veljajo za nezmožne preprečevanja pranja denarja ter financiranja terorizma in širjenja orožja; upa, da bo Turčija lahko hitro pokazala potreben napredek pri izboljšanju izvajanja ustreznih ukrepov za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma (AML/CFT);

7. izraža željo po okrepitvi in poglobitvi medsebojnega poznavanja in razumevanja med turško družbo in družbami držav članic EU, s čimer bi se spodbujale kulturna rast in družbeno-kulturne izmenjave ter preprečevale vse oblike družbenih, verskih, etničnih ali kulturnih predsodkov; je povsem zavezan tudi v prihodnje podpirati turško neodvisno civilno družbo ne glede na okoliščine in okvir sodelovanja, ki utegne veljati v prihodnosti;

Načela pravne države in temeljne pravice

8. obžaluje, da se razmere na področju človekovih pravic v Turčiji nenehno slabšajo, vključno z nazadovanjem na področju temeljnih svoboščin, demokracije in pravne države; meni, da je sedanja represivna oblika vladavine, ki se opira predvsem na zlorabo pravnega okvira – zlasti z obtožbami o terorizmu in omejevanjem svobode izražanja – in premajhno neodvisnost sodstva, namerna, neumorna in sistematična vladna politika, ki je bila načrtovana za zatiranje vseh kritičnih dejavnosti, bodisi neposredno bodisi z zastraševanjem; je zgrožen nad dejstvom, da so turške državne oblasti za izvajanje te politike pripravljene očitno in vztrajno zanemarjati svoje mednarodne in domače pravne obveznosti, na primer tiste, ki izhajajo iz članstva Turčije v Svetu Evrope;

9. vztraja, da ključnega področja temeljnih pravic in svoboščin, ki je v samem središču pristopnega procesa, ni mogoče ločiti in oddvojiti od splošnih odnosov z EU in poudarja, da je to za Parlament resna ovira za nadaljnji napredek pri vseh pozitivnih programih, ki bi se lahko ponudili Turčiji, a bi morali biti odvisni tudi od popolnega spoštovanja mednarodnega prava in temeljnega načela dobrih sosedskih odnosov ter regionalnega sodelovanja;

10. poziva Turčijo, naj v celoti izvrši vse sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v skladu s členom 46 Evropske konvencije o človekovih pravicah, kar je brezpogojna obveznost, ki izhaja iz članstva Turčije v Svetu Evrope in je določena v njeni ustavi; kar najstrožje obsoja nedavno odločitev visokega kazenskega sodišča št. 13 v Istanbulu, ki je Osmanu Kavali izreklo najstrožjo dosmrtno kazen po več kot štirih in pol letih nepravilnega, nezakonitega in neutemeljenega pripora; meni, da je bil Osmanu Kavala obsojen na podlagi neutemeljenih obtožb, da bi utišali in odvrnili kritične glasove v Turčiji; ponovno poziva turške oblasti, naj ukrepajo v skladu s svojimi mednarodnimi in domačimi obveznostmi in spoštujejo končno sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice v tej zadevi ter nemudoma izpustijo Osmana Kavalo; obsoja in obžaluje nenehna prizadevanja in poskuse, da bi podaljšali pripor Osmana Kavale, in sicer z vrsto zapletenih sodnih taktik za izmikanje sodnemu epilogu, med drugim z združevanjem in ločevanjem sodnih spisov ter številnimi nepravilnostmi; je zgrožen, ker najstrožja smrtna kazen, ki jo je izreklo sodišče, temelji na členu 312 turškega kazenskega zakonika (poskus strmoglavljenja vlade s silo in nasiljem), čeprav je Evropsko sodišče za človekove pravice to obtožbo že izrecno zavrnilo

torek 7. junija 2022

v svojih sodbah; je seznanjen s ponavljajočimi se odločitvami Odbora ministrov Sveta Evrope, v katerih je pozval k izpustitvi Osmana Kavale, kar je privedlo do zgodovinskega začetka postopkov za ugotavljanje kršitev proti Turčiji z vmesnima resolucijama decembra 2021 in februarja 2022, ker država ne spoštuje končne sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice; ugotavlja, da postopek za ugotavljanje kršitev priča o tem, kako resna je kršitev obveznosti Turčije kot članice Sveta Evrope in države kandidatke za članstvo v EU;

11. znova odločno obsoja, da je Turčija s predsedniškim odlokom odstopila od Konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija), odločitev, ki je še posebej zaskrbljujoča zaradi še vedno velikega števila umorov žensk in drugih oblik nasilja v državi in je velik korak nazaj v prizadevanjih za spodbujanje pravic žensk v državi; ponovno poziva turško vlado, naj razveljavi to nerazumljivo odločitev, ki je očitna kršitev temeljnih evropskih vrednot in bo del ocene pristopnega procesa Turčije; v zvezi s tem poziva turške oblasti, naj vodi politiko ničelne tolerance in preprečuje nasilje nad vsemi ženskami in dekleti in se bori proti njemu, pomaga preživelim ter zahteva, da storilci odgovarjajo za svoja dejanja, tako da v celoti izvaja turški zakon št. 6284 o zaščiti družine in preprečevanju nasilja nad ženskami in vse ukrepe, ki so bili opredeljeni v ustrezni sodni praksi Evropskega sodišča za človekove pravice; je globoko zaskrbljen zaradi obtožnice, ki jo je vložil urad za intelektualna in industrijska kazniva dejanja glavnega državnega tožilstva v Istanbulu. Ki želi zaprtje platforme Zaustavimo uboje žensk (KCDP), ene največjih in najvidnejših skupin za pravice žensk v Turčiji, ki se bori proti nasilju na podlagi spola, zaradi obtožbe o kršenju javne morale;

12. opozarja, da je pomembno spoštovati svobodo zbiranja in demonstracij v Turčiji, saj je zapisana v njeni ustavi in je pozitivna obveznost, ki izhaja iz statusa podpisnice Evropske konvencije o človekovih pravicah; obžaluje resno nazadovanje na področju svobode zbiranja in demonstracij, ki je vedno bolj pod pritiskom, ker guvernerji provinc rutinsko uporabljajo in podaljšujejo prepoved protestov in demonstracij, zaradi pretirane uporabe sile proti miroljubnim protestnikom in novinarjem, saj organi kazenskega pregona v splošnem niso kaznovani, ter upravnih glob in pregona protestnikov zaradi obtožb za dejavnosti, povezane s terorizmom; zlasti je zaskrbljen zaradi prepovedi guvernerja, ki že več kot pet let velja v provinci Van; obžaluje napade turških policijskih sil na novinarje na javnih protestih, kar omogoča tudi smernica iz aprila 2021, ki jo je izdal vodja turškega generalnega direktorata za varnost, z navodili za turške policijske sile, da preprečijo objave o protestih in demonstracijah v medijih, ki jih je državni svet nato začasno ukinil; ponovno poziva oblasti, naj umaknejo obtožbe proti študentom univerze v Boğaziçijiu, ki so jih začeli preganjati, potem ko so uveljavljali pravico do mirnega zbiranja, in poudarja, kako pomembno je zagotoviti akademsko svobodo in avtonomijo univerz; je v zvezi s tem zaskrbljen zaradi nedavne odločitve o odstavitvi treh izvoljenih dekanov na Univerzi v Boğaziçijiu, katere sedanji rektor je bil avgusta 2021 imenovan s predsedniškim odlokom; pozdravlja izjavo Evropske službe za zunanje delovanje s 4. februarja 2021, v kateri je opozorila, da pandemije covid-19 ni mogoče uporabiti kot sredstvo za utišanje kritičnih glasov, in obsodila sovražni govor visokih uradnikov proti študentom LGBTI; ostro obsoja policijske sile zaradi nedavnega nasilnega ravnanja na 9. paradi ponosa na Univerzi v Boğaziçijiu, na kateri so proti študentom nezakonito uporabile prekomerno silo, številne udeležence pa pridržale;

13. znova izraža resno zaskrbljenost zaradi nesorazmernih in samovoljnih ukrepov, ki omejujejo svobodo izražanja; je seznanjen, da je bilo nedavno ugotovljeno, da se je še zmanjšalo število novinarjev v turških zaporih in povečalo število oprostitev v zadevah proti novinarjem; zahteva izpustitev in oprostitev vseh novinarjev, pisateljev, zaposlenih v medijih in uporabnikov družbenih medijev, ki so bili nezakonito pridržani izključno zaradi opravljanja svojega poklica in uveljavljanja državljanskih pravic; pozdravlja nedavne sodbe državnega sveta, ki so ustavile izvrševanje nekaterih členov pravilnika o novinarski izkaznici in policijsko okrožnico, ki je prepovedovala avdiovizualno snemanje na javnih demonstracijah; je hkrati zelo zaskrbljen zaradi nenehnih samovoljnih aretacij novinarjev, zaposlenih v medijih in uporabnikov družbenih medijev, sistematične uporabe nejasnih terorističnih kaznivih dejanj za njihovo utišanje, vse večjih omejitev in cenzure na platformah družbenih medijev ter prakse preiskovanja in pregona ljudi na podlagi obtožb, kot je domnevno nespoštovanje islamskih vrednot; je zgrožen nad hudo zlorabo člena 299 turškega kazenskega zakonika o žalitvah predsednika, za katere se lahko izreče zaporna kazen od enega do štirih let; meni, da so uvedba več kot 160 000 preiskav, vložitev več kot 35 500 zadev ter obsodba več kot 12 800 oseb zaradi žalitve predsednika od leta 2014, ko je predsednik Erdoğan nastopil prvi mandat, povsem nesorazmerne; poziva turške oblasti, naj zakon o žalitvah predsednika uskladijo s sodbami Evropskega sodišča za človekove pravice in upoštevajo priporočila Beneške komisije, da bi turško zakonodajo na tem področju uskladile z Evropsko konvencijo o človekovih pravicah; je še posebej zgrožen zaradi primera novinarke Sedef Kabaş, ki jo je pred kratkim 36. kazensko sodišče v Istanbulu obsodilo na dve leti in štiri mesece zapora, ker naj bi „razžalila predsednika“ med neposrednim prenosom na televiziji TELE1 14. januarja 2022; obžaluje, kako so ravnali z njo po aretaciji med polnočno racijo 22. januarja 2022, potem ko je bila javno tarča visokih vladnih uradnikov in priprta 49 dni pred sojenjem ter je

torek 7. junija 2022

zgrožen nad tem, da je urad glavnega javnega tožilca v Istanbulu pozval k obsodbi na 12 let in 10 mesecev zapora za različna kazniva dejanja; meni, da je ta primer jasen primer zlorabe člena 299, s čimer naj bi zastrašili novinarje ali državljane, ki bi izražali kritiko predsedniku ali vladi; izraža zaskrbljenost zaradi predsedniške okrožnice o dejavnostih tiska in radiodifuzije, objavljene 28. januarja 2022, saj bi lahko z njo nezakonito omejili temeljne pravice in svoboščine; je zaskrbljen, ker je bila Turčija med vsemi članicami Sveta Evrope država z največjim številom sodb zaradi kršitve svobode izražanja na Evropskem sodišču za človekove pravice v letu 2021 in obžaluje, da je Turčija še vedno med državami, kjer je svoboda tiska najbolj pod udarom;

14. trdi, da so v Turčiji nenehni pregon, cenzura ter nadlegovanje novinarjev in neodvisnih medijev še vedno zaskrbljujoči in jih je treba nemudoma obravnavati, saj spodbujajo demokratičnost turške družbe; je zaskrbljen tudi zaradi napadov na novinarje in nasprotnike v Evropski uniji; poziva predsednika turškega vrhovnega sveta za radio in televizijo (RTÜK), naj preneha s pretiranimi globami in prepovedmi radiodifuzije, ki omejujejo legitimno svobodo izražanja turških novinarjev in izdajateljev televizijskih programov; je zaskrbljen zaradi grožnje tega sveta, da bo blokiral mednarodne medijske hiše Deutsche Welle, Euronews in Voice of America, če ne bodo zaprosile za licence za radiodifuzijo, ki bi omogočale nadzor nad njihovimi vsebinami; poziva, naj svet za radiodifuzijo preneha izvajati diskriminatorne kazenske ukrepe proti neodvisnim izdajateljem televizijskega programa; obžaluje vse večje gospodarsko vmešavanje vlade, tudi z nepregledno razdelitvijo javnih sredstev (oglaševanje, javni razpisi), ki omogoča izvajanje skoraj popolnega nadzora nad množičnimi mediji; je zaskrbljen zaradi širjenja državne propagande iz državnih in provladnih medijskih hiš; poziva predsednika agencije za oglaševanje v tisku, naj zagotovi, da prepovedi javnega oglaševanja ne bodo preprečevale neodvisnega medijskega poročanja, kot v primeru dnevnika *Evrensel*, ki je najhujši primer v turški zgodovini tiska; poziva direktorja za komunikacije pri turškem predsedstvu, naj zagotovi pravočasno obdelavo prošelj za novinarske izkaznice ter preneha uporabljati kazenske ovadbe in napadalno retoriko, uperjeno proti novinarjem; poziva Veliko narodno skupščino Turčije, naj na podlagi sodbe turškega ustavnega sodišča iz januarja 2022, v kateri se zahteva preoblikovanje člena 9 zakona o internetu, zaščiti svobodo izražanja in svobodo tiska; je zlasti zaskrbljen zaradi primera turškega ciprskega novinarja Alija Kašmirja, ki mu je bil nedavno prepovedan vstop v Turčijo in ga na sodišču obtožujejo, da je izrazil kritiko zoper Ankaru;

15. je seznanjen, da sta bila leta 2021 v Turčiji sprejeta četrta in peta pravosodni sveženj, ki vsebujeta ukrepe v pravo smer, četudi so skromni in ne rešujejo glavnih težav; vendar se zaveda, da sedanje težave ne izvirajo le iz problematične zakonodaje, temveč so pogosto posledica tega, da ni politične volje oziroma je ta neuspešna pri izvajanju ustreznih obstoječih določb; je še vedno zaskrbljen zaradi spodbujanja pravne države in premajhne neodvisnosti sodstva v Turčiji, skupaj z zastrašujočim učinkom množičnega odpuščanja, ki ga je vlada izvedla v zadnjih letih, ter javnih izjav izvršnih organov o tekočih sodnih zadevah, ki ogrožajo neodvisnost, nepristranskost in splošne zmogljivosti sodstva, da bi zagotavljalo učinkovito pravno sredstvo za kršitve človekovih pravic; z obžalovanjem ugotavlja, da pravosodne reforme teh temeljnih pomanjkljivosti niso odpravile; poudarja, da je to za nas najbolj zaskrbljujoče področje, saj je temelj delujočega demokratičnega sistema, ki je v službi prebivalstva in v njeno korist; ugotavlja, da je bil januarja 2021 na turško ustavno sodišče imenovan sodnik, ki je bil le dvajset dni na kasacijskem sodišču in je bil pred tem kot glavni javni tožilec v Istanbulu vpleten v sporne zadeve, med drugim proti Osmanu Kavali, protestnikom parka Gezi ter novinarjema Canu Dünderju in Erdemu Gülju; poudarja, da je svet sodnikov in tožilcev glavni razlog za zaskrbljenost glede premajhne neodvisnosti sodstva; ponovno poziva k odpravi pomanjkljivosti v strukturi in postopku izbire članov tega sveta, da bi zagotovili njegovo neodvisnost in odpravili samovoljne odločitve; odločno obsoja odpuščanje in prisilne selitve velikega števila turških sodnikov in tožilcev; opozarja, da bi morale biti vse razrešitve in imenovanja v sodstvu predmet posebej natančnega nadzora, da mora biti izvršilni oblasti prepovedano posegati v sodstvo ali poskušati vplivati nanj ter da je treba pri imenovanju sodnikov upoštevati načeli neodvisnosti in nepristranskosti; je zgrožen zaradi poročanja o razširjenem preganjanju odvetnikov, ki zastopajo posameznike, obtožene terorizma, pri čemer so odvetniki preganjani zaradi kaznivega dejanja, ki se pripisuje njihovi stranki, ali zaradi z njim povezanega kaznivega dejanja, kadar to očitno ovira pravico do poštenega sojenja in dostopa do pravnega varstva; poziva turško vlado, naj zagotovi neodvisno delo odvetnikov in izpusti vsakogar, ki je nezakonito pridržan zgolj zaradi opravljanja svojih pravnih dolžnosti; z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da je še vedno močno čutiti vpliv izrednih razmer na demokracijo in temeljne pravice, čeprav so bile julija 2018 uradno odpravljene, in še vedno vplivajo na veliko posameznikov, med drugim na več kot 152 000 javnih uslužbencev, vključno z učitelji, zdravniki, akademiki (za mir), odvetniki, sodniki in tožilci, ki so bili samovoljno odpuščeni in jim je bilo trajno prepovedano delati v javnem sektorju ali celo v celoti opravljati poklic; poudarja, da ima veliko teh odpustitev še vedno uničujoče posledice za odpuščene in njihove družine, vključno s trajno socialno in poklicno stigmatizacijo; resno dvomi

torek 7. junija 2022

v delovanje preiskovalne komisije za ukrepe v izrednih razmerah kot mehanizma za notranje pravno sredstvo, ker ni neodvisna in nepristranska; ugotavlja, da samovoljne razveljavitve potnih listov kljub nekaterim postopnim izboljšavam še vedno pomenijo veliko kršitev svobode gibanja;

16. izraža zaskrbljenost, ker je število pritožb, ki se na ustavno sodišče vložijo zaradi kršitve ustavnih pravic, vedno večje, pa tudi, ker po razkritju kršitev ne pride do nikakršnih sprememb; je seznanjen z nedavnimi izjavami predsednika ustavnega sodišča, v katerih je priznal, da se je več kot 73 % od več kot 66 000 pritožb, prejetih v letu 2021, nanašalo na pravico do poštenega sojenja, kar je opisal kot „zaskrbljujoče stanje“; dvomi v zakonitost sprememb postopkovnih pravil sodišča, ki omogočajo, da se odločitve odložijo za eno leto;

17. ugotavlja, da so turške oblasti marca 2021 sprejele nov akcijski načrt za človekove pravice, ki je načeloma dobrodošel; vendar ugotavlja, da v njem številna vprašanja niso obravnavana in se bo zavezanost vlade merila s tem, v kakšnem obsegu bo ta načrt izvajala in katere reforme bo sprejela, da bi se lahko uporabljal za vse državljane brez diskriminacije; poziva turške oblasti, naj si bolj prizadevajo za učinkovito obravnavo težkega položaja Kurdov, Armencev in Asircev, zlasti pa za rešitev vprašanj v zvezi s stanovanji in izobraževanjem Romov, saj se še vedno soočajo z razmeroma visoko stopnjo revščine, brezposelnosti, diskriminacije in izključenosti;

18. poziva, naj se v celoti izvršijo vse sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice in vmesne resolucije Odbora ministrov Sveta Evrope v zvezi z ugovorom vesti; je seznanjen z akcijskim načrtom, ki so ga turške oblasti predložile Odboru ministrov, in jih spodbuja, naj oblikujejo nadaljnje ukrepe, da bi s potrebno zakonodajo poskrbeli za pravično in dostopno uveljavljanje pravice do ugovora vesti proti služenju vojaškega roka; je zaskrbljen zaradi vse večjega števila pritožb v zvezi z ugovorom vesti na ustavnem sodišču od prve pritožbe, vložene leta 2017, ki so še vedno nerešene brez osnovne komunikacije s pritožniki; poziva k potrebnim pravnim spremembam, s katerimi bi ustavili cikel pregona in kaznovanja, pa tudi vse omejitve za tiste, ki uveljavljajo ugovor vesti;

19. poziva turške oblasti, naj spodbujajo pozitivne in učinkovite reforme na področju svobode misli, vesti in veroizpovedi, tako da verskim skupnostim omogočijo pridobitev statusa pravne osebe in pravic do izobraževanja ter da uveljavijo priporočila Beneške komisije o statusu verskih skupnosti, vse ustrezne sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice in resolucije Sveta Evrope, tudi o grškem pravoslavnem prebivalstvu otokov Gökçeada (Imbros) in Bozcaada (Tenedos); poziva turško vlado, naj si bolj prizadeva, med drugim v zvezi z javnim priznavanjem alevitske identitete, pravnega statusa cemevijev in njihovega financiranja, v skladu z ustreznimi sodbami Evropskega sodišča za človekove pravice o obveznem verouku in pouku etike ter alevitskih verskih objektih; poziva turške oblasti, naj v celoti spoštujejo zgodovinski in kulturni značaj kulturnih in verskih spomenikov ter simbolov, zlasti tistih, ki so uvrščeni na Unescov seznam svetovne dediščine; je seznanjen z nedavnim dogodkom v zgodovinskem samostanu Panaghia Soumela, ki je umeščen na okvirni Unescov seznam svetovne dediščine; poudarja, da je treba odstraniti omejitve za usposabljanje, imenovanje in nasledstvo pripadnikov duhovščine, da bi se omogočilo ponovno odprtje semenišča Halki, ki je zaprto od leta 1971, ter odpravile ovire za njegovo ustrezno delovanje; ponavlja svoj poziv Turčiji, naj spoštuje vlogo ekumenskega patriarhata za pravoslavne kristjane po vsem svetu in prizna njegovo pravno osebnost ter javno uporabo cerkvenega naziva ekumenski patriarh; obžaluje, da bo nova volilna uredba za nemuslimanske ustanove, ki je bila leta 2013 razveljavljena, zdaj objavljena, zaradi česar prihaja do resnih težav pri ustreznem upravljanju teh ustanov, saj ni mogoče izvesti volitev; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se še naprej poroča o sovražnem govoru in kaznivih dejanjih iz sovraštva proti verskim manjšinam, večinoma alevitom, kristjanom in Judom in da so preiskave v zvezi s tem neučinkovite; poziva turške oblasti, naj storilce kaznivih dejanj dejansko preganjajo in ustrezno zaščitijo vse verske manjšine;

20. obžaluje stalen pravni in upravni pritisk turške vlade na civilno družbo in zagovornike človekovih pravic, odvetnike, novinarje, akademike, sindikaliste, etnične in verske manjšine ter številne turške državljane in nenehno krčenje prostora za svobodno delovanje v Turčiji; obsoja samovoljno zapiranje organizacij civilne družbe, vključno z vidnimi nevladnimi organizacijami in mediji na področju človekovih pravic; poziva Turčijo, naj kritična ali nasprotna mnenja, vključno z glasovi zagovornikov človekovih pravic, akademikov in novinarjev, namesto kot destabilizirajoče sile sprejema kot pomemben prispevek k socialnemu dialogu, da bi ti lahko delovali v skladu s svojimi dolžnostmi in v okviru svojih pristojnosti in

torek 7. junija 2022

področja dela ter svobodno opravljali svoj poklic, saj to v splošnem omogoča bolj zdravo demokracijo in družbo; ponovno poziva turško vlado, naj revidira zakon o preprečevanju financiranja širjenja orožja za množično uničevanje iz decembra 2020, ki turškemu ministrstvu za notranje zadeve in predsedniku podeljuje obsežna pooblastila za omejevanje dejavnosti nevladnih organizacij, poslovnih partnerstev, neodvisnih skupin in združenj ter je očitno namenjen nadaljnjemu omejevanju in nadzoru civilne družbe; je zaskrbljen zaradi ugotovitev komisarke za človekove pravice in parlamentarne skupščine Sveta Evrope, ki opozarjata, da je treba v skladu s tem zakonom najprej preveriti organizacije za človekove pravice; poziva EU in njene države članice, naj izvajajo večji pritisk na turško vlado in povečajo podporo zagovornikom človekovih pravic in neodvisni civilni družbi v Turčiji, tudi z ustreznimi finančnimi instrumenti; poziva Komisijo, naj prek instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) in ustreznih programov Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa priskrbi zadostna sredstva za civilno družbo, nedržavne akterje in medosebne stike, da bi dali prednost prizadevanjem za demokracijo, kar bi lahko prispevalo k ustvarjanju politične volje, potrebne za okrepitev odnosov med EU in Turčijo; poziva Komisijo, naj preuči financiranje lokalnih oblasti v zvezi s projekti skupnega interesa; poudarja, da finančna pomoč instrumenta za predpristopno pomoč (IPA III) temelji na pogojih, povezanih s pristopom „najprej temeljne prvine“ in s tem v zvezi ponovno poudarja, da je treba sredstva instrumenta za predpristopno pomoč za reforme v Turčiji izplačati popolnoma pregledno in jih mora neposredno upravljati EU ali priznana mednarodna institucija;

21. je močno zaskrbljen zaradi poslabšanja razmer na področju človekovih pravic oseb LGBTI, ki ga sponzorira država, zlasti zaradi fizičnih napadov in kaznivih dejanj iz sovraštva, katerih tarča so predvsem transseksualci, pa tudi zaradi dolgotrajnih prepovedi parad ponosa po vsej državi, omejevanja svobode zbiranja, združevanja in izražanja ter cenzure v medijih in na spletu ter spodbuja turško vlado, naj zaščiti njihovo pravico do enakosti in pravne pravice; opozarja, da je treba sprejeti ukrepe, s katerimi bi zagotovili, da bodo lahko vsi državljani varno uživali te svoboščine; poudarja vse bolj homofobno stališče turške vlade ter da visoki uradniki uporabljajo sovražni govor proti osebam LGBTI, z namenom da bi skupnost LGBTI stigmatizirali in kriminalizirali, kar lahko ustvarja plodna tla za kazniva dejanja iz sovraštva in močan dejavnik, ki omogoča vse večje nadlegovanje, diskriminacijo in morebitno nasilje; opozarja, da obveznosti Turčije v skladu z EKČP vključujejo odgovornost za boj proti diskriminaciji oseb LGBTI in nasilju nad njimi in spodbuja turške oblasti, naj izpolnijo svoje zaveze; poziva k vključitvi spolne usmerjenosti, spolne identitete in spolnih značilnosti kot podlage za zaščito v določbi o boju proti diskriminaciji v delovnem pravu; poudarja, da obstaja vzorec uporabe sodnih postopkov za utišanje zagovornikov človekovih pravic, nevladnih organizacij in odvetnikov ter omejevanje aktivizma, zlasti zagovornikov pravic LGBTI; je zaskrbljen zaradi kazenskih preiskav zoper odvetniške zbornice Istanbula, Ankare in Diyarbakira ter zaradi primera, ki je vključeval udeleženca na paradi ponosa na tehnični univerzi Bližnjega vzhoda v Ankari; pozdravlja oprostitev slednjega; z veliko zaskrbljenostjo spremlja sojenje proti izvršnemu odboru in predsedniku odvetniške zbornice Ankare, ki ravno poteka in v katerem želi glavno državno tožilstvo v Ankari zagotoviti do dve leti zaporne kazni za domnevno „razžalitev javnega uslužbenca“, ker so obsodili vodjo direktorata za verske zadeve (Diyanet) zaradi odkrito homofobne izjave, ki jo je podal 14. aprila 2020 in v kateri je izjavil, da „islam preklinja homoseksualnost (...), ker povzroča bolezni in razkroj generacij“; poziva turške oblasti, naj uvedejo potrebne pravne ukrepe, da bi odpravili vsakršno diskriminacijo na podlagi spolne usmerjenosti in spolne identitete v skladu s členom 21 Listine EU o temeljnih pravicah; poziva oblasti, naj svojo kazensko zakonodajo v zvezi s homofobnimi in transfobnimi kaznivimi dejanji iz sovraštva uskladijo s priporočilom št. 7 splošne politike Evropske komisije za boj proti rasizmu in nestrpnosti; poziva Turčijo, naj umakne vse obtožbe proti miroljubnim udeležencem dogodkov LGBTI in odpravi dolgotrajne prepovedi parad ponosa;

22. je močno zaskrbljen zaradi nenehnih napadov na opozicijske stranke, predvsem na Ljudsko demokratsko stranko (HDP) in druge, vključno z Republikansko ljudsko stranko (CHP), tako da se izvaja pritisk, jih prisili v prenehanje delovanja in se zapira njihove člane, s čimer se spodbujajo pravilno delovanje demokratičnega sistema; poudarja, da je za demokracijo potrebno okolje, v katerem lahko politične stranke, civilna družba in mediji delujejo brez groženj ali samovoljnih omejitev;

23. z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da so Ljudska demokratska stranka, izvoljeni župani, ki so njeni člani, in njene organizacije, tudi njena mladinska organizacija, nenehno tarča turških oblasti, zaradi česar je trenutno v zaporu več kot 4 000 članov te stranke; še vedno odločno obsoja, da sta nekdanja soproedsednika stranke HDP Selahattin Demirtaş in Figen Yüksekdağ že od novembra 2016 v priporu, in poziva k njuni takojšnji izpustitvi; je zgrožen, ker turške oblasti stalno ne upoštevajo in izvajajo sodb Evropskega sodišča za človekove pravice, v skladu s katerimi bi mora Turčija nemudoma

torek 7. junija 2022

izpustiti Selahattina Demirtaşa; odločno obsoja obtožnico, ki zahteva zaprtje stranke HDP in prepoved političnega udejstvovanja za 451 posameznikov, vključno z večino sedanjega strankinega vodstva, ki jo je vložil generalni državni tožilec turškega kasacijskega sodišča, turško ustavno sodišče pa jo je junija 2021 soglasno sprejelo in preprečuje, da bi v naslednjih petih letih izvajali kakršne koli politične dejavnosti; opozarja, da je turško ustavno sodišče doslej prepovedalo šest prokurdskih političnih strank; z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da je primer razpustitve stranke HDP vrhunec zatiranja stranke, ki traja že več let, in ponovno poudarja, da bi bila prepoved stranke resna politična napaka, saj bi zadala nepopravljiv udarec pluralizmu in demokratičnim načelom; nadalje poudarja vlogo 22. kazenskega sodišča v Ankari v tako imenovani zadevi Kobane proti 108 posameznikom, vključno s številnimi politiki stranke HDP; opozarja na posebno vlogo javnega tožilca in zahteva jasnost, zlasti glede domnevnega političnega vmešavanja, evidentiranega v spisu; nadalje se sprašuje, kako je sodišče v enem tednu lahko preučilo in sprejelo 3 530 strani dolg dokument, ne da bi pri tem zaslišalo tožence;

24. je zaskrbljen zaradi postopka, ki poteka proti podpredsednici stranke CHP Gökçe Gökçen v okviru preiskave proti celotnemu izvršnemu odboru stranke zaradi objave in distribucije brošure; je zgrožen, da jo je med tremi tožbami, vloženimi proti njej v zvezi z objavo te brošure, urad glavnega državnega tožilca v Ankari v eni obtožil kaznivega dejanja fizičnega napada na predsednika, za kar je predpisana najmanj petletna zaporna kazen; ugotavlja, da je 18. višje kazensko sodišče v Ankari to tožbo sicer zavrnilo, drugi dve tožbi v zvezi z obrekovanjem, spodbujanjem sovraštva in žaljivo obdolžitvijo predsednika pa še obravnava; ostaja resno zaskrbljen zaradi nenehnega političnega in sodnega nadlegovanja Canan Kaftancıoğlu, predsednice istanbulske izpostave stranke CHP, proti kateri poteka vse več sodnih postopkov; obsoja nedavno odločitev kasacijskega sodišča, s katero je to potrdilo tri od petih kazni, ki so ji bile izrečene in skupaj znašajo 4 leta in 11 mesecev, ter ji prepovedalo politično udejstvovanje; je zaskrbljen zaradi samovoljnega podaljšanja postopka registracije turške stranke Zelenih, ki je turško ministrstvo za notranje zadeve na dan ustanovitve septembra 2020 prosila za potrdilo o ustanovitvi stranke, a ga doslej še ni prejela;

25. obsoja nenehno uporabo preklica parlamentarnega statusa opozicijskim poslancem, kar resno škodi podobi turškega parlamenta kot demokratične institucije; v zvezi s tem opozarja na nedavno sodbo Evropskega sodišča za človekove pravice z dne 1. februarja 2022, v kateri je razsodilo, da je odvzem imunitete 40 poslancem stranke HDP leta 2016 kršil njihovo pravico do svobode izražanja in zbiranja; z zaskrbljenostjo spremlja primer Diyarbakire Semre Güzel, poslanke stranke HDP, ki je obtožena domnevnega „članstva v teroristični organizaciji“ v zvezi s slikami, posnetimi pred petimi leti, in ki ji je bila 1. marca 2022 odvzeta parlamentarna imuniteta;

26. ponovno obsoja, da so se turške oblasti na podlagi spornih dokazov odločile odstaviti 150 demokratično izvoljenih županov in jih samovoljno nadomestiti z neizvoljenimi skrbniki, ki jih je imenovala centralna vlada; obsoja, da je samo po zadnjih lokalnih volitvah 31. marca 2019 vlada odstavila 48 od 65 demokratično izvoljenih županov iz stranke HDP na jugovzhodu Turčije ter mnoge nadomestila s skrbniki; je trdno prepričan, da te nezakonite odločitve spodkopavajo demokracijo na lokalni ravni in so neposreden napad na njena najosnovnejša načela, saj so milijoni volivcev prikrajšani za demokratično izvoljeno predstavništvo; poziva Turčijo, naj odstavljene župane ponovno postavi na njihov položaj; odločno kritizira politične, zakonodajne in upravne ukrepe, ki jih je turška vlada sprejela za ohromitev občin, ki jih vodijo župani opozicijskih strank v Istanbulu, Ankari in Izmirju;

27. je seznanjen z nedavnimi volilnimi reformami, sprejetimi brez medstrankarskega soglasja, in znižanjem volilnega praga z 10 % na 7 %, kar je še vedno previsoko; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da se je spremenil izbirni postopek za pokrajinske volilne komisije, pristojne za štetje glasov in pritožbene postopke, ki so jih doslej sestavljali najvišji sodniki, zdaj pa bodo člani izbrani z žrebom; ponovno poziva Turčijo, naj izboljša splošno okolje za volitve na vseh ravneh v državi, tako da zagotovi svobodne in poštene konkurenčne pogoje za vse kandidate in stranke ter se uskladi s priporočili Beneške komisije in Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi;

28. priznava, da ima Turčija upravičene varnostne pomisleke in pravico do boja proti terorizmu; kljub temu poudarja, da je treba pri tem v celoti spoštovati pravno državo, človekove pravice in temeljne svoboščine; ponovno odločno in nedvoumno obsoja nasilna teroristična dejanja Kurdske delavske stranke (PKK), ki jo je EU že leta 2002 dodala na seznam terorističnih organizacij; ugotavlja, da je za Turčijo, EU in njene države članice pomembno tesno sodelovanje v boju proti

torek 7. junija 2022

terorizmu, tudi proti Daišu; spodbuja turške oblasti, naj si še naprej prizadevajo za tesno sodelovanje z EU v boju proti terorizmu, pranju denarja in financiranju terorizma ter naj svojo zakonodajo o terorizmu in s tem povezane prakse uskladijo z evropskimi določbami; je seznanjen z aktualnimi pogajanjimi o mednarodnem sporazumu o izmenjavi osebnih podatkov med Europolom in turškimi organi, pristojnimi za boj proti kriminalu in terorizmu; upa, da bodo ta pogajanja spoštovala evropske standarde varstva podatkov in temeljnih pravic; ponovno poziva Turčijo, naj svojo zakonodajo o varstvu podatkov uskladi s standardi EU, da bi lahko sodelovala z Europolom, ter naj okrepi zakonodajni okvir za boj proti pranju denarja, financiranju terorizma in kibernetiki kriminaliteti;

29. poudarja, da so protiteroristične določbe v Turčiji še vedno preširoke in se uporabljajo diskrecijsko za zatiranje človekovih pravic in kritičnih glasov v državi, tudi novinarjev, aktivistov in političnih nasprotnikov, ter izpostavlja, da oblasti z zlorabo protiteroristične zakonodaje zmanjšujejo resnost te vedno prisotne grožnje; ugotavlja, da se v zvezi s tem še vedno pojavljajo primeri prisilnih izginotij; je zelo zaskrbljen zaradi odločitve ministra za notranje zadeve, da začne posebno preiskavo v zvezi z mestno občino Istanbul, ki zajema več kot 550 njenih zaposlenih, zaradi domnevnih terorističnih povezav, in zaradi ponovnega sodnega nadlegovanja Öztürka Türkdöğana, vidnega odvetnika za človekove pravice in sopredsednika združenja za človekove pravice (İHD), ki mu je na podlagi ovadbe glavnega državnega tožilstva v Ankari sodilo 19. kazensko sodišče v Ankari zaradi obtožbe o „članstvu v nezakoniti oboroženi organizaciji“, na koncu pa je bil oproščen;

30. je še vedno močno zaskrbljen zaradi položaja kurdskega prebivalstva v državi in razmer, ki na jugovzhodu države vladajo na področju varstva človekovih pravic, svobode izražanja in svobode političnega udejstvovanja; je zlasti zaskrbljen zaradi številnih poročil o tem, da pripadniki organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj pri odzivih na navidezne in domnevne varnostne grožnje na jugovzhodu Turčije mučijo pripornike in grdo ravnajo z njimi; obsoja policijske ukrepe za pridržanje, uvedene proti uglednim predstavnikom civilne družbe in političnim nasprotnikom v jugovzhodni Turčiji, in državo poziva, naj zagotovi zaščito in varnost zagovornikov človekovih pravic ter nemudoma začne neodvisne preiskave primerov; obsoja zatiranje etničnih in verskih manjšin, vključno s tem, da so s turško ustavo jeziki skupin, kot je kurdska skupnost, prepovedani kot materni jezik v izobraževanju in na vseh področjih javnega življenja; ponovno poudarja, da gre za kršitev mednarodnega prava, ki varuje pravice oseb, da uveljavljajo pripadnost etnični ali verski manjšini in se izražajo v tradicionalnem jeziku svoje manjšine; poudarja, kako nujno je nadaljevati verodostojen politični proces, v katerem bodo sodelovale vse ustrezne stranke in demokratične sile ter bo vodil k mirni rešitvi kurdskega vprašanja;

31. odločno obsoja vse prisilne izročitve in ugrabitve turških državljanov, ki prebivajo zunaj Turčije, saj gre za kršitev načela pravne države in osnovnih človekovih pravic; poziva EU, naj obravnava to zaskrbljujočo prakso v svojih državah članicah, pa tudi v državah kandidatkah in pridruženih državah; je zaskrbljen zaradi poskusov turške vlade, da bi vplivala na člane turške diaspore v EU, na primer prek predsedstva za Turke v tujini in sorodne skupnosti (YTB) ter turško-islamske zveze za verske zadeve (DITIB), kar bi lahko posegalo v demokratične procese v nekaterih državah članicah; v zvezi s tem obsoja nedavne nesprejemljive napade turških provladnih medijev na več švedskih politikov, vključno z evropskim poslancem Evinom Incirom, ki so vsebovali tudi dezinformacije in neutemeljene obtožbe, med drugim o povezanosti s terorizmom; je še vedno zaskrbljen, ker se rasistično desničarsko ekstremistično gibanje Ülkü Ocakları, znano tudi kot „Sivi volkovi“, ki je tesno povezano z vladajočo koalicijo Stranke nacionalističnega gibanja (MHP), širi ne le v Turčiji, temveč tudi v državah članicah EU; poziva EU in njene države članice, naj preučijo možnost prepovedi njihovih združenj v državah EU; poziva države članice, naj pozorno spremljajo rasistične dejavnosti te organizacije in se borijo za zmanjšanje njenega vpliva; poziva oddelek ESZD za strateško komuniciranje, naj dokumentira sume turških dezinformacij, zlasti v Afriki, na Zahodnem Balkanu, na Bližnjem vzhodu in v severni Afriki, ter o svojih ugotovitvah poroča Evropskemu parlamentu; izraža zaskrbljenost, ker Ujgurov, ki živijo v Turčiji, še vedno grozita pridržanje in izgon v druge države, ki bi jih nato morda predale Kitajski, kjer bodo po vsej verjetnosti grobo preganjani; poziva turške oblasti, naj zadržijo ratifikacijo pogodbe o izročitvi s Kitajsko;

32. ponovno izraža zaskrbljenost, ker Turčija zavrača izvajanje priporočil Odbora Sveta Evrope za preprečevanje mučenja in nehumanega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja; poziva Turčijo, naj spoštuje politiko ničelne tolerance do mučenja ter ustrezno razišče vztrajna in verodostojna poročila o mučenju, grdem ravnanju in nehumanem ali ponižujočem ravnanju med pridržanjem, zaslišanjem ali v priporu, da bi odpravili nekaznovanost in poskrbeli, da bodo storilci odgovarjali za svoja dejanja; pozdravlja nedavno spremembo uredbe o zaporih, s katero se je izraz „telesni pregled“

torek 7. junija 2022

nadomestil s „podrobnim pregledom“, in poziva direktorja generalnega direktorata za zapore in prostore za pridržanje, naj zagotovi, da se bo v celoti izvajala „v skladu s človekovim dostojanstvom in častjo“, kot je navedeno v spremenjeni uredbi, saj še vedno obstajajo verodostojne obtožbe o nadaljevanju te prakse, tudi pri mladoletnikih, ki obiščejo zapore; je zelo zaskrbljen zaradi razmer v prenatrpanih turških zaporih, zaradi katerih je nevarnost smrti med pandemijo covid-19 za zapornike še večja; poleg tega je zelo zaskrbljen zaradi samovoljnih omejitev pravic zapornikov do zdravljenja in obiskov; poudarja, da je po podatkih združenja za človekove pravice v Turčiji (İHD) trenutno 1 605 zapornikov bolnih, od tega 604 hudo; obžaluje, da je nekdanja poslanka Aysel Tuğluk še vedno v zaporu, kljub slabemu zdravstvenemu stanju, ki so ga potrdila zdravstvena poročila, za katera pa se je državna ustanova za forenzično medicino (ATK) nato odločila, da jih ne upošteva; poziva, naj se Aysel Tuğluk takoj izpusti; je zgrožen zaradi domnevne prakse aretacij nosečnic in žensk, ki so pred kratkim rodile, ter poziva Turčijo, naj izpusti vse zadevne ženske in preneha s prakso aretacij nosečnic neposredno pred porodom ali takoj po njem; je zaskrbljen zaradi nadlegovanja poslanca stranke HDP Ömerja Faruka Gergerliogluja, ki mu je bilo nedavno preprečeno potovanje v tujino in je bil predmet preiskave glavnega državnega tožilstva iz Kandire, ki je bila nedavno opuščena, in sicer na podlagi obtožb, da je „razžalil državo in njene organe“, „vplival na izvedenca“ in „častil kaznivo dejanje in zločinca“, ker je pozval k izpustitvi Aysel Tuğluk;

33. je zgrožen zaradi pomenljivega molka turškega varuha človekovih pravic v zvezi z resnimi razmerami na področju temeljnih pravic v državi, kot so opisane zgoraj; poziva glavnega varuha človekovih pravic v Turčiji, naj zagotovi, da bo njegova institucija postala koristno orodje za turške državljane in da bo igrala dejavno vlogo pri krepitvi kulture uveljavljanja pravnih sredstev, kot navaja med svojimi cilji; obžaluje, da niti varuh človekovih pravic niti turška institucija za človekove pravice in enakost kot glavni instituciji za človekove pravice v državi nista operativno, strukturno ali finančno neodvisni; poziva turške oblasti, naj sprejmejo ustrezne ukrepe, da bosta ti instituciji, kadar je to ustrezno, spoštovali pariška načela in priporočilo Komisije o standardih za organe za enakost⁽¹³⁾; obžaluje, da so nekateri člani turške institucije za človekove pravice in enakost pokazali negativen odnos do temeljnih človekovih pravic, vključno z enakostjo spolov, pravicami žensk in pravicami oseb LGBTIQ, ter izrazili podporo odstopu Turčije od Istanbulske konvencije; poziva preiskovalni odbor za človekove pravice velike narodne skupščine Turčije, naj v celoti uveljavlja svoja široka pooblastila pri preiskovanju kršitev človekovih pravic v državi in terjanju odgovornosti zanje ter naj predlaga zakonodajne spremembe, da se nacionalna zakonodaja uskladi z mednarodnimi konvencijami o človekovih pravicah, katerih podpisnica je Turčija;

34. opozarja, da sta svoboda sindikatov in socialni dialog bistvena za razvoj in blaginjo pluralistične družbe; v zvezi s tem obžaluje stalne zakonodajne pomanjkljivosti v zvezi s pravicami delavcev in sindikatov ter poudarja, da so pravica do organiziranja, pravica do kolektivnih pogajanj in pravica do stavke temeljne pravice delavcev; je zaskrbljen, ker delodajalci še vedno vztrajno diskriminirajo sindikate; prav tako je zaskrbljen zaradi odpuščanj, nadlegovanja in zapornih kazni, ki so jim še vedno izpostavljeni vodje in člani nekaterih sindikatov; je zaskrbljen tudi zaradi sistematičnega odpuščanja delavcev, ki se poskušajo organizirati; poziva turške oblasti, naj se uskladijo s temeljnimi standardi Mednarodne organizacije dela, h katerim se je država zavezala, naj odpravijo ovire, ki omejujejo uživanje pravic sindikatov, in učinkovito uporabijo socialni dialog, vključno z ukrepi za socialno-ekonomsko okrevanje zaradi covid-19;

Širši odnosi med EU in Turčijo ter turška zunanja politika

35. iskreno ceni, da turške oblasti nedvoumno podpirajo neodvisnost, suverenost in ozemeljsko celovitost Ukrajine ter obsojajo neupravičeno rusko invazijo in vojaško agresijo proti Ukrajini; poudarja ključni pomen, ki ga ima tesno sodelovanje med EU in Turčijo na področju zunanje in varnostne politike v sedanjih težkih časih, in v zvezi s tem pozdravlja odločno usklajenost Turčije z Natom in EU; poudarja, da je Turčija zaveznica Nata in strateška partnerica, s katero nas povezujejo pomembni interesi; pozdravlja odločitve Turčije, da se sklicuje na Konvencijo iz Montreuxa iz leta 1936, ki zahteva, da vse črnomske države in države, ki niso črnomske, ustavijo prehod skozi njene ožine; poleg tega pozdravlja stalno finančno in humanitarno pomoč Turčije Ukrajini ter odprto pripravljenost turške vlade, da bi delovala kot posrednik med stranema v konfliktu; poziva Turčijo, naj se uskladi s sankcijami in omejitvenimi ukrepi, ki jih je sprejela EU proti ruskim in beloruskim oblastem ter posameznikom, odgovornim za nezakonito agresijo proti Ukrajini ter številne kršitve mednarodnega prava, ki so bile storjene od začetka vojne; v zvezi s tem poudarja, da pričakuje, da Turčija v skladu s svojim stališčem o ruski agresiji proti Ukrajini ne bo postala varno zatočišče za ruski kapital in naložbe, ki bi se tako očitno izognili sankcijam EU; spodbuja Turčijo, naj svoj zračni prostor zapre za ruske zrakoplove;

⁽¹³⁾ Priporočilo Komisije (EU) 2018/951 z dne 22. junija 2018 o standardih za organe za enakost (UL L 167, 4.7.2018, str. 28).

torek 7. junija 2022

36. pozdravlja, da si Turčija še naprej prizadeva gostiti največje število beguncev na svetu; v zvezi s tem pozdravlja dejstvo, da EU še naprej daje na voljo sredstva za begunce in gostiteljske skupnosti v Turčiji, in izraža predanost temu, da bi se ta podpora ohranila tudi v prihodnje; poziva Komisijo, naj zagotovi čim večjo preglednost in natančnosti pri dodeljevanju sredstev v okviru mehanizma, ki bo nasledil instrument za begunce v Turčiji, ter zagotovi, da se bodo sredstva v prvi vrsti dodelila neposredno beguncem in gostiteljskim skupnostim, upravljale pa jih bodo organizacije, ki jamčijo odgovornost in preglednost; podpira objektivno oceno sodelovanja med EU in Turčijo na področju beguncev in migracij ter poudarja, kako pomembno je, da obe strani spoštujeta svoje zaveze iz skupne izjave EU in Turčije iz leta 2016 ter iz sporazuma med EU in Turčijo o ponovnem sprejemu do vseh držav članic, vključno s ponovnim sprejemom povratnikov z grških otokov, ki je bil prekinjen marca 2020, oziroma aktiviranjem prostovoljnega programa humanitarnega sprejema; vztraja, da mora biti spoštovanje temeljnih svoboščin v središču izvajanja izjave EU in Turčije; izraža veliko pohvalo za bistveni prispevek turške civilne družbe in lokalnih organov k vključevanju beguncev; podpira boljši in večji dostop do storitev zaščite za posebne ranljive skupine; poziva turško vlado, naj izboljša dostop sirskih beguncev do trga dela in sprejme ukrepe za preprečevanje tveganja apatridnosti za generacijo sirskih otrok, rojenih v Turčiji; priznava, da se Turčija sooča z migracijskim pritiskom, vendar odločno nasprotuje temu, da bi turška vlada instrumentalizirala migrante; je zaskrbljen zaradi stalnih poročil o hitrem zavračanju Afganistancem in drugih, ki so prijeli pri poskusu prečkanja meje, ter samovoljnih deportacij v Sirijo; obžaluje, da so bili begunci v Turčiji žrtve tihotapljenja ljudi in kršitev človekovih pravic; vztraja, da bi se morali begunci vračati le prostovoljno in varno, ter poziva Turčijo, naj mednarodnim in nacionalnim organizacijam zagotovi večji dostop do centrov za odstranjevanje tujcev, da bi spremljali in pomagali tistim, ki so v postopku vračanja; z zaskrbljenostjo opaža znake vse pogostejših rasističnih in ksenofobičnih napadov na tujce, pa tudi uporabo protibegunskega diskurza in povečevanje razpoloženja proti priseljivanju v turški politiki in družbi; ugotavlja, da se je število prošelj za azil na Cipru v letu 2021 še naprej povečevalo, in opozarja na obveznost Turčije, da sprejme vse potrebne ukrepe za preprečitev nastanka novih morskih ali kopenskih poti za nezakonite migracije iz Turčije v EU;

37. ponovno izraža podporo sedANJI carinski uniji in poziva Turčijo, naj spoštuje svoje obveznosti in odpravi netarifne ovire za prosti pretok; meni, da bi lahko okrepitev trgovinskih odnosov prinesla konkretne prednosti državljanom Turčije in EU ter zato podpira predlog Komisije o začetku pogajanj za posodobitev vzajemno koristne carinske unije, ki jo bo spremljal učinkovit in uspešen mehanizem za reševanje sporov; vendar opozarja, da bi morala takšna posodobitev carinske unije temeljiti na strogih pogojih, povezanih s človekovimi pravicami in temeljnimi svoboščinami, spoštovanju mednarodnega prava in dobrih sosedskih odnosov, ter da bi jo bilo mogoče predvideti le, če bi Turčija v celoti izvajala dodatni protokol za razširitev sporazuma iz Ankare na vse države članice brez pridržkov in na nediskriminatoren način; poudarja, da se morata obe strani popolnoma zavedati te demokratične pogojenosti že od samega začetka pogajanj, saj Parlament končnega sporazuma ne bo odobril brez rezultatov na tem področju;

38. poudarja, da bi bila liberalizacija vizumskega režima pomemben korak k spodbujanju medosebnih stikov, in ugotavlja, da je ta zelo pomembna za turške državljane, zlasti za študente, akademike, predstavnike podjetij in ljudi s sorodstvenimi vezmi v državah članicah EU; ponovno izraža podporo procesu liberalizacije vizumskega režima, ko bodo izpolnjeni določeni pogoji, in spodbuja turško vlado, naj si prizadeva za uskladitev svoje vizumske politike s politiko EU in naj v celoti nediskriminatorno izpolni 72 meril iz časovnega načrta za liberalizacijo vizumskega režima do vseh držav članic; poudarja, da je bil dosežen zelo majhen dejanski napredek pri šestih neizpolnjenih merilih, ki jih mora Turčija še izpolniti; ugotavlja, da novi akcijski načrt za človekove pravice predvideva pospešitev izpolnjevanja preostalih meril; poudarja, da sta revizija turške protiteroristične zakonodaje in zakonodaje o varstvu podatkov ključna pogoja za zagotavljanje temeljnih pravic in svoboščin;

39. obžaluje, da je komisar Várhelyi nedavno preoblikoval generalni direktorat Komisije za sosedstvo in širitvena pogajanja (GD NEAR), v katerem se je enota, pristojna za Turčijo, povezala z enotami, odgovornimi za južno sosedstvo; meni, da je ta poteza, domnevno storjena zaradi učinkovitosti in skladnosti notranje organizacije, huda politična napaka, ki jo je močno kritizirala turška vlada, pa tudi vsi proevropski turški akterji;

torek 7. junija 2022

40. pozdravlja, da se je turška vlada odločila ratificirati Pariški podnebni sporazum ter se zavezala, da bo Turčija do leta 2053 ogljično nevtralna, in napovedala prilagoditev evropskemu zelenemu dogovoru; meni, da je izvajanje evropskega zelenega dogovora velika priložnost, da EU in Turčija uskladi svojo trgovinsko in podnebno politiko, ter poziva EU, naj se na tem področju tesno usklajuje s Turčijo in jo podpira pri ambicioznih ukrepih za varstvo podnebja; ugotavlja, da lahko agencije in industrijska zaveznitva EU spodbudno vplivajo na sodelovanje med EU in Turčijo pri zeleni preobrazbi; poziva Turčijo, naj še napreduje pri usklajevanju z direktivami in pravnim redom EU na področju okolja in podnebnih ukrepov; poziva turško vlado, naj ukrepa na podlagi svoje napovedi ter razvije nacionalno strategijo in akcijski načrt za smiselno zmanjšanje emisij CO₂; pozdravlja delo, ki ga opravljajo zagovorniki okoljskih pravic, in sviri pred hudim vplivom velikih javnih infrastrukturnih projektov na okolje; je seznanjen, da se je leta 2021 začela gradnja istanbulskega kanala, in opozarja okoljevarstvenike in okoljevarstveno zbornico, da bo kanal ogrozil že tako negotovo oskrbo z vodo v Istanbulu in uničil okoliški ekosistem, vključno z naravnim ravnovesjem med Črnim in Marmarskim morjem; poziva turške oblasti, naj nemudoma ukrepajo za zaščito Marmarskega morja in prepevoje vse infrastrukturne projekte, ki bi dodatno prispevali k onesnaževanju tega vodnega telesa; v zvezi s tem pozdravlja odločitev turške vlade, da Marmarskemu morju podeli poseben okoljevarstveni status; ponovno poziva turško vlado, naj ustavi svoje načrte za jedrsko elektrarno Akkuyu in se posvetuje z vladami sosednjih držav o morebitnem nadaljnjem razvoju projekta Akkuyu, ki se bo nahajal v regiji, za katero so značilni hudi potresi, kar bi pomenilo veliko grožnjo ne samo za Turčijo, ampak tudi za celotno sredozemsko regijo;

41. priznava, da lahko Turčija zunanjo politiko vodi v skladu s svojimi interesi in cilji, vendar pričakuje, da se bo ta politika branila z diplomacijo in dialogom na podlagi mednarodnega prava ter da bo vse bolj usklajena s politiko EU, saj gre za državo kandidatko; meni, da je sodelovanje med EU in Turčijo v zunanji in varnostni politiki temeljnega pomena ter da je za prihodnje varnostne strukture EU, zlasti v sosesčini, potrebno strateško sodelovanje in boljše komuniciranje s Turčijo, če naj bodo te strukture učinkovite; meni, da lahko EU in Turčija tesneje sodelujeta na številnih zunanjepolitičnih področjih, npr. pri Ukrajini in Afganistanu; opozarja tudi, da EU in Nato ostajata najzanesljivejša dolgoročna partnerja Turčije pri mednarodnem varnostnem sodelovanju, in poziva Turčijo, naj ohrani politično doslednost na področju zunanje in varnostne politike, saj je članica Nata in ima status države kandidatke za članstvo v EU; poziva turško vlado, naj prošnji Finske in Švedske za članstvo v Natu obravnava v dobri veri, naj si konstruktivno prizadeva za rešitev morebitnih odprtih vprašanj v skladu z vrednotami EU in pravnimi zahtevami in naj se vzdrži izvajanja neprimerne pritiska v tem procesu; v zvezi s tem obžaluje, da je Turčija med vsemi državami kandidatkami najmanj usklajena (14 %) s skupno zunanjo in varnostno politiko (SZVP) ter skupno varnostno in obrambno politiko (SVOP), ter ponovno poziva Turčijo, naj ta trend prednostno spremeni glede na velik potencial skupnega ukrepanja v zvezi z različnimi izzivi v regiji in po svetu; v zvezi s tem z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je turška zunanja politika v zadnjih letih posegla v prednostne naloge EU v okviru SZVP, tudi v zvezi s Kavkazom, Sirijo, Libijo in Irakom;

42. izraža priznanje nedavnemu zblizevanju Turčije in Armenije pri odločitvi o vzpostavitvi dvostranskih stikov, imenovanju posebnih predstavnikov in ponovni uvedbi letov med državama; meni, da je ta poskus zelo pozitiven razvoj, ki pozitivno vpliva na blaginjo in varnost v regiji; spodbuja obe strani, naj si še naprej prizadevata za popolno normalizacijo svojih odnosov, in poziva EU, naj ta proces dejavno podpre; spodbuja Turčijo, naj utira pot resnični spravi med turškim in armenskim ljudstvom, vključno z rešitvijo spora glede armenskega genocida, ter naj v celoti spoštuje svoje obveznosti glede zaščite armenske in druge kulturne dediščine; upa, da bo to dalo nov zagon normalizaciji odnosov na Južnem Kavkazu; ravno tako pozdravlja diplomatska prizadevanja Turčije za normalizacijo odnosov z različnimi bližnjevzhodnimi državami, zlasti Izraelom; ponovno spodbuja Turčijo, naj prizna armenski genocid;

43. ugotavlja, da je bil kljub nekaterim znakom umirjanja razmer v vzhodnem Sredozemlju od zadnjega poročila o Turčiji nedavno opažen nov porast napetosti; se še vedno povsem zaveda, da bi se lahko kakršna koli pozitivna dinamika zlahka kadar koli obrnila, saj temeljna vprašanja ostajajo nerešena; pri tem obžaluje nedavne izjave turških uradnikov, ki oporekajo suverenosti Grčije nad nekaterimi njenimi otoki, saj imajo nasprotni učinek in spodbujajo varnostno okolje na tem območju; še naprej poziva Turčijo in vse vključene deležnike, naj začnejo v dobri veri mirno reševati spore in naj se vzdržijo enostranskih dejanj ali groženj; še naprej poziva vse strani, naj si iskreno in skupaj prizadevajo za pogajanja o razmejitvi izključnih ekonomskih con in epikontinentalnega pasu v dobri veri, pri tem pa v celoti spoštujejo določbe in načela mednarodnega prava; v zvezi s tem obsoja, da turške vojne ladje nadlegujejo raziskovalna plovila, ki izvajajo raziskave v izključni ekonomski coni, ki jo je razmejila Republika Ciper; poleg tega obsoja turške kršitve grškega nacionalnega zračnega prostora, vključno s preleti naseljenih območij in ozemelj, saj taka dejanja kršijo suverenost in suverene pravice držav članic EU, kar je v nasprotju z mednarodnim pravom; izraža popolno solidarnost z Grčijo in

torek 7. junija 2022

Republiko Ciper; ponovno potrjuje pravico Republike Ciper, da sklepa dvostranske sporazume o izključni ekonomski coni ter raziskuje in izkorišča svoje naravne vire, pri tem pa popolno spoštuje mednarodno pravo; z obžalovanjem ugotavlja, da velika narodna skupščina Turčije še vedno ni umaknila grožnje s povodom za napoved vojne, ki jo je leta 1995 razglasila zoper Grčijo; pozdravlja nadaljevanje pripravljanih pogovorov med Grčijo in Turčijo, katerih namen je obravnavati razmejitve epikontinentalnega pasu in izključne ekonomske cone v skladu z mednarodnim pravom; ponovno poziva turško vlado, naj podpiše in ratificira Konvencijo OZN o pomorskem mednarodnem pravu, ki je del pravnega reda EU; podpira povabilo vlade Republike Ciper Turčiji, naj se v dobri veri pogaja o pomorski razmejitvi med obalama ali se obrne na Meddržavno sodišče, ter poziva Turčijo, naj sprejme povabilo Cipra; pozdravlja turški prispevek k zanesljivosti oskrbe s plinom s povezavo čezanatolskega plinovoda in dokončanega čezjadranskega plinovoda; ponovno izraža podporo predlogu Evropskega sveta za večstransko konferenco o vzhodnem Sredozemlju ter izpostavlja, da bi lahko zeleni dogovor in energetske prehode pomenila pomembna priložnost za kooperativne, trajnostne in vključujoče energetske rešitve v vzhodnem Sredozemlju; poziva, naj vzhodno Sredozemlje postane resnični pobudnik v zunanji razsežnosti zelenega dogovora;

44. obžaluje, da je ciprski problem še vedno nerešen, in poudarja, da bo rešitev v skladu z ustreznimi resolucijami varnostnega sveta OZN ter znotraj dogovorjenega okvira imela pozitiven vpliv na turške odnose z EU; ponovno odločno potrjuje svoje stališče, da je edina trajnostna rešitev ciprskega vprašanja pravična, celovita in izvedljiva rešitev, vključno z zunanjimi vidiki, v okviru OZN, in sicer na podlagi federacije dveh skupnosti, dveh območij z enotno mednarodno pravno osebnostjo, enotno suverenostjo, enotnim državljanstvom in politično enakostjo, kot je določeno v ustreznih resolucijah varnostnega sveta OZN in v skladu z mednarodnim pravom ter na podlagi spoštovanja načel, na katerih temelji Unija; obžaluje, da je turška vlada opustila dogovorjeno podlago za rešitev in okvir OZN, da bi samostojno zagovarjala dvodržavno rešitev na Cipru; poziva Turčijo, naj opusti ta nesprejemljiv predlog za dvodržavno rešitev; nadalje poziva Turčijo, naj umakne svoje čete s Cipra in se vzdrži enostranskih ukrepov, ki bi utrdili trajno razdeljenost otoka, in naj se vzdrži dejanj, ki bi spremenila demografsko ravnovesje; obsoja podpis tako imenovanega gospodarskega in finančnega protokola med Turčijo in območji Cipra, ki niso pod vladnim nadzorom; obsoja dejstvo, da Turčija še naprej krši resoluciji varnostnega sveta OZN št. 550 (1984) in št. 789(1992), ki jo pozivata, naj območje Varoš predaja svojim zakonitim prebivalcem pod začasno upravo OZN, tako da podpira odprtje mesta Varoša za javnost; meni, da ta poteza spodbujata medsebojno zaupanje in s tem možnost nadaljevanja neposrednih pogovorov o celoviti rešitvi ciprskega vprašanja; v zvezi s tem izraža resno zaskrbljenost zaradi nedavnih ponovnih nezakonitih dejavnosti na odprtem ograjenem območju Varoš v zvezi z odprtjem novega dela plaže, pa tudi, ker je bil nedavno podpisan navedeni „gospodarski in finančni protokol“, preko katerega bo Turčija financirala obnovo Varoš; poziva turško vlado, naj se vrne k dialogu na podlagi sestave OZN, ki je edina izvedljiva pot do sprave; poziva k čimprejšnjemu ponovnemu začetku pogajanj o ponovni združitvi Cipra pod okriljem generalnega sekretarja OZN, ki so obstala leta 2017 v Crans Montani; ponovno poziva Turčijo, naj izpolni svojo obveznost popolnega in nediskriminatornega izvajanja dodatnega protokola k sporazumu iz Ankare v razmerju do vseh držav članic, vključno z Republiko Ciper; obžaluje, da Turčija še vedno ni dosegla napredka pri normalizaciji svojih odnosov z Republiko Ciper; poudarja, da sodelovanje ostaja bistveno na področjih, kot so pravosodje in notranje zadeve ter letalska zakonodaja in obveščanje o zračnem prometu z vsemi državami članicami EU, vključno z Republiko Ciper;

45. poziva Turčijo, naj turški skupnosti na Cipru da potreben prostor za to, da bo lahko delovala v skladu s svojo vlogo kot legitimna skupnost na otoku, to pravico ji namreč jamči ustava Republike Ciper; poziva Komisijo, naj si bolj prizadeva za sodelovanje s turško skupnostjo na Cipru in jo s tem spomni, da je njeno mesto v Evropski uniji; poziva vse vpletene strani, naj pokažejo pogumnejši pristop k povezovanju skupnosti; poudarja, da je treba pravni red EU po celoviti rešitvi ciprskega vprašanja izvajati na celotnem otoku, in hkrati poudarja, da je Republika Ciper odgovorna za okrepitev prizadevanj za lažje sodelovanje turških Ciprčanov z EU; izreka pohvalo pomembnemu delu, ki ga je opravil odbor obeh skupnosti za pogrešane osebe, in ponovno izraža priznanje dejstvu, da Turčija po najhujši fazi pandemije odboru za pogrešane osebe postopoma zagotavlja dostop do ustreznih lokacij, vključno z vojaškimi območji; poziva Turčijo, naj okrepi svoja prizadevanja za zagotavljanje ključnih informacij iz vojaških arhivov in dostopa do prič na zaprtih območjih; poziva Turčijo, naj pri preprečevanju ter boju proti nedovoljeni trgovini in namernemu uničevanju kulturne dediščine sodeluje z ustreznimi mednarodnimi organizacijami, zlasti Svetom Evrope;

torek 7. junija 2022

46. ponovno obsoja turško vojaško posredovanje v Siriji, ki krši mednarodno pravo ter ogroža stabilnost in varnost celotne regije; poziva Turčijo, naj preneha nezakonito zasedbo severne Sirije in Afrina, ter ponovno poudarja, da varnostni pomisleki ne morejo upravičiti enostranskega vojaškega posredovanja v tuji državi; obsoja dejstvo, da Turčija in lokalne sirske frakcije zlorablajo pravice civilistov in nekaznovano omejujejo njihove svoboščine na ozemljih pod turškim vojaškim nadzorom; obsoja nezakonito premestitev sirskega beguncev v severno Sirijo, da bi preoblikovali demografski značaj pretežno kurdskega območja v Siriji; obsoja dejstvo, da Turčija še naprej nezakonito premešča sirske državljane v Turčijo, da bi jim sodili na podlagi obtožb o terorizmu, ki bi lahko privedle do dosmrtno zaporne kazni; obsoja aktualne turške napade in stalno vojaško prisotnost na iraškem ozemlju, zlasti napade na regijo Sindžar, v kateri večinoma prebivajo jazidi, kar preprečuje vrnitev jazidov in kristjanov, ki so leta 2014 pobegnili pred Daišem;

47. poziva Turčijo, naj se v celoti zaveže mirni rešitvi konflikta v Libiji pod okriljem OZN; ugotavlja, da vztrajno tuje vmešavanje v Libijo še naprej resno ogroža izvajanje berlinskega procesa pod vodstvom OZN; poziva Turčijo, naj v celoti spoštuje embargo na orožje, ki ga je uvedel varnostni svet OZN, naj v celoti sodeluje v operaciji Pomorske sile Evropske unije – sredozemska operacija IRINI (EUNAVFOR MED) ter omogoči učinkovito sodelovanje med slednjo in Natovo operacijo Sea Guardian; ponovno obsoja podpis dveh memorandumov o soglasju med Turčijo in Libijo o celovitem varnostnem in vojaškem sodelovanju ter o razmejitvi pomorskih območij, ki so medsebojno povezana in očitno kršijo mednarodno pravo in ustrezne resolucije varnostnega sveta OZN ter suverene pravice držav članic EU; poziva Turčijo, naj sprejme bolj konstruktiven pristop k stabilizaciji Somalije ter okrepi politično in operativno usklajevanje z EU na tem področju;

Nadaljnji koraki v odnosih med EU in Turčijo

48. vztraja, da bi morali demokracija, pravna država in temeljne pravice v vseh okvirih ostati v središču odnosov med EU in Turčijo, ki bi morali biti trdno podprti z načeli mednarodnega prava, multilateralizma in dobrih sosedskih odnosov; ponovno potrjuje, da sta pristopni proces in pristop, ki temelji na vrednotah, glavni okvir za odnose med EU in Turčijo, najmočnejše orodje za izvajanje normativnega pritiska ter najboljši okvir za ohranjanje demokratičnih in proevropskih težnj turške družbe ter spodbujanje zблиževanja z EU; ugotavlja, da na tej stopnji ni argumentov za spremembo pogojnega stališča Parlamenta glede uradne prekinitve pristopnih pogajanj s Turčijo; ugotavlja, da je sedanja turška vlada s tem, ko se je odločila odkrito odpraviti zavezujoče sodbe Evropskega sodišča za človekove pravice v zvezi s primerom Osmana Kavale in drugih, namerno porušila vse težnje za ponoven začetek procesa pristopa k EU v sedanjih okoliščinah; spodbuja obe strani, naj pregledata trenutno stanje svojih odnosov s celovitim dialogom na visoki ravni in vzporedno s pristopnim procesom preučita dopolnilne načine, na primer s posodobljenim pridružitvenim sporazumom, da bi ponovno vzpostavili prenovljeno, uravnoteženo in vzajemno partnerstvo, ki bo močno pogojeno z demokracijo, pravno državo ter temeljnimi pravicami in svoboščinami;

49. ugotavlja, da lahko trenutno stanje odnosov med EU in Turčijo prinese nezadovoljive rezultate; poziva, naj se odnosi znova uravnotežijo, pri čemer se je treba opirati na trdne temelje za sodelovanje, ki temelji na skupnih interesih, in krepiti zaupanje, da bi odpravili pomanjkanje zaupanja, hkrati pa se vzdržali enostranskih ukrepov ali hujskaških izjav;

50. meni, da bi morala EU še naprej iskati vse možne načine za dialog, skupno razumevanje in zблиževanje stališč s Turčijo; poziva Turčijo, naj se vključi v konstruktiven in dobronameren dialog, tudi o zunanjepolitičnih vprašanjih, kjer sta z EU na nasprotnih bregovih, da bi ponovno našli skupne točke in razumevanje z EU, oživili dialog in sodelovanje v dobrososedskih odnosih ter ponovno vzpostavili proces reform v Turčiji; ugotavlja, da imajo institucije EU v obstoječih okvirih, ki urejajo odnose med EU in Turčijo, določene različne prednostne naloge, zato je zelo težko poiskati učinkovit način, s katerim bi dosegli napredek; obžaluje, da v EU ni dolgoročne strategije, skladne politike in dosledne drže do Turčije; poziva predsednico Komisije, predsednika Evropskega sveta in podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj pokažejo močnejše, strateško in na vrednotah temelječe vodstvo, pri čemer naj obstaja ustrezna odgovornost do Parlamenta; poziva institucije EU in države članice, naj oblikujejo skladen in racionaliziran pristop k tej zadevi, saj zadeva eno naših največjih sosed in najpomembnejših partneric, vključno s tesnim sodelovanjem med vsemi institucijami EU; poziva Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD), naj okrepi čezatlantski dialog in sodelovanje z administracijo predsednika Bidna glede odnosov s Turčijo;

torek 7. junija 2022

51. meni, da je za izboljšanje splošnega stanja odnosov nujno, da obe strani uporabljata spoštljiv jezik, si prizadevata za odpravo obstoječih predsodkov in napačnih predstav ter omogočita objektivnejše in celovitejše predstavljanje druge strani v svojem javnem mnenju, da bi se zaustavilo vzajemno krhanje ugleda; zato poziva Komisijo, naj vzpostavi komunikacijsko politiko za turško družbo, namenjeno ozaveščanju o EU; poudarja, da se s sovražno, revizionistično in napadalno retoriko samo krepijo skrajna stališča na obeh straneh in da izključno napadalen pristop koristi tistim, ki želijo Turčijo oddaljiti od EU;

52. poziva, naj se Turčija kot sosednja država še bolj vključi v prihodnost usmerjene dolgoročne politične načrte EU o ključnem zelenem in digitalnem prehodu ter na področju zdravja, ter poziva Komisijo, naj ostane odprta za druga področja politike, ki bi lahko zanimala obe strani, na primer, kako bi lahko Turčijo še bolj vključili v vrednostne verige EU; je zadovoljen, da turška družba še naprej dejavno sodeluje v programih EU, zlasti na področju izobraževanja, inovacij, mladih in športa, saj tako nastajajo tesnejša partnerstva med ljudmi, hkrati pa to prispeva k usklajevanju zelenega in digitalnega prehoda med EU in Turčijo; v zvezi s tem pozdravlja sporazume, s katerimi se Turčiji dodeljuje status pridružene članice v programih Obzorje Evropa in Erasmus+ ter v evropski solidarnostni enoti za obdobje 2021–2027; je seznanjen, da je Komisija vzpostavila naložbeno platformo za Turčijo; poziva, naj bo ta platforma v celoti usklajena s prednostnimi nalogami politike EU in pogojevanjem v okviru novoustanovljenega Evropskega sklada za trajnostni razvoj plus (EFSD+), da bi med evropskimi in mednarodnimi finančnimi institucijami opredelili in uskladili ustrezne naložbene priložnosti na nacionalni in lokalni ravni za zeleni in digitalni prehod; poudarja, da je večje delovanje Parlamenta v strateškem odboru EFSD+, ki je pristojen za usmerjanje naložb in odobritev naložbenih oken v tem skladu, bistvenega pomena za demokratični nadzor tega postopka;

53. pozdravlja, da je velika narodna skupščina Turčije končno pristala na srečanje skupnega parlamentarnega odbora EU-Turčija, ki je potekalo marca 2022 in je bilo prvo tako srečanje od decembra 2018; vztraja pri stališču, da parlamentarni dialog ostaja ključni del odnosov med EU in Turčijo, in upa, da bo skupni parlamentarni odbor EU-Turčija še naprej pravilno deloval;

o

o o

54. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje predsedniku Evropskega sveta, Svetu, Komisiji ter predsedniku, vladi in parlamentu Republike Turčije, ter poziva, naj se poročilo Komisije o Turčiji za leto 2021 in ta resolucija prevedeta v turščino in ustrezno predložita Parlamentu.

---

torek 7. junija 2022

P9_TA(2022)0223

Načrt ESZD za podnebne spremembe in obrambo**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o načrtu ESZD za podnebne spremembe in obrambo (2021/2102(INI))**

(2022/C 493/02)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju naslova V Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti členov 42 in 43,
- ob upoštevanju ciljev Unije glede ogljične nevtralnosti do leta 2030 in 2050,
- ob upoštevanju načrta za podnebne spremembe in obrambo z dne 9. novembra 2020,
- ob upoštevanju koncepta celostnega pristopa k podnebnim spremembam in varnosti z dne 5. oktobra 2021,
- ob upoštevanju koncepta EU za varstvo okolja in optimizacijo energije za vojaške operacije in misije pod vodstvom EU,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/697 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2021 o vzpostavitvi Evropskega obrambnega sklada ⁽¹⁾, zlasti uvodne izjave 60 o 30-odstotnem prispevku za podnebne cilje in uvodne izjave 61 o 7,5-odstotnem oziroma 10-odstotnem deležu letne porabe do leta 2027 za ukrepe proti izgubi biotske raznovrstnosti,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa ⁽²⁾ (v nadaljevanju: uredba NDICI), zlasti uvodne izjave 49 o 30-odstotnem prispevku za podnebne cilje,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 8. julija 2020 o strategiji za vodik za podnebno nevtralno Evropo (COM(2020)0301),
- ob upoštevanju Natovega akcijskega načrta za podnebne spremembe in varnost,
- ob upoštevanju strateškega dokumenta ESZD iz junija 2016 z naslovom Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije in njegovih poročil o nadaljnjem ukrepanju,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 22. januarja 2018 o celostnem pristopu k zunanjim konfliktom in krizam,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2018 o ženskah, miru in varnosti,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 20. januarja 2020 o podnebni diplomaciji,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 25. januarja 2021 o podnebni in energetske diplomaciji – uresničevanje zunanje razsežnosti evropskega zelenega dogovora,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 17. junija 2020 in 10. maja 2021 o varnosti in obrambi,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 7. junija 2017 z naslovom Strateški pristop k odpornosti pri zunanjem delovanju EU (JOIN(2017)0021),

⁽¹⁾ UL L 170, 12.5.2021, str. 149.⁽²⁾ UL L 209, 14.6.2021, str. 1.

torek 7. junija 2022

- ob upoštevanju Letnega poročila Komisije za leto 2020 – Obrambna industrija in vesolje,
  - ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. februarja 2021 z naslovom Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam (COM(2021)0082),
  - ob upoštevanju ciljev OZN na področju trajnostnega razvoja,
  - ob upoštevanju raziskovalnega poročila Varnostnega sveta Organizacije združenih narodov z dne 21. junija 2021 o podnebnih spremembah,
  - ob upoštevanju sklepov voditeljev Nata iz junija 2021 o podnebnih spremembah in varnosti,
  - ob upoštevanju poročila o podnebnju in varnosti v svetu iz junija 2021, ki ga je pripravil Mednarodni vojaški svet o podnebnju in varnosti,
  - ob upoštevanju končnega poročila projekta BIOSEC za leto 2021 z naslovom Biotska raznovrstnost in varnost, ki ga je za obdobje 2016–2020 financiral Evropski raziskovalni svet (ERC),
  - ob upoštevanju projekta ADELPHI z naslovom Tveganje izpostavljenosti vremenskim vplivom: ocena podnebnega in varnostnega tveganja in predvidevanja,
  - ob upoštevanju projektov, ki jih sofinancira EU, kot je FREXUS: izboljšanje varnosti in odpornosti proti podnebnim spremembam v nestabilnem okolju s povezavo med varnostjo voda, energetske varnostjo in prehransko varnostjo v Sahelu,
  - ob upoštevanju dokumentov OZN o človekovi varnosti in odgovornosti zaščititi,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2021 o sodelovanju med EU in Natom v okviru čezatlantskih odnosov ⁽³⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. julija 2018 o podnebni diplomaciji ⁽⁴⁾,
  - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0084/2022),
- A. ker pred rusko vojno agresijo proti Ukrajini evropska varnostna ureditev še nikoli ni bila tako ogrožena in ker je zato nujno, da vsi sektorji Unije in njenih držav članic postanejo močnejši, odpornejši in bolj neodvisni, zlasti na področju obrambe, varnosti, kibernetске varnosti in kritične infrastrukture, pa tudi energije, vključno z energijsko učinkovitostjo;
- B. ker lahko okoljski dejavniki na različne neposredne in posredne načine vplivajo na človekovo in državno varnost;
- C. ker podnebne spremembe in s podnebjem povezani vplivi, vključno z degradacijo okolja, izgubljanjem biotske raznovrstnosti, krčenjem gozdov, dezertifikacijo, ekstremnimi vremenskimi dogodki, pomanjkanjem vode in hrane, onesnaževanjem zraka in naravnimi nesrečami, prispevajo k nastajanju konfliktov in kriz ter že zdaj ogrožajo lokalno, regionalno in mednarodno varnost, stabilnost in mir; ker so podnebne spremembe, katerih posledice so že opazne in ki naj bi se srednje- in dolgoročno še pospešile, prevladujoč multiplikator tveganja, saj lahko prispevajo k zaostritvi nekaterih že obstoječih kriznih dejavnikov (kot sta povečanje ekonomskih neenakosti in močno politično zatiranje), in pomenijo nov varnostni izziv, za odzivanje nanj ter na hibridne in kibernetске grožnje pa so potrebni ustrezni viri;

⁽³⁾ UL C 99, 1.3.2022, str. 105.

⁽⁴⁾ UL C 118, 8.4.2020, str. 32.

torek 7. junija 2022

- D. ker so lahko povezave med podnebnimi spremembami in konflikti zapletene in ker so konkretni učinki podnebnih sprememb na konflikte večinoma odvisni od okoliščin; ker je treba podpreti bolj sistematično in obsežno izmenjavo med znanstvenimi skupnostmi, ki se ukvarjajo s povezavo med podnebjem in varnostjo, ter njihovo medsebojno oplajanje;
- E. ker so podnebne spremembe kot skrajni multiplikator groženj še naprej osrednji del agende za mir in varnost, saj se zaradi njih povečujejo socialna, ekonomska in okoljska tveganja, ki lahko spodbudijo nemire in po možnosti vodijo v nasilne spopade; ker okoljske in podnebne spremembe ter njihove posledice skupaj z drugimi dejavniki niso vedno sprožilec ali neposreden vzrok oboroženih meddržavnih in mednarodnih sporov, ampak se zaradi njih zaostrejujejo obstoječe ranljivosti, napetosti in tveganja; ker lahko podnebne spremembe različno vplivajo na varnost ljudi, odvisno od spola, socialno-ekonomskega položaja, starosti, spolne usmerjenosti, etnične pripadnosti, veroizpovedi (ali nevernosti), sposobnosti ali invalidnosti itd.; ker podnebne spremembe zlasti nesorazmerno negativno vplivajo na marginalizirane skupine; ker varnostna tveganja, povezana s podnebnimi spremembami, vplivajo zlasti na ekonomsko prikrajšano prebivalstvo in imajo socialno-ekonomske učinke; ker podnebne spremembe negativno vplivajo na kulturno in naravno dediščino prizadetih območij;
- F. ker podnebna kriza vpliva na človekovo in državno varnost; ker se podnebne spremembe na različne načine prekrivajo s politično, etnično in socialno-ekonomsko dinamiko ter so neposredno gonilo konfliktov, saj povečujejo tveganje nesreč in povzročajo dodaten pritisk na ekosisteme, s tem pa ogrožajo preživetje ljudi, varnost voda in prehransko varnost ter kritično infrastrukturo, med drugim s spodbujanjem sprememb rabe zemljišč in degradacije okolja;
- G. ker je dviganje morske gladine že povzročilo poplave in zaslanjevanje, kar močno ogroža varnost in preživetje na nizko ležečih obalnih območjih in otokih; ker bi bilo lahko glede na posodobljeno Groundswellovo poročilo Svetovne banke za leto 2021 zaradi podnebnih sprememb do leta 2050 k selitvi znotraj svoje države prisiljenih 216 milijonov ljudi; ker je v poročilu navedeno tudi, da je mogoče s takojšnjimi in konkretnimi ukrepi znatno zmanjšati obseg podnebnih migracij; ker pomanjkanje vode večplastno vpliva na človekovo varnost in socialno-politično stabilnost; ker bodo podnebne spremembe vplivale na oskrbo z vodo, zlasti v državah v razvoju, svetovno povpraševanje po vodi pa se bo povečalo; ker se zaradi podnebnih sprememb povečuje nevarnost suše in poplav; ker vpliv podnebnih sprememb na cene hrane ogroža preživetje ter povzroča razseljevanje, bolezni in lakoto, zaradi česar prihaja do migracij v obsegu, kakršnega še ni bilo;
- H. ker se je v Sahelu zaradi učinkov spreminjajočih se podnebnih razmer na razpoložljivost naravnih virov v kombinaciji z dejavniki, kot so rast prebivalstva, šibko upravljanje in izzivi, povezani z zemljiško posejstjo, povečalo tekmovanje za redke naravne vire, zlasti za rodovitno zemljo in vodo, kar je imelo za posledico napetosti in konflikte med skupnostmi in skupinami, ki se preživljajo na podoben način;
- I. ker podnebne spremembe spadajo med dejavnike, ki oblikujejo strateško okolje, saj se zaradi njih povečujejo tveganja in omejitve; ker podnebna kriza vpliva na mednarodni sistem, v katerem bi se zaradi nje lahko zaostrele geopolitične napetosti in spremenilo ravnovesje moči med velesilami; ker zlonamerni akterji izkoriščajo vprašanja podnebnih sprememb, da bi povečali svoj vpliv ali spodbudili sovražnosti; ker se zaradi taljenja polarnega ledu povečujejo geopolitične napetosti, zlasti okoli severnega tečaja;
- J. ker so oborožene sile ZDA zaradi naravnih nesreč izgubile več vojaške opreme in infrastrukture kot zaradi oboroženih spopadov v Afganistanu in Iraku skupaj; ker je Bidnova administracija na področju boja proti podnebnim spremembam naredila pozitivne korake, vključno s tem, da so se ZDA ponovno pridružile Pariškemu sporazumu in podnebne spremembe vključile včasne strateške smernice za nacionalno varnost;
- K. ker so oborožene sile med največjimi porabniki fosilnih goriv na svetu;

torek 7. junija 2022

- L. ker se domača proizvodnja nafte in plina v Uniji stalno zmanjšuje; ker je Unija močno in vse bolj energetske odvisna, pri čemer so vse njene države članice neto uvoznice energije iz omejenega števila tretjih držav, stopnja energetske odvisnosti pa se je v obdobju 2000–2019 povečala s 56 % na 61 %; ker je bilo v nedavni študiji navedeno, da ogljični odtis vojaškega sektorja v državah članicah za leto 2019, vključno z nacionalnimi oboroženimi silami in industrijo vojaške tehnologije v EU, po ocenah znaša približno 24,8 milijona ton ekvivalenta CO₂; ker je za energetske preobrazbo in napredne oborožitvene sisteme potreben dostop do kritičnih surovin, katerih dobavne verige v nekaterih primerih povzročajo šibke točke, tudi pri specializiranih malih in srednjih podjetjih v evropskem obrambnem sektorju, zlasti če jih obvladuje omejeno število tretjih držav;
- M. ker so po podatkih Evropske obrambne agencije pogonska goriva pomenila 52 % porabe energije v 22 državah članicah, ki so predložile podatke za leti 2016 in 2017 (države, odgovorne za 96,9 % skupnih izdatkov za obrambo držav članic Evropske obrambne agencije); ker je iz iste raziskave te agencije razvidno, da so vojaška infrastruktura in stavbe še en velik porabnik energije, saj je bilo samo za ogrevanje leta 2017 v povprečju namenjenih 32 % porabe energije oboroženih sil držav članic, pri čemer je bilo 75 % te energije pridobljene iz naftnih goriv in zemeljskega plina;
- N. ker želijo Unija in njene države članice zaradi ruske vojne agresije proti Ukrajini ustaviti uvoz fosilnih goriv iz Rusije; ker morajo evropske oborožene sile zaradi ruskega napada na evropsko varnostno ureditev postati bolj neodvisne od uvoza fosilnih goriv, hkrati pa je treba povečati njihovo vojaško moč in učinkovitost misij;
- O. ker nekatere države članice EU svoja velika vojaška območja uporabljajo za varstvo biotske raznovrstnosti, na primer s preprečevanjem helikopterskih letov nad območji gnezditve;
- P. ker je okoljska kriminaliteta zelo pogosta kriminalna dejavnost na svetu in znatno ogroža varnost; ker je potrebno tesnejše sodelovanje med EU in partnerskimi državami na tem področju, in sicer s podpiranjem držav pri razvoju zmogljivosti za boj proti okoljski kriminaliteti;
- Q. ker je okoljska kriminaliteta glede na pridobljeno premoženjsko korist postala četrti največji sektor kriminala na svetu in raste trikrat hitreje kot svetovno gospodarstvo; ker sta Interpol in program Združenih narodov za okolje v svojem poročilu iz leta 2016 ocenila, da premoženjska korist, pridobljena z okoljsko kriminaliteto, znaša 258 milijard USD letno, kar vključuje nedovoljeno trgovino s prostoživečimi rastlinskimi in živalskimi vrstami, kazniva dejanja na področju gozdov in ribištva, trgovino z odpadki in nezakonito rudarjenje;
- R. ker je bilo v poročilu Interpola, RHIPTO in globalne pobude proti mednarodnemu organiziranemu kriminalu iz leta 2018 ugotovljeno, da je okoljska kriminaliteta največja finančna gonilna sila konfliktov in največji vir dohodka za paradržavne oborožene skupine in teroristične organizacije, in sicer pred tradicionalnimi nezakonitimi dejavnostmi, kot so ugrabitve za odkupnino in trgovina z drogami;
- S. ker obrambni sektor v Pariškem sporazumu iz leta 2015 ni omenjen, zato se nacionalne vlade same odločijo, ali bodo v svoje nacionalne zaveze v zvezi z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja vključile prizadevanja obrambnega sektorja za blažitev podnebnih sprememb; ker morajo vsi sektorji prispevati k zmanjšanju emisij in se hkrati prilagajati podnebnim spremembam, da bi dosegli cilje Unije glede ogljične nevtralnosti in ohranili operativno učinkovitost; ker je Francija septembra 2020 predstavila svojo novo energetske strategijo na področju obrambe s 34 priporočili za zmanjšanje in optimizacijo porabe energije svojih oboroženih sil ter povečanje energetske varnosti;
- T. ker bi imela celo majhna jedrska izmenjava obsežne humanitarne posledice ter bi tudi zelo negativno vplivala na podnebje in povzročila lakoto in večletno skrajšanje rastnih sezon;

torek 7. junija 2022

- U. ker mora biti varnost v središču razmisleka o varstvu okolja, da bi oblikovali realistične, trajne in učinkovite trajnostne razvojne rešitve za varnost ljudi in svetovno stabilnost; ker je treba zato v zunanje delovanje Unije v vse večji meri vključevati podnebne spremembe in okoljske vidike kot veliko varnostno tveganje ter v skladu s tem prilagoditi strategije in koncepte, postopke, civilno in vojaško strojno opremo in infrastrukturo, razvoj zmogljivosti, vključno z usposabljanjem, ter po potrebi njen institucionalni okvir in mehanizme odgovornosti; ker bi morali varnostna in obrambna politika Unije ter njeni instrumenti neposredno prispevati k preprečevanju in zmanjševanju negativnih učinkov podnebne krize na varnost; ker je treba s celovitim dopolnjevanjem instrumentov upravljanja in vzpostavljanja miru obravnavati povezavo med podnebjem in varnostjo;
- V. ker je treba ukrepe za podnebno varnost, torej predvidevanje posledic podnebnih sprememb za strateško okolje in vojaške misije ter prilagajanje tem posledicam, in njihovo financiranje zaradi varnostnih učinkov podnebnih sprememb in s podnebjem povezanih vplivov razumeti tudi kot prispevek k obrambi in varnosti; ker cilj porabe Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje za podporo podnebnim ukrepom znaša 30 % njegovega sedemletnega proračuna v obsegu 80 milijard EUR, za cilje varstva okolja in biotske raznovrstnosti pa je namenjenih od 7,5 % do 10 % letno;

Strategija in zasnova

1. ugotavlja, da člen 21 PEU zagotavlja ustrezno pravno podlago za prilagoditev zunanjega delovanja Unije ter skupne varnostne in obrambne politike za soočanje z glavnimi izzivi 21. stoletja, katerih glavna gonila so podnebne spremembe in dejavniki, ki so povezani s podnebjem; želi spomniti, da člen 21 PEU od Unije zahteva „(c) ohranjanje miru, preprečevanje sporov in krepitev mednarodne varnosti [...]; [...] (f) oblikovanj[e] ukrepov za ohranitev in izboljšanje kakovosti okolja in trajnostnega gospodarjenja s svetovnimi naravnimi viri [...] [in] (g) pomoč prebivalstvu, državam in regijam, ki se spopadajo z naravnimi nesrečami ali nesrečami, ki jih je povzročil človek“; poudarja, da je nujno treba pospešiti in povečati vključevanje ukrepov, občutljivih za konflikte, za prilagajanje podnebnim spremembam in njihovo blažitev v zunanjo, varnostno in obrambno politiko Unije, zlasti v skupno varnostno in obrambno politiko; navaja, da so v skladu s členoma 42(1) in 43(1) PEU glavni cilji misij in operacij v okviru skupne varnostne in obrambne politike ohranjanje miru, preprečevanje konfliktov in krepitev mednarodne varnosti na območjih, kjer se izvajajo, pri čemer je treba zagotoviti njihovo polno operativno učinkovitost;
2. poudarja, da se je treba opreti na spoznanja iz spremenjenih varnostnih razmer v Evropi, ki so posledica ruske vojne agresije proti Ukrajini, in pospešiti procese razvoja vojaških zmogljivosti ter projekte za večjo neodvisnost vojaške tehnologije od fosilnih goriv, hkrati pa povečati učinkovitost misij in borbena moč;
3. poudarja, da je treba glede na sedanjo vojno na evropski celini stalno zagotavljati oskrbo evropskih oboroženih sil z energijo, da se zagotovi ustrezna zaščita ozemlja Unije in njenih državljanov; priznava, da lahko zanesljivost oskrbe zahteva prožne kratkoročne ukrepe;
4. je prepričan, da je treba z vojaškimi dejavnostmi in tehnologijo prispevati k ciljem Unije glede ogljične nevtralnosti, da bi prispevali k boju proti podnebnim spremembam, ne da bi s tem škodili varnosti misij in ogrožali operativne zmogljivosti oboroženih sil; v zvezi s tem poudarja, da bi si morali zunanje delovanje Unije in oborožene sile držav članic prizadevati za zmanjšanje svojega ogljičnega odtisa ter negativnih učinkov na naravne vire in biotsko raznovrstnost;
5. poudarja, da je treba okrepiti predvidevanje, da bi preprečili posledice sprememb ekosistemov in podnebnih sprememb, kjer bi se lahko zaradi njih povečal pritisk na oborožene sile ali bi lahko nastale regionalne napetosti;
6. poudarja, da je treba nujno vlagati v pametne, integrirane rešitve za „celotno družbo“ za znatno zmanjšanje emisij, da se preprečijo najhujše posledice podnebnih sprememb, pa tudi veliko vlagati v odpornost proti podnebnim spremembam v državah, ki to potrebujejo, da se preprečijo nestabilnost, konflikti in velike humanitarne katastrofe;

torek 7. junija 2022

7. poziva visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsednika Komisije, naj zagotovi, da bodo varstvo okolja ter boj proti podnebnim spremembam in s podnebjem povezanim vplivom ustrezno vključeni v zunanje delovanje Unije po vzoru uredbe NDICI; poziva, naj se razvijejo strategije, politike, postopki, ukrepi in zmogljivosti za podnebje; poziva visokega predstavnika/podpredsednika, naj zagotovi, da bo razvoj politike Unije o podnebni varnosti in obrambi vključeval izvajanje pristopa, osredotočenega na človekovo varnost; pozdravlja namero ESZD, naj civilne in vojaške misije in operacije v okviru skupne varnostne in obrambne politike razvijejo in v svoje delo vključijo niz ukrepov za učinkovito izvajanje okoljskih vidikov; podpira krepitev zmogljivosti držav članic z vključevanjem okoljskih vidikov v programe usposabljanja civilnih in vojaških misij ter z izmenjavo primerov dobre prakse in strokovnega znanja;

8. poziva, naj se oblikujejo konkretne referenčne vrednosti za merjenje napredka pri obravnavanju povezav med podnebnimi spremembami na eni strani in konflikti na drugi strani; poziva visokega predstavnika/podpredsednika, naj Parlamentu vsako leto poroča o napredku pri uporabi in doseganju teh referenčnih vrednosti in kazalnikov; poziva države članice, naj v programe vojaške pomoči za tujino vključijo znanje o vplivih podnebja na varnost;

9. poudarja, da je treba v strateškem kompasu obravnavati povezave med podnebnimi spremembami, varnostjo in obrambo, da bi opredelili jasne cilje in konkretne ukrepe za države članice v zvezi z izboljšanjem energetske učinkovitosti oboroženih sil in srednjeročno do dolgoročno prilagoditvijo celovitim varnostnim učinkom podnebnih sprememb, od strateškega predvidevanja, usposabljanja in inovacij do razvoja zmogljivosti v okviru EU;

10. opozarja, da negotovost izvira iz številnih različnih, med sabo povezanih temeljnih vzrokov, kot so revščina, nestabilnost držav, pomanjkanje javne infrastrukture in storitev, zelo omejen dostop do osnovnih dobrin, slaba izobrazbenost, korupcija itd., med katerimi so tudi podnebne spremembe;

11. opozarja, da se v Afriki, zlasti v Sahelu, zaradi prepletanja podnebnih sprememb s tradicionalnimi dejavniki konflikta (med drugim propadle države, neizvajanje javnih storitev in slabšanje varnostnega okolja) zaostrujejo problemi nasilja in terorizma;

12. poziva, naj se poveča podpora prizadevanjem za boj proti podnebnim spremembam in izboljšanje podnebno nevtralnih alternativ v neposrednem sosedstvu EU, torej na Zahodnem Balkanu, v državah vzhodnega partnerstva in južnem sosedstvu, da bi preprečili morebitne varnostne izzive;

13. poudarja, da se Arktika zaradi podnebnih sprememb zadnjih 50 let segreva trikrat hitreje od svetovnega povprečja; poudarja, da se je zaradi podnebnih sprememb spremenil geopolitični položaj na Arktiki in nastaja geopolitični izziv za EU; poudarja, da je Arktika za EU strateško in politično pomembna ter da je EU odločena prevzeti vlogo odgovornega akterja in si prizadevati za dolgoročen trajnosten in miren razvoj regije; poudarja, da mora Arktika ostati območje miroljubnega sodelovanja, in poziva, naj se sprejmejo ukrepi, s katerimi bi preprečili drsenje v večjo militarizacijo; želi spomniti, da so države članice Finska, Švedska in Danska tudi članice Arktičnega sveta;

Načrt za podnebne spremembe in obrambo

14. pozdravlja načrt za podnebne spremembe in obrambo (v nadaljnjem besedilu: načrt) in poziva ESZD, naj skupaj z ustreznimi službami Komisije in Evropsko obrambno agencijo po potrebi zagotovi celovito izvajanje treh delovnih sklopov – operativne razsežnosti, razvoja zmogljivosti in partnerstev; poziva, naj se ponovno preučijo časovni okviri za pregled načrta, zlasti pa naj se splošni cilji pregledajo veliko prej kot leta 2030; poziva države članice, naj oblikujejo nacionalne strukture v podporo ciljem; poziva vse akterje, naj ta proces obravnavajo kot prednostno nalogo ter razvijejo in izvajajo pobude v skladu s celostnim pristopom; poudarja, da imajo oborožene sile pomembno vlogo ne samo pri prilagajanju, ampak tudi pri blaženju svojega vpliva na podnebne spremembe in okolje, vključno s celovitim merjenjem in kartiranjem okoljskega odtisa oboroženih sil, kot je predlagano v načrtu; poziva visokega predstavnika/podpredsednika, naj državam članicam predlaga program takojšnjega ukrepanja, sestavljen iz prednostnih ukrepov, predstavljenih v načrtu, ki jih je mogoče izvesti kratkoročno;

torek 7. junija 2022

15. pozdravlja zlasti ukrepe iz načrta s takojšnjim in kratkoročnim učinkom za obdobje 2020–2021, predvsem razvoj lažjega postopka poročanja, povezanega z razvojem zmogljivosti za merjenje, ki temelji na kazalnikih napredka v zvezi z okoljskim odtisom, vključno z energijo, vodo, ravnanjem z odpadki itd., v misijah in operacijah v okviru skupne varnostne in obrambne politike; poudarja, da je treba do leta 2024 pripraviti podrobnejše ocene ob upoštevanju pridobljenih izkušenj in dobre prakse ter vključiti strožje zahteve za ustrezne tehnične specifikacije v okviru javnih naročil, da bi ublažili pristop celotnega življenjskega kroga, kot je vključen v vojaški koncept o varstvu okolja in energetski učinkovitosti za vojaške operacije pod vodstvom EU iz leta 2012; poudarja, da je treba pri vojaški tehnologiji, raziskavah, javnih naročilih in infrastrukturi sistematično upoštevati podnebne in okoljske razmisleke;

16. pozdravlja nedavne pobude Komisije, Sveta in ESZD na področju podnebne diplomacije, varnosti in obrambe, zlasti okvir podnebne diplomacije, načrt za podnebne spremembe in obrambo ter koncept celostnega pristopa k podnebnim spremembam in varnosti; poziva visokega predstavnika/podpredsednika, naj zagotovi, da bodo vsi različni koncepti ustrezno povezani in usklajeni v skladnem in doslednem okviru; poudarja, da mora biti to prednostna naloga, in visokega predstavnika/podpredsednika poziva, naj do junija 2023 poroča o napredku;

17. obžaluje, da v načrtu ni poudarjeno pričakovano veliko povpraševanje po stroškovno konkurenčni energiji iz obnovljivih virov in alternativnih gorivih v Uniji v prihodnosti, kar bi lahko privedlo do priložnosti za koristi na vseh straneh ter novih forumov za sodelovanje in dialog, vzajemnih gospodarskih koristi, večje zanesljivosti oskrbe in mednarodne stabilnosti; poudarja, da je čisti vodik zaradi svojih značilnosti ena od možnosti za nadomestitev fosilnih goriv in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v vojaških silah;

18. poziva visokega predstavnika/podpredsednika, naj do sredine leta 2023 predloži oceno ogljičnega odtisa in okoljskega vpliva zunanjega delovanja EU, da bi postavili temelje za prispevek k blažitvi podnebnih sprememb; ob upoštevanju občutljivosti ocenjenih informacij, ki so jih predložili iz misij in operacij v okviru skupne varnostne in obrambne politike, poudarja, da je treba do leta 2023 razviti smiselno metodologijo za količinsko opredelitev emisij toplogrednih plinov iz vseh varnostnih in obrambnih dejavnosti EU, vključno z emisijami iz proizvodnje, posedovanja in razstavljanja, tudi zato, da bi obravnavali sedanje pomanjkanje zanesljivih in mednarodno primerljivih podatkov; meni, da bi bilo treba načrt uporabiti za spodbujanje oblikovanja strategije in jasnih nacionalnih zavez za zmanjšanje vojaških emisij, vključno z obveznim poročanjem UNFCCC in nacionalnim parlamentom o vojaških emisijah, saj brez poročanja in preglednosti ne bo pritiska za zmanjšanje emisij in načina za ugotavljanje učinka katere koli od zavez;

19. poziva k določitvi prostovoljnih ciljev za zmanjšanje intenzivnosti emisij toplogrednih plinov vojaških misij in operacij ter k prizadevanjem za doseg podnebne nevtralnosti do leta 2050, s čimer bi se še povečala operativna učinkovitost;

20. predlaga, naj se izvede pilotni projekt za merjenje in kartiranje emisij toplogrednih plinov misij in operacij v okviru skupne varnostne in obrambne politike; meni, da bi bila operacija EUFOR Althea dobra izbira za to;

Celovit in skladen pristop

21. poziva k usklajenemu ukrepanju za hitro zmanjšanje stopnje in obsega podnebnih sprememb s korenitim zmanjšanjem emisij, da bi preprečili znatne, resne in katastrofalne posledice za svetovno varnost v prihodnosti; poudarja, da je treba okrepiti odpornost vseh elementov varnosti, vključno z infrastrukturo, institucijami in politikami, proti podnebnim spremembam in se hitro prilagoditi njihovim učinkom;

22. odločno pozdravlja dejstvo, da novi instrument Unije za globalno Evropo (NDICI) dobro odraža nujnost in pomembnost hitrega, odločnega in obsežnega zunanjega podnebnega ukrepanja; v zvezi s tem pozdravlja, da instrument NDICI vključuje podnebne ukrepe in da bo 30 % njegovega sedemletnega proračuna, ki znaša 80 milijard EUR, namenjenih podpori za podnebne ukrepe; poziva Komisijo, naj v celoti spoštuje te cilje in v svoje izračune vključi le ukrepe z jasno podnebno razsežnostjo; pozdravlja dejstvo, da so iz financiranja izključeni naložbe v fosilna goriva in ukrepi, ki škodljivo ali znatno negativno vplivajo na okolje in podnebje; odločno pozdravlja podnebno varnostno politiko NDICI (glej pododdelek 3(1)(d) Priloge III k uredbi NDICI); poziva Komisijo, naj daje prednost ukrepom, v okviru katerih se blažitev

torek 7. junija 2022

podnebnih sprememb in prilagajanje nanje povezujeta s preprečevanjem konfliktov in graditvijo miru, da bi dosegli celovite in vključujoče rezultate; pozdravlja program za okolje in podnebne spremembe v okviru instrumenta NDICI ter hkrati poudarja, da je treba v okoljsko upravljanje vključiti večjo podporo nestabilnim državam in državam, ki so jih prizadeli konflikti, vključno z razvojem institucij; zahteva, da se v programu za mir, stabilnost in preprečevanje konfliktov v okviru instrumenta NDICI sprost ves potencial za okoljsko graditev miru; meni, da bi moral biti pristop instrumenta NDICI k podnebni varnosti referenčna točka za vse drugo zunanje delovanje Unije, in poziva visokega predstavnika/podpredsednika, naj zagotovi, da bo s tem pristopom usklajena zlasti skupna varnostna in obrambna politika; poziva Komisijo in ESZD, naj izkoristita rezultate opravljenih raziskav o porajajočih se šibkih točkah podnebne varnosti, zlasti v Sahelu, na Bližnjem vzhodu in v vzhodni Afriki;

23. meni, da bi bilo treba podnebno varnost v celoti vključiti v nabor orodij Unije za preprečevanje konfliktov in krizno upravljanje, da bi okrepili odpornost nestabilnih držav in prizadetega prebivalstva;

24. poudarja, da je treba z uporabo kvalitativnih in kvantitativnih podatkov ter inovativnih metod iz različnih virov okrepiti zmogljivosti Unije za strateško predvidevanje, zgodnje opozarjanje, spremljanje razmer in analizo konfliktov; poudarja, da bi morali poleg sistematičnega sodelovanja z organizacijami civilne družbe k strateškemu predvidevanju, izgradnji miru ter raziskavam podnebja in konfliktov prispevati tudi vesoljski programi Unije, Satelitski center Evropske unije, Obveščevalni in situacijski center EU, enota ESZD za preprečevanje konfliktov, nacionalni raziskovalni centri, možganski trusti, nacionalne obveščevalne službe in Skupno raziskovalno središče; meni, da je izjemno pomembno, da se to znanje uporabi za pravilno zasnovo prihodnjih misij, operacij in ukrepov ob upoštevanju parametrov, ki segajo od spreminjajočih se vremenskih razmer do lokalnih političnih okoliščin; pozdravlja bistveno vlogo, ki jo imajo evropski vesoljski programi, kot je Copernicus, pri razumevanju podnebnih sprememb in spremljanju emisij toplogrednih plinov; opozarja, da imajo decentralizirane agencije EU, zlasti Satelitski center EU, edinstvene zmogljivosti za zbiranje podatkov o podnebnih spremembah in njihovih varnostnih vidikih po svetu; ugotavlja, da je vesoljski program EU bistven tudi za obravnavanje varnostnih vidikov podnebnih sprememb; pozdravlja prizadevanja Satelitskega centra EU na tem področju;

25. poudarja, da mora biti načelo politike in programov, ki temeljijo na podatkih, v središču programov podnebne varnosti; hkrati se zaveda omejitev pristopov na podlagi velepodatkov in kvantitativnih kazalnikov okoljskega stresa pri napovedovanju konfliktov, saj obstaja tveganje, da se bodo premalo upoštevale lokalne družbene razmere; opozarja, da v nekaterih nestabilnih državah tudi zaradi korupcije in šibkih struktur upravljanja zanesljivih podatkov ni na voljo, zato bi se lahko namesto njih uporabili približni podatki; meni, da imajo znanje in pobude lokalnega prebivalstva in civilne družbe ključno vlogo pri prizadevanjih Unije za obravnavanje učinkov podnebnih sprememb na konflikte;

26. poziva ESZD in Komisijo, naj zagotovita, da bosta zgodnje opozarjanje in analiza konfliktov ustrezno povezana z zgodnjim ukrepanjem in odzivanjem ter da bo vzpostavljena smiselna zmogljivost strateškega predvidevanja; v zvezi s tem pozdravlja analizo konfliktov, ki jo za približno 60 držav izvaja ESZD; opozarja, da je bistveno, da so podnebni ukrepi občutljivi za konflikte, da bi preprečili nenamerno škodo in prispevali k miru, kadar je to mogoče;

27. poudarja, da je potreben pristop za vsak primer posebej, vključno z analizami po meri posameznih regij in pobudami na lokalni ravni, ki bo prilagojen posebnim razmeram na terenu; poudarja, da je treba okrepiti odpornost skupnosti ter da je podpora lokalni odgovornosti in vključujočim strukturam lokalnega upravljanja bistvena, da se zagotovi trajnostnost prizadevanj; poudarja, da se z vključujočim in odgovornim pristopom k lokalnemu prebivalstvu in učinkovitejšimi ukrepi za varstvo okolja, npr. dostopom do ključnih virov, poveča tudi varnost sil in osebja EU (varnost misij); izraža polno podporo okoljevarstvenikom, saj se v nekaterih delih sveta soočajo s povečano represijo; poudarja, da države, ki zmanjšujejo zmožnost okoljevarstvenikov za ukrepanje, škodijo številnim, katerih znanja in spretnosti so najbolj potrebna, ter pri tem škodijo interesom EU;

torek 7. junija 2022

28. poziva k mednarodnemu sodelovanju za spoprijemanje z izzivi, povezanimi z okoljskimi migracijami, da bi razvili skupne rešitve; poziva, naj se posebna pozornost nameni zagotavljanju ustrezne pomoči otrokom in mladim;

29. meni, da bi bilo treba okrepiti okoljsko graditev miru, saj je to ena od na splošno trajnostnih in pravičnih rešitev, ki obravnava učinke podnebnih sprememb in lahko ponudi tudi priložnosti za vzpostavitev miru, hkrati pa spodbuja dialog in sodelovanje na lokalni, nacionalni in mednarodni ravni (npr. pri upravljanju naravnih virov, dostupu do zemljišč in vode, varstvu okolja, zmanjševanju tveganja nesreč, sprejemanju podnebnih beguncev itd.) ter ponuja priložnosti za sprejetje preobrazbenega pristopa za odpravo temeljnih vzrokov konfliktov in strukturnih dejavnikov marginalizacije; poudarja, da je treba okrepiti pobude za mediacijo pred konfliktom, tudi z višjimi stopnjami financiranja prek instrumenta NDICI; poudarja, da je treba okolje obravnavati ves čas konflikta in ustrezno obravnavati tudi razmere po konfliktu, saj je takrat prebivalstvo lahko bolj izpostavljeno okoljskemu tveganju ali pa pride do porasta okoljske kriminalitete ali opustošenja (npr. krčenja gozdov) na brezvladnih območjih;

30. poudarja, da bi morali biti podnebni ukrepi Unije vključujoči in usmerjeni v spodbujanje enakosti spolov, uporabo pristopa EU, ki temelji na človekovih pravicah, spodbujanje dobrega upravljanja ter izvajanje agende za mlade, mir in varnost in agende za ženske, mir in varnost v skladu z akcijskim načrtom EU za enakost spolov III; poziva zlasti, naj se podprejo pobude organizacij žensk, mladih in domorodnih ljudstev na lokalni ravni in naj se od njih pridobijo izkušnje;

31. poudarja tudi, da je treba v misije in operacije v okviru skupne varnostne in obrambne politike napotiti strokovnjake za podnebno varnost in spodbujati države članice, naj prizadevanja podprejo z zagotavljanjem teh strokovnjakov; predlaga, naj se delegacije EU posebej zadolžijo za obsežnejše poročanje o upravljanju z zemljišči in naravnimi viri ter socialno-ekonomskih in političnih dogodkih, ki so povezani s tem; poudarja, da je pomembno tudi zadolžiti ustrezne akterje EU, naj pozorno spremljajo razmere v regijah, ki so jih močno prizadele podnebne spremembe in degradacija okolja, kot so Sahel, Afriški rog in Pacifik, ter razvijejo mehanizme za spremljanje, ocenjevanje, dokumentiranje in obveščanje javnosti, ko gre za učinek, pridobljene izkušnje in primere dobre prakse v okviru prizadevanj za doseganje celovitih rezultatov s povezovanjem prilagajanja podnebnim spremembam in graditve miru;

32. pozdravlja večjo osredotočenost na povezavo med podnebjem in varnostjo in sodelovanje generalnega sekretarja Nata Jensa Stoltenberga na 26. konferenci pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja v Glasgowu ter poziva h konkretnemu sodelovanju med EU in Natom v zvezi s tem;

Obravnavanje operativne razsežnosti

33. priznava, da se številne misije v okviru skupne varnostne in obrambne politike izvajajo na območjih, ki so jih močno prizadele podnebne spremembe, zato se soočajo z večjimi izzivi;

34. poudarja, da bi lahko podnebne spremembe povzročile tudi razseljevanje prebivalstva in izzive na območjih operacij; poziva, naj se vzpostavi dobra ozaveščenost o varnostnih vidikih podnebnih sprememb kot ključnem dejavniku, s katerim se bodo morale soočiti vojske, ne le zaradi njegovega vpliva na vojaške operacije, ampak tudi na podlagi predvidevanja vse večjega notranjega razseljevanja zaradi podnebnih sprememb, ki je že zdaj večje kot razseljevanje zaradi konfliktov; vendar ugotavlja, da so oborožene sile premalo pripravljene na varnostne posledice spreminjajočega se podnebja po svetu;

35. podpira vključevanje pristopa, ki bo upošteval podnebne vidike, in je prepričan, da morajo države članice nujno pooblastiti vse misije in operacije ter ukrepe evropskega mirovnega instrumenta, da bodo bolj prispevali k celostnemu pristopu za obravnavanje izzivov podnebne varnosti, zlasti v regijah Sahela in Afriškega roga, ter tako napredovali proti zmanjšanju stroškov operacij (zmanjšanje porabe energije, uporaba novih virov energije) ob hkratnem izboljšanju operativne učinkovitosti misij;

36. poudarja, da lahko misije in operacije v okviru skupne varnostne in obrambne politike ter ukrepi evropskega mirovnega instrumenta prispevajo h krepitvi odpornosti držav gostiteljic proti podnebnim spremembam, in poudarja, da bi bilo treba v njihove izhodne strategije vključiti pozitivno zapuščino v smislu njihovega lokalnega odtisa, ne da bi to vplivalo na njihove glavne varnostne in obrambne naloge, uspešnost in operativno učinkovitost misij ali varnost vojaškega in civilnega osebja; poudarja, da zmanjšanje operativne odvisnosti od fosilnih goriv prinaša koristi za operativno učinkovitost

torek 7. junija 2022

in uspešnost, vključno z izboljšanjem varnosti osebja misij, ker se skrajšajo logistične dobavne verige, in okrepitevijo verodostojnosti delovanja skupne varnostne in obrambne politike glede na vodilno vlogo EU na področju boja proti podnebnim spremembam v svetu;

37. opozarja, da bi morale biti vse civilne in vojaške misije in operacije v okviru skupne varnostne in obrambne politike ter ukrepi evropskega mirovnega instrumenta del širše politične strategije, katere namen je prispevati k človekovi varnosti, in da bi si morale prizadevati za povečanje varnosti in stabilnosti na lokalni ravni; poudarja, da je treba podnebno varnost in okoljsko graditev miru vključiti v posodobljene koncepte EU za reformo varnostnega sektorja ter razorožitev, demobilizacijo in reintegracijo, da se okrepi odpornost ustreznih lokalnih struktur upravljanja, zlasti glede kakovosti varnostnih storitev, vključenosti (zlasti v zvezi z udeležbo in pravicami žensk, mladih in marginaliziranih skupin v vsej raznolikosti), odgovornosti in preglednosti;

38. poudarja, da je za glavne učinke podnebnih sprememb trenutno potrebna razširitev civilnih varnostnih misij, ki niso del osrednjih dejavnosti oboroženih sil;

39. poziva ESZD, naj zagotovi, da se bodo že pri zasnovi civilnih misij in vojaških operacij upoštevali podnebni vidiki; poudarja, da je nujno treba preprečiti, da bi Unija z dejavnostmi v nestabilnih tretjih državah prispevala k pomanjkanju virov, rasti cen ključnih virov ali degradaciji in onesnaževanju okolja; poudarja, da je treba za misije zasnovati infrastrukturo in dobavno verigo, ki bosta občutljivi za podnebne in okoljske vidike in odporni proti njim ter čim bolj energetsko optimizirani in ogljično nevtralni; meni, da je nujno treba veliko vlagati v raziskave in razvoj ogljično nevtralnih goriv in pogonskih sistemov za vojaška vozila na kopnem, morju in v zraku ter uporabljati nove tehnologije, kot so mobilni sončni sistemi, zlasti za statične elemente, da bi zmanjšali odvisnost od fosilnih goriv, hkrati pa je treba zagotoviti najboljšo možno usklajenost med operativno uspešnostjo in okoljsko učinkovitostjo, ne da bi pri tem ustvarjali nove odvisnosti od tujih akterjev;

40. predlaga, naj se na Evropski akademiji za varnost in obrambo oblikuje učni načrt za tečaj usposabljanja učiteljev, da bi podnebna in okoljska vprašanja vključili v redni sistem vojaškega usposabljanja na taktični in strateški ravni; meni, da bi morali biti takšni tečaji obvezni pred napotitvijo svetovalcev za podnebno varnost na misije in operacije v okviru skupne varnostne in obrambne politike ter v delegacije EU;

41. meni, da bi bilo ogljični odtis vojaške infrastrukture mogoče optimizirati z iskanjem večje energetske učinkovitosti v smislu prenove in prilagojene uporabe energije iz obnovljivih virov;

42. pozdravlja prizadevanja za posodobitev opreme, da bi jo prilagodili skrajnim temperaturnim nihanjem, ki jih povzročajo podnebne spremembe, zlasti celic z okoljsko primerno zasnovo, da se zagotovi trajnost opreme;

43. poudarja, da je treba okrepiti okoljsko graditev miru in podnebno varnost v EU z vključevanjem nalog in prizadevanj za podporo v zvezi z mediacijo, dialogom, zaščito civilistov, reševanjem konfliktov in spravo, da bi ublažili napetosti zaradi podnebnih vidikov, do katerih prihaja med različnimi skupnostmi, ki tekmujejo za omejene vire, kot so kmetijske površine in voda, in zaradi katerih se zlahka okrepijo nasilne oborožene in ekstremistične skupine ali pa se napetosti preobrazijo v oborožene spopade ali celo meddržavne vojne; v zvezi s tem poudarja, da bi se morale prilagojene misije med drugim osredotočiti na celovito graditev miru, okoljsko graditev miru in ukrepe za prilagajanje na podnebne spremembe, pa tudi na krepitev civilnih zmogljivosti za preprečevanje konfliktov; predlaga, da bi se lahko prilagojene misije osredotočale na:

(a) pomanjkanje virov zaradi podnebnih sprememb, ki prispeva h konfliktom in nestabilnosti;

(b) kritično infrastrukturo v nestabilnih državah in kako bi te države naredili odporne v smislu varnosti;

(c) varstvo in obrambo biotske raznovrstnosti na način, ki je občutljiv za konflikte, zlasti v ekosistemih v nestabilnih državah in državah, ki jih je prizadela vojna;

torek 7. junija 2022

Vključevanje vidika podnebnih sprememb v razvoj vojaških zmogljivosti

44. izjavlja, da bi morale Unija in njene države članice z vsemi vojaškimi zmogljivostmi in storitvami, ki jih uporabljajo, prispevati k uresničevanju podnebnih ciljev EU in jih prilagoditi vedno zahtevnejšim podnebnim razmeram, da bi med drugim lahko zagotovile izpolnjevanje svojih nalog doma in v tujini; v zvezi s prilagajanjem podnebnim spremembam meni, da morajo oborožene sile držav članic svoje zmogljivosti nujno prilagoditi vedno zahtevnejšim podnebnim razmeram;

45. poziva, naj se ocenijo učinek spreminjajočih se vremenskih vzorcev, ki jih povzročajo podnebne spremembe, in pogostejših skrajnih vremenskih pojavov na operativno učinkovitost oboroženih sil ter potrebe po zmogljivostih, ki bi lahko nastale zaradi tega;

46. poudarja, da povečanje odhodkov za obrambo ob upoštevanju potrebe po ohranitvi ravni ambicij naših vojsk ne bi smelo povzročiti povečanja emisij in da bi bilo treba del porabe za obrambo nameniti naložbam v tehnologije in zmogljivosti, ki znatno zmanjšujejo emisije, kot sta elektrifikacija in uporaba ogljično nevtrálnih goriv, pri čemer poudarja, da so podnebni in okoljski vidiki postali ključni gonilni dejavniki; želi spomniti, da vojaški strategiji in načrtovalci EU in Nata že več kot desetletje obravnavajo vprašanje, kako bi lahko oborožene sile zmanjšale svoj ogljični odtis; poziva EU in Nato, naj razvijeta skupno metodologijo za pomoč zaveznikom pri merjenju emisij toplogrednih plinov iz vojaških dejavnosti in naprav ter sprejemanju ciljev za zmanjšanje emisij; opozarja, da manjši energetska odtis in povpraševanje po gorivih pozitivno vplivata tudi na varnost in učinkovitost misij; v zvezi s tem pozdravlja dejavnosti Evropske obrambne agencije, zlasti njeno zeleno politiko, vojaški zeleni koncept, delovno skupino za energijo in okolje, posvetovalni forum za trajnostno energijo v obrambnem in varnostnem sektorju ter inkubacijski forum o krožnem gospodarstvu v evropski obrambi; poziva k pospešitvi in razširitvi teh projektov ter njihovi neodvisni zunanji oceni;

47. je seznanjen, da je Evropska obrambna agencija ugotovila, da se s posledičnim zmanjšanjem porabe fosilnih goriv znižajo stroški, zmanjšajo emisije in zmanjša odvisnost od neevropskih virov ter da se lahko znatno zmanjša število smrtnih žrtev, saj je veliko manj konvojev za gorivo, ki bi jih nasprotniki lahko napadli, zato se sprostijo viri, ki se uporabljajo za zaščito konvojev, in da so splošne zmogljivosti učinkovitejše zaradi večje vzdržljivosti, mobilnosti in avtonomnosti; opozarja, da lahko povečanje deleža razogljčenih goriv v vojski prispeva k podnebni nevtrálnosti, pa tudi k večji zanesljivosti oskrbe in strateški avtonomnosti; poudarja, da se zaradi velikega povpraševanja po fosilnih gorivih in dolgih dobavnih poti dvigujejo stroški misij in operacij ter povečuje varnostno tveganje za osebje misij in pogodbene izvajalce;

48. poziva generalni direktorat za obrambno industrijo in vesolje, države članice, ESZD in Evropsko obrambno agencijo, naj sprejmejo pristop, ki bo pri izvrševanju ustreznih sredstev EU že v zasnovi vključeval majhen energetska, ogljični in okoljski odtis, ter redno poročajo o napredku; poudarja, da je uporaba usklajenega pristopa na ravni EU še posebej pomembna, kadar se začnejo raziskave, razvoj, modernizacija ali pobude za združevanje in skupno uporabo, zlasti v zvezi z vojaško tehnologijo ter tehnologijo in zmogljivostmi z dvojno rabo; opozarja, da je strateško pomembno razvijati vse tehnološke vidike in obravnavati stroške v življenjski dobi, skupaj s standardizacijo in certificiranjem na ravni EU, da se zagotovi, da je oprema primerna za spopadanje s posledicami podnebne krize; poudarja, da Evropski obrambni sklad prispeva k vključevanju podnebnih ukrepov v politike EU in uresničevanju splošnega cilja, določenega za proračun EU za obdobje 2021–2027, da bi se 30 % porabe iz proračuna EU namenilo za podnebne cilje; opozarja, da so lahko raziskovalni in razvojni ukrepi usmerjeni v rešitve za izboljšanje učinkovitosti, zmanjšanje ogljičnega odtisa in doseganje trajnostne dobre prakse; pozdravlja ustrezne naložbe v višini 133 milijonov EUR, predvidene v prvem letnem delovnem programu, vendar ugotavlja, da to pomeni le 11 % celotnega letnega proračuna Evropskega obrambnega sklada; opozarja na vlogo instrumenta NextGenerationEU pri podnebnih ukrepih in poziva države članice, naj sredstva iz nacionalnih načrtov za okrevanje uporabijo za naložbe v zeleni prehod svoje vojaške infrastrukture;

49. poudarja, da je treba povečati naložbe v zeleno obrambo, zlasti tako, da se večji delež raziskav in razvoja vojaških inovacij ter tehnoloških inovacij z dvojno rabo (materiali, energija itd.), financiranih iz proračuna EU, osredotoči na ogljično nevtrálna goriva in pogonske sisteme za vojaška letala, ladje in druga vozila, zlasti na področju prihodnjih velikih oborožitvenih sistemov (npr. bojnega zračnega sistema prihodnosti (FCAS) in evropskega glavnega bojnega tanka (EMBT))

torek 7. junija 2022

in drugih, ki se razvijajo v okvirih, ki jih zagotavlja EU; poudarja, da imajo te naložbe glede na svojo dvojno naravo močne pozitivne učinke prelivanja v civilni sektor, zlasti za industrijo civilnega letalstva, ki je v težavah in išče energetske manj intenzivne in stroškovno učinkovitejše poslovne modele in tehnologije; meni, da bi lahko dali prednost okoljsko primerni zasnovi, da bi omejili vplive, ki jih ima vojaška oprema v svojem življenjskem krogu na okolje, hkrati pa zagotovili najboljšo možno usklajenost med operativno uspešnostjo in okoljsko učinkovitostjo; meni, da bi bilo treba elektrifikacijo vojaške tehnologije še naprej spodbujati in obsežno financirati z evropskimi subvencijami iz Evropskega obrambnega sklada, zlasti ko gre za oborožitvene sisteme, pa tudi stanovanja, vojašnice in s tem povezane sisteme ogrevanja ali hlajenja, bodisi v državah članicah bodisi v vojaških taborih v primeru napotitve na teren; opozarja, da so za prilagoditev obrambnih sredstev in njihove uporabe na podnebne spremembe odgovorne predvsem države članice in da EU kot taka še nima lastnih zmogljivosti;

50. poudarja, da mora EU stalno spremljati in blažiti morebitne šibke točke in/ali odvisnosti, ki bi jih lahko povzročila elektrifikacija evropskih oboroženih sil, zlasti glede dostopa do bistvenih surovin; poudarja, da ekologizacija in digitalizacija evropskih oboroženih sil v nobenem primeru ne smeta povzročiti novih šibkih točk ali zmanjšati varnosti Evrope oziroma evropskih državljanov;

51. poziva, naj se merila energetske učinkovitosti in načela krožnega gospodarstva vključijo v programe za razvoj zmogljivosti in smernice za javna naročila na podlagi izkušenj in znanja, ki so jih pridobile države članice, ter v okviru dejavnosti Evropske obrambne agencije; poziva države članice, naj si prizadevajo za optimizacijo postopkov ter okolju prijazno zasnovi, izgradnjo in delovanje sistemov na podlagi načel krožnosti, zlasti v zvezi z operativnimi štabi in uradi na terenu; poziva, naj se okrepi vloga Evropske obrambne agencije, Evropskega obrambnega sklada in stalnega strukturnega sodelovanja pri podpiranju držav članic, razširjanju nacionalnih primerov dobre prakse in organizaciji rednih medsebojnih izmenjav o zeleni obrambi in blažitvi podnebnih sprememb;

52. meni, da je čas za razvoj novih projektov stalnega strukturnega sodelovanja, namenjenih določitvi standardov in referenčnih meril v zvezi z energetske učinkovitostjo, ustvarjanju novih zmogljivosti ali združevanju in posodabljanju obstoječih; poziva države članice, naj razmislijo o izvedljivosti uporabe stalnega strukturnega sodelovanja za ustanovitev enote vojaških inženirjev, ki bi se osredotočali na obravnavanje naravnih nesreč, ki jih povzročijo podnebne spremembe, in zaščito infrastrukture v nestabilnih državah; poudarja, da je pomembno, da se v te projekte vključijo redni pregledi za ocenjevanje napredka in da se pomanjkljivosti čim prej odpravijo; izreka pohvalo vlogi skupnih operacij pri reševanju civilistov v naravnih nesrečah, kot je francosko-nizozemsko usposabljanje za obvladovanje nesreč na Karibih (HUREX);

53. poudarja, da bi bilo treba v prihodnji reviziji pakta o civilnih vidikih skupne varnostne in obrambne politike obravnavati podnebne spremembe in degradacijo okolja, zlasti v zvezi z vključevanjem podnebnih in okoljskih vidikov v operativne naloge in politiko usposabljanja;

Krepitev mednarodnega sodelovanja in multilateralizma

54. opozarja, da je sodelovanje pomemben temelj vodilne vloge EU pri obravnavanju podnebnih sprememb, kot je določeno v načrtu; pozdravlja potekajoče izmenjave osebja z OZN in Natom ter poudarja, da je na tem področju potrebno tesnejše sodelovanje; poziva ESZD in ustrezne službe Komisije, naj še naprej vzpostavljajo dialog z drugimi partnerji, kot so Afriška unija, Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi, Kanada in Združene države Amerike; poudarja, da je treba obravnavati tudi trenutno pomanjkanje zanesljivih in mednarodno primerljivih podatkov o porabi energije in emisijah toplogrednih plinov v obrambnem sektorju;

55. poudarja, da morajo biti politike podnebne varnosti osredotočene ne le na prilagajanje pretresom, omejitvam virov in večji nepredvidljivosti, ampak tudi na spodbujanje globljih sprememb, ki bodo potrebne za ponovno vzpostavitev ekološke stabilnosti in ravnovesja na svetovni ravni;

56. poziva, naj se povezava med podnebjem in varnostjo kot novo prednostno področje vključi v strateško partnerstvo med OZN in EU na področju mirovnih operacij in kriznega upravljanja;

torek 7. junija 2022

57. je seznanjen z izraženim ciljem Nata, da bi do leta 2050 dosegel ogljično nevtralnost; poudarja, da je 22 držav članic EU tudi članic Nata, in poziva visokega predstavnika/podpredsednika, naj zagotovi, da bodo cilji, merila uspešnosti in metodologije na področju zmanjšanja emisij usklajeni med državami članicami, saj imajo le po en nabor sil; meni, da bi se morala Nato in EU odločiti, da bosta podnebno varnost obravnavala kot novo področje za sodelovanje in konkretne ukrepe; natančneje poziva, naj se podnebne spremembe in varnost kot novo in zelo konkretno področje sodelovanja vključijo v tretjo skupno izjavo EU in Nata;

58. poudarja pomembno vlogo parlamentarne diplomacije pri krepitevi mednarodnih vezi v boju proti podnebnim spremembam, tudi z delom odborov in delegacij Evropskega parlamenta, ter poziva k večjemu osredotočanju na povezavo med podnebjem in varnostjo;

59. poudarja, da je pomanjkanje podnebnega financiranja velika ovira za smiselno obravnavo podnebnih sprememb in krepitev podnebne varnosti; obžaluje, da je mednarodna skupnost leta 2009 obljubila 100 milijard USD za podnebno financiranje za države v razvoju, vendar ta zaveza do 26. konference pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja še vedno ni bila izpolnjena;

o

o o

60. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko/podpredsedniku Komisije.

---

torek 7. junija 2022

P9_TA(2022)0224

EU in varnostni izzivi v indijsko-pacifiški regiji

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o EU in varnostnih izzivih v indijsko-pacifiški regiji (2021/2232(INI))

(2022/C 493/03)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. septembra 2021 o novi strategiji za odnose med EU in Kitajsko ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2022 o ruski agresiji proti Ukrajini ⁽²⁾,
- ob upoštevanju resolucije Generalne skupščine OZN št. ES-11/L.1 z dne 2. marca 2022, ki obsoja agresijo Rusije proti Ukrajini,
- ob upoštevanju resolucije Generalne skupščine OZN št. ES-11/L.2 z dne 24. marca 2022 o humanitarnih posledicah agresije proti Ukrajini,
- ob upoštevanju strateškega kompasa EU, ki ga je Svet podprl 24. marca 2022,
- ob upoštevanju skupne izjave Ruske federacije in Ljudske republike Kitajske z dne 4. februarja 2022 o vstopu mednarodnih odnosov v novo dobo in globalnem trajnostnem razvoju,
- ob upoštevanju ministrskega foruma za sodelovanje v indijsko-pacifiški regiji, ki je potekal 22. februarja 2022,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2021 o izzivih in obetih za režime večstranskega nadzora orožja za množično uničevanje in razorožitve ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svojega priporočila z dne 21. oktobra 2021 podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o političnih odnosih in sodelovanju med EU in Tajvanom ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svojega priporočila z dne 21. oktobra 2020 podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku in Svetu v zvezi s pripravo desetega postopka pregleda Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja (NPT), nadzorom nad jedrskim orožjem in možnostmi jedrskega razoroževanja ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. januarja 2021 o povezljivosti in odnosih med EU in Azijo ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. aprila 2018 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Unije, Okvirnega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Avstralijo na drugi strani ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. oktobra 2017 o političnih odnosih EU z Združenjem držav jugovzhodne Azije (ASEAN) ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju svojega priporočila Svetu, Komisiji in podpredsedniku/visokemu predstavniku z dne 29. aprila 2021 o odnosih med EU in Indijo ⁽⁹⁾,

⁽¹⁾ UL C 117, 11.3.2022, str. 40.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0052.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0504.

⁽⁴⁾ UL C 184, 5.5.2022, str. 170.

⁽⁵⁾ UL C 404, 6.10.2021, str. 240.

⁽⁶⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 117.

⁽⁷⁾ UL C 390, 18.11.2019, str. 172.

⁽⁸⁾ UL C 346, 27.9.2018, str. 44.

⁽⁹⁾ UL C 506, 15.12.2021, str. 109.

torek 7. junija 2022

- ob upoštevanju svojega stališča, sprejetega 12. decembra 2018, o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi, v imenu Evropske unije, Sporazuma o strateškem partnerstvu med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Japonsko na drugi strani ⁽¹⁰⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2021 o stanju zmogljivosti kibernetne obrambe EU ⁽¹¹⁾,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 21. in 22. oktobra 2021,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in podpredsednika/visokega predstavnika z dne 16. septembra 2021 o strategiji EU za sodelovanje v indijsko-pacifiški regiji (JOIN(2021)0024),
- ob upoštevanju posodobitve francoske strategije za indijsko-pacifiško regijo iz julija 2021 z naslovom Indijsko-pacifiška regija: prednostna naloga za Francijo,
- ob upoštevanju posvetovanj na visoki ravni med EU in ZDA o indijsko-pacifiški regiji, ki so potekala 3. decembra 2021,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in podpredsednika/visokega predstavnika z dne 1. decembra 2021 o strategiji Global Gateway (JOIN(2021)0030),
- ob upoštevanju 13. vrha azijsko-evropskega srečanja (ASEM), ki je potekal 25. in 26. novembra 2021,
- ob upoštevanju koncepta celostnega pristopa k podnebnim spremembam in varnosti z dne 5. oktobra 2021,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 16. aprila 2021 o strategiji EU za sodelovanje v indijsko-pacifiški regiji,
- ob upoštevanju varnostnega pakta AUKUS, sklenjenega 15. septembra 2021,
- ob upoštevanju sporočila z vrhovnega srečanja zveze Nato v Bruslju z dne 14. junija 2021,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 17. junija 2020 in 10. maja 2021 o varnosti in obrambi,
- ob upoštevanju partnerstva za povezljivost med EU in Indijo, sklenjenega 8. maja 2021,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2020/2188 z dne 22. decembra 2020 o spremembi Skupnega ukrepa 2008/851/SZVP o vojaški operaciji Evropske unije kot prispevku k odvratanju, preprečevanju in zatiranju piratstva in oboroženih ropov pred somalsko obalo ⁽¹²⁾,
- ob upoštevanju skupne ministrske izjave EU-ASEAN z dne 1. decembra 2020 o povezljivosti,
- ob upoštevanju vrhunškega srečanja EU-Kitajska z dne 1. aprila 2022,
- ob upoštevanju obiska predsednice Komisije Ursule von der Leyen v Indiji 24. in 25. aprila 2022,
- ob upoštevanju vrhunškega srečanja EU-Japonska z dne 12. maja 2022,
- ob upoštevanju skupnega sporočila zunanjih ministrov skupine G7 z dne 14. maja 2022,
- ob upoštevanju nizozemske strategije za indijsko-pacifiško regijo z dne 13. novembra 2020 z naslovom Indijsko-pacifiška regija: smernice za krepitev sodelovanja Nizozemske in EU s partnericami v Aziji,
- ob upoštevanju načrta za podnebne spremembe in obrambo z dne 9. novembra 2020,

⁽¹⁰⁾ UL C 388, 13.11.2020, str. 341.

⁽¹¹⁾ UL C 132, 24.3.2022, str. 102.

⁽¹²⁾ UL L 435, 23.12.2020, str. 74.

torek 7. junija 2022

- ob upoštevanju dokumenta nemške zvezne vlade z naslovom Smernice politike za indijsko-pacifiško regijo iz septembra 2020,
  - ob upoštevanju partnerstva za trajnostno povezljivost in kakovostno infrastrukturo, sklenjenega med EU in Japonsko 27. septembra 2019,
  - ob upoštevanju sporočila Komisije in podpredsednika/visokega predstavnika Evropskemu svetu z dne 12. marca 2019 z naslovom EU-Kitajska – strateška vizija,
  - ob upoštevanju akcijskega načrta EU proti dezinformacijam, sprejetega 5. decembra 2018,
  - ob upoštevanju odločitve, sprejete na srečanju ministrov EU-ASEAN, z dne 21. januarja 2019 o vzpostavitvi strateškega partnerstva EU-ASEAN,
  - ob upoštevanju sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med EU in Singapurjem, podpisanega 19. oktobra 2018 v Bruslju,
  - ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in podpredsednice/visoke predstavnice z dne 19. septembra 2018 z naslovom Povezovanje Evrope in Azije – gradniki strategije EU (JOIN(2018)0031),
  - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 28. maja 2018 o okrepljenem sodelovanju EU na področju varnosti v Aziji in z njo,
  - ob upoštevanju akcijskega načrta ASEAN-EU za obdobje 2018–2022,
  - ob upoštevanju partnerskega sporazuma o odnosih in sodelovanju med Novo Zelandijo in Evropsko unijo z dne 5. oktobra 2016,
  - ob upoštevanju skupnega predloga za sklep Sveta z dne 14. aprila 2016 o podpisu v imenu Evropske unije in začasni uporabi Okvirnega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Avstralijo na drugi strani (JOIN(2016)0008),
  - ob upoštevanju strategije Evropske unije za pomorsko varnost z dne 24. junija 2014,
  - ob upoštevanju okvirnega sporazuma z dne 23. januarja 2013 med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Korejo na drugi strani,
  - ob upoštevanju sporočila voditeljev držav in vlad, ki so se udeležili srečanja Severnoatlantskega sveta v Bruslju, z dne 14. junija 2021,
  - ob upoštevanju sodbe Stalnega arbitražnega sodišča z dne 12. julija 2016 o arbitraži v Južnokitajskem morju (Republika Filipini proti Ljudski republiki Kitajski),
  - ob upoštevanju vrha voditeljev, ki so se prvič sestali osebno dne 24. septembra 2021, o varnostnem dialogu četverice (QUAD), na katerem so sodelovali voditelji Združenih držav, Avstralije, Japonske in Indije,
  - ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS),
  - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0085/2022),
- A. ker EU indijsko-pacifiško regijo opredeljuje kot regijo, ki se razteza od vzhodne afriške obale do pacifiških otoških držav; ker je indijsko-pacifiška raznolika regija, kjer živi 60 % svetovnega prebivalstva in se nahaja sedem držav skupine G20, ter je ključna akterka v svetovnem mednarodnem redu, iz nje pa prihaja tudi vse več pomembnih političnih, trgovinskih in varnostnih partnerjev EU;
- B. ker se za približno 90 % zunanje trgovine Unije uporablja prevoz po morju; ker so v indijsko-pacifiški regiji pomembne plovne poti, ki so bistvene za trgovinsko dejavnost Unije, kot so Malaški preliv, Južnokitajsko morje in ožina Bab el Mandeb;

torek 7. junija 2022

- C. ker se EU in indijsko-pacifiške države soočajo z vse bolj podobnimi varnostnimi izzivi in tudi netradicionalnimi izzivi; ker obeti EU za to regijo odražajo politično priznanje, da je treba pri obravnavanju svetovnih varnostnih izzivov prevzeti večjo odgovornost;
- D. ker sta na povabilo predsednika Xi Jinpinga predsednika Kitajske in Rusije 4. februarja 2022 pred otvoritveno slovesnostjo zimskih olimpijskih iger v Pekingu podpisala skupno izjavo; ker je v tej skupni izjavi med drugim navedeno, da prijateljstvo med državama „nima meja“, in ker se je s to izjavo Kitajska prvič uradno pridružila zahtevi Rusije za ustavitev širitve Nata;
- E. ker naj bi po poročilih medijev kitajski uradniki na vrhu 4. februarja 2022 prosili višje ruske uradnike, naj Ukrajine ne napadejo pred koncem zimskih olimpijskih iger v Pekingu; ker bi to pomenilo, da so bili višji kitajski uradniki do neke mere neposredno seznanjeni z načrti ali namerami Rusije, preden je ta 24. februarja 2022 začela agresijo;
- F. ker je EU na vrhu EU-Kitajska 1. aprila 2022 opozorila na odgovornost Kitajske kot globalnega akterja pri prizadevanjih za mir in stabilnost ter jo pozvala, naj podpre prizadevanja za takojšnjo prekinitev prelivanja krvi v Ukrajini v skladu z vlogo Kitajske v svetu kot stalne članice varnostnega sveta OZN in njenimi edinstvenimi tesnimi odnosi z Rusijo;
- G. ker je kot odgovor na rusko vojno proti Ukrajini, ki se je začela 24. februarja 2022 z vojaško invazijo, Generalna skupščina OZN 2. marca 2022 sprejela resolucijo št. ES-11/1, ki obsoja agresijo Rusije proti Ukrajini, pri čemer je za resolucijo glasovalo 141 članic, pet jih je bilo proti, 35 vzdržanih, 12 držav pa ni glasovalo; ker proti resoluciji ni glasovala niti ena država v indijsko-pacifiški regiji, pri glasovanju o končnem besedilu pa so se vzdržale le Kitajska, Indija, Madagaskar, Mozambik, Laos, Južna Afrika, Šrilanka, Tanzanija in Vietnam;
- H. ker nedavno sprejeto skupno sporočilo o strategiji EU za sodelovanje v indijsko-pacifiški regiji, ki temelji na načelnem sodelovanju na podlagi dolgoročne perspektive, odraža velik in potreben razvoj v načinu, kako EU obravnava svoje interese, priložnosti in izzive v indijsko-pacifiški regiji ter svojo ambicijo, da bi imela večjo vlogo pri zagovarjanju svojih vrednot in interesov v tej regiji, ki je geopolitično in gospodarsko vse pomembnejša; ker sta za strategijo spodbujanje odprte in stabilne regionalne varnostne arhitekture, ki temelji na pravilih, ter vzpostavljanje trdnih odnosov, trajnostnih trgovinskih povezav in varnostnega sodelovanja z indijsko-pacifiškimi regionalnimi organizacijami in državami osrednjega pomena; ker so se na ministrskem forumu za sodelovanje v indijsko-pacifiški regiji 22. februarja 2022 srečali zunanji ministri držav članic EU in približno 30 držav iz indijsko-pacifiške regije ter ker so EU in njene države članice na srečanju poudarile svojo podporo večjemu in dolgoročnemu sodelovanju v indijsko-pacifiški regiji s konkretnimi ukrepi ter z okrepitevijo dialoga o varnosti in obrambi ter dvostranskih odnosov s partnericami v regiji;
- I. ker je namen skupnega sporočila o strategiji Global Gateway mobilizirati naložbe v višini do 300 milijard EUR za spodbujanje pametnih, čistih in varnih povezav v digitalnem, energetske in prometnem sektorju ter okrepitev zdravstvenih, izobraževalnih in raziskovalnih sistemov po svetu;
- J. ker so se zaradi dinamike v regiji, zlasti tiste, ki izhaja iz Ljudske republike Kitajske, v zadnjih letih pojavile močne geopolitične napetosti in konkurenca, ki se kažejo v povečanju vojaških izdatkov, krepitvi vojaške zmogljivosti in agresivnejši retoriki, kar ogroža na pravilih temelječi mednarodni red; ker se je tako v indijsko-pacifiški regiji razvilo novo središče regionalne in svetovne konkurence; ker ni splošne regionalne varnostne ureditve in tudi ne mehanizma za krepitev zaupanja, ki bi ublažila s tem povezane izzive in napetosti; ker taka dinamika resno ogroža stabilnost in varnost v regiji in svetovni skupnosti ter neposredno vpliva na strateške interese EU kot ključnega političnega in gospodarskega partnerja držav v regiji; ker lahko ideološki boj med avtoritarizmom in demokracijo v regiji vpliva na izid podobnih bojev po vsem svetu, tudi v bližini Evropske unije; ker je stabilna in mirna indijsko-pacifiška regija, ki

torek 7. junija 2022

temelji na spoštovanju mednarodnega prava, ključna za varnost EU in zaščito njenih interesov; ker je odprava temeljnih vzrokov nestabilnosti, kot so revščina, socialna nepravilnost in kršitve človekovih pravic, nujen pogoj za zagotavljanje miru in varnosti v indijsko-pacifiški regiji; ker je EU zavezana človekovi varnosti, miru, mednarodnemu pravu in človekovim pravicam;

- K. ker je EU največja tuja vlagateljica in ponudnica razvojne pomoči v indijsko-pacifiški regiji; ker je EU pomembna trgovinska partnerica ter je že sklenila prostotrgovinske sporazume in se o njih pogaja z državami v regiji; ker se EU že lahko opre na široko mrežo partnerstev in sporazumov s številnimi državami, kot so Japonska, Republika Koreja, Avstralija, Indija, Nova Zelandija, Vietnam in Singapur, ter z regionalnimi organizacijami, kot sta Združenje držav jugovzhodne Azije (ASEAN) in Organizacija afriških, karibskih in pacifiških držav (OAKPD); ker je EU prisotna v regiji prek svoje države članice Francije, zlasti prek francoskih čezmorskih departmajev La Réunion in Mayotte ter Francoskih južnih in antarktičnih ozemelj v Indijskem oceanu, v Tihem oceanu pa prek Nove Kaledonije, pa tudi prek francoskih čezmorskih skupnosti Francoske Polinezije ter Wallisa in Futune; ker v teh francoskih regijah živi približno 1,6 milijona državljanov EU, vključno z več kot 7 000 pripadniki vojaškega osebja; ker je zato EU rezidenčna akterka v indijsko-pacifiški regiji;
- L. ker v Južnokitajskem morju opravlja dejavnosti več kot polovica ribiških plovil na svetu in ker samo to morje pomeni približno 12 % svetovnega ribištva; ker je Unija z državami indijsko-pacifiške regije (Federativne države Mikronezije, Cookovi otoki, Salomonovi otoki, Kiribati, Madagaskar, Mavricij, Mozambik in Sejšeli) sklenila več sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in ker je ribiška flota Unije prisotna v Indijskem in Tihem oceanu; ker je Unija aktivna članica različnih regionalnih organizacij za upravljanje ribištva v indijsko-pacifiški regiji (Komisija za tune v Indijskem oceanu, pogodbenice Sporazuma o ribolovu v južnem Indijskem oceanu, Komisija za ribištvo zahodnega in srednjega Pacifika ter Regionalna organizacija za upravljanje ribištva v južnem Tihem oceanu); ker je bilo prošnji Unije za članstvo v Komisiji za ribištvo severnega Pacifika 25. februarja 2021 ugodeno in ker Unija sodeluje v dialogih na visoki ravni o oceanskih in ribiških zadevah z Avstralijo, Indonezijo, Japonsko in Novo Zelandijo; ker je EU podpisala sporazum o oceanskem partnerstvu s Kitajsko; ker sodeluje tudi v dialogih in delovnih skupinah za nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov s Korejo, Tajsko in Tajvanom;
- M. ker je zagotavljanje stabilnosti in svobode plovbe v indijsko-pacifiških vodah ključnega pomena za svetovno in regionalno trajnostnost in mir ter za zaščito strateških interesov EU; ker je EU vključena v podporo regionalni pomorski varnosti v okviru operacije skupne varnostne in obrambne politike (SVOP) EUNAVFOR Atalanta; ker so indijsko-pacifiške partnerice pozdravile operacijo Atalanta in njeno osredotočenost na preprečevanje piratstva in oboroženih ropov ter spremljanje trgovine z orožjem in drogami; ker so se EU in njene države članice zavezale, da bodo povečale svojo stalno pomorsko prisotnost v regiji, med drugim s konceptom „koordinirane prisotnosti na morju“;
- N. ker ima Francija na azijsko-pacifiškem območju stalno nameščene vojaške zmogljivosti; ker bi bilo morda primerno razmisliti o tem, kako bi se lahko ti stalni francoski položaji, zlasti prek francoskih oboroženih sil v Francoski Polineziji (FAPF) in oboroženih sil Nove Kaledonije (FANC), uporabili v okviru morebitnih evropskih napotitev;
- O. ker Kitajska s hitro krepitvijo svoje vojske, s svojim vse bolj odločnim in ekspanzionističnim ravnanjem v indijsko-pacifiški regiji, svojimi vojaškimi dejavnostmi v Tajvanski ožini, Vzhodnokitajskem in Južnokitajskem morju, vključno z dejanji, s katerimi ovira svobodo plovbe in ki jih izvajata kitajska obalna straža in pomorska milica, ter s svojimi namernimi in ponavljajočimi se kršitvami tajvanskega identifikacijskega območja zračne obrambe, svojimi ukrepi, s katerimi si prizadeva odpraviti neodvisnost in avtonomijo Hongkonga, s krepitvijo svoje vojske na kitajsko-indijski meji, s svojo vse bolj agresivno retoriko ter manipulativnimi dezinformacijami in medijskimi

torek 7. junija 2022

kampanjami povečuje napetosti v indijsko-pacifiški regiji; ker bi morala EU na podlagi dejanskih razmer pripraviti strategijo, ki bi ji omogočala, da se po potrebi odzove; ker obstaja nevarnost pospešene oboroževalne tekme;

- P. ker odločnost Kitajske v regiji ni omejena na vojaško področje, temveč se uresničuje tudi z agresivnimi poslovnimi praksami na podlagi diplomatske prisile in agresivnih politik dolžniške diplomacije; ker gospodarska in finančna širitev Kitajske v indijsko-pacifiški regiji in Evropi vključuje naložbe v kritično infrastrukturo; ker si Kitajska s svojimi gospodarskimi interesi prizadeva pridobiti politični vpliv; ker je kriza zaradi covida-19 pokazala, kako pomembne so zanesljive dobavne verige in bolj uravnotežene gospodarske vezi s Kitajsko;
- Q. ker je Stalno arbitražno sodišče 12. julija 2016 v prelomni zadevi razsodilo, da ni dokazov, da je Kitajska v preteklosti izvajala izključni nadzor nad ozemlji, ki si jih lasti v Južnokitajskem morju; ker Kitajska ni upoštevala te sodbe in je med drugim vzpostavila vojaške baze na umetnih otokih;
- R. ker je Kitajska pokazala pomanjkanje preglednosti in nepripravljenost, da bi sodelovala v pogovorih o morebitnem sodelovanju v večstranskih instrumentih za nadzor nad jedrskim orožjem, kar ji je omogočilo, da je neovirano skladiščila tehnološko napredne balistične izstrelke srednjega dosega, kot je Dong-Feng 26s;
- S. ker digitalna preobrazba vse bolj vpliva na strukturo mednarodnega sistema; ker so mednarodno določanje standardov in prodorne inovacije na področju najnovejših pionirskih tehnologij, kot so umetna inteligenca, kvantno računalništvo, 5G in 6G, strateško pomembni za EU in njeno digitalno prihodnost ter ker poteka vse večja svetovna tekma za tehnološko prevlado, za katero si močno prizadeva Kitajska;
- T. ker so voditelji Združenih držav, Avstralije, Indije in Japonske na nedavnem vrhu QUAD v skupni izjavi z dne 24. maja 2022 ponovno poudarili načela svobodne in odprte indijsko-pacifiške regije: svoboda, pravna država, demokratične vrednote, suverenost in ozemeljska celovitost; ker so voditelji napovedali vrsto novih pobud za poglobitev sodelovanja v regiji, vključno z indijsko-pacifiškim partnerstvom za ozaveščenost na področju pomorstva;
- U. ker je predsednik ZDA Joe Biden 23. maja 2022 izjavil, da bodo ZDA vojaško posredovale, če bo Kitajska poskušala nasilno zavzeti Tajvan;
- V. ker so štirje kitajski bombniki H-6 in dva ruska bombnika Tu-95 24. maja 2022 opravili skupne lete okrog Japonske in Republike Koreje, zaradi česar sta obe državi v zrak poslali lovce, da bi spremljali te lete; ker so skupni leti potekali na dan, ko se je predsednik ZDA Biden srečal s svojimi kolegi QUAD v Tokiu;
- W. ker so Združene države Amerike, Avstralija, Država Brunej, Indija, Indonezija, Japonska, Republika Koreja, Malezija, Nova Zelandija, Republika Filipini, Singapur, Tajska in Vietnam 23. maja 2022 začele postopek za vzpostavitev indijsko-pacifiškega gospodarskega okvira za blaginjo, katerega namen je prispevati k sodelovanju, stabilnosti, blaginji, razvoju in miru v regiji; ker indijsko-pacifiški gospodarski okvir za blaginjo ponuja alternativo vse večji tržni prisotnosti Kitajske v regiji;
- X. ker so Kitajska in Salomonovi otoki aprila 2022 podpisali pakt o varnostnem sodelovanju, ki je pritegnil mednarodno pozornost in omogočil večjo diplomatsko prisotnost in sodelovanje s pacifiškimi otoškimi državami; ker je Kitajska 30. maja 2022 med obiskom kitajskega zunanjega ministra Wang Yija v desetih pacifiških otoških državah zaradi vse večje zaskrbljenosti v teh državah napovedala, da bo ustavila načrtovani regionalni sporazum s pacifiškimi otoškimi državami z naslovom „Skupna vizija razvoja med Kitajsko in pacifiškimi otoškimi državami“, ki naj bi zajemal prosto trgovino in varnostno sodelovanje, vključno s področji, kot so policijsko usposabljanje, kibernetna varnost, pomorsko kartiranje in dostop do virov; ker je predsednik Federativnih držav Mikronezije David Panuelo predlog označil za

torek 7. junija 2022

„najbolj kritičen sporazum, ki se je doslej predlagal za regijo Pacifika“ in izjavil, da „bi lahko v najboljšem primeru prišlo do novega obdobja hladne vojne, v najslabšem pa do svetovne vojne“; ker je Kitajska, čeprav ni dosegla tega daljnosežnega sporazuma, med regionalnimi obiski Wang Yija s pacifiškimi državami podpisala številne manjše dvostranske sporazume;

- Y. ker podnebna kriza vpliva na mednarodni sistem, v katerem bi se zaradi nje lahko zaostriale geopolitične napetosti; ker mora zunanje delovanje Unije vse bolj vključevati podnebne spremembe in degradacijo okolja kot multiplikator tveganja ter v skladu s tem prilagoditi svoje strategije, koncepte in postopke, tudi v indijsko-pacifiški regiji;
- Z. ker so države članice združenja ASEAN 15. decembra 1995 podpisale pogodbo o območju brez jedrskega orožja in drugega orožja za množično uničevanje;

Odziv EU na varnostne izzive v indijsko-pacifiški regiji

1. pozdravlja nedavno sprejeto skupno sporočilo o strategiji EU za sodelovanje v indijsko-pacifiški regiji; priznava dodano vrednost strategije kot prvega temelja enotnega pristopa EU k regiji ter pozdravlja vključujočo in večplastno naravo strategije ter vključitev varnosti in obrambe kot enega od njenih sedmih prednostnih področij; poziva EU, naj strategijo uporabi kot orodje za učinkovito povečanje svoje prisotnosti in vpliva v regiji s krepitvijo strateških vezi in poglobljanjem vključujočega dialoga in sodelovanja s podobno mislečimi državami in organizacijami v regiji na področju varnosti in obrambe; meni, da bi večja na vrednotah temelječa vključenost EU v regiji prispevala k regionalni varnosti in blaginji ter pomagala premostiti regionalne napetosti in vzpostaviti bolj uravnotežene odnose med regionalnimi akterji; želi spomniti, da je strategija projekt Ekipe Evropa ter da bi morali dvostranski sporazumi spodbujati pristop EU in njeno sposobnost, da predlaga skupne odzive na varnostne izzive; poudarja, da ohranjanje miru, stabilnosti in svobode plovbe v indijsko-pacifiški regiji ostaja ključnega pomena za EU in njene države članice;
2. poudarja, da je indijsko-pacifiška regija zelo raznolika in da ni mogoče uporabiti enotnega pristopa, ki bi ustrezal vsem; spoštuje celostni pristop in pozitivno agendo, predstavljena v strategiji EU, in poudarja, da se mora strategija nenehno prilagajati hitro spreminjajočemu se ravnovesju moči, pri tem pa še naprej trdno temeljiti na evropskih vrednotah, načelih in normah, zlasti členu 21 Pogodbe o Evropski uniji, ki bi se moral uporabljati kot normativni okvir za delovanje EU v indijsko-pacifiški regiji; poudarja, kako pomembna je povezava med varnostjo, razvojem in humanitarnostjo;
3. poudarja, da bo nezakonita in neizzvana ruska vojna agresija proti Ukrajini, ki se je začela 24. februarja 2022, močno in trajno vplivala na mednarodne odnose; poudarja, da mora zato EU dodatno okrepiti svoje mednarodno delovanje, kakor je navedeno v strateškem kompasu, med drugim zlasti na ključnem strateškem območju indijsko-pacifiške regije; ob upoštevanju tesnejših odnosov med Rusijo in Kitajsko, ki se med drugim kažejo v njuni skupni izjavi z dne 4. februarja 2022, izraža veliko zaskrbljenost, ker kitajsko vodstvo ni jasno obsodilo te nezakonite vojne, s katero se kršijo vsa mednarodna pravila in zakoni ter ki je že povzročila smrt več tisoč pripadnikov oboroženih sil in več tisoč nedolžnih civilistov; odločno poziva kitajsko vodstvo, naj njihova država izpolni svoje dolžnosti kot stalna članica Varnostnega sveta OZN ter naj ne samo obsodi to očitno kršitev Ruske federacije, temveč tudi izkoristi svoje tesne stike z ruskim predsednikom in ga pozove, naj to vojno agresijo takoj ustavi, umakne vso vojsko z ukrajinskega ozemlja ter v celoti spoštuje neodvisnost Ukrajine in voljo njenega ljudstva, da živi v miru in svobodi;
4. pozdravlja neizmerno podporo, ki so jo indijsko-pacifiške države izrazile na glasovanjih v Generalni skupščini OZN 2. marca 2022 o resoluciji št. ES-11/L.1, ki obsoja agresijo Rusije proti Ukrajini, ter 24. marca 2022 o resoluciji št. ES-11/L.2 o humanitarnih posledicah agresije proti Ukrajini; želi spomniti, da proti resoluciji ni glasovala niti ena država iz te regije; meni, da je to zelo močno sporočilo o splošni podpori mednarodnemu pravu, miru in mednarodnemu

torek 7. junija 2022

sodelovanju v regiji; kljub temu obžaluje, da so se poleg Kitajske tudi Indija, Madagaskar, Mozambik, Laos, Južna Afrika, Šrilanka, Tanzanija in Vietnam odločile za vzdrževanje pri glasovanju o končnem besedilu; spodbuja te države, naj si ne zatiskajo oči pred dejanskimi razmerami v Ukrajini, očitno kršitvijo mednarodnega prava ter grozljivim trpljenjem in ubijanjem nedolžnih civilistov ter naj zato premislijo o svojih stališčih in se pridružijo veliki večini mednarodne skupnosti v jasni obsodbi ruske vojne agresije in mednarodnim prizadevanjem za mir v Ukrajini in zaščito nedolžnih civilistov;

5. poudarja, da je treba zagotoviti enotnost EU kot nujen pogoj za doseganje ambicije EU glede odprte strateške suverenosti ob ruski vojni agresiji proti Ukrajini ter vse večjih večplastnih grožnjah in tekmovalnosti med silami, zlasti Združenimi državami, Rusijo in Kitajsko; poziva k večji enotnosti v Svetu Evropske unije pri sprejemanju ukrepov za obravnavanje protidemokratske politike in agresivnega ravnanja Kitajske, ki ogroža suverenost njenih sosed in stabilnost indijsko-pacifiške regije; opozarja, da mora enotni pristop EU temeljiti na pragmatični, načelni in na vrednotah temelječi zunanji in varnostni politiki, s katero si EU prizadeva za sodelovanje s partnericami, če je to mogoče, in po potrebi deluje samostojno, da bi dosegla svojo strateško solidarnost in suverenost, spremljati pa ga morajo verodostojni instrumenti zunanje politike ter reforma postopka odločanja EU, zlasti s prehodom na glasovanje s kvalificirano večino, ki bi olajšalo hiter odziv na resne varnostne izzive ter zagotovilo mir, varnost ljudi, trajnostni razvoj in demokracijo; poudarja, da vse večja zavezanost ZDA indijsko-pacifiški regiji vpliva na evropsko varnost, zato ponovno poudarja, da je potrebna zmogljiva evropska obrambna unija; poudarja, da mora EU za sodelovanje s partnericami v indijsko-pacifiški regiji in ob upoštevanju ruske vojne agresije proti Ukrajini okrepiti svojo strateško avtonomijo, da bo lahko učinkovita svetovna partnerica; zato podpira ambicije glede vzpostavitve zmogljivosti za hitro napotitev;

6. poudarja, da je EU odločena spodbujati odprto, stabilno in na pravih temelječo regionalno varnostno strukturo, ki temelji na spoštovanju demokracije, pravne države, človekovih pravic in mednarodnega prava, vključno z varnimi pomorskimi komunikacijskimi povezavami, krepitvijo zmogljivosti in okrepljeno pomorsko prisotnostjo v skladu s pravnim okvirom, vzpostavljenim s Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu; poziva EU, naj si prizadeva za plodne dvostranske odnose s partnericami v regiji, vključno z afriškimi indijsko-pacifiškimi državami, poleg tega pa naj tesno sodeluje z drugimi liberalnimi demokracijami in zgodovinskimi zavezniki, kot so Nato, ZDA in Združeno kraljestvo, zlasti glede na rusko vojno agresijo proti Ukrajini ter vse odločnejšo in agresivnejšo Kitajsko, da bi se bolje spopadli s skupnimi regionalnimi in svetovnimi varnostnimi izzivi; poudarja, da je treba spodbujati skupni cilj trajnostnosti in blaginje ter krepiti multilateralizem prek OZN in drugih mednarodnih organizacij; opozarja, da bi neupoštevanje ali izrecna kršitev teh vrednot in načel negativno vplivala na ključne gospodarske in varnostne interese EU ter njeno sodelovanje v dvostranskih in regionalnih partnerstvih, kar bi verjetno imelo za posledico sankcije;

7. poziva EU, naj v celoti izkoristi svoj položaj in ugled verodostojne, zanesljive in avtonomne svetovne akterke za mir v času vse večje geopolitične konkurence med svetovnimi in regionalnimi silami v indijsko-pacifiški regiji; opozarja, da celovit sklop civilnih in vojaških ukrepov pomoči, vključno z dobro razvitimi nevojaškimi prispevki, pomeni dodatno vrednost delovanja EU v indijsko-pacifiški regiji; opozarja, da ima EU obsežno mrežo diplomatskih sredstev za lažji dialog, mediacijo, preprečevanje konfliktov, reševanje konfliktov, nadzor nad orožjem, razorožitev, neširjenje orožja in denuklearizacijo ter pravne rešitve in strokovno znanje na področju multilateralizma ter pri oblikovanju ukrepov za krepitev zaupanja in ukrepov za boj proti korupciji, ki jo je mogoče deliti tudi s partnericami, ki delujejo v duhu dobre vere; meni, da je treba okrepiti diplomatsko in konzularno mrežo držav članic v regiji ter braniti vrednote in interese EU in njenih držav članic; poziva EU, naj svoje prispevke državam v regiji in svoja diplomatska prizadevanja tesneje poveže s svojimi vrednotami in interesi; poziva EU, naj pospeši prizadevanja na področju komuniciranja o indijsko-pacifiški strategiji ter v njeno izvajanje vključi partnerske države, da bi okrepili odnose na področju varnosti in prispevali k uresničevanju ciljev iz strategije;

torek 7. junija 2022

8. spodbuja EU, naj okrepi skupno zavezo z indijsko-pacifiškimi partnericami izvajanju resolucije Varnostnega sveta OZN št. 1325 o ženskah, miru in varnosti ter resolucij Varnostnega sveta OZN št. 2250, 2419 in 2535 o mladih, miru in varnosti ob ustreznih dodelitvah proračunskih sredstev za učinkovito izvajanje; poudarja pomen in pozitivno dodano vrednost sodelovanja žensk pri ohranjanju miru in vzpostavljanju miru, tudi v pogajanjih in misijah;

Strateška suverenost na podlagi multilateralizma in na pravilih temelječega mednarodnega reda

9. meni, da ruska vojna agresija proti Ukrajini, ki pomeni očitno kršitev mednarodnega prava, pa tudi ruska zavrnitev mediacije in sodelovanja pri iskrenih pogajanjih, resno ogrožajo svetovno varnost, mir in stabilnost ter svobodno in odprto komunikacijo na področju pomorstva, zračnega prometa, vesolja in kibernetskega prostora, ki so bistvenega pomena za mir ter ohranjanje regionalnih in svetovnih trgovinskih poti; spodbuja ustrezne oddelke v Evropski službi za zunanje delovanje, naj analizirajo vpliv ruske vojne agresije proti Ukrajini na politiko EU glede indijsko-pacifiške regije ter morebitne posledice, ki bi jih imel konflikt v tej regiji za gospodarske in varnostne interese EU, hkrati pa ocenijo, kako bi se lahko EU odzvala na poslabšanje varnostnih razmer v indijsko-pacifiški regiji; izraža globoko zaskrbljenost zaradi vpliva vojne v Ukrajini na nacionalna gospodarstva indijsko-pacifiških držav, zlasti v zvezi z naraščajočimi cenami žita, energije in gnojil; ponovno poudarja stabilizacijsko vlogo, ki bi jo lahko imela EU v regiji;

10. izraža globoko zaskrbljenost zaradi hitre krepitve kitajske vojske, vključno z nedavno odkritim preskusom hiperzvočnega izstrelka, in vse odločnejšega ravnanja Kitajske, katerega cilj je med drugim okrepiti njene ozemeljske zahteve v Vzhodnokitajskem in Južnokitajskem morju; poudarja, da varnostna žarišča in nerešena vprašanja, kot so jedrski program Demokratične ljudske republike Koreje, nedavni protesti na meji med Kitajsko in Indijo, zatiranje demokracije v Hongkongu, neizpolnjevanje obveznosti Kitajske po nacionalnem in mednarodnem pravu glede spoštovanja človekovih pravic, vključno s pravicami manjšin v Sinkiangu, Tibetu in Notranji Mongoliji, in grožnje, ki jih Kitajska predstavlja ozemeljski celovitosti Tajvana in so se uresničile z vojaškimi ukrepi, dodatno obremenjujejo regionalno varnost in stabilnost; obsoja kitajsko diplomacijo ustrahovanja in manipulativne dezinformacijske kampanje; poleg tega izraža zaskrbljenost zaradi povečane prisotnosti Kitajske na drugih strateških območjih, kot so Indijski ocean, območje južnega Pacifika in Oceanije ter Arabsko morje;

11. želi spomniti, da so pretekle delitve oslabile spodobnost EU, da sprejme skupno stališče do Kitajske; poudarja, da mora biti pristop EU do Kitajske enoten, pragmatičen, večplasten in načelen, vključno s sodelovanjem pri vprašanjih skupnega interesa, ki imajo svetovni vpliv, kot je boj proti podnebnim spremembam, na podlagi človekovih pravic in mednarodnega prava, tekmovanjem s Kitajsko pri zagotavljanju gospodarskih, političnih in strateških alternativ tretjim državam ter soočenjem s Kitajsko in morebitnim njenim sankcioniranjem glede zadev, pri katerih se naša stališča bistveno razlikujejo, na primer pri zaščiti vrednot EU, kot je spoštovanje demokracije in človekovih pravic, ter pri opozarjanju na nasilne agresije proti neodvisnim državam in obsojanju storilcev teh agresij, vključno z odgovornimi za ubijanje nedolžnih civilistov v okviru vojnih operacij, čemur je lahko mednarodna skupnost trenutno priča ob delovanju Rusije v Ukrajini;

12. pozdravlja novi dialog med EU in ZDA o Kitajski, ki poteka ob pravem času, in začetek posvetovanj med EU in ZDA o indijsko-pacifiški regiji ter poziva k usklajenemu pristopu z namenom poglobitve sodelovanja na področju varnosti, med drugim s čezatlantskim parlamentarnim dialogom, namenjenim krepitvi večstranskih institucij in regionalnih organizacij, spodbujanju demokracije in krepitvi demokratične odpornosti v indijsko-pacifiški regiji in zunaj nje; pozdravlja namero ZDA, da okrepijo regionalno stabilnost, odpornost in varnost; odločno pozdravlja močno enotnost čezatlantske skupnosti pri odzivu na rusko vojno agresijo proti Ukrajini in jo vidi kot zelo močno sporočilo celotnemu svetu, da smo zavezani svojim vrednotam in smo jih pripravljeni braniti, kadar so na preizkušnji;

13. je seznanjen z nedavno sklenitvijo tristranskega varnostnega pakta AUKUS; obžaluje, da v tem procesu ni bilo predhodnega posvetovanja, in ponovno izraža solidarnost s Francijo; je trdno prepričan, da so trdni odnosi med EU in Avstralijo, ki temeljijo na medsebojnem zaupanju in posvetovanju, pomembni za stabilnost regije in da bi jih bilo treba še izboljšati ter da sklenitev pakta AUKUS nanje ne bi smela vplivati; meni, da sta pakt AUKUS in četverica QUAD pomembna

torek 7. junija 2022

elementa regionalne varnostne strukture, in poudarja, da je za učinkovito regionalno varnost potreben odprt in vključujoč dialog z ustreznimi regionalnimi, zadevnimi zunajregionalnimi in tudi mednarodnimi akterji; zato poziva podpredsednika/visokega predstavnika naj z ustreznimi partnericami preuči možnost za vzpostavitev stalnega dialoga s paktom AUKUS in zastopanja na srečanjih članov četverice QUAD tudi na nevojaških področjih, kot so podnebne spremembe, tehnologija ter zdravje in trgovina, da bi uskladili prizadevanja in okrepili sinergije med našimi posameznimi strategijami za indijsko-pacifiško regijo; poudarja, da je treba še naprej razvijati in krepiti okvir sodelovanja med EU in Združenim kraljestvom, tudi na področju zunanje in varnostne politike; ugotavlja, da Združeno kraljestvo doslej še ni izrazilo zanimanja za to;

14. poudarja, da ima povezljivost temeljno vlogo v geopolitičnih odnosih EU in držav članic, ter pozdravlja decembra 2021 predstavljeno skupno sporočilo Komisije in podpredsednika/visokega predstavnika o strategiji Global Gateway, katere cilj je trajnostno sodelovanje s podobno mislečimi državami in uporaba mehke moči za spodbujanje evropskih vrednot ter zagotavljanje močnih in trajnih partnerstev; meni, da bi bila ta pobuda lahko privlačna alternativa kitajski strategiji povezljivosti za partnerice EU v indijsko-pacifiški regiji in zunaj nje; poudarja pomen sodelovanja na področju povezljivosti, da bi se EU in indijsko-pacifiška regija uspešno spopadli z novimi varnostnimi izzivi, vključno s kibernetično varnostjo, digitalno povezljivostjo in kritično infrastrukturo, ter meni, da bi to moralo vključevati tudi prizadevanja za zagotovitev varnosti svetovne internetne infrastrukture, vključno s podmorskimi kablji; poudarja, da je pomembno krepiti podnebno varnost in trajnostni razvoj z naložbami v povezljivost; poziva k hitremu izvajanju te strategije v indijsko-pacifiški regiji, tudi z izvajanjem konkretnih in prepoznavnih projektov;

15. se zaveda, da strateški kompas EU indijsko-pacifiško regijo opredeljuje kot regijo, ki je ključnega strateškega pomena za EU, hkrati pa na podlagi skupne ocene groženj opredeljuje konkreten sklop ciljev, ki jih je treba izpolniti v regiji, in potrebne zmogljivosti za njihovo uresničitev; poudarja, da mora EU, da bi bila verodostojna varnostna akterka v regiji in na mednarodni ravni, še okrepiti skupna prizadevanja za razvoj zmogljivosti, zlasti na področju pomorstva, hkrati pa se osredotočiti na projekte strateškega pomena; priporoča, nadaljnje sodelovanje med EU in Natom na področju varnostnih izzivov, povezanih z indijsko-pacifiško regijo, kakor je navedeno v strateškem kompasu EU;

Krepitev partnerstev z regionalnimi organizacijami in demokratičnimi državami

16. ponovno poudarja, da sta krepitev obstoječih partnerstev z regionalnimi akterji in vzpostavljane novih ključnih elementov strategije; poudarja, da je enotno ukrepanje EU in njenih tradicionalnih zaveznic v regiji ključno za doseganje stabilnosti; pozdravlja dejstvo, da namerava EU poleg dialogov o vesoljski in pomorski varnosti okrepiti dialoge s partnericami o varnosti in obrambi, med drugim tudi o boju proti terorizmu, kibernetični varnosti, neširjenju orožja in razoroževanju, krepitvi zmogljivosti, hibridnih grožnjah, pomorski varnosti ter boju proti vmešavanju in dezinformacijam, zlasti z izmenjavo najboljših praks, izboljšanjem strateškega komuniciranja in zbiranjem dokazov za namenom izboljšanja skupne odgovornosti in sankcij, povečanja podnebne varnosti in kriznega odzivanja ter zagotavljanja učinkovitega večstranskega odziva na krizo zaradi covid-19 in prihodnje svetovne zdravstvene krize; pozdravlja tudi dejstvo, da bo EU napotila vojaške svetovalce v delegacije EU v regiji, kot je to storila na Kitajskem in v Indoneziji;

17. poudarja dolgoletno sodelovanje med EU in združenjem ASEAN na področju varnostnih in obrambnih zadev ter pozdravlja nedavno nadgradnjo dvostranskih odnosov v strateško partnerstvo; ponovno izraža trdno zavezanost podpori osrednjemu in vključujočemu večstranskemu ustroju združenja ASEAN; poziva EU, naj s poglobitvijo sodelovanja z združenjem ASEAN in njegovimi članicami uveljavi in razširi svojo prisotnost v regiji; poziva združenje ASEAN, naj vključi EU v srečanje obrambnih ministrov ASEAN „Meeting-Plus“ in vzhodnoazijski vrh; poudarja, da ima parlamentarna diplomacija temeljno vlogo pri krepitvi demokracije in spodbujanju človekovih pravic v regiji, in zato spodbuja ustanovitev parlamentarne skupščine EU-ASEAN ter pogostejše in redne parlamentarne izmenjave z regijo, med drugim tudi v okviru vrha ob 45. obletnici leta 2022 v Bruslju; poudarja, da bi morala EU preučiti možnost sodelovanja pri ukrepih za krepitev zmogljivosti z združenjem ASEAN na področjih, kot so preprečevanje civilnih konfliktov, mediacija, vzpostavljane miru in sprava, tudi s sodelovanjem z drugimi regionalnimi partnerji pri teh ukrepih;

torek 7. junija 2022

18. odločno odobrava tesno usklajevanje z Avstralijo, Japonsko, Republiko Korejo in Novo Zelandijo pri odzivu na rusko vojno proti Ukrajini ter pozdravlja tesno usklajenost med EU in tem štirimi državami pri sankcioniranju Rusije in Belorusije zaradi njenih nezakonitih in nečloveških dejanj; pozdravlja okrepljeni dialog med Natom in njegovimi štirimi azijsko-pacifiškimi partnericami, in sicer Avstralijo, Japonsko, Republiko Korejo in Novo Zelandijo, da bi obravnavali medsektorska varnostna vprašanja in svetovne izzive ter okrepi skupno spremljanje razmer v zvezi z razvojem varnosti v evro-atlantski in indijsko-pacifiških regiji, zlasti v obliki srečanj veleposlanikov med Severnoatlantskim svetom Nata in temi štirimi azijsko-pacifiškimi državami, pogosto imenovanih NAC+4; poziva EU, naj razvije podoben dialog s štirimi azijsko-pacifiškimi partnericami; poudarja, da bi se morala prednostna področja sodelovanja s partnericami osredotočiti na krepitev zmogljivosti, hibridne grožnje, neširjenje orožja in odzivanje na krize, kibernetško obrambo, pripravljenost državljanov ter agendo OZN za ženske, mir in varnost; poziva Nato, naj svoj proces razmisleka do leta 2030 uporabi za okrepitev sodelovanja s svojimi partnerji, da bi zaščitili skupne vrednote, utrdili demokracijo v regiji, okrepi odpornost in ohranili na pravih temeljih mednarodni red, hkrati pa zagotovili večjo skladnost med politikami o Kitajski ob polnem spoštovanju neodvisnosti Evropske unije pri odločanju in ukrepanju;

19. pozdravlja projekt okrepljenega varnostnega sodelovanja v Aziji in z njo ter za podporo njegovemu izvajanju spodbuja redne izmenjave in študijske obiske za vojaške častnike, da bi se olajšalo medsebojno razumevanje in spodbudil skupni strateški pristop;

20. ponavlja, kako pomembno je že uveljavljeno strateško partnerstvo med EU in Japonsko, ter poudarja naše partnerstvo na področju varnosti, obrambe in povezljivosti; ugotavlja, da je Japonska edina indijsko-pacifiška partnerica, ki je posebej omenjena v strateškem kompasu EU; pozdravlja izid 28. vrha EU-Japonska, ki je potekal 12. maja 2022 in na katerem so voditelji ponovno potrdili svojo zavezanost krepitevi sodelovanja za svobodno in odprto indijsko-pacifiško regijo na podlagi skupnih vrednot in dopolnilnih strategij za regijo; ugotavlja, da Japonska tradicionalno zbira strokovno znanje in izkušnje o sodelovanju z indijsko-pacifiškimi državami; zato poziva EU, naj začne tesneje sodelovati z Japonsko, da bi učinkovito okrepi sodelovanje na področju pomorske varnosti v regiji, zlasti z združenjem ASEAN; odločno pozdravlja sodelovanje Japonske v mednarodnih prizadevanjih za boj proti piratstvu v Adenskem zalivu, in sicer s skupnimi vajami z EUNAVFOR v okviru operacije Atalanta; poziva obe partnerici, naj okrepi sodelovanje na področju pomorske varnosti in še naprej razvijata sodelovanje v okviru SVOP na področjih, kot so obveščevalna dejavnost, krepitev zmogljivosti in kibernetška varnost; pozdravlja zavezo EU in Japonske, da bosta okrepi posvetovanja na področju razoroževanja in neširjenja orožja ter v okviru vojne v Ukrajini še naprej spodbujali krepitev Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja; poziva EU in Japonsko, naj dodatno razširita posvetovanja na področju hibridnih groženj, vključno z dialogi o boju proti dezinformacijam in vmešavanju državnih in nedržavnih akterjev; odločno pozdravlja tesno sodelovanje in usklajenost Japonske z EU in ZDA pri odzivu na rusko vojno proti Ukrajini in uvajanju sankcij kot odgovor na to očitno kršitev mednarodnega prava; pozdravlja hiter začetek sodelovanja in usklajevanja med EU in Japonsko, da bi ohranili stabilnost svetovnih energetskega trgov, in ceni solidarnost, ki jo je pokazala Japonska pri zagotavljanju cenovno dostopne oskrbe EU z utekočinjenim zemeljskim plinom;

21. poziva EU, naj še okrepi strateško partnerstvo z Indijo; zato pozdravlja zavezo EU in Indije na področju varnosti in obrambe ter nedavni začetek dialoga o pomorski varnosti; poziva obe strani, naj dodatno okrepi operativno sodelovanje na morju, vključno s skupnimi pomorskimi vajami in postanki v pristaniščih, ter ukrepe za zaščito in spodbujanje pomorskih komunikacijskih poti, tudi kot del nedavno vzpostavljenega partnerstva za povezljivost med EU in Indijo; poleg tega poziva EU in Indijo, naj okrepi medsebojno usklajevanje in izmenjave, da bi okrepi ozaveščenost na področju pomorstva v indijsko-pacifiški regiji; pozdravlja obisk predsednice Komisije Ursule von der Leyen v Indiji 24. in 25. aprila 2022; poudarja, da je to pozitiven korak h krepitevi prihodnjih partnerstev in poglobitvi dvostranskega sodelovanja v indijsko-pacifiški regiji; ugotavlja, da je Indija ključna partnerica pri vzpostavljanju okolja za pomorsko varnost; ponovno poudarja, da bi morala biti stabilizacija srednje in južne Azije glavni cilj sodelovanja med EU in Indijo; obžaluje, da indijska vlada ni jasno obsodila ruske nezakonite vojne proti Ukrajini, in jo poziva, naj glede na nedvoumne dokaze, da Rusija krši mednarodno pravo, premisli o svojem stališču; poziva Indijo kot največjo demokracijo na svetu, naj ne stoji križem rok, medtem ko je Ukrajina, ena največjih evropskih demokracij, brutalno napadena, ter poziva indijsko vlado, naj javno izrazi nasprotovanje ubijanju nedolžnih civilistov ter revizionističnim in okrutnim dejanjem, ki jih izvaja Vladimir Putin;

torek 7. junija 2022

22. poudarja, da so odnosi med Evropsko unijo in Avstralijo globoko zakoreninjeni zaradi zgodovinskih in medosebnih vezi ter temeljijo na skupnih vrednotah in načelih, kot so mir, varnost ter spoštovanje demokracije, človekovih pravic, enakosti spolov, pravne države in mednarodnega prava; pozdravlja pozitiven razvoj varnostnega in obrambnega sodelovanja med EU in Avstralijo v zadnjem desetletju ter sodelovanje Avstralije v operacijah kriznega upravljanja EU; poziva obe partnerici, naj dodatno okrepiata usklajevanje in sinergije, da bi spodbujali varnost in stabilnost v indijsko-pacifiški regiji, tudi kar zadeva svobodo plovbe, in sodelujeta v razpravah, da bi opredelili področja skupnega interesa za prihodnje sodelovanje na področju varnosti in obrambe; vendar ugotavlja, da na medsebojno zaupanje vpliva pomanjkanje posvetovanj in informacij o sporazumu AUKUS; si želi dobro medsebojno sodelovanje na področju obrambe v prihodnosti; odločno pozdravlja tesno sodelovanje in usklajenost Avstralije z EU in ZDA pri odzivu na rusko vojno proti Ukrajini in uvajanju sankcij kot odgovor na to očitno kršitev mednarodnega prava;

23. izraža zaskrbljenost zaradi nedavnega varnostnega sporazuma Kitajske s Salomonovimi otoki, ki bi lahko vplival na varnost indijsko-pacifiške regije; poudarja, da bi morebitna prisotnost kitajske mornarice na Salomonovih otokih lahko ovirala dostop Avstralije do pomorskih poti za trgovinske in vojaške namene; poudarja, da je svoboda plovbe v indijsko-pacifiških vodah bistvena za svetovni in regionalni mir, saj je povezana s strateškimi interesi EU in njenih partnerjev;

24. pozdravlja dobro sodelovanje med EU in Republiko Korejo, med drugim na področju varnosti in obrambe, in opozarja, da jedrske dejavnosti Demokratične ljudske republike Koreje pomenijo resno grožnjo za mednarodni mir in varnost ter svetovna prizadevanja za razorožitev in neširjenje orožja; odločno obsoja okrepljene provokacije DLRK od začetka leta 2022, vključno z izstrelitvijo treh balističnih izstrelkov kratkega dosega z območja Sunan v Pjongjangu 12. maja 2022, pa tudi treh balističnih izstrelkov 25. maja po odhodu ameriškega predsednika Bidna iz Republike Koreje; z obžalovanjem ugotavlja, da je to že sedemnajsti večji preizkus orožja v tem letu; poudarja ključno vlogo Republike Koreje pri podpiranju prizadevanj za popolno, preverljivo in nepovratno razgradnjo jedrskih programov in programov balističnih izstrelkov Demokratične ljudske republike Koreje; poziva podpredsednika/visokega predstavnika in države članice, naj s svojo verodostojnostjo in strokovnim znanjem učinkovito prispevajo k tem prizadevanjem, tudi s podporo miroljubni in diplomatski rešitvi z Demokratično ljudsko republiko Korejo v tesnem sodelovanju z našimi mednarodnimi partnericami; odločno obsoja balistične izstrelke in jedrske poskuse DLRK ter druge dejavnosti, povezane s širjenjem jedrskega orožja; poziva Demokratično ljudsko republiko Korejo, naj čim prej podpiše in ratificira Pogodbo o celoviti prepovedi jedrskih poskusov (CTBT) ter ponovno vzpostavi skladnost s Pogodbo o neširjenju jedrskega orožja in celovitim sporazumom Mednarodne agencije za atomsko energijo (IAEA) o nadzornih ukrepih, hkrati pa naj poskrbi, da bo začel veljati njen dodatni protokol; poudarja, da se je sodelovanje med EU in Republiko Korejo na področju kibernetске varnosti izkazalo za učinkovito orodje za obravnavanje kibernetских napadov, ki izvirajo iz Demokratične ljudske republike Koreje in drugih regionalnih držav; poziva EU in Republiko Korejo, naj dodatno okrepiata skupna prizadevanja za boj proti kibernetски kriminaliteti in za izgradnjo odporne infrastrukture; spodbuja EU in Republiko Korejo, naj okrepiata svoje sodelovanje na področju vesoljske politike in tehnoloških zadev; odločno pozdravlja tesno sodelovanje in usklajenost Republike Koreje z EU in ZDA pri odzivu na rusko vojno proti Ukrajini in uvajanju sankcij kot odgovor na to očitno kršitev mednarodnega prava;

25. meni, da je Tajvan ključni partner in demokratični zaveznik v indijsko-pacifiški regiji ter odločno podpira njegovo demokratično pot; poudarja močno podporo EU Tajvanu in njeno tesno prijateljstvo z njim ter, tudi zaradi ruske vojne proti Ukrajini, odločno zavrača vsak poskus kitajske propagande, da bi rusko vojno v Ukrajini prikazala kot podobno splošnemu varnostnemu položaju Tajvana, saj se položaja precej razlikujeta, tako zgodovinsko kot tudi z vidika analize vloge Tajvana v regionalnem in svetovnem okviru; pozdravlja pozitivno vlogo Tajvana pri spodbujanju miru in varnosti v indijsko-pacifiški regiji ter zlasti v Tajvanski ožini; poudarja potrebo po tesnejšem usklajevanju s podobno mislečimi partnericami, da bi ohranili mir in stabilnost v Tajvanski ožini; ponovno poudarja, da bi bilo treba odnose med Kitajsko in Tajvanom razvijati na konstruktiven način na podlagi dialoga in brez prisile ali destabilizacijskih taktik katere koli strani; poudarja, da nasprotuje vsem enostranskim ukrepom, ki bi lahko ogrozili trenutno stanje v Tajvanski ožini, ter da ne sme biti nobena sprememba odnosov med Kitajsko in Tajvanom izvedena proti volji tajvanskih državljanov; poziva EU, naj okrepi obstoječe partnerstvo s Tajvanom, da bi spodbujali skupne vrednote, kot so demokracija, človekove pravice, pravna

torek 7. junija 2022

država in dobro upravljanje v indijsko-pacifiški regiji, sodelovali pri temah, kot so varne morske komunikacijske linije ter odprt in varen zračni prostor, in si skupaj prizadevali za boj proti podnebnim spremembam; podpira tesnejše sodelovanje med ustreznimi evropskimi in tajvanskimi agencijami, nevladnimi organizacijami in možganskimi trusti ter ponovno izraža podporo sodelovanju Tajvana v mednarodnih organizacijah, med drugim tudi v Svetovni zdravstveni organizaciji, kot članice opazovalke; odločno pozdravlja tesno sodelovanje in usklajenost Tajvana z EU in ZDA pri odzivu na rusko vojno proti Ukrajini in uvajanju sankcij kot odgovor na to očitno kršitev mednarodnega prava;

26. pozdravlja pozitivno vlogo Nove Zelandije v regionalnem miru in varnosti; izraža priznanje, da je v partnerskem sporazumu o odnosih in sodelovanju med EU in Novo Zelandijo velik poudarek na preprečevanju širjenja orožja za množično uničevanje ter boju proti nedovoljeni trgovini z osebnim in lahkim orožjem, med drugim pri obravnavi oslabiljene gospodarske odpornosti, ki je ključen dejavnik varnostnega tveganja; izraža pohvalo Novi Zelandiji za njen prispevek k misijam EU, kot je operacija EUNAVFOR Atalanta; pozdravlja nedavno sprejeto odločitev skupnega odbora, da bo preučil dodatne možnosti za poglobitev sodelovanja v indijsko-pacifiški regiji, zlasti na področju pomorske varnosti, in okreplil izmenjave glede boja proti terorizmu, nasilnemu ekstremizmu in spletnim terorističnim vsebinam ter tujega vmešavanja in dezinformacij; z zanimanjem pričakuje sodelovanje pri spoštovanju mednarodnega prava v regiji; odločno pozdravlja tesno sodelovanje in usklajenost Nove Zelandije z EU in ZDA pri odzivu na rusko vojno proti Ukrajini in uvajanju sankcij kot odgovor na to očitno kršitev mednarodnega prava;

27. poziva EU, naj okrepi sodelovanje s pacifiškimi državami prek Foruma pacifiških otokov in novega sporazuma med EU in OAKPD; predlaga, naj se nova Skupna parlamentarna skupščina EU-OAKPD in zlasti njena Regionalna parlamentarna skupščina EU-pacifiška regija vključita v indijsko-pacifiško strategijo EU;

28. poudarja pomemben prispevek indijsko-pacifiških partneric k misijam in operacijam skupne varnostne in obrambne politike EU na podlagi okvirnih sporazumov o sodelovanju z Avstralijo, Novo Zelandijo, Republiko Korejo in Vietnamom ter morebitno povečanje tega prispevka in poziva k sklenitvi nadaljnjih okvirnih partnerskih sporazumov s partnerskimi državami; podpira prizadevanja indijsko-pacifiških partneric za razvoj lastnih zmogljivosti za ohranjanje miru;

29. poziva EU, naj podobno misleče indijsko-pacifiške partnerice povabi k sodelovanju v izbranih projektih stalnega strukturnega sodelovanja, pod pogojem, da je sodelovanje tretje države izjema, o njem pa se za vsak primer posebej odloči na podlagi dogovorjenega sklopa političnih, vsebinskih in pravnih pogojev; poudarja, da bi bilo tako sodelovanje lahko v strateškem interesu EU, med drugim pri zagotavljanju tehničnega strokovnega znanja ali dodatnih zmogljivosti, ter bi lahko izboljšalo interoperabilnost in skladnost, zlasti v primeru strateških partnerjev, kot so indijsko-pacifiške demokracije;

30. pozdravlja sporočilo zunanjih ministrov skupine G7 z dne 14. maja 2022, v katerem je poudarjen pomen ohranjanja svobodne in odprte indijsko-pacifiške regije, ki je vključujoča in jo urejajo vrednote temeljnih svoboščin, pravne države, demokratičnih načel, ozemeljske celovitosti ter mirnega in vključujočega reševanja sporov; odločno podpira zavezo držav skupine G7, da si bodo ta cilji prizadevale doseči z zaščito in spodbujanjem mednarodnega reda, ki temelji na pravih, izboljšanjem regionalne povezanosti in krepitevjo nacionalne odpornosti;

Svoboda skupnih globalnih dobrin: temelj odnosov med EU in indijsko-pacifiško regijo

Razsežnost pomorske varnosti

31. poudarja, da sta pomorska varnost in svoboda plovbe, ki ju je treba zagotoviti v skladu z mednarodnim pravom in zlasti Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu, med ključnimi izzivi v indijsko-pacifiški regiji; poziva k večjemu zunanjemu delovanju EU, zlasti diplomatskim prizadevanjem, za okrepitev pravne države na morju in tudi za okrepitev pomorskega sodelovanja z indijsko-pacifiškimi državami; poziva vse države, ki Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu še niso ratificirale, naj to storijo čim prej; pozdravlja tudi vzpostavitev sistematičnih in usklajenih okvirov, vključno s skupnimi vajami, postanki v pristaniščih in prizadevanji za boj proti piratstvu, s katerimi bi pospešili pomorsko diplomacijo in prispevali k regionalni pomorski varnosti;

torek 7. junija 2022

32. poziva EU in njene države članice, naj usklajeno in samostojno okrepijo svoje pomorske zmogljivosti v regiji, tudi s preučitvijo načinov za zagotovitev stalne in verodostojne evropske pomorske prisotnosti v Indijskem oceanu; poudarja, da je treba povečati zmogljivost EU kot učinkovitega ponudnika pomorske varnosti, in poudarja, da je treba razpravljati in se odločiti o izboru najpomembnejših in najnujnejših izzivov, ki jih je mogoče realno obravnavati s pomočjo EU v tesnem sodelovanju s partnericami v regiji, vključno z zaščito njenih plovil in posadk; poudarja, da je Francija edina država članica s stalno vojaško prisotnostjo v Indijskem oceanu; pozdravlja dejstvo, da sta Nizozemska in Nemčija v regijo poslali fregate; poudarja, da bi se lahko v prihodnosti izvedlo in bo potrebnih več pomorskih misij, med drugim tudi na ravni EU, ki bodo vključene v usklajen in celosten pristop k regionalni varnosti; pozdravlja skupne pomorske vaje, ki so jih pomorske sile pod vodstvom Evropske unije (EUNAVFOR) z operacijo Atalanta doslej izvedle z Japonsko, Republiko Korejo, Indijo, Vietnamom, Omanom in Džibutijem, ter spodbuja okrepitev takih skupnih vaj; poudarja, da ima operacija EUNAVFOR Atalanta pomembno vlogo v pomorski diplomaciji; pozdravlja njen velik prispevek k regionalni varnosti v Indijskem oceanu, zlasti z uspešnim varovanjem plovil svetovnega programa za hrano in zaježitvijo piratstva, ter izraža priznanje sinergijam, ustvarjenim z EUCAP Somalija in EUTM Somalija; pozdravlja tudi sodelovanje z mornarico Nove Zelandije in ZDA ter skupno delo v Natovi operaciji Ocean Shield in operaciji Agenor, vojaški komponenti pobude o ozaveščanju o pomorskih razmerah v Hormuški ožini, ki jo vodi Evropa (EMASOH); poziva pomorske države članice, naj okrepijo svoje pomorske vojaške zmogljivosti, da bi izboljšale prisotnost in prepoznavnost EU v svetovnem pomorskem sektorju, in poziva EU, naj geografsko področje uporabe operacije EUNAVFOR Atalanta razširi na Indijski ocean; poziva države članice, ki so že povečale svojo pomorsko prisotnost v indijsko-pacifiški regiji, naj uskladijo svoj pristop v forumih EU; v zvezi s tem pozdravlja nedavno odločitev Sveta za zunanje zadeve, da se začne v severozahodnem Indijskem oceanu izvajati koncept „koordinirane prisotnosti na morju“, tako da se vzpostavi pomorsko območje interesa, ki zajema pomorsko območje od Hormuške ožine do južnega povratnika in od severnega dela Rdečega morja proti središču Indijskega oceana, pri tem pa se izhaja iz sredstev posameznih držav članic; poziva k močni sinergiji z operacijo EUNAVFOR Atalanta; pozdravlja hiter začetek EUTM Mozambik;

33. opozarja, da učinkovita pomorska varnost zahteva širšo vizijo pomorske stabilnosti, pri čemer je treba upoštevati težave s korupcijo in pravno državo na kopnem, temeljne vzroke za nezakoniti ribolov, trgovino s prepovedanimi drogami, orožjem in ljudmi, piratstvo ter vpliv komercialnih in industrijskih pomorskih dejavnosti na okolje, vključno s pridobivanjem fosilnih goriv; poziva EU, naj te težave obravnava vzporedno z bolj tradicionalnimi ukrepi za pomorsko varnost;

34. pozdravlja skupne pomorske dejavnosti ter poziva EU in indijsko-pacifiške partnerice, naj še naprej nadgrajujejo obstoječe okvire za pomorsko sodelovanje; poziva EU, naj skupaj s partnericami oceni potrebo po vzpostavitvi sistema za spremljanje kršitev mednarodnega pomorskega prava v indijsko-pacifiški regiji; poudarja dodano vrednost sodelovanja EU v forumih za regionalno sodelovanje, kot so dialog na visoki ravni ASEAN-EU o sodelovanju na področju pomorske varnosti, azijsko-evropsko srečanje in regionalni forum ASEAN;

35. poziva EU, naj svojo pomorsko prisotnost dopolni z izboljšanimi programi za krepitev pomorskih zmogljivosti za podobno misleče partnerice, tudi z nadaljnjim izvajanjem projektov CRIMARIO I in II v okviru programa EU za ključne pomorske poti ter z razširitvijo sodelovanja na področju ukrepov za izboljšanje ozaveščenosti in izmenjave informacij na področju pomorstva; poziva EU, naj oceni možnost razširitve geografskega področja uporabe programa CRIMARIO na južni Pacifik;

36. poudarja, da je upravljanje ribištva pomemben vidik pomorskega okolja; poziva Unijo, naj še naprej spodbuja upravljanje oceanov v regiji in trajnostno gospodarjenje z morskimi viri, in sicer z izvajanjem sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu ter sodelovanjem pri regionalnem upravljanju ribištva; poziva EU, naj okrepi sodelovanje s podobno mislečimi mednarodnimi partnericami za boj proti prelovu, presežni zmogljivosti ter nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu v Indijskem in Tihem oceanu ter upravljanje ribištva sistematično vključi na dnevni red dialogov o pomorski varnosti s svojimi indijsko-pacifiškimi partnericami; poziva EU, naj še naprej spodbuja izboljšanje življenjskih in delovnih pogojev ribičev v indijsko-pacifiški regiji v skladu s konvencijami in drugimi predpisi Mednarodne organizacije dela; poziva Komisijo, naj ob prihodnji posodobitvi sporočila o mednarodnem upravljanju oceanov, predvideni v letu 2022, posebno pozornost nameni vidikom varnosti in obrambe;

torek 7. junija 2022

Tehnološka, kibernetika, zračna in prostorska razsežnost

37. poudarja pomen informacij in kibernetike varnosti kot del kritične infrastrukture svetovnega gospodarstva in zaščito demokracij pred dezinformacijami in zlonamernimi napadi; pozdravlja prizadevanja EU za nadaljnjo krepitev sodelovanja na področju kibernetike kriminalitete in krepitev zmogljivosti za kibernetiko odpornost za partnerice v regiji; poziva EU in indijsko-pacifiške partnerice, naj okrepijo sodelovanje v boju proti hibridnim grožnjam, vključno z dezinformacijskimi kampanjami; poudarja, da se mora EU s podobno mislečimi indijsko-pacifiškimi partnericami uskladiti glede skupne odgovornosti ter mehanizmov za posredovanje dokazov in obveščevalnih podatkov, ki bi se uporabljali kot podlaga za izrekanje kibernetičnih sankcij; poziva EU in Nato, naj uskladita svoji strategiji za ustrezno odzivanje na kibernetične napade, ki izvirajo iz te regije; poziva Svet in Komisijo, naj izziv dezinformacij obravnavata na podoben način kot dezinformacije, ki prihajajo z vzhodnega krila EU; predlaga ustanovitev neodvisnega strateškega komunikacijskega vozlišča EU za indijsko-pacifiško regijo z namenskim osebjem in viri v okviru delegacije EU za omenjeno regijo;

38. pozdravlja sodelovanje med EU in številnimi indijsko-pacifiškimi partnericami na področju kibernetike varnosti in obrambe; poziva EU, naj pospeši vzpostavitev mreže EU za kibernetiko diplomacijo, ki naj bi spodbujala standarde kibernetike varnosti in pravne okvire v regiji; poziva EU in podobno misleče indijsko-pacifiške države, naj se zavzemajo za svoboden, odprt in varen kibernetični prostor, ki temelji na pravilih, okrepijo mednarodno ureditev kibernetičnega prostora, med drugim z Budimpeško konvencijo, in spodbujajo pobude v okviru OZN;

39. poziva EU, naj z demokratičnimi proizvajalci kritičnih tehnologij v regiji vzpostavi regionalna in globalna partnerstva, s katerimi si bo prizadevala za svetovno zaveznitvo tehnoloških demokracij z namenom vzpostavitve pravičnih, odprtih in na vrednotah temelječih norm in standardov za na pravilih temelječo, etično in na človeka osredotočeno uporabo tehnologij, ki spoštujejo zasebnost posameznih uporabnikov, zlasti v zvezi z umetno inteligenco in upravljanjem interneta; poziva k tesnemu sodelovanju in usklajevanju med EU in indijsko-pacifiškimi državami pri odzivanju na morebitne pritiske na svetovne dobavne verige zaradi mednarodnih sankcij proti ruskim podjetjem in gospodarskim sektorjem ter pri zmanjševanju teh pritiskov; poziva k okrepljenemu sodelovanju z demokratičnimi indijsko-pacifiškimi partnericami pri oblikovanju svetovnih standardov o vojaški uporabi umetne inteligence in h globalni prepovedi popolnoma avtonomnih orožnih sistemov; poziva k usklajenemu vseevropskemu strateškemu pristopu do regije, da se zagotovi oskrba s kritično tehnologijo in materiali ter okrepi sposobnost demokratičnih partneric za njihovo proizvodnjo; poziva k strogim političnim in tehničnim zahtevam za nakup teh tehnologij od nedemokratičnih držav v regiji, kot je Kitajska;

40. poziva k enakopravnemu in neoviranemu dostopu do zračnega prostora, ki temelji na popolnem spoštovanju mednarodnega prava; podpira zavezanost odprtemu in prostemu gibanju s pobudami, kot je celoviti sporazum o zračnem prometu med EU in združenjem ASEAN;

41. poudarja vse večji pomen prostorske razsežnosti mednarodnega sodelovanja in varnosti; izraža zaskrbljenost zaradi povečanega razvoja in širjenja vesoljskega orožja, kar povečuje nevarnost oboroževalne tekme; poudarja, da je treba okrepiti regionalno in globalno sodelovanje ter dialog o vesoljskih zadevah, tudi s pomočjo Urada OZN za vesoljske zadeve, kot način za umiritev napetosti in preprečevanje oboroževanja vesolja; poziva EU, naj gradi na uspešnem sodelovanju na področju vesoljske politike in tehnologije z Republiko Korejo in Japonsko ter začne sodelovanje z drugimi regionalnimi partnerji na področju vesoljskih spretnosti in tehnologije;

Netradicionalni varnostni izzivi

42. poudarja, da je boj proti nasilnemu ekstremizmu in propagandi v skupnem interesu EU in indijsko-pacifiških držav ter mednarodne skupnosti; poziva EU, naj vzpostavi projekt za preprečevanje in zatiranje nasilnega ekstremizma, vključno z ukrepi za krepitev odpornosti proti nasilnemu ekstremizmu, kot je enotna platforma za boj proti ekstremizmu v indijsko-pacifiški regiji; poziva EU in podobno misleče indijsko-pacifiške partnerice, naj okrepijo sodelovanje med protiterorističnimi obveščevalnimi službami, med drugim z okrepitevijo akademskih izmenjav; poudarja, da je treba še naprej spodbujati sodelovanje med Europolom in Aseanapolom ter med Europolom in nacionalnimi organi kazenskega

torek 7. junija 2022

pregona, da bi olajšali izmenjavo dobrih praks in strokovnega znanja na ključnih interesnih področjih, na primer v boju proti terorizmu, mednarodnemu kriminalu, trgovini z ljudmi in nezakonitim orožjem ter tihotapljenju migrantov; opozarja, da trgovina z ljudmi ostaja izziv v indijsko-pacifiški regiji; poziva EU, naj podpre regionalne partnerice pri izvajanju Protokola OZN o trgovini z ljudmi in regionalnih pobud, kot je Konvencija ASEAN proti trgovini z ljudmi, zlasti ženskami in otroki;

43. poziva k tesnejšemu sodelovanju z indijsko-pacifiškimi državami pri reševanju varnostnih izzivov, ki izvirajo iz Afganistana, potem ko so talibani prevzeli oblast, vključno s terorizmom ter trgovino s prepovedanimi drogami in ljudmi, ob hkratnem obravnavanju humanitarne krize in groženj za človekovo varnost;

44. poudarja, da so nevarnost širjenja jedrskega orožja ter hitra vzpostavitev in uporaba novih tehnološko naprednih jedrskih zmogljivosti in tehnologije izstrelkov v indijsko-pacifiški regiji še vedno glavna regionalna in svetovna varnostna vprašanja; izraža globoko zaskrbljenost zaradi nenehnega spodkopavanja arhitekture razoroževanja in nadzora nad orožjem; poziva EU in podobno misleče partnerske države, naj okrepijo sodelovanje na področju jedrske varnosti ter neširjenja jedrskega, kemičnega in biološkega orožja ter podprejo izvajanje in vsesplošno uporabo Pogodbe o trgovini z orožjem v indijsko-pacifiški regiji; poziva EU, naj se zaradi zaščite svojih in mednarodnih varnostnih interesov uskladi s podobno mislečimi partnerji glede tega, kako se vključiti v intenzivno diplomacijo s Kitajsko, ob upoštevanju stalnega posodabljanja njenega jedrskega orožja, vključno s hiperzvočnimi jedrskimi raketami, da bi dosegli nov režim nadzora nad orožjem ter učinkovito strukturo za razoroževanje in neširjenje orožja, zlasti glede morebitnega naslednika pogodbe o prepovedi jedrskih raket srednjega dosega ter nove pogodbe o omejevanju strateškega orožja med Rusko federacijo in ZDA, ki preneha veljati leta 2026; poziva, naj se obstoječe mednarodne pogodbe in instrumenti o razoroževanju in neširjenju orožja ohranijo in upoštevajo; poziva države zunaj okvira Pogodbe o neširjenju jedrskega orožja, ki imajo jedrsko orožje, naj ne širijo nobene jedrske tehnologije, povezane z vojsko, ter postanejo pogodbenice omenjene pogodbe; pozdravlja pobudo EU za centre odličnosti za zmanjševanje tveganj na področju kemične, biološke, radiološke in jedrske obrambe, financirano v okviru instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje, in poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, naj še naprej krepi usposabljanje in krepitev zmogljivosti naših indijsko-pacifiških partneric; podpira pogodbo o območju brez jedrskega orožja v jugovzhodni Aziji kot regiji brez jedrskega orožja in drugega orožja za množično uničevanje ter zlasti cilj spodbujanja jedrske razorožitve;

45. želi spomniti, da je indijsko-pacifiška regija zelo izpostavljena podnebnim spremembam, ki pomenijo resna varnostna tveganja; spodbuja partnerice EU v indijsko-pacifiški regiji, naj okrepijo svoje ukrepe za boj proti podnebnim spremembam v skladu s cilji iz Pariškega sporazuma, in spodbuja EU, naj te partnerice podpre pri doseganju manjših emisij in izvajanju ukrepov za blažitev podnebnih sprememb ter poveča njihove zmogljivosti za ocenjevanje, predvidevanje in obvladovanje tveganj za podnebno varnost; poziva EU, naj s podnebjem povezana varnostna tveganja uvrsti med najpomembnejše prednostne naloge strategije EU za sodelovanje v indijsko-pacifiški regiji ter pri svojem delovanju v regiji v celoti izvaja obrambni in podnebni načrt EU;

46. pozdravlja načrt EU za okrepitev sodelovanja z indijsko-pacifiško regijo v zvezi s humanitarno pomočjo in zmogljivostmi za pomoč pri nesrečah; poziva EU in njene indijsko-pacifiške partnerice, naj preprečevanje nesreč in odpornost proti njim obravnavajo kot prednostno nalogo ter pospešijo izvajanje Sendajskega okvira za zmanjševanje tveganja nesreč za obdobje 2015–2030;

o

o o

47. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropski službi za zunanje delovanje ter podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.

torek 7. junija 2022

P9_TA(2022)0225

Otoki EU in kohezijska politika

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o otokih EU in kohezijski politiki: sedanje razmere in prihodnji izzivi (2021/2079(INI))

(2022/C 493/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 174, 175 in 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj in Kohezijskem skladu ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1056 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Sklada za pravični prehod ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sklepne izjave 40. letne generalne skupščine komisije za otoke pri Konferenci obrobni obmorskih regij Evrope z dne 15. aprila 2021,
- ob upoštevanju sedmega okoljskega akcijskega programa in v njem določenih zamisli in idej,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 16. oktobra 2020 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030,
- ob upoštevanju študije Odbora za regionalni razvoj o otokih Evropske unije: sedanje stanje in prihodnji izzivi, objavljeni marca 2021,
- ob upoštevanju študije Odbora za regionalni razvoj o kohezijski politiki in podnebnih spremembah, objavljeni marca 2021,
- ob upoštevanju instrumenta za okrevanje NextGenerationEU,
- ob upoštevanju končne izjave 26. konference predsednikov najbolj oddaljenih regij, ki je bila podpisana 18. novembra 2021 v Ponti Delgadi,
- ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij z dne 10. decembra 2020 o poročilu Evropske komisije o izvajanju prenovljenega strateškega partnerstva z najbolj oddaljenimi regijami EU ⁽³⁾,
- ob upoštevanju dogovora Sveta z dne 7. decembra 2021 o splošnem pristopu k posodobitvi pravil EU o stopnjah davka na dodano vrednost (DDV),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. maja 2021 o pregledu Solidarnostnega sklada Evropske unije ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 60.

⁽²⁾ UL L 231, 30.6.2021, str. 1.

⁽³⁾ UL C 37, 2.2.2021, str. 57.

⁽⁴⁾ UL C 15, 12.1.2022, str. 2.

torek 7. junija 2022

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2018 o krepitevi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v Evropski uniji: sedmo poročilo Evropske komisije ⁽⁵⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2020 o usklajenem ukrepanju EU za spoprijemanje s pandemijo COVID-19 in njenimi posledicami ⁽⁶⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru ⁽⁷⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. septembra 2021 z naslovom Trdnejšemu partnerstvu z najbolj oddaljenimi regijami EU naproti ⁽⁸⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 28. novembra 2019 o izrednih podnebnih in okoljskih razmerah ⁽⁹⁾,
  - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
  - ob upoštevanju mnenj Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter Odbora za kmetijstvo in razvoj podeželja,
  - ob upoštevanju mnenja Evropskega odbora regij z dne 14. oktobra 2020 o trajnostni rabi naravnih virov na sredozemskih otokih,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za regionalni razvoj (A9-0144/2022),
- A. ker v otoških regijah Evropske unije (EU-27) po ocenah prebiva več kot 20 000 000 prebivalcev (4,6 % celotnega prebivalstva EU); ker je evropsko otoško prebivalstvo porazdeljeno po približno 2400 otokih 13 držav članic;
- B. ker so evropski otoki, ki se soočajo s številnimi strukturnimi izzivi, večinoma že kategorizirani kot regije NUTS 2 ali NUTS 3;
- C. ker se otoki pogosto spopadajo z več stalnimi naravnimi ovirami, kot so majhnost, večinoma nizka gostota prebivalstva, demografski izzivi, kot so sezonski demografski pritiski, majhni trgi, dvojna izoliranost (otok in otočje), težavna topografija, ki je zelo podobna topografiji gorskih regij, odvisnost od pomorskega in zračnega prometa ali odvisnost od maloštevilnih proizvodov;
- D. ker demografske spremembe ne vplivajo na vse države in regije enako, vendar močneje vplivajo na regije, ki že zdaj zaostajajo v razvoju, s čimer se obstoječe teritorialne in družbene neenakosti še povečujejo; ker je depopulacija najbolj prizadela podeželske, obrobne in najbolj oddaljene regije, vključno z otoki, saj ta območja zapuščajo predvsem mladi in ženske, zaradi česar se povečuje delež starejših, ki tam živijo, kar bi lahko povečalo tveganje družbene izolacije;
- E. ker so v členu 174 PDEU priznane posebne značilnosti otokov in ker se ta člen še vedno ne uporablja dovolj konkretno v zvezi z otoškimi ozemlji EU; ker bi bilo treba te značilnosti upoštevati v politikah EU, zlasti s pripravo namenske strategije, evropskega akcijskega načrta in agende za otoško politiko z jasno opredeljenimi prednostnimi nalogami za ukrepanje;
- F. ker so vse otoške regije v primerjavi s celinskimi regijami iste države članice manj razvite in imajo nižji BDP na prebivalca;
- G. ker so tri države članice Evropske unije otoške;

⁽⁵⁾ UL C 390, 18.11.2019, str. 53.

⁽⁶⁾ UL C 316, 6.8.2021, str. 2.

⁽⁷⁾ UL C 270, 7.7.2021, str. 2.

⁽⁸⁾ UL C 117, 11.3.2022, str. 18.

⁽⁹⁾ UL C 232, 16.6.2021, str. 28.

torek 7. junija 2022

- H. ker fizična ločenost otokov in njihova oddaljenost od celine ustvarja dodatne ovire, vključno za trg dela, trajnostne prometne povezave in mobilnost, uvoz surovin in potrošniških proizvodov, dostop otoških proizvodov do sosednjih zunanjih trgov, izobraževanje, zdravstveno varstvo, poslovne dejavnosti, dostop do vode in sanitarnih storitev, oskrbo z energijo ter objekte za ravnanje z odpadki; ker je zaradi te geografske ločenosti zeleni prehod teh ozemelj na podnebno nevtralnno gospodarstvo znatno otežen;
- I. ker je enak dostop do kakovostnih in vključujočih ukrepov za usposabljanje, izpopolnjevanje in preusposabljanje ter informacij o virih znanj in spretnosti, svetovanja, izobraževanja in poklicnega usposabljanja za vse ljudi, tudi za ljudi, ki živijo na redko poseljenih podeželskih ali oddaljenih območjih in otokih ter na takih območjih in otokih, ki se soočajo z depopulacijo, ključnega pomena za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost;
- J. ker mora EU v skladu s členom 349 PDEU za najbolj oddaljene regije, ki so v večinoma otoške, sprejeti posebne ukrepe, namenjene zlasti določitvi pogojev za uporabo skupnih politik EU za te regije, zlasti na področjih, kot so carinska in trgovinska politika, davčna politika, prostocarinska območja, kmetijska in ribiška politika, pogoji za dobavo surovin in osnovnega potrošniškega blaga, državna pomoč ter pogoji za dostop do strukturnih skladov in horizontalnih programov Unije; ker posebni ukrepi na vseh teh področjih prispevajo h krepitvi ekonomske, socialne in teritorialne kohezije v EU;
- K. ker sezonski in napoteni delavci med pandemijo covid-19 pogosto niso imeli dostopa do osnovnega zdravstvenega varstva, osebne varovalne opreme in ustreznih informacij; ker so pogosto imeli v državah članicah gostiteljskih neustrezen dostop do sistemov socialne varnosti ali ga sploh niso imeli, vključno z nadomestili za čas bolezni in za primer kratkoročne brezposelnosti; ker je mobilnost delavcev močno odvisna od razpoložljivih prevoznih sredstev, delavci iz otokov in najbolj oddaljenih regij Unije pa so zaradi tega še zlasti prizadeti;
- L. ker so dolgoročne družbene, gospodarske, okoljske in kulturne posledice krize zaradi pandemije covid-19 za otoška ozemlja EU še zlasti zaskrbljujoče in ker okrevanje EU ne sme zaobiti otokov niti povzročiti novih regionalnih neenakosti; ker je kriza zaradi pandemije covid-19 pokazala, da so otoška gospodarstva zelo ranljiva za takšne dogodke;
- M. ker je kriza zaradi covid-19 močno zaostрила pogosto visoko stopnjo brezposelnosti na otokih, ki je na splošno višja kot na celini, pri čemer je zlasti prizadela mlade;
- N. ker so otoki najbolj izpostavljeni podnebnim spremembam zaradi dviganja morske gladine, obalne erozije, segrevanja ter zakisljevanja morij in oceanov ter večje pogostosti in divjanja naravnih nesreč, kot so cikloni, vulkanski izbruhi, gozdni požari in nevihte, poplave, suša in težave, ki jih povzroča dezertifikacija, ki lahko negativno vplivajo na kmetijstvo in preskrbo s hrano in povzročijo številne oblike gospodarske, socialne in okoljske škode; ker so lahko otoki odlični preizkusni poligon za različne procese zelenega prehoda in številni poskušajo doseči energetska neodvisnost na podlagi energije iz obnovljivih virov;
- O. ker imajo otoki številne prednosti, ki bi jih kazalo bolje izkoristiti;
- P. ker so biotska raznovrstnost in ekosistemi otokov izjemno bogati; ker so otoški ekosistemi še posebej ogroženi zaradi vpliva podnebnih sprememb in jih je treba zato zaščititi;
- Q. ker na mnogih otokih območja v notranjosti zaostajajo za priobalnimi pri gospodarskem razvoju in dostopnosti storitev;

torek 7. junija 2022

- R. ker kmetijska gospodarstva na otokih, večinoma majhnih, ovirajo njihova oddaljenost, otoška lega in okoljski pogoji, odvisnost od energije s celine, omejena raznolikost proizvodnje zaradi lokalnih in podnebnih razmer ter velika odvisnost od lokalnih trgov, pa tudi podnebna kriza, degradacija okolja, izguba biotske raznovrstnosti in pomanjkanje osnovne infrastrukture, kot so ceste, oskrba z vodo, ravnanje z odpadki ter digitalna in zdravstvena infrastruktura; ker pomanjkanje v celoti razvitih storitev splošnega pomena pogosto te strukturne težave še zaostčuje;
- S. ker so otoki, zlasti najbolj oddaljene regije, zelo izpostavljeni socialno-ekonomskim krizam in naravnim nesrečam, kot so ekstremni vremenski pojavi in vulkanska dejavnost; ker so otoki zaradi svoje geografske odrezanosti in težav pri dostopu do osnovnih življenjskih potrebščin s celinskih ozemelj, kot sta gorivo ali voda, bolj prizadeti zaradi pojavov, kot je pandemija covid-19, ki kmetom povzročajo posebne težave; ker otoška ozemlja v Uniji predstavljajo 80 % evropske biotske raznovrstnosti, so zavetje številnim endemičnim vrstam v Evropi in so lahko zatočišče za vrste, ki jim grozi izumrtje, hkrati pa predstavljajo ključna območja za prezimovanje, točke postanka ali ozka grla za selitev ptic, sesalcev in nevretenčarjev, poleg tega pa imajo pokrajinsko in okoljsko bogastvo, ki zahteva posebno varstvo;
- T. ker velik del socialno-ekonomskega razvoja otokov temelji na sektorjih, ki so zelo sezonske narave, kar velja za kmetijstvo in turizem; ker se kmetje v otoških regijah soočajo zlasti z manjšo konkurenčnostjo, saj morajo nositi visoke stroške prevoza in ne morejo izkoristiti ekonomije obsega, kajti zemlja je na mnogih otokih redek vir; ker bodo morali vsi otoki EU spoštovati strategijo „od vil do vilic“ kot bistveni del evropskega zelenega dogovora, da bi razvili pravične, zdrave in okolju prijazne sisteme za preskrbo s hrano; ker se lahko te regije znajdejo v precej slabšem položaju zaradi konkurence iz držav nečlanic EU, ki pogosto ne spoštujejo enakih okoljskih standardov in standardov varnosti hrane ter imajo veliko nižje stroške dela;
- U. ker ima lahko učinek strategije „od vil do vilic“ na kmetijsko proizvodnjo EU resne posledice v teh regijah zaradi njihove šibke konkurenčnosti v primerjavi z uvozom iz zunaj EU in izzivov, s katerimi se soočajo pri diverzifikaciji proizvodnje;
- V. ker je morska in kopenska biotska raznovrstnost otokov v veliki meri endemična in zato občutljivejša; ker lahko onesnaževanje morja in obal ter nezakoniti, neprijavljeni in neregulirani ribolov, ki vse bolj vplivajo na okolje na otokih in imajo zelo resne posledice za zaposlovanje, sektor malega ribolova in lokalne skupnosti, za otoke pomenijo težavo;
- W. ker imajo najbolj oddaljene regije in otoki potencial, da zagotovijo trajnostno prihodnost Evrope na pomembnih strateških področjih, kot so čista energija, biotska raznovrstnost in ekoturizem;

Značilnosti in posebnosti otokov Evropske unije

1. priznava, da je otoška lega stalna strukturna ovira; ugotavlja, da je zato treba razviti strategije vključevanja, ki bodo otokom omogočile, da se soočijo z izzivi in premagajo ovire, ki jih povzročata njihova otoška lega;
2. opozarja, da je v členu 174 PDEU določeno, da mora Unija nameniti posebno pozornost evropskim otokom;
3. poudarja, da so izzivi za evropske otoke sicer skupni, imajo pa otoki različne geografske značilnosti in institucionalno ureditev, zato je treba sprejeti prožne rešitve, ki upoštevajo te posebnosti;
4. obžaluje pomanjkanje vizije EU za evropske otoke in poziva k razvoju otoške evropske vizije in izkoriščanju prednosti otokov;

torek 7. junija 2022

5. poudarja, da je v členu 349 PDEU med pogoji, ki omejujejo razvoj devetih najbolj oddaljenih regij, naštet tudi otoška lega, in navedeno, da je otoška lega eden od pogojev, ki poslabšujejo njihov strukturno nestabilen socialni in gospodarski položaj; opozarja, da so v členu 349 PDEU določeni posebni ukrepi za devet najbolj oddaljenih regij; poziva, naj se za najbolj oddaljene regije oblikuje posebna uredba o skupni ureditvi trgov, da bi se lahko upoštevale posebne okoljske, geografske in socialne značilnosti ozemelj iz člena 349 PDEU;
6. poudarja, da sta BDP in raven razvoja evropskih otokov pod povprečjem EU in držav, ki jim pripadajo;
7. poudarja, da so ena od velikih ovir otokov njihove geomorfološke in naravne razmere; ugotavlja, da se otoki na splošno spopadajo z dvema ali tremi naravnimi ovirami, in sicer otoško lego, goratim reliefom in tem, da so del otočja;
8. opozarja, da otoška lega povzroča strukturne težave v zvezi z odvisnostjo od pomorskega in zračnega prometa, ki sta javni storitvi, od česar je odvisno vsakdanje življenje evropskih državljanov, ki živijo na otokih, z dodatnimi stroški za uvoz in izvoz blaga, surovin, tudi energentov, in potrošniškega blaga ter za prevoz oseb;
9. poudarja, da so v primeru otočij zaradi dvakratne in včasih trikratne otoške lege te težave še večje;
10. izpostavlja primanjkljaj prebivalcev, surovin in virov vseh vrst na otokih ter ugotavlja, da je na številnih otokih dostop do pitne vode in sanitarnih storitev, zlasti za vsa gospodinjstva, osrednjega pomena za življenje prebivalstva in za razvoj kmetijstva, proizvodnjo električne energije, trajnostnost otoka in možnosti sprejema turistov;
11. poudarja, da sta z izoliranostjo zaradi otoške lege povezani odvisnost od trgov v notranjosti in na celinskem območju ter višja cena nekaterih storitev, kot je ravnanje z odpadki, in nekaterega blaga, zlasti za majhne ali odročne otoke, ki so močno odvisni od uvoza;
12. poudarja, da so otoška gospodarstva usmerjena v primarni in terciarni sektor ter da pretirana specializiranost slabi gospodarsko strukturo, saj je zaradi nje bolj dovzetna za upad gospodarske rasti in krize; izraža zaskrbljenost glede dolgoročnega razvoja, ki bi lahko na številnih otokih EU privedel do odvisnosti od ene same panoge, in sicer turizma, kar vodi v sezonsko ranljivost, kot je razlika v finančnih virih med visoko in nizko turistično sezono; zato poudarja, da je potrebna diverzifikacija gospodarstva otokov s krepitvijo njihovih sekundarnih sektorjev, da bi dosegli dobro ravnovesje in raznovrsten trg dela;
13. z zaskrbljenostjo opaža trenutne in dolgoročne učinke krize zaradi pandemije covid-19, ki na otokih Evropske unije poslabšuje že tako negotove razmere na številnih področjih; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je zaradi izoliranosti in omejene izbire otoških območij poslabšanje duševnega zdravja pomemben dejavnik pri prekarnosti;
14. poudarja, da so posledice krize zaradi pandemije covid-19 na številnih otokih in v najbolj oddaljenih regijah še večje kot na celini, kot kaže porast cen pomorskega tovornega prometa, in da še zastrujejo strukturno pogojene socialne in gospodarske težave, značilne za te regije; ugotavlja, da bo trenutna rast cen samo še povečala te težave;
15. opozarja države članice, da bi moral biti cilj mehanizma za okrevanje in odpornost zmanjšanje razlik med ravnmi gospodarskega, socialnega in teritorialnega razvoja otokov in najbolj oddaljenih regij ter najbolj razvitih regij; poziva Komisijo, naj pri predstavitvi poročila o pregledu Evropskemu parlamentu poroča o spoštovanju te določbe v nacionalnih programih reform;

Priložnosti in izzivi za evropske otoke*Podnebne spremembe in biotska raznovrstnost*

16. poudarja, da so za otoško biotsko raznovrstnost značilne edinstvene biogeografske, filogenetske in funkcionalne značilnosti, da so otoki dom znatni svetovni biotski raznovrstnosti ter gostijo velike skupine pomembnih vrst v času razmnoževanja, hkrati pa so utrpeli nesorazmerno izgubo biotske raznovrstnosti; poudarja, da je treba izvajati ciljno usmerjene regionalne politike in ukrepe, kot je bolj usklajena tehnična pomoč, da bi zaščitili in obnovili edinstveno biotsko

torek 7. junija 2022

raznoverstnost otokov ter ohranili redke naravne vire, kot sta tla in voda, ki so potrebni za kmetijsko produktivnost, zlasti za trajnostne tradicionalne proizvode, ljudem pa zagotovili preživetje in hkrati prispevali k doseganju cilja evropskega zelenega dogovora; poziva Komisijo in države članice, naj okrepijo podporo kmetom, ki uporabljajo prakse, prijazne biotski raznoverstnosti, tudi z višjimi stopnjami financiranja in sofinanciranja;

17. poudarja, da imajo številni otoki krhko okolje ter endemično morsko in kopensko biotsko raznoverstnost ter da se antropogeni pritisk na biotsko raznoverstnost še povečuje z razvojem turizma, zlasti na nekaterih sredozemskih otokih;

18. poziva k ciljno usmerjenim, trajnostnim in učinkovitim regionalnim politikam in ukrepom za otoke, katerih cilj bo krepitev njihove sposobnosti za zaščito in obnovo edinstvene biotske raznoverstnosti, spodbujanje modrega gospodarstva, osredotočenega na trajnostni turizem in ribištvo, ter podpiranje raziskav morskega dna; poziva Komisijo, naj oceni učinek podnebnih sprememb na otoke;

19. opozarja, da so otoki najbolj izpostavljeni podnebnim spremembam, zlasti zaradi naraščanja morske gladine ter segrevanja in zakisljevanja morij in oceanov, vse večjih posledic dezertifikacije ter množenja naravnih nesreč;

20. poziva Komisijo, naj preuči, ali je treba izboljšati Solidarnostni sklad Evropske unije in ga prilagoditi novim razmeram in grožnjam, kot so naravne nesreče ali posledice podnebnih sprememb, da bo bolj realistično obravnaval posledice teh pojavov;

21. poziva Komisijo, naj hitro obravnava pomen prilagoditve obstoječih mehanizmov za izredne razmere za obvladovanje vse hujših naravnih nesreč, kot je bil izbruh vulkana na španskem otoku La Palma, ki je družbeni in gospodarski izziv brez primere in ki zahteva sorazmeren odziv na povzročeno škodo;

22. z zaskrbljenostjo opaža tveganja, povezana s prelomom ter onesnaževanjem morja in obal; v okviru Pariškega sporazuma in evropskega zelenega dogovora, vključno s podnebnimi pravili, poziva, naj se zagotovi posebna pomoč za otoke, ki je nujna, da bi se lahko prilagodili in bili odporni na podnebne spremembe ter jih preprečevali; poziva k uporabi instrumentov za izravnavo negativnih socialnih učinkov zelenega dogovora na otokih EU;

23. poziva k oceni strategij za preprečevanje tveganja naravnih nesreč, ukrepov za prilagajanje podnebnim spremembam in regionalnih politik, da bi preprečili širjenje stanovanjskih objektov in infrastrukture na obalnih poplavnih območjih ali območjih, ki so izpostavljena zemeljskim plazovom;

Dostop do vode in gospodarjenje z vodo

24. meni, da so lahko otoki izvrsten laboratorij za trajnostne prakse v sektorjih čiste energije, krožnega gospodarstva, pametne mobilnosti, ravnanja z odpadki in modrega gospodarstva; meni, da je treba zlasti skrajšati distribucijske verige, da bi zmanjšali emisije iz prevoza surovin in hkrati spodbujali krožno gospodarstvo, kar je zelo pomembno za povečanje konkurenčnosti in samozadostnosti otokov;

25. poudarja, da so okoljska sredstva, zlasti vodni viri, na skoraj vseh otokih vse bolj ogrožena; v zvezi s tem poziva Evropsko komisijo, naj sprost dodatna sredstva za boljšo podporo otoškim regijam pri dostopu do vode in gospodarjenju z njo in sprejme skupno otoško politiko gospodarjenja z vodo;

26. poudarja, da je treba spodbujati čiščenje vode, zlasti odpadne, in zagotoviti trajnostni vodni cikel; opozarja, da je razsoljevanje pogosto drago in neučinkovito pri zagotavljanju celotne oskrbe z vodo; opozarja tudi na izzive pri ravnanju z odpadki na otoških ozemljih, ki imajo omejene možnosti za skladiščenje in predelavo odpadkov, zlasti v visoki turistični sezoni, ko nastaja več odpadkov; poudarja tudi strateški pomen krožnega gospodarstva, ki ga je treba razširiti, da bi vanj vključili zbiranje morskih odpadkov in njihovo gospodarno recikliranje;

torek 7. junija 2022

Energetski prehod

27. poziva k posebnim pravilom in finančni podpori za pomoč otokom pri doseganju ciljev podnebne nevtralnosti, pri čemer je treba upoštevati dodatne stroške, ki so povezani s sektorji, kot sta energetski in prometni sektor, in vpliv mobilnih tehnologij na njihove energetske sisteme; ugotavlja, da ti zahtevajo sorazmerno visoke ravni naložb za upravljanje nestalnih obnovljivih virov energije; poziva k upoštevanju teh stroškov v zakonodajnem svežnju „Pripravljeni na 55“;

28. poudarja potrebo in priložnosti, ki izhajajo iz zakonodajnega svežnja „Pripravljeni na 55“; vendar meni, da bi morale dejansko izvajanje teh zakonodajnih ukrepov potekati vzporedno s spodbujanjem ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, ker so otoki odvisni samo od zračnega in pomorskega prometa;

29. poziva h konkretnim izravnalnim ukrepom, s katerimi bi uravnotežili morebitne negativne posledice za ekonomsko, socialno in teritorialno kohezijo otokov pri prehodu na čistejše gospodarstvo in družbo zaradi njihove odvisnosti od letalskega in pomorskega sektorja;

30. meni, da je natančno spremljanje pomembno, da bi bili otoki popolnoma vključeni v razvoj zelene pomorske infrastrukture; poziva, naj se pri razvoju infrastrukture, namenjene razogljčenju zračnega in pomorskega prometa, da prednost otokom; poudarja, da so državljani in podjetja zaradi strukturnih ovir otokov bolj izpostavljeni naraščajočim cenam;

31. poudarja, da se otoki zaradi svoje majhnosti in izoliranih energetskih sistemov spopadajo z velikim izzivom pri oskrbi z energijo, saj so na splošno odvisni od uvoza fosilnih goriv za proizvodnjo električne energije, prevoz in ogrevanje;

32. meni, da bi morala biti uporaba obnovljivih virov energije, vključno z energijo plimovanja, prednostna naloga, ki prinaša znatne koristi za otoke, pri čemer je treba upoštevati potrebe lokalnih skupnosti, vključno z ohranjanjem tradicionalne strukture otokov in lokalnih habitatov; zato poziva, naj se podpre razvoj širokega nabora obnovljivih virov energije ob upoštevanju geografskih značilnosti otokov; pozdravlja programe za zeleni vodik, ki se začnejo na otokih;

33. poziva, naj se za vse evropske otoke določi cilj energetske neodvisnosti, ki bo temeljila na obnovljivih virih, ki bi ga podpirali s potrebnimi finančnimi viri in bi se ga lotili s postopnim opuščanjem fosilnih goriv in uvedbo ukrepov za povečanje potenciala trajnostnih in obnovljivih virov energije; poziva k dodatnim raziskavam, da bi obnovljivi viri energije na morju postali cenovno dostopnejši in prilagojeni geografskim značilnostim različnih morskih bazenov;

34. poudarja, da je treba za učinkovit okoljski prehod okrepiti upravno zmogljivost lokalnih institucij na evropskih otokih in razviti njihov potencial kot spodbujevalk gospodarske, socialne in teritorialne konkurenčnosti ter podnebju prijaznega vedenja državljanov; opozarja, da je ta prehod odvisen tudi od trdnih politik in pobud na področju raziskav in inovacij, ki spodbujajo sodelovanje med lokalnimi deležniki, spodbujajo pa tudi širšo uporabo raziskovalnih zmogljivosti na otoških območjih;

35. opozarja države članice, da morajo njihovi nacionalni načrti za prehod, ki jih določa Sklad za pravični prehod, vključevati študijo in posebno analizo za vsakega od njihovih otokov;

Gospodarski in socialni razvoj

36. poudarja pomen podpiranja lokalne gospodarske strukture evropskih otokov, zlasti mikropodjetij ter malih in srednjih podjetij;

37. poziva države članice, naj sredstva iz Evropskega socialnega sklada plus in Evropskega sklada za regionalni razvoj porabijo za zagotavljanje podpore pri ustvarjanju kakovostnih delovnih mest, spodbujanje boljšega usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja ter zagotavljanje zaposlitvenih priložnosti v regijah, ki jim grozi depopulacija, s posebnim poudarkom na krepitvi delovne aktivnosti žensk; poudarja pomen storitev svetovanja, vseživljenjskega učenja ter programov preusposabljanja in izpopolnjevanja delavcev vseh starosti;

torek 7. junija 2022

38. poziva k nujnim ukrepom za omejitev depopulacije otokov, bega možganov z otokov in izgube znanj in spretnosti ter izboljšanje kakovosti življenja, tudi z izboljšanjem dostopnosti za ranljive skupine, podporo lokalnim podjetjem, zaščito delovnih mest in obravnavo staranja prebivalstva; poziva tudi k razvoju izobraževanja, strokovnega usposabljanja, izpopolnjevanja, inovativnega in trajnostnega podjetništva ter zavodov za zaposlovanje za otoške prebivalce, zlasti za ženske, katerih stopnja zaposlenosti je na skoraj vseh otoških območjih EU nižja kot pri moških, in mlade;

39. poudarja, da je treba razširiti dogovor Sveta z dne 7. decembra 2021 o posodobitvi pravil EU o stopnjah davka na dodano vrednost (DDV) za vsa otoška območja v EU, kjer je primerno;

40. opozarja, da je kriza zaradi pandemije covid-19 razkrila zdravstveno ranljivost številnih evropskih otokov; zato poudarja pomen razvoja in izboljšanja zdravstvene infrastrukture, dostopa do oskrbe in zagotavljanja podpore, ki bi spodbujala zaposlovanje zdravstvenih delavcev, zlasti na najbolj oddaljenih otoških ozemljih;

41. poudarja, da je treba na lokalni ravni spodbujati tesno sodelovanje, mobilnost in izmenjavo znanja med izobraževalnimi, raziskovalnimi in tehnološko-inovacijskimi ustanovami, podjetji in posameznimi državljani; zato poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo prebivalci evropskih otokov, zlasti tistih, ki so najbolj oddaljeni od celine, lahko v celoti in enakopravno sodelovali v evropskih programih mobilnosti, kot so Erasmus+, evropska solidarnostna enota, DiscoverEU ali prihodnji program ALMA;

42. opozarja na pomen programov EU, kot je jamstvo za mlade; poziva države članice, naj ta program začnejo takoj izvajati v tesni povezavi s skladi EU, kot je Evropski socialni sklad plus, da bi obravnavale položaj mladih, ki niso zaposleni, se ne izobražujejo ali usposablajo, zlasti tistih, ki živijo na podeželju in v regijah z naravnimi ali demografskimi omejitvami na trgih dela, tudi na otokih, da bi vsem mladim, mlajšim od 30 let, zagotovili kakovostno ponudbo zaposlitev, nadaljnega izobraževanja, poklicnega izobraževanja ali usposabljanja, da bi lahko razvili spretnosti, potrebne za zaposlitvene priložnosti v številnih sektorjih, ali da bi v štirih mesecih po tem, ko so postali brezposelni ali končali formalno izobraževanje, dobili ponudbo za plačano pripravništvo ali prakso;

43. pozdravlja prizadevanja za bolj vključujoče jamstvo za mlade in preprečevanje vseh oblik diskriminacije, tudi mladih, ki živijo na oddaljenih, podeželskih ali prikrajšanih mestnih območjih ali na čezmorskih ozemljih in v otoških regijah;

Kultura

44. meni, da sta kultura in razvoj kulturnega sektorja na otokih ključna; meni, da je treba kulturne in jezikovne identitete otokov zaščititi in spodbujati, tudi v izobraževalnih okoljih, ker na več ravneh prispevajo k vrednosti otokov, pa tudi celotne EU;

45. poziva Komisijo, naj 2024 predlaga za evropsko leto otokov;

Kmetijstvo in ribištvo

46. poziva Komisijo, naj oceni potrebo po uredbi, ki bi določala posebne ukrepe na področju kmetijstva za vse otoke na ravni NUTS 2 in NUTS 3, da bi dosegli prehransko neodvisnost in povečali konkurenčnost njihovih proizvodov, brez poseganja v obstoječe instrumente, kot sta program možnosti za oddaljene in otoške regije (POSEI) in uredba o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov⁽¹⁰⁾;

47. poziva k ukrepom za premostitev gospodarske vrzeli med regijami v notranjosti in ob obali, ki je še vedno zelo pogosta na otoških območjih;

⁽¹⁰⁾ Uredba (EU) št. 229/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. marca 2013 o posebnih ukrepih za kmetijstvo v korist manjših egejskih otokov (UL L 78, 20.3.2013, str. 41).

torek 7. junija 2022

48. ugotavlja, da so otoški kmetijski in živilski proizvodi zaradi posebnih mikroklimatskih in topografskih pogojev otokov edinstvene kakovosti; poudarja, da je treba s kohezijsko politiko spodbujati porabo kmetijskih proizvodov z otoških in obrobni regij; poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo trajnostne rešitve za prevoz kmetijskih proizvodov med večino otokov in celino; meni, da bo to povečalo konkurenčnost, zlasti manjših otokov, in dalo večjo moč malim kmetom;

49. poudarja, da je treba za trajnostni razvoj otokov v okviru ekoloških omejitev in ob ustreznem upoštevanju zdravega kopenskega in morskega okolja bolj podpirati kmetijstvo, gospodarjenje z gozdovi in njihovo ohranjanje, živinorejo, akvakulturo, trajnostno ribištvo, lokalno proizvodnjo in modro gospodarstvo, tudi prek evropskih programov sodelovanja; meni, da je treba okrepiti podporo EU za modernizacijo kmetijske dejavnosti na otokih, tudi s spodbujanjem preciznega kmetovanja, da bi tem regijam pomagali uresničiti cilje zelenega dogovora;

50. poudarja, da se razvojna vrzel, ki pesti otoška podeželska območja, še povečuje, saj večina otokov nima dinamičnih mest, zato ne morejo imeti koristi od finančnega prelivanja v mestih; ugotavlja, da to znižuje konkurenčnost, zlasti v zvezi z zmogljivostjo malih in srednjih podjetij, da izkoristijo ekonomijo obsega;

51. poudarja pomen prostorskega načrtovanja, ki se osredotoča na uspešno in učinkovito rabo zemljišč;

52. poudarja, da je pomembno doseči ljudi na podeželskih in oddaljenih območjih ter zagotoviti bolj dostopne in prilagojene možnosti za izpopolnjevanje in preusposabljanje za ljudi, zaposlene v kmetijstvu, ribištvu, gozdarstvu in na drugih delovnih mestih v teh regijah, ter jim zagotoviti zelena in digitalna ter vsa druga potrebna znanja in spretnosti, da bodo bolje izkoristili sedanje in prihodnje priložnosti, ki jih ponuja zeleno in modro gospodarstvo, ter jim omogočiti, da pomembno prispevajo k ohranjanju okolja;

53. poudarja, da trajnostne rešitve za prevoz kmetijskih proizvodov med večino otokov in celino ter za izvoz in uvoz kmetijskih proizvodov z otokov in na otoke ne obstajajo, ter poziva Komisijo in države članice, naj v svojih razvojnih načrtih za otoke EU podprejo inovativne projekte za razvoj bolj zelenih povezav;

54. poziva države članice, naj uporabijo vsa razpoložljiva orodja v okviru kohezijske politike, ter opredelijo in spodbujajo priložnosti za dopolnjevanje in sinergije med različnimi evropskimi politikami in skladi, da bi okrepile prehransko varnost in samozadostnost otokov, tudi s spodbujanjem uporabe energije iz obnovljivih virov, ter jih v celoti vključile v prehod na trajnostne, krožne prehranske sisteme in pametna podeželska območja in s tem geografske omejitve spremenile v priložnosti; meni, da bi lahko s spodbujanjem vloge otokov v trajnostni prehranski verigi prek instrumentov politike EU, vključno s kohezijsko politiko, ustvarili dodatne zaposlitvene možnosti in ustavili depopulacijski trend v otoških regijah;

55. poudarja, da je treba podpreti kratke, donosne in okolju prijazne dobavne verige ter razvoj kmetijskega sektorja, usmerjenega predvsem v tradicionalno proizvodnjo z visoko dodano vrednostjo, lokalno potrošnjo in zelene rešitve, ki prispeva k doseganju prehranske neodvisnosti;

56. poudarja potrebo po nadaljnjem izvajanju deklaracije iz Corka II o boljšem življenju na podeželskih območjih, da bi razmislili o izzivih in priložnostih, s katerimi se trenutno soočajo evropski otoki; poziva, naj se v dolgoročni viziji za podeželska območja posebej upoštevajo posebnosti najbolj oddaljenih regij in egejskih otokov; poziva Komisijo, naj med postopki regionalnega načrtovanja spodbuja otoške politike za podporo trajnostnemu kmetijstvu, proizvodnji hrane, podeželskemu turizmu, modremu gospodarstvu in poveztivosti, tudi s financiranjem, ki dopolnjuje financiranje iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, obravnavanjem podnebnih sprememb, zaščito biotske raznovrstnosti, uvajanjem krožnega gospodarstva in prehodom na energijo iz obnovljivih virov; poleg tega poziva Komisijo, naj oceni tudi dejanske stroške otoške in dvojne otoške lege otocij, pri tem pa upošteva ranljivosti in prednosti otokov, zlasti najbolj oddaljenih regij; meni, da bi morala kohezijska politika EU upoštevati dejanske stroške otoške lege za otoške regije, izvesti

torek 7. junija 2022

pa bi bilo treba tudi oceno učinka pobud in ukrepov EU na otokih na podlagi najnovejših in usklajenih podatkov; poudarja, da opazovalna skupina za podeželje pomeni edinstveno priložnost za pripravo ustreznih in posodobljenih visokokakovostnih podatkov za otoška območja, ki bodo med drugim osredotočeni na dostop do zemljišč in s katerimi bo ustvarjena podlaga za celostni kmetijski in gospodarski razvoj otokov;

57. meni, da bi bilo treba žive živali še naprej prevažati po morju, saj so nekateri kmetijski sektorji na otokih zelo odvisni od izvoza, zlasti na manjših otokih, ki zaradi majhnosti in posledičnega pomanjkanja infrastrukture ne zmorejo prevažati trupov;

58. meni, da je treba okrepiti podporo EU za modernizacijo kmetijske dejavnosti na otokih, tudi s spodbujanjem preciznega kmetovanja, da bi tem regijam pomagali uresničiti cilje zelenega dogovora;

59. vendar poudarja, da strategija „od vil do vilic“ dodatno omejuje uporabo fitofarmaceutvskih sredstev v Uniji, zato bi morala upoštevati tudi posebnosti tropskih in subtropskih kmetijskih rastlin v najbolj oddaljenih regijah in omejiti dostop do trgov Unije za proizvode, ki ne izpolnjujejo standardov Unije;

60. meni, da bi si bilo treba prizadevati za kohezijo EU in pri tem posebno pozornost nameniti oddaljenim regijam, zlasti z: okrepitvijo člena 349 PDEU, predvsem s konsolidacijo pravnega reda EU, ki se uporablja v teh regijah; ohranitvijo in krepitvijo programa možnosti za oddaljene in otoške regije (POSEI) in njegovega proračuna, zlasti z njegovim prenosom v druge sektorje poleg kmetijskega, kot so ribištvo, promet, turizem itd. in z zagotavljanjem različne obravnave proizvodov najbolj oddaljenih regij v vseh ponovnih pogajanjih o sporazumih o gospodarskem partnerstvu in prostotrgovinskih sporazumih ter popolne zaščite občutljivih kmetijskih proizvodov, kot so banane, paradizniki, sladkor, mleko itd., v teh pogajanjih;

61. poziva k okrepitvi posebnih mehanizmov v okviru SKP prek programa možnosti za oddaljene in otoške regije (POSEI), da bi zmanjšali odvisnost najbolj oddaljenih regij od preskrbe s kmetijskim in agroživilskim uvozom ter okrepili prehransko varnost in zmogljivosti teh regij za dostop do njihovih trgov, ne glede na to, ali se nahajajo na njihovem ozemlju ali drugje v Uniji; v ta namen poziva k povečanju proračuna programa možnosti za oddaljene in otoške regije (POSEI) od leta 2027, da bi zadovoljili vse večjim potrebam teh oddaljenih in otoških regij ter razvili njihovo lokalno proizvodnjo, saj se soočajo z znatnimi dodatnimi proizvodnimi stroški;

62. poziva Komisijo, naj ohrani stopnjo dolgoročnega sofinanciranja za najbolj oddaljene regije na ravni 85 % za EKSRP, da bi zagotovila socialno-ekonomski razvoj teh območij in tako ublažila težave, ki izhajajo iz njihove oddaljenosti;

63. poziva k doslednemu spoštovanju evropskih okoljskih in socialnih standardov, ki veljajo za tropsko blago iz držav nečlanic EU, in k sistematični uvedbi uvoznih kvot za tropsko blago s poreklom iz teh držav na podlagi obstoječih trgovinskih tokov; meni, da bi bilo treba za preverjanje skladnosti s temi pogoji uvesti posebne mehanizme za spremljanje in sankcioniranje; priporoča uvedbo načela skladnosti za uvoz iz držav nečlanic EU, zlasti za ekološke proizvode;

64. priznava, da so obalne in najbolj oddaljene regije zgodovinsko odvisne od ribištva in bi morale prejemati finančno podporo za utrditev delovnih mest v ribiškem sektorju ter razvoj novih sektorjev in ustvarjanje novih delovnih mest, zlasti v malem ribolovu; poziva države članice, naj uvedejo ciljno usmerjene politike za zaščito obstoječih delovnih mest, ustvarjanje raznolikih delovnih mest in spodbujanje digitalizacije; poudarja, da je treba preprečiti vsakršno diskriminacijo na trgu dela ter zaščititi in podpirati ranljive in prikrajšane skupine; podpira kombinirano uporabo evropskih strukturnih in investicijskih skladov za ustvarjanje sinergij, pri čemer se je treba izogibati podvajanju;

65. je zelo zaskrbljen zaradi fizičnega in duševnega zdravja delavcev v ribiški industriji, ki je pogosto ogroženo, ker je delo na odprtem morju po svoji naravi nevarno in ker uporabljajo plovila, ki ne izpolnjujejo veljavnih varnostnih standardov, kar povečuje njihovo izpostavljenost delovnim poškodbam, tudi težkim; zato poziva pristojne organe, naj vsem delavcem v tem sektorju zagotovijo varne in dostojne delovne razmere ter ustvarijo enake konkurenčne pogoje in pravično

torek 7. junija 2022

konkurenco med ribiškimi podjetji po vsem svetu, ne da bi pri tem znižali evropske standarde; poziva države članice, naj zagotovijo ustrezno podporo za izboljšanje varnosti flot in delovnih pogojev na njih v skladu z zahtevami okoljske trajnosti in s posebnim poudarkom na malem ribolovu, zlasti v otoških in najbolj oddaljenih regijah, kjer je povprečna starost plovil bistveno višja kot pri industrijskem ribolovu; pozdravlja pobudo Komisije za oblikovanje dogovora o varnosti ribiških plovil;

Turizem

66. ugotavlja, da h gospodarski rasti otoških regij, kar zadeva prihodke in delovna mesta, največ prispeva turistični sektor; zato poziva Komisijo, naj zagotovi dodatno posebno finančno podporo trajnostnemu turizmu na otokih, ki bo odpravila vprašanje sezonskega turizma in bo namenjena prebojnim pilotnim projektom za spodbujanje bolj ekoloških in digitalnih rešitev, ki bodo odražale cilje evropskega zelenega dogovora, in pomagala otokom, ki so izjemno odvisni od turizma, pri diverzifikaciji gospodarstva; prav tako poziva Evropsko komisijo, naj oblikuje evropsko oznako trajnostnega turizma, ki bo podpirala izkoriščanje prednosti in prizadevanja otoških regij na tem področju;

67. poudarja, da je treba graditi na celostnem pristopu k teritorialnemu razvoju otokov, kot so celostne teritorialne naložbe in lokalni razvoj, ki ga vodi skupnost, ter pobude, kot so pametne vasi in evropska vozlišča za digitalne inovacije v zvezi z otoki, da bi podprli trajnostno kmetijstvo in proizvodnjo hrane, in se predvsem osredotočiti na okolju prijazne prakse ter na podeželski turizem; poudarja pomen spodbujanja pametne rabe energije in vode, da bi otoki čim bolj izkoristili svoje omejene vire;

Dostop do javnih storitev

68. poziva k podpori za razvoj in izboljšanje otoške prometne infrastrukture, da bi spodbudili trajnosten promet, ter k podpori za posodobitev in ekologizacijo cestne, letališke in pristaniške infrastrukture ob hkratnem zagotavljanju socialno pravičnega prehoda; poziva zlasti k podpori okolju prijaznemu javnemu in zasebnemu prevozu;

69. poziva, naj se da prednost večjim naložbam v osnovno infrastrukturo, da bi izboljšali dostop vseh gospodinjstev do pitne vode in sanitarnih storitev;

70. poudarja, da je treba zagotoviti ozemeljsko celovitost vseh otokov s trajnostnim pomorskim in zračnim prometom, pri čemer je treba strogo paziti, da se preprečijo monopolna stanja, razen v primeru pomanjkanja rednih prevoznih storitev zaradi svobodne konkurence, ko je treba uporabiti sporazume o javnih storitvah; poudarja, kako pomembno je znižati stroške prevoza potnikov in blaga, tudi s ponudbo znižanih cen vozovnic za prebivalce, ter zagotoviti varnost in primernost kopenskih mostov in cestnih povezav;

71. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo delovni program instrumenta za povezovanje Evrope za obdobje 2021–2023 in evropski programi za sodelovanje prispevali k ozemeljski dostopnosti otokov; ugotavlja, da sta izboljšanje dostopnosti otokov in razvoj trajnostnih prometnih povezav z otoki in med njimi bistvena za njihov razvoj in zagotavljanje osnovnih javnih storitev, kot so izobraževanje, zdravstvo in socialno varstvo; meni, da take izboljšave ne bi smele biti omejene na celino ali, kjer je to primerno, na države članice EU;

72. poudarja, da je treba izboljšati zdravstveno infrastrukturo, okrepiti storitve telemedicine in telepsihatrije ter izboljšati osnovno zdravstveno oskrbo in dostop do zdravil na otokih EU, zlasti v okviru krize zaradi pandemije covid-19;

73. poudarja, da so enake možnosti za vse ključnega pomena, ter poziva Komisijo in države članice, naj prednostno obravnavo namenijo odpravi vrzeli v digitalnih znanjih in spretnostih, ter tako zagotovijo, da bodo imele ranljive regije, vključno s podeželskimi in oddaljenimi območji, ter prikrajšani državljani dostop do digitalnega izobraževanja in usposabljanja, minimalne zahtevane strojne opreme, širokega dostopa do interneta ter digitalne podpore in drugih tehnoloških učnih orodij; poudarja, da je treba tem kategorijam oseb zagotoviti podporo, da bi izboljšale digitalna znanja in spretnosti, ki jih potrebujejo, da bi bile uspešne, ter da bi preprečili poglobljanje neenakosti, pri čemer je treba zagotoviti, da nihče ne bo prezrt;

torek 7. junija 2022

74. poudarja, da sta za otoke digitalizacija in učinkovita digitalna povezljivost najpomembnejši prednostni nalogi, zlasti, da bi prispevali k premagovanju geografskih ovir, s katerimi se soočajo, ter izboljšali zagotavljanje digitalnih tehnologij in infrastruktur, storitev izobraževanja in usposabljanja, e-zdravja, vključno s telemedicino in telepsihatrijo, ter drugih bistvenih javnih storitev za državljane ter mala in srednja podjetja, ki pozitivno vplivajo na poslovne strategije in dejavnosti;

75. poudarja, da je treba vzdrževati digitalno infrastrukturo, ki otoke EU povezuje s preostalim svetom, in jim torej nameniti dovolj evropskih sredstev za zamenjavo zastarelih podmorskih kablov;

76. meni, da mala in srednja podjetja zlasti na majhnih otokih težko dostopajo do vseh informacij, ki se nanašajo na spodbujanje podjetništva, razvoj znanj in spretnosti ter priložnosti, ki jih financira EU; poziva k večji finančni podpori v zvezi s tem ter k zagotavljanju okrepljenih informativnih srečanj, svetovalnih storitev in prilagojenega usposabljanja;

Migracije

77. ugotavlja, da se nekateri otoki soočajo s prihodom velikega števila migrantov, ki včasih močno presega število lokalnega prebivalstva, ki jim ne morejo zagotoviti potrebnih sredstev za nastanitev in pomoč;

78. opozarja na poseben in nesorazmeren pritisk na azilne in sprejemne sisteme na otokih, obrobnih in najbolj oddaljenih regijah; poziva, naj evropski akcijski načrt za otoke prizna zgoraj omenjeno stanje na področju azila in migracij, za katere je treba najti usklajene rešitve na evropski ravni, ki bodo spoštovale dobrobit in dostojanstvo posameznika, hkrati pa obravnavale pritisk;

Ponovna ocena sistemov državne pomoči in ukrepov za zmanjšanje nezadostnega razvoja

79. poziva Komisijo, naj izvede analizo obsega državne pomoči, dodeljene podjetjem s sedežem na otokih EU; meni, da je treba kljub prizadevanjem Evropske unije in držav članic nujno ugotoviti, ali so podjetja na otoških ozemljih lahko izkoristila te ukrepe in v kakšnem obsegu, in ta pravila ustrezno ponovno oceniti; v zvezi s tem opozarja, da je potrebna bolj prožna državna pomoč za letalske in pomorske prevoznike s teh otoških območij, saj je treba upoštevati njihovo popolno odvisnost od teh načinov prevoza;

80. poziva, naj bodo za vse prihodnje revizije zakonodajnega okvira za državno pomoč potrebne ocene učinka na podlagi posebnih kazalnikov, ki bodo omogočali oceno zaostanka gospodarstev otoških regij v konkurenčnosti, tudi glede posledic svežnja „Pripravljeni na 55“ na ta območja, in zasnovo posebnega sistema postopnega zniževanja za otoška ozemlja, ko se bodo z 31. decembrom 2021 prenehali izvajati izredni ukrepi, določeni v začasnem okviru za državno pomoč;

81. poziva k vzpostavitvi podkategorije otokov (zaradi njihovih posebnosti) v zvezi z uporabo pravil o državni pomoči za obdobje 2021–2027 in odpravi zgornjih meja *de minimis*, nad katerimi je potrebna odobritev Komisije za evropske otoke in najbolj oddaljene regije;

82. poudarja, da je potreben prožnejši pristop, ki bo omogočal učinkovitejšo porabo evropskih sredstev na otoških območjih in v najbolj oddaljenih regijah, ne da bi pri tem ogrozili standarde kakovosti in postopke spremljanja;

83. ugotavlja, da veljavno pravilo *de minimis* omejuje konkurenčnost in povzroča težave na evropskih otokih in v najbolj oddaljenih regijah; meni, da bi morali biti za zmanjšanje teh ovir vsi otoki v Evropski uniji izvzeti iz uporabe veljavnih zgornjih meja, določenih s pravilom *de minimis*, da bodo manj prikrajšani; poleg tega poziva Komisijo, naj prilagodi pravila o državni pomoči, da bi zagotovila, da se subvencije zaradi otoške lege ne bodo štele za državno pomoč, temveč kot nadomestilo, s katerim bi izenačili evropske otoke in najbolj oddaljene regije s celinskimi regijami;

torek 7. junija 2022

84. poziva k odpravi merila, povezanega z oddaljenostjo (150 km) pri razvrščanju otokov med obrobne regije, ki so upravičene do financiranja po programih čezmejnega sodelovanja v sklopu cilja teritorialnega sodelovanja kohezijske politike ali evropske sosedske politike, ob upoštevanju položaja otokov; meni, da če je treba določiti neko mejo, bi bilo za otoške regije ustrežnejše, če bi bil pogoj čezmejnega ozemlja uporabljen na ravni morskega bazena;

Posebna in otokom prilagojena politika EU

85. poudarja, da nezadostni statistični podatki o otokih predstavljajo oviro za oblikovanje ciljno usmerjenih politik; poziva Komisijo, naj v zvezi s členom 174 PDEU ustanovi Evropski inštitut za prikrajšana ozemlja za zbiranje zanesljivih in zbirnih statističnih podatkov, vključno s podatki, razčlenjenimi po spolu, ki se bodo redno posodabljali ob uporabi usklajenih meril na vseh upravnih ravneh; poziva Komisijo, naj izboljša zbiranje statističnih podatkov o evropskih otokih in v ocene učinka vključi teritorialno preverjanje svojih predlogov, da bi razvili ciljno usmerjene politike in ocenili, kako bi predlagana zakonodaja vplivala na državljane in podjetja s sedežem v različnih regijah;

86. poudarja, da trenutno ne velja zakonodaja EU o ozemeljski klasifikaciji za vse otoke; poziva Komisijo, naj začne razpravo o tem, da bi otoke vključila v skupno klasifikacijo statističnih teritorialnih enot, in razmisli o oblikovanju programa, podobnega evropski pobudi za mesta, da bi podprli partnerstva med evropskimi otoki in s tem vzpostavili prebojne pristope k težavam, značilnim za otoke, ter izmenjali primere dobre prakse in izvedli rešitve, ki bi koristile državljanom in podjetjem;

87. poziva Komisijo, naj se seznaní s študijami, ki so jih že izvedli evropski otoki, o izzivih in dodatnih stroških, povezanih z otoško lego, ter zagotovi interdisciplinarne analize, ki bodo zajemale demografske, geografske, gospodarske, socialne in okoljske značilnosti otoških ozemelj, da ne bodo zaradi svoje geografske lege te regije v slabšem konkurenčnem položaju;

88. poziva, naj se v okviru prihodnje kohezijske politike zagotovijo dodatna sredstva za pomoč evropskim otokom pri soočanju z njihovimi posebnimi izzivi in razlikami za kritje višjih stroškov, povezanih z evropskimi otoki; predlaga, da se otoška kontaktna točka razširi z ustanovitvijo projektne skupine za otoke v okviru Generalnega direktorata Komisije za regionalno in mestno politiko;

89. poziva Komisijo, naj upošteva dodelitev proračunskih sredstev na podlagi BDP na prebivalca, da bodo pokrite vse razlike med otoki;

Pakt za otoke in evropski akcijski načrt za otoke

90. poziva Komisijo, naj izvede dinamično oceno člena 174 PDEU in se opre na ta člen z resnično evropsko agendo za otoke in na podlagi tega poročila oblikuje evropsko otoško strategijo, ki bo skladna z lokalnimi potrebami in stvarnostjo ter bo upoštevala posebnosti posameznih morskih bazenov Evropske unije; poziva Komisijo, naj izvede študijo o različnem stanju otoških ozemelj in razmisli o strategiji za otoke s konkretnimi predlogi;

91. poziva, naj se čim prej oblikuje in uvede pakt za otoke v sodelovanju s ključnimi deležniki, in sicer z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi, gospodarskimi in socialnimi akterji, civilno družbo, akademskimi krogi in nevladnimi organizacijami, po zgledu pakta za mesta in prihodnjega pakta za podeželje;

92. poudarja, da je dialog s skupnostmi na otokih in med njimi ključnega pomena za spodbujanje bližine evropskemu projektu, povezovanje kultur, spodbujanje zanimanja za postopke odločanja in izgradnje same Evropske unije;

torek 7. junija 2022

o

o o

93. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij ter nacionalnim in regionalnim parlamentom držav članic.

---

torek 7. junija 2022

P9_TA(2022)0226

Člen 17 uredbe o skupni ribiški politiki

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o izvajanju člena 17 uredbe o skupni ribiški politiki (2021/2168(INI))

(2022/C 493/05)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 3(3) Pogodbe o Evropski uniji ter členov 3, 11, 38, 120 in 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o skupni ribiški politiki), zlasti člena 17,
- ob upoštevanju stališča Evropskega parlamenta, sprejetega v prvi obravnavi dne 28. aprila 2021, z namenom sprejetja Uredbe (EU) št. 2021/... Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi večletnega načrta upravljanja za modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju, spremembi uredb (ES) št. 1936/2001, (EU) 2017/2107 in (EU) 2019/833 ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2016/1627 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1139 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter spremembi Uredbe (EU) 2017/1004 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom „Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja“ (COM(2020)0380),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. junija 2021 o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 20. maja 2020 z naslovom Strategija „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem (COM(2020)0381),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2021 o strategiji „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju poročila Komisije z dne 25. junija 2020 o izvajanju okvirne direktive o morski strategiji (Direktive 2008/56/ES) (COM(2020)0259),
- ob upoštevanju poročila Znanstvenega, tehničnega in gospodarskega odbora Komisije za ribištvo (STECF) z dne 30. septembra 2019 z naslovom „Social data in the EU fisheries sector“ (Socialni podatki v ribiškem sektorju EU),

⁽¹⁾ UL L 164, 25.6.2008, str. 19.

⁽²⁾ UL L 354, 28.12.2013, str. 22.

⁽³⁾ UL C 506, 15.12.2021, str. 160.

⁽⁴⁾ UL L 247, 13.7.2021, str. 1.

⁽⁵⁾ UL C 67, 8.2.2022, str. 25.

⁽⁶⁾ UL C 184, 5.5.2022, str. 2.

torek 7. junija 2022

- ob upoštevanju poročila odbora STECF z dne 17. decembra 2020 z naslovom „Social dimension of the CFP“ (Socialna razsežnost skupne ribiške politike),
  - ob upoštevanju letnega gospodarskega poročila odbora STECF za leto 2021, objavljenega 8. decembra 2021, o ribiški floti EU,
  - ob upoštevanju poročila STECF z dne 28. aprila 2021 o merilih in kazalnikih za vključevanje vidikov trajnosti za morske proizvode v tržne standarde v okviru skupne ureditve trgov,
  - ob upoštevanju študije iz leta 2015 o merilih za dodelitev dostopa do ribolova v EU, ki jo je naročil Odbor za ribištvo,
  - ob upoštevanju sodbe upravnega sodišča v Montpellieru z dne 15. julija 2021 v zadevi št. 1801790,
  - ob upoštevanju poročila fundacije New Economics Foundation (NEF) iz septembra 2021 z naslovom „Who gets to fish in the EU? A 2021 update of how EU Member States allocate fishing opportunities“ (Kdo ima pravico do ribolova v EU? Posodobitev iz leta 2021 o tem, kako države članice EU dodeljujejo ribolovne možnosti),
  - ob upoštevanju poročila organizacije World Wildlife Fund iz leta 2018 z naslovom „Evaluating Europe’s course to sustainable Fisheries by 2020“ (Ocena poti Evrope k trajnostnemu ribištvu do leta 2020),
  - ob upoštevanju poročila organizacij Low Impact Fishers of Europe in Our Fish z dne 27. oktobra 2021 z naslovom „How the EU can transition to Low Environmental Impact, Low Carbon, Socially Just fishing“ (Kako lahko EU preide na ribolov, ki bo imel majhen vpliv na okolje ter bo nizkoogljičen in socialno pravičen),
  - ob upoštevanju poročila delovne skupine Mednarodnega sveta za raziskovanje morja (ICES) za uporabo vlečnih mrež z električnim tokom ter posebnega mnenja tega sveta z dne 20. maja 2020 v odgovor na zahtevo Nizozemske glede učinkov vlečnih mrež z električnim tokom na ekosistem in okolje zaradi ribolova morskega lista (*Solea solea*) v Severnem morju,
  - ob upoštevanju člena 6(18) kodeksa odgovornega ribištva Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo o varstvu pravic obrtnih in malih ribičev ter njihovem prednostnem dostopu do tradicionalnih ribolovnih območij in virov, kjer je ustrezno,
  - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A9-0152/2022),
- A. ker so med cilji uredbe o skupni ribiški politiki zagotoviti, da so ribolovne dejavnosti in dejavnosti akvakulture okoljsko dolgoročno trajnostne in se upravljajo na način, ki je skladen s cilji doseganja gospodarskih in socialnih koristi ter koristi zaposlovanja, prispevati k zanesljivi preskrbi s hrano, uporabljati previdnostni pristop k upravljanju ribištva in ... [cilj] zagotoviti, da se izkoriščanje živih morskih bioloških virov izvaja na način, ki dovoljuje obnavljanje in ohranjanje populacij lovljenih vrst nad ravnmi, ki omogočajo največji trajnostni donos, omenjeni pa so tudi cilji za uporabo ekosistemskega pristopa k upravljanju ribištva, da se čim bolj zmanjšajo negativni vplivi ribolovnih dejavnosti na morski ekosistem, prispevanje k primernemu življenjskemu standardu tistih, ki so odvisni od ribolovnih dejavnosti, pri čemer se upoštevajo obalno ribištvo in socio-ekonomski vidiki, ter spodbujanje dejavnosti priobalnega ribolova ob upoštevanju socio-ekonomskih vidikov;
- B. ker cilj OZN za trajnostni razvoj 14(b) vse pogodbenice poziva, naj malim obrtnim ribičem zagotovijo dostop do morskih virov in trgov;
- C. ker je Svet odgovoren za določitev ribolovnih možnosti (celotnega dovoljenega ulova in celotnega ribolovnega napora), ki se nato dodelijo državam članicam, pri čemer se upošteva načelo relativne stabilnosti; ker je relativna stabilnost pomemben sestavni del skupne ribiške politike, ki se je dolgoročno izkazal za zanesljivega in ribičem zagotavlja prepoznavnost ter ga ne bi smeli oslabiliti; ker v skladu z načelom subsidiarnosti vsaka država članica te ribolovne možnosti razdeli med ribiče in organizacije proizvajalcev;

torek 7. junija 2022

- D. ker so v skladu z načelom subsidiarnosti države članice pristojne za dodelitev ribolovnih možnosti; ker se lahko sektorji v različnih državah zelo razlikujejo, zaradi česar enoten pristop za vse ni zaželen;
- E. ker morajo v skladu s členom 17 uredbe o skupni ribiški politiki države članice pri dodeljevanju razpoložljivih ribolovnih možnosti, kot določa člen 16 uredbe o skupni ribiški politiki, uporabljati pregledna in objektivna merila, tudi okoljska, socialna in ekonomska; ker je med ta merila lahko vključen tudi vpliv ribolova na okolje, upoštevanje predpisov v preteklosti, prispevek k lokalnemu gospodarstvu in ravni ulova v preteklosti;
- F. ker člen 17 iz področja uporabe ne izključuje rekreacijskega ribolova in ker se države članice same odločijo, kako bodo delile ribolovne možnosti na nacionalni ravni;
- G. ker člen 17 tudi določa, da si države članice prizadevajo za zagotavljanje spodbud za ribiška plovila, ki uporabljajo selektivno ribolovno orodje ali ribolovne tehnike z manjšim vplivom na okolje, ki porabijo manj energije in povzročajo manjšo škodo za habitate;
- H. ker morajo države članice v skladu s členom 16 same določiti način za razdelitev ribolovnih možnosti, ki so jim dodeljene in za katere sistem prenosljivih ribolovnih koncesij ne velja, in o metodi dodelitve obvestijo Komisijo;
- I. ker bi bilo treba podatke o dodelitvi ribolovnih kvot objavljati v skladu z ustreznimi predpisi o varstvu podatkov;
- J. ker je odbor STECF v oceni socialne razsežnosti skupne ribiške politike ugotovil, da je leta 2020 16 od 23 obalnih držav članic odgovorilo na zahtevo Komisije, naj jo obvestijo o uporabljeni metodi dodelitve;
- K. ker EU do roka leta 2020 ni dosegla dobrega okoljskega stanja morskih voda EU, kot je določeno v členu 1(1) okvirne direktive o morski strategiji; ker je Komisija v poročilu o prvem ciklu izvajanja okvirne direktive o morski strategiji, ki ga je sprejela leta 2020, ob upoštevanju njene celostne narave ugotovila, da je sistem EU za zaščito eden od najbolj ambicioznih na svetu ter da ga je treba izboljšati, da bi odpravili težave, kot so prelov v nekaterih morjih in netrajnostne ribolovne prakse, plastični odpadki, odvečna hranila, podvodni hrup in druge vrste onesnaževanja;
- L. ker Unija do roka leta 2020 ni dosegla stopnje izkoriščanja največjega trajnostnega donosa za vse staleže; ker je bil kljub temu dosežen precejšen napredek pri doseganju cilja največjega trajnostnega donosa, zlasti v severovzhodnem Atlantiku in Baltskem morju, kjer je bilo leta 2020 99 % iztovarjanj, ki jih upravlja izključno EU in za katere je bilo na voljo znanstveno mnenje, iz „trajnostno upravljanjih staležev“;
- M. ker se je EU zavezala, da bo uresničila Agendo 2030 OZN, ki vključuje cilj trajnostnega razvoja 14: ohranjati in trajnostno izkoriščati oceane, morja in morske vire za trajnostni razvoj;
- N. ker je Parlament v svoji resoluciji o strategiji „od vil do vilic“ Komisijo in države članice pozval, naj ustrezno podprejo prehod na ribištvo z majhnim vplivom, med drugim s povečevanjem deleža nacionalnih kvot, dodeljenih malemu priobalnemu ribolovu;
- O. ker je v uredbi o Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo „mali priobalni ribolov“ opredeljen kot ribolovne dejavnosti z ribiškiimi plovili za ribolov na morju in v celinskih vodah, katerih skupna dolžina znaša manj kot 12 metrov in ki ne uporabljajo vlečnega ribolovnega orodja, ali brez plovil, vključno z nabiranjem školjk;
- P. ker strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 vključuje cilj za zmanjšanje negativnih vplivov ribištva in dejavnosti pridobivanja na občutljive morske habitate in vrste, vključno z morskim dnem, da bi dosegli dobro okoljsko stanje;

torek 7. junija 2022

- Q. ker cilji strategije EU za biotsko raznovrstnost vključujejo zmanjšanje prilova vrst na raven, ki omogoča njihovo obnovo in ohranjanje;
- R. ker je ribištvo EU strateški sektor Unije, ki zagotavlja znatno število neposrednih in posrednih delovnih mest na ribiških in obalnih območjih ter ohranja trajnostno gospodarstvo, saj povezuje zaposlovanje in preživljanje ljudi z ozemljem in ohranjanjem kulturne tradicije;
- S. ker Evropski sklad za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo zagotavlja finančno podporo mladim ribičem, ki začenjajo ribolovno dejavnost, medtem ko ni kasnejšega jamstva za pridobitev ribolovnih možnosti;
- T. ker ribolov nepogrešljivo prispeva k prehranski varnosti Unije;
- U. ker ribištvo ustvarja delovna mesta tako na morju kot na kopnem; ker nekatere regije lokalno iztovarjanje potrebujejo za uspešno delovanje številnih podjetij in ohranjanje živih obalnih skupnosti;
- V. ker Komisija ni pripravila izčrpnega poročila o izvajanju člena 17 uredbe o skupni ribiški politiki, kar pomeni, da so za oceno začetnega izvajanja na voljo samo ocene, ki jih objavijo STECF, dobrodelne organizacije, sam ribiški sektor, nevladne organizacije in deležniki;
- W. ker je Komisija v skladu z najnovejšo oceno STECF o socialni razsežnosti skupne ribiške politike v svoj poziv državam članicam leta 2020 za posredovanje informacij o njihovem sistemu dodeljevanja vključila vprašanje o oceni učinka, le dve državi članici (Švedska in Danska) pa sta poročali, da sta oceno opravili; ker isto poročilo ugotavlja, da je leta 2020 le 16 od 23 obalnih držav članic odgovorilo na zahtevo Komisije, naj jo obvestijo o uporabljeni metodi dodelitve; ker je bilo več teh odgovorov le deloma uporabnih, saj so vsebovali le splošen opis nacionalne ribiške flote ali so zgolj poudarili namen dodelitev, „pregledna in objektivna“ merila pa niso bila opredeljena;
- X. ker je za ribolovno sezono 2020 dodelitev kvote za modroplavutega tuna malim plovilom znašala 3,03 % v Italiji, 11,6 % na Hrvaškem, 11,89 % v Franciji, 13,68 % na Portugalskem in 36,93 % v Španiji;
- Y. ker večino staležev lovijo različne vrste flot, nekatere staleže pa lovijo tako male kot velike flote;
- Z. ker lahko EU z izvajanjem člena 17 uredbe o skupni ribiški politiki in dodelitvijo ribolovnih kvot na podlagi preglednih in objektivnih okoljskih, socialnih ali ekonomskih meril doseže pravičen prehod na nizkoogljično ribiško floto z majhnim vplivom na okolje; ker mora biti ta cilj tesno povezan s ciljem doseganja ekonomskih, socialnih in zaposlitvenih koristi ter prispevanja k zanesljivi preskrbi s hrano;
- AA. ker Komisija pripravlja akcijski načrt za ohranjanje ribolovnih virov in zaščito morskih ekosistemov, ki mora prispevati k enemu glavnih ciljev evropskega zelenega dogovora tako, da zagotovi trajnostnost ribištva ter zadostno zaščito morskih ekosistemov in njihove biotske raznovrstnosti;
- AB. ker so Parlament, Svet in Komisija 10. novembra 2020 dosegli dogovor o uredbi o vzpostavitvi večletnega načrta upravljanja za modroplavutega tuna v vzhodnem Atlantiku in Sredozemskem morju; ker je nato Svet ta dogovor na glasovanju zavrnil, kar je bilo v nasprotju s sklepom, o katerem se je že dogovoril z drugima institucijama;
- AC. ker izstop Združenega kraljestva vpliva tudi na razdelitev ribolovnih pravic v EU;

torek 7. junija 2022

1. opozarja, da so ribji staleži naravni javni vir, ribolovne dejavnosti in upravljanje pa so sredstvo, ki temelji na tem viru in so del naše skupne dediščine, ribje staleže pa bi bilo treba upravljati na način, ki zagotavlja največje dolgoročne koristi za družbo in čim bolj zmanjšuje vpliv na ekosisteme ter prek oskrbe z zdravo hrano zagotavlja prehransko varnost; opozarja, da bi bilo treba za gospodarsko donosnost evropske flote poskrbeti z okoljsko, ekonomsko in socialno trajnostnim izkoriščanjem ter na podlagi zanesljivega znanstvenega mnenja in previdnostnega načela;
2. poudarja, da deleži kvot in ribolovne možnosti pomenijo pravico do javnega vira; v zvezi s tem poudarja, da v okviru pristojnosti držav članic za dodeljevanje ribolovnih možnosti in ob upoštevanju načel stabilnosti in predvidljivosti noben akter ne bi smel imeti časovno neomejene pravice do določene kvote ali ribolovnih možnosti;
3. opozarja, da lahko v ribištvih z upravljanjem kvot zaradi vrst, ki omejujejo ribolov, pride do ustavitve ribolovnih dejavnosti pred koncem sezone, kar ima lahko precejšnje ekonomske posledice za ribiče; poudarja, da bi moral dober sistem kvot omogočati tudi določeno stopnjo prožnosti, saj bi tako lahko ribiči, ki potrebujejo dodatne kvote za vrste, ki omejujejo ribolov, ter ribiči, ki imajo kvote na voljo, dosegli obojestransko koristen izid;
4. poudarja, da kriterije za dodeljevanje ribolovnih možnosti, določajo države članice;
5. ugotavlja, da Komisija proti nobeni državi članici ni začela postopkov za ugotavljanje kršitev v zvezi s skladnostjo s členom 17 uredbe o skupni ribiški politiki;

Uporaba objektivnih in preglednih meril

6. poudarja, da Komisija ni pripravila nobene študije, kjer bi analizirala uporabo meril za dodelitev kvot na podlagi členov 16 in 17 uredbe o skupni ribiški politiki; ugotavlja, da je preglednost pomanjkljiva in da več držav članic ne objavlja, katera merila uporabljajo pri dodelitvi ribolovnih možnosti, jih spodbuja, naj bodo ta merila javna in zlahka dostopna, ter opozarja, da objektivna metoda dodelitve vključuje jasen in nedvoumen opis natančno opredeljenih meril ter jasen opis relativnih ponderjev za merila ali pogojev za njihovo uporabo v primeru več meril za dodelitev;
7. poziva Komisijo, naj po potrebi pripravi poročilo o uporabi meril iz členov 16 in 17 uredbe o skupni ribiški politiki za vsako državo članico;
8. poziva Komisijo, naj začne postopke za ugotavljanje kršitev proti državam članicam, ki ne spoštujejo svojih obveznosti glede preglednosti pri dodeljevanju ribolovnih možnosti;
9. poudarja, da so pregledna merila za dodelitev eden od dejavnikov, ki zagotavlja stabilnost in pravno varnost gospodarskim subjektom; poudarja, da bi bil dobrodošel napredek pri preglednosti glede meril in njihove praktične uporabe v celotni Uniji; zato poudarja, da bi morale biti informacije o delovanju sistema ribolovnih možnosti in o metodi dodelitve zlahka dostopne in razumljive vsem, zlasti gospodarskim subjektom in deležnikom, s čimer bi podprli dosledno metodo dodeljevanja, ki temelji na pravilih in omogoča boljši nadzor, enake možnosti za vse deležnike in večjo predvidljivost za ribiče;
10. poziva države članice, naj v skladu z veljavno zakonodajo o varstvu podatkov objavijo svoje metode za razdelitev ribolovnih možnosti;
11. meni, da mora Komisija kot varuhinja Pogodb zagotoviti dosledno spoštovanje predpisov iz člena 17 uredbe o skupni ribiški politiki; v zvezi s tem poziva Komisijo, naj z dejavnim in stalnim spremljanjem poskrbi, da bodo vse države članice pravilno uporabljale zavezujočo določbo o preglednosti iz člena 17 v zvezi s postopki za dodelitev nacionalnih kvot, in naj po potrebi začne postopek za ugotavljanje kršitev proti državam članicam, ki te zahteve ne spoštujejo;
12. meni, da lahko organizacije proizvajalcev, zadruga in lastniki kvot prostovoljno razkrijejo dodeljene kvote, vendar zaradi zakonodaje o varstvu podatkov to ne more biti njihova obveznost;

torek 7. junija 2022

13. opozarja, da imajo organizacije proizvajalcev in ribiška združenja osrednjo vlogo pri razdelitvi ribolovnih kvot med različna plovila in njihovem upravljanju; ugotavlja, da je v precej državah članicah razmeroma malo malih ribičev vključenih v organizacije proizvajalcev, še manj teh ribičev pa ima svojo posebno organizacijo, zaradi česar imajo le malo možnosti, da bi lahko prek tega kanala dobili ribolovne kvote; spodbuja Komisijo in države članice, naj male ribiče podprejo pri ustanavljanju lastnih organizacij proizvajalcev;

14. meni, da bi bilo treba metode dodelitve pripraviti na podlagi najboljšega razpoložljivega znanstvenega mnenja in v sodelovanju z ribiški skupnostmi, regionalnimi organi in drugimi ustreznimi deležniki, pri čemer bi morali biti ustrezno zastopani vsi deli flote, organizacije proizvajalcev, ribiška združenja in delavske organizacije, metode pa bi morale vključevati tudi zaščitne ukrepe, kot so roki za obveščanje, da bi se ribiči lahko prilagodili, če bi se država članica odločila spremeniti metodo dodelitve;

15. poziva države članice, naj oblikujejo sisteme dodeljevanja, da bi zagotovili enostavnost, preprečili obremenjujoče birokratske postopke ter navsezadnje gospodarskim subjektom in deležnikom omogočili spremljanje meril in postopkov za dodeljevanje;

16. poziva države članice, naj zagotovijo enake konkurenčne pogoje in enake možnosti za vse ribiče, da bi bil dostop do morskih virov pravičen;

Uporaba okoljskih, socialnih in ekonomskih meril

17. ugotavlja, da Komisija ni pripravila poročil oziroma da ni zabeleženih primerov, ko so države članice od začetka veljavnosti prenovljene skupne ribiške politike in člena 17 uredbe o skupni ribiški politiki spremenile svojo metodo dodeljevanja, kar kaže, da reforma skupne ribiške politike leta 2013 ni imela velikega vpliva na metode dodelitve; je seznanjen, da odbor STECF v svojem poročilu o socialni razsežnosti skupne ribiške politike poudarja, da čeprav države članice na splošno niso vzpostavile neposredne povezave med členom 17 uredbe o skupni ribiški politiki in nacionalnimi sistemi dodeljevanja kvot, pa v postopku dodeljevanja uporabljajo merila, ki bi jih bilo mogoče označiti kot socialna;

18. ugotavlja, da so ravni ulova v preteklosti trenutno najpogostejše merilo, ki ga države članice uporabljajo za razdeljevanje ribolovnih možnosti; meni, da taka merila zagotavljajo stabilnost, in priznava odvisnost flote in ribiških skupnosti od ribolovnih virov ter pomen stabilnega in predvidljivega dostopa do ribolovnih virov za flote in ribiške skupnosti;

19. ugotavlja, da po razpoložljivih podatkih zelo malo držav članic uporablja okoljska, socialna ali ekonomska merila za razdeljevanje ribolovnih možnosti in da ta, če se uporabljajo, nimajo velike teže pri končni razdelitvi;

20. opozarja, da člen 17 uredbe o skupni ribiški politiki določa, da „države članice pri dodeljevanju razpoložljivih ribolovnih možnosti, kot je navedeno v členu 16, uporabljajo pregledna in objektivna merila, tudi okoljska, socialna in ekonomska“; ugotavlja, da angleška različica vključuje besedo „shall“, ki izraža obveznost; ugotavlja, da obstajajo razlike med jezikovnimi različicami, zaradi česar lahko pride do različnih razlag pravno zavezujoče zahteve tega elementa; vendar ugotavlja, da Sodišče Evropske unije v sodbi v zadevi Spika (C-540/16) (?) ugotavlja, da morajo države članice pri dodeljevanju ribolovnih možnosti, ki jih imajo na voljo na podlagi člena 16 uredbe o skupni ribiški politiki, uporabljati „pregledna in objektivna merila“ poziva Komisijo, naj to vprašanje obravnava v naslednjem poročilu o delovanju skupne ribiške politike;

21. pozdravlja, da sedanje metode dodelitve, ki v veliki meri temeljijo na pravicah v preteklosti, omogočajo določeno raven gospodarske stabilnosti v ribiškem sektorju, kar je lahko pogoj, ki gospodarskim subjektom omogoča inovacije in uporabo bolj trajnostnih tehnik, vendar priznava, da v nekaterih primerih te metode prispevajo h krepitvi trendov, kot je gospodarska koncentracija v ribiškem sektorju, kar izkrivlja konkurenco, ustvarja ovire za nove udeležence in zmanjšuje privlačnost sektorja za mlade ribiče; poleg tega meni, da v nekaterih primerih te metode ne zagotavljajo dovolj spodbude ribičem, ki uporabljajo ribolovne prakse z manjšim vplivom na okolje, in ne zagotavljajo poštenih možnosti vsem, tudi malim ribičem; zato spodbuja države članice, naj ustrezno poskrbijo za pravično razdelitev kvot med različnimi segmenti flote, pri čemer naj upoštevajo potrebe vseh ribičev;

(?) Sodba z dne 12. julija 2018, UAB „Spika“ in drugi proti Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, C-540/16, ECLI:EU:C:2018:565.

torek 7. junija 2022

22. ugotavlja, da bi lahko države članice za staleže, za katere se celotni dovoljeni ulov povečuje, na primer ob dobrem upravljanju staležev ali uspešnem načrtu obnovitve, razmislile o razdelitvi dodatnih kvot na podlagi ekonomskih, socialnih in okoljskih meril v skladu s členom 17;
23. poudarja, da so obrtni in tradicionalni ribolov ter njihova združenja, kot so ribiška združenja „cofradías“, temeljna značilnost lokalne družbe, gospodarstva, kulture in tradicije na mnogih obalnih območjih in otokih po vsej Uniji, zato meni, da bi jim bilo treba nameniti posebno pozornost in obravnavo, tudi *ad hoc* kvote, zlasti v primeru povečanja obsega staleža zaradi njegovega dobrega upravljanja ali uspešnega načrta obnovitve;
24. meni, da je uporaba vseh vrst meril iz člena 17 (ekonomskih, socialnih in okoljskih meril) pri dodeljevanju ribolovnih možnosti pomemben element, da bi v celoti dosegli cilje iz uredbe o skupni ribiški politiki, okvirne direktive o morski strategiji in strategije za biotsko raznovrstnost do leta 2030; opozarja, da so za pripravo in uporabo meril za dodeljevanje odgovorne države članice;
25. opozarja, da kakovostni podatki o okoljskih, socialnih in ekonomskih vplivih rekreacijskega ribolova pogosto ne obstajajo ali so nepopolni, kar pomeni, da ni mogoče pripraviti okoljskih, socialnih in ekonomskih meril, kot določa člen 17;
26. poziva Komisijo, naj izboljša in poveča zbiranje teh podatkov za rekreacijski ribolov, in sicer s pomočjo boljšega okvira za zbiranje podatkov in drugih instrumentov politike;
27. poziva Komisijo, naj poskrbi, da bodo vse zadevne države članice ribolovne možnosti dodeljevale v skladu z uredbo o skupni ribiški politiki, zlasti členom 17, in pri tem uporabljale pregledna in objektivna merila, tudi okoljska, socialna in ekonomska; meni, da bi morala v skladu z načelom subsidiarnosti vsaka država članica poskrbeti, da so merila trajnostna in uravnotežena, upoštevajoč lokalne posebnosti in izzive, na katere je treba odgovoriti;
28. meni, da se vrste ribištva in njihove razmere v Uniji močno razlikujejo in da zato ne obstajajo univerzalna ekonomska, okoljska ali socialna merila, ki bi se lahko enotno uporabljala po vsej EU;
29. opozarja, da so države članice in organizacije proizvajalcev v več državah oblikovale rezerve kvot, ki bi jih bilo mogoče razdeliti ribičem na podlagi okoljskih, ekonomskih in socialnih meril;
30. poziva države članice, naj ribiče spodbujajo k uporabi najbolj trajnostnih in okolju najprijaznejših ribolovnih praks, metod in inovacij; meni, da bi bilo treba te spodbude upoštevati pri oblikovanju metode dodeljevanja v skladu s členom 17, in spodbuja države članice, naj v svojih postopkih dodeljevanja upoštevajo podnebne in ekosistemske vidike na podlagi sklopa preglednih meril; opozarja, da si morajo v skladu s členom 17 države članice prizadevati za zagotavljanje spodbud za ribiška plovila, ki uporabljajo selektivno ribolovno orodje ali ribolovne tehnike z manjšim vplivom na okolje, ki porabijo manj energije in povzročajo manjšo škodo za habitate;
31. poziva države članice, naj s svojimi postopki dodeljevanja spodbujajo gospodarske subjekte, naj vzpostavijo in povečajo socialni dialog s sindikati in delavskimi organizacijami ter v celoti izvajajo kolektivne pogodbe, da bi promovirale socialno trajnostnost in poštene delovne pogoje v ribiškem sektorju;
32. opozarja, da si morajo države članice prizadevati, da zagotovijo spodbude za ribiška plovila, ki uporabljajo selektivno ribolovno orodje ali ribolovne tehnike z manjšim vplivom na okolje; ugotavlja, da so nekatere države članice take spodbude že uvedle; poziva ostale države članice, naj storijo enako;
33. poudarja, da lahko dodeljevanje ribolovnih možnosti na podlagi meril, kot je manjši vpliv na okolje in spoštovanje pravil v preteklosti, prispeva k obnovitvi ribjih populacij na trajnostno raven in boljšemu varstvu biotske raznovrstnosti;
34. poziva države članice, naj v skladu s členom 17 uredbe o skupni ribiški politiki podprejo začetek poslovanja mladih in novih ribičev, da bi zmanjšali ovire za začetek dejavnosti, odpravili nedelovanje trga in navsezadnje podprli prepotrebno generacijsko pomladitev v ribiškem sektorju; poleg tega poziva države članice, naj v okviru Evropskega sklada za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo izkoristijo vse možnosti za obravnavo vprašanja generacijske pomladitve;

torek 7. junija 2022

35. poziva Komisijo, naj skupaj z zadevnimi državami članicami bolj proaktivno sodeluje pri izvajanju določb iz člena 17 uredbe o skupni ribiški politiki; poziva Komisijo, naj državam članicam še naprej pomaga pri celoviti uporabi preglednih in objektivnih meril, tudi ekonomskih, socialnih in okoljskih meril, pri oblikovanju metodologije za dodeljevanje ribolovnih možnosti, na primer z objavo smernic; poudarja, da je treba razmisliti o tem, da se ribičem ponudi gospodarska stabilnost in možnosti za prihodnost;

36. poziva Komisijo, naj v naslednjem poročilu o delovanju skupne ribiške politike analizira izvajanje člena 17 uredbe o skupni ribiški politiki v državah članicah in pripravi predloge, kako ga izboljšati;

37. poudarja, da EU še vedno nima zakonodajnega orodja za izvajanje sklepov, ki jih je na zadnjih zasedanjih sprejela Mednarodna komisija za ohranitev tunov v Atlantiku; z veliko zaskrbljenostjo poudarja, da bi taka normativna praznina lahko ogrozila dodelitev pomembnih kvot za ribiški sektor EU; zato poziva predsedstvo Sveta, naj poleg že doseženega sporazuma med stranmi pripravi alternativni predlog, ki je usklajen s stališčem Parlamenta;

o

o o

38. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

---

sreda 8. junija 2022

P9_TA(2022)0236

Varnost na območju vzhodnega partnerstva in vloga skupne varnostne in obrambne politike

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2022 o varnosti na območju vzhodnega partnerstva in vlogi skupne varnostne in obrambne politike (2021/2199(INI))

(2022/C 493/06)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju preambule Pogodbe o Evropski uniji (PEU), zlasti odstavkov 3, 4 in 6,
- ob upoštevanju naslova V PEU, zlasti poglavja 2, oddelek 2 o določbah o skupni varnostni in obrambni politiki (SVOP),
- ob upoštevanju Pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani ⁽¹⁾, Pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Gruzijo na drugi strani ⁽²⁾, Pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Moldavijo na drugi strani ⁽³⁾, Celovitega in okrepljenega sporazuma o partnerstvu med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Republiko Armenijo na drugi strani ⁽⁴⁾ in Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami na eni strani in Azerbajdžansko republiko na drugi strani ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/947 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. junija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za sosedstvo ter razvojno in mednarodno sodelovanje – Globalna Evropa, spremembi in razveljavitvi Sklepa št. 466/2014/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Uredbe (EU) 2017/1601 Evropskega parlamenta in Sveta ter Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 480/2009 ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/887 Evropskega parlamenta in Sveta z 20. maja 2021 o vzpostavitvi Evropskega industrijskega, tehnološkega in raziskovalnega kompetenčnega centra za kibernetko varnost ter Mreže nacionalnih koordinacijskih centrov ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/881 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o Agenciji Evropske unije za kibernetko varnost (ENISA) in o certificiranju informacijske in komunikacijske tehnologije na področju kibernetke varnosti ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 526/2013 (Akt o kibernetki varnosti) ⁽⁸⁾,
- ob upoštevanju Direktive (EU) 2016/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2016 o ukrepih za visoko skupno raven varnosti omrežij in informacijskih sistemov v Uniji ⁽⁹⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2021/1792 z dne 11. oktobra 2021 o spremembi Sklepa 2014/145/SZVP o omejevalnih ukrepih v zvezi z ukrepi, ki spodkopavajo ali ogrožajo ozemeljsko nedotakljivost, suverenost in neodvisnost Ukrajine ⁽¹⁰⁾,

⁽¹⁾ UL L 161, 29.5.2014, str. 3.

⁽²⁾ UL L 261, 30.8.2014, str. 4.

⁽³⁾ UL L 260, 30.8.2014, str. 4.

⁽⁴⁾ UL L 23, 26.1.2018, str. 4.

⁽⁵⁾ UL L 246, 17.9.1999, str. 3.

⁽⁶⁾ UL L 209, 14.6.2021, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 202, 8.6.2021, str. 1.

⁽⁸⁾ UL L 151, 7.6.2019, str. 15.

⁽⁹⁾ UL L 194, 19.7.2016, str. 1.

⁽¹⁰⁾ UL L 359 I, 11.10.2021, str. 6.

sreda 8. junija 2022

- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2021/509 z dne 22. marca 2021 o vzpostavitvi Evropskega mirovnega instrumenta in razveljavitvi Sklepa (SZVP) 2015/528 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sklepov Sveta (SZVP) 2021/748 ⁽¹²⁾, 2021/749 ⁽¹³⁾ in 2021/750 ⁽¹⁴⁾ z dne 6. maja 2021 o sodelovanju Kanade, Kraljevine Norveške in Združenih držav Amerike v projektu PESCO o vojaški mobilnosti,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2020/1537 z dne 22. oktobra 2020 o spremembi Sklepa (SZVP) 2019/797 o omejevalnih ukrepih proti kibernetским napadom, ki ogrožajo Unijo ali njene države članice ⁽¹⁵⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2020/1127 z dne 30. julija 2020 o spremembi Sklepa Sveta (SZVP) 2019/797 o omejevalnih ukrepih proti kibernetским napadom, ki ogrožajo Unijo ali njene države članice ⁽¹⁶⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2019/797 z dne 17. maja 2019 o omejevalnih ukrepih proti kibernetским napadom, ki ogrožajo Unijo ali njene države članice ⁽¹⁷⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (SZVP) 2017/2315 z dne 11. decembra 2017 o vzpostavitvi stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO) in določitvi seznama vključenih držav članic ⁽¹⁸⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2014/486/SZVP z dne 22. julija 2014 o svetovalni misiji Evropske unije za reformo sektorja civilne varnosti v Ukrajini (EUAM Ukraine) ⁽¹⁹⁾ in Sklepa Sveta (SZVP) 2021/813 z dne 20. maja 2021 o spremembi Sklepa 2014/486/SZVP o svetovalni misiji Evropske unije za reformo sektorja civilne varnosti v Ukrajini (EUAM Ukraine) ⁽²⁰⁾,
- ob upoštevanju Skupnega ukrepa Sveta 2008/736/SZVP z dne 15. septembra 2008 o nadzorni misiji Evropske unije v Gruziji, EUMM Georgia ⁽²¹⁾, in Sklepa Sveta (SZVP) 2020/1990 z dne 3. decembra 2020 o spremembi Sklepa 2010/452/SZVP o nadzorni misiji Evropske unije v Gruziji, EUMM Georgia ⁽²²⁾,
- ob upoštevanju letnega delovnega programa Evropskega obrambnega sklada za leto 2021, ki ga je Komisija sprejela 30. junija 2021,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 16. decembra 2020 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o ukrepih za visoko skupno raven kibernetiske varnosti v Uniji in razveljavitvi Direktive (EU) 2016/1148 (COM(2020)0823),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 16. decembra 2020 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o odpornosti kritičnih subjektov (COM(2020)0829),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 16. decembra 2020 z naslovom Strategija EU za kibernetisko varnost v digitalnem desetletju (JOIN(2020)0018),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 24. julija 2020 o strategiji EU za varnostno unijo (COM(2020)0605),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 13. septembra 2017 z naslovom Odpornost, odvracanje in obramba: okrepitev kibernetiske varnosti za EU (JOIN(2017) 0450),

⁽¹⁾ UL L 102, 24.3.2021, str. 14.

⁽¹²⁾ UL L 160, 7.5.2021, str. 106.

⁽¹³⁾ UL L 160, 7.5.2021, str. 109.

⁽¹⁴⁾ UL L 160, 7.5.2021, str. 112.

⁽¹⁵⁾ UL L 351 I, 22.10.2020, str. 5.

⁽¹⁶⁾ UL L 246, 30.7.2020, str. 12.

⁽¹⁷⁾ UL L 129 I, 17.5.2019, str. 13.

⁽¹⁸⁾ UL L 331, 14.12.2017, str. 57.

⁽¹⁹⁾ UL L 217, 23.7.2014, str. 42.

⁽²⁰⁾ UL L 180, 21.5.2021, str. 149.

⁽²¹⁾ UL L 248, 17.9.2008, str. 26.

⁽²²⁾ UL L 411, 7.12.2020, str. 1.

sreda 8. junija 2022

- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visoke predstavnice Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 7. junija 2017 z naslovom *Strateški pristop k odpornosti pri zunanjem delovanju EU (JOIN(2017)0021)*,
- ob upoštevanju neformalnega srečanja Evropskega sveta 10. in 11. marca 2022, uradnega srečanja Evropskega sveta 24. in 25. marca 2022 ter izrednega vrha Nata 24. marca 2022,
- ob upoštevanju izjave članov Evropskega sveta z dne 26. februarja 2021 o varnosti in obrambi,
- ob upoštevanju nove strateške agende za obdobje 2019–2024, sprejete v Evropskem svetu 20. junija 2019,
- ob upoštevanju sklepov Evropskega sveta z dne 20. decembra 2013, 26. junija 2015, 15. decembra 2016, 9. marca 2017, 22. junija 2017, 20. novembra 2017 in 15. decembra 2017,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 22. januarja 2018 o celostnem pristopu k zunanjim konfliktom in krizam in z dne 24. januarja 2022 o varnostnih razmerah v Evropi,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 25. novembra 2013, 18. novembra 2014, 18. maja 2015, 27. junija 2016, 14. novembra 2016, 18. maja 2017, 17. julija 2017, 25. junija 2018, 17. junija 2019, 10. decembra 2019, 17. junija 2020, 12. oktobra 2020, 20. novembra 2020, 7. decembra 2020 in 10. maja 2021 o skupni varnostni in obrambni politiki,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 13. decembra 2021 o paktu o civilnih vidikih SVOP,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 20. novembra 2020 o strateškem pregledu PESCO 2020,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 16. junija 2020 o zunanjem delovanju EU na področju preprečevanja in zatiranja terorizma in nasilnega ekstremizma,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2019 o dopolnilnih prizadevanjih za krepitev odpornosti in preprečevanje hibridnih groženj,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 10. decembra 2018 o ženskah, miru in varnosti,
- ob upoštevanju sklepov Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se 19. novembra 2018 sestali v okviru Sveta, o vzpostavitvi pakta o civilnih vidikih SVOP,
- ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 19. junija 2017 o okviru za skupni diplomatski odziv EU na zlonamerne kibernetске dejavnosti („zbirka orodij za kibernetско diplomacijo“),
- ob upoštevanju končnega poročila o prvem ciklu usklajenega letnega pregleda na področju obrambe, ki je bilo Svetu predstavljeno na seji 20. novembra 2020,
- ob upoštevanju globalne strategije z naslovom *Skupna vizija, enotno ukrepanje: močnejša Evropa – Globalna strategija za zunanjo in varnostno politiko Evropske unije*, ki jo je 28. junija 2016 predstavila podpredsednica Komisije/visoka predstavnica Evropske unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,
- ob upoštevanju skupnih izjav z vrhov vzhodnega partnerstva leta 2009 v Pragi, leta 2011 v Varšavi, leta 2013 v Vilni, leta 2015 v Rigi, leta 2017 v Bruslju in leta 2021 v Bruslju,

sreda 8. junija 2022

- ob upoštevanju skupne izjave parlamentarnih odborov za zunanje zadeve pridružene trojke ter izjav Poljske in Litve z dne 13. decembra 2021 o krepitvi sodelovanja v okviru spremljanja človekovih pravic na ozemljih držav vzhodnega partnerstva, ki jih zaseda Rusija,
- ob upoštevanju protokola iz Minska z dne 5. septembra 2014, memoranduma iz Minska z dne 19. septembra 2014 ter svežnja ukrepov za izvajanje sporazumov iz Minska, ki so bili sprejeti in podpisani 12. februarja 2015 v Minsku ter ki jih je Varnostni svet OZN kot celoto podprl z resolucijo št. 2202 (2015) z dne 17. februarja 2015,
- ob upoštevanju tristranskih srečanj predsednika Evropskega sveta Charlesa Michela, predsednika Republike Azerbajdžan Ilhama Alijeva in predsednika vlade Republike Armenije Nikola Pašinjana 14. decembra 2021 in 6. aprila 2022,
- ob upoštevanju skupne izjave o sodelovanju med EU in Natom z dne 10. julija 2018 ter skupne izjave EU in Nata z dne 8. julija 2016,
- ob upoštevanju šestega poročila o napredku pri izvajanju skupnega sklopa predlogov z dne 17. maja 2021, ki sta ga Svet EU in Svet Nata potrdila 6. decembra 2016 oziroma 5. decembra 2017,
- ob upoštevanju skupnega sklopa 74 predlogov za izvajanje varšavske skupne izjave, ki sta ga Svet EU in Svet Nata potrdila 6. decembra 2016 oziroma 5. decembra 2017,
- ob upoštevanju skupne izjave EU in OZN z dne 24. januarja 2022 o okrejitvi strateškega partnerstva med OZN in EU za mirovne operacije in krizno upravljanje: prednostne naloge za obdobje 2022–2024,
- ob upoštevanju ustanovne listine OZN, Helsinške sklepne listine Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) iz leta 1975, Pariške listine za novo Evropo iz leta 1990, kodeksa ravnanja pri politično-vojaških vidikih varnosti OVSE z dne 3. decembra 1994, memoranduma o varnostnih zagotovilih v zvezi s pristopom Ukrajine k Pogodbi o neširjenju jedrskega orožja z dne 5. decembra 1994 (memorandum iz Budimpešte o varnostnih zagotovilih) in dunajskega dokumenta o ukrepih za krepitev zaupanja in varnosti z dne 30. novembra 2011,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2021 o sodelovanju med EU in Natom v okviru čezatlantskih odnosov ⁽²³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2021 o vojnih ujetnikih po nedavnem konfliktu med Armenijo in Azerbajdžanom ⁽²⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. marca 2021 o izvajanju Direktive 2009/81/ES glede oddaje naročil na področju obrambe in varnosti ter Direktive 2009/43/ES glede prenosa obrambnih proizvodov ⁽²⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. februarja 2021 o izvajanju pridružitvenega sporazuma EU z Ukrajino ⁽²⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. januarja 2021 o izvajanju skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo za leto 2020 ⁽²⁷⁾,

⁽²³⁾ UL C 99, 1.3.2022, str. 105.

⁽²⁴⁾ UL C 15, 12.1.2022, str. 156.

⁽²⁵⁾ UL C 494, 8.12.2021, str. 54

⁽²⁶⁾ UL C 465, 17.11.2021, str. 87.

⁽²⁷⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 78.

sreda 8. junija 2022

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. januarja 2021 o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike – letno poročilo za leto 2020 ⁽²⁸⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2020 o izvajanju pridružitvenega sporazuma EU z Republiko Moldavijo ⁽²⁹⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. septembra 2020 o izvajanju pridružitvenega sporazuma EU z Gruzijo ⁽³⁰⁾,
  - ob upoštevanju svojega priporočila z dne 19. junija 2020 Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o vzhodnem partnerstvu pred vrhom junija 2020 ⁽³¹⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. decembra 2018 o vojaški mobilnosti ⁽³²⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. junija 2018 o kibernetiski obrambi ⁽³³⁾,
  - ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Rusiji, zlasti tistih o dejavnostih Rusije na ozemljih držav vzhodnega partnerstva, njeni nezakoniti priključitvi Krima, njenih kršitvah pravic krimskih Tatarov, njeni zasedbi delov ozemlja Ukrajine, Gruzije in Republike Moldavije ter s tem povezanih dejavnostih postavljanja meje, pa tudi o njeni sovražni propagandi in dezinformacijah o EU in državah vzhodnega partnerstva,
  - ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0168/2022),
- A. ker je vzhodno partnerstvo zajeto v sosedski politiki EU in ker ima EU celovit pristop do varnosti in odpornosti, tudi proti kibernetiskim in hibridnim grožnjam, ki je posebej zasnovan za krepitev odnosov s šestimi državami vzhodnega partnerstva (Armenijo, Azerbajdžanom, Belorusijo, Gruzijo, Republiko Moldavijo in Ukrajino), da bi pomagal pri spodbujanju miru, stabilnosti, odpornosti, skupne blaginje, trajnostnega razvoja, reform in človekove varnosti v vzhodnem sosedstvu EU, krepil gospodarsko sodelovanje, podpiral medsektorsko reformo in prispeval k splošni odpornosti teh držav v duhu obojestranskih zavez in skupne odgovornosti;
- B. ker je vzhodno partnerstvo namenjeno spodbujanju stabilnosti, blaginje in medsebojnega sodelovanja ter napredku zavez o potrebnih reformah; ker je nujno treba okrepiti mirno reševanje sporov v celotnem vzhodnem partnerstvu, zlasti z večstranskimi pristopi in forumi, kot je OVSE; ker je treba razviti strategijo o tem, kako bolje obravnavati varnostne vidike politike EU do vzhodnega partnerstva, pri čemer je treba kot izhodišče upoštevati varnostne potrebe zadevnih partnerskih držav, saj destabilizacija regije vzhodnega partnerstva predstavlja veliko globalno grožnjo in ogroža mir, stabilnost in varnost držav vzhodnega partnerstva in evropske celine;
- C. ker se vzhodno partnerstvo v zadnjih letih sooča z resnimi kršitvami mednarodnega prava, varnostnimi grožnjami in konflikti, ki so privedli do sedanje ruske vojne agresije proti Ukrajini; ker so za varnost in mir v vzhodnem sosedstvu potrebni spoštovanje in ohranitev mednarodnega prava, ozemelske celovitosti ter temeljnih pravic in svoboščin; ker bi morala EU storiti vse, kar je v njeni moči, da bi pridruženim državam vzhodnega partnerstva pomagala obnoviti popolno suverenost in nadzor nad njihovimi ozemlji; ker je jasna zavezanost EU evropski perspektivi pridruženih držav vzhodnega partnerstva bistvena za prodemokratske reforme ter varnost, stabilnost in blaginjo njihovih družb;

⁽²⁸⁾ UL C 456, 10.11.2021, str. 64.

⁽²⁹⁾ UL C 404, 6.10.2021, str. 136.

⁽³⁰⁾ UL C 385, 22.9.2021, str. 40.

⁽³¹⁾ UL C 362, 8.9.2021, str. 114.

⁽³²⁾ UL C 388, 13.11.2020, str. 22.

⁽³³⁾ UL C 28, 27.1.2020, str. 57.

sreda 8. junija 2022

- D. ker so se EU in članice vzhodnoevropskega partnerstva skupaj odločile, da bodo poglobile sodelovanje na področju varnosti, tudi s krepitvijo sposobnosti držav vzhodnega partnerstva za spoprijemanje s hibridnimi in kibernetскими grožnjami; ker se je treba glede na nedavne dogodke državah vzhodnega partnerstva in Srednje Azije še naprej osredotočati na konvencionalne grožnje;
- E. ker bistveni cilji vzhodnega partnerstva koristijo vsem sosedam, tudi Rusiji, saj prispevajo k oblikovanju stabilnejše regije z ukrepi, ki ohranjajo mednarodno pravo, spoštovanje ozemelske celovitosti in pogodbe, ki urejajo odnose med državami in krepijo dobro upravljanje, demokracijo, pravno državo, spoštovanje človekovih pravic in dobrososedske odnose s spodbujanjem miru, stabilnosti, skupne blaginje in obetov za narode vseh držav vzhodnega partnerstva; ker destabilizacija regije vzhodnega partnerstva resno ogroža EU ter svetovni mir, stabilnost in varnost;
- F. ker je vrh vzhodnega partnerstva 15. decembra 2021 ponovno potrdil suvereno pravico vsake partnerice, da izbere svojo raven ambicij in svoje cilje v odnosih z EU;
- G. ker je vrh vzhodnega partnerstva leta 2021 privedel do odločnejših prizadevanj za okrepitev odpornosti, strateškega komuniciranja in boja proti dezinformacijam ter spodbujanje varnostnega dialoga, dialoga o kibernetских vprašanjih in sodelovanja na področjih SVOP;
- H. ker se vsaka država na območju vzhodnega partnerstva z izjemo Belorusije sooča z ozemelskim konfliktom na svojem ozemlju, ki ga je Rusija bodisi povzročila ali je vanj vpletena;
- I. ker sta 22. februarja 2022 oba domova ruskega parlamenta – svet federacije in državna дума – soglasno podprla priznanje ukrajinskih separatističnih regij Doneck in Lugansk kot neodvisnih držav;
- J. ker je ruski parlament 23. februarja 2022 glasoval za to, da lahko predsednik Putin uporabi rusko vojsko zunaj države, da bi „podprl separatiste v Ukrajini“;
- K. ker je ruski predsednik Vladimir Putin 24. februarja 2022 z vnaprej posnetim govorom po televiziji napovedal, da je odredil „posebno vojaško operacijo“ v vzhodni Ukrajini; ker so nekaj minut pozneje rakete priletele na več deset mest po vsej državi, tudi na glavno mesto; ker so vojaške enote in oklepna vozila zgodaj zjutraj prečkala ukrajinske meje na vzhodu iz Rusije ter na severu iz Belorusije in na jugu s Krima, ki ga je Rusija nezakonito priključila;
- L. ker se je predsednik Putin 27. februarja 2022 odločil, da razglasi najvišjo raven pripravljenosti za boj ruskih jedrskih in raketnih sil;
- M. ker je Rusija 24. februarja 2022, potem ko je na meji z Ukrajino zbrala več kot 200 000 vojakov v ofenzivni formaciji in hkrati okrepila svojo hibridno in kibernetско vojskovanje proti izvoljenim ukrajinskim oblastem, začela obsežen vdor v Ukrajino prek njenih severnih, vzhodnih in južnih meja ter Črnega morja, pri čemer je močno bombardirala civilna območja z uporabo premoči svojih zračnih in pomorskih sil ter orožja; ker je to skupaj največji vojaški konflikt v Evropi po drugi svetovni vojni;
- N. ker so ruske sile, kljub začetnemu zastoju zaradi čvrstega ukrajinskega odpora, izvajale ofenzivne operacije ter iz zraka in s topništvom/raketami napadale civilne cilje in infrastrukturo, tudi znane koridorje za evakuacijo;
- O. ker je Rusija 13. marca 2022 zaostрила svojo vojno agresije v Ukrajini z napadom na pomembno vojaško oporišče, ki je manj kot 16 km oddaljeno od poljske meje, v katerem je bilo ubitih najmanj 35 ljudi, ranjenih pa 134, kar je še povečalo napetosti v regiji;
- P. ker Rusija pod predsednikom Putinom še naprej vodi vojno agresije in stalno hibridno vojskovanje proti nekaterim državam vzhodnega partnerstva, to podpira z vedno navzočo grožnjo posredovanja s silo v vsej regiji, oborožene agresije in nezakonite zasedbe, da bi države ostale politično šibke in neuravnotežene ter vezane na vplivno območje, ki ga je enostransko razglasila Moskva, s čimer državam vzhodnega partnerstva dejansko odreja suvereno pravico do

sreda 8. junija 2022

ozemeljske celovitosti, samostojne izbire zunanje politike in izbiranja zavezništav po lastni presoji, kar je v nasprotju z ustreznimi načeli OVSE iz Helsinške sklepne listine iz leta 1975, Pariške listine za novo Evropo iz leta 1990 ter iz dokumenta iz Istanbula (1999) in izjave iz Astane (2010); ker agresivna dejanja Rusije in njeni poskusi oslabitve evropske varnostne ureditve povzročajo nestabilnost v regiji in širše, njihov namen pa je tudi oslabiliti in okrniti vlogo EU v regiji;

- Q. ker so neposredna ruska vojaška agresija Gruzije leta 2008 in njena poznejša zasedba 20 % ozemlja te države, ruska invazija, začasna zasedba in nezakonita priključitev Krima leta 2014 ter njena podpora separatistom v Donecku in Lugansku destabilizirali regijo in služili kot precedens, ki je privedel do ruske agresije proti Ukrajini ter očitne kršitve suverenosti, neodvisnosti, enotnosti in ozemeljske celovitosti Gruzije in Ukrajine; ker je EU ostro obsodila ta dejanja in odločno ponovila svojo odločenost, da ne bo priznala regij, ki jih je Rusija nezakonito priključila in zasedla ter uporabila kot izhodišče za agresijo proti nekaterim državam vzhodnega partnerstva, zaradi česar so države članice in EU sprejele vrsto omejevalnih ukrepov; ker so ruska dejanja pokazala, da ta država zavrača težnje pridruženih držav vzhodnega partnerstva po pridružitvi EU ali Natu ter je odločena, da nasprotuje in oporeka vsem poskusom podpore demokratičnemu razvoju v regiji, ki jo šteje za svojo „bližnjo tujino“; ker Kremelj bližnje sosednje države še vedno dojema kot rusko vplivno območje;
- R. ker ruska vojna agresije proti Ukrajini razkriva veliko ranljivost v varnosti držav članic in držav, ki se želijo pridružiti EU, zlasti držav v baltski in črnomoški regiji;
- S. ker Belorusija pomaga in podpira rusko agresijo proti Ukrajini, saj je ruskim oboroženim silam dovolila, da na njenem ozemlju izvajajo teden dni dolge vojaške vaje, nato pa Rusiji omogočila, da njeno ozemlje uporabi kot izhodišče za vdor v Ukrajino;
- T. ker je septembra 2021 skupna vojaška vaja Zapad, ki jo je Rusija izvedla skupaj z Belorusijo in več drugimi državami Organizacije pogodbe o kolektivni varnosti (CSTO), ki jo vodi Rusija, vključevala do 200 000 vojakov, ki so se urili v preprečevanju vstaje, bojevanju v mestih in kibernetičnih napadih, pri čemer je šlo za nepregledno razkazovanje moči; ker Rusija in Belorusija redno izvajata skupne vojaške vaje in sta se dogovorili o skupni vojaški doktrini; ker je skupna vojaška vaja Rusije in Belorusije „Zavezniška odločenost 2022“ služila prikazu, kako Rusija hitro zmanjšuje zaostanek v vojaških zmogljivostih, hkrati pa pospešeno uresničuje svoj cilj poglobljanja političnih in vojaških odnosov z državami Organizacije pogodbe o kolektivni varnosti; ker so se te vojaške vaje izkazale kot usposabljanje za poznejši vdor v Ukrajino in vojno agresije proti njej; ker je ruske vojaške sile v Belorusiji ogrožajo Ukrajino, Poljsko, Litvo in vso Evropo ter bi lahko bile del končnega načrta podreditve in okupacije Belorusije;
- U. ker je nelegitimni režim Aleksandra Lukašenka, ki želi ostati na oblasti, navezal še tesnejše stike s Putinovo Rusijo, pristal na to, da z državno unijo še poglobli to povezovanje, in gosti rusko vojsko vzdolž belorusko-ukrajinske meje ter ruskim vojakom, ki sodelujejo v vojni agresiji proti Ukrajini, zagotavlja logistično in vojaško podporo;
- V. ker Belorusija nosi krivdo za vojno agresije proti Ukrajini, saj je omogočila in podprla rusko invazijo z beloruskega ozemlja, s čimer je jasno pokazala svoja politična nagnjenja ter spodbudila EU, da sprejme čvrst in okrepljen režim sankcij proti njej;
- W. ker sodelovanje na področju varnosti in obrambe ne bi smelo vključevati nelegitimnega režima Aleksandra Lukašenka, saj bi se morebitne dejavnosti lahko uporabile proti državam članicam EU ali za zatiranje beloruskega ljudstva;
- X. ker je beloruski režim po množičnih demonstracijah proti veliki volilni goljufiji še povečal notranjo in nasilno zatiranje velikega dela beloruskih državljanov, ki si želijo demokratične družbe, in je opustil cilj spodbujanja boljših odnosov z EU; ker je Belorusija obrnila trende demokratizacije in začela izkoriščati migrante v času krize na meji med EU in Belorusijo ter ker še naprej spodbujata domače težnje po liberalizaciji ter destabilizira in deli države članice EU,

sreda 8. junija 2022

da bi dosegla odpravo ciljno usmerjenih sankcij EU proti posameznikom in subjektom, odgovornim za brutalno zatiranje; ker Lukašenkov režim ogroža regionalno stabilnost, saj vodi hibridno vojno in je s tem, ko je prisilil let družbe Ryanair, da pristane v Minsku, ogrožal varnost v letalstvu, zaradi česar je EU uvedla sankcije;

- Y. ker je Belorusija 27. februarja 2022 sprejela novo ustavo, s katero se je država odpovedala statusu nejedrske države;
- Z. ker je ruski predsednik Vladimir Putin po odločitvi Rusije, da 21. februarja 2022 uradno prizna ljudski republiki Lugansk in Doneck, izjavil, da sporazuma iz Minska „ne obstajata več“ in da je Ukrajina kriva za njun propad; ker so se normandijska četverica ter sporazuma I in II iz Minska zaenkrat pokazali kot neučinkoviti in niso uspeli končati vseh sovražnosti med Ukrajino in nezakonitimi oboroženimi enotami in silami, ki jih podpira Rusija, na nekaterih območjih ukrajinskih regij Doneck in Lugansk; ker je prihodnost normandijske četverice in sporazumov I in II iz Minska zelo negotova, saj je bilo v mednarodnem oboroženem konfliktu v Ukrajini ubitih na tisoče ljudi, razseljenih je bilo približno 10 milijonov ljudi, 4 milijoni pa so begunci; ker so zaradi vsakodnevnega obstreljevanja in oboroženih spopadov ljudje še naprej ranjeni in ubiti;
- AA. ker grožnje vzhodnemu sosedstvu ne zadevajo le ravnanja in dejanj Rusije, ampak zajemajo tudi najrazličnejše grožnje, ki vključujejo vpliv drugih avtoritarnih režimov, terorizem, organizirani kriminal, trgovino z ljudmi, korupcijo, instrumentalizacijo nedovoljenih migracij, dezinformacije, podnebne spremembe, kibernetike napade, širjenje orožja za množično uničevanje, onesnaževanje okolja zaradi vojaških konfliktov, uporabo oskrbe z energijo kot orožja, hibridne ukrepe in številne druge grožnje koheziji družb v sosedstvu;
- AB. ker bodo napredna umetna inteligenca, kvantno računalništvo, vedno „pametnejše“ tehnologije rojev dronov, napadalne kibernetike zmogljivosti, hipersonični raketni sistemi ter nanotehnologije in biološko vojskovanje omogočali hibridne grožnje, ki bodo vključevale sistematično združevanje informacijskega vojskovanja, hitre premike sil, množično kibernetiko vojskovanje ter vse pogostejšo uporabo novonastalih in prelomnih tehnologij od morskega dna do vesolja, tudi z napredno uporabo opreme, ki uporablja zrak, in opazovanje iz vesolja ter z uporabo napadalnih sistemov;
- AC. ker ni mogoče prezreti možnosti, da Rusija zaostri konflikt in uporabi kemično, biološko, radiološko in jedrsko orožja; ker je EU zaskrbljena zaradi razpada svetovne strukture razoroževanja, neširjenja orožja in nadzora nad orožjem;
- AD. ker so ruske vojaške sile napadle jedrski elektrarni Černobil in Zaporožje, prevzele nadzor nad njima in več tednov zadrževale tamkajšnje zaposlene kot talce ter so v tem času Mednarodni agenciji za atomsko energijo preprečevale dostop do podatkov, ki jih ta obrata posredujeta, in spremljanje jedrskega materiala; ker utegnejo v primeru nadaljevanja sovražnosti tudi druge jedrske elektrarne v Ukrajini postati tarče;
- AE. ker je Moskva začela kampanjo dezinformiranja, v kateri trdi, da so ZDA razvijale biološko orožje v Ukrajini; ker je kitajsko zunanje ministrstvo podprlo trditve Rusije;
- AF. ker je Rusija pozvala, naj se sestane varnostni svet OZN, da bi razpravljal o njenih obtožbah v zvezi z uporabo biološkega orožja;
- AG. ker ruska uradna kampanja dezinformiranja nemara pripravlja teren za uporabo biološkega orožja; ker so lahko dezinformacije v zvezi z biološkim orožjem pretveza za njegovo morebitno uporabo;

sreda 8. junija 2022

- AH. ker dezinformacijske kampanje, ki jih sponzorira Rusija, in hibridno vmešavanje ogrožajo razvoj vladavine prava, demokratičnih institucij ter evropsko perspektivo držav vzhodnega partnerstva; ker dezinformacije zavajajo prebivalce držav vzhodnega partnerstva, širijo nezaupanje v demokratične procese in tradicionalne medije, razdvajajo družbe, ogrožajo položaj človekovih pravic, poslabšujejo pogoje manjšin in ranljivih skupin ter na splošno poslabšujejo notranjo varnost v teh državah;
- AI. ker Rusija poskuša razgraditi in na novo postaviti evropsko varnostno ureditev ter od čezatlantske skupnosti izsiliti obljube, da Ukrajina in Gruzija ne bosta sprejeti v Nato, zahteva pa tudi, da se vojaške sile Nata umaknejo iz nekaterih držav članic EU, kar pomeni, da ne spoštuje temeljnih načel evropske varnosti, o katerih so dogovor dosegle evropske države, vključno z Rusijo; ker dejstvo, da so ruske čete napadle Ukrajino prek beloruskega ozemlja, kar je pripomoglo k ruski vojni agresiji proti Ukrajini, kaže na to, kakšna dejanja Rusija zahteva od svojih zaveznikov, s čimer še naprej resno ogroža Poljsko, baltske države, druge države vzhodnega partnerstva in vso Evropo;
- AJ. ker se EU, Nato in njune države članice zavzemajo za miroljubno diplomatsko rešitev, ki bi privedla do takojšnjega prenehanja vseh vojaških dejavnosti Rusije v Ukrajini in brezpogojni umik vseh sil in vojaške opreme s celotnega mednarodno priznanega ozemlja Ukrajine, in ker si države članice prizadevajo za okrepitev odpornosti Ukrajine in njene sposobnosti, da se brani; ker je Rusija v okviru dialoga in pogajanj o razmerah v Ukrajini zavestno in namerno ignorirala Evropsko unijo, katere varnost je ogrožena; ker razprave o evropski varnosti ne morejo potekati brez evropskih držav; ker je OVSE edina evropska organizacija, ki združuje vse evropske države, vključno z Rusijo, osrednjo Azijo in čezatlantskimi partnerji; ker je OVSE še vedno primeren okvir za razpravo o tem, kako okrepiti skupno evropsko varnostno arhitekturo v interesu vseh; ker se znatna prizadevanja usmerjajo v ohranitev tesnega sodelovanja med EU, njenimi državami članicami in Združenimi državami Amerike, pa tudi med samimi državami članicami, kar zadeva rusko vojno agresijo zoper Ukrajino; ker intenzivni dvostranski pogovori o ruski vojni agresiji proti Ukrajini niso prinesli napredka v smeri trajne rešitve te krize;
- AK. ker sta se Evropski svet in Svet za zunanje zadeve, ki je vključeval ministre za zunanje zadeve in obrambne ministre, večkrat sestala, da bi razpravljala o ruski vojni agresiji proti Ukrajini in odločala o strategiji EU v zvezi s tem; ker se je EU na vojaško agresijo Ruske federacije proti Ukrajini zoperstavila z vse bolj strogimi sankcijami; ker so poslanci Evropskega parlamenta in podpredsednik/visoki predstavnik opravili izmenjavo mnenj o varnostni strukturi v Evropi v luči ruske vojne agresije proti Ukrajini; ker je Odbor Evropskega parlamenta za zunanje zadeve in njegov Pododbor za varnost in obrambo med 30. januarjem in 2. februarjem 2022 organiziral ad hoc misijo v Ukrajini;
- AL. ker je OVSE še vedno primeren okvir za razpravo o tem, kako okrepiti skupno evropsko varnostno arhitekturo v interesu vseh;
- AM. ker so države članice EU, zlasti Nemčija, kot neposredni odziv na rusko agresijo proti Ukrajini močno povečale svoje proračune za obrambo;
- AN. ker več držav članic na dvostranski podlagi zagotavlja vojaško pomoč za oborožene sile Ukrajine, da bi lahko obranile suverenost in ozemeljsko celovitost države;
- AO. ker se je več držav članic EU odločilo, da bodo izpolnile prošnjo Ukrajine za dobavo vojaške opreme; ker je več držav članic EU, začenši z baltskimi državami in Poljsko, poslalo orožje v Ukrajino, da bi njenim oboroženim silam z najnovejšim orožjem pomagale pri odvrčanju ruskih napadalcev; ker je litovsko-poljsko-ukrajinska brigada prva in največja formacija za usposabljanje in urjenje, ki združuje evropske in ukrajinske oborožene sile;
- AP. ker je EU sprejela dva ukrepa pomoči v okviru evropskega mirovnega instrumenta, ki bosta prispevala h krepitvi zmogljivosti in odpornosti ukrajinskih oboroženih sil ter zaščiti civilnega prebivalstva med sedanjo vojaško agresijo; ker bosta ukrepa pomoči v skupni vrednosti 1,5 milijarde EUR namenjena financiranju dobave opreme in zaloga za ukrajinske oborožene sile, vključuje s smrtonosno opremo, kar bo prvič;

sreda 8. junija 2022

- AQ. ker je Svet novembra 2021 napovedal sveženj 14 novih projektov PESCO za kopensko, pomorsko, zračno, kibernetično in vesoljsko varnost; ker je skupina za hitro odzivanje na kibernetične grožnje, ki jo financira PESCO, 22. februarja 2022 napovedala napotitev strokovnjakov za kibernetično varnost, da bi pomagali v boju proti ruskim kibernetičnim napadom na ukrajinske subjekte;
- AR. ker mora pred kratkim sprejeti strateški kompas SVOP zagotoviti politične in strateške ambicije, zmogljivosti in vire, potrebne za ustvarjanje pozitivnih sprememb, zlasti v strateškem sosedstvu; ker je politična volja med državami članicami EU bistvena pri izvajanju strateškega kompasa; ker je cilj strateškega kompasa doseči pozitiven učinek v zvezi s hitrostjo in trdnostjo skupnega odziva na geopolitične in globalne izzive, pri čemer v okoliščinah porajajočih se groženj daje prednost resnično evropski obrambi;
- AS. ker je Komisija sprejela nov sveženj nujne makrofinančne pomoči za Ukrajino v višini 1,2 milijarde EUR, da bi državi pomagala pri soočanju s trenutnimi gospodarskimi in geopolitičnimi izzivi ter kritju finančnih potreb zaradi ruske agresije; ker bo Komisija Ukrajini dodelila tudi dodatnih 120 milijonov EUR, s čimer se bo znatno povečala letošnja dvostranska pomoč za to državo v obliki nepovratnih sredstev; ker bo EU še naprej vlagala v prihodnost Ukrajine prek gospodarskega in naložbenega načrta, katerega cilj je spodbuditi naložbe v višini do 6,5 milijarde EUR v naslednjih nekaj letih;
- AT. ker so EU in njeni zavezniki sprejeli široke in doslej najboljše svežnje sankcij in ukrepov v odziv na rusko agresijo na ozemelsko celovitost Ukrajine, s katerimi so prekinili dostop Rusije do zahodnih kapitalskih trgov, zamrznili sredstva in trem ruskim bankam prepovedali transakcije, poleg tega pa so ključne banke tudi izključili iz sistema SWIFT;
- AU. ker bo Rusija zaradi sankcij v energetskem sektorju težje posodobila svoje rafinerije nafte in bo to zanjo dražje; ker je EU prepovedala izvoz, prodajo ali dobavo letal in sorodne opreme ruskim letalskim prevoznikom ter vse s tem povezane storitve popravil in vzdrževanja ali finančne storitve; ker je zahod zaprl zračni prostor za vse zrakoplove, ki so v ruski lasti, so registrirani v tej državi ali so pod njenim nadzorom; ker ta letala ne bodo več mogla pristati na ozemlju EU in njenih zaveznikov, vzleteti z njega ali ga preleteti; ker zahod širi obseg nadzora nad izvozom blaga z dvojno rabo, da bi omejil dostop Rusije do ključnih tehnologij, kot so polprevodniki ali najsodobnejša programska oprema; ker je EU prepovedala dostop ruskim diplomatom in z njimi povezanim skupinam ter poslovnežem in ruskima medijskima hišama v državni lasti Russia Today in Sputnik, pa tudi njunim podružnicam; ker peti sveženj sankcij EU vključuje dodatnih 217 posameznikov in 18 subjektov ter na seznam sankcij dodaja embargo na premog;
- AV. ker so sankcije proti Rusiji in Belorusiji znak izjemne enotnosti držav članic EU in so povzročile znatno gospodarsko škodo ključnim stebrom ruskega in beloruskega gospodarstva, kar je doslej privedlo do začasnega zloma rublja, povečanega tveganja neplačila obveznic, začasnega zaprtja moskovske borze, velikega zmanjšanja ruske trgovine z nafto in izključitve Rusije iz številnih mednarodnih organizacij;
- AW. ker sankcije proti Rusiji povzročajo resnično škodo in bi lahko sprožile recesijo; ker je rubelj začasno izgubil večino svoje vrednosti, povečalo se je tveganje neplačila obveznic, moskovska borza je bila zaprta, Rusija pa prodaja nafto pa so vse nižjih cenah;
- AX. ker je Ukrajina 28. februarja 2022 uradno zaprosila za članstvo v EU, kmalu zatem, 3. marca 2022, pa sta ji s svojima prošnjama za članstvo sledili Republika Moldavija in Gruzija;
- AY. ker se morajo države članice zaradi ruske agresije proti Ukrajini spopadati z doslej največjim številom razseljenih oseb, saj Ukrajinci bežijo na varno; ker visoki komisar OZN za begunce pričakuje od 6 do 8 milijonov beguncev; ker je večina beguncev pobegnila v sosednje države članice EU, zlasti Poljsko, Romunijo, Madžarsko in Slovaško, ter

sreda 8. junija 2022

v Republiko Moldavijo, ki je že tako nestabilna, kar je povzročilo ogromen pritisk za zagotavljanje preselitve in pomoči; ker je Komisija aktivirala mehanizem EU na področju civilne zaščite, da bi podprla Ukrajino in sosednje države; ker je sprejela zakonodajni predlog o kohezijskem ukrepu za begunce v Evropi (CARE); ker je predlagala pomembne finančne instrumente, vključno s 500 milijoni EUR iz proračuna EU, predlagano podaljšanje obdobja izvrševanja za sredstva, ki so državam članicam na voljo v okviru skladov za notranje zadeve za obdobje 2014–2020, in uporabo skladov za notranje zadeve za obdobje 2021–2027;

- AZ. ker je Evropski svet kmalu po začetku ruske invazije soglasno sklenil, da se prvič aktivira direktiva o začasni zaščiti ⁽³⁴⁾, s katero se vsem ukrajinskim državljanom, beguncem in dolgotrajnim rezidentom, ki bežijo iz države, takoj dodeli zaščiteni status ter dostop do zdravstvenega varstva, izobraževanja, dela in prebivanja v EU;
- BA. ker predstavlja pobuda o treh morjih, ki vključuje dvanajst držav na vzhodnem in južnem boku EU ter približno 112 milijonov državljanov, ki sodelujejo pri razvoju infrastrukture, energije, prometa in digitalnih omrežij, ključen razvoj, ki ga je mogoče razširiti na države vzhodnega partnerstva, da bi se še naprej krepile vezi z EU;
- BB. ker Evropski parlament odločno podpira mednarodno krimsko platformo, ki so jo avgusta 2021 v Kijevu vzpostavile Ukrajina, države članice EU in drugi mednarodni partnerji, da bi razvili pobudo predsednika Ukrajine; ker je platforma pomembna oblika posvetovanja in usklajevanja, njen cilj pa je povečati učinkovitost mednarodnega odziva na sedanjo nezakonito zasedbo Krima ter ponovno potrditi nepriznanje njegove priključitve in uresničitev odprave zasedbe Krima in njegovo mirno vrnitev pod ukrajinski nadzor; ker je platforma odziv na rusko vojno agresije, saj povečuje mednarodni pritisk na Kremelj, preprečuje nadaljnje kršitve pravic in ščiti žrtve okupacijskega režima;
- BC. ker Rusija nadaljuje z nezakonitim izdajanjem potnih listov ukrajinskim državljanom na začasno zasedenih ozemljih Ukrajine v Donecku in Lugansku;
- BD. ker je varnostni svet OZN 26. februarja 2022 pripravil besedilo, v katerem obsoja rusko invazijo Ukrajine, Rusija se je nanj odzvala z vetom, Kitajska in Združeni arabski emirati pa so se vzdržali;
- BE. ker je generalna skupščina OZN 2. marca 2022 sprejela nezavezujočo resolucijo, v kateri zahteva takojšnjo ustavitev ruske vojne agresije proti Ukrajini; ker je velika večina držav – 140 – glasovala za, pet držav je glasovalo proti, 38 pa se jih je vzdržalo;
- BF. ker je tožilec Mednarodnega kazenskega sodišča Karim Khan 16. marca 2022 po vrnitvi z obiska v Ukrajini izjavil, da „gre v primeru namernih napadov na civilno prebivalstvo za hudodelstvo, ki ga moj urad lahko preiskuje in preganja“;
- BG. ker je generalna skupščina OZN 7. aprila 2022 glasovala za izključitev Rusije iz Sveta OZN za človekove pravice;
- BH. ker je Nato v odgovor na neizzvano in neupravičeno rusko invazijo Ukrajine februarja 2022 v vzhodni del zaveznitva napotil več tisoč dodatnih kopenskih, zračnih in pomorskih obrambnih sil; ker je zaveznitvo aktiviralo Natove reakcijske sile;
- BI. ker Nato pomaga usklajevati prošnje Ukrajine za pomoč in podpira svoje zaveznike pri dostavi humanitarne in nesmrtonosne pomoči;

⁽³⁴⁾ Direktiva Sveta 2001/55/ES z dne 20. julija 2001 o najnižjih standardih za dodelitev začasne zaščite v primeru množičnega prihoda razseljenih oseb in o ukrepih za uravnoteženje prizadevanj in posledic za države članice pri sprejemanju takšnih oseb (UL L 212, 7.8.2001, str. 12).

sreda 8. junija 2022

- BJ. ker je Nato ponovno potrdil svojo politiko odprtih vrat; ker so zaveznice Nata zvišale stopnjo pripravljenosti svojih sil ter napotile dodatne ladje in bojna letala v Natova oporišča v vzhodni Evropi, da bi okrepile zavezniško odvracanje in obrambo;
- BK. ker je več ruskih brezpilotnih zrakoplovov vstopilo v zračni prostor več članic Nata in nato strmoglavilo na njihovo ozemlje, kar je očitna kršitev zračnega prostora držav članic Nata;
- BL. ker je ukrajinski predsednik Zelenski 8. marca 2022 napovedal, da si ne bo več prizadeval za pristop k Natu in da je Ukrajina pripravljena skleniti kompromis o statusu separatističnih ukrajinskih regij Lugansk in Doneck, ki sta pod ruskim nadzorom;
- BM. ker se EU na grožnje Kremlja ne bi smela odzvati le s trdnimi varnostnimi ukrepi, kot je dostava orožja Ukrajini, s kateri ji pomaga pri obrambi, temveč tudi z uporabo mehke moči evropskih instrumentov, kot je podelitev statusa kandidatke za pristop;
- BN. ker mora SVOP temeljiti na vse tesnejšem usklajevanju in sodelovanju z Natovo obrambno in odvracilno držo ter politiko odprtih vrat, ob hkratnem doslednem spoštovanju varnostne ureditve držav članic EU, poleg tega pa je potrebno tesno usklajevanje med EU in Natom, da se zagotovi skladnost med strateškim kompasom EU in naslednjim strateškim konceptom Nata; ker se želijo nekatere države vzhodnega partnerstva pridružiti Natu;
- BO. ker so ZDA med letom 2014 in začetkom vojne Ukrajini zagotovile več kot 2,9 milijarde USD v varnostni pomoči, pri čemer ji od leta 2021 letno dodelijo 393 milijonov USD, kar pomeni, da je Ukrajina največja prejemnica tuje vojaške pomoči v Evropi, ZDA pa vsako leto tudi izurijo štiri brigade ukrajinskih oboroženih sil; ker so ZDA Ukrajini zagotovile smrtonosno opremo in nedavno napovedale sveženj pomoči v višini 800 milijonov USD, ki bo vključeval težko orožje, topništvo, brezpilotne zrakoplove in strelivo, s čimer bo skupni znesek varnostne pomoči ZDA Ukrajini od začetka vojne presegel 4 milijarde USD in bo bržkone še rasel;
- BP. ker sta parlament Združenega kraljestva in ukrajinski parlament 27. januarja 2022 podpisala dogovor o vojaških javnih naročilih, s katerim se Ukrajini zagotovijo naložbeni projekti v letih 2022 in 2023; ker je vojaški sporazum vreden skupaj 1,7 milijarde GBP in je namenjen širitvi ukrajinskih pomorskih zmogljivosti;
- BQ. ker je od 9. februarja 2022 nujna pomoč Združenega kraljestva Ukrajini dosegla 400 milijonov GBP in ker je v pripravljenosti več tisoč vojakov Združenega kraljestva, ki bodo po potrebi napoteni v vzhodno Evropo, da bi zagotovili varnost ukrajinskim beguncem;
- BR. ker Združeno kraljestvo zagotovi krepitev zmogljivosti in usposabljanje za nesmrtonosno delovanje za več kot 20 000 pripadnikov ukrajinskih oboroženih ter je dobavilo obrambne sisteme; ker je Združeno kraljestvo Ukrajini dobavilo tudi smrtonosno oborožitveno opremo;
- BS. ker je Kanada začela operacijo UNIFIER, program vojaškega usposabljanja in sodelovanja ter projekt pomoči pri policijskem usposabljanju, v katerih se skupaj usposablja več kot 30 000 pripadnikov ukrajinskih varnostnih sil in policistov, zagotavlja pa tudi taktično opremo in orožje; ker je Kanada med januarjem in aprilom 2022 namenila vojaško opremo v vrednosti 118 milijonov CAD za podporo Ukrajini in 500 milijonov CAD za dodatno vojaško pomoč državi v proračunskem letu 2022–2023;
- BT. ker je Norveška darovala protitankovsko oborožitev in sisteme zračne obrambe, skupaj s celovitim svežnjem nesmrtonosne vojaške pomoči, kot so neprebojni jopiči, čelade, bojni obroki in druge nujne zaloge, hkrati pa je za Ukrajino namenila več kot 40 milijonov EUR podpore;
- BU. ker je Japonska poleg posojila v znesku 100 milijonov USD Ukrajini zagotovila nesmrtonosno vojaško pomoč, vključno z neprebojnimi jopiči, čeladami, električnimi agregati in hrano;

sreda 8. junija 2022

- BV. ker je svetovalni odbor za obrambne reforme, ki ga sestavljajo strokovnjaki na visoki ravni iz Združenih držav Amerike, Združenega kraljestva, Kanade, Poljske, Nemčije in Litve, najvišji mednarodni svetovalni organ v Ukrajini;
- BW. ker je Kitajska vse bolj dejavna pri potegovanju za rastoči politični, družbeni in gospodarski vpliv v državah vzhodnega partnerstva, kjer kitajske naložbe, tudi prek pobude En pas, ena pot, združujejo poceni posojila, ki povečujejo razmerje med dolgom in BDP, napovedani rezultat pa je neizpolnjevanje obveznosti s strani v držav vzhodnega partnerstva, zaradi česar prihaja do agresivnih nadomestil, pogosto v obliki lastništva nad strateško infrastrukturo in usklajevanja politik;
- BX. ker je vpliv tretjih držav v državah vzhodnega partnerstva, zlasti Irana, v glavnem zgoščen na južnem Kavkazu, kjer se njegov dolgoletni kulturni, verski, politični in gospodarski vpliv še naprej povečuje, to pa lahko ogrozi varnost in stabilnost nekaterih držav vzhodnega partnerstva zaradi poskusov umora, povezanih z operativci iranske islamske revolucionarne garde v Gruziji in Azerbajdžanu, zaradi česar so prizadevanja EU za spodbujanje varnosti, stabilnosti in dobrega sosedstva med državami vzhodnega partnerstva še bolj negotova;
- BY. ker je 44-dnevni konflikt, ki ga je začel Azerbajdžan, bistveno spremenil politični, strateški in operativni položaj na južnem Kavkazu, povzročil več tisoč smrtnih žrtev in več deset tisoč razseljenih oseb, Rusija pa je zaradi tega v okviru sporazuma o premirju z dne 10. novembra 2020 v Lačinski koridor in Gorski Karabah napotila približno 2 000 vojakov v okviru tako imenovanih mirovnih sil; ker še vedno prihaja do občasnih spopadov med Azerbajdžanom in Armenijo, spor v Gorskem Karabahu pa še ni rešen; ker Rusija ne bo mogla sama rešiti konflikta, ki je nastal na območju nekdanje Sovjetske zveze; ker je pomanjkanje strateškega predvidevanja in diplomatske pobude EU omogočilo Rusiji, Turčiji, Iranu in drugim akterjem, da okrepijo svoj vpliv na Južnem Kavkazu;
- BZ. ker je bil poškodovan glavni plinovod za dobavo plina Gorskem Karabahu in sporno ozemlje od 8. marca 2022 nima več dostopa do oskrbe z energijo zaradi vojaških spopadov med armenskimi in azerbajdžanskimi silami v Gorskem Karabahu;
- CA. ker so v začetku januarja 2022 sile Organizacije pogodbe o kolektivni varnosti (na čelu katerih je bila vojska Ruske federacije, vključevale pa so med drugimi tudi vojake iz Belorusije in Armenije) posredovale v Kazahstanu na prošnjo tamkajšnje vlade, da bi pomagale pri zatrtju državljanskih nemirov in ohranile nadaljnje vladanje sedanjega režima, ki želi organizacijo uporabiti v podporo svojim interesom;
- CB. ker Ruska federacija še naprej krepi svojo nezakonito vojaško prisotnost na zasedenih gruzijskih ozemljih Abhazije in Južne Osetije, kopiči svoje vojaške enote in vse pogosteje izvaja vojaške vaje, izdaja potne liste lokalnemu prebivalstvu ter krepi dejavnosti postavljanja meje z nameščanjem bodeče žice in drugih ovir vzdolž administrativne mejne črte, s čimer resno destabilizira varnostne razmere na terenu in ogroža možnosti preživljanja prebivalstva na konfliktnih območjih;
- CC. ker je uspeh vsake misije SVOP odvisen od trdnosti njenega mandata ter ravni politične volje in kohezije držav članic EU in partnerskih držav, pa tudi od pripravljenosti držav članic, da vlagajo svoje strokovno znanje, sredstva, osebje in vire;
- CD. ker bo morala civilna zmogljivost EU za načrtovanje in izvajanje operacij (CPCC) razmisliti o tem, kako zaščititi napotene misije pod vodstvom EU in civilno osebje EU pred tovrstnimi naraščajočimi grožnjami;
- CE. ker je treba v mandat misij SVOP vključiti svetovanje in usposabljanje glede obvladovanja nastajajočih in prelomnih tehnologij, ki hitro vstopajo v okolje „zamrznjenih konfliktov“, če naj bi te misije izpolnile svoje cilje; ker se morajo misije SVOP v pridruženih državah vzhodnega partnerstva nadaljevati, dokler jih bodo države gostiteljice in države članice obravnavale kot nujne za uresničitev ciljev teh misij;
- CF. ker Svet trenutno razpravlja o možnostih za povečanje prisotnosti SVOP v Ukrajini;

sreda 8. junija 2022

- CG. ker je svetovalna misija EU za reformo sektorja civilne varnosti v Ukrajini (EUAM) civilna misija, ki se je začela leta 2014, na prošnjo ukrajinske vlade za podporo EU pri reformi institucij kazenskega pregona in vladavine prava, s čimer bi se ponovno vzpostavilo zaupanje ukrajinskih državljanov po nasilnih dogodkih v zvezi z ukrajinsko revolucijo;
- CH. ker je misija EUAM opredelila pet prednostnih področij, vključno z nacionalno in državno varnostjo, organizirano in čezmejno kriminaliteto, kazenskim pravosodjem, varnostjo skupnosti in upravljanjem policije ter digitalno preobrazbo in inovacijami, za podporo pri reformi tega sektorja z letnim proračunom v višini 29,5 milijona EUR in odobrenimi 371 uslužbenci, vključno z ukrajinskimi državljani in osebje iz drugih držav, ki niso članice EU, z mandatom, ki ga bo mogoče obnoviti leta 2024;
- CI. ker misija EUAM zajema tri področja delovanja: strateško svetovanje za pripravo strateških dokumentov in zakonodaje, podpiranje izvajanja reform s praktičnim svetovanjem, usposabljanjem in opremo ter spodbujanje sodelovanja in usklajevanja za zagotovitev skladnosti in reformnih prizadevanj med Ukrajino in mednarodnimi akterji;
- CJ. ker misija EUAM svoje dejavnosti izvaja v partnerstvu z nacionalnim varnostnim svetom in zunanjo obveščevalno službo Ukrajine; ker misija EUAM sodeluje z ukrajinskim sodnim sistemom prek njegovih tožilcev, da bi zagotovila neodvisnost in učinkovitost tožilstva; ker misija EUAM usposablja in opremlja ukrajinske policijske sile prek svojih regionalnih terenskih uradov in sodelovanja s sosednjimi provincami; ker misija EUAM svoje pobude za policijsko usposabljanje osredotoča prek zagotavljanja strateških nasvetov in „dialoga o varnosti skupnosti“ ter usposablja lokalno policijo na ključnih področjih;
- CK. ker misija EUAM sodeluje z Europolovo oceno ogroženosti zaradi hudih kaznivih dejanj in organiziranega kriminala (SOCTA) in pri tem ukrajinskim oblastem pomaga pri ukrepih gradnje zmogljivosti in integriranem upravljanju meja;
- CL. ker je podpora misije EUAM pri reformi ukrajinske varnostne službe še vedno njena prednostna naloga in se mora osredotočiti na podporo izvajanju te reforme, da bo ukrajinska varnostna služba postopoma odpravila preiskovalna pooblastila v predkazenskem postopku, demilitarizirala službo, imela jasno razdeljene pristojnosti z drugimi varnostnimi agencijami, učinkovit nadzor ter da se bo zmanjšala; ker zakon št. 3196, če se pravilno izvaja, določa, da mora ukrajinska varnostna služba svoja prizadevanja osredotočiti na protiobveščevalno dejavnost, boj proti grožnjam državni varnosti, boj proti terorizmu, kibernetško varnost, zaščito nacionalne države in ozemeljske celovitosti ter varovanje državnih skrivnosti; ker reforme, potrebne za demokratični razvoj, zahtevajo, da se za ukrajinsko varnostno službo zagotovi jasna ločitev nalog, odstranitev iz preiskav gospodarskih in korupcijskih kaznivih dejanj (razen v izjemnih primerih, ko to odobri generalni državni tožilec), politična neodvisnost, demilitarizacija in nadaljnja optimizacija, večja preglednost in odgovornost ter večji poudarek na zaščiti kritične infrastrukture;
- CM. ker je pomoč EUAM pri ustanovitvi urada za gospodarsko varnost (BES), ki se bori proti finančnemu kriminalu po vsej Ukrajini, izjemno pomembna reforma; ker sta pregledna izbira osebja v uradu za gospodarsko varnost ter razpustitev državne davčne službe ključnega pomena za postopno zmanjšanje vpliva oligarhov na ukrajinsko gospodarstvo; ker naj bi urad za gospodarsko varnost na področju gospodarske varnosti preiskovalna pooblastila v predkazenskem postopku podedoval od varnostne službe in ker mora podpirati prizadevanja Ukrajine, da se upre pritisku organov kazenskega pregona;
- CN. ker je misija EUAM leta 2020 ustanovila četrti področni urad v Mariupolu, ki bo podpiral izvajanje centralnih reform na regionalni in lokalni ravni, pri tem pa na primer usposabljal lokalne organe preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj in jim svetoval, kar odraža vse večjo vlogo te misije pri povečevanju odpornosti Ukrajine na državni ravni in željo te države, da se uskladi s cilji SVOP; ker je bil terenski urad v Mariupolu evakuiran in nato uničen v ruskem vojaškem napadu;
- CO. ker so bili zaradi ruskega napada na Ukrajino vsi mednarodni uslužbenci prisiljeni varno zapustiti državo; ker misija še naprej vzdržuje stike z ukrajinskimi sogovorniki in je še vedno v pripravljenosti, dokler ne bo iz sedeža EU prejela dodatnih napotkov;

sreda 8. junija 2022

- CP. ker so bili zaradi ruske agresije proti Ukrajini evakuirani vsi uslužbenci svetovalne misije Evropske unije za reformo sektorja civilne varnosti v Ukrajini v okviru SVOP;
- CQ. ker je misija EU za pomoč na meji med Republiko Moldavijo in Ukrajino (EUBAM) civilna misija, ki se je začela leta 2005; ker ima mandat brez izvršilnih pooblastil za okrepitev zmogljivosti mejnih policistov, carinskih organov in organov kazenskega pregona v Ukrajini in Republiki Moldaviji za upravljanje meja, pri čemer ima letni proračun 12 milijonov EUR in več kot 200 uslužbencev, mandat pa naj bi se podaljšal novembra 2023;
- CR. ker misija EUBAM pomaga Republiki Moldaviji in Ukrajini pri izpolnjevanju obveznosti poglobljenega in celovitega območja proste trgovine v okviru pridružitvenih sporazumov z EU in je namenjena izboljšanju mejnih in carinskih zmogljivosti obeh držav; ker je zadolžena za: boj proti carinskim goljufijam, tihotapljenju drog, nedovoljenim migracijam in trgovini z ljudmi; podpiranje olajševanja trgovine in integriranega upravljanja meja; ter pomoč pri mirni rešitvi pridnestrškega spora s procesom „5+2“;
- CS. ker tihotapljenje tobaka, vključno s ponarejenimi izdelki, po ocenah v državnih proračunih Republike Moldavije, Ukrajine in držav članic povzroča izgubo v višini 10 milijard EUR na leto; ker je misija EUBAM v obdobju 2020–2021 preprečila številne operacije tihotapljenja, pri tem pa zasegla velike količine streliva, tobaka, alkohola, etanola in heroina;
- CT. ker misija EUBAM pomaga mejnim službam Republike Moldavije in Ukrajine pri razvoju splošnih skupnih kazalnikov, ki se uporabljajo za identifikacijo žrtev trgovine z ljudmi;
- CU. ker si projektna skupina EUBAM za droge prizadeva vzpostaviti sodelovanje partnerskih služb misije z drugimi organi pregona na področju drog v regiji; ker misija EUBAM prek svoje delovne skupine za orožje, skupnih operacij ORION II in pobud EU 4 za varnost meja sodeluje z več mednarodnimi organizacijami, tudi z Europolom, Frontexom in OVSE;
- CV. ker misija EUBAM dosledno zagovarja ponovno odprtje mednarodnih prometnih koridorjev, ki prečkajo Pridnestrje, ter razvija in podpira ukrepe za tehnično krepitev zaupanja med Kišinjevom in Tiraspolom v zvezi s prometnimi, carinskimi, veterinarskimi in fitosanitarnimi vprašanji ter vprašanji kazenskega pregona;
- CW. ker misija EUBAM prispeva k mirnemu reševanju pridnestrškega konflikta z ukrepi za vzpostavitev zaupanja in s spremljanjem prisotnosti na pridnestrskem delu meje med Moldavijo in Ukrajino;
- CX. ker Ruska federacija s približno 500 vojaki in operativno skupino ruskih vojaških sil (OGRT), ki šteje dodatnih 1 500 vojakov, vzdržuje t. i. mirovno misijo v Pridnestrju, izvaja nadzor nad separatističnimi oboroženimi skupinami v Pridnestrju in v sodelovanju z njim vsako leto gosti več kot 100 skupnih vojaških vaj; ker je zaskrbljen nad tem, da so separatisti iz Tiraspolu 4. marca 2022 skušali pridobiti priznanje neodvisnosti Pridnestrja;
- CY. ker je zaradi ruske agresije proti Ukrajini resno ogrožena varnost misije EUBAM Moldavija v okviru SVOP, zaradi česar jo bo morda treba naposled evakuirati;
- CZ. ker je nadzorna misija Evropske unije v Gruziji (EUMM) civilna misija, ki se je začela leta 2008, potem ko je bil pod okriljem EU sklenjen sporazum v šestih točkah, s katerim se je končala vojna med Gruzijo in Rusijo; ker misija EUMM že 13 let svojega obstoja predstavlja močno politično zavezanost EU v regiji, saj prispeva h krepitvi zaupanja in normalizaciji ter skrbi za stabilnost med vpletenimi v tamkajšnji konflikt in v širši regiji;
- DA. ker ima misija EUMM trenutno 325 članov, med njimi več kot 200 civilnih opazovalcev, z dodeljenim proračunom v višini 44,8 milijona EUR in mandatom, ki naj bi se podaljšal decembra 2022;

sreda 8. junija 2022

- DB. ker prvotni mandat iz leta 2008 ostaja nespremenjen, kar zadeva spremljanje izvajanja sporazuma o prekinitvi ognja, ki sta ga Gruzija in Rusija pod okriljem EU sklenili 12. avgusta 2008, in zahteva: prepoved uporabe nasilja, prenehanje sovražnosti, omogočanje dostopa do humanitarne pomoči, vrnitev gruzijskih oboroženih sil na njihove običajne lokacije, umik ruskih oboroženih sil na položaje, na katerih so bile pred začetkom sovražnosti, in začetek mednarodne razprave o varnosti in stabilnosti Južne Osetije in Abhazije;
- DC. ker Rusija ne spoštuje sporazuma o prekinitvi ognja, ki sta ga Rusija in Gruzija s posredovanjem EU sklenili 12. avgusta 2008, saj nezakonito ohranja oborožene sile, agente zvezne varnostne službe ter pripadnike mejne straže Ruske federacije v separatističnih regijah Abhazija in Južna Osetija; ker Rusija ne dopušča vzpostavitve mednarodnih varnostnih mehanizmov na terenu, prav tako pa misiji EUMM preprečuje vstop na ozemlja, ki jih zaseda, kar resno ovira doseganje ciljev misije; ker mandat misije EUMM velja za celotno Gruzijo; ker je misija EUMM priča temu, da Rusija meje premika še globlje na gruzijsko ozemlje in s tem dodatno povečuje ozemeljsko zasedbo Gruzije;
- DD. ker so odziv držav članic in njihovi pozivi k ukrepanju v zvezi z očitnimi in ponavljajočimi se ruskimi kršitvami sporazuma o prekinitvi ognja, ki je bil s posredovanjem EU sklenjen 12. avgusta 2008, pogosto dokaj omejeni ali pa odziva sploh ni, zaradi česar bi se Ruska federacija lahko opogumila in izvedla še več takih dejanj; ker je prišlo do nezakonitih aretacij prek upravnih meja in nezakonitih dejavnosti v zvezi z določanjem meja;
- DE. ker EUMM zaradi svojega mandata in osredotočenosti na dejavnosti spremljanja, usposabljanja civilistov ter dejavnosti za krepitev zaupanja med obema stranema z majhnimi nepovratnimi sredstvi in ciljno usmerjenimi projekti ni običajna civilna misija; ker mandat omogoča osredotočanje na hibridne grožnje, človekove pravice, manjšine in okoljske vidike varnosti; ker je EUMM ustanovila svetovadni odbor za hibridno vojskovanje in vzdržuje redne stike z Natovim uradom za zvezo in ekipo, ki izvaja pomemben Natov sveženj za Gruzijo;
- DF. ker EUMM v okviru mehanizma za preprečevanje incidentov in odzivanje omogoča srečanja v Ergnetiju ter skrbi, da ta srečanja, na katerih se obravnavajo varnostne razmere na terenu, ki zajema gruzijsko vlado, separatistične regije in Rusko federacijo, potekajo redno; ker je na žalost je podoben mehanizem v Galiju v Abhaziji ustavljen;
- DG. ker mora misija EUMM nenehno širiti svojo analitično usmeritev in zmogljivosti za obravnavanje stalnih hibridnih groženj, zaradi česar potrebuje ustrezen proračun in vire;
- DH. ker je misija EUMM tarča dezinformiranja, zlasti v medijskih hišah in družbenih medijih v zasedenih regijah, ki jih podpira Rusija, zaradi česar je prisiljena organizirati svoje notranje vire, da bi zagotovila potrebno sodelovanje in preučila načine za boj proti dezinformacijam;
- DI. ker misija EUMM upravlja telefonsko linijo, mehanizem za izgradnjo zaupanja, ki se v primeru nujnih incidentov na terenu uporablja kot pomemben in stalno vzpostavljen komunikacijski kanal med gruzijsko vlado in dejanskimi oblastmi v Abhaziji in Južni Osetiji, vključno z mejnimi policisti Ruske federacije, napotenimi v obe regiji; ker je bila ta telefonska linija leta 2021 uporabljena več kot 2 100-krat; ker misija EUMM podpira pogajalske formate in komunikacijske kanale s sodelovanjem na mednarodnih razpravah v Ženevi in sopredsedovanjem sestankom mehanizma za preprečevanje incidentov in odzivanje nanje v Ergnetiju;
- DJ. ker so mejni policisti FSB 24. oktobra 2019 prvič po več kot desetih letih prečkali upravno mejno črto, pridržali opazovalce misije EUMM in prisilili EU, da se pogaja o njihovi izpustitvi;

sreda 8. junija 2022

- DK. ker prizadevanja misije EUMM za obravnavanje varnosti ljudi in humanitarnih potreb lokalnih prebivalcev na konfliktnih območjih ter za poenostavitev učinkovite izmenjave informacij, na primer v zvezi s prečkanjem iz zdravstvenih razlogov ali izpustitvijo oseb in opazovalcev EUMM, pridržanih ob upravni mejni črti, pa tudi za soomogočanje razprav v živo na srečanjih v okviru mehanizma za preprečevanje incidentov in odzivanje prinašajo veliko dodano vrednost pomembni vlogi, ki jo ima misija pri povečevanju varnosti, obvladovanju konfliktov in izgradnji zaupanja;
- DL. ker je Gruzija ena od držav, ki misijam SVOP v Afriki namenijo največji prispevek na prebivalca;
- DM. ker so države vzhodnega partnerstva še vedno zelo izpostavljene energetske negotovosti, zlasti Republika Moldavija in Ukrajina, ki se vedno znova soočata z energetske izsiljevanjem iz Rusije;
- DN. ker bodo ukrepi EU za zmanjšanje negotovosti oskrbe z energijo z diverzifikacijo energetskih virov izboljšali tudi varnost in stabilnost v vzhodni regiji;
- DO. ker je Komisija že sprejela ukrepe, s katerimi bo diverzificirala dobavitelje plina in zmanjšala odvisnost Evrope od enega samega dobavitelja; ker je Komisija v odziv na posledice sankcij proti Rusiji, s katerimi je skušala prekiniti odvisnost od ruskega uvoza energije, pripravila nov načrt, da bi povečala uvoz utekočinjenega zemeljskega plina in plina, ki ga prek plinovodov dobavijo drugi dobavitelji, prav tako pa povečala proizvodnjo in uvoz biometana in obnovljivega vodika; ker je cilj zmanjšati uporabo fosilnih goriv v domovih, stavbah, industriji in energetskih sistemih, povečati energetske učinkovitost, obnovljive vire energije in elektrifikacijo ter odpraviti infrastrukturna ozka grla;
1. poudarja predanost in neomajno podporo EU ozemeljski celovitosti in politični neodvisnosti držav vzhodnega partnerstva v okviru njihovih mednarodno priznanih meja, pa tudi podpori njihovim prizadevanjem za popolno uveljavitev teh načel; v zvezi s tem izpostavlja pomen enotnosti in solidarnosti držav članic;
  2. najostreje obsoja neizzvano in neupravičeno agresijo Rusije proti Ukrajini in s tem povezane ukrepe na območjih ukrajinskih regij Doneck in Lugansk, ki nista pod vladnim nadzorom, pa tudi na nezakonito priključenem Krimu in v Belorusiji; poudarja, da nadaljnja ruska agresija in širjenje vojaških dejavnosti v Ukrajini ogrožata evropsko in svetovno varnost; znova poudarja stališče, da bi morale partnerice in zaveznice povečati vojaško podporo Ukrajini in dobavo orožja, kar je v skladu z 51. členom Ustanovne listine Združenih narodov, ki dovoljuje individualno in kolektivno samoobrambo;
  3. poudarja, da sta trajnostni mir in varnost ljudi v regiji vzhodnega partnerstva bistvenega pomena za EU; najostreje obsoja agresijo Ruske federacije in njeno vpletenost v vojaško in kibernetško vojskovanje v regiji vzhodnega partnerstva; poziva, naj se agresija proti Ukrajini nemudoma konča, vsi ruski vojaki pa v celoti in takoj umaknejo z vseh ozemelj v državah vzhodnega partnerstva, ki jih zaseda Rusija, prav tako se naj preneha vojaška sovražnost do Ukrajine, ki zahteva življenje civilistov in vojakov ter povzroča razseljevanje milijonov ljudi, hkrati pa ovira socialno-ekonomski razvoj; najostreje obsoja, da so ruske sile napadle in zasedle ukrajinske jedrske objekte, ter meni, da morajo poskusiti Rusije, da bi s silo in prisilo okrepila svoj zlonamerni vpliv v regiji vzhodnega partnerstva, spodleteti; v zvezi s tem izpostavlja pomen enotnosti, solidarnosti in povezanosti držav članic; poziva, naj se okrepi sodelovanje s podobno mislečimi demokratičnimi zaveznicami, da bi ublažili in preprečili negativen vpliv sil tretjih držav v regiji vzhodnega partnerstva;
  4. pozdravlja sklepe z vrha vzhodnega partnerstva leta 2021 in nadaljnje sodelovanje med EU in državami vzhodnega partnerstva; glede na varnostne izzive, s katerimi se soočajo države vzhodnega partnerstva, zlasti sedanjo rusko agresijo proti Ukrajini, dolgotrajnimi konflikti, očitnimi vojaškimi akcijami, hibridnimi grožnjami in vmešavanjem v demokratične procese, predlaga okrepitev sodelovanja z državami vzhodnega partnerstva na področju varnosti in obrambe ter povečanje naložb in pomoči za varnostno, vojaško, obveščevalno in kibernetško sodelovanje s pridruženimi državami vzhodnega partnerstva;

sreda 8. junija 2022

5. podpira tesnejše usklajevanje na področju obrambe in varnosti ter sodelovanje z nekaterimi državami vzhodnega partnerstva, da bi spodbujali strateške cilje varnosti ljudi in trajnega miru v regiji vzhodnega partnerstva in zunaj nje ter v ta namen spodbujali uporabo celostnega pristopa z izkoriščanjem celotnega potenciala SVOP v povezavi z ustreznimi instrumenti politike; odločno podpira misije SVOP v pridruženih državah vzhodnega partnerstva; odločno vztraja, da je treba okrepiti varnostno razsežnost politike vzhodnega partnerstva EU, razviti strateška varnostna partnerstva z nekaterimi državami vzhodnega partnerstva, okrepiti dialog in sodelovanje na področju zunanje in varnostne politike ter razviti dejavnejšo vlogo EU pri umirjanju napetosti, preprečevanju prihodnjih konfliktov, posredovanju in ukrepih za krepitev zaupanja, pa tudi pri reševanju konfliktov, boju proti hibridnim grožnjam, dezinformacijam in propagandi, pomoči in sodelovanju na področju civilne obrambe ter pri podpiranju celovitega pregleda varnostnega sektorja v državah vzhodnega partnerstva, pri katerem bi opredelili področja obrambe in varnosti, ki jih je treba izboljšati, ter omogočili EU in državam članicam, da uskladijo svojo podporo; meni, da bi bilo treba še naprej spodbujati usklajevanje in postopno zблиževanje zunanje in varnostne politike EU in držav vzhodnega partnerstva v skladu z zavezami, ki so jih te države dale EU; poziva države vzhodnega partnerstva, naj se uskladijo s politiko sankcij EU proti Rusiji zaradi agresije proti Ukrajini;
6. poudarja, da so mirno reševanje aktualnih ali nerešenih konfliktov v regiji na podlagi mednarodnega prava in dobri sosedski odnosi ključnega pomena za izgradnjo in krepitev odpornih in trajnostnih demokracij v vzhodnem partnerstvu; opozarja, da so za mir in varnost potrebne močne in javno odgovorne institucije, dobro upravljanje in spoštovanje pravne države; odločno spodbuja partnerice vzhodnega partnerstva, naj še naprej sodelujejo pri ustreznih reformah, saj bo le notranja odpornost na podlagi močnih in demokratičnih institucij omogočila potrebno odpornost proti zunanjim grožnjam;
7. poudarja, da mora EU še naprej spodbujati okolje, ki je naklonjeno reševanju sporov, in podpirati dejavnosti za rast zaupanja in medosebnih stikov med skupnostmi, ki so razdvojene zaradi sporov, prav tako pa namenjati prednost prizadevanjem in sredstvom za preventivno utrjevanje miru, vključno s preventivno diplomacijo, pa tudi za mehanizme zgodnjega opozarjanja in ukrepanja;
8. poziva države vzhodnega partnerstva, naj si nenehno prizadevajo vzdrževati sodelovanje s sosednjimi državami, saj bi s tem zagotovili poglobitev že tako plodnega sodelovanja in preprečili nepotrebna trenja, do katerih bi lahko prišlo zaradi nerešenih dvostranskih zadev;
9. poziva, da je treba večji poudarek nameniti spravi in ponovni vzpostavitvi vezi med skupnostmi glede na delitve, ki obstajajo v regiji vzhodnega partnerstva; v zvezi s tem spodbuja dejavno sodelovanje z akterji civilne družbe ter verskimi skupnostmi na področjih, kot so analiza lokalnih konfliktov, mediacija, sprava in krepitev socialne kohezije;
10. poziva k tesnejšemu usklajevanju z OVSE, da bi obravnavali varnostne izzive v regiji vzhodnega partnerstva, zlasti na področju trgovine z ljudmi, nadzora nad orožjem, instrumentaliziranih migracij, krepitev zaupanja in spodbujanja dialoga med vsemi stranmi v krizi;
11. je še vedno zaskrbljen, ker ruski režim stalno vdira v teritorialne vode ter krši zračni prostor držav ob Baltskem morju, Črnem morju in Azovskem morju; v luči trenutne agresije proti Ukrajini poziva države članice na območju Črnega morja, naj okrepijo vojaško sodelovanje s partnericami na vzhodu tega morja (Ukrajina, Gruzija in Republika Moldavija), in sicer tako dvostransko kot v okviru Nata; poudarja, kako pomembno je, da EU in Nato v črnemorski regiji sodelujeta z državami vzhodnega partnerstva, da bi zagotovili varno in stabilno črnemorsko regijo;
12. poziva Komisijo in Evropsko službo za zunanje delovanje (ESZD) ter spodbuja države članice, naj prispevajo k sodelovanju v okviru mednarodne krimske platforme, da bi se obravnavale hibridne grožnje za varnost širše črnemorske regije, ki jih predstavljata nezakonita ruska okupacija in priključitev Krima ter militarizacija Črnega in Azovskega morja, oziroma so z njimi povezane;
13. meni, da je lahko pobuda o treh morjih ena od možnosti za uporabo naložb, ki spodbujajo vzajemno varnost in stabilnost kritične infrastrukture, in meni, da bi morala biti odprta za vključitev držav vzhodnega partnerstva v okvire obstoječih evropskih politik in programov, zlasti vzhodnega partnerstva; poudarja, da bi morala ta pobuda tesno sodelovati z EU, da bi se izognili podvajanju prizadevanj in pobud ter nasprotujočim si pristopom; podpira zamisel, da bi EU prevzela vodilno vlogo v pobudi o treh morjih;

sreda 8. junija 2022

14. poziva institucije EU, naj pripravijo ambicioznejši program vključevanja za Ukrajino, ki bi lahko vključeval praktične korake v prvi vmesni fazi postopnega vključevanja Ukrajine v enotni trg EU; poziva Komisijo, naj na podlagi zaslug natančno preuči vloge Gruzije, Ukrajine in Republike Moldavije za status kandidatke;

15. meni, da morajo člani Odbora Evropskega parlamenta za zunanje zadeve in Pododbora za človekove pravice stalno spremljati razmere;

Izkoriščanje celotnega potenciala SVOP v vzhodnem partnerstvu

16. pozdravlja dejstvo, da sprejeti strateški kompas namenja ustrezno pozornost državam vzhodnega partnerstva, vključno s podporo Ukrajini ob ruski agresiji in v zvezi z nadaljnjo odpornostjo proti ruskim provokacijam in grožnjam; poudarja, da mora biti natančno usklajen in skladen s prihodnjim strateškim konceptom Nata za leto 2022, zlasti na področjih zoperstavljanja ruski agresiji, kibernetске obrambe in preprečevanja hibridnega vojskovanja, dezinformacij ter tujih manipulacij in vmešavanja, saj evropskega varnostnega okolja in evropske odpornosti ni mogoče doseči brez dolgoročne varnosti in odpornosti vseh sosed EU; ugotavlja, da mora biti pristop EU celosten in vključevati podpiranje demokratičnih in gospodarskih reform, krepitev institucionalne in družbene odpornosti ter izboljšanje varnostnih in obrambnih zmogljivosti;

17. spodbuja države članice, ki so tako članice EU kot Nata ter vodijo različne pobude Nata za izgradnjo zmogljivosti z državami vzhodnega partnerstva, naj zagotovijo, da bodo bosta usposabljanje in prenos najboljše prakse usklajena z vojaško zmogljivostjo za načrtovanje in izvajanje operacij (EU MPCC) in CPCC; poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo misije SVOP v pridruženih državah vzhodnega partnerstva sprejele tesno usklajevanje z Natovo strategijo in dejavnostmi v regiji;

18. spodbuja države članice, vključene v PESCO, naj projekte PESCO prilagodijo potrebam misij in operacij SVOP EU, npr. z razvojem zelo šifriranih varnih civilnih komunikacijskih sistemov, in v skladu s splošnimi pogoji za sodelovanje tretjih držav v projektih PESCO, ter razmislijo o tem, da bi povabile države vzhodnega partnerstva, ki izpolnjujejo te splošne pogoje; ugotavlja, da je lahko vključevanje strateških partnerjev, kot so pridružene države vzhodnega partnerstva, v posamezne projekte PESCO v skladu s strateškimi interesi EU in obojestransko koristno, saj bi te države pridobile edinstvene zmogljivosti in tehnično strokovno znanje, zlasti pri obravnavanju hibridnih groženj in kibernetске varnosti; v zvezi s tem pozdravlja, da so bili v Ukrajino napoteni strokovnjaki skupine za hitro odzivanje na kibernetске grožnje, ki se financirajo s sredstvi PESCO;

19. spodbuja EU in njene države članice, naj razširijo podporne mehanizme za nadaljnje sodelovanje držav vzhodnega partnerstva v civilnih in vojaških misijah in operacijah skupne varnostne in obrambne politike, kadar je to potrebno, tudi s študijskimi in/ali terenskimi potovanji, delavnicami, usposabljanjem in tečaji SVOP itd., s čimer bi se povečala interoperabilnost partnerjev ter izboljšal razvoj skupnih postopkov in ukrepov; nadalje jih spodbuja, naj sodelujejo z večino držav vzhodnega partnerstva na področju kibernetске varnosti, vključno z medsebojno izmenjavo obveščevalnih podatkov in pomočjo pri kritični infrastrukturi;

20. razmišlja o vključitvi nekaterih partnerjev vzhodnega partnerstva v zgodnjo fazo načrtovanja misij/operacij SVOP, zlasti tistih, ki jih gostijo ali jih bodo gostile države vzhodnega partnerstva;

21. poudarja pomen dejavnega vključevanja in okrepljene svetovalne vloge Evropskega parlamenta v odločanje v zvezi s SVOP, kot se izvaja v regiji držav vzhodnega partnerstva;

22. pozdravlja dogovor Sveta z dne 13. aprila 2022 o tretji tranši vojaške podpore v okviru evropskega mirovnega instrumenta v skupni višini 1,5 milijarde EUR za zagotovitev smrtonosnega vojaškega materiala in goriva ter zaščitne opreme, ter poziva k takojšnji dobavi; poudarja, kako pomembno je, da EU glede na rusko agresijo proti Ukrajini in vedno težavnejše varnostno okolje, ki vpliva na stabilnost in upravljanje naših vzhodnih partnerjev, okrepi sodelovanje na področju varnosti in obrambe; pozdravlja odločitev Evropskega sveta z dne 2. decembra 2021, da uporabi evropski mirovni instrument za zagotovitev svežnjev v vrednosti 31 milijonov EUR Ukrajini, 12,75 milijona EUR Gruziji in 7 milijonov EUR Republiki Moldaviji za pomoč pri krepitvi njihove odpornosti in obrambnih zmogljivosti, zlasti kibernetских, medicinskih,

sreda 8. junija 2022

inženirskih, mobilnih in logističnih zmogljivosti, ter boj proti dezinformacijam; spodbuja nadaljnjo uporabo evropskega mirovnega instrumenta, da bi povečali zmožnost pridruženih držav vzhodnega partnerstva, zlasti tistih, ki so tarča oborožene agresije in ki gostijo misije SVOP, pri nadaljnjem obravnavanju varnostnih potreb na ključnih področjih, kot je oprema, potrebna za izmenjavo obveščevalnih podatkov prek varnih komunikacijskih linij, in tehnično orodje za boj proti oboroženi agresiji in hibridnim grožnjam; poudarja, da mora EU izboljšati materialno in denarno podporo državam vzhodnega partnerstva ter se osredotočiti tudi na krepitev zmogljivosti, da bi povečali odpornost posameznih držav vzhodnega partnerstva, zlasti v boju proti dezinformacijskim kampanjam, pa tudi na področju nacionalne obrambe; poudarja, da mora EU razviti celosten pristop, da bi lahko državam vzhodnega partnerstva pomagala pri soočanju z vzajemnim medsebojno povezanim okoljem groženj;

23. poudarja pomen solidarnosti EU in držav članic z Ukrajino ter opozarja na vse bolj negotove varnostne razmere v več državah vzhodnega partnerstva; spodbuja EU in države članice, naj zagotovijo, da bo podpora v obliki opreme za države vzhodnega partnerstva prek evropskega mirovnega instrumenta vedno v skladu z veljavnim mednarodnim pravom v zvezi z dobavo opreme oboroženim silam, pa tudi s potrebami ciljev EU glede podpore državi vzhodnega partnerstva, ter da se bo, kjer je to ustrezno, izvajala v usklajevanju z ustreznimi pobudami Nata za gradnjo zmogljivosti za partnerske države in strateškim načrtovanjem Nata, da bi preprečili nepotrebno podvajanje in povečali učinkovitost; spodbuja države članice, naj razvijejo instrumente vojaške pomoči, ki bodo nekaterim državam vzhodnega partnerstva omogočili, da nabavijo opremo proizvajalcev iz EU; poziva države članice, naj poenostavijo upravne postopke, da ne bi blokirale že sprejetih odločitev o dobavi opreme državam vzhodnega partnerstva;

24. poziva države članice, naj povečajo proračun evropskega mirovnega instrumenta, da bi lahko EU okrepila odpornost in obrambne zmogljivosti držav vzhodnega partnerstva, kot je preprečevanje hibridnih groženj;

25. spodbuja države članice, naj dodatno okrepijo vojaško odpornost Ukrajine z dobavo orožja tej državi, vključno s protitankovskim, protiletalskim in protitankovskim orožjem; pozdravlja odločitev vseh držav članic, na podlagi katere so Ukrajini dobavile smrtonosno opremo, da bi okrepile njene zmogljivosti za obrambo suverenosti in ozemeljske celovitosti;

26. pozdravlja ustanovitev celice za usklajevanje v okviru vojaškega štaba EU; priznava, da je Poljska postala logistično vozlišče, odgovorno za vso materialno in finančno oskrbo ukrajinskim oboroženim silam; spodbuja države članice, naj nujno ukrepajo pri povečanju in prerazporeditvi osebja in opreme v vzhodnih državah članicah EU, zlasti varne komunikacijske opreme, medicinske opreme in naprednega orožja;

27. spodbuja Komisijo, naj v okviru inovativnega finančnega odziva na rusko agresijo proti Ukrajini oceni, kdaj bi bila potrebna revizija večletnega finančnega okvira, in med drugim pregleda večje izdatke za obrambo, opustitev ruskih ogljikovodikov, ublažitev socialno-ekonomskih posledic vojne za državljane EU in odpis dolga, poleg stalnega zagotavljanja vojaške pomoči državam vzhodnega partnerstva prek evropskega mirovnega instrumenta;

28. pozdravlja, da je Komisija odobrila novi program nujne makrofinančne pomoči za Ukrajino v vrednosti do 1,2 milijarde EUR, ki bo prispeval k povečanju makroekonomske stabilnosti in splošne odpornosti te države v luči ruske agresije proti Ukrajini in njenega učinka na ekonomske razmere; je seznanjen, da so EU in evropske finančne institucije tej državi od leta 2014 dodelile več kot 17 milijard EUR v nepovratnih sredstvih in posojilih;

29. poziva Komisijo, naj okrepi spremljanje režimov sankcij, da bi zagotovila spoštovanje veljavnih režimov sankcij;

Krepitev sodelovanja z institucijami in orodij

30. poziva države članice in zaveznice Nata, naj izkoristijo vsa možna sredstva za podporo krepitvi vojaškega in varnostnega sodelovanja z državami vzhodnega partnerstva, saj brez tega ni mogoče zagotoviti varnosti in stabilnosti v regiji; pozdravlja Natovo politiko odprtih vrat z ohranjanjem tesnih političnih in operativnih stikov s sodelujočimi državami, ki si prizadevajo za članstvo, torej Ukrajino in Gruzijo;

sreda 8. junija 2022

31. poudarja pomen intenzivnih posvetovanj in tesnejšega sodelovanja med EU in Natom, kar zadeva zaostrovanje razmer, na primer zaradi trenutne ruske agresije proti Ukrajini; poudarja, da bi moralo to sodelovanje spoštovati varnostne ureditve v vseh državah članicah ter temeljiti na enotnosti in solidarnosti med njimi ter na spoštovanju načel, povezanih z obstoječo evropsko varnostno strukturo in mednarodnim pravom, vključno s suverenostjo in ozemeljsko celovitostjo sosednjih držav; poziva čezatlantsko skupnost, naj okrepi in razširi sedanja in prihodnja prizadevanja za zoperstavljanje neposrednim in posrednim ruskim napadom in dejavnostim, usmerjenim proti Ukrajini, Gruziji in Republiki Moldaviji;
32. poziva EU, naj okrepi sodelovanje z Natom, tudi prek prihodnje skupne izjave o sodelovanju med EU in Natom, pri podpiranju krepitve obrambnih in varnostnih zmogljivosti naših partnerjev v vzhodnem sosedstvu; pozdravlja okrepljeno sodelovanje med Združenimi državami Amerike, EU in njenimi državami članicami ter intenzivne razprave v okviru Nata o varnosti Evrope;
33. poziva ESZD, naj ocenjevalna poročila, ocene ogroženosti in politična sporočila usklajuje z veleposlaništvu držav članic in pisarnami Nata za stike v državah vzhodnega partnerstva;
34. je zaskrbljen, ker ena članica Nata zavlačuje dostop Ukrajine do Natove agencije za podporo in javno naročanje kljub nujnim potrebam in iz razlogov, ki niso povezani s trenutnimi razmerami;
35. je zaskrbljen, ker država članica Nata blokira razprave med Natom in Ukrajino na ministrski ravni, s čimer preprečuje razvoj tega partnerstva;
36. spodbuja podpredsednika/visokega predstavnika, naj v prihodnjem dialogu o varnosti in obrambi med EU in ZDA, dialogu med EU in ZDA o Rusiji ter dialogu med EU in ZDA o Kitajski posebno pozornost nameni varnosti na območju vzhodnega partnerstva; ugotavlja, da je varnostni dialog med EU in ZDA pomembna priložnost, da se karseda poveča dodana vrednost čezatlantskih odnosov na področju varnosti in obrambe ter da se nameni dovolj časa in sredstev za izboljšanje varnostnega okolja v regiji vzhodnega partnerstva; ugotavlja, da demokratično, stabilno in proevropsko vzhodno partnerstvo velja za grožnjo kremeljskemu režimu in je zato – zlasti Ukrajina – pod političnim in vojaškim pritiskom; opozarja, da o evropski varnostni ureditvi ni mogoče razpravljati brez evropskih držav; poudarja, da je stabilnost regije vzhodnega partnerstva bistvena za varnost celotne evropske celine;
37. poziva EU, naj podpre visokokakovostne neodvisne medije in novinarje v državah vzhodnega partnerstva, da bi okrepili pluralizem, svobodo medijev in pravno državo, se zoperstavili dezinformiranju ter povečali splošno odpornost demokratičnih družb v teh državah;
38. je zaskrbljen zaradi vse večjega prirejanja informacij, dezinformacij in hibridnih groženj, ki izvirajo zlasti iz Rusije, pa tudi s strani drugih akterjev, neposredno vplivajo na več območij ter misij SVOP in destabilizirajo celotne regije;
39. obžaluje prizadevanja ruskih oblasti, da bi med svojim prebivalstvom ohranile popolno tajnost o potekajoči agresiji proti Ukrajini, zlasti s tem, da so agresijo proti Ukrajini označile za „posebno operacijo“, odpravile svobodo tiska ter uvedle stroge pravne sankcije proti posameznikom in neodvisnim medijem;
40. poudarja, da morajo EU in njene države članice okrepiti sodelovanje s partnericami vzhodnega partnerstva, zlasti na področju strateškega komuniciranja ter boja proti dezinformacijam in manipulaciji z informacijami, pa tudi proti zlonamernemu tujemu vmešavanju, da bi okrepili državno in družbeno odpornost ter se borili proti slabitvi in razdrobljenosti družb in institucij;
41. poziva EU, naj spodbudi projekte za vlade, civilne družbe, nevladne organizacije in druge akterje iz pridruženih držav vzhodnega partnerstva, ki jim bodo pomagali v boju proti dezinformacijam in hibridnim grožnjam, tudi s pomembnim delom oddelka ESZD za strateško komuniciranje (StratCom), z njenimi projektnimi skupinami, obveščevalnim in situacijskim centrom EU (EU INTCEN) in hibridno fuzijsko celico, sistemom hitrega obveščanja, sodelovanjem, ki je vzpostavljeno na upravni ravni med ESZD, Komisijo in Parlamentom, ter z mrežo proti dezinformacijam pod vodstvom Komisije in upravno delovno skupino Parlamenta za boj proti dezinformacijam; spodbuja države članice, naj sodelovanje pridruženih držav vzhodnega partnerstva razširijo, da bo vključevalo Evropski center za preprečevanje hibridnih groženj;

sreda 8. junija 2022

42. poudarja, da je treba nujno okrepiti sodelovanje med EU in partnericami iz vzhodnega partnerstva na področjih strateškega komuniciranja, boja proti dezinformacijam in manipuliranju z informacijami ter zoper vsakršno tuje zlonamerno vmešavanje;

43. poziva ESZD, naj poveča zmogljivost delegacij EU v državah vzhodnega partnerstva, da bi razkrinkale kampanje dezinformiranja, ki jih usklajujejo tuji državni akterji, zlasti Rusija, ter ogrožajo demokratična načela; poziva, naj se nujno oblikuje strukturiran odziv misij SVOP na te grožnje, saj gre za poskus njihove delegitimizacije;

44. poziva Svet, Komisijo in ESZD, naj preučijo možnosti za spodbujanje krepitev kibernetских zmogljivosti naših partnerjev, kot je prilagoditev svetovalnih mandatov, da bodo vključevali specializirano usposabljanje za boj proti dejavnostim hibridnega vojskovanja in dezinformacijskim kampanjam, kibernetско vojskovanje in analizo OSINT, s čimer bi poskrbeli, da bodo države vzhodnega partnerstva izboljšale tehnično infrastrukturo, potrebno za kibernetско odpornost; spodbuja začetek civilnih kibernetских misij; je seznanjen s pomembnim usposabljanjem, ki ga izvaja Evropska akademija za varnost in obrambo na področju kibernetiske obrambe, in pozdravlja ciljno usmerjeno usposabljanje in izobraževanje, ki ga akademija organizira za partnerje iz vzhodnega partnerstva;

45. spodbuja EU, naj okrepi politike kibernetiske varnosti, saj je velika možnost, da se bo agresija v Ukrajini zaostri do nepredstavljenih meja, tudi zaradi tretjih strani;

46. priznava vlogo civilne družbe pri oblikovanju politike in nadzoru reforme varnostnega sektorja ter poziva, naj se jo še naprej podpira in financira ter, kadar okoliščine to dopuščajo, vključi v pomembne projekte, da se spodbudi večja odgovornost in preglednost obrambnega in varnostnega sektorja;

47. poziva Komisijo, ESZD in države članice, naj povečajo prepoznavnost misij SVOP v vzhodnem partnerstvu z okrepitevijo strateškega komuniciranja, proaktivnim bojem proti dezinformacijam, katerih tarča so, ter tako, da misije, predvsem pa delegacije EU, vključita v svoja politična sporočila, javno dostopne dokumente in sodelovanje z mednarodnimi mediji;

48. poudarja, da mora EU okrepiti svoje institucionalne zmogljivosti za preprečevanje konfliktov, mediacijo, dialog in umiritev razmer v regiji vzhodnega partnerstva; poudarja, da bi EU lahko imela večjo vlogo pri sprejemanju ukrepov za krepitev zaupanja in bi lahko potem sodelovala v prizadevanjih za spravo; poziva države članice in ESZD, naj si prizadevajo tudi za izboljšanje usposabljanja in krepitev zmogljivosti držav vzhodnega partnerstva na področju nadzora nad orožjem, razoroževanja in neširjenja orožja; v zvezi s tem izreka pohvalo centru odličnosti EU za zmanjševanje kemičnih, bioloških, radioloških in jedrskih tveganj v Tbilisiju; poziva Komisijo, naj poveča krepitev zmogljivosti partnerjev iz vzhodnega partnerstva za povečanje odpornosti njihovih kritičnih subjektov, in sicer s skupnimi dejavnostmi usposabljanja in izmenjavo najboljših praks;

49. pozdravlja koncept EU o kulturni dediščini v konfliktih in krizah; meni, da lahko SVOP prispeva k reševanju varnostnih izzivov, povezanih z ohranjanjem in varstvom kulturne dediščine, ter pozdravlja možnosti za preučitev razvoja teh prizadevanj v regiji vzhodnega partnerstva; ugotavlja, da bi vključitev vidika varstva kulturne dediščine in medkulturnega dialoga v mandat misije koristila procesu reševanja sporov in sklepanju vzdržnih rešitev;

50. spodbuja države članice, naj zagotovijo, da bo digitalni prehod v državah vzhodnega partnerstva zaščiten pred zlonamernimi dejavnostmi, in s tem podpira nadaljnjo uporabo obstoječih vodilnih pobud EU za krepitev kibernetских zmogljivosti v regiji (CyberEast in EU4Digital), da se vključi vzpostavitev pravnih in upravnih struktur za certificiranje programske in strojne opreme ter za usklajevanje nacionalnih skupin CERT ter kibernetско forenzičnih in preiskovalnih organov po vsej Evropi; poziva Evropski industrijski, tehnološki in raziskovalni kompetenčni center za kibernetско varnost, naj tesno sodeluje z vzhodnimi partnericami EU, da bi izboljšal kibernetско varnost v tej regiji; poziva Svet, naj v sodelovanju z Ukrajino okrepi vzajemno kibernetско varnost ter odpornost na kibernetiske grožnje in hibridne napade;

51. spodbuja vse države članice, naj pokažejo več politične volje in solidarnosti ter na misije SVOP v pridruženih državah vzhodnega partnerstva napotijo zadostno število dobro usposobljenega in kvalificiranega osebja, da bi zagotovile zastopanost velikega števila držav članic v misijah po vsej regiji in spodbudile večje sodelovanje držav, ki niso članice EU,

sreda 8. junija 2022

v teh misijah, zlasti držav, ki so gostile uspešno zaključene misije SVOP in bolje razumejo lokalne okoliščine; pozdravlja sodelovanje večine partnerskih držav vzhodnega partnerstva v misijah in operacijah SVOP v tretjih državah v skladu z evropskimi interesi in vrednotami; odobrava sodelovanje večjega števila držav članic s partnerji vzhodnega partnerstva na področju varnosti, kot je litvansko-poljsko-ukrajinska brigada;

52. pozdravlja napotitev vojaških svetovalcev v misije in delegacije EU ter spodbuja prizadevanja za nadaljnjo krepitev strokovnega znanja na področju varnosti in obrambe v delegacijah EU;

53. meni, da je ruska agresija proti Ukrajini svarilni klic evropski obrambi in da je treba prihodnjim misijam skupne varnostne in obrambne politike v regiji vzhodnega partnerstva zagotoviti več sredstev, zastaviti ambicioznejše cilje zanje in pregledati njihove mandate, da bodo kos izzivom, s katerimi se soočajo, in da bodo dosegle zastavljene cilje;

54. spodbuja države članice, naj vzpostavijo učinkovitejše zmogljivosti za izmenjavo obveščevalnih podatkov znotraj misij SVOP in med njimi ter naj posebno pozornost namenijo okrepljenemu sodelovanju in napotitvi osebja iz Europol in Interpola na sedež misij SVOP, da bi olajšali nemoteno izmenjavo obveščevalnih podatkov;

55. poziva ESZD, MPCC, CPCC in poveljstva SVOP, naj spodbujajo novo kulturo razumevanja med civilnimi in vojaškimi partnerji na podlagi okrepljenih institucionalnih odnosov ter skupne ozaveščenosti in ocenjevanja, da bi razvili celovit okvir in kulturo načrtovanja;

56. spodbuja sedež misij SVOP, naj poziva k tesnejšim sinergijam z nacionalnimi skupnimi centri za usposabljanje in ocenjevanje v državah vzhodnega partnerstva;

57. poziva CPCC, MPCC, Vojaški odbor EU (VOEU) in Vojaški štab EU (VŠEU), naj čim prej razvijejo model za ustvarjanje in izmenjavo najboljših praks in znanja v zvezi s koncepti načrtovanja kampanj ali misij s partnerji, ki so bistveni za uspeh kampanje, zlasti kar zadeva ocene ogroženosti in tveganj, zgodnje opozarjanje in strateško predvidevanje;

58. poziva Komisijo, ESZD, zlasti CPCC, in VOEU, naj se bolje prilagodijo oblikovanju medagencijskih delovnih skupin z vadbo in usposabljanjem; meni, da ima SVOP zaradi dostopa do načrtovanja, sredstev in logistike potencial za to, da se jo uporabi kot vadbeno vozlišče družbene odpornosti in okrevanja v luči nesreč, ki jih povzroči človek, in naravnih nesreč;

59. poziva CPCC in MPCC, naj poudarita pomen strokovnega civilno-vojaškega izobraževanja za vse osebje misij SVOP; nujno poziva EU in države članice, naj osebju, ki sodeluje v misijah SVOP, zagotovijo ustrezno opremo in usposabljanje, da bo postalo pazljivše in odpornejše; spodbuja Komisijo, naj vojaški Erasmus razširi na častnike iz vzhodnega partnerstva, da bodo lahko financirali študij na vojaških akademijah po vsej EU; poziva EU, naj preuči možnost razširitve vloge Evropske akademije za varnost in obrambo, da bi olajšali usposabljanje častnikov oboroženih sil in usposabljanje na področju nacionalne obrambne; spodbuja doslednejše in bolj strukturirano sodelovanje ustreznega osebja na tečajih Evropske akademije za varnost in obrambo ter sodelovanje z mehanizmi, kot je program za poklicni razvoj;

60. spodbuja razširitev vojaškega programa Erasmus z vključitvijo častnikov iz držav vzhodnega partnerstva, tudi za financiranje njihovega študija na vojaških akademijah po vsej EU;

61. spodbuja sedež misij SVOP, naj poziva k tesnejšim sinergijam z nacionalnimi skupnimi centri za usposabljanje in ocenjevanje v pridruženih državah vzhodnega partnerstva, kot so skupna poveljniška mesta in vaje osebja za možne scenarije, ki vključujejo civilne in vojaške voditelje iz držav članic EU, osebje misij SVOP in pridružene države vzhodnega partnerstva;

62. poziva Komisijo, ESZD, CPCC in MPCC, naj izboljšajo sinergije z drugimi področji politike in ustreznimi deležniki, da bi okrepili preventivno utrjevanje miru, preventivno diplomacijo, zgodnje opozarjanje, krepitev zaupanja in odpornost državljanov proti dezinformacijam; spodbuja države članice, naj razmislijo o skupnih vajah z državami vzhodnega partnerstva na področjih, kot so pomorske vaje, skupne operacije podpore iz zraka ter podpora miru;

sreda 8. junija 2022

63. izraža zaskrbljenost in poziva k obravnavi prevladujoče politizacije obrambnih sil v nekaterih državah vzhodnega partnerstva in političnih vplivov nanje, ki so razlog za politično motivirana odpuščanja ali degradacije častnikov, ki so se izobrazevali in usposabljali v programih, ki jih podpirajo EU, države članice in druge partnerske države;

64. poudarja, kako pomembno je, da EU spodbuja vlogo žensk in mladih pri vzpostavljanju miru v regiji vzhodnega partnerstva, pa tudi izvajanje agende o ženskah, miru in varnosti ter agende za mlade, mir in varnost v tej regiji; poudarja, da so potrebne izmenjave dobre prakse, kar zadeva enakost spolov in vidike vojaških operacij in civilnih misij (zasnova, načrtovanje, analiza, uravnotežena zastopanost spolov v osebju itd.), in sicer z uporabo obveznih usposabljanj EU za osebje misij in operacij SVOP ter z imenovanjem posebnih svetovalcev za enakost spolov za vsako misijo in operacijo SVOP;

Zagotavljanje dodatnih političnih in strateških zmogljivosti SVOP na območju vzhodnega partnerstva

65. poziva Komisijo, ESZD in zlasti CPCC, naj zagotovijo, da bo misija EUAM kot prednostno nalogo ohranila reformo ukrajinske varnostne službe, in razširijo obseg sodelovanja z ukrajinsko varnostno službo na področju kibernetске varnosti, boja proti terorizmu in hibridnih groženj, potem ko bodo izredne razmere preklicane;

66. spodbuja države članice in EU, naj sodelovanje misije EUAM razširijo na vse protikorupcijske strukture, ki sodelujejo pri reformi sektorja civilne varnosti in vključijo protikorupcijski aparat Ukrajine, nacionalno agencijo za preprečevanje korupcije in vrhovno protikorupcijsko sodišče, bodisi v obliki usposabljanja in inštrukcij bodisi z izmenjavo najboljše prakse in skupnega določanja prihodnjih prednostnih nalog; spodbuja države članice, naj predstavnikom ukrajinskih služb in uprave priporočijo vključitev v tečaje stalnega usposabljanja, študije primerov korupcije in analize razlogov za neuspeh preiskav ter neuspehe, ker storilci za kršitve ne odgovarjajo, da bi osebju, ki ima protikorupcijske pristojnosti, pomagali preprečiti ponavljanje preteklih napak; pozdravlja prilagodljivost misij skupne varnostne in obrambne politike pri odzivanju na rusko agresijo;

67. poziva Komisijo, ESZD in CPCC, naj zagotovijo, da bo misija EUAM tudi potem, ko bodo izredne razmere preklicane, še naprej dajala prednost reformi ukrajinske nacionalne varnostne službe (SSU), da bi zagotovili večji nadzor, zmanjšali preiskovalna pooblastila in število centrov za pridržanje pred sojenjem ter zmanjšali in demilitarizirali nacionalno varnostno službo;

68. spodbuja države članice in EU, naj povečajo podporo za digitalizacijo misije EUAM, ki je povezana z reformo sektorja civilne varnosti v Ukrajini, z usposabljanjem in zagotavljanjem tehnologij, ki podpirajo register podatkov, upravljanje človeških virov in postopke sodnega evidentiranja za pomoč pri preglednosti, krepitvi zaupanja skupnosti in boju proti korupciji; pozdravlja, da je misija EUAM zavezana krepitvi vloge žensk v organih kazenskega pregona;

69. opozarja, da je treba razširjene mandate pospremiti z ustreznimi viri; je zaskrbljen zaradi tveganja razpršenosti, če bo misija EUAM zajemala široke sektorje, vendar ne bo imela ustreznih sredstev za izpolnjevanje svojih nalog; spodbuja države članice, naj okrepijo strokovno komponento EUAM s predstavniki posebnih služb, da bi učinkovito izvajale reforme in zagotavljale praktične nasvete;

70. poziva k razširitvi mandata misije EUAM na področjih boja proti hibridnim grožnjam, strateškega komuniciranja, digitalne tehnologije in kibernetске varnosti, da bi okrepiли zmogljivost ukrajinskih vladnih institucij za boj proti informacijskim grožnjam, kot so uporaba komunikacij za spodkopavanje zaupanja v javne institucije, širjenje napačnih informacij in sovražne propagande, polarizacija družbe in oblikovanje negativnega dojemanja Ukrajine v svetu;

71. spodbuja države članice, naj povečajo podporo Ukrajini pri njenih prizadevanjih za odpor proti ruski agresiji in nadaljnje reforme obrambnega sektorja, ki je v postopku temeljite prenovе, kar bo imelo dolgoročne posledice za ukrajinske oborožene sile, njihovo zmožnost zagotavljanja varnosti Ukrajine ter zaupanje in samozavest javnosti; poziva države članice, naj po političnem dogovoru med Ukrajino in Rusijo nemudoma sprejmejo sklep o začetku vojaške svetovalne

sreda 8. junija 2022

misije in misije za usposabljanje v okviru SVOP, da bi Ukrajini pomagale pri operacijah na gosto poseljenih mestnih bojnih območjih, pri asimetričnem in kibernetnem vojskovanju ter pri reformi njenega sistema strokovnega vojaškega izobraževanja, ki je najpomembnejše področje za spodbujanje sprememb in omogočanje trajnosti preobrazbe obrambnega sistema;

72. poziva EU in države članice, naj se ostreje javno odzovejo na provokacije zoper EUMM, zlasti na kršitve premirja; opozarja, da je misija EUMM pooblaščen, da pokriva celotno ozemlje Gruzije v njenih mednarodno priznanih mejah, in vztraja pri neoviranem dostopu do gruzijskih regij Abhazije in Južne Osetije;

73. poziva Komisijo in ESZD, naj sedežu misije EUMM zagotovita ustrezna sredstva, zlasti varne informacijske in komunikacijske kanale, opremo za nočno gledanje, boljše kakovost posnetkov in izboljšane zmogljivosti za zbiranje in analizo obveščevalnih podatkov iz javnih virov (OSINT);

74. poziva Svet, naj ohrani misije EUAM, EUMM in EUBAM, dokler bo to potrebno, pri čemer se naj opira na redne ocene njihovega izvajanja in potreb glede na prednostne naloge SVOP, ter podpira njihovo strukturo obnovljivih mandatov, ki omogoča lažje prilagajanje spremembam dejstev na terenu; poziva k rednemu ocenjevanju potreb drugih ali dopolnilnih misij glede na prednostne naloge SVOP;

75. znova poudarja, da EU podpira suverenost in ozemeljsko celovitost Republike Moldavije, pa tudi prizadevanja v okviru pogajalskega procesa 5+2, da bi dosegli mirno, trajno, celovito in politično rešitev pridnestrškega konflikta, ki bi temeljila na spoštovanju suverenosti in ozemeljske celovitosti Republike Moldavije znotraj njenih mednarodno priznanih meja, Pridnestrju pa podelili posebni status, ki bi zagotavljal varstvo človekovih pravic tudi na ozemljih, ki trenutno niso pod nadzorom ustavnih oblasti; opozarja, da je Generalna skupščina OZN 22. junija 2018 sprejela resolucijo, v kateri je pozvala Rusko federacijo, naj brezpogojno umakne svoje čete in oborožene sile z ozemlja Republike Moldavije, ter ponovno potrjuje, da podpira takojšen začetek izvajanja te resolucije;

76. izraža zaskrbljenost zaradi nedavnih dogodkov na ozemlju pridnestrške regije in jih obsoja kot nevarne provokacije v zelo nestabilnih varnostnih razmerah; poziva k miru, da bi ohranili varnost in blaginjo ljudi, ki živijo na obeh straneh reke Dnester in v sosednjih državah;

77. izraža veliko zaskrbljenost zaradi stalnih napetosti na meji med Armenijo in Azerbajdžanom po nasilnem konfliktu jeseni 2020; poziva Svet in ESZD, naj še naprej gradita zaupanje, zmanjšujeta napetosti ter si prizadevata za mirno rešitev spora med Armenijo in Azerbajdžanom; poudarja, kako pomembni so polna izmenjava in izpustitev pridržanih, obravnavanje primerov pogrešanih oseb, pomoč pri humanitarnem razminiranju, zagotavljanje varnega in prostega gibanja civilistov v Gorskem Karabahu, pomoč prebivalstvu, ki ga je prizadel konflikt, ukrepi krepitve zaupanja, medosebni stiki ter podpiranje prizadevanj za obnovo, prav tako pa opozarja, da bi ohranjanje kulturne dediščine in medkulturni dialog koristila procesu reševanja konflikta; meni, da posledice teh sovražnosti in prisotnost t. i. pripadnikov ruskih mirovniških sil ne bi smele vplivati na politični razvoj dogodkov v Armeniji in prihodnost programa reform te države;

78. pozdravlja izid srečanja na visoki ravni med predsednikom Evropskega sveta Charlesom Michelom, predsednikom Republike Azerbajdžan Ilhamom Alijevim in predsednikom vlade Republike Armenije Nikolom Pašinjanom 14. decembra 2021, na katerem sta oba voditelja ponovno potrdila, da sta pripravljena obravnavati odprta dvostranska vprašanja in začeti pogajanja o določitvi meje, za kar je EU pripravljena ponuditi tehnično pomoč; poziva Komisijo, ESZD in države članice, naj spodbujajo začetek pogajanj o razmejitvi in demarkaciji državnih meja ter vzdržnem sporazumu, ki bo privedel do mirnega sobivanja;

79. poziva EU in države članice, naj ne dopustijo, da bi postal konflikt med Azerbajdžanom in Armenijo neobvladljiv;

80. poziva Komisijo, naj prepreči vsakršno uporabo nezakonitih tehnologij za nadzor ali njihovo financiranje s sredstvi EU, ter poziva EU in države članice, naj sodelujejo z azerbajdžansko vlado, da bi se končala uporaba tovrstne nezakonite tehnologije za nadzor in represivna kibernetna varnost;

sreda 8. junija 2022

81. izraža globoko zaskrbljenost zaradi destabilizacijskih in terorističnih dejanj nekaterih držav, zlasti Irana, na južnem Kavkazu; odločno obsoja vsa teroristična dejanja; pozdravlja varnostno sodelovanje med EU, njenimi državami članicami in državami vzhodnega partnerstva ter v celoti podpira nadaljnje poglobljanje sodelovanja na področju boja proti terorizmu; poziva ESZD, naj čim prej začne varnostni dialog z Armenijo, kot ga že izvaja z Azerbajdžanom; poziva EU in države članice, naj ne dopustijo, da bi konflikt med Azerbajdžanom in Armenijo ostal nerešen;

82. poudarja vse večjo vlogo, ki jo ima Kitajska v regiji vzhodnega partnerstva, na primer s sklenitvijo sporazuma o prosti trgovini z Gruzijo; poudarja, da mora EU opraviti strateško oceno o tem, kako lahko ta vse večja vloga učinkuje na vpliv EU v državah vzhodnega partnerstva in sodelovanje z njimi;

83. poziva ESZD, naj spremlja vse večjo navzočnost Kitajske v državah vzhodnega partnerstva, tudi posledice (in morebitne posledice) za notranjo varnost teh držav ter širše geopolitične razmere;

84. se zaveda, da Peking nasprotuje gospodarskim sankcijam proti Rusiji zaradi Ukrajine, prav tako pa trdi, da so enostranske in da jih varnostni svet ZN ni odobril; poudarja, da Kitajska še ni obsodila ruskih dejanj v Ukrajini ali priznala, da je Rusija napadla Ukrajino; ugotavlja, da na Kitajskem državna televizija večinoma ignorira agresijo v Ukrajini, za invazijo pa krivi ZDA in Nato;

85. poziva k takojšnjemu embargu na uvoz ruske nafte, premoga, jedrskega goriva in plina ter k popolni opustitvi plinovodov Severni tok I in II; poudarja, da je Severni tok II pomembno orodje, s katerim lahko Rusija poveča svoj politični in gospodarski vpliv na države članice in države vzhodnega partnerstva; ugotavlja, da obstaja velik potencial za uporabo biogoriv v državah vzhodnega partnerstva, ki bi lahko bolje izkoristile različne obnovljive vire energije kot sredstvo za zmanjšanje energetske odvisnosti;

86. pozdravlja pripravljenost, izraženo na zadnjem vrhu vzhodnega partnerstva decembra 2021, da se preuči možnost okrepljenega sektorskega sodelovanja z zainteresiranimi pridruženimi partnerji iz vzhodnega partnerstva na področju energetske varnosti; poudarja, da je podnebna varnost področje, na katerem bi lahko EU in vzhodno partnerstvo bolj sodelovala;

87. spodbuja države članice, naj razmislijo o ustanovitvi posebnega sklada za podnebje za vzhodno partnerstvo, ki bi vključeval čezmejno in regionalno sodelovanje, zaščito biotske raznovrstnosti, trajnostno rabo naravnih virov, raziskave in izobraževanje ter posebej poudarjal krepitev zmogljivosti na področju zelenih tehnologij na podlagi najboljših praks v državah članicah;

o

o o

88. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Evropskemu svetu, Svetu Evropske unije, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, agencijam EU, ki delujejo na področjih obrambe in kibernetске varnosti, generalnemu sekretarju Nata ter nacionalnim parlamentom držav članic.

četrtek 9. junija 2022

P9_TA(2022)0237

Stanje človekovih pravic v Xinjiangu in tamkajšnje policijske kartoteke

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o stanju človekovih pravic v Xinjiangu in tamkajšnjih policijskih kartotekah (2022/2700(RSP))

(2022/C 493/07)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij in poročil o razmerah na Kitajskem, zlasti tistih, z dne 17. decembra 2020 o prisilnem delu in položaju Ujgurov v avtonomni ujgurski regiji Xinjiang ⁽¹⁾ ter z dne 19. decembra 2019 o položaju Ujgurov na Kitajskem (kitajski dokumenti) ⁽²⁾,
  - ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,
  - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah z dne 16. decembra 1966,
  - ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2020/1998 ⁽³⁾ in Sklepa Sveta (SZVP) 2020/1999 z dne 7. decembra 2020 ⁽⁴⁾ o omejevalnih ukrepih proti hudim kršitvam in zlorabam človekovih pravic,
  - ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah iz leta 1989,
  - ob upoštevanju 36. člena ustave Ljudske republike Kitajske, ki vsem prebivalcem zagotavlja pravico do svobode veroizpovedi, in 4. člena, ki jamči pravice etničnih manjšin,
  - ob upoštevanju člena 144(5) in člena 132(4) Poslovnika,
- A. ker bi morale biti spodbujanje in spoštovanje človekovih pravic, demokracije in načel pravne države v središču odnosov EU s Kitajsko ter v skladu z zavezo EU, da bo pri svojem zunanjem delovanju podpirala te vrednote, in z zavezo Kitajske, da jih bo vključila v svoj razvoj in mednarodno sodelovanje;
- B. ker so Mednarodni konzorcij preiskovalnih novinarjev in več mednarodnih medijskih hiš, vključno z BBC, španskim *El País*, francoskim *Le Monde* in nemškimi *Der Spiegel*, dobili vpogled v policijske kartoteke iz Xinjianga;
- C. ker so odgovorne kitajske oblasti zanikale obtožbe o množičnih in strukturnih kršitvah človekovih pravic v Xinjiangu;
- D. ker so v policijskih kartotekah iz Xinjianga podrobno dokumentirane – prvič tudi s številnimi fotografijami – razsežnosti sistematične, okrutne in samovoljne represije v avtonomni ujgurski regiji Xinjiang;
- E. ker ti dokumenti dokazujejo zavestno vlogo, dejavno podporo in neposredno vpletenost osrednje vlade v Pekingu, vključno z Xi Jinpingom in Li Keqiangom, ter vodilnih uradnikov avtonomne ujgurske regije Xinjiang v zvezi s politiko množičnega zapiranja v taborišča v Xinjiangu; ker dokumenti kažejo tudi, da je predsednik Xi Jinping zavestno in dejavno podpiral kampanje za „prevzgojo, odločen pregon in odpravljanje terorizma“ v Xinjiangu, kot tudi nenehne izdatke za nove centre za pridržanje in osebe za obvladovanje pritoka zapornikov;

⁽¹⁾ UL C 445, 29.10.2021, str. 114.

⁽²⁾ UL C 255, 29.6.2021, str. 60.

⁽³⁾ UL L 410 I, 7.12.2020, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 410 I, 7.12.2020, str. 13.

četrtek 9. junija 2022

- F. ker so organizacija Uyghur Tribunal ter drugi verodostojni, neodvisni preiskovalni organi in raziskovalne organizacije ugotovili, da hude in sistemske kršitve človekovih pravic Ujgurov in drugih etničnih turških ljudstev na Kitajskem pomenijo mučenje, hudodelstvo zoper človečnost in genocid⁽⁵⁾; ker so ameriška vlada in zakonodajni organi v ZDA, Kanadi, Združenem kraljestvu, na Nizozemskem, v Belgiji, Franciji, Litvi, na Češkem in Irskem prišli do podobnih ugotovitev;
- G. ker različne nevladne organizacije že od leta 2017 poročajo, da Kitajska izvaja množično pridržanje Ujgurov, Kazahov in drugih pretežno muslimanskih etničnih skupin v Xinjiangu;
- H. ker je treba grozodejstva nad Ujguri obravnavati v okviru širše represivne in nasilne notranje ter zunanje kitajske politike;
1. najostreje obsoja dejstvo, da je ujugrska skupnost v Ljudski republiki Kitajski sistematično zatirana z nasilnimi ukrepi, vključno z množičnimi deportacijami, politično indoktrinacijo, ločevanjem družin, omejevanjem verske svobode, kulturnim uničevanjem in obsežnim nadzorom;
  2. izjavlja, da verodostojni dokazi o ukrepih za načrtno preprečevanje rojstev in ločevanje ujugurskih otrok od družin pomenijo hudodelstvo zoper človečnost in predstavljajo resno nevarnost, da bo storjen genocid; poziva kitajske oblasti, naj prenehajo izvajati vladne programe prisilnega dela in množične prisilne sterilizacije in naj nemudoma prenehajo izvajati vse ukrepe za preprečevanje rojstev med ujugurskim prebivalstvom, vključno s prisilnimi splavi ali sankcijami proti kršitvam nadzora rojstev;
  3. izraža resno zaskrbljenost zaradi pretiranih in samovoljnih zapornih kazni, izrečenih zaradi obtožb terorizma ali ekstremizma, zaradi česar je bilo po podatkih policijskih kartotek iz Xinjianga leta 2018 pridržanih 22 000 oseb, kar je 12 % odraslega ujugurskega prebivalstva v okrožju Konašeher⁽⁶⁾; izraža zaskrbljenost zaradi domnevnih obtožb o sistematičnih posilstvih, spolnih zlorabah in mučenju žensk v kitajskih prevzgojnih taboriščih;
  4. poziva kitajsko vlado, naj takoj opusti prakso samovoljnih pridržanj Ujgurov in pripadnikov drugih turških ljudstev brez obtožnice, sojenja ali obsodbe zaradi kaznivih dejanj, naj zapre vsa taborišča in centre za pridržanje, naj pridržane osebe takoj in brezpogojno izpusti ter naj ujugurske otroke, ki so bili prisilno preseljeni v državne internate, združi z njihovimi starši;
  5. opozarja, da je Kitajska ratificirala Konvencijo OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju, ki absolutno in brezpogojno prepoveduje mučenje in druge krute, nečloveške ali poniževalne kazni ali ravnanje;
  6. poziva kitajske oblasti, naj nemudoma in brezpogojno izpustijo ujugurskega raziskovalca in dobitnika nagrade Saharova za leto 2019 Ilhama Tohtija in zagotovijo, da bo medtem imel redne in neomejene stike z družino in odvetniki, ki jih bo sam izbral;
  7. znova poziva kitajske oblasti, naj neodvisnim novinarjem, mednarodnim opazovalcem in preiskovalnim organom, zlasti nosilcem mandata v posebnih postopkih Sveta OZN za človekove pravice in posebnemu predstavniku EU za človekove pravice, omogočijo prost, dejanski in neoviran vstop v avtonomno ujugursko regijo Xinjiang in v centre za pridržanje, da bi preverili kitajske trditve, da ti centri ne obstajajo več;

(5) <https://uyghurtribunal.com/wp-content/uploads/2021/12/Uyghur-Tribunal-Summary-Judgment-9th-Dec-21.pdf>;
https://14ee1ae3-14ee-4012-91cf-a6a3b7dc3d8b.usrfiles.com/ugd/14ee1a_3f31c56ca64a461592ffc2690c9bb737.pdf;
<https://newlinesinstitute.org/uyghurs/the-uyghur-genocide-an-examination-of-chinas-breaches-of-the-1948-genocide-convention/>
<https://www.ushmm.org/genocide-prevention/reports-and-resources/the-chinese-governments-assault-on-the-uyghurs>

(6) <https://www.washingtonpost.com/world/2022/05/24/xinjiang-michelle-bachelet-china-uyghur/>

četrtek 9. junija 2022

8. želi spomniti na predloge za posebno zasedanje Sveta OZN za človekove pravice oziroma nujno razpravo o vse slabših razmerah na področju človekovih pravic na Kitajskem ter sprejetju resolucije o uvedbi mehanizma za spremljanje in poročanje, k čemur je pozvalo več sto organizacij civilne družbe z vsega sveta;
9. obžaluje, da kitajske oblasti visoki komisarki OZN za človekove pravice Michelle Bachelet med obiskom na Kitajskem in v avtonomni ujgurski regiji Xinjiang niso dovolile nenadzorovanih stikov z neodvisnimi organizacijami civilne družbe in zagovorniki človekovih pravic ter vstopa v centre za pridržanje, zato ni bila priča celotni razsežnosti taborišč za politično prevzgojo v Xinjiangu; obžaluje, da komisarka med svojim obiskom ni jasno zahtevala odgovornosti kitajske vlade za kršitve človekovih pravic Ujgurov;
10. poziva visoko komisarko, naj nemudoma objavi dolgo pričakovano poročilo o kršitvah človekovih pravic v Xinjiangu, ki se bo opiralo na razpoložljive, obširne in vse številnejše dokaze o obsegu in resnosti kršitev človekovih pravic, ki so jih zagrešile kitajske oblasti;
11. poziva države članice in podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj hitro sprejmejo dodatne sankcije proti visokim kitajskim uradnikom, kot so Chen Quanguo, Zhao Kezhi, Guo Shengkun in Hu Lianhe, pa tudi proti drugim posameznikom in subjektom, ki so vpleteni v sistematčne kršitve človekovih pravic v avtonomni ujgurski regiji Xinjiang;
12. poziva Svet, naj kršitve človekovih pravic v Xinjiangu obravnava na naslednjem zasedanju Evropskega sveta, države G7 in G20 pa pozove, naj se prav tako posvetijo tej temi;
13. poziva EU in njene države članice, naj v skladu s konvencijo OZN o preprečevanju in kaznovanju genocida sprejmejo vse potrebne ukrepe za odpravo teh grozodejstev in zahtevajo odgovornost za storjena kazniva dejanja, tudi prek mednarodnih mehanizmov;
14. priznava, da je odnose med EU in Kitajsko vse bolj zaznamujeta gospodarska konkurenca in sistemska tekmovalnost; priznava, da so voditelji EU na nedavnem vrhu EU-Kitajska opozorili na hude kršitve v Xinjiangu, in poudarja, da je treba to vprašanje še naprej izpostavljati ob vsaki priložnosti in na najvišji ravni;
15. spodbuja EU in države članice, naj nujno opredelijo in ublažijo tveganja, povezana s kitajskim vmešavanjem v tujini; ostro obsoja vse oblike zatiranja v drugih državah in poskuse utišanja kitajskih oporečnikov in predstavnikov ujgurske skupnosti, ki prebivajo na tujem;
16. ponovno poziva države članice EU, najčasno prekinajo izvajanje pogodb o izročitvi s Kitajsko in Hongkongom;
17. poziva kitajske oblasti, naj vsem Ujgurom, ki želijo zapustiti Ljudsko republiko Kitajsko, dovolijo, da to storijo;
18. poziva Komisijo, naj predlaga prepoved uvoza vseh izdelkov, proizvedenih s prisilnim delom, in izdelkov kitajskih podjetij, za katera je znano, da izkoriščajo prisilno delo; ponovno izraža podporo ambiciozni direktivi o primerni skrbnosti podjetij glede trajnosti;
19. znova poziva EU in države članice, naj preverijo, ali subjekti, ki delujejo na notranjem trgu EU, neposredno ali posredno sodelujejo pri vzpostavljanju sistemov množičnega nadzora v Xinjiangu, upravljanju ali gradnji centrov za pridržanje manjšin v tej pokrajini ali pri izvajanju transakcij z osebami, za katere veljajo sankcije zaradi kršitev zoper Ujgure in druge manjšinske skupine v Xinjiangu; poudarja, da bi bilo treba, če se bo izkazalo, da to drži, sprožiti trgovinske ukrepe, onemogočiti sodelovanje pri javnih naročilih ter naložiti sankcije;

četrtek 9. junija 2022

20. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, vladam in parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju Združenih narodov, visoki komisarki OZN za človekove pravice ter vladi in parlamentu Ljudske republike Kitajske.

četrtek 9. junija 2022

P9_TA(2022)0238

Instrumentalizacija pravosodja v represivne namene v Nikaragvi

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o instrumentalizaciji pravosodja v represivne namene v Nikaragvi (2022/2701(RSP))

(2022/C 493/08)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Nikaragvi, zlasti tistih z dne 16. decembra 2021 ⁽¹⁾, 8. julija 2021 ⁽²⁾, 8. oktobra 2020, 19. decembra 2019 ⁽³⁾, 14. marca 2019 ⁽⁴⁾ in 31. maja 2018 ⁽⁵⁾,
  - ob upoštevanju izjav podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko v imenu EU z dne 15. avgusta 2021, 8. novembra 2021 in 14. marca 2022,
  - ob upoštevanju izjav visoke komisarke OZN za človekove pravice na 48. in 49. zasedanju Sveta OZN za človekove pravice in letnega poročila o človekovih pravicah v Nikaragvi z dne 7. marca 2022,
  - ob upoštevanju izjav Medameriške komisije za človekove pravice z dne 23. junija 2021, 20. novembra 2021 in 11. februarja 2022,
  - ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,
  - ob upoštevanju smernic EU o zagovornikih človekovih pravic iz junija 2004, kot so bile posodobljene leta 2008,
  - ob upoštevanju Sporazuma o pridružitvi med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Srednjo Ameriko na drugi strani (v nadaljnjem besedilu: pridružitveni sporazum med EU in Srednjo Ameriko),
  - ob upoštevanju uredb in sklepov Sveta o omejevalnih ukrepih proti hudim kršitvam in zlorabam človekovih pravic v Nikaragvi,
  - ob upoštevanju Ameriške konvencije o človekovih pravicah iz leta 1969 (Pakt iz San Joséja),
  - ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah, standardnih minimalnih pravil OZN za ravnanje z zaporniki (pravila Nelsona Mandele), pravil OZN za ravnanje z zapornicami in ukrepe brez odvzema prostosti za storilke kaznivih dejanj (bangkoška pravila) in Dunajske konvencije,
  - ob upoštevanju resolucije A/HRC/49/L.20 o spodbujanju in varstvu človekovih pravic v Nikaragvi, ki jo je 31. marca 2022 sprejel Svet OZN za človekove pravice,
  - ob upoštevanju ustave Republike Nikaragve,
  - ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker je režim Ortega-Murillo od aprila 2018 v Nikaragvi vzpostavil državno represijo, za katero so značilni sistemsko nekaznovanje kršitev človekovih pravic, slabšanje stanja institucij in pravne države ter izvajanje organizirane strategije s tiho privolitvijo sodstva, da bi utišali vse drugače misleče;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0513.

⁽²⁾ UL C 99, 1.3.2022, str. 204.

⁽³⁾ UL C 255, 29.6.2021, str. 65.

⁽⁴⁾ UL C 23, 21.1.2021, str. 126.

⁽⁵⁾ UL C 76, 9.3.2020, str. 164.

četrtek 9. junija 2022

- B. ker nikaragovske oblasti od leta 2018 izvajajo sistematično in ciljno usmerjeno pridržanje, nadlegovanje in ustrahovanje političnih nasprotnikov, opozicije, študentov in vodilnih osebnosti s podeželja, novinarjev, zagovornikov človekovih pravic, predstavnikov podjetij in umetnikov, ki so bili večkrat tarča smrtnih groženj, ustrahovanja, spletnih kampanj obrekovanja, nadlegovanja, nadzora, napadov, sodnega preganjanja in samovoljnih odvzemov prostosti; ker imajo novinarji in drugi zagovorniki človekovih pravic kljub mnogim tveganjem ključno vlogo pri spremljanju razmer na področju človekovih pravic in svoboščin v Nikaragvi;
- C. ker v zadnjih letih režim Ortega-Murillo sprejema in uporablja čedalje bolj represiven regulativni okvir;
- D. ker je v skladu s posebnim mehanizmom spremljanja za Nikaragvo (MESENI) trenutno v zaporu vsaj 182 političnih nasprotnikov, in sicer v nečloveških razmerah, ki ne izpolnjujejo mednarodnih obveznosti na področju človekovih pravic, kot so pravila Nelsona Mandele; ker je bilo sedem od teh političnih zapornikov predsedniških kandidatov za volitve leta 2021; ker so bili kritiki nikaragovskega režima med pridržanjem žrtve sistematičnih zlorab, vključno z nečloveškim, ponižujočim in poniževalnim ravnanjem, ki se lahko šteje za mučenje, zaradi česar je med drugim umrl politični zapornik in nekdanji vodja upornikov Hugo Torres; ker so nikaragovske oblasti nadlegovale tudi družine in sorodnike političnih zapornikov, ki so bili žrtve preganjanja in groženj;
- E. ker nikaragovski režim nima delitve oblasti in popolnega nadzora nad institucijami, zaradi česar sta sodstvo in urad generalnega državnega tožilca podrejena volji režima, s čimer se odpravljajo pravna država, neodvisnost sodstva in organizacije civilne družbe ter s tem demokracija, da bi se v Nikaragvi vzpostavila diktatura;
- F. ker so nikaragovska sodišča po sojenjih za zaprtimi vrati, na katerih se niso spoštovala osnovna jamstva glede poštenega sojenja, izrekla obsodbe in stroge kazni vsem drugače mislečim;
- G. ker sodniki in tožilci na teh sojenjih dosledno kršijo dolžno pravno postopanje; ker je državno tožilstvo v javnem obvestilu kršilo domnevo nedolžnosti;
- H. ker je zaradi nenehnega zatiranja in represije več tisoč Nikaragovcev pobegnilo iz države; ker se podobni vzorci represije opažajo tam, kjer so se okrepili napadi na svobodo izražanja; ker je več novinarjev in medijskih delavcev zaradi groženj državnega tožilstva zapustilo Nikaragvo, da bi poiskalo zaščito;
- I. ker je režim Ortega-Murillo leta 2022 prepovedal skoraj 400 neprofitnih organizacij in jim s tem odvzel njihov pravni status; ker je bila tudi katoliška cerkev žrtev režima Ortega-Murillo, med drugimi pa tudi nikaragovska akademija za španski jezik ter pripadniki domorodnih skupnosti in drugih manjšinskih skupin;
- J. ker je režim Ortega-Murillo kršil mednarodno pravo, zlasti Dunajsko konvencijo, saj je vdrl na sedež in zasedel prostore Organizacije ameriških držav, ki je bila 25. aprila 2022 izgnana iz Nikaragve;
- K. ker je Svet za človekove pravice na podlagi pobude civilne družbe, ki je imela veliko podporo, ustanovil skupino strokovnjakov za človekove pravice za izvedbo temeljitih in neodvisnih preiskav vseh domnevnih kršitev in zlorab človekovih pravic, zagrešenih od aprila 2018, vključno z njihovim vidikom spola; ker so EU in ZDA uvedle sankcije proti Nikaragvi;
1. najostreje obsoja sistematično zatiranje političnih opozicijskih strank, akterjev civilne družbe, zagovornikov človekovih pravic in medijev, drugih medijskih delavcev, novinarjev in njihovih družinskih članov, študentov in članov katoliške cerkve ter stalno korupcijo uradnikov nikaragovskega režima;

četrtek 9. junija 2022

2. ostro obsoja smrt Huga Torresa med pridržanjem;
3. obsoja aretacijo župnika Manuela Salvadorja Garcíe 1. junija 2022, ki je še vedno v priporu, in poziva k njegovi takojšnji izpustitvi;
4. znova poziva, naj se Alessio Casimirri takoj izroči Italiji;
5. obsoja zlorabo pridržanja, pomanjkanje jamstev pri sojenjih in nezakonite obsodbe političnih zapornikov v Nikaragvi; poziva nikaragovske oblasti, naj ponovno vzpostavijo jamstva za polno uveljavljanje državljskih in političnih pravic vseh Nikaragovcev, prenehajo preganjati demokratično opozicijo, medije in civilno družbo, nemudoma in brezpogojno izpustijo osebe, ki so pridržane od aprila 2018, razveljavijo sodne postopke proti njim in omogočijo varno vrnitev vseh beguncev in izgnanih na njihove domove;
6. poziva k ponovni vzpostavitvi pravne države, delitvi oblasti ter neodvisnosti in nepristranskosti sodstva, javni organi pa naj spoštujejo kazenski zakonik in domnevo nedolžnosti ter naj končajo inkriminacijo opozicije;
7. obsoja nelegitimne sodbe, ki zgolj potrjujejo represivni premik nikaragovskega režima in dejstvo, da so sodniki postali veja represije in odgovorni za kršitve človekovih pravic;
8. poziva Evropsko unijo, naj od nikaragovskega režima, zlasti njegovih sodnikov, zahteva, da odgovarja za represijo v državi in sodne postopke proti predstavnikom opozicije in drugim kritikom; poziva Svet, naj nemudoma začne postopek za vključitev naslednjih sodnikov na seznam posameznikov, ki jih sankcionira EU: Nadia Camila Tardencilla, Angel Jeancarlos Fernández González, Ulisa Yaoska Tapia Silva, Rosa Velia Baca Cardoza, Veronica Fiallos Moncada, Luden Martin Quiroz García, Karen Vanesa Chavarría, Felix Ernesto Salmerón Moreno, Nancy Aguirre Gudiel, William Irving Howard López, Erick Ramón Laguna Averruz, Melvin Leopoldo Vargas García, Irma Oralia Laguna Cruz in Rolando Sanarrusia, pa tudi sodnikov pritožbenega sodišča v Managui, ki so prav tako sodelovali pri odvzemu procesnih in materialnih pravic nezakonito obsojenim: Octavio Roths Schuh Andino, Ángela Dávila in Argentina Solís;
9. poziva države članice in Varnostni svet OZN, naj v skladu s členoma 13 in 14 Rimskega statuta prek Mednarodnega kazenskega sodišča začnejo formalno preiskavo Nikaragve in Daniela Ortege zaradi hudodelstev zoper človečnost v skladu s členom 7 Rimskega statuta;
10. izraža podporo nikaragovskim državljanom, ki mirno protestirajo proti režimu Ortega-Murillo; globoko obžaluje, da od zatrtja leta 2018 niso bili sprejeti sodni ukrepi, s katerimi bi žrtvam hudih kršitev človekovih pravic zagotovili pravico in odškodnino;
11. poziva Nikaragvo, naj razveljavi zakonodajo, ki je bila sprejeta od leta 2018 in neupravičeno omejuje državljski in demokratični prostor, zlasti posebni zakon o kibernetiki kriminaliteti (zakon 1042), zakon 1040 o nadzorovanju tujih agentov in zakon 1055 o varstvu pravic ljudi do neodvisnosti, suverenosti in samoodločanja za mir, pa tudi reformo zakonika o kazenskih postopkih; želi spomniti, da mora Nikaragva v skladu s pridružitvenim sporazumom med EU in Srednjo Ameriko spoštovati in utrjevati načela pravne države, demokracije in človekovih pravic; znova zahteva, naj se glede na sedanje okoliščine uporabi demokratična klavzula pridružitvenega sporazuma;
12. poudarja, da je treba mednarodnim organom za človekove pravice, vključno z Uradom visokega komisarja za človekove pravice in Medameriško komisijo za človekove pravice, dovoliti, da se vrnejo v Nikaragvo; obžaluje, da nikaragovske oblasti ne sodelujejo z regionalnimi in mednarodnimi mehanizmi za človekove pravice; poziva EU, naj podpre mandat treh neodvisnih članov skupine strokovnjakov za človekove pravice za Nikaragvo, ki jo je nedavno ustanovil Svet OZN za človekove pravice, in tesno sodeluje z njimi, da bi spodbujali odgovornost za kršitve in zlorabe človekovih pravic v Nikaragvi;
13. obsoja, da je bilo skoraj 400 nevladnih organizacij prisiljenih prenehati delovati v Nikaragvi, vključno z nikaragovsko jezikovno akademijo; poziva nikaragovske oblasti, naj ustavijo neupravičeno ukinjanje nevladnih organizacij in ponovno vzpostavijo pravno osebnost vseh organizacij, političnih strank, univerz in medijskih hiš, ki so bile samovoljno zaprte, ter vrnejo vse premoženje, dokumente in opremo, ki so bili nezakonito zaseženi;

četrtek 9. junija 2022

14. izraža globoko zaskrbljenost zaradi represije svobodnih in neodvisnih medijev v državi, ki je več kot 100 novinarjev prisilila v izgnanstvo;
  15. poziva EU in njene države članice, naj pozorno spremljajo razmere na terenu prek svojih lokalnih predstavnikov in veleposlaništev v Nikaragvi; poziva delegacijo EU in države članice z diplomatskimi misijami v tej državi, naj v celoti izvajajo smernice EU o zagovornikih človekovih pravic, pridržanim zagovornikom človekovih pravic zagotovijo vso ustrezno podporo, vključno z obiski v zaporih in spremljanjem sojenj, ter naj javno obsodijo zlorabe zagovornikov človekovih pravic in neodvisnih medijev ter podprejo njihovo delo; poziva delegacijo EU in države članice, naj z vsemi razpoložljivimi instrumenti še bolj podprejo delo zagovornikov človekovih pravic ter po potrebi olajšajo izdajo nujnih vizumov in zagotovijo začasno zatočišče v državah članicah EU iz humanitarnih razlogov;
  16. globoko obžaluje, da so nikaragovski predstavniki glasovali proti izključitvi Rusije iz Sveta OZN za človekove pravice zaradi grozodejstev, ki so jih med vojno v Ukrajini zagrešile njene sile, in da se je Nikaragva vzdržala pri resoluciji Generalne skupščine OZN ES-11/1 z dne 2. marca 2022, v kateri je bilo izraženo obžalovanje zaradi ruskega vdora v Ukrajino in se je zahteval popoln umik ruskih sil;
  17. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, generalnemu sekretarju Organizacije ameriških držav, Evro-latinskoameriški parlamentarni skupščini, Srednjeameriškemu parlamentu, skupini iz Lime ter vladi in parlamentu Republike Nikaragve.
-

četrtek 9. junija 2022

P9_TA(2022)0239

Kršitve medijske svobode in varnost novinarjev v Gruziji

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o kršitvah medijske svobode in varnosti novinarjev v Gruziji (2022/2702(RSP))

(2022/C 493/09)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju svojih prejšnjih resolucij o Gruziji, predvsem tiste z dne 16. septembra 2020 o izvajanju pridružitvenega sporazuma EU z Gruzijo ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju nedavnega obiska predstavnice OVSE za svobodo medijev v Gruziji 28. in 29. aprila 2022,
  - ob upoštevanju sporazuma, ki so ga 19. aprila 2021 s posredovanjem predsednika Evropskega sveta sklenile gruzijske politične sile,
  - ob upoštevanju pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Gruzijo na drugi strani, ki je začel veljati 1. julija 2016 ⁽²⁾,
  - ob upoštevanju svetovnega indeksa svobode tiska za leti 2021 in 2022, ki ga objavlja organizacija Novinarji brez meja,
  - ob upoštevanju členov 144(5) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker sta se Gruzija in EU v pridružitvenem sporazumu, ki velja od 1. julija 2016, zavezali k vzpostavitvi političnega dialoga, da bi okrepili spoštovanje demokratičnih načel, pravne države in dobrega upravljanja ter človekovih pravic in temeljnih svoboščin, vključno s svobodo medijev;
- B. ker je Gruzija 3. marca 2022 vložila prošnjo za članstvo v EU, s čimer je pokazala, da med njenimi državljani prevladujejo evropske težnje, ki v javnosti in celotnem političnem spektru, tudi med opozicijo, uživajo veliko podporo;
- C. ker so svoboda izražanja, svoboda medijev in varnost novinarjev bistveni elementi živahne demokracije, kako oblasti te elemente varujejo, pa pomemben kazalnik pri njenem utrjevanju; ker so pluralistični, svobodni in neodvisni mediji temelj demokracije in eden glavnih stebrov boja proti dezinformacijam;
- D. ker je v sporazumu z dne 19. aprila 2021, ki je bil s posredovanjem predsednika Evropskega sveta Charlesa Michela sklenjen leta 2021, poudarjeno, da je treba obravnavati vprašanje spolitiziranega sodstva, med drugim s sprejetjem in izvedbo ambiciozne pravosodne reforme, s katero se bodo povečale neodvisnost, preglednost in odgovornost pravosodnega sistema;
- E. ker so večinoma skrajni desničarski aktivisti 5. julija 2021 na „pohodu za dostojanstvo“ v Tbilisiju, ki je bil na koncu prisilno odpovedan, nasilno napadli več kot 50 novinarjev, predstavnikov medijev in miroljubnih protestnikov; ker je Aleksander Laškarava, snemalec televizijske postaje TV Pirveli, kmalu po napadu podlegel poškodbam;

⁽¹⁾ UL C 385, 22.9.2021, str. 40.

⁽²⁾ UL L 261, 30.8.2014, str. 4.

četrtek 9. junija 2022

- F. ker se je medijsko okolje v Gruziji sprva več let izboljševalo, v zadnjih letih pa naglo poslabšalo, in se je v državi po množičnem nasilju na paradi ponosa v Tbilisiju 5. julija 2021 zelo povečalo število nasilnih napadov na novinarje, zaradi česar je več mednarodnih organizacij za varstvo svobode medijev izrazilo veliko zaskrbljenost, položaj Gruzije pa se je na svetovnem indeksu svobode tiska precej poslabšal (država je leta 2021 dobila 71,36 točke in med 180 državami zasedala 60. mesto, leta 2022 pa je dobila 59,9 točke in zdrsnila na 89. mesto);
- G. ker je vse več verbalnih napadov na novinarje in tožb zaradi obrekovanja, tudi takšnih, ki jih proti kritičnim predstavnikom medijev in podjetjem vlagajo vladni uradniki in posamezniki, povezani z vladajočo stranko; ker se je, kot je ugotovila organizacija Transparency International Georgia, s spremembami v sodni praksi dokazno breme prevladilo na novinarje, čeprav je v gruzijski zakonodaji mogoče najti nedvoumno določbo, ki zahteva nasprotno; ker imajo novinarji, zlasti tisti, ki poročajo za kritične medije, težave pri dostopanju do informacij, ki bi morale biti javno dostopne;
- H. ker preiskave niso dovolj pregledne in učinkovite, zaradi česar prevladuje občutek, da ostajajo storilci kaznivih dejanj zoper novinarje nekaznovani;
- I. ker je sodišče v Tbilisiju 4. aprila 2022 šestim osebam izreklo petletno zaporno kazen, ker so na paradi ponosa v Tbilisiju 5. julija 2021 nasilno napadli dva snemalca in novinarja;
- J. ker je bil 16. maja 2022 direktor televizijskega kanala Mtavari Nika Gvaramia po členu 220 kazenskega zakonika obsojen na tri leta in pol zapora na podlagi dvomljivih obtožb pranja denarja, podkupovanja in ponarejanja dokumentov, povezanih z njegovo preteklo funkcijo direktorja televizijske postaje Rustavi 2 TV, kar se je v Gruziji na splošno dojemalo kot poskus utišanja glasu, kritičnega do sedanje vlade; ker je gruzijski državni pravobranilec v zvezi s tem primerom že leta 2019 podal negativno oceno;
- K. ker selektivne preiskave in pregoni, usmerjeni proti tistim, ki nasprotujejo sedanji vladi, ne zmanjšujejo samo zaupanja javnosti v pravosodne institucije, temveč tudi v vlado, cela vrsta podobnih primerov zoper lastnike opozicijskih medijev pa spodkopava prizadevanja za večjo neodvisnost sodstva;
- L. ker je bil nekdanji predsednik Mihail Sakašvili, čigar zdravstveno stanje se vztrajno slabša, končno premeščen v civilno bolnišnico, potem ko so neodvisni zdravniki opozorili, da se njegovo stanje sicer ne bi izboljšalo;
- M. ker reforma zakona o elektronskih komunikacijah gruzijski komisiji za komunikacije daje pravico, da v telekomunikacijskih podjetjih, ki izvršujejo njene odločitve, imenuje posebne upravitelje;
- N. ker so bili sproženi sodni postopki proti lastnikom drugih večjih kritičnih medijskih hiš ali njihovim družinskim članom, namreč Davidu Kezerašviliju (Formula TV) in Vahtangu Cereteliju, ustanovitelju neodvisne postaje TV Pirveli; ker je mestno sodišče v Tbilisiju januarja 2022 Mamuko Hazaradzeja in Badrija Džaparidzeja, ustanovitelja banke TBC in politične stranke Lelo za Gruzijo, pa tudi Avtandila Ceretelija, očeta Vahtanga Ceretelija, spoznalo krive goljufije in jih obsodilo na sedem let zapora; ker pa je bila kazen spremenjena, saj je kaznivo dejanje goljufije že zastaralo;
- O. ker Gruzijo v zadnjih letih, še posebej pa po ruskem napadu na Ukrajino, preplavlja vse več ruskih dezinformacij in propagande, naperjene proti EU, katerih tarča so predvsem ženske, skupnost LGBTQI+, aktivisti za človekove pravice in etnične manjšine;
- P. ker so bili številni novinarji potrjeno med tistimi člani gruzijske družbe, katerih pogovori so se snemali, kakor kažejo razkritja o vsesplošnem nezakonitem prisluškovanju telefonskim pogovorom septembra 2021;
- Q. ker še vedno ni oprijemljivih rezultatov preiskave o primeru azerbajdžanskega novinarja Afgana Muhtarlija, ki je bil maja 2017 ugrabljen v Gruziji in nato, domnevno s skrivnim soglasjem gruzijskih varnostnih sil, nezakonito prepeljan čez mejo z Azerbajdžanom, da bi mu sodili v Bakuju;

četrtek 9. junija 2022

1. izraža zaskrbljenost, ker so se razmere na področju medijev in varnosti novinarjev v Gruziji v zadnjih letih občutno poslabšale, čeprav ima država trden pravni okvir, ki zagotavlja svobodo izražanja in svobodo medijev;
2. obsoja vse več primerov ustrahovanja novinarjev, groženj in nasilja nad njimi, pa tudi njihovo preganjanje, vključno z vse pogostejšimi kazenskimi preiskavami zoper medijske delavce in lastnike; poziva gruzijske oblasti, naj temeljito preiščejo vse primere nasilja in kazensko preganjajo tiste, ki so odgovorni za hujskanje k nasilnim napadom na novinarje in druge medijske delavce ter za izvajanje teh napadov, s čimer bodo odpravile vtis, da storilci teh kaznivih dejanj namerno ostajajo nekaznovani; poziva Gruzijo, naj omeji uporabo strateških tožb proti udeležbi javnosti, ki so usmerjene proti zagovornikom človekovih pravic in predstavnikom medijev ter ovirajo njihovo kritično in neodvisno delo;
3. poziva Gruzijo, naj zagotovi svobodo medijev, ki mora vključevati uredniško neodvisnost, pregledno lastništvo medijev ter pluralistično, nepristransko in nediskriminatorno poročanje o političnih stališčih v programih zasebnih in zlasti javnih radiotelevizijskih hiš, predvsem v času volilnih kampanj; poziva Gruzijo, naj zagotovi neoviran dostop do informacij, za katere se pričakuje, da so javno dostopne, ter varnost, zaščito in opolnomočenje novinarjev in drugih medijskih delavcev;
4. graja obsodbo direktorja glavnega opozicijskega televizijskega kanala Nika Gvaramia 16. maja 2022, ki kaže na trajno nezanesljivost gruzijskega pravosodnega sistema; podpira poziv Novinarjev brez meja k ponovnemu pregledu obsodbe Nika Gvaramia; ponovno poudarja, da mora vlada nujno nadaljevati reformo sodstva s širokim in vključujočim medstrankarskim pristopom, da bi se okrepila neodvisnost in nepristranskost sodstva v skladu z zavezami, ki jih je Gruzija sprejela kot pridružena partnerica EU;
5. poziva vse predstavnike gruzijske vlade, naj se vzdržijo agresivne retorike in diskriminatorne obravnave predstavnikov medijev v Gruziji ter naj se v svojih javnih izjavah zavzemajo za strpen pristop, kjer se spoštujejo človekove pravice;
6. odločno obsoja trajno neizpolnjevanje obveznosti skrbnih preiskav in pregona oseb, odgovornih za nasilje nad novinarji in miroljubnimi protestniki na paradi ponosa v Tbilisiju 5. julija 2021; vztraja, da nekaznovanost teh nasilnežev nikakor ni dopustna, saj pomeni kršitev nacionalne zakonodaje Gruzije in njenih mednarodnih in evropskih zavez, ter poziva k učinkoviti preiskavi incidentov z dne 5. julija 2021; obsoja trajno diskriminacijo oseb LGBTQI+; poziva gruzijske oblasti, naj zagotovijo, da se bo zakonodaja o človekovih pravicah in nediskriminaciji celovito izvajala v praksi;
7. poziva gruzijske oblasti, naj učinkovito raziščejo škandal prisluškovanja telefonskim pogovorom in vzpostavijo ustrezne mehanizme demokratičnega pregleda nadzora in zbiranja podatkov, ki ga izvajajo državne institucije;
8. poudarja, da je treba zagotoviti varno in ugodno delovno okolje za novinarje, medijske delavce in medijske hiše, tako v zakonodaji kot v praksi, tudi za novinarje, ki iščejo zatočišče iz Rusije, Belorusije in drugih avtoritarnih režimov; zato spodbuja Gruzijo, naj z mednarodnim sodelovanjem izboljša medijski prostor in upošteveno zakonodajo v skladu z najboljšimi mednarodnimi praksami;
9. izreka pohvalo Nino Lomjaria, javni pravobranilki Gruzije, za njeno delovanje pri varovanju svobode medijev kljub rednim napadom vlade;
10. priznava, da je medijski prostor v Gruziji raznolik in pluralističen, vendar obžaluje izjemno napet odnos med vladajočo stranko in kritičnimi medijskimi hišami, pa tudi med opozicijskimi strankami in provladnimi mediji; globoko obžaluje polarizacijo medijskega prostora, ki odraža vse večjo in škodljivo polariziranost političnega prostora;
11. ponovno poziva gruzijske oblasti, naj se vzdržijo vmešavanja v svobodo medijev in politično motiviranih sodnih postopkov proti lastnikom ali predstavnikom medijev;
12. poziva gruzijske oblasti, naj nekdanjega predsednika Mihaila Sakašvilija izpustijo iz humanitarnih razlogov, da se mu omogoči ustrezno zdravljenje v tujini;

četrtek 9. junija 2022

13. izraža zaskrbljenost zaradi nenehnega naraščanja ruskih dezinformacij in manipulacij informacij v Gruziji v zvezi z rusko invazijo v Ukrajini ter poziva gruzijsko vlado, naj za svoje državljane razvije programe medijskega opismenjevanja ter podpre civilno družbo pri oblikovanju mehanizmov za preverjanje dejstev in sprejme dejavne ukrepe za preprečevanje dezinformacijskih kampanj tujih ali domačih akterjev, ki delujejo proti državi, ranljivim skupinam ali osebam, kot so osebe, ki živijo v manjšinskih skupnostih ali na območjih, prizadetih zaradi konfliktov, in političnim strankam;
14. poziva vse gruzijske politične akterje, naj poskusov ruskih dezinformacij ne izkoriščajo kot argumente proti svojim političnim nasprotnikom, saj to le prispeva k nadaljnjemu širjenju dezinformacij ter ogroža socialno kohezijo in demokracijo;
15. spodbuja Gruzijo, naj kar najbolje izkoristi vse instrumente in pobude, namenjene krepitvi odpornosti v okviru vzhodnega partnerstva, ter poziva Komisijo in države članice EU, naj gruzijskim neodvisnim medijem in civilni družbi zagotovijo politično, tehnično in finančno podporo;
16. izraža zaskrbljenost zaradi pogubne vloge edinega oligarha Bidzine Ivanišvilija v gruzijski politiki in gospodarstvu, pa tudi zaradi ravni nadzora, ki ga ima nad vlado in njenimi odločitvami, vključno s tistimi o politično motiviranem preganjanju novinarjev in političnih nasprotnikov; je močno zaskrbljen zaradi njegovih razkritih osebnih in poslovnih povezav s Kremljem, ki določajo stališče sedanje gruzijske vlade do sankcij proti Rusiji; poziva Svet in demokratične partnerje, naj razmislijo o tem, da bi proti Ivanišviliju uvedli osebne sankcije zaradi njegove vloge pri poslabšanju političnega procesa v Gruziji;
17. pozdravlja sodelovanje Gruzije v programu Ustvarjalna Evropa 2021–2027; poziva Komisijo in države članice, naj podprejo ukrepe, ki zagotavljajo spremljanje in ocenjevanje tveganj za pluralnost in svobodo medijev, obrambo ogroženih novinarjev ter olajšanje preoblikovanja sektorja novinarskih medijev v Gruziji in okrepitev njegove konkurenčnosti;
18. poziva gruzijske oblasti, naj odločno spoštujejo najvišje standarde demokracije, pravne države, neodvisnosti sodstva in poštenega sojenja ter temeljnih svoboščin, tudi na področju svobode medijev, in tako nedvoumno pokažejo politično odločenost za uresničitev ambicioznih evropskih teženj gruzijskega ljudstva, ki je razvidno iz prošnje Gruzije za članstvo v EU z dne 3. marca 2022; meni, da je treba legitimne želje gruzijskega ljudstva spoštovati in zato institucije EU poziva, naj si prizadevajo, da se državi podeli status kandidatke za članstvo v EU v skladu s členom 49 Pogodbe o Evropski uniji ter na podlagi zaslug in pod pogojem, da gruzijske oblasti izpolnijo vsa merila;
19. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic, Svetu Evrope, Organizaciji za varnost in sodelovanje v Evropi ter predsedniku, vladi in parlamentu Gruzije.

četrtek 9. junija 2022

P9_TA(2022)0240

Pravna država in morebitna odobritev poljskega načrta za okrevanje in odpornost (v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost)

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o pravni državi in morebitni odobritvi poljskega načrta za okrevanje in odpornost (v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost) (2022/2703(RSP))

(2022/C 493/10)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 1 in 2, člena 7(1) in člena 19 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba o mehanizmu za okrevanje in odpornost),
- ob upoštevanju obrazloženega predloga Komisije z dne 20. decembra 2017 v skladu s členom 7(1) PEU v zvezi s pravno državo na Poljskem: predlog sklepa Sveta o ugotovitvi očitnega tveganja hujše kršitve načela pravne države v Republiki Poljski (COM(2017)0835),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2018 o sklepu Komisije o uporabi člena 7(1) PEU glede razmer na Poljskem ⁽²⁾,
- ob upoštevanju priporočila Komisije z dne 23. maja 2022 za priporočilo Sveta v zvezi z nacionalnim reformnim programom Poljske za leto 2022 ter mnenja Sveta o poljskem konvergenčnem programu za obdobje 2012–2015 (COM(2022)0622) (v nadaljnjem besedilu: priporočila za posamezne države v okviru evropskega semestra za leto 2022),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. septembra 2020 o predlogu sklepa Sveta o ugotovitvi očitnega tveganja hujše kršitve načela pravne države v Republiki Poljski ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije (v nadaljnjem besedilu: uredba o pogojenosti s pravno državo),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2021 o poročilu Komisije o stanju pravne države za leto 2020 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju resolucije z dne 8. julija 2021 o oblikovanju smernic za uporabo splošnega režima pogojenosti za zaščito proračuna Unije ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju resolucije z dne 16. septembra 2021 o medijski svobodi in slabšanju stanja pravne države na Poljskem ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. oktobra 2021 o krizi pravne države na Poljskem in primarnosti prava EU ⁽⁷⁾,

⁽¹⁾ UL L 57, 18.2.2021, str. 17.

⁽²⁾ UL C 129, 5.4.2019, str. 13.

⁽³⁾ UL C 385, 22.9.2021, str. 317.

⁽⁴⁾ UL C 81, 18.2.2022, str. 27.

⁽⁵⁾ UL C 99, 1.3.2022, str. 146.

⁽⁶⁾ UL C 117, 11.3.2022, str. 151.

⁽⁷⁾ UL C 184, 5.5.2022, str. 154.

četrtek 9. junija 2022

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2022 o pravni državi in posledicah sodbe Sodišča Evropske unije ⁽⁸⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. maja 2022 o tekočih zaslišanjih v skladu s členom 7(1) PEU v primeru Poljske in Madžarske ⁽⁹⁾,
  - ob upoštevanju sodne prakse Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice,
  - ob upoštevanju predloga Komisije za izvedbeni sklep Sveta z dne 1. junija 2022 o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Poljsko (COM(2022)0268),
  - ob upoštevanju izjave Sveta in Komisije o pravni državi in morebitni odobritvi poljskega načrta za okrevanje in odpornost (v okviru Mehanizma za okrevanje in odpornost) z dne 7. junija 2022,
  - ob upoštevanju člena 132(2) in 132(4) Poslovnika,
- A. ker Unija temelji na vrednotah spoštovanja človekovega dostojanstva, svobode, demokracije, enakosti, pravne države in človekovih pravic, vključno s pravicami pripadnikov manjšin, kot so določene v členu 2 PEU in kot so navedene v Listini EU o temeljnih pravicah ter vključene v mednarodne pogodbe o človekovih pravicah; ker na teh vrednotah, ki so skupne državam članicam in so se jim vse prostovoljno zavezale, temeljijo pravice prebivalcev Unije;
- B. ker očitno tveganje, da bi država članica lahko huje kršila vrednote iz člena 2 PEU, ne zadeva zgolj posamezne države članice, v kateri je tveganje prisotno, temveč vpliva tudi na druge države članice, vzajemno zaupanje med njimi, na samo naravo Unije in delovanje njenih institucij ter temeljne pravice njenih državljanov, določene v pravu Unije;
- C. ker so spremembe, ki jih je začela poljska vlada, zlasti v pravosodnem sistemu, resno spodkopale demokracijo in pravno državo;
- D. ker naj bi odločitev o predlogu za izvedbeni sklep Sveta o odobritvi ocene načrta za okrevanje in odpornost za Poljsko, ki jo je kolegij komisarjev sprejel 1. junija 2022, ne bila soglasna,
- E. ker je predsednica Komisije Ursula von der Leyen na plenarnem zasedanju oktobra 2021 predstavila tri merila za odobritev načrta za okrevanje in odpornost za Poljsko: razpustitev disciplinskega senata vrhovnega sodišča, reformiranje disciplinskih postopkov za sodnike in ponovno imenovanje sodnikov, ki jih je disciplinski senat suspendiral;
- F. ker je Parlament večkrat pozval Komisijo in Svet, naj ne odobri osnutka načrta Poljske za okrevanje in odpornost, dokler poljska vlada v celoti in ustrezno ne izvrši sodb Sodišča Evropske unije in mednarodnih sodišč, ter zagotovita, da bo ocena načrta zagotavljala skladnost z ustreznimi priporočili za posamezne države, zlasti glede varovanja neodvisnosti sodstva;
- G. ker se reforme na področju pravosodja na Poljskem še vedno izvajajo, nedavni predlogi zakonov, o katerih se je glasovalo, in predlogi, o katerih se razpravlja, pa niso učinkovito obravnavali vseh pomislekov v zvezi z neodvisnostjo pravosodnih organov in disciplinskih postopkov; ker poljski senat poskuša spremeniti te predloge, da bodo v skladu z načelom neodvisnosti sodstva; ker so številni sodniki še vedno v disciplinskem postopku in/ali niso bili ponovno imenovani;
- H. ker so poljski organi nedavno sprejeli vrsto ukrepov, ki so v neposrednem nasprotju s tremi pogoji, ki jih je določila predsednica Komisije, med drugim so tako februarja 2022 suspendirali poljsko sodnico, ker je izvajala evropsko pravo in sodbe evropskih sodišč; ker je poljski predsednik (na zahtevo nacionalnega sodnega sveta) razglasil več kot 200 novih, po nepravilnem postopku imenovanih „novosodnikov“, med njimi tudi štiri vrhovne sodnike; ker je 10. marca

⁽⁸⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0074.

⁽⁹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0204.

četrtek 9. junija 2022

2022 na zahtevo ministra za pravosodje politizirano in popolnoma podrejeno „ustavno sodišče“ (s sodelovanjem tako imenovanih namestnikov sodnikov) poseglo v veljavnost člena 6 Evropske konvencije o človekovih pravicah na Poljskem, z izražanjem dvoma o zmožnosti Evropskega sodišča za človekove pravice in poljskih sodišč, da preučijo pravilnost imenovanja sodnikov in neodvisnost novega nacionalnega sodnega sveta;

- I. ker Uredba o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost jasno določa potrebne pogoje za pripravo, odobritev in izvajanje nacionalnega načrta, zlasti v členu 19 in Prilogi V, 11 meril, ki jih mora Komisija oceniti, ter zlasti, ali naj bi ureditve, ki jih predlaga zadevna država članica, preprečevale, prepoznavale in odpravljale korupcijo, goljufije in nasprotja interesov pri uporabi sredstev, ki se zagotovijo z mehanizmom za okrevanje in odpornost; ker uredba o mehanizmu za okrevanje in odpornost zahteva, da so organi z nalogami kontrole in nadzora zakonito pooblaščen ter imajo upravne zmogljivosti za neodvisno izvajanje svojih nalog in ker je v samem osnutku izvedbenega sklepa Sveta poudarjeno, da je učinkovita sodna zaščita temeljni pogoj za delovanje notranjega sistema kontrole;
- J. ker je Komisija v priporočilih za Poljsko v okviru evropskega semestra za leto 2022 navedla, da so neodvisnost, učinkovitost in kakovost pravosodnega sistema s tega vidika bistvene komponente ter da se je na Poljskem položaj pravne države poslabšal in da tudi neodvisnost sodstva ostaja resna težava, kar je bilo ugotovljeno v več sodbah Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice;
- K. ker je Komisija v priporočilih za posamezne države v okviru evropskega semestra za leto 2022 med drugim priporočila, naj Poljska v letih 2022 in 2023 ukrepa, da bi izboljšala svoje naložbeno ozračje, zlasti z zaščito neodvisnosti sodstva ter zagotovitvijo učinkovitega javnega posvetovanja in vključevanja socialnih partnerjev v proces oblikovanja politik;
- L. ker naj bi mehanizem za okrevanje in odpornost ublažil najhujše posledice pandemije covid-19 za gospodarstva in državljane EU, pozitivno prispeval k okrevanju in odpornosti EU ter spodbudil zeleni in digitalni prehod, če se bo učinkovito izvajal ob strogem spoštovanju pravne države in dobrega finančnega poslovanja sredstev EU;
- M. ker Komisija meni, da poljski načrt vključuje mejnike v zvezi neodvisnostjo sodstva za izboljšanje naložbenega okolja in vzpostavitev pogojev za učinkovito izvajanje načrta za okrevanje in odpornost; ker izplačil v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ni mogoče izvesti, dokler ti mejniki niso dokazano doseženi;
- N. ker v skladu s členom 13(1) uredbe o mehanizmu za okrevanje in odpornost noben načrt, sprejet po 31. decembru 2021, ni upravičen do predhodnega financiranja;
  1. ima resne pomisleke, ker je Komisija 1. junija 2022 pozitivno ocenila načrt za okrevanje in odpornost, ki ga je Poljska predložila 3. maja 2021, kljub preteklim in aktualnim nenehnim kršitvam vrednot iz člena 2 PEU, vključno s pravno državo in neodvisnostjo sodstva; ponovno poudarja, da je bilo dejstvo, da take kršitve obstajajo, ustrezno dokumentirano z mnogimi sodbami sodišč, ocenami in stališči institucij EU, vključno z resolucijami Parlamenta in tekočim postopkom v skladu s členom 7(1) PEU, ter drugih mednarodnih organizacij; opozarja, da se o spoštovanju sodb Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice ter o skladnosti s primarnostjo prava EU ni mogoče pogajati in ju ni mogoče uporabiti kot pogajalsko sredstvo;
  2. obžaluje, da pogoji, določeni v načrtu za okrevanje in odpornost, ne predvidevajo takojšnjega ponovnega imenovanja vseh sodnikov, ki so bili nezakonito suspendirani, na njihove prejšnje položaje, ter poziva poljsko vlado, naj te postopke ponovnega imenovanja znatno pospeši, Komisijo pa poziva, naj spremlja in spodbuja ta proces; meni, da se lahko sodna presoja odločitve o suspenzu nadaljuje, medtem ko sodniki opravljajo sodniško funkcijo; obžaluje in obsoja trenutne prakse zoper nekatere sodnike, ki so bili premeščeni na drug oddelek in/ali prisiljeni vzeti dopust po vrnitvi ali so bili podvrženi podobnim taktikam, ki so v nasprotju z različnimi sodbami poljskih in evropskih sodišč;

četrtek 9. junija 2022

3. odločno poziva Svet, naj odobri nacionalni načrt Poljske v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost šele, ko bo v celoti izpolnila vse zahteve iz uredbe o tem mehanizmu, zlasti iz člena 22 o zaščiti finančnih interesov Unije pred nasprotji interesov in goljufijami, in vseh priporočil, ki so bila naslovljena nanjo v okviru evropskega semestra na področju pravne države, ter ko bo izvršila vse ustrezne sodbe Sodišča EU in Evropskega sodišča za človekove pravice; opozarja, da sodelovanje, ki temelji na vzajemnem priznavanju in medsebojnem zaupanju med državami članicami, Evropsko unijo in njihovimi organi, ne more delovati, če obstajajo pomanjkljivosti v zvezi z načelom pravne države;
4. opozarja, da sta spoštovanje načela pravne države in člena 2 PEU osnovna pogoja za pridobitev dostopa do sklada, da se za mehanizem za okrevanje in odpornost v celoti uporablja režim pogojenosti ter da se v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ne bi smel financirati noben ukrep, ki bi bil v nasprotju z vrednotami EU iz člena 2 PEU; opozarja, da mora Komisija pri izvajanju mehanizma stalno skrbno spremljati tveganja za finančne interese EU in vse dejanske ali potencialne kršitve načela pravne države ter da mora v skladu z uredbo o pogojenosti s pravno državo in uredbo o mehanizmu za okrevanje in odpornost nemudoma ukrepati, če ugotovi, da bi bili lahko ti interesi oškodovani;
5. vztraja, da so mejniki in cilji v zvezi z zaščito finančnih interesov Unije, vzpostavitev ustreznega nadzornega sistema, neodvisnost sodstva ter preprečevanjem in odkrivanjem goljufij, nasprotij interesov in korupcije ter bojem proti njim osnovni pogoji, ki morajo biti izpolnjeni pred predložitvijo prvega zahtevka za izplačilo, in opozarja, da v nasprotnem primeru v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost ne morejo biti izplačana nobena sredstva;
6. meni, da v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost Poljski ni mogoče izplačati nobenih sredstev, dokler ne bodo v celoti izvršene vse ustrezne sodbe Sodišča Evropske unije in Evropskega sodišča za človekove pravice; poudarja, da sta Komisija in Svet za svoja dejanja politično odgovorna Parlamentu;
7. je seznanjen z odločitvijo Komisije, da kot enega ključnih pogojev za sprostitev sredstev v okviru mehanizma za okrevanje in odpornost določi razpustitev nezakonitega disciplinskega senata vrhovnega sodišča in prenos disciplinskih funkcij na drug senat vrhovnega sodišča; poziva Komisijo, naj uporabi zanesljiv mehanizem preverjanja in poskusno dobo, da bi zagotovila, da bo novi senat pred sprostitvijo sredstev izpolnjeval merila neodvisnega in nepristranskega sodišča, ustanovljenega z zakonom, kot zahteva člen 19 PEU; poudarja, da je treba strogo upoštevati časovni raspored, predviden v načrtu za okrevanje in odpornost;
8. opozarja, da je za Poljsko sklep Sodišča Evropske unije zavezujoč in da mora še naprej plačevati denarno kazen v višini 1 milijona EUR na dan, dokler ne bo izvršila sodb v zvezi z disciplinskim senatom vrhovnega sodišča; zato poziva Komisijo, naj pregleda reformo disciplinskega sistema, da bi zagotovila, da bo strogo v skladu s sodbami Sodišča;
9. obžaluje, da vprašanja v zvezi z nelegitimnim „ustavnim sodiščem“ in nelegitimnim „nacionalnim sodnim svetom“, ki spodbujajo nepristranskost in neodvisnost nacionalnega sodnega sveta, niso obravnavana v „mejnkih“; poziva Komisijo, naj nemudoma začne postopek za ugotavljanje kršitev v zvezi s tem;
10. obžaluje pomanjkanje informacij, zlasti Parlamenta, o pogajanjih med Komisijo in poljskimi oblastmi; pričakuje, da bo Komisija Parlament hitro in redno obveščala o vseh pomembnih dogodkih;
11. poleg tega želi opozoriti, da je treba spoštovanje načela pravne države in dobrega finančnega poslovanja sredstev EU neprekinjeno ocenjevati v vsem ciklu mehanizma za okrevanje in odpornost ter da zadovoljivo izpolnjevanje mejnikov in ciljev ter s tem povezanih plačil pomeni, da noben ukrep ni bil razveljavljen in da so cilji že zadovoljivo izpolnjeni; poudarja, da se mora Komisija vzdržati izplačevanja sredstev oziroma jih po potrebi izterjati, če ti pogoji niso več izpolnjeni;
12. želi opomniti, da bi morala Komisija kot varuhinja temeljnih pogodb za zagotovitev spoštovanja vrednot iz člena 2 PDEU in primarnosti prava EU uporabiti vsa sredstva, ki so ji na voljo;
13. opozarja, da je namen mehanizma za okrevanje in odpornost spodbuditi okrevanje in odpornost EU in njenih držav članic, vključno s Poljsko; obžaluje, da sredstva mehanizma za okrevanje in odpornost zaradi ukrepov poljske vlade še niso dosegla ljudi in regij na Poljskem;
14. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.

četrtek 9. junija 2022

P9_TA(2022)0242

Pravica Parlamenta do pobude

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o pravici Parlamenta do pobude (2020/2132(INI))

(2022/C 493/11)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji (PEU) in Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU),
- ob upoštevanju Okvirnega sporazuma z dne 20. oktobra 2010 o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo, kakor je bil spremenjen ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: okvirni sporazum iz leta 2010),
- ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje ⁽²⁾ (v nadaljnjem besedilu: medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o izboljšanju delovanja Evropske unije z izkoriščanjem potenciala Lizbonske pogodbe ⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. februarja 2017 o morebitnem razvoju in prilagoditvi institucionalne ureditve Evropske unije ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2019 o stanju razprav o prihodnosti Evrope ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. januarja 2020 o stališču Evropskega parlamenta o konferenci o prihodnosti Evrope ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 18. junija 2020 o stališču Evropskega parlamenta o konferenci o prihodnosti Evrope ⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju političnih usmeritev naslednje Evropske komisije za obdobje 2019–2024 z naslovom Bolj ambiciozna Unija – Moj načrt za Evropo, ki jo je njena predsednica Ursula von der Leyen predstavila 16. julija 2019,
- ob upoštevanju študije iz julija 2020 z naslovom The European Parliament's right of initiative (Pravica Evropskega parlamenta do pobude), ki jo je naročil Parlament,
- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika,
- ob upoštevanju mnenj Odbora za pravne zadeve in Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,
- ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve (A9-0142/2022),

A. ker je v členu 15 PEU določeno, da Evropski svet ne opravlja zakonodajne funkcije;

⁽¹⁾ UL L 304, 20.11.2010, str. 47.

⁽²⁾ UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

⁽³⁾ UL C 252, 18.7.2018, str. 215.

⁽⁴⁾ UL C 252, 18.7.2018, str. 201.

⁽⁵⁾ UL C 449, 23.12.2020, str. 90.

⁽⁶⁾ UL C 270, 7.7.2021, str. 71.

⁽⁷⁾ UL C 362, 8.9.2021, str. 6.

četrtek 9. junija 2022

- B. ker je Parlament edina institucija EU, ki jo demokratično in neposredno izvolijo državljani; ker Parlament, drugače kot je to urejeno v ustavnih sistemih držav članic, nima splošne neposredne pravice do zakonodajne pobude, ki je v skladu s členom 17(2) PEU v pristojnosti Komisije, razen če Pogodbi ne določata drugače;
- C. ker Pogodbi določata posredno pravico do zakonodajne pobude, saj lahko v skladu s členom 225 PDEU „Evropski parlament [...] z večino svojih članov od Komisije zahteva predložitev ustreznih predlogov glede vprašanj, o katerih meni, da je za izvajanje Pogodb treba sprejeti akt Unije“;
- D. ker člen 225 PDEU določa tudi, da „[č]e Komisija ne predloži predloga, o razlogih obvesti Evropski parlament“;
- E. ker so samoiniciativna poročila in resolucije Parlamenta pomembno orodje za določanje politične agende EU;
- F. ker se je Komisija na podlagi okvirnega sporazuma iz leta 2010 zavezala, da bo poročala o konkretnih nadaljnjih ukrepih v zvezi z vsemi zahtevami Parlamenta za predložitev predloga po členu 225 PDEU v treh mesecih po sprejetju ustrezne resolucije na plenarnem zasedanju; ker lahko Komisija, če ne izpolni te obveznosti, ne ukrepa v skladu s členom 265 PDEU;
- G. ker je mogoče le tretjino postopkov zakonodajne in nezakonodajne pobude Parlamenta do leta 2019 oceniti za uspešne in ker večini zakonodajnih samoiniciativnih poročil, ki se nanašajo na postopek zakonodajne pobude, sprejetih od leta 2011, do leta 2019 niso sledili ustrezni zakonodajni predlogi Komisije ⁽⁸⁾;
- H. ker medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje določa, da mora Komisija sprejeti posebno sporočilo o ukrepanju v zvezi s temi zahtevami in da mora, „[č]e se bo [...] odločila, da ne bo predložila predloga na podlagi takšne zahteve,“ zagotoviti, „kjer je to primerno, analizo možnih alternativ ter“ odgovoriti „na morebitna vprašanja, ki bi jih sozakonodajalca izpostavila v zvezi z analizo glede evropske dodane vrednosti in glede ‚stroškov kot posledice neukrepanja na ravni Unije‘“;
- I. ker Pogodbi Parlamentu podeljujeta neposredne pravice do pobude v zvezi z njegovo sestavo, izvolitvijo poslancev in njihovim statutom, statutom evropskega varuha človekovih pravic in pravico Parlamenta do preiskave, v primerih, za katero se uporablja poseben postopek, ter za začetek postopkov v zvezi z mehanizmom pravne države in spremembo Pogodb;
- J. ker neposredne pravice Parlamenta do pobude še zdaleč niso zadostne, da bi zagotavljale zastopanost glasov državljanov, civilne družbe in socialnih partnerjev v evropskih institucijah, zaradi česar ima Komisija dejansko monopol nad izvajanjem zakonodajne pobude;
- K. ker pomembnejša vloga Parlamenta pri določanju agende Unije s krepitvijo pravice Parlamenta do pobude zahteva tudi razširitev rednega zakonodajnega postopka na druga področja politike in krepitev medinstitucionalnega sodelovanja;

⁽⁸⁾ Generalni direktorat Evropskega parlamenta za notranjo politiko, Tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve, študija z naslovom The European Parliament's right of initiative (Pravica Evropskega parlamenta do pobude), Bruselj, 2020, str. 55 in 57.

četrtek 9. junija 2022

- L. ker je Parlament pripravil posebno ambiciozno zakonodajno pobudo o vzpostavitvi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, ki je bila sprejeta oktobra 2016 ⁽⁹⁾ in 2020 ⁽¹⁰⁾ ter pozval Komisijo in Svet, naj začneta pogajanja s Parlamentom o medinstitucionalnem sporazumu v skladu s členom 295 PDEU; ker je pravna država eno od področij, na katerih bi bilo mogoče razviti pravico Parlamenta do pobude;
- M. ker bi podelitev neposredne pravice do pobude Parlamentu ponovno uravnotežila zakonodajni postopek Unije;
- N. ker empirični dokazi kažejo, da je uspeh pobud Parlamenta odvisen predvsem od naknadnega postopka odločanja Sveta (kvalificirana večina ali soglasje) ⁽¹¹⁾;
- O. ker je Parlament v resoluciji o stanju razprav o prihodnosti Evrope opozoril, da „bi lahko v primeru morebitne prihodnje spremembe Pogodb tudi Parlamentu kot neposrednemu predstavniku državljanov EU podelili pravico do zakonodajne pobude“; ker je bila konferenca o prihodnosti Evrope med drugim zgodovinska priložnost za spodbujanje reforme evropske demokracije in Pogodb z udeležbo državljanov;
- P. ker je bila na digitalni platformi konference o prihodnosti Evrope evropska demokracija eno od vprašanj, v zvezi s katerim so državljani prispevali največ;
- Q. ker je Parlament v resoluciji o morebitnem razvoju in prilagoditvi institucionalne ureditve Evropske unije predlagal, „da bi morala – kot je to običajno v več državah članicah – oba zakonodajalca Unije (Svet in še zlasti Evropski parlament, ki je edina ustanova, ki jo neposredno volijo državljani) imeti pravico do zakonodajne pobude, ne da bi to posegalo v temeljne zakonodajne pristojnosti Komisije“;
- R. ker poslovnik Parlamenta določa pravila za pripravo in sprejemanje resolucij v skladu s členom 225 PDEU; ker v praksi obstaja razlika med samoiniciativnimi poročili INI in INL; ker v okvirnem sporazumu iz leta 2010 in medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje takega razlikovanja ni;

Neposredne pravice Parlamenta do pobude, ki jih določata Pogodbi

1. poudarja in obžaluje, da Parlament, čeprav je edina neposredno izvoljena institucija EU, nima splošne neposredne pravice do pobude;
2. poudarja, da Lizbonska pogodba Parlamentu že daje neposredne pravice do pobude in priznava njegovo pristojnost za samoorganizacijo, njegovo funkcijo nadzora in demokratično legitimnost, ki jo ima kot edina neposredno izvoljena institucija EU;
3. poudarja, da imajo v institucionalni ureditvi, v kateri Parlament še nima splošne neposredne pravice do pobude, posebni zakonodajni postopki, ki jih sproži, poseben ustavni položaj in prednost pred rednimi zakonodajnimi postopki;
4. želi spomniti, da je Parlament v zadnjih 20 letih večkrat uporabil take posebne zakonodajne pravice, ki so pomanjkljive; vendar obžaluje, da so bili ti posebni zakonodajni postopki le redko uspešno zaključeni, saj Komisija in Svet nista dosegla soglasja ⁽¹²⁾;

⁽⁹⁾ Resolucija z dne 25. oktobra 2016 s priporočili Komisiji o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice (UL C 215, 19.6.2018, str. 162).

⁽¹⁰⁾ Resolucija z dne 7. oktobra 2020 o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice (UL C 395, 29.9.2021, str. 2).

⁽¹¹⁾ Generalni direktorat Evropskega parlamenta za notranjo politiko, Tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve, študija z naslovom The European Parliament's right of initiative (Pravica Evropskega parlamenta do pobude), Bruselj, 2020, str. 12.

⁽¹²⁾ Prav tam, str. 34–35.

četrtek 9. junija 2022

5. poudarja, da je Parlament uveljavil svojo pravico do pobude z uvedbo postopka mehanizma pravne države v skladu s členom 7 PEU; obsoja dejstvo, da Svet ni ukrepal v zvezi s tem postopkom in poznejšimi večkratnimi pozivi Parlamenta k ukrepanju, in poudarja, da skupne vrednote Unije ter medsebojno zaupanje in verodostojnost Unije ostajajo ogroženi, ker Svet člena 7 PEU ne uporablja učinkovito; meni, da je bistveno zagotoviti celovito in takojšnje izvajanje Uredbe (EU, Euratom) 2020/2092 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2020 o splošnem režimu pogojenosti za zaščito proračuna Unije⁽¹³⁾, pri tem pa spoštovati vlogo Parlamenta kot sozakonodajalca; meni, da je Unija še vedno strukturno nepripravljena na boj proti nazadovanju na področju demokracije, pravne države in temeljnih pravic ter njihovim kršitvam v državah članicah; meni, da je slabšanje stanja na tem področju v različnih državah članicah pokazalo potrebo po učinkovitem medinstitucionalnem sodelovanju; globoko obžaluje pomanjkanje ustreznega odziva na pobudo Parlamenta o vzpostavitvi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ter ponovno poziva Komisijo in Svet, naj nemudoma začneta pogajanja s Parlamentom o medinstitucionalnem sporazumu;

6. ponovno opozarja na svoj obrazložen predlog, naj se ugotovi obstoj očitnega tveganja, da bi Madžarska lahko hujše kršila temeljne vrednote Unije; ponavlja, da je zelo zaskrbljen, ker standardni postopki za predstavitve pri predložitvi obrazloženega predloga in dostopu do informacij ne zagotavljajo enakovrednega položaja Parlamenta na eni strani ter Komisije in tretjine držav članic na drugi strani; obžaluje, da predstavitve še niso prispevale k bistvenemu napredku pri obravnavi očitnega tveganja za hudo kršitev vrednot;

7. obžaluje, da tri države članice še niso ratificirale spremenjene volilne zakonodaje Evropske unije, sprejete leta 2018;

8. obžaluje tudi, da je Svet doslej zavračal pogajanja s Parlamentom o njegovi pravici do preiskave, čeprav je to v nasprotju s členom 226 PDEU in načelom lojalnega sodelovanja, zaradi česar se določb Pogodbe še naprej ne izvajata, čeprav bi se jih moralo;

9. pozdravlja, da je bil na pobudo Parlamenta sprejet nov statut evropskega varuha človekovih pravic, kar zagotavlja skladnost statuta z Lizbonsko pogodbo;

Pravice Sveta in Evropskega sveta do pobude, ki jih določata Pogodbi

10. obžaluje, da člen 121 PDEU na področju ekonomske in monetarne politike določa le obveščanje Parlamenta; ugotavlja tudi, da je Svet uporabil člen 121 PDEU kot dejansko pravico do pobude na tem področju, in zahteva dodatne odgovornosti Parlamenta kot edine institucije EU, ki zastopa glas državljanov;

11. ugotavlja tudi, da je Evropski svet člen 68 PDEU uresničeval kot dejansko pravico do pobude na območju svobode, varnosti in pravice; poudarja, da Evropski svet ni sozakonodajalec in da bi bilo treba spremeniti postopek, s katerim Evropski svet sprejema večletne operativne programe na tem področju brez obveznosti posvetovanja s Parlamentom ali Komisijo, saj te politike zelo resno vplivajo na temeljne pravice državljanov; poziva, naj se pri prihodnji spremembi Pogodbe Parlamentu in Svetu podeli enakovredna pristojnost v zvezi s tem;

12. ugotavlja, da ima Svet v skladu s členom 76 PDEU s četrtno svojih držav članic, tako kot Komisija, pravico do pobude v zvezi s sodelovanjem na področju upravnega prava ter policijskim in pravosodnim sodelovanjem v kazenskih zadevah;

13. ugotavlja, da je ta razvoj del širšega trenda k vse večjemu neravnovesju med Svetom, Evropskim svetom in Komisijo pri odločanju na vseh področjih politike, kar je zaskrbljujoče; poudarja, da ta praksa spodkopava institucionalno strukturo EU, kot je določena v Pogodbah; meni, da bi bilo treba z enakovrednimi pravicami Parlamenta ponovno vzpostaviti ravnovesje v korist demokratične legitimnosti;

⁽¹³⁾ UL L 433 I, 22.12.2020, str. 1.

četrtek 9. junija 2022

14. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je preglednost pri uporabi posredne pravice Sveta do pobude iz člena 241 PDEU pomanjkljiva; poziva Svet, naj na uporabniku prijazen način in v vseh uradnih jezikih Evropske unije objavi vse zahteve, vložene na podlagi te pravne podlage, in vztraja, da mora Svet v vseh svojih aktih ⁽¹⁴⁾ zagotoviti najvišjo možno raven preglednosti, pri tem pa v celoti upoštevati pravila EU o dostopu do dokumentov;

Posredna pravica Parlamenta do pobude, ki jo določata Pogodbi

15. želi spomniti, da ima Parlament od sprejetja Maastrichtske pogodbe na podlagi priznavanja njegove edinstvene demokratične legitimnosti pravico, da od Komisije zahteva predložitev zakonodajnih predlogov;

16. ugotavlja, da morajo biti zahteve v skladu s členom 225 PDEU v pristojnosti Unije in da ima Komisija trenutno zgolj obveznost, da Parlament obvesti o razlogih za nepredložitev predloga;

17. želi spomniti, da sta se Parlament in Komisija z okvirnim sporazumom iz leta 2010 dogovorila o nadaljnji okrepitvi te pravice; ugotavlja, da se je Komisija zavezala, da bo v treh mesecih poročala o nadaljnjem ukrepanju v zvezi z zahtevami Parlamenta in predstavila zakonodajni predlog, če tako odloči kolegij;

18. meni, da je prišel čas, da se pokaže ambicioznejša politična volja, in zato poziva k razmisleku o reviziji okvirnega sporazuma iz leta 2010, da bi zagotovili močnejšo pravico Parlamenta do pobude;

19. obžaluje, da je Komisija do leta 2019 na podlagi zakonodajnih iniciativnih poročil Parlamenta, sprejetih v skladu s členom 225 PDEU, zakonodajne predloge na podlagi zahtev Parlamenta predložila le v manjšem številu primerov ⁽¹⁵⁾; obžaluje tudi, da roki, v katerih mora Komisija odgovoriti na zahteve Parlamenta in predložiti zakonodajne predloge, v večini primerov niso bili upoštevani;

20. meni, da je edina obveznost Komisije, da Parlament obvesti o svojih razlogih, da ne bo ukrepala v zvezi s postopkom zakonodajne pobude, ki jo je Parlament sprejel z večinko svojih članov, veliko prešibka, zato pozdravlja podporo predsednice Komisije Ursule von der Leyen pravici Parlamenta do pobude in zavezo, da se bo Komisija na predloge Parlamenta, ki temelji na členu 225 PDEU, vedno odzvala z zakonodajnim aktom, ob polnem spoštovanju načel sorazmernosti, subsidiarnosti in boljšega zakonodajnega postopka; pričakuje, da bo Komisija spoštovala to zavezo, da bo, kadar bo Parlament kakršenkoli tak predlog sprejel z večino svojih članov v postopku zakonodajne pobude, predlagala sprejetje zakonodajnega akta; meni, da bi bilo treba to zavezo in pristojnost Parlamenta, da vpliva na agendo EU, okrepiti;

⁽¹⁴⁾ Resolucija z dne 17. januarja 2019 o strateški preiskavi varuhinje človekovih pravic OI/2/2017 o preglednosti zakonodajnih razprav v pripravljajalnih telesih Sveta EU (UL C 411, 27.11.2020, str. 149).

⁽¹⁵⁾ Generalni direktorat Evropskega parlamenta za notranjo politiko, Tematski sektor za pravice državljanov in ustavne zadeve, študija z naslovom The European Parliament's right of initiative (Pravica Evropskega parlamenta do pobude), Bruselj, 2020, str. 54.

četrtek 9. junija 2022

21. izreka pohvalo sedanjemu kolegiju komisarjev, ker je pravočasno ⁽¹⁶⁾ odgovoril na vse zahteve Parlamenta, razen v enem primeru ⁽¹⁷⁾; poleg tega poudarja, da zahteva samo v enem primeru ni privedla do zakonodajnega predloga; meni, da to dokazuje vzpostavitev medinstitucionalnega precedensa, in pričakuje, da bo Komisija še naprej spoštovala svojo zavezo, da bo odgovorila na vse zahteve;

22. meni, da mora razmislek o pravici Parlamenta do pobude potekati vzporedno s širšim razmislekom o političnih pobudah v postopku odločanja EU;

23. meni, da bi bilo treba izboljšati ukrepanje na podlagi evropske državljanske pobude, in poudarja, da kadar Komisija v predpisanem roku ne objavi svojih namer ali sporoči, da ne namerava ukrepati v zvezi z evropsko državljansko pobudo, ki izpolnjuje postopkovne zahteve in je v skladu s Pogodbama, zlasti temeljnimi vrednotami Unije iz člena 2 PEU, bi Parlament lahko imel možnost, da na podlagi evropske državljanske pobude sproži postopek zakonodajne pobude;

Prihodnost pravice/pravic Parlamenta do pobude

24. je trdno prepričan, da bi splošna in neposredna pravica do pobude dodatno okrepila demokratično legitimnost Unije, opolnomočila državljane Unije in usmerila razvoj pristojnosti Unije in njenih institucij v močnejšo evropsko demokracijo;

25. meni, da bi bilo treba Parlamentu kot edini neposredno izvoljeni instituciji EU ob naslednji reviziji Pogodb dati pravico, da predlaga sprejetje zakonodajnega akta;

26. je trdno prepričan, da bi bilo treba Pogodbi spremeniti tako, da bi imel Parlament kot edina neposredno izvoljena institucija EU in s tem institucija, ki zastopa glas državljanov v postopku odločanja EU, splošno in neposredno pravico do zakonodajne pobude; poudarja, da bi moral Parlament za vzpostavitev takšne pravice do zakonodajne pobude sprožiti postopek iz člena 48 PEU; meni, da bi moral Parlament imeti pravico do pobude vsaj na tistih področjih, za katera je pooblaščen za sprejemanje zakonodaje kot sozakonodajalec;

27. poudarja, da je bila konferenca o prihodnosti Evrope priložnost, kot je še ni bilo, da bi odpravili sedanje pomanjkljivosti in dali nov zagon evropski demokraciji, ter odločno spodbuja, da bi upoštevali priporočilo udeležencev konference o resnični pravici Parlamenta do pobude;

28. ponovno poudarja poseben in okrepljen ustavni položaj področij, za katera ima Parlament trenutno pravico do pobude, in meni, da bi bilo treba to izključno pravico razširiti na področja, na katerih sta demokratična legitimnost in suverenost Unije še zlasti pomembni;

⁽¹⁶⁾ Odgovori Komisije na naslednje resolucije Evropskega parlamenta:

- resolucija z dne 8. oktobra 2020 s priporočili Komisiji z naslovom Digitalne finančne storitve: nova tveganja pri kriptosredstvih – regulativni in nadzorni izzivi na področju finančnih storitev, institucij in trgov (UL C 395, 29.9.2021, str. 72);
- resolucija z dne 22. oktobra 2020 s priporočili Komisiji o pravnem okviru EU za zaustavitev in obrnitev trenda krčenja gozdov po svetu, ki ga povzroča EU (UL C 404, 6.10.2021, str. 175);
- resolucija z dne 20. oktobra 2020 s priporočili Komisiji z naslovom Akt o digitalnih storitvah: prilagoditev pravil poslovnega in civilnega prava za poslovne subjekte, ki poslujejo na spletu (UL C 404, 6.10.2021, str. 31);
- resolucija z dne 20. oktobra 2020 s priporočili Komisiji z naslovom Akt o digitalnih storitvah: izboljšanje delovanja notranjega trga (UL C 404, 6.10.2021, str. 2);
- resolucija z dne 20. oktobra 2020 s priporočili Komisiji o okviru za etične vidike umetne inteligence, robotike in sorodne tehnologije (UL C 404, 6.10.2021, str. 63);
- resolucija z dne 20. oktobra 2020 s priporočili Komisiji o ureditvi civilne odgovornosti za področje umetne inteligence (UL C 404, 6.10.2021, str. 107);
- resolucija z dne 21. januarja 2021 s priporočili Komisiji o pravici do odklopa (UL C 456, 10.11.2021, str. 161).

⁽¹⁷⁾ Odgovor Komisije na resolucijo Evropskega parlamenta z dne 13. maja 2020 s priporočili Komisiji z naslovom Varnostna mreža za upravičence programov EU: oblikovanje varnostnega načrta za večletni finančni okvir (UL C 323, 11.8.2021, str. 2).

četrtek 9. junija 2022

29. ugotavlja, da sedanje pravice Parlamenta do pobude zajemajo različne posebne zakonodajne postopke, na primer v primeru uredb, ki se nanašajo na njegovo sestavo, izvolitev poslancev in njihov statut, statut evropskega varuha človekovih pravic in pravico Parlamenta do preiskave;

30. meni, da Pogodbi te postopke urejata zelo skopo, in poziva k sprejetju novega medinstitucionalnega sporazuma med tremi institucijami, ki bo namenjen izključno tej zadevi in bo celovito spoštoval njen poseben ustavni položaj in okreplil demokratično legitimnost Evropske unije; meni, da bi lahko v tem novem medinstitucionalnem sporazumu preučili ukrepe, s katerimi bi preprečili institucionalno blokiranje zadev;

31. meni, da bi morala notranja pravila Parlamenta bolje odražati posebno naravo teh zakonodajnih postopkov; priporoča zlasti, da bi moral Parlament, kadar je za sprejetje akta v Parlamentu potrebna odobritev ali soglasje Sveta in mnenje ali soglasje Komisije, po glasovanju o predlaganem aktu začeti postopek posvetovanja s tema institucijama; meni tudi, da bi moral Parlament poenostaviti postopke za spremembo teh predlaganih aktov po posvetovanjih;

32. meni, da je treba razširitev rednega zakonodajnega postopka in opredelitev rednega zakonodajnega postopka, v katerem ima Parlament pravico do pobude, obravnavati kot dopolnjujoča se postopka;

33. meni, da priznanje neposredne pravice Parlamenta do pobude ne bi izključevalo možnosti, da Komisija ohrani vzporedno ali izključno pravico do pobude na nekaterih področjih, kot je proračun; sprejema, da ima lahko Svet neposredno pravico do pobude na strogo določenih področjih; poziva vse tri institucije, naj razmislijo o tem, kako bi lahko sočasne pravice do pobude učinkovito soobstajale in bile izvajane v praksi;

34. se zavezuje, da bo v celoti uporabil, razvil in dodatno okreplil potencial posredne pravice Parlamenta do pobude, kot je določena v Pogodbah ter nadalje opredeljena v medinstitucionalnih sporazumih in z zavezo predsednice Komisije Ursule von der Leyen;

35. meni, da ima medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje bistveno vlogo pri zagotavljanju lojalnega in preglednega sodelovanja v celotnem zakonodajnem ciklu ter da omogoča boljše medsebojno razumevanje stališč različnih institucij;

36. poziva k skupni oceni delovanja okvirnega sporazuma iz leta 2010 in potrebe po ciljno usmerjeni reviziji, da bi zagotovili učinkovito spoštovanje njegovih določb in časovnih okvirov, povezanih s posredno pravico Parlamenta do pobude; poleg tega Svet in Komisijo poziva, naj skupaj s Parlamentom ocenita, v kakšnem obsegu bi bilo treba revidirati medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje, da bi odpravili morebitne ovire za pristojnosti Parlamenta, da predlaga zakonodajne pobude;

37. meni, da je primerno pregledati njegova notranja pravila, postopke in zahteve, tudi v zvezi s pripravo zakonodajnih iniciativnih poročil, sprejetih na podlagi člena 225 PDEU, da se zagotovi osredotočenost in utemeljenost predlogov; predlaga racionalizacijo postopkov, določenih v poslovniku Parlamenta za pripravo in sprejemanje resolucij v skladu s členom 225 PDEU, da se zagotovi ustrezno upoštevanje vseh zahtev, naslovljenih na Komisijo za zakonodajno pobudo, ob upoštevanju medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje, ne glede na parlamentarno resolucijo, ki vključuje zahtevo;

38. se zavezuje, da bo te instrumente uporabljal kot primarni način vlaganja zahtev, naj Komisija predloži zakonodajne predloge; v zvezi s tem poudarja, da je treba zahteve nasloviti zgolj na Komisijo in zagotoviti, da vsebina zakonodajnih iniciativnih poročil ostane v okviru teme odobrenega poročila; poudarja, da je treba za sprejetje osredotočenih in dobro utemeljenih poročil v skladu s členom 225 PDEU zagotoviti potrebno tehnično in upravno zmogljivost;

39. poudarja, da je pomembno zagotoviti tesno sodelovanje s Komisijo v celotnem življenjskem ciklu zakonodajnih samoiniciativnih poročil, da bi zagotovili čim bolj učinkovit, pregleden in vključujoč postopek; v zvezi s tem poudarja vlogo konference predsednikov odborov in konference predsednikov;

četrtek 9. junija 2022

40. poudarja, da Parlament v celoti spoštuje medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje, v katerem je poudarjeno, da je potrebna predhodna analiza evropske dodane vrednosti in ocene stroškov kot posledice neukrepanja na ravni Unije, ter da ima strukturo za izvedbo ocene učinka, kolikor je to mogoče, pred predstavitvijo poročila INL, da se izboljša ocenjevanje evropske dodane vrednosti iz medinstitucionalnega sporazuma o boljši pripravi zakonodaje;
41. meni, da bi morala Komisija pri ocenjevanju načel subsidiarnosti, sorazmernosti in boljše priprave zakonodaje v okviru nadaljnega ukrepanja na podlagi zahtev Parlamenta za zakonodajne predloge v skladu s členom 225 PDEU ustrezno upoštevati priložene analize glede evropske dodane vrednosti in glede „stroškov kot posledice neukrepanja na ravni Unije“, ki jih pripravi Parlament; poudarja, da je Komisija v skladu z medinstitucionalnim sporazumom o boljši pripravi zakonodaje že zavezana odgovoriti na vsa vprašanja, ki jih v zvezi s temi analizami izpostavita sozakonodajalca;
42. poleg tega meni, da bi morala Komisija osnutke predlogov, sprejetih na predlog Parlamenta v skladu s členom 225 PDEU, jasno povezati z ustreznimi poročili INL, s čimer bi zagotovila jasen „odtis zakonodajnega vpliva“;
43. se zavezuje, da bo spodbujal tesnejše usklajevanje z Odborom regij in Ekonomsko-socialnim odborom z ustreznim upoštevanjem njunih mnenj v okviru člena 225 PDEU;
44. ponovno poudarja, da so dostopnost, etičnost in preglednost bistvenega pomena in jih morajo vse institucije EU spoštovati pri svojem delu; poziva, naj bodo vse ustrezne informacije o zakonodajnih iniciativnih poročilih, kot so notranji postopkovni koraki ali nadaljnje ukrepanje Komisije, zlahka dostopne na spletu v vseh uradnih jezikih Evropske unije;
45. ponovno poudarja pomen predzakonodajne faze in želi spomniti na vlogo Parlamenta, kot je opredeljena v medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje in okvirnem sporazumu iz leta 2010; poziva k pospešitvi vzpostavitve skupne zakonodajne zbirke podatkov, kot je opredeljena v medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje;
46. opozarja na pomen udeležbe državljanov in civilne družbe za demokratično legitimnost EU; poziva vse institucije EU, naj jih smiselno vključijo v odločanje v vseh fazah političnega cikla;

o

o o

47. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Evropskemu svetu, Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
-

četrtek 9. junija 2022

P9_TA(2022)0243

Grožnje za pravico do splava po svetu: morebitna ukinitve pravice do splava v ZDA s strani vrhovnega sodišča

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o grožnjah za pravico do splava po svetu: morebitna razveljavitev pravice do splava v ZDA s strani vrhovnega sodišča (2022/2665(RSP))

(2022/C 493/12)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o državljanskih in političnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah iz leta 1966,
- ob upoštevanju konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979,
- ob upoštevanju Mednarodne konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije iz leta 1965,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o otrokovih pravicah iz leta 1989,
- ob upoštevanju Konvencije OZN proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju iz leta 1984,
- ob upoštevanju Konvencije OZN o pravicah invalidov iz leta 2006,
- ob upoštevanju ciljev trajnostnega razvoja OZN, o katerih je bil dogovor dosežen leta 2015, zlasti ciljev 1, 3 in 5 o odpravi revščine, zdravju in dobrem počutju ter enakosti spolov,
- ob upoštevanju pekinških izhodišč za ukrepanje iz leta 1995 in rezultatov poznejših konferenc o pregledu,
- ob upoštevanju mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, ki je potekala leta 1994 v Kairu (ICPD), njenega akcijskega programa in rezultatov poznejših konferenc o pregledu,
- ob upoštevanju vrhunškega srečanja v Nairobiju leta 2019 o mednarodni konferenci o prebivalstvu in razvoju + 25 – Pospešimo uresničevanje obljube ter zavez deležnikov v zvezi s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami,
- ob upoštevanju zbirke informacij o spolnem in reproduktivnem zdravju ter pravicah pri Uradu visokega komisarja OZN za človekove pravice iz leta 2020,
- ob upoštevanju Evropske konvencije o človekovih pravicah iz leta 1950,
- ob upoštevanju smernic Svetovne zdravstvene organizacije (SZO) iz leta 2015 z naslovom Varen splav: tehnične in politične smernice za zdravstvene sisteme,
- ob upoštevanju smernic SZO z dne 8. marca 2022 z naslovom Smernice za splav,
- ob upoštevanju izjave Urada visokega komisarja OZN za človekove pravice z dne 14. septembra 2021 z naslovom Strokovnjaki OZN obsojajo nadaljnje napade na pravico do varnega splava in vpletentost vrhovnega sodišča,
- ob upoštevanju poročila Sklada OZN za prebivalstvo (UNFPA) o stanju svetovnega prebivalstva iz marca 2022 z naslovom *Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy* (Videti neopaženo: razlogi za ukrepanje v zapostavljeni krizi nenačrtovanih nosečnosti),

četrtek 9. junija 2022

- ob upoštevanju poročila raziskovalnega centra Pew z dne 6. maja 2022 z naslovom *America's Abortion quandary* (Kočljiv položaj splava v Ameriki),
- ob upoštevanju ustave Združenih držav Amerike,
- ob upoštevanju sodbe Roe proti Wade, 410 U.S. 113 (1973),
- ob upoštevanju prvotnega osnutka večinskega mnenja vrhovnega sodišča Združenih držav št. 19–1392⁽¹⁾, ki ga je februarja 2022 napisal sodnik Samuel Alito o zadevi Thomas E. Dobbs, uradnik za zdravje v oddelku za zdravje Misisipija, in drugi proti Jackson Women's Health Organization in drugi, v medije pa je prišel maja 2022,
- ob upoštevanju teksaškega zakona senata št. 8 (SB8) in z njim povezanega zakona predstavniškega doma št. 1515 (HB 1515), ki se nanašata na splav, vključno s splavom po zaznanju srčnega utripa nerojenega otroka – pooblastilo za zasebno državljansko pravico do ukrepanja, iz septembra 2021,
- ob upoštevanju konvencije Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter boju proti njemu iz leta 2014,
- ob upoštevanju člena 2 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju Listine Evropske unije o temeljnih pravicah iz leta 2009 (v nadaljnjem besedilu: Listina),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. oktobra 2021 o zakonu ameriške zvezne države Teksas o splavu⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. junija 2021 o stanju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v EU v povezavi z zdravjem žensk⁽³⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. novembra 2021 o prvi obletnici dejanske prepovedi pravice do splava na Poljskem⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. februarja 2019 o nazadovanju na področju pravic žensk in enakosti spolov v EU⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju akcijskega načrta EU za enakost spolov in krepitev vloge žensk v zunanjih odnosih za obdobje 2021–2025 (akcijski načrt za enakost spolov III),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. februarja 2021 o prihodnjih izzivih na področju pravic žensk v Evropi: več kot 25 let po Pekinški deklaraciji in izhodiščih za ukrepanje⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 5. maja 2022 o posledicah vojne v Ukrajini za ženske⁽⁷⁾,
- ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,

⁽¹⁾ <https://www.politico.com/news/2022/05/02/supreme-court-abortion-draft-opinion-00029473>

⁽²⁾ UL C 132, 24.3.2022, str. 189.

⁽³⁾ UL C 81, 18.2.2022, str. 43.

⁽⁴⁾ UL C 205, 20.5.2022, str. 44.

⁽⁵⁾ UL C 449, 23.12.2020, str. 102.

⁽⁶⁾ UL C 465, 17.11.2021, str. 160.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0206.

četrtek 9. junija 2022

- A. ker je po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije splav bistven element celovitih zdravstvenih storitev in ker približno 45 % vseh splavov ni varnih, od tega se jih 97 % opravi v državah v razvoju ⁽⁸⁾; ker UNFPA ocenjuje ⁽⁹⁾, da je vsako leto 121 milijonov nenačrtovanih nosečnosti in da se več kot 60 % teh konča s splavom; ker so nasprotniki spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter samostojnosti žensk v zadnjih letih pomembno vplivali na nacionalne zakonodaje in politike, na svetovni ravni in tudi v več državah članicah pa so bile sprejete nazadnjaške pobude; ker tudi vzpon skrajne desnice prispeva k temu nazadovanju na področju pravice žensk do splava, ki se kaže po vsem svetu;
- B. ker Odbor za odpravo diskriminacije žensk ugotavlja, da kriminalizacija storitve splava nima odvrtačilnega učinka; ker je delovna skupina OZN o diskriminaciji žensk in deklet ugotovila, da v krajih, kjer je splav opredeljen kot kaznivo dejanje in zanj veljajo pravne omejitve, varna prekinitev nosečnosti ni mogoča za vse ženske zaradi njihovega socialno-ekonomskega položaja ter tako postane privilegij žensk, ki so v boljšem družbeno-ekonomskem položaju, medtem ko so se ženske z omejenimi sredstvi prisiljene zateči k nevarnim in nezakonitim splavom, s čimer je ogroženo njihovo življenje in zdravje; ker je po podatkih SZO delež nevarnih splavov bistveno večji v državah z zelo omejevalnimi zakoni o splavu kot v državah, v katerih so ti zakoni manj omejevalni ⁽¹⁰⁾;
- C. ker je nevaren splav glavni vzrok smrti in obolevnosti mater, ki bi ga bilo mogoče preprečiti; ker je pomanjkanje dostopa do varnega in zakonitega splava ključno vprašanje javnega zdravja in človekovih pravic; ker se zaradi prepovedi splava in posledičnega siljenja žensk, da poiščejo nevaren in nezakonit splav, povečata umrljivost in obolevnost mater;
- D. ker je vrhovno sodišče Združenih držav Amerike s precedensom v prelomni zadevi Roe proti Wade (1973), ki je bil pozneje potrjen v zadevah Planned Parenthood proti Casey (1992) in Whole Woman's Health proti Hellerstedt (2016), zagotovilo ustavno pravico do zakonitega splava v času, preden je plod sposoben preživeti zunaj maternice, v ZDA; ker bi nedavno razkriti prvotni osnutek večinskega mnenja vrhovnega sodišča, ki ga je napisal sodnik Samuel Alito v zadevi Thomas E. Dobbs, uradnik za zdravje v oddelku za zdravje Misisipija, proti Jackson Women's Health Organization, razveljavil Roe proti Wade in ponovno omejil ustavne pravice v ZDA; ker naj bi vrhovno sodišče končno sodbo izdalo pred koncem junija 2022; ker ta osnutek mnenja, ki je prišel v roke medijev, predstavlja najbolj škodljivo potencialno odločitev vrhovnega sodišča za pravice do splava, saj bi zveznim državam omogočil, da prepovejo splav kadar koli med nosečnostjo, in ponudil možnost popolne prepovedi splava, s čimer bi ženske in dekleta v ZDA izgubile varstvo, ki ga imajo na podlagi svojih obstoječih pravic;
- E. ker bi odločitev vrhovnega sodišča, ki bi utegnila razveljaviti sodbo Roe proti Wade, vplivala na življenja žensk in deklet v ZDA, posledice te odločitve pa bi najbolj škodile posameznikom v ranljivem položaju; ker bi razveljavitev sodbe Roe proti Wade lahko negativno vplivala tudi na druge vidike spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic; ker bi omejitve ali prepoved pravice do splava v ZDA nesorazmerno vplivale na ženske, ki živijo v revščini, zlasti rasno diskriminirane ženske, vključno s temnopoltimi ženskami, ženskami latinskoameriškega porekla in pripadnicami domorodnih ljudstev, pa tudi ženske na podeželju, osebe LGBTIQ, invalidke, mladostnice, migrantke, vključno s tistimi brez urejenega statusa, in enostarševska gospodinjstva, ki jih vodijo ženske; ker lahko javne storitve splava vsem ženskam, tudi tistim v ranljivem socialno-ekonomskem položaju, nudijo splošen dostop do varnega in zakonitega splava;

⁽⁸⁾ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/abortion>

⁽⁹⁾ Poročilo UNFPA o stanju svetovnega prebivalstva, *Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy* (Videti neopaženo: razlogi za ukrepanje v zapostavljeni krizi nenačrtovanih nosečnosti), marec 2022.

⁽¹⁰⁾ <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/abortion>

četrtek 9. junija 2022

- F. ker je do razkritja osnutka mnenja vrhovnega sodišča prišlo po nedavnih neutrudnih prizadevanjih na ravni zveznih držav, da bi se omejila in prepovedala pravica do splava v ZDA, in ker so zvezne države v ZDA od leta 2011 sprejele skoraj 500 zakonov, ki omejujejo dostop do splava; ker bodo zaradi omejitev pri dostopu do splava ljudje, zlasti tisti z manj sredstvi ali slabo obveščeni, prisiljeni potovati daleč, proti svoji volji otroka donositi do konca ali se zateči k nevarnim splavom doma v lastni režiji, zaradi česar bodo izpostavljeni tudi kazenskim preiskavam in pregonu;
- G. ker je Teksas nedavno sprejel tako imenovani zakon senata št. 8 (SB 8), ki prepoveduje splav po tem, ko začne biti srce zarodka, torej po približno šestih tednih nosečnosti, brez izjem za primere posilstva, incesta ali bolezni zarodka, ki bi mu onemogočala preživetje po rojstvu; ker je vrhovno sodišče ZDA dovolilo, da zakon začne veljati, Teksasu pa je uspelo, da se izogne sodni presoji njegove ustavnosti, saj je vladne uradnike oprostil izvrševanja zakona in državljanom ponudil zakonsko možnost, po kateri za nagrado 10 000 ameriških dolarjev lahko tožili vsakogar, ki v nasprotju s prepovedjo opravlja splave ali nudi pomoč pri tem posegu, zakon je tako težje izpodbijati, če noben subjekt ni odgovoren za njegovo izvrševanje; ker določba, ki državljanom omogoča, da tožijo vsakogar, ki nudi storitve splava, dopušča veliko možnosti nadlegovanja;
- H. ker je najmanj 12 zveznih držav sprejelo, uvedlo ali uradno sporočilo svojo namero, da bodo uvedle zakone, ki se bodo zgledovali po tem teksaskem zakonu; ker sta zakonodajni telesi zveznih držav Idaho in Oklahoma nedavno sprejeli zakona, ki prepovedujeta splav in se z gledujeta po SB 8, v primeru Oklahome pa prepoved velja od trenutka oploditve;
- I. ker bi v primeru, da se vrhovno sodišče odloči razveljaviti sodbo Roe proti Wade, o zakonitosti splava ponovno odločale zvezne države; ker je 13 zveznih držav že sprejelo tako imenovane zakone, ki čakajo na sprožitev, o prepovedi splava, katerih namen je prepovedati ali omejiti dostop do splava, takoj ko pride do razveljavitve sodbe Roe proti Wade; ker naj bi skupaj 26 zveznih držav – med katerimi je omenjenih 13 – gotovo ali verjetno omejilo ali prepovedalo splav v primeru razveljavitve ustavne zaščite, druge zvezne države, kot so Michigan, Wisconsin in Zahodna Virginija, pa utegnejo poskušati ponovno uvesti zakone, sprejete pred letom 1973, ali uveljaviti nedavno sprejete omejitve splava, ki so bile blokirane pred sodišči, kot v primerih Alabame, Georgie, Iowe, Ohia in Južne Karoline;
- J. ker se skoraj vse smrti zaradi nevarnih splavov zgodijo v državah, kjer je splav močno omejen; ker se ocenjuje, da bi se letno število smrti mater v ZDA, ki bi bile posledica nevarnih splavov, do drugega leta po začetku veljavnosti prepovedi povečalo za 21 %⁽¹¹⁾; ker bi se bilo mogoče izogniti vsem tem smrtim;
- K. ker so med najstnicami, starimi od 15 do 19 let, težave pri nosečnosti in rojstvu najpogostejši vzrok za smrt na svetovni ravni; ker Odbor OZN za pravice otroka⁽¹²⁾ poziva države, naj dekriminalizirajo splav in dekletom zagotovijo dostop do zakonite in varne prekinitve nosečnosti; ker bi lahko morebitne prepovedi splava obrnile trend upadanja števila najstniških nosečnosti v ZDA; ker je pri najstniških materah veliko verjetneje, da bodo prekinile študij in se soočale z brezposelnostjo, s čimer se bo ujetost v revščino še zaostрила;
- L. ker se poraja vse večja zaskrbljenost glede varstva podatkov, če bi prišlo do razveljavitve sodbe Roe proti Wade; ker je mogoče z aplikacijami za spremljanje menstruacije ali orodji za geolokacijo in iskalniki zbirati podatke o osebah, ki so obiskale kliniko za splav, kupile tableto za splav ali iskale informacije o tem; ker bi bilo zaradi tega mogoče označevati ljudi ali pa zbirati informacije in jih uporabiti proti njim⁽¹³⁾;

⁽¹¹⁾ <https://ncpolicywatch.com/2022/05/05/study-shows-an-abortion-ban-may-lead-to-a-21-increase-in-pregnancy-related-deaths/>

⁽¹²⁾ Odbor OZN za otrokove pravice, splošna pripomba št. 20 z dne 6. decembra 2016 o izvajanju otrokovih pravic med adolescenco, odstavek 60.

⁽¹³⁾ <https://www.vice.com/en/article/m7vzjb/location-data-abortion-clinics-safegraph-planned-parenthood>

četrtek 9. junija 2022

- M. ker nevladne organizacije in konservativni možganski trusti, ki pripadajo krščanski desnici v ZDA, financirajo gibanje za boj proti splavu po vsem svetu; ker gre za zelo velika finančna sredstva; ker bi razveljavitev sodbe Roe proti Wade lahko povzročila povečanje toka denarja in obnovitev pritiska skupin, ki nasprotujejo možnosti izbire, po vsem svetu;
- N. ker bi lahko razveljavitev sodbe Roe proti Wade s strani vrhovnega sodišča opogumila ali spodbudila gibanja, ki nasprotujejo svobodi izbire, k izvajanju pritiska na vlade in sodišča zunaj ZDA, da odpravijo pravice do splava in ogrozijo velik napredek, dosežen v zadnjih desetletjih, ko je več kot 60 držav ⁽¹⁴⁾ reformiralo svoje zakone in politike o splavu ter odpravilo omejitve in ovire;
- O. ker je nazadovanje na področju pravice do dostopa do varnega in zakonitega splava zelo zaskrbljujoče, kljub splošnemu napredku na področju varstva spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic po svetu, tudi v Evropi; ker bi razveljavitev sodbe Roe proti Wade lahko opogumila gibanje proti splavu v Evropski uniji; ker je Poljska edina država članica EU, ki je iz svojih zakonov umaknila razloge za splav, nelegitimno ustavno sodišče pa je 22. oktobra 2020 razsodilo, da se razveljavijo dolgo uveljavljene pravice poljskih žensk in s tem dejansko prepovedalo splav; ker je splav na Malti prepovedan; ker medicinska pomoč pri splavu med zgodnjo nosečnostjo na Slovaškem ni zakonita, na Madžarskem pa ni na voljo; ker se dostop do splava zmanjšuje tudi v Italiji ⁽¹⁵⁾; ker se v drugih državah članicah EU zavrača dostop do splava, na primer nedavno na Hrvaškem ⁽¹⁶⁾; ker morajo EU in njene države članice nujno braniti spolno in reproduktivno zdravje in pravice ter poudariti, da so pravice žensk neodtujljive in da jih ni mogoče ukiniti ali okrniti; ker je ključnega pomena, da EU in njene države članice še naprej napredujejo pri zagotavljanju dostopa do varnega, zakonitega in pravočasnega splava v skladu s priporočili in dokazi SZO;
- P. ker so spolne in reproduktivne pravice, vključno z varnim in zakonitim splavom, temeljna pravica; ker so kriminalizacija, zavlačevanje in onemogočanje dostopa do varnega in zakonitega splava oblika nasilja nad ženskami in dekleti; ker je več organov za človekove pravice zatrdilo, da lahko odrekanje varnega in zakonitega splava pomeni mučenje ali kruto, nečloveško in ponižujoče ravnanje; ker bi bilo treba nevarne splave, ki v povezavi s prepovedjo splava povzročajo smrt, razumeti kot „samovoljne uboje na podlagi spola, katerih žrtve so samo ženske, ki so posledica z zakonom predpisane diskriminacije“ ⁽¹⁷⁾;
- Q. ker so mednarodni organi za človekove pravice večkrat in dosledno potrdili, da sta kriminalizacija in omejevanje splava v nasprotju z mednarodnimi obveznostmi držav na področju človekovih pravic, ki so zaščitene z mednarodnim in evropskim pravom o človekovih pravicah, in sicer z Mednarodnim paktom o državljanskih in političnih pravicah in Mednarodnim paktom o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in Evropsko konvencijo o človekovih pravicah; ker je potiskanje žensk v položaj, ko morajo poiskati nezakonite možnosti splava, potovati v druge države, da bi opravile ta poseg, ali donositi proti svoji volji, kršitev človekovih pravic žensk in deklet do življenja, telesne in duševne integritete, enakopravnosti, nediskriminacije in zdravja; ker načelo nenazadovanja v mednarodnem pravu državam prepoveduje sprejeti ukrepe, ki bi spodkopali, omejili ali odpravili obstoječe pravice ali upravičenja na področju enakosti spolov ter spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic;

⁽¹⁴⁾ <https://reproductiverights.org/maps/worlds-abortion-laws/>

⁽¹⁵⁾ https://search.coe.int/cm/Pages/result_details.aspx?ObjectId=0900001680687bdc; [http://www.refreg.ep.parl.union.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/608853/IPOL_BRI\(2018\)608853_EN.pdf](http://www.refreg.ep.parl.union.eu/RegData/etudes/BRIE/2018/608853/IPOL_BRI(2018)608853_EN.pdf)

⁽¹⁶⁾ <https://www.roda.hr/en/news/support-for-accessible-safe-and-legal-termination-of-pregnancy-in-croatia.html>

⁽¹⁷⁾ https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=https%3A%2F%2Fwww.ohchr.org%2Fsites%2Fdefault%2Ffiles%2FHRCBodies%2FHRC%2FRegularSessions%2FSession35%2FDocuments%2FA_HRC_35_23_AUV.docx&wdOrigin=BROWSELINK

četrtek 9. junija 2022

- R. ker so strokovnjaki OZN septembra 2021 podali izjavo ⁽¹⁸⁾, v kateri poudarjajo, da so človekove pravice žensk temeljne pravice, ki jih ni mogoče podrediti kulturnim, verskim ali političnim vidikom, in da so posledice vmešavanja v zadeve javnega zdravja iz ideoloških ali verskih razlogov še posebej škodljive za zdravje in dobro počutje žensk in deklet;
- S. ker so zagotavljanje dostopa do celovitega spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, starosti primerne, celovite spolna vzgoja in storitve ter izobraževanje in storitve o odnosih, vključno z načrtovanjem družine, kontracepcijskimi sredstvi ter varnim, zakonitim in brezplačnim splavom, pa tudi spoštovanje avtonomije in zmožnosti vsake osebe, da sprejema svobodne in premišljene odločitve o svojem telesu in življenju, predpogoj za doseganje enakosti spolov ter socialne in ekonomske enakopravnosti; ker enakopraven dostop do splava ženskam omogoča večjo samostojnost pri odločanju o svojem telesu in krepi njihovo zmožnost izboljšanja svoje ekonomske blaginje;
- T. ker so enakost spolov, odprava revščine in izkoriščanja povsod ter zagotavljanje zdravega življenja in dobrega počutja za vse temeljni cilji, določeni v ciljnih trajnostnega razvoja 5, 1 oziroma 3; ker sta zlasti cilja trajnostnega razvoja 3 in 5 usmerjena v zagotavljanje splošnega dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja ter odpravo vseh oblik nasilja in škodljivih praks zoper ženske in dekleta; ker so vse države članice OZN, vključno z ZDA in državami članicami EU, prevzele dolžnosti, zaveze in obveznosti o spoštovanju in spodbujanju teh ciljev trajnostnega razvoja in njihovih usmeritev;
1. odločno obsoja nazadovanje na področju pravic žensk ter spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v svetovnem merilu, tudi v ZDA in nekaterih državah članicah EU; opozarja, da so spolno in reproduktivno zdravje in pravice temeljne človekove pravice, ki bi jih bilo treba varovati in okrepiti, nikakor pa ne oslabiliti ali ukiniti; je zelo zaskrbljen zlasti zaradi razsežnosti posledic teh prepovedi za žrtve posilstva in incesta ter njihovo doživljanje travm;
  2. izraža neomajno solidarnost in podporo ženskam in dekletom v ZDA, pa tudi tistim, ki se v teh težkih okoliščinah ukvarjajo z zagotavljanjem in zagovarjanjem pravice in dostopa do zakonitega in varnega splava;
  3. opominja vrhovno sodišče ZDA, da je pomembno ohraniti prelomno sodbo v zadevi Roe proti Wade (1973) in posledično ustavno varstvo pravice do splava v ZDA;
  4. ostro obsoja vsakršno zmanjševanje človekovih pravic in ustavnih pravic; poziva k ukrepom za zaščito pravice do varnega in zakonitega splava v ZDA in k temu, naj ZDA ne naredijo koraka nazaj; poziva pristojne organe ZDA na vseh ravneh, naj v skladu s smernicami Svetovne zdravstvene organizacije za splav v celoti dekriminalizirajo dostop do storitev splava in zagotavljanje teh storitev, zagotovijo varne, zakonite, brezplačne in visokokakovostne storitve spolnega in reproduktivnega zdravja na svojem ozemlju ter zagotovijo, da bodo zlahka dostopne vsem ženskam in dekletom;
  5. poziva vlado zvezne države Teksas, naj hitro razveljavi zakon št. 8, ki ga je sprejel senat; poziva vladi zveznih držav Idaho in Oklahoma, naj razveljavita podobne zakone, vključno z zakonom št. 4327, ki ga je sprejel predstavniški dom v Oklahomi; poziva vseh 26 držav ZDA z zakoni, ki čakajo pogoje za začetek njihove uporabe, zakoni v teoriji in drugimi ukrepi v zvezi s prepovedmi in omejitvami splava, naj jih razveljavijo in zagotovijo, da bo njihova zakonodaja v skladu z mednarodno zaščitenimi standardi človekovih pravic žensk in mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic;
  6. je globoko zaskrbljen, ker prepovedi in druge omejitve glede splava nesorazmerno prizadenejo ženske, ki živijo v revščini, zlasti raso diskriminirane ženske, vključno s temnopoltimi ženskami, ženskami latinskoameriškega porekla in pripadnicami domorodnih ljudstev, pa tudi ženske na podeželju, osebe LGBTIQ, invalidke, mladostnice, migrantke, vključno s tistimi brez urejenega statusa, in enostarševska gospodinjstva, ki jih vodijo ženske; poudarja, da so ženske, ki si

⁽¹⁸⁾ <https://www.ohchr.org/en/statements/2021/09/united-states-un-experts-denounce-further-attacks-against-right-safe-abortion>

četrtek 9. junija 2022

zaradi finančnih ali logističnih ovir ne morejo privoščiti potovanja v klinike za reproduktivno zdravje v sosednjih državah, bolj izpostavljene nevarnim postopkom, ki ogrožajo njihova življenja, ter so prisiljene proti svoji volji otroka donositi do konca, kar predstavlja kršitev človekovih pravic in obliko nasilja na podlagi spola ⁽¹⁹⁾;

7. pozdravlja dejstvo, da je predstavniški dom na zvezni ravni sprejel zakon o zdravju in zaščiti žensk, katerega namen je zaščititi pravico do splava v ZDA, vendar globoko obžaluje, da senat tega zakona ni potrdil; poziva vlado ZDA in/ali druge ustrezne organe ZDA, naj spoštujejo, izpolnjujejo in varujejo človekove pravice žensk in deklet, vključno z njihovimi pravicami do življenja, zasebnosti, zdravja in enakosti ter nediskriminacije, pa tudi njihovo svobodo pred diskriminacijo, nasiljem in mučenjem ali krutim, nečloveškim in poniževalnim ravnanjem, tako da vzpostavijo in podprejo zvezno pravno varstvo za dostop do varnih, zakonitih in visokokakovostnih storitev spolnega in reproduktivnega zdravja, vključno s splavom, za vse ženske in dekleta;

8. spodbuja predsednika Joeja Bidna in njegovo administracijo, naj okrepi svoja prizadevanja in še naprej podpirata pravico do splava, ter poziva predsednika, naj zagotovi dostop do varnega in zakonitega splava; spodbuja vlado ZDA, naj si še naprej prizadeva zagotoviti, da bosta splav in kontracepcija vključena v zagotavljanje starosti primernih in celovitih informacij, izobraževanja in storitev na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic ter da bosta dostopna vsem; pozdravlja dejstvo, da so se ZDA ponovno vključile v financiranje agencije Združenih narodov za spolno in reproduktivno zdravje pri UNFPA, ter poziva vlado ZDA in/ali druge ustrezne organe ZDA, naj še naprej podpirajo spolno in reproduktivno zdravje in pravice, tudi v okviru OZN in drugih večstranskih forumov;

9. poziva vlado ZDA in/ali druge ustrezne organe ZDA, naj zagotovijo ustrezno zvezno, ustavno in zakonsko varstvo pravice do prekinitve nosečnosti, in nadalje poziva vlado ZDA, naj v celoti dekriminalizira splav, kar ne zahteva le prenehanja kaznovanja žensk in deklet ter drugih nosečnic, izvajalcev zdravstvenih storitev in drugih, ki so vključeni v storitve splava, temveč tudi odpravo splava iz državnih kazenskih zakonov in odpravo vseh drugih kazenskih zakonov, politik in praks;

10. odločno spodbuja vlado ZDA in/ali druge ustrezne organe ZDA, naj odpravijo tudi vse ovire za storitve splava, vključno s privolitvijo tretje strani ali obveščanjem, obveznimi čakalnimi dobami in odobritvijo sodnikov ali zdravstvenih komisij, ter naj zagotovijo pravočasen dostop do splava po vsej državi; poziva vlado ZDA, naj zagotovi, da se bo storitev zagotavljala brez diskriminacije, nadlegovanja, prisile, strahu ali ustrahovanja, ter ob ustreznem spoštovanju zasebnosti žensk in zaupnosti ter ob ustreznem varstvu in spoštovanju izvajalcev zdravstvenih storitev;

11. poziva vlado ZDA in/ali druge ustrezne organe ZDA, naj uredijo primere, ko izvajalci zdravstvenih storitev zavrnejo nudenje zakonitih storitev splava, tudi na podlagi ugovora vesti, in sicer na način, ki ženskam ne bo onemogočal dostopa do splava;

12. je zaskrbljen zaradi zbiranja podatkov o posameznikih, ki iščejo storitve splava, in zlorabljanja takšnih podatkov; poziva vlado ZDA, naj zagotovi, da bodo zakoni in politike o varstvu podatkov v skladu z mednarodnimi standardi na področju človekovih pravic, ter naj zagotovi, da bo obdelava občutljivih osebnih podatkov, kot so zdravstveni podatki in informacije, spoštovala pravice posameznikov in temeljila na njihovi svobodni, specifični, informirani in izrecni privolitvi v zbiranje in obdelavo osebnih podatkov; poziva storitve digitalne distribucije, naj zagotovijo, da bodo vse aplikacije spoštovale zakonodajo o uporabi in varstvu podatkov;

13. priznava vlogo nevladnih organizacij kot ponudnikov storitev in zagovornikov spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v ZDA ter jih spodbuja, naj nadaljujejo s svojim delom; navaja, da te nevladne organizacije za svoje delovanje potrebujejo ustrezno raven financiranja; poudarja, da storitve, ki jih zagotavljajo nevladne organizacije, ustrezajo potrebam in človekovim pravicam žensk in deklet; poudarja, da njihovo delo ne more nadomestiti odgovornosti države, da zagotovi dostop do javnih, zakonitih in varnih storitev splava;

⁽¹⁹⁾ https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Women/WRGS/SexualHealth/INFO_Abortion_WEB.pdf

četrtek 9. junija 2022

14. poziva vlado ZDA, naj sprejme potrebne ukrepe za zagotovitev socialne podpore, zlasti v primeru enostarševskih gospodinjstev in najstniških nosečnosti, tudi z univerzalnim otroškim varstvom in zdravstvenim varstvom;

15. poziva vlado ZDA, naj podpiše in ratificira vse preostale⁽²⁰⁾ konvencije in protokole OZN in regionalne konvencije in protokole o človekovih pravicah, vključno s Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk iz leta 1979;

16. je močno zaskrbljen zaradi morebitnih posledic za pravice žensk po vsem svetu, če bi vrhovno sodišče ZDA razveljavilo sodbo v zadevi Roe proti Wade; je zelo zaskrbljen, da bi to lahko negativno vplivalo na pomen in financiranje storitev spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, ki se je že občutno zmanjšalo tako v ZDA kot po svetu; z zaskrbljenostjo poudarja, da bi lahko v državah, ki so močno odvisne od pomoči ZDA za programe javnega zdravja, razveljavitev sodbe vplivala na zavezanost teh vlad zagotavljanju splava in drugih reproduktivnih pravic;

17. pozdravlja nedavni pozitivni razvoj na področju pravic do splava v Argentini, Mehiki, Ekvadorju, Kolumbiji in Čilu, ki v Južni Ameriki predstavlja pomemben korak naprej na področju pravic žensk, pa tudi v drugih državah po svetu, kot so Angola, Indija, Kenija, Nova Zelandija, Severna Irska, Južna Koreja in Tajska;

18. poudarja, da je treba zagotoviti udeležbo žensk in deklet pri oblikovanju zakonov in politik, ki jih zadevajo in se nanašajo na njihove človekove pravice, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, zlasti splavom, ter da se jim v primeru kršitve njihovih pravic zagotovi pravica in pravno varstvo;

19. poudarja pomanjkanje dostopa do kontracepcije in obstoječe neizpolnjene potrebe⁽²¹⁾; poudarja, da ženske nosijo nesorazmerno odgovornost za kontracepcijo, ki bi jo morali prevzeti tudi moški; v zvezi s tem poudarja, da je treba razviti in spodbujati kontracepcijska sredstva za moške, da bi zmanjšali število nenamernih nosečnosti; poudarja, da bi bilo treba prednostno obravnavati boj proti spolnemu nasilju ter celovito, starosti primerno in na dokazih temelječe izobraževanje o spolnosti in odnosih za vse, vrsto visokokakovostnih, dostopnih, varnih, cenovno ugodnih in po potrebi brezplačnih kontracepcijskih metod in sredstev, svetovanje pri načrtovanju družine ter zdravstvene storitve;

20. poziva EU in države članice, naj nudijo vso možno podporo, tudi finančno, organizacijam civilne družbe s sedežem v ZDA, ki varujejo, spodbujajo in zagotavljajo spolno in reproduktivno zdravje in pravice v tej državi, kot izraz neomajne zavezanosti tem pravicam; nadalje poziva države članice, naj ponudijo varno zatočišče za vse zdravstvene delavce, ki bi bili lahko izpostavljeni pravnemu preganjanju ali drugim oblikam nadlegovanja zaradi njihovega legitimnega dela pri zagotavljanju splava;

⁽²⁰⁾ To so med drugim: Opcijski protokol h Konvenciji o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (1999), Ameriška konvencija o človekovih pravicah (1969), Dodatni protokol k Ameriški konvenciji o človekovih pravicah na področju ekonomskih, socialnih in kulturnih pravic (1988), Protokol k Ameriški konvenciji o človekovih pravicah za odpravo smrtne kazni (1990), prvi in drugi izbirni protokol k Mednarodnemu paktu o državljanskih in političnih pravicah (1966 oziroma 1989), Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah (1966), Izbirni protokol k Mednarodnemu paktu o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah (2008), Opcijski protokol h Konvenciji proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju (2002), Konvencija OZN o otrokovih pravicah (1989), Izbirni protokol h Konvenciji o otrokovih pravicah glede postopka sporočanja kršitev (2011), Mednarodna konvencija o varstvu pravic delavcev migrantov in članov njihovih družin (1990), Konvencija o statusu beguncev (1951), Mednarodna konvencija o zaščiti vseh oseb pred prisilnim izginotjem (2006), Konvencija o pravicah invalidov (2006) in Izbirni protokol h Konvenciji o pravicah invalidov (2006).

⁽²¹⁾ Poročilo UNFPA o stanju svetovnega prebivalstva, *Seeing the Unseen: The case for action in the neglected crisis of unintended pregnancy* (Videti neopazeno: razlogi za ukrepanje v zapostavljeni krizi nenačrtovanih nosečnosti), 30. marec 2022.

četrtek 9. junija 2022

21. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, Komisijo in vse države članice EU, naj v svojih zunanjih odnosih uporabijo vse razpoložljive instrumente, da bi okrepile svoje ukrepe in preprečile nazadovanje na področju pravic žensk ter spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, vključno z izravnavo morebitnega zmanjšanja financiranja spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic po vsem svetu s strani ZDA ter z odločnim zagovarjanjem in dajanjem prednosti splošnemu dostopu do varnega in zakonitega splava ter drugega spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic;
22. poziva EU in njene države članice, naj vlado ZDA pozovejo k vzpostavitvi zveznega pravnega varstva za pravico do splava in naj ta vprašanja s področja človekovih pravic izpostavijo na vseh ravneh svojih odnosov z ZDA in na vseh ustreznih mednarodnih forumih, pri tem pa poudarijo, da predstavljajo obliko nasilja nad ženskami in dekleti; nadalje poziva delegacijo EU v ZDA, naj v sodelovanju z ustreznimi organi ZDA in pri izvajanju akcijskega načrta EU za enakost spolov III (GAP III) na lokalni ravni prednostno obravnava spolno in reproduktivno zdravje in pravice;
23. poziva EU in njene države članice, naj odločno podprejo spolno in reproduktivno zdravje in pravice za vse, tudi s spodbujanjem okrepljenega pravnega varstva znotraj meja EU in odprave ovir za uživanje teh pravic;
24. poziva EU in njene države članice, naj v Listino vključijo pravico do splava;
25. poziva Evropsko službo za zunanje delovanje, delegacije EU in veleposlaništva držav članic po svetu, naj proaktivno navežejo stike z zagovorniki človekovih pravic, ki delujejo na področju spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic, in naj jih ščitijo, zlasti v državah, kjer se omejuje pravica do splava in dostop do njega;
26. poziva podpredsednika Komisije/visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, posebnega predstavnika EU za človekove pravice in komisarja, pristojnega za enakost spolov, naj razmislijo o tem, da bi v primeru razveljavitve sodbe v zadevi Roe proti Wade v svojih izmenjavah z uradniki ZDA obsodili kršitev spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic žensk ter njihove pravice do zdravstvenega varstva, pa tudi pravno negotovost, ki jo bo to povzročilo;
27. poudarja, da je treba v skladu s pekinškimi izhodišči za ukrepanje in akcijskim programom ICPD varovati pravico vseh posameznikov do telesne nedotakljivosti in samostojnosti ter da je treba zagotoviti dostop do osnovnih storitev, s katerimi se lahko ta pravica uveljavlja; poudarja, da je dostop do zdravstvenega varstva temeljna človekova pravica in da mora država zagotoviti zdravstveno varstvo za vse; poziva, naj se v strategije, politike in programe splošnega zdravstvenega varstva vključi celovit globalni pristop na področju osnovnega spolnega in reproduktivnega zdravja, vključno z ukrepi za preprečevanje nevarnih in nezakonitih splavov ter zagotavljanje oskrbe po splavu; obžaluje, da zdravstveno varstvo v ZDA ni dostopno vsem; opozarja, da je revščina tesno povezana s prisilnim nadaljevanjem nosečnosti ter pomanjkanjem varnega in zakonitega splava;
28. ponovno poudarja, da mora biti splav vedno prostovoljna odločitev, ki temelji na posameznikovi prošnji in svobodni volji, v skladu z zdravstvenimi standardi in razpoložljivostjo, dostopnostjo, cenovno sprejemljivostjo in varnostjo na podlagi smernic Svetovne zdravstvene organizacije; poziva države članice, naj zagotovijo splošen dostop do varnega in zakonitega splava ter spoštovanje pravice do svobode, zasebnosti in najboljšega dosegljivega zdravstvenega varstva;
29. poziva države članice, naj dekriminalizirajo splav ter odpravijo ovire za varen in zakonit splav ter dostop do spolnega in reproduktivnega zdravstvenega varstva in storitev ter se borijo proti njim; poziva države članice, naj na nediskriminatoren način zagotovijo dostop do varnih, zakonitih in brezplačnih storitev splava, predporodnih in obporodnih storitev in sredstev, prostovoljnega načrtovanja družine, kontracepcije, mladim prijaznih storitev ter preprečevanja okužbe z virusom HIV, zdravljenja, oskrbe in podpore;
30. obžaluje, da ženske ne morejo dostopati do storitev splava v nekaterih državah članicah, kjer je običajna praksa, da se zdravnikom in včasih tudi celotnim zdravstvenim ustanovam omogoča, da zaradi „ugovora vesti“ zavrnejo nudenje zdravstvenih storitev in odklonijo opravljanje splava in oskrbe po njem na podlagi vere ali vesti, s tem pa ogrožajo življenja in pravice žensk; ugotavlja, da se ugovor vesti pogosto uporablja tudi v primerih, ko bi lahko zamuda ogrozila pacientkino življenje ali zdravje;

četrtek 9. junija 2022

31. poziva Komisijo, naj povsem izkoristi svoje pristojnosti na področju zdravstvene politike in zagotovi podporo državam članicam pri zagotavljanju splošnega dostopa do spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic v okviru programa EU za zdravje za obdobje 2021–2027; pri spodbujanju obveščanja in izobraževanja o zdravju; pri izboljševanju nacionalnih zdravstvenih sistemov in navzgor usmerjene konvergenca standardov, da bi zmanjšali neenakosti na področju zdravja v državah članicah in med njimi in pri omogočanju izmenjave dobrih praks s področja spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic med državami članicami; poziva države članice, naj napredujejo v smeri splošnega zdravstvenega varstva, pri katerem so spolno in reproduktivno zdravje in pravice bistvenega pomena;

32. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, posebnemu predstavniku EU za človekove pravice, predsedniku Združenih držav Amerike in njegovi administraciji, kongresu Združenih držav Amerike in vrhovnemu sodišču Združenih držav Amerike.

četrtek 9. junija 2022

P9_TA(2022)0244

Poziv k sklicu konvencije za revizijo temeljnih pogodb

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o pozivu k sklicu konvencije za revizijo temeljnih pogodb (2022/2705(RSP))

(2022/C 493/13)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 48 Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
  - ob upoštevanju poročila z dne 9. maja 2022 o končnem izidu Konference o prihodnosti Evrope (v nadaljnjem besedilu: konferenca),
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 4. maja 2022 o nadaljnjih ukrepih glede Konference o prihodnosti Evrope ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju svojih resolucij z dne 16. februarja 2017 o morebitnem razvoju in prilagoditvi institucionalne ureditve Evropske unije ⁽²⁾ in z dne 13. februarja 2019 o stanju razprav o prihodnosti Evrope ⁽³⁾,
  - ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker je sedanja različica Pogodb začela veljati 1. decembra 2009 in ker se Evropska unija od takrat sooča z različnimi krizami in izzivi brez primere;
- B. ker je konferenca 9. maja 2022 zaključila svoje delo in predstavila sklepe, ki vsebujejo 49 predlogov in 326 ukrepov;
- C. ker je poleg zakonodajnih predlogov potreben proces institucionalnih reform, da bi bila izvedena priporočila in uresničena pričakovanja v zvezi s procesom državljske udeležbe;
- D. ker nove politike in v nekaterih primerih spremembe Pogodb niso potrebne kot sredstvo same po sebi, temveč so v interesu vseh državljanov EU, saj je njihov cilj preoblikovanje EU tako, da se bodo okrepile njena sposobnost ukrepanja ter njena demokratična legitimnost in odgovornost;
1. pozdravlja sklepe konference z dne 9. maja 2022;
  2. poudarja, da so se v skladu z ustanovnim besedilom konference Evropski parlament, Svet in Komisija zavezali, da bodo učinkovito ukrepali na podlagi sklepov konference, vsak v okviru svojih pristojnosti in v skladu s Pogodbama;
  3. ugotavlja, da so za več predlogov konference potrebne spremembe Pogodb, in da Odbor Evropskega parlamenta za ustavne zadeve ustrezno pripravi predloge za spremembe Pogodb;
  4. poudarja, zlasti po zadnjih krizah, da je treba Pogodbi nujno spremeniti, da se zagotovi pristojnost Unije za učinkovitejše ukrepanje v prihodnjih krizah;
  5. Svetu v skladu z rednim postopkom za spremembo Pogodb, določenim v členu 48 PEU, zato med drugim predloži naslednje predloge za spremembo Pogodb:
    - izboljšati sposobnost Unije za ukrepanje z reformo postopkov glasovanja, vključno s tem, da je odločanje v Svetu mogoče z glasovanjem s kvalificirano večino namesto s soglasjem na ustreznih področjih, kot je sprejetje sankcij in tako imenovanih premostitvenih klavzul, ter v nujnih primerih;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0141.

⁽²⁾ UL C 252, 18.7.2018, str. 201.

⁽³⁾ UL C 449, 23.12.2020, str. 90.

četrtek 9. junija 2022

- prilagoditi pristojnosti, ki so Uniji podeljene s Pogodbama, zlasti na področju zdravja in čezmejnih nevarnosti za zdravje, pri dokončanju energetske unije, ki temelji na energetske učinkovitosti in obnovljivih virih energije, oblikovane v skladu z mednarodnimi sporazumi za blažitev podnebnih sprememb, v obrambi ter v socialnih in gospodarskih politikah; zagotoviti celovito izvajanje evropskega stebra socialnih pravic in v Pogodbi vključiti socialni napredek iz člena 9 PDEU v zvezi s protokolom o socialnem napredku; podpirati krepitev konkurenčnosti in odpornosti gospodarstva EU, pri čemer se posebna pozornost nameni malim in srednjim podjetjem ter preverjanju konkurenčnosti, ter spodbujati v prihodnost usmerjene naložbe, osredotočene na pravičen, zeleni in digitalni prehod;
  - zagotoviti, da ima Parlament polno pravico soodločanja o proračunu EU in pravico, da predlaga, spreminja ali razveljavi zakonodajo;
  - okrepiti postopek za zaščito vrednot, na katerih temelji EU, ter pojasniti opredelitev in posledice kršitev temeljnih vrednot (člen 7 PEU in Listina Evropske unije o temeljnih pravicah);
6. natančneje predlaga, da se naslednji členi Pogodb spremenijo:
- Člen 29 PEU
„Svet sprejema sklepe, ki opredeljujejo pristop Unije do posamezne geografske ali vsebinske zadeve. **Če sklep predvideva delno ali popolno prekinitev ali omejitev gospodarskih in finančnih odnosov z eno ali več tretjimi državami, Svet odloča s kvalificirano večino.** Države članice zagotavljajo skladnost svoje nacionalne politike s stališči Unije.“
  - Člen 48(7) FU, četrti pododstavek, PEU
„Za sprejetje **teh sklepov** Evropski svet odloča **s kvalificirano večino, kakor je opredeljeno v členu 238(3)(b) Pogodbe o delovanju Evropske unije**, po odobritvi Evropskega parlamenta, ki odloča z večino svojih članov.“
7. poziva Svet, naj te predloge predloži v preučitev neposredno Evropskemu svetu, da se skliče konvencija, sestavljena iz predstavnikov nacionalnih parlamentov, voditeljev držav ali vlad držav članic, Parlamenta in Komisije;
8. meni, da bi morali biti kot opazovalci pri konvenciji povabljeni predstavniki socialnih partnerjev EU, Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, Evropskega odbora regij, civilne družbe EU in držav kandidatk;
9. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
-

četrtek 9. junija 2022

P9_TA(2022)0245

Novi trgovinski instrument za prepoved proizvodov, ki so rezultat prisilnega dela

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o novem trgovinskem instrumentu za prepoved proizvodov, ki so rezultat prisilnega dela (2022/2611(RSP))

(2022/C 493/14)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju govora predsednice Komisije Ursule von der Leyen o stanju v Uniji 15. septembra 2021,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 23. februarja 2022 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o skrbnem pregledu v podjetjih glede trajnosti in spremembi Direktive (EU) 2019/1937 (COM(2022)0071),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 23. februarja 2022 o dostojnem delu po vsem svetu za svetovni pravični prehod in trajnostno okrevanje (COM(2022)0066),
- ob upoštevanju smernic Komisije in Evropske službe za zunanje delovanje z dne 12. julija 2021 o potrebni skrbnosti za podjetja EU pri obravnavanju tveganja prisilnega dela v njihovem poslovanju in dobavnih verigah,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. decembra 2020 o prisilnem delu in položaju Ujgurov v avtonomni ujgurski regiji Xinjiang ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. decembra 2021 o prisilnem delu v tovarni Linglong in okoljskih protestih v Srbiji ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. marca 2021 s priporočili Komisiji o primerni skrbnosti in odgovornosti podjetij ⁽³⁾,
- ob upoštevanju konvencije Mednarodne organizacije dela o prisilnem delu iz leta 1930 in njenega protokola iz leta 2014,
- ob upoštevanju konvencije Mednarodne organizacije dela o najhujših oblikah dela otrok iz leta 1999,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije človekovih pravic iz leta 1948,
- ob upoštevanju vodilnih načel Združenih narodov o podjetništvu in človekovih pravicah,
- ob upoštevanju smernic Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za večnacionalne družbe,
- ob upoštevanju vprašanja za Komisijo o novem trgovinskem instrumentu za prepoved proizvodov, ki so rezultat prisilnega dela (O-000018/2022 – B9-0015/2022),
- ob upoštevanju člena 136(5) in člena 132(2) Poslovnika,
- ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za mednarodno trgovino,

A. ker konvencija Mednarodne organizacije dela št. 29 o prisilnem delu iz leta 1930 kot tako opredeljuje vsako delo ali storitev, ki od posameznika pod pretno različnih kazni zahteva opravljanje dela, za katero se ne odloči prostovoljno; ker Mednarodna organizacija dela za ugotavljanje obstoja prisilnega dela uporablja 11 kazalnikov; ker so ti kazalniki: zloraba ranljivosti, prevara, omejevanje gibanja, izolacija, fizično in spolno nasilje, ustrahovanje in grožnje, zadrževanje

⁽¹⁾ UL C 445, 29.10.2021, str. 114.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0511.

⁽³⁾ UL C 474, 24.11.2021, str. 11.

četrtek 9. junija 2022

osebnih dokumentov, zadrževanje plač, služenje za odplačilo dolga, slabe delovne in življenjske razmere ter čezmeren nadurni delovni čas; ker mora biti za ugotovitev prisilnega dela včasih prisoten več kot eden od teh kazalnikov;

- B. ker po ocenah Mednarodne organizacije dela v tem trenutku prisilno delo opravlja kar 25 milijonov ljudi po vsem svetu, pri čemer prisilno delo pri zasebnikih opravlja 20,8 milijona ljudi, 4,1 milijona ljudem pa tovrstno delo nalaga država; ker je med tistimi, ki opravljajo prisilno delo, kar 61 % žensk; ker so prisilnemu delu še posebej izpostavljeni delavci migranti; ker je pandemija covid-19 te razmere še poslabšala;
- C. ker najnovejše svetovne ocene Mednarodne organizacije dela kažejo, da je v začetku leta 2020 po vsem svetu prisilno delalo 160 milijonov otrok, kar pomeni skoraj vsak deseti otrok na svetu; ker jih med temi otroki 79 milijonov, torej skoraj polovica, opravlja najhujše oblike dela otrok, tj. nevarno delo, ki neposredno ogroža njihovo zdravje, varnost in moralni razvoj;
- D. ker so raziskave pokazale, da prisilno delo zavira trajnostni razvoj, pogloblja medgeneracijsko revščino in neenakost, negativno vpliva na upravljanje ter spodbuja korupcijo in nezakonite finančne tokove;
- E. ker je gospodarstvo EU prek svetovnih dobavnih verig povezano z milijoni delavcev po vsem svetu; ker želijo biti potrošniki EU prepričani, da je blago, ki ga kupijo, proizvedeno na trajnosten in pošten način in da tistim, ki ga proizvajajo, zagotavlja dostojno delo;
- F. ker je prisilno delo neovrednoten zunanji dejavnik, ki zavira inovacije in produktivnost ter podjetjem in vladam, ki ga podpirajo, daje nepošteno konkurenčno prednost;
- G. ker je predsednica Komisije Ursula von der Leyen v svojem govoru o stanju v Uniji leta 2021 potrdila, da bo Komisija predlagala, naj se na trgu EU prepovejo proizvodi, narejeni s prisilnim delom;
- H. ker Komisija v svojem predlogu direktive o potrebni skrbnosti podjetij glede trajnosti določa obveznosti potrebne skrbnosti za velika podjetja, ki presegajo določen prag, in za nekatera druga podjetja v posebej občutljivih sektorjih, da bi vzdolž svetovnih dobavnih verig lahko ugotovila, preprečevala, zmanjšala in odgovarjala za dejanske in morebitne škodljive učinke na človekove pravice, tudi na pravice delavcev, in na okolje;
- I. ker Komisija v svojem sporočilu z dne 23. februarja 2022 o dostojnem delu po vsem svetu za pravičen svetovni prehod in trajnostno okrevanje (COM(2022)0066) navaja svoje načrte za pripravo nove zakonodajne pobude, s katero bo prepovedano na trg EU dajati proizvode, izdelane s prisilnim delom, vključno s prisilnim delom otrok; ker bo ta pobuda zajemala domače in uvožene proizvode ter omenjeno prepoved združila s trdnim okvirom izvrševanja, v katerem se bo upoštevalo tveganje;
- J. ker je prisilno delo kompleksen pojav in zgolj prepoved proizvodov, pridobljenih s prisilnim delom, ne bo zadostovala za njegov izkoreninjenje in odpravo njegovih temeljnih vzrokov; ker bi se morala EU pri reševanju tega svetovnega problema osredotočiti tudi na dialog z državami, ki niso članice EU, ter na tehnično pomoč, krepitev zmogljivosti in ozaveščanje; ker bi si morala EU tudi na večstranski ravni dejavno prizadevati za iskanje kolektivnih rešitev za izkoreninjenje prisilnega dela;
- K. ker več podjetij v EU sledi več prostovoljnim in podvajajočim se sklopom smernic o odgovornem poslovnem ravnanju, vendar je treba uporabo teh smernic še razširiti; ker ima EU za obravnavo tega vprašanja že obvezna pravila o potrebni skrbnosti v nekaterih sektorjih, kot sta lesni sektor in pridobivanje tako imenovanih konfliktnih mineralov;

četrtek 9. junija 2022

- L. ker bo učinkovitost pri izključevanju proizvodov, ki so rezultat prisilnega dela, odvisna od več dejavnikov, na primer od tega, kako velik bo delež tistih, ki bodo v svetovnem sektorskem povpraševanju sodelovali pri bojkotu, od tega, kakšni bodo stroški izvoznih podjetij in njihove zmožnosti za preusmeritev oziroma prerazporeditev trgovine ali preoblikovanja proizvodov, od tržne moči dobaviteljev in tega, kako se bodo zadevne vlade odzivale na zunanji pritisk;
- M. ker je treba za reševanje raznorodnih težav, povezanih s prisilnim delom, kombinirati več orodij;
- N. ker mora biti vsaka izključitev proizvodov, da bi bila združljiva s pravili Svetovne trgovinske organizacije, strukturirana tako, da se prepreči kršenje obveznosti proste trgovine, zato da se blago ne bi diskriminiralo glede na geografsko poreklo; ker je pravna podlaga za utemeljitev odločitev o izključitvi proizvodov člen XX Splošnega sporazuma o carinah in trgovini (GATT); ker mora vsaka tovrstna izključitev temeljiti na dokazih in mora slediti posvetovanju s prizadetimi stranmi;
- O. ker je prepoved proizvodov, narejenih s prisilnim delom, politična prednostna naloga tako Parlamenta kot vse EU;
1. poziva k novemu trgovinskemu instrumentu, ki bo skladen s Svetovno trgovinsko organizacijo ter bo dopolnjeval pravila o potrebni skrbnosti podjetij glede trajnostnosti in prepovedoval uvoz in izvoz proizvodov, proizvedenih ali prepeljanih s prisilnim delom, in ki bi ga bilo treba dopolniti z ukrepi za trgovino znotraj EU; poudarja, da mora biti vsak prihodnji okvir EU sorazmeren, nediskriminatoren in učinkovit ter spoštovati zavezo odprtemu in na pravilih temelječemu trgovinskemu sistemu; poudarja, da bi lahko novi predlog temeljil na dobri praksi držav s podobno zakonodajo, kot so ZDA in Kanada;
  2. poudarja, da bi morala odločitev o tem, ali je bilo uporabljeno prisilno delo, temeljiti na kazalnikih prisilnega dela Mednarodne organizacije dela, vključno z njenim dokumentom „*Hard to view, harder to count – Survey guidelines to estimate forced labour of adults and children*“ (Težko opaziti, še težje prešteti – smernice za oceno prisilnega dela odraslih in otrok);
  3. meni, da bi moral novi instrument omogočati prepoved proizvodov prisilnega dela iz določenega proizvodnega obrata, od določenega uvoznika ali podjetja, proizvodov iz določene regije v primeru prisilnega dela, ki ga podpira država, in proizvodov, prepeljanih z določenim transportnim plovilom ali floto, če sta povezana s prisilnim delom;
  4. meni, da bi morali javni organi v skladu z novim instrumentom EU na lastno pobudo ali na podlagi informacij, ki jih prejmejo, zadržati blago na meji EU, če bi menili, da obstajajo zadostni dokazi, da je bilo izdelano ali prepeljano s prisilnim delom; ugotavlja, da bi bilo treba uvozniku, katerega blago je zadržano, dati možnost, da to obtožbo ovrže in dokaže, da blago ni bilo izdelano ali prepeljano s prisilnim delom, nakar bi se lahko blago sprostilo; poudarja, da morajo dokazi o odsotnosti prisilnega dela temeljiti na standardih Mednarodne organizacije dela;
  5. poudarja, da bi bilo treba proizvode zaseči na podlagi ugotovitev javnih organov z zadostnimi dokazi, da je bilo za proizvodnjo ali prevoz blaga uporabljeno prisilno delo, ali kadar blago prihaja iz določene regije, kjer prevladuje prisilno delo, ki ga nalaga država; poudarja, da bi se zaseženi tovor sprostil, če bi podjetje lahko dokazalo, da ni bilo uporabljeno prisilno delo ali da je prišlo do sanacije in da ni več prisotnih kazalnikov prisilnega dela;
  6. priznava, da si številna podjetja EU že prizadevajo zagotoviti, da se v njihovih dobavnih verigah ne bi izvajale prakse, ki kršijo človekove pravice in pravice delavcev; poziva Komisijo, naj podjetjem, zlasti malim in srednjim, ponudi tehnično in drugo ustrežno podporo za usklajitev z novimi pravili, da malim in srednjim podjetjem ne bi nalagali nepotrebnih obremenitev; nadalje poziva Komisijo, naj oceni izvajanje predlaganega instrumenta in njegov vpliv na podjetja v EU;
  7. meni, da je treba Komisijo, zlasti glavnega uradnika za trgovinsko skladnost, in nacionalne organe pooblastiti za začetek preiskav; poudarja, da bi morali imeti javni organi možnost, da ukrepajo na podlagi informacij, ki jih predložijo deležniki, nevladne organizacije ali prizadeti delavci, za kar bi bilo treba vzpostaviti formaliziran in varen pritožbeni postopek, na primer prek enotne vstopne točke;

četrtek 9. junija 2022

8. poziva Komisijo, naj poskrbi, da bo novi instrument EU od odgovornih podjetij zahteval, da prizadetim delavcem zagotovijo ustrezno odškodovanje, preden se odpravijo uvozne omejitve; poziva k spremljanju odškodovanja in korektivnih ukrepov v sodelovanju z ustreznimi deležniki, na primer z organizacijami civilne družbe in sindikati;
  9. meni, da bi bilo treba na ravni EU vzpostaviti sistem usklajevanja, da bi podprli carinske organe držav članic in v vseh začetih postopkih zagotovili preglednost;
  10. poudarja, da lahko javni organi od podjetij zahtevajo, da razkrijejo ustrezne informacije o svojih hčerinskih družbah, dobaviteljih, poddobaviteljih, izvajalcih in poslovnih partnerjih v dobavni verigi, seveda ob ustreznem upoštevanju poslovne tajnosti; v ta namen poziva Komisijo, naj oblikuje smernice za pomoč podjetjem pri zasnovi procesa za kartiranje dobavne verige, da bi podjetja lahko ugotovila, katere informacije so relevantne; poudarja, da bi lahko upravno breme za podjetja zmanjšali z javno podatkovno zbirko, ki bi vsebovala informacije o posameznih dobaviteljih, tveganjih, ki jih predstavljajo, ali, nasprotno, dokazih o dostojnem delu;
  11. poziva k oblikovanju in vzdrževanju javnega seznama sankcioniranih subjektov, regij in proizvodov;
  12. poudarja pomen sodelovanja s podobno mislečimi partnerji za odpravo prisilnega dela po vsem svetu in za zagotovitev, da se ne bo trgovalo z blagom, pridobljenim s prisilnim delom; se zaveda, da so potrebna skupna prizadevanja, da se prepreči izogibanje tej prepovedi in da blaga, za katero se sumi, da je bilo proizvedeno s prisilnim delom, ne bo mogoče preusmeriti kam drugam;
  13. meni, da bi morala EU, če želi doseči spremembe na svetovni ravni, tesno sodelovati s svojimi partnerji v skupnih ukrepih in preiskavah; poziva k dejavni vlogi delegacij EU pri sodelovanju s tretjimi državami in deležniki pri vprašanjih, povezanih s to novo zakonodajo;
  14. poudarja, da bi moral biti novi trgovinski instrument za prepoved proizvodov, proizvedenih s prisilnim delom, skladen in da bi moral dopoljevati druge pobude za potrebno skrbnost ter veljavne določbe o človekovih pravicah in trajnosti; meni, da bi bilo treba to upoštevati pri pregledu poglavij o akcijskem načrtu za trgovino in trajnostni razvoj v 15 točkah ter v naslednjih poglavjih o trgovini in trajnostnem razvoju v sporazumih EU o prosti trgovini;
  15. poziva k javnim in zasebnim naložbam, ki bi jih v dobavnih verigah, prizadetih zaradi odprave prisilnega dela, namenili za razvoj dodatnih proizvodnih zmogljivosti brez prisilnega dela;
  16. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Komisiji, Svetu in državam članicam.
-

sreda 8. junija 2022

PRIPOROČILA

EVROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2022)0235

Zunanja, varnostna in obrambna politika EU po ruski vojni agresiji proti Ukrajini

Priporočilo Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2022 Svetu in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko o zunanji, varnostni in obrambni politiki EU po ruski vojni agresiji proti Ukrajini (2022/2039(INI))

(2022/C 493/15)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju naslovov II, III in V Pogodbe o Evropski uniji (PEU) ter zaveze iz njene preambule o izvajanju skupne zunanje in varnostne politike, zlasti členov 10(1) in (2), 13(2), 14(1), 16(1), 24(1), 26, 36, 41, 42(2), (3), (6) in (7), 44, 45 in 46 Pogodbe ter Protokola št. 10,
- ob upoštevanju dokumenta „Strateški kompas za varnost in obrambo – Za Evropsko unijo, ki varuje svoje državljane in državljanke, vrednote in interese ter prispeva k mednarodnemu miru in varnosti“, ki ga je Svet odobril 21. marca 2022, Evropski svet pa podprl 25. marca 2022,
- ob upoštevanju izjave voditeljev držav ali vlad EU iz Versaillesa 11. marca 2022,
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije in visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 18. maja 2022 z naslovom Defence Investment Gaps Analysis and Way Forward (Analiza vrzeli v naložbah v obrambo in nadaljnji koraki) (JOIN(2022)0024),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. februarja 2022 z naslovom Izvajanje skupne zunanje in varnostne politike – letno poročilo za leto 2021 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. februarja 2022 z naslovom Izvajanje skupne varnostne in obrambne politike – letno poročilo za leto 2021 ⁽²⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. februarja 2022 z naslovom Prispevek Komisije k evropski obrambi (COM(2022)0060),
- ob upoštevanju Sklepa Sveta z dne 22. marca 2021 o vzpostavitvi Evropskega mirovnega instrumenta in razveljavitvi Sklepa (SZVP) 2015/528 ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0039.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0040.

⁽³⁾ UL L 102, 24.3.2021, str. 14.

sreda 8. junija 2022

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 16. marca 2017 z naslovom Ustavne, pravne in institucionalne posledice skupne varnostne in obrambne politike: možnosti, ki jih nudi Lizbonska pogodba ⁽⁴⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. aprila 2022 o sklepih z zasedanja Evropskega sveta z dne 24. in 25. marca 2022, aktualnem dogajanju glede vojne v Ukrajini ter sankcijah EU proti Rusiji in njihovem izvajanju ⁽⁵⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 24. marca 2022 o potrebi po nujnem akcijskem načrtu EU za zagotovitev prehranske varnosti v EU in zunaj nje zaradi ruskega napada na Ukrajino ⁽⁶⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 1. marca 2022 o ruski agresiji proti Ukrajini ⁽⁷⁾,
  - ob upoštevanju izjav o Ukrajini, ki so ju voditelji Parlamenta podali 16. in 24. februarja 2022,
  - ob upoštevanju poročila o končnem izidu Konference o prihodnosti Evrope iz maja 2022,
  - ob upoštevanju sporočila z vrha v Bruslju, ki so ga podali voditelji držav in vlad, ki so se udeležili srečanju Severnoatlantskega sveta v Bruslju 14. junija 2021,
  - ob upoštevanju analize in priporočil skupine za razmislek, ki jo je imenoval generalni sekretar Nata, z dne 25. novembra 2020 z naslovom NATO 2030: United for a New Era (Nato 2030: združeni za novo dobo),
  - ob upoštevanju resolucij generalne skupščine OZN z dne 2. marca 2022 o agresiji proti Ukrajini, z dne 24. marca 2022 o humanitarnih posledicah agresije proti Ukrajini in z dne 7. aprila 2022 o zamrznitvi pravic članstva Ruske federacije v Svetu za človekove pravice,
  - ob upoštevanju pridružitvenega sporazuma med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Ukrajino na drugi strani ⁽⁸⁾, vključno s poglobljenim in celovitim sporazumom o prosti trgovini, ki je začel veljati 1. septembra 2017,
  - ob upoštevanju sklepov Sveta o omejevalnih ukrepih EU proti Rusiji zaradi njene vojne v Ukrajini,
  - ob upoštevanju Sporazuma o trgovini in sodelovanju med Evropsko unijo in Evropsko skupnostjo za atomsko energijo na eni strani ter Združenim kraljestvom Velika Britanija in Severna Irska na drugi strani ⁽⁹⁾ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom),
  - ob upoštevanju člena 118 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve (A9-0164/2022),
- A. ker je neizzvana in neupravičena vojaška agresija Ruske federacije proti Ukrajini, ki sledi ruski invaziji Gruzije leta 2008 in drugim napadalnim dejavnostim po vsem svetu, očitna kršitev mednarodnega prava, ustanovne listine OZN, načel iz Helsinške sklepne listine iz leta 1975 in memorandumu iz Budimpešte iz leta 1994 in Pariške listine za novo Evropo z dne 21. novembra 1990 ter resno spodbopava evropsko in svetovno varnost in stabilnost;
- B. ker Ruska federacija ni upoštevala sklepa Meddržavnega sodišča z dne 16. marca 2022, v katerem se nedvoumno zahteva, naj Rusija nemudoma opusti svoje vojaške operacije in zagotovi, da nobena vojaška ali nezakonita oborožena enota, ki jo lahko usmerja ali podpira, in nobena organizacija ali posameznik, ki je pod njenim nadzorom ali vodstvom, ne bo nadaljevala sedanjih vojaških operacij;

⁽⁴⁾ UL C 263, 25.7.2018, str. 125.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0121.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0099.

⁽⁷⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0052.

⁽⁸⁾ UL L 161, 29.5.2014, str. 3.

⁽⁹⁾ UL L 149, 30.4.2021, str. 10.

sreda 8. junija 2022

- C. ker je ruska invazija v Ukrajini napad na evropski red in mir in torej ogroža temelje, na katerih je bila zgrajena zunanja, varnostna in obrambna politika Unije; ker mora Unija zaradi nenehnih poskusov Rusije, da bi destabilizirala sosedstvo Unije in svet ter spodkopala in na silo revidirala evropsko varnostno ureditev, bistveno in odločno utrditi kohezijo in učinkovitost svoje zunanje, varnostne in obrambne politike;
- D. ker je v vojni Ruske federacije proti Ukrajini od leta 2014 življenje izgubilo več tisoč Ukrajincev, ker je bilo več tisoč ljudi ranjenih in jih je bilo več kot 10 milijonov prisiljenih zapustiti svoje domove ali pa so zbežali v sosednje države;
- E. ker ruske oborožene sile namerno in neselektivno obstreljujejo civilno infrastrukturo, vključno s stanovanji in zaklonišči, vrtci, šolami, bolnišnicami, centri za nujno pomoč in oskrbo ter železniškimi in avtobusnimi postajami;
- F. ker po navedbah visokega komisarja Združenih narodov za človekove pravice ti napadi povzročajo neizmerno človeško trpljenje in pomenijo vojne zločine in hudodelstva proti človečnosti; ker so mučenje in umori civilistov ter rastoče število poročil o trgovini z ljudmi, spolnemu nasilju, izkoriščanju, posilstvih in zlorabah žensk in otrok grozljivi vojni zločini, ki jih je treba nujno preiskati in evidentirati, da bi storilec lahko sodili; ker je mednarodna preiskava zločinov v Buči že v teku; ker lahko invazija v Ukrajino pomeni kaznivo dejanje agresije, kot je opredeljeno v členu 8a Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča, in ker grozodejstva, ki so jih zagrešili ruska vojska in njeni pomagači, ustrezajo opredelitvi genocida iz konvencije OZN iz leta 1948; ker je treba proti odločevalcem in storilec sprožiti mednarodne kazenske postopke;
- G. ker se je z rusko invazijo v Ukrajini v Evropo vrnila vojna, Evropejci v Evropski uniji pa moramo zdaj z vso odločnostjo zaščititi in obraniti Unijo ter vrednote in načela, ki jih predstavlja, vključno z načelom ozemeljske celovitosti, državno suverenostjo in mednarodnim redom, ki temelji na pravilih;
- H. ker je neustrezen odziv na rusko agresijo na Gruzijo leta 2008 in na Ukrajino leta 2014 Rusijo spodbudil, da je nadaljevala agresivno vojaško in politično kampanjo, med drugim obsežno invazijo v Ukrajini, ter s tem oslabila in spodkopala mednarodni na pravilih temelječi red in stabilnost v Evropi in drugod;
- I. ker je strateški cilj svobodnega sveta pomagati Ukrajini, da bi dosegla končno zmago proti ruskemu napadalcu in znova prevzela nadzor nad svojim mednarodno prizanim ozemljem;
- J. ker se napadalna vojna Ruske federacije proti Ukrajini in njen napad na evropski mirovni red odvijata istočasno kot ostra represija civilne družbe in politične opozicije v Rusiji, katere namen je zagotoviti preživetje vse bolj totalitarnega režima;
- K. ker je obramba Evrope predvsem obveznost vseh evropskih demokracij; ker je treba to obveznost pospremiti z ustreznimi cilji glede finančnih in vojaških zmogljivosti; ker se je Unija odločila, da se bo po najboljših močeh zoperstavlila poskusom Ruske federacije, da bi uničila temelje mednarodne varnosti in stabilnosti, tudi v tesnem sodelovanju z Natom, ki je temelj kolektivne obrambe njenih članic; ker sta Finska in Švedska 18. maja 2022 uradno vložili prošnjo za pridružitve Natu; ker je pomembno, da vse zaveznice Nata pristopna protokola Finske in Švedske hitro ratificirajo; ker Turčija prošnji Finske in Švedske za pridružitve Natu ni pripravljena sprejeti; ker člen 42(7) PEU ostaja pomemben element evropske varnostne strukture, saj zagotavlja podporo in zaščito vsem državam članicam EU; ker je Parlament izrazil iskreno zahvalo za obnovljeno pomoč in sodelovanje ZDA pri zaščiti in zagotavljanju obrambe evropskega ozemlja;

sreda 8. junija 2022

- L. ker ima Ukrajina v skladu z 51. členom ustanovne listine Združenih narodov temeljno pravico do samoobrambe; ker želi Parlament prebivalce Ukrajine pohvaliti za pogum pri obrambi njihove države in naših skupnih vrednot svobode in demokracije in jih ne bo pustil samih;
- M. ker je Parlament v svoji resoluciji z dne 1. marca 2022 o ruski agresiji proti Ukrajini institucije EU pozval, naj si prizadevajo za podelitev statusa države kandidatke Ukrajini in se medtem še naprej trudijo za njeno vključevanje v enotni trg EU v skladu s pridružitvenim sporazumom med EU in Ukrajino;
- N. ker bo misija v skladu z obnovljenim mandatom svetovalne misije Evropske unije v Ukrajini zagotovila tesno sodelovanje z Mednarodnim kazenskim sodiščem, agencijo Unije Eurojust in državami članicami ter neposredno ukrepala v podporo preiskovanju in pregonu mednarodnih kaznivih dejanj v Ukrajini;
- O. ker bi moral Parlament začeti poglobljeno analizo razlogov, zakaj Unija, njene države članice in podobno misleče partnerice v mednarodni skupnosti Rusije niso odvrnile od vojne agresije proti Ukrajini, s katero je kršena ustanovna listina OZN in torej pomeni napad na bistvo evropskega miru in varnostne ureditve, evropske vrednote in blaginjo ter demokratične temelje, ter upoštevati izkušnje iz preteklih napak v politiki do Rusije, začeni s tem, da ni bilo zagotovljeno celovito izvajanje sporazuma o premirju z dne 12. avgusta 2008, ki je bil sklenjen s pomočjo mediacije EU, pa tudi s preiskavo primerov kršitev sankcij, ki so bile uvedene leta 2014;
- P. ker je Svet v strateškem kompasu priznal, da varnost in stabilnost na celotnem Zahodnem Balkanu še vedno nista samoumevni in da obstaja tveganje, da bi se trenutno slabe evropske varnostne razmere razširile tudi tja;
- Q. ker je treba nujno povečati pripravljenost, da se bomo lahko bolje spopadli s celotnim spektrom prihodnjih kriz, zlasti humanitarnih in varnostnih; ker mora Unija predvsem pravočasno uporabiti vse razpoložljive instrumente, da zaščiti sebe in svoje prebivalce ter svoje vrednote in interese in tako prispeva k mednarodnemu miru in varnosti; ker mora Unija sodelovati s svojimi zavezniki;
- R. ker oboroženi spopadi nesorazmerno prizadenejo ženske, dekleta, deklice in ranljive skupine; ker konstruktivno sodelovanje žensk in deklet pri preprečevanju in reševanju konfliktov ter obnovi prispeva k trajnosti miru; ker so se institucije EU v akcijskem načrtu za enakost spolov III zavezale k vključevanju enakosti spolov, tudi v vsa področja skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) ter skupne varnostne in obrambne politike (SVOP);
- S. ker bi dejavna vloga Parlamenta pri oblikovanju skupne obrambne politike Unije in vzpostavljanju skupne obrambe ter njegova politična podpora tej politiki in demokratični nadzor nad njo utrdila in okrepila predstavnike in demokratične temelje Unije;
- T. ker delovanje Unije temelji na predstavniki demokraciji in ker je Parlament sestavljen iz neposrednih predstavnikov državljanov na ravni Unije;
- U. ker bi morala vsaka institucija EU v celoti uporabiti pristojnosti, ki so ji dodeljene s pogodbama, in sicer v skladu s postopki, pogoji in cilji, ki jih ti pogodbi določata; ker bi morale institucije med seboj lojalno sodelovati;
- V. ker pristojnost Unije v zadevah skupne zunanje in varnostne politike (SZVP) zajema vsa področja zunanje politike in vsa vprašanja v zvezi z varnostjo Unije, tudi postopno oblikovanje skupne obrambne politike, ki bi lahko pripeljalo do skupne obrambne unije, če bo tako soglasno odločil Evropski svet v skladu s členom 24 in členom 42(2) PEU;
- W. ker je posebna vloga Parlamenta v zunanji, varnostni in obrambni politiki Unije opredeljena v pogodbah o EU;

sreda 8. junija 2022

- X. ker bi moral Parlament skupaj s Svetom izvajati proračunske naloge na tem področju, kot je določeno v členu 41 PEU, in svoje naloge političnega posvetovanja, kot je določeno v členu 36 PEU;
- Y. ker je izvršilna oblast Evropske unije pri sprejemanju odločitev Evropskega sveta in Sveta o zunanji, varnostni in obrambni politiki sestavljena iz visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, Sveta, Političnega in varnostnega odbora ter podrejenih agencij; ker člen 24 PEU navaja, da „države članice dejavno in brez pridržkov podpirajo zunanjo in varnostno politiko Unije v duhu lojalnosti in medsebojne solidarnosti“ ter se „[v] držijo [...] vsakršnega ravnanja, ki je v nasprotju z interesi Unije ali ki bi lahko zmanjševalo njeno učinkovitost v vlogi povezovalne sile v mednarodnih odnosih“;
- Z. ker je Parlament edina institucija, ki lahko na ravni Unije zakonito opravlja naloge političnega nadzora nad izvršilno oblastjo;
- AA. ker bi morale biti poglobljanje sodelovanja na področju obrambe med državami članicami na ravni Unije pospremljeno s poostrenim parlamentarnim spremljanjem in nadzorom, tako s strani Evropskega parlamenta kot nacionalnih parlamentov;
- AB. ker podpredsednik Komisije in visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, po potrebi skupaj s Komisijo predstavita Parlamentom podrobna stališča o priporočilih, ki so podana v nadaljevanju, zlasti če so povezana z nalogami proračunskega in političnega nadzora nad zunanjo, varnostno in obrambno politiko Unije, ki jih opravlja Parlament;
- AC. ker bi morali biti pravna identiteta, privilegiji in imunitete, ki jih zagotavljata pogodbi o EU, koristni za sodelovanje med državami članicami in partnericami v skladu s členom 42(2) ter členoma 45 in 46 PEU;
- AD. ker želi Unija spodbujati miroljubne in vključujoče družbe za trajnostni razvoj, vsem omogočiti pravno varstvo ter oblikovati učinkovite, odgovorne in odprte institucije na vseh ravneh;
- AE. ker si mora Unija skupaj z zavezniki prizadevati za uveljavljanje svoje mirovne in varnostne ureditve ter tako celini in njenim prebivalcem zagotavljati mir in varnost, ki si jo zaslužijo; ker je vojna v Ukrajini razkrila pomanjkljivosti obstoječe svetovne varnostne strukture;
- AF. ker je zaradi večplastne narave sovražnih ruskih dejanj pomembno razmišljati in zasnovati obrambo svobodne Evrope na celosten način, ki bo vključeval vsa ključna področja, od obrambe, mednarodnega sodelovanja, medijev in ključne civilne infrastrukture do tehnologije, dobavnih verig in energije;
- AG. ker se Unija sooča z najbolj neposredno grožnjo njeni ozemeljski varnosti od konca druge svetovne vojne; ker je ta kriza pokazala, da je potrebna razprava o proračunu EU, zlasti glede na potekajočo razpravo o tem, kakšno vojaško opremo ali podporo lahko Unija zagotovi;
- AH. ker se je treba nujno pravno in tehnično zoperstaviti dezinformacijam in propagandi, zlasti v državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah za članstvo v EU na Zahodnem Balkanu in v državah vzhodnega partnerstva;
- AI. ker je Svet marca 2022 sprejel strateški kompas, ki naj bi Uniji ponudil orodja, s katerimi bo učinkovito skrbela za varnost v sovražnem okolju in se na svetovnem prizorišču odločneje zavzemala za mir in varnost ljudi;
- AJ. ker bi bilo treba vse pobude EU za izboljšanje evropske obrambe redno posodabljati v skladu z ugotovitvami strateškega kompasa in prihodnjimi revizijami analize groženj;

sreda 8. junija 2022

- AK. ker bi bilo treba vsa dodatna sredstva, dodeljena za izpolnitev cilja porabe 2 % BDP za obrambo, uporabiti usklajeno in v medsebojnem sodelovanju ter s polno uporabo instrumentov EU na področju obrambe, da bi odpravili pomanjkanje zmogljivosti in izboljšali evropsko obrambo;
- AL. ker bo celovit izkoristek prizadevanj za razvoj skupnih obrambnih zmogljivosti EU, zlasti stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO) in Evropskega obrambnega sklada, pripomogel k povečanju varnosti tako zaveznic iz Nata kot držav članic;
- AM. ker bi se morale države članice izogibati neuskladenim ukrepom, ki bi lahko dodatno povečali razdrobljenost in podvajanje tehnološke in industrijske baze obrambe Unije, ter tako izboljšati porabo davkoplačevalskega denarja;
- AN. ker je izvrševanje sankcij še vedno eno od ključnih orodij Unije za odzivanje na rusko vojno proti Ukrajini in ker je zato treba dati na voljo vsa sredstva na ravni EU in držav članic, da se zagotovi celovito izvrševanje sankcij; ker je Svet ukrepal hitro in enotno ter je doslej sprejel pet svežnjev sankcij proti Rusiji zaradi njene vojne v Ukrajini, vključno z individualnimi sankcijami, kot so zamrznitev premoženja in omejitve potovanj, gospodarskimi sankcijami proti finančnemu, trgovinskemu, energijskemu, prometnemu, tehnološkemu in obrambnemu sektorju, omejitvami za komunikacijske medije, diplomatskimi ukrepi, omejitvami gospodarskih odnosov s Krimom in Sevastopolom ter območji Doneck in Lugansk, ki niso pod vladnim nadzorom, ter ukrepi v zvezi z gospodarskim sodelovanjem;
- AO. ker ima ruska agresija proti Ukrajini sekundarne posledice na makroravni mednarodnih odnosov, svetovna zavezništva, industrijsko proizvodnjo, dobavne verige, s čimer vpliva na prehransko varnost in preživljanje ljudi;
- AP. ker Ljudska republika Kitajska s svojimi izjavami in dejanji izraža podporo in naklonjenost stališču Rusije, podpira ruske interpretacije in očitne laži ter kaže nepripravljenost, da bi v celoti podprla suverenost in ozemeljsko celovitost Ukrajine;
- AQ. ker SZVP oblikujeta in izvajata Evropski svet in Svet, ki delujeta soglasno, razen kadar pogodbi določata izjeme, kot v členu 24 PEU;
- AR. ker ima Parlament kot neposredni zastopnik državljanov na ravni Unije edinstven položaj med institucijami EU in igra osrednjo vlogo pri zagotavljanju, da je odločanje v EU, tudi na področju zunanje politike, usklajeno z željami državljanov, kot je zapisano v končnem poročilu Konference o prihodnosti Evrope;
1. priporoči Svetu in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko, naj:
- (a) znova izrazita odločno podporo ozemeljski celovitosti, suverenosti in neodvisnosti Ukrajine znotraj njenih mednarodno priznanih meja; zagotovita vso potrebno materialno, vojaško, finančno in humanitarno pomoč Ukrajini ter se pripravita na to, da bosta po najboljših močeh prispevala k obnovi države po vojni, saj sta demokracija in svoboda odvisni od blaginje in gospodarske stabilnosti; vzpostavita pravni instrument, ki bo omogočal zablembo zamrznjenega ruskega premoženja in sredstev, da jih bo mogoče uporabiti za odškodnine in obnovo Ukrajine;
- (b) nadgradita odločnost in enotnost, ki sta bili izkazani ob začetku vojne proti Ukrajini, ter nujno izpolnita skupno raven ambicij; dejansko napredujeta na področjih zunanje politike in obrambnega sodelovanja na ravni Unije, kot je izraženo v versajski izjavi in sklepih Sveta z dne 24. in 25. marca 2022;
- (c) se dogovorita, da bo visoki predstavnik/podpredsednik po uradni dolžnosti prisoten na nekaterih oblikah pogajanj, ki so jih začele ali jih vodijo države članice EU;
- (d) uvedeta glasovanje s kvalificirano večino na nekaterih področjih zunanje politike, kot je že predvideno v pogodbah, na primer pri sprejetju režima sankcij EU zoper posameznike, in si prizadevata za razširitev takšnega glasovanja v Svetu na zunanjo politiko, da se poveča učinkovitost zunanje politike EU;

sreda 8. junija 2022

- (e) zagotovita, da bodo države članice spoštovale načela iz pogodb, zlasti člen 24 PEU, ki navaja, da „države članice dejavno in brez pridržkov podpirajo zunanjo in varnostno politiko Unije v duhu lojalnosti in vzajemne solidarnosti“;
- (f) hitro napredujeta pri vzpostavitvi obrambne unije, ki bo imela bolj ambiciozne kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, z izvajanjem konkretnih ukrepov iz strateškega kompasa, ki naj služijo kot izhodišče za izvajanje skupne obrambe EU v skladu z določbo iz člena 42(2) PEU;
- (g) okrepita sodelovanje s podobno mislečimi partnerji po vsem svetu, zlasti s čezatlantskimi zaveznicami iz Nata, da bi ohranili najbolj čvrsto možno enotnost pri obrambi na pravilih temelječega mednarodnega reda, s čimer bi spodbujali in branili mir, demokratična načela in spoštovanje človekovih pravic ter zagotovili, da gospodarska odvisnost ne prevlada nad varstvom človekovih pravic in vrednot, za katere se zavzema Unija; izrecno poudarita takšno sodelovanje z državami svetovnega juga in v ta namen uporabita razvojno sodelovanje in strategijo Global Gateway; poudarita, da je potrebno mednarodno sodelovanje pri vprašanju prehranske varnosti;
- (h) ustanovita Svet obrambnih ministrov EU, ki se bo redno srečeval;
- (i) strateško avtonomijo Unije postavita za krovni cilj na vseh področjih ter poskrbita za temeljni in celostni pristop k zunanji, varnostni in obrambni politiki Unije ter njenemu zunanjemu delovanju, da bo lahko po potrebi ukrepala sama in skupaj s partnerji, kadar bo to mogoče, ter ji tako omogočita, da bo odigrala pomembno vlogo na mednarodnem prizorišču; oblikujeta orodja za preprečevanje ekonomske prisile in čimprejšnje doseganje neodvisnosti pri preskrbi s hrano ter popolne varnosti oskrbe z energijo, da se zmanjša energetska odvisnost; dodatno zagotovita, da se dobavne verige diverzificirajo, s čimer se preprečijo strateške odvisnosti od surovin; v zvezi s tem zagotovita tudi vzajemnost v naložbeni in trgovinski politiki;
- (j) sodelujeta z zavezniki in partnerji pri odpravljanju sekundarnih posledic ruskega napada na Ukrajino, med drugim za prehransko varnost v državah, ki niso članice EU, zlasti v sosedstvu Unije;
- (k) se borita proti propagandi in kampanjam dezinformiranja v Uniji in njenem sosedstvu ter spodbujata sodelovanje s partnerji v državah kandidatkah in potencialnih kandidatkah za članstvo v EU in po svetu, tudi s takojšnjo vzpostavitvijo potrebnih pravnih in tehničnih zmogljivosti za to, da bi se zoperstavili zlonamernemu tujemu vmešavanju, kot je bilo vmešavanje Rusije pred agresijo proti Ukrajini in med njo; okrepita zmogljivosti projektne skupine East StratCom Evropske službe za zunanje delovanje; vodita proaktivno, večjezično in strateško komunikacijsko politiko;

Nadaljnji ukrepi po sprejetju strateškega kompasa

- (l) se učita iz izkušenj z uporabo Evropskega mirovnega instrumenta, da bi podprla Ukrajino, izboljšala njeno sposobnost ukrepanja in nadgradila klirinški mehanizem, ki je bil prvič uporabljen med ukrajinsko krizo; razmisli o izboljšanju Evropskega mirovnega instrumenta za preostanek finančnega obdobja 2021–2027; preučita načine za povečanje varnosti in odpornosti pridruženih partneric EU z možnostmi, ki jih ponuja strateški kompas, ter povečanjem pomoči za Gruzijo in Moldavijo iz Evropskega mirovnega instrumenta;
- (m) nemudoma začneta razpravo o oblikovanju novega zunajproračunskega finančnega instrumenta, ki bo obravnaval celoten življenjski cikel vojaških zmogljivosti na ravni EU, od skupnih raziskav in razvoja ter skupnih javnih naročil do skupnega vzdrževanja, usposabljanja in zanesljive oskrbe;
- (n) znatno izboljšata in nadgradita izmenjavo obveščevalnih podatkov in sodelovanje med državami članicami, tudi na ravni Unije, in s podobno mislečimi partnerji; izboljšata finančne in tehnične vire in zmogljivosti Obveščevalnega in situacijskega centra EU ter obveščevalnega direktorata vojaškega štaba Evropske unije; se angažirata za sistematično, redno in pogosto posodabljanje analize groženj, kot je obljubljeno v strateškem kompasu; poudarja, da bi morala analiza groženj okrepiti strateško kulturo Unije in ponuditi smernice za prednostne politične cilje na področju varnosti in obrambe;

sreda 8. junija 2022

- (o) zagotovi stalno financiranje Unije za satelitski center EU, da bo lahko še naprej prispeval k ukrepom Unije na področjih posnetkov iz vesolja in zbiranja obveščevalnih podatkov, tudi v podporo misijam in operacijam SVOP;
- (p) poskušata čim hitreje izvesti najnujnejše vidike strateškega kompasa, vključno z nadaljnjo operacionalizacijo člena 42 (7) PEU, in pri tem upoštevata posebni ustavni okvir in varnostne ureditve vseh držav članic ter sprejmeta konkretne ukrepe za krepitev odpornosti kritične infrastrukture v Uniji, izboljšanje zanesljivosti oskrbe, pridobitev natančnih in trdnih zavez držav članic glede boljše porabe za obrambo in skupna prizadevanja za odpravo vrzeli v zmogljivostih, zlasti na področju strateških omogočitvenih dejavnikov, skupnega usposabljanja in vojaškega izobraževanja, okrepljenih prizadevanj za izboljšanje strateškega komuniciranja ter okrepljenega nabora orodij za boj proti hibridnim in kibernetičnim grožnjam ter dezinformacijam; nadalje razvijata politiko Unije za kibernetično obrambo; si prizadevata za kolektivno pripisovanje odgovornosti za zlonamerne kibernetične napade; v celoti izkoristita možnosti EU za kibernetične sankcije proti posameznikom, subjektom in organom, ki so odgovorni ali vpleteni v različne kibernetične napade na Ukrajino; izboljšata zaščito in varnost institucij v Uniji pred kibernetičnimi napadi na ravni EU in držav članic; nujno povečata zmogljivosti za kibernetično obrambo organov, ki imajo strateško vlogo pri hitrem odzivanju na konflikte;
- (q) nadaljujeta delo za pripravo in operacionalizacijo predloga za instrument za hitro napotitev ter – glede na njegov velik pomen za varnostno in obrambno strukturo Unije – dosežeta operativno zmogljivost precej prej kot leta 2025;
- (r) nujno pregledata koncept zmogljivosti za hitro napotitev, ki ni dovolj ambiciozen, in preoblikujeta njegovo kompleksno strukturo, ki ne ustreza nujni potrebi Unije po zelo zanesljivi stalni večnacionalni vojaški enoti, ki bi morala vključevati večnacionalno kopensko brigado s približno 5 000 vojaki ter zračne, pomorske in posebne sile in katere glavni elementi bi morali biti pripravljene na premik v dveh do treh dneh;
- (s) čim prej pojasnita praktične podrobnosti izvajanja člena 44 PEU, da se poveča prožnost SVOP in se skupini držav članic, ki so za to pripravljene in sposobne, omogoči načrtovanje in izvajanje misij in operacij v okviru EU v imenu celotne Unije;
- (t) poskušata pritegniti Združeno kraljestvo k skupnemu sodelovanju na področju obrambe in zunanje politike z vključitvijo ustreznih določb v sporazum o trgovini in sodelovanju med EU in Združenim kraljestvom, da bi ustvarili čim več priložnosti za sodelovanje med EU in Združenim kraljestvom;
- (u) si prizadeva za čimprejšnjo vzpostavitev povsem delujočega vojaškega poveljstva EU z združitvijo vojaške in civilne zmogljivosti za načrtovanje in izvajanje operacij (MPCC in CPCC), da bi ustvarila celovito civilno-vojaško operativno poveljstvo, pri tem pa upoštevata novo varnostno okolje;
- (v) vzpostavi skupni center za situacijsko zavedanje, ki bo ključno orodje za izboljšanje strateškega predvidevanja in strateške avtonomije Unije;
- (w) v celoti izkoristita pobude EU za razvoj zmogljivosti, zlasti Evropski obrambni sklad in projekt stalnega strukturnega sodelovanja (PESCO), da ponovno napolnita vojaške zaloge držav članic in povečata obrambne zmogljivosti Unije, tudi za zračno in protiraketno obrambo, obenem pa povečata učinkovitost projekta PESCO; priznata dodano vrednost nadaljnjega sodelovanja s podobno mislečimi državami pri nekaterih konkretnih projektih v zvezi s tem;
- (x) znatno okrepi civilno SVOP v smislu razpoložljivega osebja, usposabljanja pred napotitvijo, upoštevanja enakosti spolov in proračuna ter zagotovi, da bodo misije SVOP osredotočene predvsem na potrebe lokalnega prebivalstva na področju varnosti, pravosodja in pravne države ter da bosta vključena strog parlamentarni nadzor nad sektorjem civilne varnosti in preglednost, da bosta modernizacija in reforma bolj trajnostni;

sreda 8. junija 2022

- (y) znatno povečata naložbe v regionalni in svetovni nadzor nad orožjem, neširjenje in razoroževanje, zlasti v večstranske pristope, ki omejujejo širjenje orožja za množično uničevanje in sistemov za njegovo izstrelitev;
- (z) podpreta pomembno delo Mednarodne agencije za atomsko energijo pri zagotavljanju varnosti ukrajinskih jedrskih objektov; utrdita svetovno strukturo za neširjenje orožja za množično uničevanje, razoroževanje in nadzor nad orožjem; dodatno povečata kemično, biološko, radiološko in jedrsko pripravljenost;
- (aa) pozoveta Komisijo, naj nemudoma predstavi sistem zanesljive oskrbe za obrambo, kot ga je zahteval Evropski svet leta 2013 in ki je zaradi trenutnih varnostnih razmer postal izredno nujen;
- (ab) izboljšata vključenost žensk in marginaliziranih skupin v preprečevanje in reševanje konfliktov, mediacijo in mirovna pogajanja na vseh ravneh ter posebno pozornost namenita enakosti spolov ter pravicam žensk, deklet in marginaliziranih skupin v SZVP in SVOP, zlasti v konfliktnih razmerah;

Vpliv misij in operacij skupne varnostne in obrambne politike (SVOP)

- (ac) po potrebi in nemudoma pregledata in okrepiata mandat svetovalne misije Evropske unije v Ukrajini in misijo Evropske unije za pomoč na meji med Moldavijo in Ukrajino v skladu s potrebami, ki so jih izrazili ukrajinski in moldavski organi, da bi ju prilagodili novi geopolitični stvarnosti ter hitro in učinkovito podprli ukrajinske in moldavske oblasti;
- (ad) si prizadevata za obnovitev resolucij varnostnega sveta OZN, ki operacijam SVOP omogočajo opravljanje ključnih nalog za svetovno varnost;
- (ae) izboljšata oblikovanje sil in okrepiata kadrovske vidike, zmogljivosti za odzivanje, vire in strateško komuniciranje vseh misij in operacij SVOP, zlasti tistih, na katere je vplivala zaostritev groženj, in sicer nadzorne misije EU v Gruziji in operacije ALTHEA v Bosni in Hercegovini, v primeru slednje z zagotovitvijo razpoložljivosti in ustrezne pripravljenosti zadostnih rezerv, če bi prišlo do poslabšanja varnostnih razmer v državi;
- (af) izboljšata obveščevalne zmogljivosti operacij SVOP na terenu in izboljšata situacijsko zavedanje;
- (ag) izboljšata odpornost misij in operacij SVOP na terenu proti kibernetским in hibridnim napadom, kot so dezinformacijske kampanje, s katerimi želijo škoditi njihovi verodostojnosti v očeh lokalnega prebivalstva;
- (ah) zahtevata, da države, v katerih se izvajajo misije in operacije SVOP EU, podpirajo krepitev zmogljivosti teh misij in operacij, da bi lahko prekinile svoje pogodbe z zasebnimi vojaškimi varnostnimi podjetji, ki so domnevno vpletena v kršitve človekovih pravic;

Sodelovanje med EU in Natom

- (ai) hitro končata delo na vsebinski tretji skupni izjavi EU in Nata in zagotovita, da bodo pri snovanju strateškega koncepta Nata ustrezno upoštevani cilji in prednostne naloge strateškega kompasa ter da bo izjava potem sprejeta na vrhu v Madridu; zagotovita, da sta strateški kompas in strateški koncept Nata usklajena in da vodita k večjemu strateškemu dopolnjevanju;
- (aj) znatno in v tesnem sodelovanju z Natom povečata financiranje in pospešita izvajanje projektov, povezanih s ključnim projektom vojaške mobilnosti; poudarita ključni pomen izboljšanja evropske prometne infrastrukture in racionalizacije carinskih postopkov, da bi bilo mogoče vojaške enote pravočasno napotiti povsod po Evropi;
- (ak) si znotraj Unije ter pri Natu in ustreznih državah, ki niso članice EU, pa tudi v Ukrajini prizadevata za razpravo o varnostnih jamstvih za Ukrajino;

sreda 8. junija 2022

- (al) spodbudita države članice EU, naj povečajo svoje proračune in naložbe za obrambo ter priznajo cilj Nata, da se 2 % BDP porabi za obrambo, da bi zapolnili obstoječe vrzeli v zmogljivostih in zagotovili ustrezno zaščito prebivalcev EU glede na povečano vojaško grožnjo v neposrednem sosedstvu Unije, ki jo predstavlja Rusija;
- (am) spodbujata nadaljnjo utrditev okrepljene vnaprejšnje prisotnosti Nata v državah članicah EU, ki so po legi najbližje ruskemu agresorju in konfliktu;

O širitvi in odnosih z državami evropskega sosedstva

- (an) priznata, da je evropska integracija Zahodnega Balkana bistvena za dolgoročno stabilnost in varnost Evropske unije, zato želi Parlament tem državam ponuditi verodostojne obete za pridružitve EU; pozoveta k večji politični in gospodarski pomoči ter tesnejšemu trgovinskemu in varnostnemu sodelovanju s partnerji Unije na Zahodnem Balkanu in v državah vzhodnega partnerstva, tudi na področjih kemičnega, biološkega, radiološkega in jedrskega vojskovanja, kibernetike varnosti in odpornosti kritičnih subjektov, v okviru evropske sosedске politike;
- (ao) pregledata evropsko sosedsko politiko, da bi temeljito ocenila vpliv ruske vojne proti Ukrajini na sodelovanje v okviru vzhodnega partnerstva; poleg tega oblikujeta predloge o tem, kako še naprej krepiti vezi z državami vzhodnega partnerstva v razmerah, ki jih zaznamujejo odkrita vojaška agresija in druge konkretne varnostne grožnje, ciljno usmerjene kampanje dezinformiranja ter gospodarske in socialne posledice soočenja z Rusijo, tudi za evropske težnje Moldavije in Gruzije ter nadaljnji napredek s temi težnjami povezanih reform;
- (ap) povečata diplomatsko prisotnost in angažiranost Unije v državah, ki kažejo interes za okrepljeno sodelovanje z njo, zlasti državah vzhodnega partnerstva in na Zahodnem Balkanu ter v državah, v katerih rusko vmešavanje ogroža stabilnost, varnost ali demokratični prehod;
- (aq) nujno okrepi strategijo širitve Unije, hkrati pa zagotovita, da širitvena politika, obeti pristopa in pristopni proces prispevajo h krepitvi varnosti in stabilnosti, demokracije in pravne države ter gospodarske in družbene blaginje ter ohranjajo verodostojnost, doslednost in učinkovitost ukrepov EU in njeno notranjo kohezijo;

Parlamentarni nadzor

- (ar) vključita Parlament v ustrezno nadaljnje izvajanje in nadzor Evropskega mirovnega instrumenta, ki je zunajproračunski instrument; zagotovita, da bo Parlament smiselno vključen v nadzor, izvajanje in redne preglede strateškega kompasa; spodbujata izmenjave mnenj z nacionalnimi ministri v Evropskem parlamentu o temah, ki so trenutne prednostne naloge EU; opozorita na pomembno vlogo nacionalnih parlamentov v državah članicah, poudarita ključno vlogo, ki jo lahko ima parlamentarna skupščina Nata, in pozoveta k nadaljnjemu izboljšanju odnosov Parlamenta s parlamentarno skupščino Nata;
- (as) enostransko izjavo o politični odgovornosti nadomestita z dvostranskim dogovorom z visokim predstavnikom in podpredsednikom, v katerem bodo določeni vsi vidiki njunega odnosa;

Proračunske zadeve

- (at) si prizadevata za celovito proračunsko funkcijo Parlamenta na področju zunanje, varnostne in obrambne politike, ki je določena v členih 14(1), 16(1) in 41 PEU, zlasti za odločitve, sprejete v skladu s členi 42(2), 45 in 46 PEU;
- (au) spodbujata EU in njene države članice, naj izpolnijo politično voljo, izraženo v versajski izjavi, ter odločno podprejo in zvišajo raven ambicij skupnega sporočila z dne 18. maja 2022 o vrzelih v naložbah v obrambo in nadaljnjih korakih, da bi hitro zapolnile vrzeli, ugotovljene v tem sporočilu in usklajenem letnem pregledu na področju obrambe, hkrati pa zagotovile resnično evropsko dodano vrednost; torej ustrezno ocenita skupna finančna sredstva Unije in

sreda 8. junija 2022

instrumente, potrebne za učinkovitejšo in verodostojnejšo varnostno in obrambno politiko EU, obenem pa podpreta možnosti za sinergije z drugimi skladi EU, na primer z dopolnitvijo Evropskega obrambnega sklada s projektno skupino in mehanizmom za skupno javno naročanje, s tem pa izboljšata varnost držav članic EU, in poskrbita za ustrezno varnost za vse v Uniji;

- (av) v celoti izkoristita možnosti financiranja iz proračuna Unije, določene v pogodbah, kot se predlaga v skupnem sporočilu o vrzelih v naložbah v obrambo in nadaljnjih korakih, da bi olajšala in revidirala možnosti financiranja v okviru vmesnega pregleda večletnega finančnega okvira, da bi zagotovila potrebna večja sredstva za instrumente in ustrezne pobude EU na področju obrambe; okrepi Evropski obrambni sklad ter povečata število in pomen sodelovalnih projektov obrambne industrije; zmanjšata birokratsko breme za podjetja, ki se prijavijo na javne razpise, zlasti za mala in srednja podjetja; razširita Evropski mirovni instrument in projekt vojaške mobilnosti; spodbudita financiranje oblikovanja sil za operacije SVOP, vojaške napotitve in terenske vaje; hitro izvedeta ukrepe, predlagane kot prispevek Komisije k evropski obrambi;
- (aw) zagotovi, da bo predlog proračuna za leto 2023 vključeval ustrezno financiranje za Evropsko obrambno agencijo, satelitski center EU, PESCO, predvideno zmogljivost EU za hitro napotitev v okviru proračuna SZVP ter pod tem istim ali drugimi naslovi, kot je ustrezno, financiranje za zgoraj navedene pobude v skladu s pogodbama;
- (ax) racionalizirata in uskladita napovedana prizadevanja držav članic za povečanje obrambnih izdatkov in hitro razvijeta skupni načrt Komisije in Evropske službe za zunanje delovanje za skupno javno naročanje vojaških sistemov na ravni EU, da bi dosegli najboljšo skladnost in učinek za kolektivno varnost in teritorialno obrambo Evrope ter tako preprečili podvajanje in razdrobljenost;
- (ay) izboljšata financiranje evropske obrambne industrije z odstranitvijo vojaške opreme s seznama izključenih dejavnosti Evropske investicijske banke;

Ukrajina

- (az) brez odlašanja zagotovi orožje v skladu s potrebami, ki so jih izrazili ukrajinski organi, zlasti z uporabo Evropskega mirovnega instrumenta in klirinškega mehanizma ter na podlagi dvostranskih sporazumov med državami članicami in Ukrajino;
- (ba) potrdita, da versajska izjava priznava evropske težnje Ukrajine in njeno prošnjo za članstvo v EU, ter ji podelita status kandidatke za članstvo v EU kot jasen politični znak solidarnosti z ukrajinskim narodom;
- (bb) zatrdita, da ima Ukrajina kot vse druge države suvereno pravico, da sama odloča o svojih političnih zaveznih in gospodarskem povezovanju brez vmešavanja drugih držav;
- (bc) podpreta preiskavo vojnih zločinov, ki jih je Rusija storila v Ukrajini, vključno s pozivom k ustanovitvi posebnega sodišča OZN; zagotovi, da bodo storilci vojnih zločinov in kršitev človekovih pravic odgovarjali za svoja dejanja, ter pozoveta Unijo in njene države članice, naj Ukrajini pomagajo pri njenih mednarodnih preiskavah vojnih zločinov;

Sankcije

- (bd) zagotovi celovito spremljanje sankcij EU in njihovega izvajanja ter objavita smernice za države članice o pravilnem izvajanju in izvrševanju teh sankcij; sprejmeta sekundarne sankcije zoper subjekte in tretje države, ki dejavno pomagajo pri izogibanju sankcijam Unije proti Rusiji; sodelujeta z mednarodnimi partnerji, da bi podrobno preučila dosedanja učinek sankcij na Rusijo; spodbudita države, ki niso članice EU, zlasti države kandidatke za članstvo v EU, naj se v večji meri uskladijo z omejevalnimi ukrepi EU;

sreda 8. junija 2022

- (be) okrepite zmogljivost Komisije za izvajanje omejevalnih ukrepov in tedensko objavlanje ključnih statističnih podatkov;
  - (bf) obravnavata različne ravni izvajanja ciljno usmerjenih sankcij proti posameznikom, povezanim s Kremljem, v državah članicah in vplivata na države članice, ki tega še niso storile, da bi Ukrajini ponudile vso potrebno vojaško, finančno in humanitarno pomoč ter uvedle popoln embargo na uvoz ruskega plina, nafte in premoga v EU;
  - (bg) začneta diplomatsko ofenzivo v vseh državah, ki so se vzdržale glasovanja o resolucijah generalne skupščine OZN ali so glasovale proti njim, da bi jim pojasnila resnost ruske agresije in potrebo po soglasnem odzivu mednarodne skupnosti;
  - (bh) si prizadevata za celosten pristop do Ruske federacije in spričo grozodejstev in vojnih zločinov, ki so jih organizirale ruske politične elite, zagrešili pa ruska vojska, njeni pomagači in plačanci v Ukrajini in drugod, opustita vsakršno selektivno sodelovanje z Moskvo; terjata odgovornost odločevalcev, ki so odgovorni za ta dejanja, in poskrbita, da jim bo sodilo mednarodno sodišče;
2. naroči svoji predsednici, naj to priporočilo posreduje Svetu, Komisiji in podpredsedniku Komisije/visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko.
-

torek 7. junija 2022

III

(Pripravljalni akti)

EVROPSKI PARLAMENT

P9_TA(2022)0220

Imenovanje člana v izbirno komisijo za Evropsko javno tožilstvo

Sklep Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o imenovanju Margreet Fröberg v izbirno komisijo po členu 14 (3) Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) (2022/2043(INS))

(2022/C 493/16)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 14(3) Uredbe Sveta (EU) 2017/1939 z dne 12. oktobra 2017 o izvajanju okrepljenega sodelovanja v zvezi z ustanovitvijo Evropskega javnega tožilstva (EJT) ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju predloga Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (B9-0290/2022),
- ob upoštevanju Poslovnika,

A. ker Margreet Fröberg izpolnjuje pogoje iz člena 14(3) Uredbe Sveta (EU) 2017/1939;

1. predlaga, da se Margreet Fröberg imenuje v izbirno komisijo;
2. naroči svoji predsednici, naj ta sklep posreduje Svetu in Komisiji.

⁽¹⁾ UL L 283, 31.10.2017, str. 1.

torek 7. junija 2022

P9_TA(2022)0221

Podaljšanje Sporazuma o spodbujanju, zagotavljanju in uporabi satelitskih navigacijskih sistemov Galileo in GPS ter podobnih aplikacij ***

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 7. junija 2022 o osnutku sklepa Sveta o podaljšanju Sporazuma o spodbujanju, zagotavljanju in uporabi satelitskih navigacijskih sistemov Galileo in GPS ter podobnih aplikacij med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na eni strani ter Združenimi državami Amerike na drugi strani (06531/2022 – C9-0147/2022 – 2022/0005(NLE))

(Odobritev)

(2022/C 493/17)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (06531/2022),
  - ob upoštevanju zahteve za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členom 189 in točko (a)(v) drugega pododstavka člena 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C9-0147/2022),
  - ob upoštevanju člena 105(1) in (4) ter člena 114(7) Poslovnika,
  - ob upoštevanju priporočila Odbora za industrijo, raziskave in energetiko (A9-0153/2022),
1. odobri podaljšanje sporazuma;
  2. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Združenih držav Amerike.

sreda 8. junija 2022

P9_TA(2022)0227

Krepitev pooblastil Europolu: vnos razpisov ukrepov v SIS ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2022 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/1862 o vzpostavitvi, delovanju in uporabi schengenskega informacijskega sistema (SIS) na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah glede vnosa razpisov ukrepov s strani Europolu (COM(2020)0791 – C9-0394/2020 – 2020/0350(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 493/18)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2020)0791),
  - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 88(2)(a) Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0394/2020),
  - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor na podlagi člena 74(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 30. marca 2022, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294 (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju člena 59 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve (A9-0287/2021),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju;
  2. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
  3. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

P9_TC1-COD(2020)0350

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 8. junija 2022 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2022/... Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/1862 glede vnosa informativnih ukrepov v schengenski informacijski sistem (SIS) za državljane tretjih držav v interesu Unije

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2022/1190.)

---

sreda 8. junija 2022

P9_TA(2022)0228

Sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Mavretanijo ter protokol o izvajanju *****Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2022 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo in Islamsko republiko Mavretanijo ter protokola o izvajanju navedenega sporazuma (COM(2021)0589 – 12208/2021 – C9-0419/2021 – 2021/0300(NLE))****(Odobritev)**

(2022/C 493/19)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo in Islamsko republiko Mavretanijo ter protokola o izvajanju navedenega sporazuma (12208/2021),
  - ob upoštevanju Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo in Islamsko republiko Mavretanijo (12446/2021),
  - ob upoštevanju zahteve za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členoma 43(2) in 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (C9-0419/2021),
  - ob upoštevanju svoje nezakonodajne resolucije z dne 8. junija 2022 o osnutku sklepa ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju člena 105(1) in (4) ter člena 114(7) Poslovnika,
  - ob upoštevanju mnenj Odbora za razvoj in Odbora za proračun,
  - ob upoštevanju priporočila Odbora za ribištvo (A9-0148/2022),
1. odobri sklenitev sporazuma;
  2. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic in Islamske republike Mavretanije.

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0229.

sreda 8. junija 2022

P9_TA(2022)0229

Sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med EU in Mavretanijo ter protokol o izvajanju (resolucija)

Nezakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. junija 2022 o osnutku sklepa Sveta o sklenitvi Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo in Islamsko republiko Mavretanijo ter protokola o izvajanju navedenega sporazuma (12208/2021 – C9-0419/2021 – 2021/0300M(NLE))

(2022/C 493/20)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju osnutka sklepa Sveta (12208/2021),
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (EU) 2021/99 z dne 25. januarja 2021 o sklenitvi Sporazuma v obliki izmenjave pisem med Evropsko unijo in Islamsko republiko Mavretanijo o podaljšanju Protokola o določitvi ribolovnih možnosti in finančnega prispevka iz Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Islamsko republiko Mavretanijo o partnerstvu v ribiškem sektorju, ki je prenehal veljati 15. novembra 2021 ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta (EU) 2021/2123 z dne 11. novembra 2021 o podpisu, v imenu Evropske unije, in začasni uporabi Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo in Islamsko republiko Mavretanijo ter protokola o izvajanju navedenega sporazuma ⁽²⁾,
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 8. junija 2022 ⁽³⁾,
- ob upoštevanju Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Islamsko republiko Mavretanijo o partnerstvu v ribiškem sektorju, ki je začel veljati 8. avgusta 2008 ⁽⁴⁾,
- ob upoštevanju Sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu med Evropsko unijo in Islamsko republiko Mavretanijo ⁽⁵⁾,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 3. maja 2022 z naslovom Na poti do trajnostnega modrega gospodarstva v EU: vloga ribištva in akvakulture ⁽⁶⁾,
- ob upoštevanju zahteve za odobritev, ki jo je Svet podal v skladu s členoma 43(2) in 218(6) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) (C9-0419/2021),
- ob upoštevanju Sporazuma o partnerstvu z dne 23. junija 2000 med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi ⁽⁷⁾ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum iz Cotonouja),
- ob upoštevanju objave Organizacije Združenih narodov za prehrano in kmetijstvo (FAO) iz leta 2015 o prostovoljnih smernicah za zagotavljanje trajnostnega malega ribolova v okviru prehranske varnosti in izkoreninjenja revščine,
- ob upoštevanju zbirnega poročila delovne skupine Organizacije OZN za prehrano in kmetijstvo o oceni malih pelagičnih rib v severozahodni Afriki iz leta 2020,
- ob upoštevanju skupne ribiške politike, zlasti njene zunanje razsežnosti,

⁽¹⁾ UL L 34, 1.2.2021, str. 1.

⁽²⁾ UL L 439, 8.12.2021, str. 1.

⁽³⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0228.

⁽⁴⁾ UL L 343, 8.12.2006, str. 4.

⁽⁵⁾ UL L 439, 8.12.2021, str. 3.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P9_TA(2022)0135.

⁽⁷⁾ UL L 317, 15.12.2000, str. 3.

sreda 8. junija 2022

- ob upoštevanju konvencije OZN o pomorskem mednarodnem pravu,
  - ob upoštevanju zaveze EU k skladnosti politik za razvoj, kot je določeno v členu 208 PDEU,
  - ob upoštevanju predhodnih in naknadnih ocen Komisije v zvezi s prejšnjim sporazumom in protokolom,
  - ob upoštevanju poročila z izredne seje skupnega znanstvenega odbora o sporazumu o ribištvu, ki sta ga podpisali Islamska republika Mavretanija in Evropska unija med 10. in 12. februarjem 2021,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. oktobra 2021 o strategiji „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem⁽⁸⁾,
  - ob upoštevanju člena 105(2) Poslovnika,
  - ob upoštevanju mnenj Odbora za mednarodno trgovino in Odbora za razvoj,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo (A9-0154/2022),
- A. ker mora izvajanje sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu potekati v skladu z najboljšim razpoložljivim znanstvenim mnenjem, da se zagotovijo trajnostne ribolovne dejavnosti, ki bodo izkoriščale le presežni dovoljeni ulov v partnerski državi; ker bi morala sektorska podpora prispevati k trajnostnemu razvoju ribiškega sektorja, predvsem s podporo malemu ribolovu, hkrati pa krepiti lokalno prehransko varnost in lokalne skupnosti;
- B. ker je bil prvi sporazum o ribolovu med Evropsko unijo in Islamsko republiko Mavretanijo sklenjen leta 1987 in ker je bil zadnji protokol o izvajanju, ki je prvotno trajal štiri leta, in sicer od leta 2015 do leta 2019, dvakrat podaljšan za leto dni in je prenehal veljati 15. novembra 2021;
- C. ker sta Unija in Mavretanija 28. julija 2021 dosegli dogovor o novem sporazumu o trajnostnem ribištvu in protokolu k temu sporazumu;
- D. ker so Evropska unija in afriške države podpisale več sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu;
- E. ker novi protokol zajema obdobje petih let in daje podobne ribolovne možnosti kot prejšnji protokol, pri čemer finančni prispevek Unije za dostop do ribištva znaša 57,5 milijona EUR letno, njen prispevek k sektorski podpori pa 16,5 milijona EUR;
- F. ker je sporazum o partnerstvu v ribiškem sektorju z Mavretanijo največji mešani sporazum EU; ker daje ribolovne možnosti plovilom iz 10 držav članic, ki lovijo pridelne in pelagične vrste, ki so, tako kot tun, izrazito selivske vrste, v mejah razpoložljivega presežka, kot je opredeljen v členu 62 konvencije OZN o pomorskem mednarodnem pravu, ob upoštevanju ribolovne zmogljivosti mavretanskih flot;
- G. ker prelov malih pelagičnih staležev, zlasti velike sardine, in njihova predelava v ribjo moko in ribje olje povzroča ogromno škodo za lokalne vode, na primer zaradi onesnaževanja z odpadnimi vodami, pa tudi za prehransko varnost lokalnega prebivalstva v zahodnoafriški regiji; ker se je Mavretanija leta 2017 zavezala, da bo do leta 2020 zmanjšala in postopno odpravila proizvodnjo ribje moke in ribjega olja; ker se je njuna proizvodnja od leta 2010 potrojila, v Mavretaniji in sosednjih državah pa so se tovarne ribje moke še povečale;
- H. ker so potrebni zanesljivi znanstveni podatki, učinkoviti sistemi spremljanja in nadzora ter preglednost v zvezi z ulovom in ribolovnimi dovoljenji, da bi lahko obalne države določile razpoložljivi presežek skupnih staležev malih pelagičnih rib in zagotovile, da bodo upravljavske odločitve o staležih take, da teh ne bodo lovili v količinah, ki presegajo znanstveno opredeljene omejitve; ker je poročilo o upravljanju malih pelagičnih vrst v Mavretaniji za leto

⁽⁸⁾ UL C 184, 5.5.2022, str. 2.

sreda 8. junija 2022

2021 z izrednega zasedanja skupnega znanstvenega odbora naklonjeno dodatnim ukrepom za zmanjšanje ribolovnega napora na ribolovnem območju 15 navtičnih milj od obale, kot je uvedba kvot za staleže, za katere je znanstveno potrjeno, da so prekomerno izkoriščani;

- I. ker je sektorska podpora v okviru novega protokola usmerjena na osem področij ukrepanja, ki med drugim vključujejo podporo malemu ribolovu in obalnim skupnostim, okrepitev znanstvenih raziskav, povečanje dejavnosti nadzora in spremljanja ter tehnično podporo mavretanskim organom; ker bo večletni sektorski program za uporabo te podpore odobril skupni odbor; ker morajo mavretanski organi predložiti končno poročilo o izvajanju načrtovane podpore;
- J. ker se z novim protokolom ustanavlja nov usklajevalni organ za podporo izvajanju projektov, opredeljenih v programu, ki bo odgovoren za spremljanje odločitev skupnega odbora;
- K. ker člen 7 novega protokola Uniji in Mavretaniji omogoča, da v tretjem letu izvajanja pregledata ribolovne možnosti in pri tem upoštevata trajnost virov na ribolovnem območju in prilagodita finančni prispevek EU;
- L. ker novi protokol uvaja različne pristojbine lastnikov plovil za kategorijo 6 (zamrzovalna plovila z vlečno mrežo za pelagični ribolov), ki so bolj skladne s tržno vrednostjo vsake posamezne ulovljene pelagične vrste;
- M. ker je v členu 3 novega sporazuma določeno, da morajo biti tehnični pogoji za ribolov in dostop do virov za floto EU enaki kot za vse druge flote; ker isti člen zahteva boljše izmenjavo informacij in obvezuje Mavretanijo, da objavi vse sporazume, ki tujim plovilom omogočajo vstop v njeno ribolovno območje;
- N. ker se z novim protokolom spreminja in razširja ribolovno območje za male pelagične vrste za plovila EU; ker je v členu 9 protokola določeno, da mora Mavretanija kot pogoj za vzpostavitev novega ribolovnega območja v šestih mesecih po začetku izvajanja protokola pripraviti načrt trajnostnega upravljanja za ribolov malih pelagičnih vrst, ki se bo uporabljal za vse flote, ki lovijo v mavretanskih vodah; ker je pridobitev 7,5 milijona EUR finančnega prispevka Unije odvisna od tega, da ta načrt upravljanja odbori skupni odbor;
- O. ker novi protokol plovilom EU omogoča, da v izjemnih okoliščinah izkrcajo ulov zunaj mavretanskih pristanišč, kar je dolgoletna zahteva ribiških plovil EU, ki delujejo v Mavretaniji;
- P. ker je Komisija v oceni prejšnjega protokola pozvala k vzpostavitvi regionalnega okvira upravljanja za izkoriščanje skupnih staležev malih pelagičnih rib in senegalskega osliča, kot določa člen 63 Konvencije Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu;
  1. pozdravlja sklenitev novega sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvi med Evropsko unijo in Mavretanijo, s katerim naj bi izboljšali in posodobili sedanjí sporazum; meni, da je dobro, da v prihodnje ne bo potrebno dodatno podaljšanje prejšnjega protokola za eno leto ali da bo odpravljen, če podaljšanje ne bo nujno potrebno, ne da bi to škodovalo evropski floti;
  2. pozdravlja tudi nadgradnjo sporazuma o partnerstvu v celovit sporazum o partnerstvu o trajnostnem ribištvi in poudarja, da so ti sporazumi dobra podlaga za sodelovanje pri upravljanju oceanov in trajnostnem upravljanju ribjih staležev; poudarja, kako pomembno je zagotoviti, da se načela trajnostnega upravljanja, kot so zapisana v skupni ribiški politiki, odražajo v ribiških sporazumih Unije, vključno pri njihovem izvajanju;
  3. poudarja, da ta sporazum krepi okoljsko, gospodarsko, socialno, upravno in znanstveno sodelovanje, da bi okrepili trajnostni ribolov, prispevali k boljšemu upravljanju oceanov, se borili proti nezakonitemu, neprijavljenemu in nereguliranemu ribolovu, spremljali in nadzorovali ribolovne dejavnosti ter prispevali k preglednemu izvajanju sporazuma

sreda 8. junija 2022

in ustvarjanju delovnih mest v skladu s Konvencijo o delu na področju ribolova Mednarodne organizacije dela iz leta 2007 (št. 188); poudarja, da mora partnerstvo nuditi jamstva in ščititi vse delavce na plovilih EU; poudarja pomen poštene konkurence za vse ribiče, ki delujejo v mavretanskih vodah;

4. priznava pomen, ki ga imata novi sporazum in protokol, ker nudita znatne ribolovne možnosti za floto EU in kot platforma za nadaljnjo strukturirano sodelovanje med Unijo in Mavretanijo, zlasti na področju trajnostnega upravljanja ribištva in ohranjanja evropske flote;

5. poziva Mavretanijo, naj zagotovi, da ne bo prišlo do preloma malih pelagičnih vrst, ter naj ustavi in postopno odpravi škodljive učinke industrije ribje moke in ribjega olja v Mavretaniji; poziva EU, naj v okviru sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu prispeva k tem ciljem; ugotavlja, da bi bilo treba ribe predvsem uporabljati za prehrano ljudi, ne pa kot surovino za živilskopredelovalno industrijo, ter da je pomembno, da so v to vključeni in v tem sodelujejo lokalni organi;

6. pozdravlja, da mora Mavretanija v novem protokolu objaviti načrt za trajnostno upravljanje malih pelagičnih vrst, ki se bo uporabljal za vsa plovila, ki lovijo v mavretanskih vodah; poziva Mavretanijo, naj se opre na ugotovitve iz poročila za leto 2021 z izredne seje skupnega znanstvenega odbora in pri pripravi takšnega načrta po potrebi uporabi previdnostni pristop, ki bo temeljil na znanosti;

7. poudarja zavezanost pogodbenic k spodbujanju upravljanja ribištva na podlagi nediskriminacije med različnimi flotami na tem območju in da bi morala imeti plovila Unije dostop do ustreznega deleža presežnih ribolovnih virov v skladu z najboljšim razpoložljivim znanstvenim mnenjem;

8. pozdravlja klavzule o preglednosti in nediskriminaciji v novem sporazumu in protokolu ter poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo te klavzule v celoti izvajale in spoštovale; ugotavlja, da so že v prejšnjem sporazumu obstajala pravila o preglednosti, ki pa niso bila v celoti upoštevana;

9. zahteva, da Mavretanija Komisijo obvesti o vseh javnih ali zasebnih sporazumih s tujimi plovili, ki delujejo na njenem ribolovnem območju, in da te informacije vključi v letno poročilo, ki ga Komisija pošlje Parlamentu; izraža zaskrbljenost, ker Mavretanija doslej še ni objavila nekaterih sporazumov o ribolovu, sklenjenih s tretjimi državami;

10. je seznanjen, da protokol določa izmenjavo informacij o poročilih o dejavnostih tujih flot in domačih flot v tuji lasti, ki delujejo v mavretanskih vodah; poziva Mavretanijo, naj Komisiji zagotovi popolne informacije o vseh plovilih, ki lovijo v njenih vodah, v jasni in uporabniku prijazni obliki, da se bo lahko ustvarila splošna slika o celotnem ribolovnem naporu, ulovu po vrstah in stanju staležev; poziva Mavretanijo, naj te informacije objavi; ugotavlja, da je to pogoj za izračun „presežka“ v duhu konvencije OZN o pomorskem mednarodnem pravu;

11. pozdravlja, da je Mavretanija objavila prvo poročilo o pobudi za preglednost ribištva; ugotavlja, da poročilo temelji na informacijah iz koledarskega leta 2018; poziva Mavretanijo, naj objavi novejšo podatke;

12. je zaskrbljen zaradi prakse menjave zastave v mavretanskih vodah in na splošno v regiji;

13. meni, da ima Unija zaradi svoje mreže sporazumov o partnerstvu v ribiškem sektorju in sporazumov o partnerstvu o trajnostnem ribištvu, ki velja v severozahodni Afriki, pomembno vlogo pri spodbujanju Mavretanije in njenih sosednjih držav, naj okrepijo sodelovanje pri upravljanju skupnih staležev, zlasti pri opredelitvi staležev in ribolovnih možnosti, kot so staleži, pomembni za lokalno prehransko varnost; posebej poudarja, kako pomembno je, da Unija dejavno sodeluje s svojimi partnerji na tem območju, da bodo upravljalvske odločitve, sprejete v ustreznih regionalnih organizacijah za upravljanje ribištva, trajnostne; poziva EU, Mavretanijo in sosednje države, naj podpirajo izvajanje regionalnega okvira upravljanja za izkoriščanje skupnih staležev z ustanovitvijo regionalne organizacije za upravljanje ribištva za te staleže ter z začetkom mednarodnega dialoga z zadevnimi državami;

sreda 8. junija 2022

14. pozdravlja zavezo vseh strani, da bodo sporazum izvajale pregledno in v skladu s Sporazumom iz Cotonouja, kar zadeva človekove pravice, demokratična načela, pravno državo in dobro upravljanje; poziva, naj se nameni posebna pozornost človekovim pravicam v Mavretaniji, tudi v ribiškem sektorju, s posebnim poudarkom na delovnih pogojih; ugotavlja, da bi lahko zaradi neizvajanja Sporazuma iz Cotonouja v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic prišlo do začasne prekinitve v skladu s členoma 21 in 14 novega protokola o izvajanju;
15. ugotavlja, da je bilo z naknadno oceno prejšnjega protokola ugotovljeno, da sta Mavretanija in EU na splošno zajeli podoben delež dodane vrednosti, in sicer vsaka od 40 % do 45 %; vendar je seznanjen, da je v oceni ugotovljeno, da dodana vrednost, ki jo za Mavretanijo prinašajo dejavnosti plovil EU, razmeroma nizka, saj na kopnem ne potekajo gospodarske dejavnosti; v zvezi s tem poziva EU, naj preuči načine za izboljšanje tega stanja z novim protokolom;
16. ugotavlja, da je imela Mavretanija težave pri črpanju sektorske podpore; zato poziva Komisijo, naj zagotovi tehnično pomoč za pripravo in izvajanje večletnega sektorskega programa ter okrepi upravne zmogljivosti v Mavretaniji, zlasti za novi usklajevalni organ;
17. meni, da je sektorska podpora pomemben element za razvoj mavretanskega ribiškega sektorja in zagotavljanje delovnih mest v obalnih skupnostih;
18. pozdravlja sektorsko podporo v okviru osi št. 6 in 7; poziva skupni odbor, naj spodbuja infrastrukturne projekte, ki bodo povečali lokalno porabo ribiških proizvodov, in financira projekte, ki bodo neposredno koristili celotni vrednostni verigi malega ribolova Mavretanije;
19. poziva, naj se izvaja več projektov, ki izkoriščajo sektorsko podporo, s katerimi bi pomagali ženskam v mavretanskem ribiškem sektorju, zlasti tistim, ki se ukvarjajo s predelavo; priznava pomen teh projektov za lokalno prehransko varnost in spodbuja ženske, naj se udeležijo delavnic za predstavitev in načrtovanje podpornih ukrepov;
20. poudarja, da je ena od splošnih težav pri sektorski podpori v sporazumih EU o partnerstvu o trajnostnem ribištvu slaba prepoznavnost, dostopnost in preglednost; zato pozdravlja ukrepe za prepoznavnost in obveščanje javnosti, sprejete v zvezi z dejavnostmi, povezanimi z izvajanjem protokola, kar omogoča, da bodo njihove koristi v celoti vidne in dostopne vsem, ki jih to zadeva; ugotavlja, da je treba izboljšati izvajanje in uporabo, da bi povečali sektorsko podporo, vključno z njeno učinkovitostjo;
21. poziva Komisijo in Mavretanijo, naj izboljšata in pospešita izvajanje sektorske podpore ter povečata preglednost, zlasti na področju ribolovnih dovoljenj; zato pozdravlja objavo letnih poročil o načinih uporabe sektorske podpore in poziva k njihovi objavi; predlaga, naj se Parlamentu predstavijo dejavnosti ali ukrepi, ki imajo največji pomen ali učinek na dele mavretanskega ozemlja ali družbe, ki so upravičeni do te sektorske pomoči;
22. poudarja, da je treba izboljšati zbiranje podatkov o staležih v mavretanskih vodah in da mora izvajanje sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu temeljiti na najboljšem razpoložljivem znanstvenem mnenju; meni, da bi bilo treba sektorsko podporo uporabiti za izboljšanje znanstvenih podatkov o staležih rib, zlasti o skupnih staležih malih pelagičnih rib, kot so vrste velika sardela in šur, ter o nadzoru in spremljanju dejavnosti vseh flot, ki lovijo na njihovih ribolovnih območjih;
23. poudarja pomen, ki ga imajo znanstveni podatki o staležih, ustrezno zbiranje podatkov in boljše spremljanje pri tem, da bi lahko novi protokol razširil in izboljšal pokritost z znanstvenimi opazovalci, kar bi moralo biti cilj zlasti za ribiška plovila tretjih držav;
24. spodbuja Komisijo, naj olajša sodelovanje in izmenjavo med strokovnjaki in znanstveniki v okviru tega sporazuma in pri vsem delu, ki je povezano z njegovim izvajanjem, če je to potrebno za oceno različnih vrst in izvajanje sporazuma;
25. pozdravlja dejstvo, da novi protokol omogoča prilagoditev finančnega prispevka EU in ribolovnih možnosti v tretjem letu uporabe; poziva Komisijo, naj po potrebi izkoristi to prožnost;

sreda 8. junija 2022

26. pozdravlja nova pravila o pristojbinah za lastnike plovil in upa, da bodo te in druge izboljšave protokola, med drugim možnost, da plovila EU v izjemnih okoliščinah iztovorijo svoj ulov v pristaniščih zunaj Mavretanije, omogočile boljšo uporabo razpoložljivih ribolovnih možnosti v prihodnje;
27. pozdravlja in priznava, da bodo morali lastniki plovil Unije z zamrzovalnimi plovili s pelagičnimi vlečnimi mrežami in plovili za ribolov kozic, ki lovijo v skladu s protokolom, kot pristojbino v naravi še naprej prispevati k politiki razdeljevanja rib ljudem v stiski, tako da bi 2 % svojega pelagičnega ulova, pretovorjenega ali iztovorjenega ob koncu potovanja, rezervirali za nacionalno družbo za distribucijo rib (SNDP); ugotavlja, da se lokalna poraba rib v Mavretaniji povečuje; poziva Komisijo in mavretanske oblasti, naj zagotovijo, da bo ta prispevek dejansko dosegel prebivalstvo, ne pa končal v tovarnah ribje moke;
28. poudarja zavezanost izvajanju načel Mednarodne organizacije dela, ki zagotavljajo pravice vseh ribičev na plovilih EU, da bi odpravili diskriminacijo pri zaposlovanju in poklicih; meni, da bi bilo treba to izvajanje pozorno spremljati;
29. pozdravlja zaposlovanje usposobljenih mavretanskih ribičev na plovilih EU s pogodbami, ki so v skladu s standardi Mednarodne organizacije dela in vključujejo socialno zavarovanje; poziva k večjim prizadevanjem za zaposlovanje pripravnikov, da bi povečali število usposobljenih oseb v sektorskem programu;
30. poziva Komisijo, naj sporazume o partnerstvu o trajnostnem ribištvu vključi kot ključni element partnerstva EU z Afriko;
31. pozdravlja projekte, ki se financirajo iz razvojne pomoči EU v Mavretaniji, kot je Promopeche, ki je namenjena ustvarjanju delovnih mest in usposabljanju mladih na področju obrtnega ribolova; poziva Komisijo, naj izboljša usklajenost in skladnost med sporazumom o partnerstvu o trajnostnem ribištvu in cilji trajnostnega razvoja OZN;
32. poudarja, da je ribolov, vključno z malim ribolovom, pomemben sektor za mavretansko gospodarstvo in bistven za gospodarski razvoj države, prehransko varnost, prehranske in zaposlitvene priložnosti, zlasti za ženske in mlade, ter za zagotavljanje vključujočega in trajnostnega gospodarskega razvoja za vse; zato podpira ukrepe za znatno povečanje odpornosti lokalnih akterjev, vključno z malimi družinskimi podjetji in obalnimi skupnostmi, na posledice podnebnih sprememb in obalne erozije; vztraja, da morajo biti naložbe v ribištvo jasno usklajene s cilji trajnostnega razvoja OZN in ne smejo ogroziti potreb obalnih skupnosti; vztraja, da je treba finančni prispevek, predviden v novem sporazumu, razdeliti ob upoštevanju temeljne vloge obalnih skupnosti;
33. poziva k spodbujanju lokalnega in regionalnega gospodarskega razvoja ter krepitvi obalnih skupnosti, ki so odvisne od morskih virov in morajo biti zato v celoti vključene v upravljanje morskih in obalnih območij; opozarja, da obnova morske in obalne biotske raznovrstnosti ohranja obalne skupnosti in prispeva k blažitvi podnebnih sprememb in prilagajanju nanje; poudarja, da se je treba v celotnem procesu izvajanja redno posvetovati z obalnimi skupnostmi;
34. priznava, da so trgi in proizvajalci EU odvisni od uvoza rib, med drugim iz Mavretanije, da potrošnikom EU zagotovijo razpoložljivost hrane;
35. poziva, naj EU osredotoči nadaljnja prizadevanja v okviru tega sporazuma o partnerstvu o trajnostnem ribištvu na odpravo škodljivih in netrajnostnih subvencij za ribe Svetovne trgovinske organizacije in drugih mednarodnih organov, pri čemer je treba posebno pozornost nameniti nezakonitemu ribolovu;
36. poziva, naj se v ribištvu v Mavretaniji in na okoliškem območju spoštuje in ustrezno uporablja pravni red EU, vključno s sodbami Sodišča EU;
37. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter vladi in parlamentu Islamske republike Mavretanije.
-

sreda 8. junija 2022

P9_TA(2022)0230

Revizija sistema EU za trgovanje z emisijami v letalstvu ***I

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 8. junija 2022, o predlogu direktive Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87/ES v zvezi s prispevkom letalstva k cilju Unije glede zmanjšanja emisij v celotnem gospodarstvu in ustreznem izvajanju globalnega tržnega ukrepa (COM(2021)0552 – C9-0319/2021 – 2021/0207(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 493/21)

Sprememba 1**Predlog direktive****Uvodna izjava 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

(1) Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾ je vzpostavila sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, da bi se spodbudilo stroškovno in ekonomsko učinkovito zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Letalske dejavnosti so bile vključene v sistem EU za trgovanje z emisijami z Direktivo 2008/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾.

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

⁽¹¹⁾ Direktiva 2008/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o spremembi Direktive 2003/87/ES zaradi vključitve letalskih dejavnosti v sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L 8, 13.1.2009, str. 3).

Sprememba

(1) Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁰⁾ je vzpostavila sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Uniji, da bi se spodbudilo stroškovno in ekonomsko učinkovito zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Letalske dejavnosti, **povezane z leti z vzletom z letališča v Uniji ali s pristankom na letališču v Uniji**, so bile vključene v sistem EU za trgovanje z emisijami z Direktivo 2008/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹¹⁾. **Sodišče Evropske unije je v sodbi z dne 21. decembra 2011** ^(11a) **odločilo, da vključitev letalskih dejavnosti v sistem EU ETS v skladu z navedeno direktivo ne pomeni kršitve mednarodnega prava.**

⁽¹⁰⁾ Direktiva 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. oktobra 2003 o vzpostavitvi sistema za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti in o spremembi Direktive Sveta 96/61/ES (UL L 275, 25.10.2003, str. 32).

⁽¹¹⁾ Direktiva 2008/101/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o spremembi Direktive 2003/87/ES zaradi vključitve letalskih dejavnosti v sistem za trgovanje s pravicami do emisije toplogrednih plinov v Skupnosti (UL L 8, 13.1.2009, str. 3).

^(11a) **Sodba Sodišča z dne 21. decembra 2011, Air Transport Association of America in drugi proti Secretary of State for Energy and Climate Change, C-366/10, ECLI:EU:C:2011:864.**

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtem pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A9-0155/2022).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 2
Predlog direktive
Uvodna izjava 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1a) *Unija je za spodbuditev napredka na ravni ICAO pri vzpostavljanju globalnega okvira za zmanjšanje emisij iz mednarodnega letalstva sprejela številna časovno omejena odstopanja od EU ETS, znana kot ukrep za „ustavitev ure“, s katerim so bili vsi poleti zunaj EU izvzeti iz EU ETS. Zadnje odstopanje, ki je bilo uvedeno z Uredbo (EU) 2017/2392, se uporablja do leta 2023.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 3
Predlog direktive
Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (2) **Pariški** sporazum, sprejet decembra 2015 v skladu z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), je začel veljati novembra 2016 (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum) ⁽¹²⁾. Pogodbenice Pariškega sporazuma so se dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile na precej pod 2 °C glede na predindustrijske ravni in da bodo nadaljevale prizadevanja, da dvig temperature ne bi presegel 1,5 °C glede na predindustrijske ravni. Za uresničitev ciljev Pariškega sporazuma morajo k doseganju zmanjševanja emisij prispevati vsi gospodarski sektorji, vključno z mednarodnim letalstvom.

⁽¹²⁾ Pariški sporazum (UL L 282, 19.10.2016, str. 4).

Sprememba

- (2) **Varstvo okolja je eden najpomembnejših izzivov, s katerimi se spoprijemajo Unija in drugi deli sveta. Pariški** sporazum, sprejet decembra 2015 v skladu z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), je začel veljati novembra 2016 (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum) ⁽¹²⁾. Pogodbenice Pariškega sporazuma so se dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile na precej pod 2 °C glede na predindustrijske ravni in da bodo nadaljevale prizadevanja, da dvig temperature ne bi presegel 1,5 °C glede na predindustrijske ravni, **ki bodo med drugim odražala pravičnost in načelo skupnih, vendar različnih odgovornosti in posamičnih zmožnosti, ob upoštevanju značilnih razmer v posameznih državah. Ocene strokovnjakov, predstavljene na konferenci Združenih narodov o podnebnih spremembah leta 2021 (COP26), ki je potekala v Glasgowu med 31. oktobrom in 13. novembrom 2021, kažejo, da je svet na poti k povprečnemu dvigu temperature med 1,8 °C in 2,4 °C, zato so pogodbenice v svojih sklepih s konference COP26 priznale, da bi močno zmanjšali tveganja in posledice podnebnih sprememb, če bi zvišanje globalne povprečne temperature ohranili pri 1,5 °C glede na predindustrijske ravni, ter se dogovorile, da bodo do konca leta 2022 povečale svoje cilje do leta 2030, da bi pospešile podnebne ukrepe v tem ključnem desetletju in se vrnile na pravo pot za omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C.** Za uresničitev ciljev Pariškega sporazuma morajo k doseganju zmanjševanja emisij prispevati vsi gospodarski sektorji, vključno z mednarodnim letalstvom.

⁽¹²⁾ Pariški sporazum (UL L 282, 19.10.2016, str. 4).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 4
Predlog direktive
Uvodna izjava 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2a) *Letalstvo prispeva 2–3 % svetovnih emisij CO₂. V Uniji emisije CO₂ iz letalstva predstavljajo 3,7 % skupnih emisij CO₂. Letalski sektor ustvari 15,7 % emisij iz prometa, pri čemer niso zajete emisije, ki niso emisije CO₂, zaradi česar je drugi največji vir emisij toplogrednih plinov v prometu, takoj za cestnim prometom. Organizacija Eurocontrol je leta 2018 napovedala, da se bodo emisije iz evropskega letalstva do leta 2040 letno povečale za 53 % v primerjavi z letom 2017. Kot je navedel Medvladni forum za podnebne spremembe v zadnjih poročilih z dne 7. avgusta 2021 z naslovom „Climate change 2021: The Physical Science Basis“ (Podnebne spremembe 2021: fizikalnoznanstvena podlaga) in z dne 28. februarja 2022 z naslovom „Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability“ (Podnebne spremembe 2022: vplivi, prilagoditev in ranljivost), postaja vse nujneje ukrepati in zmanjšati emisije. IPCC je z zelo veliko prepričanostjo navedel, da podnebne spremembe ogrožajo blaginjo ljudi in zdravje planeta, z morebitno nadaljnjo zamudo pri usklajenih predvidenih globalnih ukrepih za prilagajanje in blažitev pa bomo zamudili kratko in hitro zapirajoče se okno priložnosti za zagotovitev trajnostne prihodnosti in okolja, ki bo prijetno za življenje, za vse. Navaja nove ocene možnosti, da se v prihodnjih desetletjih preseže raven globalnega segrevanja za 1,5 °C, in ugotavlja, da razen če ne pride do takojšnjega, hitrega in obsežnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, omejitev segrevanja na blizu 1,5 °C ali celo 2 °C ne bo dosegljiva. Unija bi morala to nujnost obravnavati, tako da bi pospešila svoja prizadevanja in se uveljavila kot vodilna mednarodna akterka v boju proti podnebnim spremembam.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 5
Predlog direktive
Uvodna izjava 2 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2b) *Pred krizo zaradi COVID-19 je ICAO ocenila, da bi se lahko emisije iz mednarodnega letalstva do leta 2040 povečale za do 150 % v primerjavi z letom 2020. Čeprav se je letalski promet zaradi pandemije COVID-19 začasno zmanjšal, obstoječe predpandemijske napovedi kažejo, da se bodo emisije iz letalstva do leta 2040 na svetovni ravni letno povečale za 150 % v primerjavi z letom 2020, na ravni Unije pa za 53 % v primerjavi z letom 2017.*

Sprememba 6
Predlog direktive
Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3) Svet Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO) je na desetem sestanku 214. zasedanja, ki je potekalo 27. junija 2018, sprejel prvo izdajo Mednarodnih standardov in priporočenih praks za varstvo okolja – shema za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodni letalski promet (CORSIA) (zvezek IV Priloge 16 k Čikaški konvenciji). Unija in njene države članice **še naprej podpirajo** shemo CORSIA **in so zavezane njenemu izvajanju** od začetka pilotne faze v obdobju 2021–2023 ⁽¹³⁾.

- (3) Svet Mednarodne organizacije civilnega letalstva (ICAO) je na desetem sestanku 214. zasedanja, ki je potekalo 27. junija 2018, sprejel prvo izdajo Mednarodnih standardov in priporočenih praks za varstvo okolja – shema za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodni letalski promet (CORSIA) (zvezek IV Priloge 16 k Čikaški konvenciji). Unija in njene države članice **izvajajo** shemo CORSIA od začetka pilotne faze v obdobju 2021–2023 ⁽¹³⁾.

⁽¹³⁾ Sklep Sveta (EU) 2020/954 z dne 25. junija 2020 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Mednarodni organizaciji civilnega letalstva glede priglasitve prostovoljnega sodelovanja v shemi za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodno letalstvo (CORSIA) od 1. januarja 2021 ter izbrane možnosti izračuna zahtev za poravnavo emisij ogljika za operatorje letal v obdobju 2021–2023 (UL L 212, 3.7.2020, str. 14).

⁽¹³⁾ Sklep Sveta (EU) 2020/954 z dne 25. junija 2020 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zastopa v Mednarodni organizaciji civilnega letalstva glede priglasitve prostovoljnega sodelovanja v shemi za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodno letalstvo (CORSIA) od 1. januarja 2021 ter izbrane možnosti izračuna zahtev za poravnavo emisij ogljika za operatorje letal v obdobju 2021–2023 (UL L 212, 3.7.2020, str. 14).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 7
Predlog direktive
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (6) Unija se je v **posodobljeni** nacionalno **določeni obveznosti zmanjšanja** s strani Unije in njenih držav članic, ki je bila 17. decembra 2020 ⁽¹⁶⁾ predložena sekretariatu UNFCCC, zavezala, da bo do leta 2030 neto emisije toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu Unije zmanjšala za vsaj 55 % pod ravnmi iz leta 1990.

⁽¹⁶⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

Sprememba

- (6) Unija se je v **posodobljenih** nacionalno **določenih prispevkih k zmanjšanju** s strani Unije in njenih držav članic, ki je bila 17. decembra 2020 ⁽¹⁶⁾ predložena sekretariatu UNFCCC, zavezala, da bo do leta 2030 neto emisije toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu Unije zmanjšala za vsaj 55 % pod ravnmi iz leta 1990.

⁽¹⁶⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

Sprememba 8
Predlog direktive
Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (7) Unija je cilj glede podnebne nevtralnosti celotnega gospodarstva Unije do leta 2050 **določila v zakonodaji z Uredbo (EU) 2021/1119** Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁷⁾. Ta uredba določa tudi zavezujočo obveznost Unije za domače zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov (emisij, potem ko se odštejejo odvzemi) za vsaj 55 % pod ravnmi iz leta 1990 do leta 2030.

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

Sprememba

- (7) Unija je **v zakonodaji določila** cilj glede podnebne nevtralnosti celotnega gospodarstva Unije **najpozneje** do leta 2050 **in cilj doseganja negativnih emisij, kot je določeno v členu 2(1) Uredbe (EU) 2021/1119** Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁷⁾. Ta uredba **v členu 4(1)** določa tudi zavezujočo obveznost Unije za domače zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov (emisij, potem ko se odštejejo odvzemi) za vsaj 55 % pod ravnmi iz leta 1990 do leta 2030.

⁽¹⁷⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 9
Predlog direktive
Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (8) Ta sprememba Direktive 2003/87/ES je namenjena izvajanju prispevkov Unije na področju letalstva na podlagi Pariškega sporazuma in regulativnega okvira za doseganje zavezujočega podnebnega cilja Unije za leto 2030 glede domačega zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990 do leta 2030, kot **je določen** v Uredbi (EU) 2021/....

Sprememba

- (8) Ta sprememba Direktive 2003/87/ES je namenjena izvajanju prispevkov Unije na področju letalstva na podlagi Pariškega sporazuma in regulativnega okvira za doseganje zavezujočega podnebnega cilja Unije za leto 2030 glede domačega zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990 do leta 2030 **in za doseganje cilja podnebne nevtralnosti celotnega gospodarstva najpozneje do leta 2050**, kot **sta določena** v Uredbi (EU) 2021/1119.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 10
Predlog direktive
Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8a) *Letalstvo na podnebje ne vpliva le z izpusti CO₂, temveč tudi z izpusti, ki niso CO₂, kot so vodni hlapi (H₂O), dušikovi oksidi (NO_x), žveplov dioksid (SO₂) in sajasti delci, pa tudi z atmosferskimi procesi, ki jih povzročajo te emisije, na primer z nastankom ozona in cirusov kondenzacijskih sledi. Podnebni učinek teh emisij, ki niso emisije CO₂, je odvisen od vrste uporabljenega goriva in motorjev, kraja emisij, zlasti višine leta zrakoplova, njegove zemljepisne širine in dolžine, pa tudi časa emisij in vremenskih pogojev. Na podlagi ocene učinka Komisije iz leta 2006 o vključitvi letalstva v sistem EU za trgovanje s toplogrednimi plini (EU ETS) je bilo v Direktivi 2008/101/ES priznано, da letalstvo vpliva na globalno podnebje z izpusti emisij, ki niso emisije CO₂. Komisija je morala v skladu s členom 30(4) Direktive 2003/87/ES, kakor je bila spremenjena z Direktivo (EU) 2018/410 Evropskega parlamenta in Sveta, pred 1. januarjem 2020 predložiti posodobljeno analizo učinkov letalstva, ki niso povezani s CO₂, in ji po potrebi priložiti zakonodajne predloge o tem, kako te učinke najbolje obravnavati. Agencija Evropske unije za varnost v letalstvu (EASA) je za izpolnitev te zahteve opravila posodobljeno analizo učinkov letalstva, ki niso povezani s CO₂, na podnebne spremembe in svojo študijo objavila 23. novembra 2020. Ugotovitve študije so potrdile predhodne ocene, in sicer da so skupni učinki letalskih dejavnosti, ki niso povezani s CO₂, vsaj enako pomembni kot zgolj učinki emisij CO₂.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 11
Predlog direktive
Uvodna izjava 8 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8b) *Iz ugotovitev študije Agencije Evropske unije za varnost v letalstvu z dne 23. novembra 2020 je jasno, da emisij [iz letalstva], ki niso emisije CO₂, v skladu s previdnostnim načelom ni več mogoče prezreti. Za dosego zmanjšanja emisij v skladu s Pariškim sporazumom so potrebni regulativni ukrepi Unije. Zato bi morala Komisija vzpostaviti shemo spremljanja, poročanja in preverjanja za emisije [iz letalstva], ki niso emisije CO₂. Na podlagi rezultatov tega sistema bi morala Komisija najpozneje do 31. decembra 2026 na podlagi ocene učinka predložiti zakonodajni predlog, ki bo vseboval ukrepe za ublažitev emisij, ki niso emisije CO₂, z razširitvijo področja uporabe EU ETS, da bodo te emisije zajete. Do sprejetja zakonodajnega predloga, s katerim bo področje uporabe te direktive razširjeno na emisije, ki niso emisije CO₂, se za obdobje od 31. decembra 2027 faktor emisij CO₂ za emisije iz letalskih dejavnosti pomnoži z 1,8, da se upoštevajo emisije iz letalstva, ki niso emisije CO₂, za obdobje od 31. decembra 2028 z 1,9 in za obdobje od 31. decembra 2029 z 2,0. Množitelj ne sme presegati 2,0.*

Sprememba 12
Predlog direktive
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9) Letalstvo bi moralo prispevati k prizadevanjem za zmanjšanje emisij, potrebnim za **podnebni cilj** Unije za **leto 2030**. Zato bi bilo treba ustaliti skupno količino pravic za letalstvo in zanjo uporabiti linearni faktor zmanjšanja.
- (9) Letalstvo bi moralo prispevati k prizadevanjem za zmanjšanje emisij, potrebnim za **cilje** Unije, **določene v členu 1(2) Uredbe (EU) 2021/1119 in Pariškem sporazumu**. Zato bi bilo treba ustaliti skupno količino pravic za letalstvo in zanjo uporabiti linearni faktor zmanjšanja.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 13
Predlog direktive
Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (10) Za doseganje povečane podnebne ambicije bo treba čim več virov usmeriti v podnebni prehod. Zato bi bilo treba vse prihodke z dražb, ki se ne pripišejo proračunu Unije, uporabiti za namene, povezane s podnebjem.

Sprememba

- (10) Za doseganje povečane podnebne ambicije bo treba čim več virov usmeriti v podnebni prehod, **ki bi moral biti tudi del pravičnega prehoda**. Zato bi bilo treba vse prihodke z dražb, ki se ne pripišejo proračunu Unije, uporabiti za namene, povezane s podnebjem. **Predvideva se povečanje prihodkov z dražb v letalskem sektorju zaradi postopne odprave brezplačnih pravic in uporabe EU ETS, da se vključijo leti iz EGP v tretje države. Del prihodkov od dražbe pravic za letalstvo bi bilo treba nameniti letalskemu sektorju prek sklada za podnebne naložbe, da bi se podprle inovacije za zmanjšanje podnebnih in okoljskih vplivov letalskega sektorja. 15 % prihodkov, ustvarjenih s prodajo pravic na dražbi za emisije iz letov, ki zapuščajo EGP, bi bilo treba nameniti za podnebne sklade Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, da bi spodbudili mednarodne ukrepe za ublažitev vpliva podnebnih sprememb na najranljivejše skupnosti. Preostale prihodke bi morale države članice uporabiti za ukrepe v skladu s členom 10(3), zlasti ukrepe, ki podpirajo socialni dialog in pravični prehod, razogljičanje prometnega sistema in prevoz na dolge razdalje z nižjim podnebnim učinkom kot alternativo letalstvu.**

Sprememba 14
Predlog direktive
Uvodna izjava 10 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10a) **Prehod letalskega sektorja k trajnostnemu letalstvu bi moral upoštevati socialno razsežnost in konkurenčnost sektorja, da bi zagotovili, da je ta prehod socialno pravičen ter zagotavlja usposabljanje, prekvalifikacijo in izpopolnjevanje delavcev. Komisija bi morala Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o uporabi te direktive in njenem učinku na notranji trg, kar zadeva letalski sektor, s posebnim poudarkom na socialnih učinkih.**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 15
Predlog direktive
Uvodna izjava 10 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10b) *Leti na razdalje, ki so dolge 1 000 kilometrov ali manj, povzročajo 6–9 % vseh emisij CO₂ iz letalstva. V pričakovanju tehnoloških prodorov in razpoložljivosti brez-emisijskih letalskih goriv in zrakoplovov bi bilo treba sprejeti ukrepe za spodbujanje modalnega prehoda na alternativne, bolj trajnostne načine prevoza, zlasti za letalski segment, ki obsega regionalne lete in lete na kratke razdalje do 1 000 kilometrov.*

Sprememba 16
Predlog direktive
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (11) V skladu s členom 28b(3) Direktive 2003/87/ES mora Unija oceniti shemo CORSIA ICAO ter jo po potrebi izvesti na način, ki je skladen z zavezo Unije glede zmanjšanja emisij v celotnem gospodarstvu **do leta 2030**.

- (11) V skladu s členom 28b(3) Direktive 2003/87/ES mora Unija oceniti shemo CORSIA ICAO ter jo po potrebi izvesti na način, ki je skladen z zavezo Unije glede zmanjšanja emisij v celotnem gospodarstvu **v skladu z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta in Pariškim sporazumom**.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 17
Predlog direktive
Uvodna izjava 11 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (11a) EU ETS se je izkazal kot učinkovito orodje za zmanjšanje emisij po vnaprej določenem načrtu, ki tako spodbuja inovacije in najuspešnejše subjekte na področju učinkovitega zmanjševanja emisij, medtem ko je CORSIA mehanizem, ki izravnava emisije s poravnavo. Kar zadeva učinkovitost, je ocena Komisije „ICAO’s global market-based measure (CORSIA) pursuant to Article 28b and for studying cost pass-through pursuant to Article 3d of the EU ETS Directive“ (Ocena globalnega tržnega ukrepa ICAO (CORSIA) v skladu s členom 28b in za proučitev prenosa stroškov v skladu s členom 3d direktive o EU ETS) je pokazala, da raven ambicij sheme CORSIA za mednarodni letalski sektor ni v skladu s svetovno ravno ambicij, potrebnih za uresničevanje temperaturnih ciljev Pariškega sporazuma. Za ambiciozno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v letalskem sektorju v skladu s Pariškim sporazumom in prispevanje k enakim mednarodnim konkurenčnim pogojem ob zagotavljanju enake obravnave na progah bi se moral EU ETS od 30. aprila [po začetku veljavnosti te direktive + 1] uporabljati za vse odhodne lete z letališč v EGP. Unija ostaja zavezana shemi CORSIA. Da bi upoštevali zavezanost Unije shemi CORSIA in hkratno sodelovanje v njej, bi se morala finančna vrednost izdatkov za dobropise za shemo CORSIA za lete iz EGP v tretje države, ki izvajajo shemo CORSIA, odšteti od finančnih obveznosti v skladu z EU ETS.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 18
Predlog direktive
Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (12) Skupno količino pravic za letalstvo bi bilo treba ustaliti na ravni dodelitve za lete **z vzletom z letališča v EGP in pristankom na letališču v EGP, Švici ali Združenem kraljestvu**. Dodelitev za leto 2024 bi morala temeljiti na skupni dodelitvi dejavnim operatorjem zrakoplovov leta 2023, zmanjšani z linearnim faktorjem zmanjšanja, kot je določen v členu 9 Direktive 2003/87/ES. Raven dodelitve bi bilo treba povišati, da bi se upoštevale proge, ki za leto 2023 niso bile vključene v EU ETS, vendar so vanj vključene od leta 2024.

Sprememba

- (12) Skupno količino pravic za letalstvo bi bilo treba ustaliti na ravni dodelitve za lete, **zajete v skladu s to direktivo**. Dodelitev za leto 2024 bi morala temeljiti na skupni dodelitvi dejavnim operatorjem zrakoplovov leta 2023, zmanjšani z linearnim faktorjem zmanjšanja, kot je določen v členu 9 Direktive 2003/87/ES. Raven dodelitve bi bilo treba povišati, da bi se upoštevale proge, ki za leto 2023 niso bile vključene v EU ETS, vendar so vanj vključene od leta 2024.

Sprememba 19
Predlog direktive
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) Za dodelitev pravic letalskemu sektorju bi moralo od leta po začetku veljavnosti te spremembe Direktive 2003/87/ES veljati pravilo povečanja prodaje na dražbi ob upoštevanju zmožnosti sektorja, da prenese višje stroške CO₂.

Sprememba

- (13) Za dodelitev pravic letalskemu sektorju bi moralo od leta po začetku veljavnosti te spremembe Direktive 2003/87/ES veljati pravilo povečanja prodaje na dražbi, **s čimer bi se do leta 2025 odpravile brezplačne pravice**, ob upoštevanju zmožnosti sektorja, da prenese višje stroške CO₂.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 20
Predlog direktive
Uvodna izjava 13 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(13b) *Direktiva o EU ETS bi morala prispevati k spodbujanju razogljičenja letalskega prometa. Prehod s fosilnih goriv na vse večji delež uporabe trajnostnih letalskih goriv, zlasti sintetičnih letalskih goriv, bi prispeval k doseganju takega razogljičenja. Vendar bi bilo treba glede na visoko raven konkurence med operaterji zrakoplovov, razvijajoči se trg EU za trajnostna letalska goriva in pomembno razliko v cenah med fosilnim kerozinom in trajnostnimi letalskimi gorivi ta prehod podpreti s spodbujanjem zgodnjih uporabnikov. Zato je treba v obdobju od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2029 pravice dodeljevati na enak način kot pogodbo za razliko, pri čemer se preostala cenovna razlika med fosilnim kerozinom in trajnostnimi letalskimi gorivi za posamezne operaterje zrakoplovov pokrije sorazmerno s količino trajnostnih letalskih goriv, ki se uporabljajo in sporočajo v skladu z Uredbo xxxx/xxxx [uredba ReFuelEU] ^(1a), da bi spodbudili zgodnje uporabnike in podprli oblikovanje trga Unije za trajnostna letalska goriva. Za obdobje od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2029 bi bilo treba rezervirati 20 milijonov pravic in še dodatnih 20 milijonov pravic, če so leti iz EGP v tretje države zajeti v EU ETS. Te pravice bi morale biti del nabora skupnih razpoložljivih pravic in bi jih bilo treba uporabiti le za lete, ki so zajeti v EU ETS, in sicer na nediskriminatoren način. Komisija bi morala zagotoviti, da je 70 % teh pravic dodeljenih posebej za uporabo sintetičnih letalskih goriv, pri čemer bi bilo treba prednost dati obnovljivim gorivom nebiološkega izvora (RFNBO). Komisija bi morala ustrezno upoštevati emisije CO₂ iz fosilnih goriv in obnovljiva goriva nebiološkega izvora oceniti kot brezemisijska za operaterje zrakoplovov, ki jih uporabljajo. Po presoji in oceni učinka se lahko Komisija odloči predložiti zakonodajni predlog za dodelitev navzgor in časovno omejene količine pravic, pri čemer se ne sme preseči 31. decembra 2034.*

^(1a) [dodati sklic na uredbo o ReFuelEU].

sreda 8. junija 2022

Sprememba 21
Predlog direktive
Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (14) Direktivo 2003/87/ES bi bilo treba spremeniti tudi v zvezi s sprejemljivimi enotami za skladnost, da bi se upoštevala merila o upravičenosti enot, ki jih je Svet ICAO sprejel na 216. zasedanju marca 2019 kot ključni element sheme CORSIA. Letalski prevozniki s sedežem v Uniji bi morali imeti možnost, da uporabijo mednarodne dobropise za skladnost za lete v tretje države, za katere se šteje, da sodelujejo v shemi CORSIA, in iz njih. Za zagotovitev, da izvajanje sheme CORSIA v Uniji podpira cilje Pariškega sporazuma in spodbuja obsežno udeležbo v shemi CORSIA, bi morali dobropisi izvirati iz držav, ki so podpisnice Pariškega sporazuma in sodelujejo v shemi CORSIA, dvojno štetje dobropisov pa bi bilo treba preprečiti.

Sprememba

- (14) Direktivo 2003/87/ES bi bilo treba spremeniti tudi v zvezi s sprejemljivimi enotami za skladnost, da bi se upoštevala merila o upravičenosti enot, ki jih je Svet ICAO sprejel na 216. zasedanju marca 2019 kot ključni element sheme CORSIA. Letalski prevozniki s sedežem v Uniji bi morali imeti možnost, da uporabijo mednarodne dobropise za skladnost **s shemo CORSIA** za lete v tretje države, za katere se šteje, da sodelujejo v shemi CORSIA, in iz njih. Za zagotovitev, da izvajanje sheme CORSIA v Uniji podpira cilje Pariškega sporazuma in spodbuja obsežno udeležbo v shemi CORSIA, bi morali dobropisi izvirati iz držav, ki so podpisnice Pariškega sporazuma in sodelujejo v shemi CORSIA, dvojno štetje dobropisov pa bi bilo treba preprečiti. **Vsakršno odstopanje od izhodišča sheme CORSIA, ki je določeno za obdobje 2019–2020 s časovno omejeno izjemo za obdobje 2021–2023, bi se moralo za namen te direktive šteti za neizpolnjevanje obveznosti.**

Sprememba 22
Predlog direktive
Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (15) Za zagotovitev enotnih pogojev za uporabo mednarodnih dobropisov v skladu s členom 11a Direktive 2003/87/ES bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje seznama dobropisov, ki jih Svet ICAO šteje za dopustne za uporabo za skladnost sheme CORSIA in ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje za upravičenost. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁸⁾.

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Sprememba

- (15) Za zagotovitev enotnih pogojev za uporabo mednarodnih dobropisov v skladu s členom 11a Direktive 2003/87/ES bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje seznama dobropisov, ki jih Svet ICAO šteje za dopustne za uporabo za skladnost sheme CORSIA in ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje za upravičenost. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁸⁾. **Da bi zagotovili preglednost podatkov, bi morali poleg tega operaterji zrakoplovov na uporabniku prijazen način poročati o svojih emisijah in poravnavi v skladu s členom 14(3a) te direktive.**

⁽¹⁸⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 23
Predlog direktive
Uvodna izjava 17 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (17a) *Države članice bi si morale na prihodnjem zasedanju skupščine ICAO, ki poteka vsaka tri leta in je načrtovano za september 2022, čim bolj prizadevati, da s sogovorniki dosežejo sporazum glede postopnega letnega zmanjševanja določenega izhodišča iz let 2019 in 2020 za obdobje po letu 2023, da bi tudi po letu 2035 zagotovili postopno uskladitev z linearnim faktorjem, ki se uporablja za EU ETS, na način, ki je skladen s ciljem podnebne nevtralnosti Unije najpozneje do leta 2050.*

Sprememba 24
Predlog direktive
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (18) Za zagotovitev enotnih pogojev za navedbo držav, za katere se šteje, da uporabljajo shemo CORSIA za namene Direktive 2003/87/ES, v skladu s členom 25a(3) navedene direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje in vodenje seznama držav, ki niso države EGP, Švica in Združeno kraljestvo ter za katere se šteje, da sodelujejo v shemi CORSIA za namene prava Unije. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta.

- (18) Za zagotovitev enotnih pogojev za navedbo držav, za katere se šteje, da uporabljajo shemo CORSIA za namene Direktive 2003/87/ES, v skladu s členom 25a(3) navedene direktive bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila za sprejetje in vodenje seznama držav, ki niso države EGP, Švica in Združeno kraljestvo ter za katere se šteje, da sodelujejo v shemi CORSIA za namene prava Unije. Navedena pooblastila bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta. **Komisija bi morala na podlagi informacij s tega seznama ter za večjo preglednost informacij, odgovornost zanje in dostopnost do njih na uporabniku prijazen način objaviti seznam operaterjev zrakoplovov, za katere se šteje, da ne uporabljajo sheme CORSIA za lete v tretje države in iz njih.**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 25
Predlog direktive
Uvodna izjava 19

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (19) Ker je za izvajanje in izvrševanje sheme CORSIA za operatorje zrakoplovov s sedežem zunaj Unije predvideno, da je izključno v pristojnosti matične države teh operatorjev zrakoplovov, izvajanje sheme CORSIA za lete, ki niso leti z vzletom z letališča v EGP in pristankom na letališču v EGP, Švici ali Združenem kraljestvu, pomeni, da se operatorji zrakoplovov s sedežem zunaj Unije izvzamejo iz obveznosti EU ETS za te lete.

Sprememba

- (19) Da se zagotovi, da se emisije ne obračunavajo dvakrat, in da se ustrezno upoštevajo obveznosti izravnave v okviru sheme CORSIA nad izhodiščno vrednostjo, določeno na ravni iz leta 2019 za obdobje 2021–2023 in določeno na povprečni ravni iz obdobja 2019–2020 za naslednja leta, se operatorjem zrakoplovov povrne finančna vrednost odhodkov za dobropise, ki so jih uporabili za shemo CORSIA za lete, zajete v skladu s to direktivo.

Sprememba 26
Predlog direktive
Uvodna izjava 20 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (20a) Da bi CORSIA do druge, obvezne faze sheme ICAO leta 2027 postala enotna svetovna shema za poravnavo emisij ogljika iz letalstva, Unija dosledno zagovarja stroga izvedbena pravila in upravljanje ter ustrezno sodelovanje v prostovoljnih fazah in obvezni fazi sheme CORSIA. Če Komisija ugotovi, da shema CORSIA ne zadostuje kot ukrep za doseganje podnebnih ciljev in zavez Unije v skladu s Pariškim sporazumom, bi morala predložiti zakonodajni predlog za odpravo začasnega odstopanja za lete, ki prihajajo na letališče v EGP.

Sprememba

sreda 8. junija 2022

Sprememba 27
Predlog direktive
Uvodna izjava 20 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(20b) *Unija bi si morala po najboljših močeh prizadevati za okrepitev določb sheme CORSIA in podpreti sprejetje dolgoročnega cilja za zmanjšanje svetovnih emisij iz letalstva, ob tem pa zaščititi pristojnost Unije glede Direktive 2003/87/ES, kot jo je potrdilo Sodišče Evropske unije ^(1a).*

---

^(1a) *Sodba Sodišča z dne 21. decembra 2011, Air Transport Association of America in drugi proti Secretary of State for Energy and Climate Change, C-366/10, EU:C:2011:864.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 28
Predlog direktive
Uvodna izjava 20 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (20c) *Bistveno je zagotoviti preglednost podatkov, pomembno pa je tudi, da se izboljšata izvršljivost sheme CORSIA in javni dostop do informacij, povezanih s shemo CORSIA. Zato bi morali operaterji zrakoplovov na uporabniku prijazen način poročati o svojih emisijah in poravnavi v procesu ocenjevanja učinka sheme CORSIA na svetovno zmanjševanje emisij CO₂ in njeno vlogo pri doseganju ciljev iz Pariškega sporazuma.*

Sprememba 29
Predlog direktive
Uvodna izjava 21

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (21) *Leti v najmanj razvite države in male otoške države v razvoju, kot jih opredeljujejo Združeni narodi in ki ne izvajajo sheme CORSIA, razen držav, katerih BDP na prebivalca je enak povprečju Unije ali ga presega, in iz njih bi morali biti izvzeti iz obveznosti EU ETS ali sheme CORSIA brez datuma poteka izvzetja.*

črtano

Spremembi 63 in 79
Predlog direktive
Uvodna izjava 25

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (25) *Posebno pozornost bi bilo treba nameniti spodbujanju dostopnosti za najbolj oddaljene regije Unije. Zato bi bilo treba določiti odstopanje od EU ETS za emisije iz letov med letališčem v najbolj oddaljeni regiji v državi članici in letališčem v isti **državi članici**.*

- (25) *Posebno pozornost bi bilo treba nameniti spodbujanju dostopnosti za najbolj oddaljene regije Unije. Zato bi bilo treba določiti odstopanje od EU ETS za emisije iz letov med letališčem v najbolj oddaljeni regiji v državi članici in letališčem v **drugi regiji EGS ter letov med dvema letališčema v isti najbolj oddaljeni regiji**.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 31
Predlog direktive
Uvodna izjava 26 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (26a) *Del prihodkov od dražbe pravic za letalstvo in prihodkov od kazni, ki jih plačajo operaterji zrakoplovov v skladu s členom 16 Direktive 2003/87/ES, bi bilo treba nameniti skladu za podnebne naložbe, da bi se podprle inovacije v letalskem sektorju za blažitev podnebnih sprememb. Zlasti projekti, povezani z razvojem, uvajanjem in izvajanjem novih tehnologij in načrtov, namenjenih zmanjšanju skupnih emisij toplogrednih plinov iz letalskega sektorja, zlasti na področju trajnostnih letalskih goriv in načrtov, katerih cilj je zmanjšati vpliv letalskega sektorja na podnebje, zlasti na področju operativnih izboljšav, aeronavtike, ogrodja in prebojnih inovacij motorjev, letališke infrastrukture in električnih letal.*

Sprememba 32
Predlog direktive
Uvodna izjava 26 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (26b) *Skład za podnebne naložbe bi moral podpirati raziskave, razvoj in uvajanje rešitev za razogljčenje, vključno z brezemisijskimi tehnologijami, ter zmanjšati podnebne in okoljske vplive letalskega sektorja. Obravnavati bi moral zlasti vplive emisij, ki niso emisije CO₂, z uvedbo tehnologij spremljanja in poročanja ter izboljšanjem operativnih rešitev.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 33
Predlog direktive
Uvodna izjava 26 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (26c) *Ker stroški ogljika zaradi prodaje vseh pravic na dražbi v letalskem sektorju naraščajo, lahko pride do gospodarske škode za operaterje zrakoplovov, ki uporabljajo vozlišča v Uniji, v primerjavi z operaterji zrakoplovov, ki uporabljajo vozlišča zunaj Unije. Ker leti v tretje države za zdaj niso zajeti v EU ETS, bi lahko imeli operaterji, ki izvajajo lete zunaj Unije, kjer se uporabljajo manj strogi ukrepi za zmanjšanje emisij, prednost. To bi lahko privedlo do preusmeritve na ta vozlišča in tako povečanja emisij, kar bi sčasoma povzročilo negativne učinke na globalno segrevanje. Z razširitvijo področja uporabe EU ETS na lete z letališč zunaj EGP, Švice in Združenega kraljestva in na ta letališča bi se zagotovila lojalnejša konkurenca in učinkovitejše zmanjševanje toplogrednih plinov.*

Sprememba 34
Predlog direktive
Uvodna izjava 27 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (27a) *Komisija bi morala v skladu s ciljem poenostavitve predpisov preučiti možnost, da bi Direktivo 2003/87/ES spremenila. Komisija in organi držav članic bi morali upravne postopke stalno prilagajati dobri praksi in sprejeti vse ukrepe za lažje izvrševanje Direktive 2003/87/ES, da bi čim bolj zmanjšali upravno breme.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 35**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka - 1 (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 – točka u a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(-1) v členu 3 se doda naslednja točka:

„(ua) emisije iz letalstva, ki niso emisije CO₂, pomeni izpust dušikovih oksidov, sajastih delcev, oksidiranih žveplovih spojin in vodnih hlapov iz zrakovplov, ki opravlja letalsko dejavnost iz Priloge I.“;

Sprememba 36**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 – točka b**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 c – odstavek 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5a. 20 milijonov celotne količine pravic iz odstavka 5 tega člena za obdobje od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2029 se rezervira za dodelitev na enak način kot pogodba za razliko, tako da se pokrije preostala cenovna razlika med fosilnim kerozinom in trajnostnimi letalskimi gorivi za operaterje zrakoplovov, ki povečujejo uporabo trajnostnih letalskih goriv, pri čemer imajo prednost obnovljiva goriva nebiološkega izvora, kot je predvideno na podlagi pooblastil za namešavanje goriv, navedenih v Prilogi I k Uredbi ... [uredba ReFuelEU] (*) ali višjih, preko tega in na podlagi razvoja cen teh goriv. 70 % teh pravic se dodeli posebej za povečanje uporabe sintetičnih letalskih goriv, pri čemer imajo prednost obnovljiva goriva nebiološkega izvora. Poleg tega je 20 milijonov pravic iz dodatne količine pravic, ki je izdana zaradi kritja emisij na letih z letališč v EGP v tretje države, kot je navedeno v členu 3ea, rezerviranih za dodelitev na enak način kot pogodba za razliko za obdobje do 31. decembra 2029.

(*) [dodati sklic na uredbo o FuelEU za pomorstvo].

sreda 8. junija 2022

Sprememba 37**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 – točka b**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 c – odstavek 5 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5b. Skupna količina pravic iz odstavka 5a se dodeli na enak način kot pogodba za razliko, pri čemer se pokrije preostala cenovna razlika med fosilnim kerozinom in trajnostnimi letalskimi gorivi za povečanje uporabe trajnostnih letalskih goriv, pri čemer imajo prednost obnovljiva goriva nebiološkega izvora, in sicer na nediskriminatorni podlagi, kot je sporočeno Evropski agenciji za varnost v letalstvu v skladu s členi 7, 8 in 9 Uredbe ... [uredba ReFuelEU] (*).

Vsak operater zrakoplovov lahko zaprosi za dodelitev pravic za lete, ki so zajeti v EU ETS, za obdobje od 1. januarja 2024 do 31. decembra 2029 na podlagi povečanja uporabe goriv iz odstavka 5a.

Količina pravic je sorazmerna s skupnimi emisijami toplogrednih plinov, prihranjenimi v skladu z obravnavo teh goriv v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001 in delegiranimi akti iz člena 14(1) te direktive.

Komisija zagotovi, da se emisije iz obnovljivih goriv nebiološkega izvora, ki uporabljajo vodik iz obnovljivih virov, ocenijo z ničelnimi emisijami za operaterje zrakoplovov, ki jih uporabljajo, do sprejetja delegiranega akta iz člena 14(1).

Komisija vsako leto objavi podrobnosti o razliki v stroških med kerozinom in trajnostnimi letalskimi gorivi. Nanjo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te direktive s podrobno ureditvijo brezplačnega dodeljevanja pravic za letalstvo za povečanje uporabe trajnostnih letalskih goriv, tako da se krije razlika v ceni na tona CO₂, prihranjena z uporabo teh goriv namesto kerozina.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija od 31. decembra 2028 izvaja letno oceno uporabe tega odstavka ter svoje rezultate pravočasno predloži Evropskemu parlamentu in Svetu. Na podlagi te ocene in po izvedeni oceni učinka lahko Komisija po potrebi predloži zakonodajni predlog za dodelitev navzgor in časovno omejene količine pravic do 31. decembra 2034 za operaterje zrakoplovov, ki povečujejo uporabo trajnostnih letalskih goriv iz člena 3c(5a).

(*) [dodati sklic na uredbo o FuelEU za pomorstvo].

Spremembi 65 in 80

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 – točka b

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 c – odstavek 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

7. Z odstopanjem od člena 12(2a), člena 14(3) in člena 16 države članice štejejo, da so zahteve iz navedenih določb izpolnjene in ne ukrepajo zoper operaterje zrakoplovov v zvezi z emisijami, ki nastanejo do leta 2030 pri letih med letališčem v najbolj oddaljeni regiji v državi članici in letališčem v isti **državi članici zunaj navedene** najbolj oddaljene regije.

Sprememba

7. Z odstopanjem od člena 12(2a), člena 14(3) in člena 16 države članice štejejo, da so zahteve iz navedenih določb izpolnjene in ne ukrepajo zoper operaterje zrakoplovov v zvezi z emisijami, ki nastanejo do leta 2030 pri letih med letališčem v najbolj oddaljeni regiji v državi članici in letališčem v **drugi regiji EGS ter letih med dvema letališčema** v isti najbolj oddaljeni regiji.

Sprememba 39

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka a

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 d – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

1. Leta 2024 se na dražbi ponudi **25 %** količine pravic, v zvezi s katero bi se izvedla brezplačna dodelitev, kot se objavi v skladu s členom 3c.;

Sprememba

1. Leta 2024 se na dražbi ponudi **50 %** količine pravic, v zvezi s katero bi se izvedla brezplačna dodelitev, kot se objavi v skladu s členom 3c.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 40

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka b

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 d – odstavek 1 a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1a. Leta 2025 se na dražbi ponudi 50 % količine pravic, v zvezi s katero bi se v navedenem letu izvedla brezplačna dodelitev in ki se izračuna na podlagi objave v skladu s členom 3c.

črtano

Sprememba 41

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka b

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 d – odstavek 1 b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1b. Leta 2026 se na dražbi ponudi 75 % količine pravic, v zvezi s katero bi se v navedenem letu izvedla brezplačna dodelitev in ki se izračuna na podlagi objave v skladu s členom 3c.

črtano

Sprememba 42

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka b

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 d – odstavek 1 c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1c. Od 1. januarja **2027** se na dražbi ponudi celotna količina pravic, v zvezi s katero bi se v navedenem letu izvedla brezplačna dodelitev.

1c. Od 1. januarja **2025** se na dražbi ponudi celotna količina pravic, v zvezi s katero bi se v navedenem letu izvedla brezplačna dodelitev, **razen količine pravic iz člena 3c(5a).**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 43**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka d**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 d – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te direktive glede podrobne ureditve prodaje pravic za letalstvo na dražbi s strani držav članic v skladu z odstavki 1, 1a, 1b, 1c in 1d tega člena, vključno z načini prenosa deleža prihodkov s takih dražb v splošni proračun Unije.

Sprememba

3. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 23 za dopolnitev te direktive glede podrobne ureditve prodaje pravic za letalstvo na dražbi s strani držav članic v skladu z odstavki 1, 1a, 1b, 1c in 1d tega člena, vključno z načini prenosa deleža prihodkov s takih dražb v **skladu s Sklepom (EU, Euratom) 2020/2053** v splošni proračun Unije.

Sprememba 44**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 – točka e**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 d – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. **Države članice določijo, kako se bodo porabili prihodki**, pridobljeni s prodajo pravic, zajetih s tem poglavjem, na dražbi, razen prihodkov, ki se opredelijo kot lastna sredstva v skladu s členom 311(3) Pogodbe in vključijo v splošni proračun Unije. **Države članice uporabijo prihodke, ustvarjene s prodajo pravic na dražbi**, v skladu s členom 10(3).

Sprememba

4. **Prihodki**, pridobljeni s prodajo pravic **za letalstvo**, zajetih s tem poglavjem, na dražbi, razen prihodkov, ki se opredelijo kot lastna sredstva v skladu s členom 311(3) Pogodbe in vključijo v splošni proračun Unije, **se uporabijo kot sledi**:

(a) 75 % prihodkov se uporabi za podporo inovacijam in novim tehnologijam, vključno z uvedbo rešitev za razogljivenje letalskega sektorja prek sklada za podnebne naložbe v skladu s členom 10a(8);

(b) 15 % prihodkov, ustvarjenih z odhodnimi leti iz člena 3ea, se uporabi za prispevek v podnebne sklade Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja, zlasti Zeleni podnebni sklad in Prilagoditveni sklad, za spodbujanje mednarodnih ukrepov za ublažitev vpliva podnebnih sprememb na najranljivejše skupnosti;

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (c) preostali prihodki se uporabijo, kot določijo države članice v skladu s členom 10(3), vključno s spodbujanjem projektov, katerih cilj je zagotoviti pravičen prehod v letalskem sektorju, zlasti podpiranjem socialnega dialoga med ustreznimi deležniki v letalskem sektorju, kot tudi za usposabljanja, prekvalifikacije in izpopolnjevanja delavcev.

Sprememba 45

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 a (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 3 e a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3a) vstavi se naslednji člen:

„Člen 3ea

Letalske dejavnosti, ki vključujejo tretje države

1. Od 30. aprila [leto začetka veljavnosti te direktive + 1] operaterji zrakoplovov predajo pravice za emisije na letih z vzletom z letališča v EGP.
2. Od ... [leto začetka veljavnosti te direktive] se skupna količina pravic, ki se dodelijo za letalstvo, poveča za ravni dodelitev za dodatne odhodne lete iz odstavka 1, ki bi bili izvedeni, če bi bili zajeti z EU ETS v tistem letu. Uporabi se linearni faktor zmanjšanja iz člena 9.
3. Da bi se ustrezno upoštevale obveznosti izravnave v okviru sheme CORSIA nad izhodiščno vrednostjo, določeno na ravni iz leta 2019 za obdobje 2021–2023 in povprečju ravni iz obdobja 2019–2020 za po letu 2024, lahko operatorji zrakoplovov odštejejo finančno vrednost svojih odhodkov za dobropise, ki se uporabljajo za skladnost s shemo CORSIA za lete iz EGP v tretje države, ki so navedene v izvedbenem aktu, sprejetem v skladu s členom 25a(3).

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Operaterji zrakoplovov vsako leto objavijo informacije o izravninah sheme CORSIA, plačanih v prejšnjem letu za vsako progo, in obvestijo Komisijo o takšnih izravninah, če nameravajo zahtevati znižanje svojih zahtev za predajo. Komisija določi finančno vrednost izravnin, ki se lahko odštejejo od zahteve iz EU ETS za predajo za vsako progo. Sprejme delegirane akte v skladu s členom 23 za dopolnitev te direktive, da se določita metodologija in mehanizem za to odštetje. V ta namen šteje cena pravic iz EU ETS kot povprečna cena v zadevnem letu.

Kadar ugotovi razliko med preverjenimi emisijami in predanimi pravicami za dano leto, se ustrezna količina pravic razveljavi.

4. Komisija do 31. decembra 2027 v skladu s členom 28b te direktive Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju sodelovanja držav pogodbenic ICAO v shemi CORSIA ter splošnih ambicijah in okoljski celovitosti te sheme. Na podlagi ugotovitev iz tega poročila Komisija po potrebi predloži zakonodajni predlog za odpravo začasnega odstopanja za prihodne lete na letališče v EGP.“;

Sprememba 46

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 4 a (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 10 a – odstavek 8 – pododstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(4a) v odstavku 10a(8) se po drugem pododstavku vstavi naslednji pododstavek:

„Prihodki, ustvarjeni z dražbo pravic v zvezi z letalskimi dejavnostmi in kaznimi iz člena 16(3), dodeljeni skladu za podnebne naložbe, se dajo na voljo za letalske projekte za podporo novemu razvoju in inovacijam, uvedbo rešitev za razogljičenje, razvoj podpornih mehanizmov in ustvarjanje potrebne infrastrukture, ki zmanjša skupne podnebne vplive, vključno z učinki, ki niso povezani s CO₂, zlasti z:

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (a) uporabo trajnostnih letalskih goriv, pri čemer imajo prednost obnovljiva goriva nebiološkega razvoja iz obnovljivega vodika in tista, pridobljena z neposrednim zajemanjem iz zraka (DAC), tudi s pogodbami na razliko za ogljik, katerih namen je premostiti razliko v ceni med brezogljicnimi in običajnimi gorivi ter zmanjšati stroške dobave trajnostnega letalskega goriva letališčem Unije;
- (b) izboljšanjem operativnih rešitev v zvezi z aeronavtikom in ogrođjem za zmanjšanje emisij CO₂ in emisij, ki niso emisije CO₂;
- (c) uvajanjem prebojnih inovacij motorjev in uvajanje novih pogonskih tehnologij, ki prispevajo k zmanjšanju emisij v letalstvu, kot so baterije in turboelektrične tehnologije, pa tudi zgorevanje vodika v turbinah in gorivnih celicah, ki poganjajo elektromotorje, električna letala in sorodno letališko infrastrukturo;
- (d) uporabo tehnologij za spremljanje emisij CO₂ in emisij [v letalstvu], ki niso emisije CO₂, ter poročanje o njih;
- (e) raziskavami za tehnološke inovacije v zvezi z vplivi letalstva, ki niso povezani s CO₂, vključno z nastajanjem in preprečevanjem kondenzacijskih sledi in cirusov.

Opis projektov, ki jih podpira sklad za podnebne naložbe, in informacije o ravneh izdatkov, razčlenjenih na ravni projekta, so pregledni in na voljo javnosti na dostopen način ter redno posodobljeni na spletni strani Komisije. Komisija zagotovi vključujočo udeležbo deležnikov v postopkih financiranja, povezanih s skladom za podnebne naložbe.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 47**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 5 – točka a**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 11 a – odstavek 2 – pododstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) izvirajo iz države, ki je v izvedbenem aktu, sprejetem v skladu s členom 25a(3), navedena kot država, udeležena v shemi za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodni letalski promet (CORSLIA). Ta pogoj se ne uporablja za emisije pred **letom 2027 niti za najmanj razvite države in male otoške države v razvoju, kot jih opredeljujejo Združeni narodi, razen držav, katerih BDP na prebivalca je enak povprečju Unije ali ga presega.**

Sprememba

(b) izvirajo iz države, ki je v izvedbenem aktu, sprejetem v skladu s členom 25a(3), navedena kot država, udeležena v shemi za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodni letalski promet (CORSLIA). Ta pogoj se ne uporablja za emisije pred **1. januarjem 2027.**

Sprememba 48**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 5 – točka a**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 11 a – odstavek 3 – pododstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

„Komisija sprejme izvedbene akte za določitev podrobnejših zahtev za ureditve iz prvega pododstavka, ki lahko vključujejo zahteve glede poročanja in registra, ter za navedbo držav ali programov, ki uporabljajo te ureditve. **Pri ureditvah se upoštevajo prožnosti, odobrene najmanj razvitim državam in malim otoškim državam v razvoju.** Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2).“;

Sprememba

„Komisija sprejme izvedbene akte za določitev podrobnejših zahtev za ureditve iz prvega pododstavka, ki lahko vključujejo zahteve glede poročanja in registra, ter za navedbo držav ali programov, ki uporabljajo te ureditve. Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2).“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 49**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 – točka a**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 12 – odstavek 6 – pododstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

(b) od 1. januarja **2019** njihove letne emisije CO₂ iz letov iz Priloge I, ki se opravljajo z zrakoplovi z največjo potrjeno vzletno maso, večjo od **5 700** kg, razen letov z vzletom in pristankom v isti državi članici (vključno z najbolj oddaljenimi regijami iste države članice), presegajo 10 000 ton.

Sprememba

(b) od 1. januarja **2021** njihove letne emisije CO₂ iz letov iz Priloge I **k tej direktivi ter iz člena 2(3) in (4) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/1603** ^(1a), ki se opravljajo z zrakoplovi z največjo potrjeno vzletno maso, večjo od **5 700** kg, razen letov z vzletom in pristankom v isti državi članici (vključno z najbolj oddaljenimi regijami iste države članice), presegajo 10 000 ton.

^(1a) *Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1603 z dne 18. julija 2019 o dopolnitvi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z ukrepi Mednarodne organizacije civilnega letalstva za spremljanje in preverjanje emisij iz letalstva ter poročanje o njih za namene izvajanja globalnega tržnega ukrepa (UL L 250, 30.9.2019, str. 10).*

Sprememba 50**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 14 – odstavek 1 – pododstavek 1

Veljavno besedilo

Komisija sprejme **izvedbene** akte o podrobnih ureditvah za spremljanje in poročanje o emisijah in po potrebi o podatkih o dejavnosti (iz dejavnosti iz Priloge I) zaradi spremljanja in poročanja podatkov o tonskih kilometrih za namene vloge v skladu s členom 3e ali 3f, ki morajo temeljiti na načelih za spremljanje in poročanje, določenih v Prilogi IV, ter zahtevah, določenih v odstavku 2 tega člena. V teh **izvedbenih** aktih se navedejo tudi podrobne opredelitve potenciala globalnega segrevanja ozračja za posamezne toplogredne pline v zahtevah za spremljanje in poročanje o **emisijah za te pline**.

Sprememba

(6a) v členu 14(1) se prvi pododstavek nadomesti z naslednjim:

„Komisija sprejme **delegirane** akte o podrobnih ureditvah za spremljanje in poročanje o emisijah in po potrebi o podatkih o dejavnosti (iz dejavnosti iz Priloge I) zaradi spremljanja in poročanja podatkov o tonskih kilometrih za namene vloge v skladu s členom 3e ali 3f, ki morajo temeljiti na načelih za spremljanje in poročanje, določenih v Prilogi IV, ter zahtevah, določenih v odstavku 2 tega člena. V teh **delegiranih** aktih se navedejo tudi podrobne opredelitve potenciala globalnega segrevanja ozračja za posamezne toplogredne pline **in učinke emisij iz letalstva, ki niso emisije CO₂**, v zahtevah za spremljanje **teh plinov in emisij**, poročanje o **njih in njihovo preverjanje**.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 51**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 14 – odstavek 2 – pododstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(6a) v členu 14(2) se doda naslednji pododstavek:

„Komisija do ... [6 mesecev po začetku veljavnosti te direktive] sprejme delegirane akte v skladu s členom 23 za dopolnitev te direktive, da bi vzpostavila shemo spremljanja, poročanja in preverjanja za emisije, ki niso emisije CO₂, operaterjev zrakoplov, zajetih v tej direktivi. Shema spremljanja, poročanja in preverjanja za emisije, ki niso emisije CO₂, vsebuje vsaj podatke o:

- (a) pretoku goriva;
- (b) masi zrakoplova;
- (c) vlažnosti okolja;
- (d) zemljepisni širini, dolžini in višini zrakoplova;
- (e) povprečni vlažnosti in temperaturi;
- (f) indeksov emisij za CO₂, H₂O, žveplov dioksid (SO₂) in NO_x;
- (g) ekvivalentih CO₂ na let.

Komisija do 31. decembra 2026 na podlagi rezultatov spremljanja, poročanja in preverjanja za emisije, ki niso CO₂, kadar je po izvedbi ocene učinka to ustrezno, predloži zakonodajni predlog za zmanjšanje teh emisij z razširitvijo področja uporabe EU ETS, da se vključijo tudi emisije iz letalstva, ki niso emisije CO₂.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Do razširitve področja uporabe te direktive na emisije, ki niso emisije CO₂, letalskih operaterjev iz drugega pododstavka se za obdobje od 31. decembra 2027 faktor emisij CO₂ za emisije iz letalskih dejavnosti pomnoži z 1,8, za obdobje od 31. decembra 2028 z 1,9 in za obdobje od 31. decembra 2029 z 2,0, da se upoštevajo emisije iz letalstva, ki niso emisije CO₂.

Komisija od ... [30 mesecev po začetku veljavnosti te direktive] kot del poročila iz člena 10(5) vsako leto predloži Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo o rezultatih sheme spremljanja, poročanja in preverjanja iz tretjega pododstavka.“;

Sprememba 52

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 a (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 14 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(6a) v členu 14 se doda naslednji odstavek:

„3a. Komisija poroča o vseh podatkih o emisijah, povezanih z operatorji zrakoplovov ter sporočenih državam članicam in Komisiji, vključno s podatki, sporočenimi v skladu s členom 7 Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/1603, ter jih objavi razčlenjeno po operatorjih zrakoplovov, po paru letališč in na uporabniku prijazen način. Podatki za vsako leto se objavijo brez odlašanja. Vključujejo najmanj naslednje:

- (a) podatke o emisijah, razčlenjene po operatorjih zrakoplovov in po parih letališč;
- (b) koeficiente zasedenosti, vrsto zrakoplova, vrsto goriva in porabo goriva po paru letališč za vsakega operaterja zrakoplova;
- (c) količino poravnave, izračunano v skladu s členom 12(7);

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (d) količino in vrsto primernih goriv, uporabljenih za izpolnitev dela ali celote poravnave;
- (e) količino in vrsto emisijskih dobropisov, uporabljenih za izpolnitev dela ali celote poravnave;
- (f) skupno maso tovora in pošte (v tonah) v obdobju poročanja po paru letališč.“;

Sprememba 53

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 7

Direktiva 2003/87/ES

Člen 18 a – odstavek 3 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) od leta 2024 najmanj vsaki dve leti dopolni seznam z operatorji zrakoplovov, ki so naknadno izvajali letalske dejavnosti s seznama v Prilogi I.“;

(b) od leta 2024 **dalje** najmanj vsaki dve leti dopolni seznam z operatorji zrakoplovov, ki so naknadno izvajali letalske dejavnosti s seznama v Prilogi I.“;

Sprememba 54

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 9

Direktiva 2003/87/ES

Člen 25 a – odstavek 2

Veljavno besedilo

Sprememba

2. Unija in države članice si še naprej prizadevajo doseči dogovor o globalnih ukrepih za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz letalstva. Komisija glede na vsak tak dogovor preuči, ali so potrebne spremembe te direktive, v kolikor se uporablja za operatorje zrakoplovov.

(9) v členu 25a se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Unija in države članice si še naprej prizadevajo doseči dogovor o globalnih ukrepih za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz letalstva, **usklajenih s cilji iz Uredbe (EU) 2021/1119 in Pariškega sporazuma**. Komisija glede na vsak tak dogovor preuči, ali so potrebne spremembe te direktive, v kolikor se uporablja za operatorje zrakoplovov.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 55

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 9

Direktiva 2003/87/ES

Člen 25 a – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Komisija sprejme izvedbeni akt s seznamom držav, ki niso države EGP, Švica in Združeno kraljestvo ter za katere se šteje, da uporabljajo shemo CORSIA za namene te direktive, ter z izhodiščem iz leta 2019 za obdobje 2021–2023 ter z izhodiščem iz let 2019 in 2020 za vsako **naslednje** leto. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 22 a(2).

Sprememba

3. Komisija **vsaj enkrat letno** sprejme izvedbeni akt s seznamom držav, ki niso države EGP, Švica in Združeno kraljestvo ter za katere se šteje, da uporabljajo shemo CORSIA za namene te direktive, ter z izhodiščem iz leta 2019 za obdobje 2021–2023 ter z izhodiščem iz let 2019 in 2020 za vsako leto **od leta 2024**. Ta izvedbeni akt se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 22 a(2).

Sprememba 56

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 9

Direktiva 2003/87/ES

Člen 25 a – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(9) v členu 25a se vstavi naslednji odstavek:

„3a. Komisija na podlagi seznama, pripravljenega v skladu z odstavkom 3, za namene te direktive objavlja tudi seznam operaterjev zrakoplovov iz držav, za katere se šteje, da ne uporabljajo sheme CORSIA za lete v druge tretje države ali iz njih.“;

Sprememba 57

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 9

Direktiva 2003/87/ES

Člen 25 a – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

6. **Operatorjem zrakoplovov ni treba ukiniti enot v zvezi z emisijami iz letov v najmanj razvite države in male otoške države v razvoju, kot jih opredeljujejo Združeni narodi, ali iz njih, razen držav, navedenih na seznamu iz izvedbenega akta, sprejetega v skladu z odstavkom 3.**

Sprememba

črtano

sreda 8. junija 2022

Sprememba 58**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 25 a – odstavek 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da v primeru, kadar ugotovi obstoj znatnega izkrivljanja konkurence v škodo operatorjev zrakoplovov, ki imajo spričevalo operatorja zrakoplova, izdano v državi članici, ali so registrirani v državi članici, vključno z najbolj oddaljenimi regijami, pridruženimi območji in ozemlji navedene države članice, sprejme **izvedbene** akte, da izvzame navedene operatorje zrakoplovov iz zahtev za predajo iz člena 12(8) v zvezi z emisijami iz letov v take države ali iz njih. Tretja država lahko povzroča izkrivljanje konkurence, če v skladu z nacionalnim pravom manj strogo uporablja shemo CORSIA ali če določb sheme CORSIA ne izvršuje enako za vse operatorje zrakoplovov. **Ti izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 22a(2).**

Sprememba

7. Na Komisijo se prenese pooblastilo, da v primeru, kadar ugotovi obstoj znatnega izkrivljanja konkurence v škodo operatorjev zrakoplovov, ki imajo spričevalo operatorja zrakoplova, izdano v državi članici, ali so registrirani v državi članici, vključno z najbolj oddaljenimi regijami, pridruženimi območji in ozemlji navedene države članice, sprejme **delegirane** akte **v skladu s členom 23 za dopolnitev te direktive**, da izvzame navedene operatorje zrakoplovov iz zahtev za predajo iz člena 12 (8) v zvezi z emisijami iz letov v take države ali iz njih. Tretja država lahko povzroča izkrivljanje konkurence, če v skladu z nacionalnim pravom manj strogo uporablja shemo CORSIA ali če določb sheme CORSIA ne izvršuje enako za vse operatorje zrakoplovov. **Komisija objavi tudi informacije o tem, kako so bila merila iz odstavka 7a izpolnjena.**

Sprememba 59**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 25 a – odstavek 7 a

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

(9) v členu 25a se vstavi naslednji odstavek:

„7a. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 23, v katerih določi metodologijo in merila, ki se uporabljajo za ugotavljanje, ali obstaja znatno izkrivljanje konkurence v skladu z odstavkom 7 tega člena. Komisija informacije o uporabi delegiranega akta objavi na pregleden način.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 60**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 25 a – odstavek 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(9) v členu 25a se doda naslednji odstavek:

„8a. Komisija do 1. januarja 2027 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te direktive, o prispevku letalstva k ciljem iz Uredbe (EU) 2021/1119 in Pariškega sporazuma, izvajanju sheme CORSIA in njenem vplivu na letalski notranji trg Unije, njegovo konkurenčnost in pravični prehod, zlasti v zvezi s socialnimi učinki te direktive, prekvalifikacijo in izpopolnjevanjem, pa tudi o vplivu na pogostost in stroške zračnega prevoza potnikov, zlasti tistih z nizkimi dohodki. Poročilo vsebuje priporočila, ki se nemudoma izvedejo.“;

Sprememba 61**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9 a (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 28 b

Veljavno besedilo

Sprememba

(9a) člen 28b se nadomesti z naslednjim:**Člen 28 b****„Člen 28b**

Poročanje in pregled Komisije glede izvajanja globalnega tržnega ukrepa ICAO

1. Komisija pred 1. januarjem **2019** in nato **v rednih časovnih presledkih** poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o napredku pri pogajanjih v okviru ICAO za izvajanje globalnega tržnega ukrepa v zvezi z emisijami od leta 2021 dalje, zlasti glede:

(i) relevantnih instrumentov ICAO, vključno s standardi in priporočenimi praksami;

Poročanje in pregled Komisije glede izvajanja globalnega tržnega ukrepa ICAO

1. Komisija pred 1. januarjem **2027** in nato **vsaki dve leti** poroča Evropskemu parlamentu in Svetu o napredku pri pogajanjih v okviru ICAO za izvajanje globalnega tržnega ukrepa v zvezi z emisijami od leta 2021 dalje, zlasti glede:

(i) relevantnih instrumentov ICAO, vključno s standardi in priporočenimi praksami;

sreda 8. junija 2022

Veljavno besedilo

Sprememba

(ii) priporočil, ki jih je odobril Svet ICAO, relevantnih za globalni tržni ukrep;

(ii) priporočil, ki jih je odobril Svet ICAO, relevantnih za globalni tržni ukrep, **vključno z morebitnimi spremembami izhodišč**;

(iii) vzpostavitve globalnega registra;

(iii) vzpostavitve globalnega registra;

(iv) nacionalnih ukrepov, ki so jih tretje države sprejele za izvajanje globalnega tržnega ukrepa v zvezi z emisijami od leta 2021 dalje;

(iv) nacionalnih ukrepov, ki so jih tretje države sprejele za izvajanje globalnega tržnega ukrepa v zvezi z emisijami od leta 2021 dalje;

(v) **posledic zadržkov** tretjih držav; **ter**

(v) **ravni sodelovanja** tretjih držav, **vključno s posledicami njihovih zadržkov glede sodelovanja, ter**

(vi) drugega ustreznega razvoja dogodkov in veljavnih instrumentov. V skladu z globalnim pregledom stanja v okviru UNFCCC Komisija poroča tudi o prizadevanjih za uresničitev ambicioznega dolgoročnega cilja letalskega sektorja, da bi do leta 2050 **prepolovili emisije CO₂** iz letalstva **v primerjavi z ravnmi iz leta 2005**.

(vi) drugega ustreznega razvoja dogodkov in veljavnih instrumentov.

V skladu z globalnim pregledom stanja v okviru **Pariškega sporazuma** Komisija poroča tudi o prizadevanjih za uresničitev ambicioznega dolgoročnega cilja letalskega sektorja, da bi do leta 2050 **zmanjšali neto emisije** iz letalstva **na ničelno stopnjo**.

2. Komisija **v roku 12 mesecev po tem, ko ICAO sprejme ustrezne instrumente, in preden začne veljati globalni tržni ukrep**, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem **preuči načine prenosa navedenih instrumentov v pravo Unije z revizijo te direktive. Komisija v navedenem poročilu poleg tega po potrebi obravnava predpise v zvezi z leti znotraj EGP. Preuči tudi ambicije in splošno** okoljsko celovitost globalnega tržnega ukrepa, vključno z njegovimi splošnimi ambicijami v zvezi s cilji iz Pariškega sporazuma, stopnjo udeležbe, njegovo izvršljivost, preglednost, kazni za neskladnost, postopke za sodelovanje javnosti, kakovost izravnalnih dobropisov, spremljanje, poročanje in preverjanje emisij, registre, odgovornost, kakor tudi pravila o uporabi biogoriv. **Poleg tega v poročilu preuči, ali je treba revidirati določbe, sprejete na podlagi člena 28c(2).**

2. Komisija **do leta 2027** Evropskemu parlamentu in Svetu predloži **to** poročilo, v katerem **oceni** okoljsko celovitost globalnega tržnega ukrepa **ICAO**, vključno z njegovimi splošnimi ambicijami v zvezi s cilji iz Pariškega sporazuma, stopnjo udeležbe, njegovo izvršljivost, preglednost, kazni za neskladnost, postopke za sodelovanje javnosti, kakovost izravnalnih dobropisov, spremljanje, poročanje in preverjanje emisij, registre, odgovornost, kakor tudi pravila o uporabi biogoriv.

sreda 8. junija 2022

Veljavno besedilo

3. Komisija poročilu iz odstavka 2 tega člena po potrebi priloži predlog Evropskemu parlamentu in Svetu za spremembo, črtanje, podaljšanje ali nadomestitev odstopanj iz člena 28a, ki je skladen z zavezo Unije glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu do leta 2030, da bi ohranili okoljsko celovitost in učinkovitost podnebnih ukrepov Unije.

Sprememba

3. Komisija poročilu iz odstavka 2 tega člena po potrebi priloži predlog Evropskemu parlamentu in Svetu za spremembo, črtanje, podaljšanje ali nadomestitev odstopanj iz člena 28a, ki je skladen z zavezo Unije glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu do leta 2030 **in doseganjem podnebne nevtralnosti najpozneje do leta 2050**, da bi ohranili okoljsko celovitost in učinkovitost podnebnih ukrepov Unije.

3a. *Za izboljšanje sheme CORSIA Unija in države članice v okviru ICAO in z dvostransko in večstransko diplomacijo dejavno spodbujajo izboljšave glede okoljske celovitosti sheme CORSIA in tudi trajnostnih meril za izravnavo ter njihovo izvrševanje, pa tudi spodbujajo širše mednarodno sodelovanje v tej shemi. Unija in države članice v okviru ICAO tudi dejavno spodbujajo dodatne podnebne in okoljske ukrepe, večjo preglednost in določitev ambicioznega dolgoročnega cilja za zmanjšanje emisij, ki bo v skladu s Pariškim sporazumom.“;*

Sprememba 62

Predlog direktive

Člen 1 – odstavek 1 – točka 9 b (novo)

Direktiva 2003/87/ES

Člen 30 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(9b) v členu 30 se doda naslednji odstavek:

„4a. *Komisija do 1. januarja 2026 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, kjer oceni okoljske in podnebne vplive ter tehnično in ekonomsko izvedljivost za določitev posebnih zahtev za regionalne in nizkoce-
novne lete na kratke razdalje, da bi te vplive zmanjšali, in za določitev višjih minimalnih deležev trajnostnega letalskega goriva, ki naj se navede v Uredbi xxxx/xxxx [uredba ReFuelEU] (*), poleg tega pa oceni možnosti za alternativne proge teh letov, pri čemer upošteva alternati-
vne načine javnega prevoza, ki so na voljo za izvedbo takih storitev v primerljivem časovnem obdobju.*

(*) [dodati sklic na uredbo o FuelEU za pomorstvo].“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 72**Predlog direktive****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9 c (novo)**

Direktiva 2003/87/ES

Člen 30 – odstavek 4 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

---

*Sprememba***9c. v členu 30 se doda naslednji odstavek:**

„4b. Komisija pred 1. januarjem 2025 ob podpori Evropskega znanstvenega svetovalnega odbora za podnebne spremembe, ustanovljenega s členom 3 Uredbe (EU) 2021/1119, predstavi analizo ukrepov za zmanjšanje podnebnega vpliva potovanj z letalom zasebnih letal, ki mu po potrebi priloži predlog, kako najbolje obravnavati te učinke.“

---

sreda 8. junija 2022

P9_TA(2022)0231

Obveščanje v okviru sheme za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodni letalski promet (CORSA)***I

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 8. junija 2022, o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87/ES v zvezi z obveščanjem o poravnavi v okviru globalnega tržnega ukrepa za operatorje zrakoplovov s sedežem v Uniji (COM(2021)0567 – C9-0323/2021 – 2021/0204(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 493/22)

Sprememba 1

Predlog sklepa

Uvodna izjava - 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(-1a) *Pariški sporazum, sprejet decembra 2015 v skladu z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), je začel veljati novembra 2016 (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum) ^(1a). Pogodbenice Pariškega sporazuma so se dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile na precej pod 2 °C glede na predindustrijske ravni in da bodo nadaljevale prizadevanja, da dvig temperature ne bi presegel 1,5 °C. Pogodbenice glasgowskega podnebne dogovora na konferenci pogodbenic COP26 novembra 2021 so z njegovim sprejetjem pripoznale, da bi močno zmanjšali tveganja in posledice podnebnih sprememb, če bi zvišanje globalne povprečne temperature zamejili na 1,5 °C glede na predindustrijske ravni, ter se zavezale, da bodo do konca leta 2022 povečale svoje cilje do leta 2030, da bi zagotovile, da bodo pogodbenice na dobri poti k omejitvi globalnega segrevanja na 1,5 °C.*

^(1a) *Pariški sporazum (UL L 282, 19.10.2016, str. 4).*

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtem pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A9-0145/2022).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 2
Predlog sklepa
Uvodna izjava - 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(-1b) Evropski parlament je 28. novembra 2019 sprejel resolucijo o izrednih podnebnih in okoljskih razmerah^(1b) ter Komisijo pozval, naj takoj ambiciozno ukrepa za omejitev globalnega segrevanja na 1,5 °C. Da se cilja Pariškega sporazuma glede zadržanja dviga svetovne temperature pri 1,5 °C ne sme preseči, je razvidno tudi iz najnovejšega poročila Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC) z dne 8. oktobra 2018 z naslovom *Global warming of 1,5 °C (Globalni dvig temperature za 1,5 °C)*, z dne 7. avgusta 2021 z naslovom *Climate Change 2021: The Physical Science Basis (Podnebne spremembe v letu 2021: fizikalno-znanstvena podlaga)* in z dne 28. februarja 2022 z naslovom *Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability (Podnebne spremembe leta 2022: vplivi, prilagoditev in ranljivost)*. IPCC je z zelo veliko prepričanostjo navedel, da podnebne spremembe ogrožajo blaginjo ljudi in zdravje planeta, z morebitno nadaljnjo zamudo pri usklajenih predvidenih globalnih ukrepih za prilagajanje in blažitev pa bomo zamudili kratko in hitro zapirajoče se okno priložnosti za zagotovitev trajnostne prihodnosti in okolja, ki bo prijetno za življenje, za vse. IPCC je tudi ugotovil, da bodo posledice podnebnih sprememb veliko bolj uničujoče, če nam dviga globalne temperature ne bo uspelo omejiti na 1,5 °C in se bodo temperature dvignile za 2 °C. Poleg tega bodo svetovne temperature mejo 1,5 °C dosegle ali presegle celo prej, kot je bilo sprva predvideno, in sicer v povprečju v naslednjih 20 letih. Ugotovil je tudi, da brez takojšnjega in ambicioznega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov globalnega segrevanja ne bo več mogoče omejiti niti na blizu 1,5 °C, celo na 2 °C ne. Poleg tega je Svet OZN za človekove pravice v svoji resoluciji št. 48/13 z dne 8. oktobra 2021 pravico do varnega, čistega, zdravega in trajnostnega okolja priznal kot človekovo pravico.

(^{1b}) UL C 232, 16.6.2021, str. 28.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 3
Predlog sklepa
Uvodna izjava - 1 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (-1c) Evropski parlament je v resoluciji z dne 21. oktobra 2021 o konferenci OZN o podnebnih spremembah leta 2021 v Glasgowu v Združenem kraljestvu (COP26) ^(1c) izrazil zaskrbljenost zaradi počasnega napredka, ki ga je Mednarodna organizacija civilnega letalstva dosegla pri zmanjševanju emisij v mednarodnega letalstvu, in v zvezi s tem ponovno poudaril, da je treba sektor urediti v okviru sistema EU za trgovanje z emisijami, ki bi lahko služil tudi kot vzor za vzporedna prizadevanja za višje svetovne ambicije na mednarodni ravni, tudi v Mednarodni organizaciji civilnega letalstva. Hkrati je pozval Komisijo in države članice, naj naredijo vse, kar je v njihovi moči, za okrepitev sheme za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodni letalski promet (CORSIA) ter naj podprejo sprejetje dolgoročne cilja zmanjšanja emisij v letalstvu v ICAO, pri tem pa naj ohranijo zakonodajno avtonomijo Unije pri izvajanju direktive o sistemu EU za trgovanje z emisijami.

^(1c) UL C 184, 5.5.2022, str. 118.

Sprememba 4
Predlog sklepa
Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2) Unija namerava izvajati shemo CORSIA ob upoštevanju razlik med zakonodajo EU in shemo CORSIA, **priglašeni** ICAO v skladu s Sklepom Sveta (EU) 2018/2027 ⁽¹⁴⁾, ter načina, kako Evropski parlament in Svet spreminjata zakonodajo Unije.
- (2) Unija namerava izvajati shemo CORSIA ob upoštevanju razlik med zakonodajo EU in shemo CORSIA, **sprejete v** ICAO v skladu s Sklepom Sveta (EU) 2018/2027 ⁽¹⁴⁾, ter načina, kako Evropski parlament in Svet spreminjata zakonodajo Unije z **Direktivo 2003/87/ES**.
- ⁽¹⁴⁾ Sklep Sveta (EU) 2018/2027 z dne 29. novembra 2018 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zavzame v Mednarodni organizaciji civilnega letalstva v zvezi s prvo izdajo Mednarodnih standardov in priporočenih praks za varstvo okolja – shema za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodni letalski promet (CORSIA) (UL L 325, 20.12.2018, str. 25).
- ⁽¹⁴⁾ Sklep Sveta (EU) 2018/2027 z dne 29. novembra 2018 o stališču, ki se v imenu Evropske unije zavzame v Mednarodni organizaciji civilnega letalstva v zvezi s prvo izdajo Mednarodnih standardov in priporočenih praks za varstvo okolja – shema za poravnavo in zmanjševanje emisij ogljika za mednarodni letalski promet (CORSIA) (UL L 325, 20.12.2018, str. 25).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 5
Predlog sklepa
Uvodna izjava 9 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9a) *Namen tega sklepa je delovati zgolj kot začasni ukrep, dokler ne začne veljati direktiva Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Direktive 2003/87/ES v zvezi s prispevkom letalstva k cilju Unije glede zmanjšanja emisij v celotnem gospodarstvu in ustreznem izvajanju globalnega tržnega ukrepa, in sicer sklep tudi ne posega vanjo.*

Sprememba 6
Predlog sklepa
Člen 1 – odstavek 1

Direktiva 2003/87/ES

Člen 12 – odstavek 6 – pododstavek 1 – točka b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (b) od 1. januarja **2019** njihove letne emisije CO₂ iz letov iz Priloge I, ki se opravljajo z zrakoplovi z največjo potrjeno vzletno maso, večjo od 5 700 kg, razen letov z vzletom in pristankom v isti državi članici (vključno z najbolj oddaljenimi regijami iste države članice), presegajo 10 000 ton.

- (b) od 1. januarja **2021** njihove letne emisije CO₂ iz letov iz Priloge I **k tej direktivi ter iz člena 2(3) in (4) Delegirane uredbe Komisije (EU) 2019/1603** ^(1a), ki se opravljajo z zrakoplovi z največjo potrjeno vzletno maso, večjo od 5 700 kg, razen letov z vzletom in pristankom v isti državi članici (vključno z najbolj oddaljenimi regijami iste države članice), presegajo 10 000 ton.

---

^(1a) *Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/1603 z dne 18. julija 2019 o dopolnitvi Direktive 2003/87/ES Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z ukrepi Mednarodne organizacije civilnega letalstva za spremljanje in preverjanje emisij iz letalstva ter poročanje o njih za namene izvajanja globalnega tržnega ukrepa (UL L 250, 30.9.2019, str. 10).*

sreda 8. junija 2022

P9_TA(2022)0232

Zavezujoče letno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov za države članice (uredba o porazdelitvi prizadevanj) ***I

Spremembe (*) Evropskega parlamenta, sprejete 8. junija 2022, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/842 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma (COM(2021)0555 – C9-0321/2021 – 2021/0200(COD))⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 493/23)

Sprememba 1**Predlog uredbe****Uvodna izjava 1***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (1) Pariški sporazum, sprejet decembra 2015 v skladu z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), je začel veljati novembra 2016 (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum). Njegove pogodbenice so se dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile na precej pod 2 °C glede na predindustrijske ravni in da bodo nadaljevale prizadevanja, da dvig temperature ne bi presegel 1,5 °C glede na predindustrijske ravni.

Sprememba

- (1) Pariški sporazum, sprejet decembra 2015 v skladu z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), je začel veljati novembra 2016 (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum). Njegove pogodbenice so se dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile na precej pod 2 °C glede na predindustrijske ravni in da bodo nadaljevale prizadevanja, da dvig temperature ne bi presegel 1,5 °C glede na predindustrijske ravni, **obenem pa bodo upoštevale načela pravičnosti in skupnih, vendar diferenciranih odgovornosti in zmožnosti posameznih držav. Države pogodbenice so s sprejetjem glasgowskega podnebne dogovora novembra 2021 pripoznale, da bi močno zmanjšali tveganja in posledice podnebnih sprememb, če dvig globalne povprečne temperature ne bi presegel 1,5 °C, ter se zavezale, da bodo do konca leta 2022 zvišale cilje za leto 2030.**

(*) Sklici na „cp“ v naslovih sprejetih sprememb se razumejo kot ustrezni deli navedenih sprememb.

(1) Zadeva je bila v skladu s četrtim pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A9-0163/2022).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 2
Predlog uredbe
Uvodna izjava 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1a) *Kot je navedel Medvladni forum za podnebne spremembe v zadnjih poročilih z dne 7. avgusta 2021 z naslovom „Climate change 2021: The Physical Science Basis“ (Podnebne spremembe 2021: fizikalnoznanstvena podlaga) in z dne 28. februarja 2022 z naslovom ‘Climate Change 2022: Impacts, Adaptation and Vulnerability (Podnebne spremembe 2022: vplivi, prilagoditev in ranljivost), postaja vse nujneje ukrepati in zmanjšati emisije. IPCC je z zelo veliko prepričanostjo navedel, da podnebne spremembe ogrožajo blaginjo ljudi in zdravje planeta, z morebitno nadaljnjo zamudo pri usklajenih predvidenih globalnih ukrepih za prilagajanje in blažitev pa bomo zamudili kratko in hitro zapirajoče se okno priložnosti za zagotovitev trajnostne prihodnosti in okolja, ki bo prijetno za življenje, za vse. IPCC je predstavil nove ocene možnosti, da bi v prihodnjih desetletjih presegli raven globalnega segrevanja za 1,5 °C, in ugotovitev, da omejitev globalnega segrevanja na skoraj 1,5 °C ali celo 2 °C ne bo dosežena, če ne bo takojšnjega, hitrega in obsežnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov. Unija bi morala to nujnost obravnavati, tako da bi pospešila svoja prizadevanja in se uveljavila kot vodilna mednarodna akterka v boju proti podnebnim spremembam.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 3

Predlog uredbe

Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (3) Evropski zeleni dogovor⁽³¹⁾ združuje obsežen sklop ukrepov in pobud, ki se vzajemno krepijo in katerih cilj je doseči podnebno nevtralnost v EU do leta 2050, in določa novo strategijo za rast, katere cilj je preoblikovati Unijo v pravično in uspešno družbo s sodobnim, z viri gospodarnim in konkurenčnim gospodarstvom, **v katerem bo gospodarska rast ločena od rabe virov**. Njegov cilj je tudi zavarovati, ohraniti in poživiti naravni kapital Unije ter zaščititi zdravje in dobrobit državljanov in državljanek pred okoljskimi nevarnostmi in učinki. Hkrati ta prehod različno vpliva na **ženske in moške** ter ima poseben učinek na nekatere prikrajšane skupine, kot so starejši, invalidi in osebe z manjšinskim etničnim ali rasnim poreklom. Zato je treba zagotoviti, da je prehod pravičen in vključujoč ter da pri njem nihče ne bo prezrt.

⁽³¹⁾ Sporočilo Komisije – Evropski zeleni dogovor, COM(2019)0640 z dne 11. decembra 2019.

Sprememba

- (3) Evropski zeleni dogovor⁽³¹⁾ **je izhodišče za doseganje cilja Unije glede podnebne nevtralnosti najpozneje do leta 2050 in cilja negativnih emisij po tem letu, kot je določeno v členu 2(1) Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta**^(31a). Združuje obsežen sklop ukrepov in pobud, ki se vzajemno krepijo in katerih cilj je doseči podnebno nevtralnost v EU najkasneje do leta 2050, in določa novo strategijo za rast, katere cilj je preoblikovati Unijo v pravično in uspešno družbo s sodobnim, z viri gospodarnim in konkurenčnim gospodarstvom. Njegov cilj je tudi zavarovati, ohraniti in poživiti naravni kapital Unije ter zaščititi zdravje in dobrobit državljanov in državljanek pred okoljskimi nevarnostmi in učinki. Hkrati ta prehod različno vpliva na **vse spole** ter ima poseben učinek na nekatere prikrajšane skupine, kot so starejši, invalidi, **energijsko ali prometno revne osebe** in osebe z manjšinskim etničnim ali rasnim poreklom. **Prehod vpliva različno tudi na države članice in regije**. Zato je treba zagotoviti, da je prehod pravičen in vključujoč ter da pri njem nihče ne bo prezrt.

⁽³¹⁾ Sporočilo Komisije – Evropski zeleni dogovor, COM(2019)0640 z dne 11. decembra 2019.

^(31a) **Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3a) *Da bi bili podnebni cilji iz te uredbe družbeno sprejemljivi, bi jih bilo treba dopolniti z enakovrednimi socialnimi cilji. Ambicioznejši cilji pomenijo znatne spremembe v prizadetih sektorjih, ki bi lahko imele socialne in delovne učinke. Pregledane cilje za zmanjšanje emisij morajo spremljati zadostni finančni in politični ukrepi, da bi jih uresničevali na socialno pravičen način. Ukrepi lahko med drugim vključujejo izvajanje ocen učinka na zaposlovanje, s katerimi se oceni učinek na delovna mesta in delovne pogoje na nacionalni in regionalni ravni, ter dodeljevanje nacionalnih sredstev in sredstev Unije za financiranje ukrepov za socialno prilagajanje in ustvarjanje kakovostnih delovnih mest, enakost spolov, vseživljenjsko učenje, poklicno usposabljanje in socialno zaščito ter za učinkovita kolektivna pogajanja. Pomembno je tudi, da obstajata pravočasno posvetovanje in dejanska vključitev nacionalnih socialnih partnerjev v sektorjih iz člena 2 te uredbe v zasnovo in izvajanje nacionalnih ukrepov za izvajanje te uredbe.*

Sprememba 5
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3b) *Prehod na gospodarstvo Unije, ki bo združljivo s ciljem, da se podnebna nevtralnost doseže najpozneje do leta 2050, bi lahko imel poseben vpliv na nekatere gospodarske sektorje, zlasti na ranljiva mikropodjetja ter mala in srednja podjetja v teh sektorjih. Pri izvajanju te uredbe je pomembno, da države članice ustvarijo spodbudno okolje za prehod teh podjetij na prakso, ki povzroča manj emisij toplogrednih plinov, postopoma pa preide na nične emisije toplogrednih plinov.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3c) **Program Združenih narodov za okolje in svetovni forum OECD za okolje vsebujeta sklep, da okoljske spremembe ne vplivajo enako na oba spola. Vloge, razdeljene glede na spol, povzročajo tudi različno ranljivost vseh spolov za posledice podnebnih sprememb, podnebne spremembe pa neenakosti med spoloma še zaostrojujejo.**

Sprememba 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4) Unija je z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta⁽³²⁾ (v nadaljnjem besedilu: evropska podnebna pravila) v zakonodajo vključila cilj podnebne nevtralnosti v celotnem gospodarstvu do leta 2050. Navedena uredba določa tudi zavezujočo nacionalno zavezo Unije za zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov (emisij, potem ko se odštejejo odvzemi) za vsaj 55 % pod ravnmi iz leta 1990 do leta 2030.

⁽³²⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

- (4) Unija je z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta⁽³²⁾ (v nadaljnjem besedilu: evropska podnebna pravila) v zakonodajo vključila cilj podnebne nevtralnosti v celotnem gospodarstvu, **ki ga je treba doseči najpozneje do leta 2050, in cilj negativnih emisij po tem letu.** Navedena uredba določa tudi zavezujočo nacionalno zavezo Unije za zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov (emisij, potem ko se odštejejo odvzemi) za vsaj 55 % pod ravnmi iz leta 1990 do leta 2030. **Določa tudi, da je treba pri uresničevanju teh ciljev dati prednost hitremu in predvidljivemu zmanjšanju emisij, hkrati pa povečati odvzeme po naravnih ponorih. Prispevek neto odvzemov k cilju za leto 2030 je omejen na 225 milijonov ton ekvivalenta CO₂, preostali del ciljnega zmanjšanja pa je treba doseči z zmanjšanjem neposrednih emisij.**

⁽³²⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (5) Za izvajanje teh zavez in prispevkov **Unije** v okviru Pariškega sporazuma ⁽³³⁾, sprejetega v okviru UNFCCC, bi bilo treba prilagoditi regulativni okvir Unije za doseganje cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov.

⁽³³⁾ Pariški sporazum (UL L 282, 19.10.2016, str. 4).

Sprememba

- (5) Za izvajanje teh zavez in **znotrajdržavnih prispevkov Unije** v okviru Pariškega sporazuma ⁽³³⁾, sprejetega v okviru UNFCCC, bi bilo treba prilagoditi regulativni okvir Unije za doseganje cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov.

⁽³³⁾ Pariški sporazum (UL L 282, 19.10.2016, str. 4).

Sprememba 9
Predlog uredbe
Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (7) Medtem ko se bo trgovanje z emisijami uporabljalo tudi za emisije toplogrednih plinov iz cestnega in pomorskega prometa ter stavb, se bo področje uporabe Uredbe (EU) 2018/842 ohranilo. Uredba (EU) 2018/842 se bo zato še naprej uporabljala za emisije toplogrednih plinov iz domače plovbe, ne pa tudi za emisije iz mednarodne plovbe. Emisije toplogrednih plinov države članice v okviru področja uporabe Uredbe (EU) 2018/842, ki jih je treba upoštevati pri preverjanju skladnosti, se bodo še naprej določale po zaključku pregledov evidenc v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁴⁾.

⁽³⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

Sprememba

- (7) Medtem ko se lahko trgovanje z emisijami uporablja tudi za emisije toplogrednih plinov iz cestnega in pomorskega prometa ter stavb, se bo področje uporabe Uredbe (EU) 2018/842 ohranilo. Uredba (EU) 2018/842 se bo zato še naprej uporabljala za emisije toplogrednih plinov iz domače plovbe, ne pa tudi za emisije iz mednarodne plovbe. Emisije toplogrednih plinov države članice v okviru področja uporabe Uredbe (EU) 2018/842, ki jih je treba upoštevati pri preverjanju skladnosti, se bodo še naprej določale po zaključku pregledov evidenc v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁴⁾. **Vendar so se emisije nekaterih sektorjev v preteklih letih povečale ali ostale enake.**

⁽³⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 10
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (9) Evropski svet je v sklepih z dne 11. decembra 2020 navedel, da bo Unija cilj za leto 2030 uresničevala skupaj na stroškovno najučinkovitejši način, da bodo pri teh prizadevanjih sodelovale vse države članice, pri čemer bodo upoštevale vidike pravičnosti in solidarnosti, pri tem pa nihče ne bo prezrt, ter da je treba novi cilj za leto 2030 doseči tako, da se ohrani konkurenčnost EU ter upoštevajo različna izhodišča držav članic in specifične nacionalne okoliščine ter potencial za zmanjšanje emisij, vključno otoških držav članic in otokov, pa tudi dosedanja prizadevanja.

Sprememba

- (9) Evropski svet je v sklepih z dne 11. decembra 2020 navedel, da bo Unija cilj za leto 2030 uresničevala skupaj na stroškovno najučinkovitejši način, da bodo pri teh prizadevanjih sodelovale vse države članice, pri čemer bodo upoštevale vidike pravičnosti in solidarnosti, pri tem pa nihče ne bo prezrt, ter da je treba novi cilj za leto 2030 doseči tako, da se ohrani konkurenčnost EU ter upoštevajo različna izhodišča držav članic, **že doseženo zmanjšanje emisij** in specifične nacionalne okoliščine ter potencial za zmanjšanje emisij, vključno otoških držav članic in otokov, pa tudi dosedanja prizadevanja.

Sprememba 11
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (9a) **Po letu 2030 morajo Unija in vse države članice najkasneje do leta 2050 doseči vseevropski cilj podnebne nevtralnosti, da bi potem dosegale negativne emisije. Z Uredbo (EU) 2018/842 bi morali zagotoviti, da bodo vse države članice dosegle trajektorijo emisij in sprejele konkretne dolgoročne politike, ki bodo vodile do uresničitve tega cilja.**

Sprememba

- (9a) **Po letu 2030 morajo Unija in vse države članice najkasneje do leta 2050 doseči vseevropski cilj podnebne nevtralnosti, da bi potem dosegale negativne emisije. Z Uredbo (EU) 2018/842 bi morali zagotoviti, da bodo vse države članice dosegle trajektorijo emisij in sprejele konkretne dolgoročne politike, ki bodo vodile do uresničitve tega cilja.**

Sprememba 12
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (10) Da bi sektorji, ki jih zajema Uredba (EU) 2018/842, dosegli cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za 55 %, bodo morali postopoma zmanjšati svoje emisije, dokler leta 2030 ne dosežejo –40 % v primerjavi z ravnmi iz leta 2005.

Sprememba

- (10) Da bi sektorji, ki jih zajema Uredba (EU) 2018/842, **izvajali zaveze, ki jih ima Unija po Pariškem sporazumu, in** dosegli cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov za **najmanj** 55 %, bodo morali **vsi** postopoma zmanjšati svoje emisije, dokler leta 2030 ne dosežejo –40 % v primerjavi z ravnmi iz leta 2005.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 13
Predlog uredbe
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (11) V ta namen je treba za vsako državo članico revidirati cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030. Pri reviziji cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov bi bilo treba uporabiti enako metodologijo, kot je bila uporabljena ob sprejetju Uredbe (EU) 2018/842, pri čemer so bili nacionalni prispevki določeni ob upoštevanju različnih zmogljivosti in možnosti stroškovne učinkovitosti v državah članicah, da se zagotovi poštena in uravnotežena porazdelitev prizadevanj. Zmanjšanje največjih emisij toplogrednih plinov za vsako državo članico do leta 2030 bi bilo torej treba določiti glede na raven njenih pregledanih emisij toplogrednih plinov iz leta 2005, ki so zajete v tej uredbi, razen preverjenih emisij toplogrednih plinov iz naprav, ki so obratovala leta 2005 in so bile v sistem Unije za trgovanje z emisijami vključene šele po letu 2005.

Sprememba

- (11) V ta namen je treba za vsako državo članico revidirati cilj zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2030. Pri reviziji cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov bi bilo treba uporabiti enako metodologijo, kot je bila uporabljena ob sprejetju Uredbe (EU) 2018/842, pri čemer so bili nacionalni prispevki določeni ob upoštevanju različnih zmogljivosti in možnosti stroškovne učinkovitosti v državah članicah, da se zagotovi poštena in uravnotežena porazdelitev prizadevanj. ***Porazdelitev ciljev držav članic kljub temu ni skladna, kar bi bilo treba upoštevati pri ocenjevanju, kako nacionalni cilji stroškovno učinkovito in pošteno prispevajo k cilju, da se podnebna nevtralnost doseže najpozneje do leta 2050.*** Zmanjšanje največjih emisij toplogrednih plinov za vsako državo članico do leta 2030 bi bilo torej treba določiti glede na raven njenih pregledanih emisij toplogrednih plinov iz leta 2005, ki so zajete v tej uredbi, razen preverjenih emisij toplogrednih plinov iz naprav, ki so obratovala leta 2005 in so bile v sistem Unije za trgovanje z emisijami vključene šele po letu 2005.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 11 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (11a) *V sporočilu Komisije z dne 14. oktobra 2020 o strategiji EU za zmanjšanje emisij metana je poudarjeno, da je metan pomemben toplogredni plin, ki s svojim skupnim prispevkom k podnebnim spremembam stoji takoj za ogljikovim dioksidom na drugem mestu. Na molekularni ravni je njegov učinek močnejši od ogljikovega dioksida. Čeprav metan v ozračju ostaja krajši čas kot ogljikov dioksid, ima pomemben vpliv na podnebje. Evropska unija in Združene države Amerike so septembra 2021 razglasile zavezo glede zmanjšanja svetovnih emisij metana, ki se ji je od takrat pridružilo skupaj več kot 100 držav. Podpisnice zaveze si prizadevajo za skupni cilj, da bi do leta 2030 zmanjšale svetovne emisije metana za vsaj 30 % glede na ravni iz leta 2020 in izboljšale standarde poročanja. Metan, dušikov oksid in fluorirani plini predstavljajo skoraj 20 % emisij toplogrednih plinov v Uniji. Glede na te zaveze in kratkotrajnost številnih od teh toplogrednih plinov je primerno določiti en ali več ciljev Unije za vse emisije toplogrednih plinov, ki niso emisije CO₂, v vseh sektorjih.*

Sprememba 15
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13) *Pandemija COVID-19 je vplivala na gospodarstvo Unije in njegovo raven emisij v obsegu, ki ga še ni mogoče v celoti količinsko opredeliti. Po drugi strani pa Unija uporablja svoj največji spodbujevalni sveženj doslej, ki bi lahko vplival tudi na raven emisij. Zaradi teh negotovosti je primerno pregledati podatke o emisijah v letu 2025 in po potrebi prilagoditi dodeljene letne emisije.*
- (13) *Pandemija COVID-19 je vplivala na gospodarstvo Unije in njegovo raven emisij v obsegu, ki ga še ni mogoče v celoti količinsko opredeliti. Po drugi strani pa Unija uporablja svoj največji spodbujevalni sveženj doslej, s katerimi želi doseči zeleno okrevanje in ki bi lahko vplival tudi na raven emisij. Primerno je ohraniti stabilno, predvidljivo in ambiciozno regulativno pot zmanjševanja emisij skozi vse desetletje, da bi zagotovili potrebno zmanjšanje emisij in varnost načrtovanja.*

sreda 8. junija 2022

Spremembi 16 in 55

Predlog uredbe

Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (14) Zato je primerno, da se leta 2025 posodobijo dodeljene letne emisije za leta 2026 do 2030. To bi moralo temeljiti na celovitem pregledu podatkov iz nacionalnih evidenc, ki ga izvede Komisija, da se določi povprečje emisij toplogrednih plinov vsake države članice v letih 2021, 2022 in 2023.

črtano

Sprememba 17

Predlog uredbe

Uvodna izjava 14 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (14a) V skladu z Uredbo (EU) 2021/1119 bi bilo treba dati prednost zmanjšanju neposrednih emisij, ki ga bo treba dopolniti s povečanimi odvzemi CO₂, da bi dosegli podnebno nevtralnost. Uredba (EU) 2021/1119 priznava, da ponori ogljika vključujejo naravne in tehnološke rešitve. Vloga tehnoloških rešitev za odzjem ogljika je bila obravnavana tudi v več poročilih Medvladnega panela za podnebne spremembe, zlasti v prispevku delovne skupine III k šestemu ocenjevalnemu poročilu. Pomembno je, da se vzpostavi sistem Unije za certificiranje varno in trajno shranjenih odvzemov ogljika s tehnološkimi rešitvami, ki bo državam članicam in udeležencem na trgu omogočala izboljšanje teh odvzemov. Kjer ta sistem certificiranja obstaja, se lahko izvede analiza obračunavanja teh odvzemov v skladu s pravom Unije, vključno s tem, ali obračunavanje teh odvzemov vpliva na emisije, zajete v Uredbi (EU) 2018/842, pri čemer je treba polno spoštovati pogoje iz člena 4(1) Uredbe (EU) 2021/1119. Ti odvzemi so dodatni in ne izravnavajo potrebnega zmanjšanja emisij v skladu s podnebnimi cilji Unije iz Uredbe (EU) 2021/1119.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 18
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (15) V skladu z Uredbo (EU) 2018/842 se lahko preklic omejene količine pravic do emisije v sistemu Evropske unije za trgovanje z emisijami upošteva za doseganje skladnosti nekaterih držav članic v skladu z Uredbo (EU) 2018/842. Glede na posebno strukturo malteškega gospodarstva je nacionalni cilj zmanjšanja te države članice, ki temelji na bruto domačem proizvodu na prebivalca, znatno nad njenim stroškovno učinkovitim potencialom za zmanjšanje, zato je primerno povečati dostop Malte do te prilagodljivosti, ne da bi bil pri tem ogrožen cilj Unije glede zmanjšanja emisij do leta 2030.

Sprememba

- (15) V skladu z Uredbo (EU) 2018/842 se lahko preklic omejene količine pravic do emisije v sistemu Evropske unije za trgovanje z emisijami upošteva za doseganje skladnosti nekaterih držav članic v skladu z Uredbo (EU) 2018/842. Glede na posebno strukturo malteškega gospodarstva je nacionalni cilj zmanjšanja te države članice, ki temelji na bruto domačem proizvodu na prebivalca, znatno nad njenim stroškovno učinkovitim potencialom za zmanjšanje, zato je primerno povečati dostop Malte do te prilagodljivosti, ne da bi bil pri tem ogrožen cilj Unije glede zmanjšanja emisij do leta 2030. **Države članice, ki so upravičene do te prilagodljivosti, vendar je v okviru Uredbe (EU) 2018/842 niso izkoristile za leto 2019, bi morale imeti možnost, da to odločitev spremenijo, da bi upoštevale nove nacionalne cilje glede zmanjšanja. Tem državam članicam bi moralo biti dovoljeno tudi, da sporočene odstotke spremenijo pogosteje.**

Sprememba 19
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (16a) **Da bi države članice spoštovale minimalne prispevke za obdobje 2021–2030 v skladu z Uredbo (EU) 2018/842, kot je bila spremenjena, in bi jih k temu spodbujali, bi bilo treba popravne ukrepe okrepiti in tesneje povezati s celovitimi nacionalnimi energetske in podnebni načrti na podlagi Uredbe (EU) 2018/1999. Če država članica v dveh zaporednih letih preseže dodeljene letne emisijske pravice, bi morala revidirati svoj celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt, ki ji je bil predložen v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999, hkrati pa javnosti omogočiti sodelovanje v tem postopku.**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 20
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(16b) *Unija in njene države članice so pogodbenice Konvencije Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah (v nadaljnjem besedilu, Aarhuška konvencija)^(1a). Javni nadzor in dostop do pravnega varstva sta ključni demokratični vrednoti Unije in orodji za zaščito pravne države. Komisija je v sporočilu z dne 14. oktobra 2020 o izboljšanju dostopa do pravnega varstva v okoljskih zadevah v EU in njenih državah članicah priznala, da v vseh državah članicah nimajo dostopa do pravnega varstva, ter pozvala Svet in Evropski parlament, naj v sektorsko zakonodajo vključita izrecne določbe o dostopu do pravnega varstva. Zato je primerno uvesti določbo o dostopu javnosti do pravnega varstva za ukrepe, s katerimi se izvaja Uredba (EU) 2018/842, kakor je bila spremenjena.*

^(1a) UL L 124, 17.5.2005, str. 4.

Sprememba 21
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(16c) *Za doseganje ciljev iz Uredbe (EU) 2018/842, kot je bila spremenjena, in druge zakonodaje Unije, zlasti tistih iz Uredbe (EU) 2021/1119, bi morale Unija in njene države članice pri izvajanju politik upoštevati najnovjša znanstvena dognanja. Zato bi bilo treba po potrebi povsod v Uredbi (EU) 2018/842, kot je bila spremenjena, upoštevati mnenje Evropskega znanstvenega svetovalnega odbora o podnebnih spremembah, ustanovljenega s členom 3 Uredbe (EU) 2021/1119.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 22
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (18) Z določitvijo ambicioznejših ciljev v skladu z Uredbo (EU) 2018/841 se bo zmanjšala zmogljivost držav članic za ustvarjanje neto odvzemov, ki se lahko uporabijo za doseganje skladnosti v skladu z Uredbo (EU) 2018/842. Poleg tega bo razdelitev uporabe prilagodljivosti LULUCF na dve ločeni časovni obdobji dodatno omejila razpoložljivost neto odvzemov za namene skladnosti z Uredbo (EU) 2018/842. Zato se lahko nekatere države članice pri doseganju ciljev iz Uredbe (EU) 2018/842 spopadajo z izzivi, medtem ko lahko nekatere iste ali druge države članice ustvarijo neto odvzeme, ki jih ni mogoče uporabiti za skladnost z Uredbo (EU) 2018/842. Dokler so izpolnjeni cilji Unije iz člena 3 Uredbe (EU) 2021/1119, zlasti v zvezi z zgornjo mejo prispevka neto odvzemov, je primerno vzpostaviti nov prostovoljni mehanizem v obliki dodatne rezerve, ki bo državam članicam pomagal pri izpolnjevanju njihovih obveznosti.

Sprememba

črtano

Sprememba 23
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (18a) Glede na dolgoročno razsežnost učinkovitega varstva podnebja, določenega v Uredbi (EU) 2021/1119, in zavezanost Unije ciljem Pariškega sporazuma bi lahko politike načrtovali natančneje, če bi bile dolgoročne usmeritve glede zmanjšanja posameznih držav članic po letu 2030 jasno razvidne. Zato je primerno vključiti postopek, v katerem se za vsako državo članico določijo nacionalni načini za zmanjšanje podnebne nevtralnosti najpozneje do leta 2050.

Sprememba

sreda 8. junija 2022

Sprememba 24**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka - 1 (novo)**

Uredba (EU) 2018/842

Naslov

Veljavno besedilo

Sprememba

(-1) naslov se nadomesti z naslednjim:

Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013

„Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od **leta 2021 do leta 2030 in po njem** kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013.“

Sprememba 25**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1**

Uredba (EU) 2018/842

Člen 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(1) V členu 1 se „30 %“ nadomesti s „40 %“;**(1) člen 1 se nadomesti z naslednjim:**

„Uredba določa obveznosti držav članic v zvezi z njihovimi minimalnimi prispevki za obdobje od leta 2021 do leta 2030 k uresničevanju cilja Unije, da v sektorjih, zajetih v členu 2 te uredbe, v letu 2030 zmanjša svoje emisije toplogrednih plinov za najmanj 40 % pod ravno iz leta 2005. Prispeva k dolgoročnemu cilju podnebne nevtralnosti v Uniji najpozneje do leta 2050, da bi potem dosegali negativne emisije. S tem prispeva k doseganju ciljev Uredbe (EU) 2021/1119 in Pariškega sporazuma. Ta uredba prav tako določa pravila za določitev dodeljenih letnih emisij in oceno napredka držav članic pri zagotavljanju minimalnih prispevkov in omogoča določitev ciljev Unije za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov po letu 2030 v sektorjih, zajetih v členu 2 te uredbe.“

sreda 8. junija 2022

Sprememba 26**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2 a (novo)**

Uredba (EU) 2018/842

Člen 2 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(2a) v členu 2 se vstavi naslednji odstavek:

„1a. Za namene te uredbe se sme šteti, da imajo ničelne emisije samo pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, ki ustrezajo trajnostnim merilom in merilom za prihranek emisij toplogrednih plinov, določenim v Direktivi (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a). Če je delež pogonskih biogoriv in delež drugih tekočih biogoriv ter biomasnih goriv, porabljenih v prometu, kadar so proizvedena iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, večji od največjega deleža, določenega v členu 26 Direktive (EU) 2018/2001, se za namene te uredbe ne šteje, da so emisije teh goriv in tekočin ničelne. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu po potrebi do januarja 2024 predloži zakonodajni predlog za spremembo pravil v zvezi z zahtevami glede določanja emisij toplogrednih in obveznosti poročanja iz Uredbe (EU) 2018/1999 v skladu s tem členom.“

^(1a) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

Spremembe 27, 57cp in 75**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (EU) 2018/842

Člen 4 – odstavka 2 in 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3) v členu 4 se odstavek 2 in 3 nadomestita z naslednjim:

(3) v členu 4 se odstavek 2 in 3 nadomestita z naslednjim:

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

„2. Ob upoštevanju prilagodljivosti iz členov 5, 6 in 7 te uredbe, prilagoditve na podlagi člena 10(2) te uredbe ter morebitnega zmanjšanja zaradi uporabe člena 7 Odločbe št. 406/2009/ES vsaka država članica zagotovi, da njene emisije toplogrednih plinov:

(a) v letih 2021 in 2022 ne presežejo omejitve, določene z linearno trajektorijo, ki se začne pri povprečju njenih emisij toplogrednih plinov v letih 2016, 2017 in 2018, določenih v skladu z odstavkom 3 tega člena, konča pa leta 2030 pri omejitvi, ki je za navedeno državo članico določena v Prilogi I, stolpec 1, k tej uredbi. Linearna trajektorija države članice se začne bodisi pri petih dvanajstinah razdalje v obdobju od 2019 do 2020 bodisi v letu 2020, odvisno od tega, kateri datum pomeni nižjo dodelitev za zadevno državo članico;

(b) v letih 2023, **2024 in 2025**, ne presežejo omejitve, določene z linearno trajektorijo, **ki se začne leta 2022 pri dodeljenih letnih emisijah za zadevno državo članico**, določenih v skladu z odstavkom 3 tega člena za navedeno leto, konča pa leta 2030 pri omejitvi, ki je za navedeno državo članico določena v Prilogi I, stolpec 2, k tej uredbi;

(c) **v letih 2026 do 2030 ne presežejo omejitve, določene z linearno trajektorijo, ki se začne leta 2024 pri povprečju njenih emisij toplogrednih plinov v letih 2021, 2022 in 2023, kot jih je predložila država članica v skladu s členom 26 Uredbe (EU) 2018/1999, konča pa leta 2030 pri omejitvi, ki je za navedeno državo članico določena v Prilogi I, stolpec 2, k tej uredbi.**

3. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih določi dodeljene letne emisije za vsako državo članico za leta v obdobju od 2021 do 2030, izražene v tonah ekvivalenta CO₂, v skladu z linearno trajektorijo, določeno v odstavku 2.

„2. Ob upoštevanju prilagodljivosti iz členov 5, 6 in 7 te uredbe, prilagoditve na podlagi člena 10(2) te uredbe ter morebitnega zmanjšanja zaradi uporabe člena 7 Odločbe št. 406/2009/ES vsaka država članica zagotovi, da njene emisije toplogrednih plinov:

(a) v letih 2021 in 2022 ne presežejo omejitve, določene z linearno trajektorijo, ki se začne pri povprečju njenih emisij toplogrednih plinov v letih 2016, 2017 in 2018, določenih v skladu z odstavkom 3 tega člena, konča pa leta 2030 pri omejitvi, ki je za navedeno državo članico določena v Prilogi I, stolpec 1, k tej uredbi. Linearna trajektorija države članice se začne bodisi pri petih dvanajstinah razdalje v obdobju od 2019 do 2020 bodisi v letu 2020, odvisno od tega, kateri datum pomeni nižjo dodelitev za zadevno državo članico;

(b) v letih od 2023 **do 2030** ne presežejo omejitve, določene z linearno trajektorijo **povprečja njenih emisij toplogrednih plinov v letih 2016, 2017 in 2018**, določenih v skladu z odstavkom 3 tega člena za navedeno leto, konča pa leta 2030 pri omejitvi, ki je za navedeno državo članico določena v Prilogi I, stolpec 2, k tej uredbi; **Linearna trajektorija države članice se začne bodisi pri petih dvanajstinah razdalje v obdobju od 2019 do 2020 bodisi v letu 2020, odvisno od tega, kateri datum pomeni nižjo dodelitev za zadevno državo članico;**

3. Komisija sprejme izvedbene akte, v katerih **po temeljitem posvetovanju z državami članicami**, določi dodeljene letne emisije za vsako državo članico za leta v obdobju od 2021 do 2030, izražene v tonah ekvivalenta CO₂, v skladu z linearno trajektorijo, določeno v odstavku 2.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Za leta 2021 in 2022 določi dodeljene letne emisije na podlagi celovitega pregleda najnovejših podatkov iz nacionalnih evidenc za leto 2005 in leta 2016 do 2018, ki jih države članice predložijo v skladu s členom 7 Uredbe (EU) št. 525/2013, in navede vrednost emisij toplogrednih plinov za leto 2005 za vsako državo članico, ki se uporablja za določitev teh dodeljenih letnih emisij.

Za leta 2023, **2024 in 2025** določi dodeljene letne emisije na podlagi vrednosti emisij toplogrednih plinov za leto 2005 za vsako državo članico, navedene v skladu z drugim pododstavkom, in pregledanih vrednosti podatkov iz nacionalnih evidenc za leta 2016, 2017 in 2018 iz drugega pododstavka.

Za leta 2026 do 2030 določi dodeljene letne emisije na podlagi vrednosti emisij toplogrednih plinov za leto 2005 za vsako državo članico, navedene v skladu z drugim pododstavkom, in celovitega pregleda najnovejših podatkov iz nacionalnih evidenc za leta 2021, 2022 in 2023, ki jih predložijo države članice v skladu s členom 26 Uredbe (EU) 2018/1999.“;

Sprememba

Za leta 2021 in 2022 določi dodeljene letne emisije na podlagi celovitega pregleda najnovejših podatkov iz nacionalnih evidenc za leto 2005 in leta 2016 do 2018, ki jih države članice predložijo v skladu s členom 7 Uredbe (EU) št. 525/2013, in navede vrednost emisij toplogrednih plinov za leto 2005 za vsako državo članico, ki se uporablja za določitev teh dodeljenih letnih emisij.

Za leta **od 2023 do 2030** določi dodeljene letne emisije na podlagi vrednosti emisij toplogrednih plinov za leto 2005 za vsako državo članico, navedene v skladu z drugim pododstavkom, in pregledanih vrednosti podatkov iz nacionalnih evidenc za leta 2016, 2017 in 2018 iz drugega pododstavka.“

Sprememba 28

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 a (novo)

Uredba (EU) 2018/842

Člen 4 – odstavek 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3a) v členu 4 se doda naslednji odstavek:

„5a. Ukrepi za omejitev emisij toplogrednih plinov iz odstavkov 1, 2 in 3 se izvajajo v skladu s pravičnim in poštenim prehodom za vse. Komisija sprejme skupne smernice, v katerih opredeli metode za podporo državam članicam pri izvajanju pravičnega in poštenega prehoda za vse.“

sreda 8. junija 2022

Sprememba 29**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 b (novo)**

Uredba (EU) 2018/842

Člen 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3b) vstavi se naslednji člen:**„Člen 4a****Minimalni prispevek k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov,
ki niso emisije CO₂, za leto 2030**

1. Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu po potrebi do julija 2023 predloži zakonodajni predlog, ki določa enega ali več vseevropskih ciljev za zmanjšanje emisij, ki niso emisije CO₂, iz člena 2(1) te uredbe do leta 2030. Cilj ali cilji so usklajeni z ocenjenim zmanjšanjem emisij, potrebnim za izpolnitev cilja iz člena 1 te uredbe in cilja iz člena 2 Uredbe (EU) 2021/1119, ter se predlagajo po tesnem posvetovanju z znanstvenim svetovalnim odborom za podnebne spremembe.

2. Komisija do 31. julija 2023 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem oceni, katero zmanjšanje emisij, ki niso emisije CO₂, se v Uniji načrtuje in izvaja v skladu z ustrezno zakonodajo in politikami Unije ter nacionalnimi zakonodajami in politikami, vključno s celovitimi nacionalnimi energetske in podnebnimi načrti iz Uredbe (EU) 2018/1999 in strateškimi načrti skupne kmetijske politike iz Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a). Ko Komisija predloži zakonodajni predlog v skladu z odstavkom 1 in oceni, da se z zmanjšanjem emisij, ki niso emisije CO₂, ne bodo dosegli cilja ali cilji iz tega odstavka, pripravi priporočila za dodatne blažilne ukrepe, države članice pa ustrezno ukrepajo.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Če Komisija v poročilu iz odstavka 2 tega člena ali v svoji letni oceni v skladu s členom 26 Uredbe (EU) 2018/1999 ugotovi, da v Uniji ni zadostnega napredka pri doseganju minimalnega prispevka k emisijam, ki niso emisije CO₂, iz člena 1 te uredbe, Evropskemu parlamentu in Svetu po potrebi predloži zakonodajne predloge, ki lahko v ta namen vključujejo sektorske cilje ali sektorske ukrepe ali oboje.“

(^{1a}) Uredba (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013 (UL L 435, 6.12.2021, str. 1).

Sprememba 30

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 c (novo)

Uredba (EU) 2018/842

Člen 5 – odstavek 1 in 2

Veljavno besedilo

Sprememba

(3c) v členu 5 se odstavek 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

1. Kar zadeva leta v obdobju 2021–2025, si lahko država članica do 10 % svojih dodeljenih letnih emisij sposodi za naslednje leto.

2. Kar zadeva leta v obdobju 2026–2029, si lahko država članica do 5 % svojih dodeljenih letnih emisij sposodi za naslednje leto.

„1. Kar zadeva leta v obdobju 2021–2029, si lahko država članica do 5 % svojih dodeljenih letnih emisij sposodi za naslednje leto.“

sreda 8. junija 2022

Sprememba 31**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 d (novo)**

Uredba (EU) 2018/842

Člen 5 – odstavek 3 – točka a

Veljavno besedilo

Sprememba

(3d) v členu 5(3) se točka (a) nadomesti z naslednjim:

(a) za leto 2021 ta presežek svojih dodeljenih letnih emisij shrani za naslednja leta do leta **2030; in**

„(a) za leto 2021 presežek dodeljenih letnih emisij v višini **do 5 % dodeljenih letnih emisij** za to leto shrani za naslednja leta do leta **2025; ter**“

Sprememba 32**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 e (novo)**

Uredba (EU) 2018/842

Člen 5 – odstavek 3 – točka b

Veljavno besedilo

Sprememba

(3e) v členu 5(3) se točka (b) nadomesti z naslednjim:

(b) za obdobje od 2022 do **2029** presežek dodeljenih letnih emisij v višini do **30 %** svojih dodeljenih letnih emisij do tega leta shrani za naslednja leta do leta **2030**.

„(b) za obdobje od 2022 do **2024** presežek dodeljenih letnih emisij v višini do **10 %** svojih dodeljenih letnih emisij do tega leta shrani za naslednja leta do leta **2025**.“

Sprememba 33**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 f (novo)**

Uredba (EU) 2018/842

Člen 5 – odstavek 3 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3f) v členu 5(3) se doda naslednja točka:

„(ba) za obdobje od 2026 do 2029 presežek dodeljenih letnih emisij v višini do 10 % svojih dodeljenih letnih emisij do tega leta shrani za naslednja leta do leta 2030.“

sreda 8. junija 2022

Sprememba 34**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 g (novo)**

Uredba (EU) 2018/842

Člen 5 – odstavek 4

Veljavno besedilo

Sprememba

(3g) v členu 5 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

4. Država članica lahko na druge države članice prenese do 5 % svojih dodeljenih letnih emisij za dano leto v obdobju 2021–2025 **in do 10 % v obdobju 2026–2030**. Država članica prejemnica lahko to količino uporabi za doseganje skladnosti iz člena 9 za dano leto ali za naslednja leta do leta **2030**.

„4. Država članica lahko na druge države članice prenese do 5 % svojih dodeljenih letnih emisij za dano leto v obdobju 2021–2025. Država članica prejemnica lahko to količino uporabi za doseganje skladnosti iz člena 9 za dano leto ali za naslednja leta do leta **2025**.

Država članica lahko na druge države članice prenese do 5 % svojih dodeljenih letnih emisij za dano leto v obdobju 2026–2030. Država članica prejemnica lahko to količino uporabi za doseganje skladnosti iz člena 9 za dano leto ali za naslednja leta do leta 2030.

Države članice obvestijo Komisijo o vsakem ukrepu, sprejetem na podlagi tega odstavka, vključno s ceno prenosa na tona ekvivalenta CO₂.“

Sprememba 35**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 h (novo)**

Uredba (EU) 2018/842

Člen 5 – odstavek 6

Veljavno besedilo

Sprememba

(3h) v členu 5 se odstavek 6 nadomesti z naslednjim:

Države članice **lahko** uporabijo prihodke, ki so jih pridobile s prenosi dodeljenih letnih emisij v skladu z odstavkoma 4 in 5, za boj proti podnebnim spremembam v Uniji ali v tretjih državah. Države članice obvestijo Komisijo o vsakem ukrepu, sprejetem na podlagi tega odstavka.

„Države članice uporabijo prihodke, ki so jih pridobile s prenosi dodeljenih letnih emisij v skladu z odstavkoma 4 in 5, za boj proti podnebnim spremembam v Uniji ali v tretjih državah. Države članice Komisijo obvestijo o vsakem ukrepu, sprejetem na podlagi tega odstavka, **in te informacije objavijo v lahko dostopni obliki. Država članica, ki dodeljene letne emisije prenese na drugo državo članico, objavi evidenco prenosa in znesek, ki ga je prejela za prenesene dodelitve.**“

sreda 8. junija 2022

Sprememba 36**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 i (novo)**

Uredba (EU) 2018/842

Člen 6 – odstavek 3 – pododstavek 2

Veljavno besedilo

Sprememba

(3i) v členu 6(3) se pododstavek 2 nadomesti z naslednjim:

Države članice iz Priloge II se lahko odločijo za zmanjšanje predhodno sporočenih deležev dvakrat v tem obdobju, in sicer enkrat v letu 2024 in enkrat v letu 2027. V tem primeru zadevna država članica o svoji odločitvi obvesti Komisijo do 31. decembra 2024 oziroma do 31. decembra 2027.

„Države članice iz Priloge II se lahko odločijo **za spremembo svoje sporočene odločitve do leta 2023 in** zmanjšanje predhodno sporočenih deležev dvakrat v tem obdobju, in sicer enkrat v letu 2024 in enkrat v letu 2027. V tem primeru zadevna država članica o svoji odločitvi Komisijo obvesti do 31. decembra **2023, do 31. decembra** 2024 oziroma do 31. decembra 2027.“

Sprememba 37**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 5 a (novo)**

Uredba (EU) 2018/842

Člen 8

Veljavno besedilo

Sprememba

(5a) člen 8 se nadomesti z naslednjim:

Člen 8

Člen 8

Popravni ukrep

Popravni ukrep

1. Če Komisija na podlagi letne ocene v skladu s členom 21 Uredbe (EU) št. 525/2013 in ob upoštevanju predvidene uporabe prilagodljivosti iz členov 5, 6 in 7 te uredbe ugotovi, da država članica ne dosega zadostnega napredka pri izpolnjevanju obveznosti iz člena 4 te uredbe, ta država članica Komisiji v treh mesecih predloži načrt popravnih ukrepov, ki vključuje:

„1. Če Komisija na podlagi letne ocene v skladu s členom 29 Uredbe (EU) 2018/1999 in ob upoštevanju predvidene uporabe prilagodljivosti iz členov 5, 6 in 7 te uredbe ugotovi, da država članica ne dosega zadostnega napredka pri izpolnjevanju obveznosti iz člena 4 te uredbe, ta država članica Komisiji v treh mesecih predloži načrt popravnih ukrepov, ki vključuje:

(-a) podrobno navedbo razlogov, zakaj država članica ni dosegla zadostnega napredka pri izpolnjevanju svojih obveznosti iz člena 4 te uredbe;

sreda 8. junija 2022

Veljavno besedilo

Sprememba

- (a) dodatne ukrepe, ki jih bo država članica izvedla, da bi z nacionalnimi politikami in ukrepi ter izvajanjem ukrepov Unije izpolnila posebne obveznosti iz člena 4 te uredbe;
- (b) natančen časovni načrt za izvajanje takih ukrepov, ki omogoča ocenjevanje letnega napredka pri izvajanju.
- (-ab) skupni znesek finančnih sredstev Unije, ki jih je država članica prejela za odhodke in naložbe, povezane s podnebjem in zelenim prehodom, kako je uporaba teh sredstev prispevala k izpolnjevanju obveznosti iz člena 4 te uredbe in kako jih namerava uporabiti za izpolnjevanje obveznosti;
- (a) dodatne ukrepe, ki jih bo država članica izvedla, da bi z nacionalnimi politikami in ukrepi ter izvajanjem ukrepov Unije izpolnila posebne obveznosti iz člena 4 te uredbe;
- (b) natančen časovni načrt za izvajanje takih ukrepov, ki omogoča ocenjevanje letnega napredka pri izvajanju; **če je država članica ustanovila nacionalni svetovadni organ za podnebje, se z njim posvetuje, da bi opredelila potrebne ukrepe;**
- (ba) izjavo o količini dodatnih zmanjšanj emisij, ki jih bodo države članice po ocenah dosegle s temi politikami, in metodo, uporabljeno za oceno tega dodatnega zmanjšanja emisij;
- (bb) kako bo načrt korektivnih ukrepov okrepil celovit nacionalni energetske in podnebni načrt države članice, sprejet v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999.
- 1a. Če država članica v dveh ali več zaporednih letih preseže svoje dodeljene letne emisije, v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 pregleda svoj celovit nacionalni energetske in podnebni načrt ter svoje dolgoročne strategije. Država članica ta pregled zaključi v šestih mesecih. Komisija lahko izda priporočila, kako naj država članica pregleda in spremeni svoj celovit nacionalni energetske in podnebni načrt oziroma nacionalno dolgoročno strategijo. Država članica Komisiji prikladi revidirani načrt in izjavo, v kateri navede, kako bo s predlaganimi spremembami odpravljena neskladnost z dodeljenimi letnimi emisijami, in po potrebi, kako se je država odzvala na priporočila Komisije. Če nacionalni energetske in podnebni načrt ali dolgoročna strategija ne vsebuje bistvenih sprememb, država članica objavi obrazložitev, v kateri navede svoje razloge.

sreda 8. junija 2022

Veljavno besedilo

2. Evropska agencija za okolje v skladu s svojim letnim delovnim programom pomaga Komisiji pri ocenjevanju **tovrstnih** načrtov popravnihi ukrepov.

3. Komisija **lahko** v štirih mesecih po prejemu načrtov popravnihi ukrepov, predloženih v skladu z odstavkom 1, izda mnenje glede njihove ustreznosti. Zadevna država članica kar najbolj upošteva mnenje Komisije in **lahko** svoj načrt popravnihi ukrepov **ustrezno** spremeni.

Sprememba

2. Evropska agencija za okolje v skladu s svojim letnim delovnim programom in **Evropski znanstveni svetovalni odbor za podnebne spremembe, ustanovljen s členom 3 Uredbe (EU) 2021/1119**, pomagata Komisiji pri ocenjevanju vseh načrtov popravnihi ukrepov.

3. Komisija v štirih mesecih po prejemu načrtov popravnihi ukrepov, predloženih v skladu z odstavkom 1, izda mnenje glede njihove ustreznosti. Upoštevna država članica kar najbolj upošteva mnenje Komisije in svoj načrt popravnihi ukrepov spremeni. **Če upoštevna država članica priporočila ali znatnega dela priporočila ne upošteva, to obrazloži Komisiji.**

3a. Načrti popravnihi ukrepov in mnenja Komisije ter odgovori in obrazložitve, ki jih pošljejo države članice, iz odstavkov 1, 1a in 3 so dostopni javnosti.

3b. Pri posodabljanju celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2018/1999 se države članice sklicujejo na svoje načrte popravnihi ukrepov v skladu z odstavkom 1 in odstavkom 1a in vsa mnenja, ki jih je Komisija izdala v skladu s tem členom.“

Sprememba 38

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 6

Uredba (EU) 2018/842

Člen 9 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Če emisije toplogrednih plinov države članice v obdobju od 2021 do 2025 iz člena 4 Uredbe (EU) 2018/841 presegajo njene odvzeme, kot je določeno v skladu s členom 12 navedene uredbe, centralni administrator od dodeljenih letnih emisij zadevne države članice odšteje količino, enako presežku emisij toplogrednih plinov v tonah ekvivalenta CO₂ za zadevna leta.

Sprememba

„2. Če emisije toplogrednih plinov države članice **bodisi** v obdobju 2021–2025 **bodisi v obdobju 2026 – 2030** iz člena 4 Uredbe (EU) 2018/841 presegajo njene odvzeme, kot je določeno v skladu s členom 12 navedene uredbe, centralni administrator od dodeljenih letnih emisij zadevne države članice odšteje količino, enako presežku emisij toplogrednih plinov v tonah ekvivalenta CO₂ za zadevna leta.“

sreda 8. junija 2022

Sprememba 39

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 7

Uredba (EU) 2018/842

Člen 11a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(7) *vstavi se naslednji člen:*

črtano

Člen 11a

Dodatna rezerva

1. Če je Unija do leta 2030 zmanjšala neto emisije toplogrednih plinov za vsaj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990 v skladu s členom 3 Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta (**), in ob upoštevanju zgornje meje prispevka neto odvzemov, se v registru Unije vzpostavi dodatna rezerva.

2. Države članice, ki se odločijo, da ne bodo prispevale ali izkoristile dodatne rezerve, o svoji odločitvi obvestijo Komisijo najpozneje šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe.

3. Dodatno rezervo sestavljajo neto odvzemi, ki so jih sodelujoče države članice ustvarile v obdobju od 2026 do 2030 in ki presegajo njihove cilje v skladu z Uredbo (EU) 2018/841, po odbitku:

(a) morebitnih prilagodljivosti, uporabljenih v skladu s členi 11 do 13b Uredbe (EU) 2018/841;

(b) količin, ki se upoštevajo za skladnost v skladu s členom 7 te uredbe.

4. Če se vzpostavi dodatna rezerva v skladu z odstavkom 1, jo lahko sodelujoča država članica izkoristi, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) emisije toplogrednih plinov države članice presegajo dodeljene letne emisije v obdobju od 2026 do 2030;

(b) država članica je izkoristila prilagodljivosti v skladu s členom 5(2) in (3);

(c) država članica je čim bolj učinkovito uporabila neto odvzeme v skladu s členom 7, tudi če ta količina ne doseže ravni iz Priloge III, in

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(d) država članica ni izvedla neto prenosov na druge države članice v skladu s členom 5.

5. Če država članica izpolnjuje pogoje iz odstavka 4, prejme dodatno količino iz dodatne rezerve, in sicer do višine njenega primanjkljaja, ta količina pa se uporabi za doseganje skladnosti iz člena 9.

Če končna kolektivna količina, ki naj bi jo prejele vse države članice, ki izpolnjujejo pogoje iz odstavka 4 tega člena, presega količino, dodeljeno dodatni rezervi iz odstavka 3 tega člena, se količina, ki naj bi jo prejela vsaka od teh držav članic, sorazmerno zmanjša.

(**) Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

Sprememba 40

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 a (novo)

Uredba (EU) 2018/842

Člen 15

Veljavno besedilo

Sprememba

(7a) člen 15 se nadomesti z naslednjim:

Člen 15

„Člen 15

Pregled

Pregled

1. Ta uredba se pregleduje, med drugim ob upoštevanju spreminjajočih se nacionalnih okoliščin, načina, kako vsi gospodarski sektorji prispevajo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, razvoja dogodkov na mednarodni ravni in prizadevanj za doseg dolgoročnih ciljev Pariškega sporazuma.

1. Ta uredba se pregleduje, med drugim ob upoštevanju spreminjajočih se nacionalnih okoliščin, načina, kako vsi gospodarski sektorji prispevajo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, razvoja dogodkov na mednarodni ravni in prizadevanj za doseg dolgoročnih ciljev Pariškega sporazuma in **Uredbe (EU) 2021/1119**.

sreda 8. junija 2022

Veljavno besedilo

2. Komisija v šestih mesecih po vsakem pregledu globalnega stanja, dogovorjenem v skladu s členom 14 Pariškega sporazuma, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te uredbe, tudi o ravnovesju med ponudbo dodeljenih letnih emisij in povpraševanjem po njih, ter o prispevku te uredbe k izpolnjevanju cilja **zmanjšanja celotnih emisij toplogrednih plinov Unije do leta 2030** in njenega prispevka k ciljem Pariškega sporazuma, zlasti kar zadeva potrebo po dodatnih politikah in ukrepih Unije, zaradi potrebnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov s strani Unije in držav članic, vključno z okvirom za obdobje po letu 2030, ter lahko po potrebi poda predloge.

Ta poročila upoštevajo strategije, pripravljene na podlagi člena 4 Uredbe (EU) št. 525/2013, s katerimi naj bi prispevali k oblikovanju dolgoročne strategije Unije.

Sprememba

2. Komisija v šestih mesecih po vsakem pregledu globalnega stanja, dogovorjenem v skladu s členom 14 Pariškega sporazuma, Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te uredbe, tudi o ravnovesju med ponudbo dodeljenih letnih emisij in povpraševanjem po njih, ter o prispevku te uredbe k izpolnjevanju cilja **Unije glede podnebne nevtralnosti in vmesnih podnebnih ciljev Unije v skladu s členoma 2 in 4 Uredbe (EU) 2021/1119** in njenega prispevka k ciljem Pariškega sporazuma, zlasti kar zadeva potrebo po dodatnih politikah in ukrepih Unije, zaradi potrebnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov s strani Unije in držav članic, vključno z okvirom za obdobje po letu 2030, ter lahko po potrebi poda predloge.

Ta poročila upoštevajo strategije, pripravljene na podlagi člena 15 Uredbe (EU) 2018/1999, s katerimi naj bi prispevali k oblikovanju dolgoročne strategije Unije.“

Sprememba 41

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 b (novo)

Uredba (EU) 2018/842

Člen 15 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(7b) vstavi se naslednji člen:

„Člen 15a

Uskladitev s ciljem Unije in držav članic glede podnebne nevtralnosti

1. Komisija s sprejetjem zakonodajnega akta o določitvi podnebnega cilja Unije za leto 2040 v skladu s členom 4(3) Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo, v katerem navede:

(a) ali so nacionalni cilji iz Priloge I te uredbe primerni za stroškovno učinkovito in pravično prispevanje k doseganju cilja podnebne nevtralnosti najpozneje do leta 2050, kot je določen v Uredbi (EU) 2021/1119;

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) potek zmanjšanja emisij toplogrednih plinov, ki so zajete v tej uredbi, za vsako državo članico, ki je skladen s ciljem podnebne nevtralnosti, ki ga mora vsaka država članica doseči najpozneje do leta 2050.

2. Komisija v šestih mesecih po objavi poročila iz odstavka 1 pripravi predloge za omejitev emisij toplogrednih plinov v sektorjih, ki jih zajema ta uredba. Ti predlogi omogočajo stroškovno učinkovito in pravično porazdelitev prizadevanj za zmanjšanje emisij po vsej Uniji na podlagi poteka zmanjšanja iz odstavka 1, točka (b).“

Sprememba 42

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 c (novo)

Uredba (EU) 2018/842

Člen 15 b (novo)

Veljavno besedilo

Sprememba

(7c) vstavi se naslednji člen:

„Člen 15b

Dostop do pravnega varstva

1. Države članice v skladu s svojim nacionalnim pravnim sistemom zagotovijo, da ima zadevna javnost, ki izpolnjuje pogoje iz odstavka 2, vključno s fizičnimi in pravnimi osebami, oziroma njihovimi združenji, organizacijami in skupinami dostop do sodnega varstva pred sodiščem ali drugim neodvisnim in nepristranskim organom, ustanovljenim z zakonom, zato da lahko izpodbijajo materialno ali postopkovno zakonitost odločb, dejanj in opustitev dejanj:

sreda 8. junija 2022

Veljavno besedilo

Sprememba

(a) ki niso v skladu s pravnimi obveznostmi iz členov od 4 do 8 te uredbe; ali

(b) za katere velja člen 10 Uredbe (EU) 2018/1999.

Za namene tega odstavka dejanje ali opustitev dejanja, ki ni v skladu s pravnimi obveznostmi iz členov 4 ali 8, vključuje dejanje ali opustitev dejanja v zvezi s politiko ali ukrepom, sprejetim za izvajanje teh obveznosti, kadar ta politika ali ukrep ne prispeva v zadostni meri k izvajanju.

2. Šteje se, da člani zadevne javnosti izpolnjujejo pogoje iz odstavka 1, če:

(a) imajo zadosten interes; ali

(b) uveljavljajo kršeno pravico, kadar upravno postopkovno pravo države članice to zahteva kot predpogoj.

Kaj predstavlja zadosten interes, določijo države članice skladno s ciljem omogočiti zadevni javnosti širok dostop do pravnega varstva, kar je v skladu z Aarhuško konvencijo. Zato se šteje, da za namene tega odstavka zadošča interes katere koli nevladne organizacije, ki se zavzema za varstvo okolja in izpolnjuje vse zahteve nacionalne zakonodaje.

3. Odstavka 1 in 2 ne izključujeta možnosti, da se pravno sredstvo najprej vloži pri upravnem organu, in ne vplivata na zahtevo, da se pred uporabo sodnih postopkov najprej izčrpajo upravni postopki, kadar je taka zahteva določena v nacionalnem pravu. Vsak tak postopek je pošten, nepristranski, pravočasen in ne nedopustno drag.

4. Države članice zagotovijo, da so javnosti dostopne praktične informacije o dostopu do upravnih in sodnih postopkov.“

sreda 8. junija 2022

Sprememba 43**Predlog uredbe**

Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 d (novo)

Uredba (EU) 2018/842

Člen 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

---

*Sprememba**(7d) vstavi se naslednji člen:***„Člen 16a*****Znanstveno svetovanje v zvezi s sektorji iz uredbe o porazdelitvi prizadevanj oziroma uredbe o podnebnih ukrepih za Evropo******Evropski znanstveni svetovalni odbor v skladu s svojim mandatom iz člena 3(2) Uredbe (EU) 2021/1119 se povabi, da na lastno pobudo zagotovi znanstveno mnenje in izda poročila o trajektoriji iz te uredbe, o letnih ravneh emisij in prilagodljivostih ter njihovi skladnosti s podnebnimi cilji, zlasti zato, da bi se vse to upoštevalo pri prihodnji reviziji te uredbe. Komisija njegove nasvete ustrezno upošteva ali pa javno obrazloži, zakaj jih ni upoštevala.“***

---

sreda 8. junija 2022

P9_TA(2022)0233

Raba zemljišč, sprememba rabe zemljišč in gozdarstvo (LULUCF) ***I

Spremembe (*) Evropskega parlamenta, sprejete 8. junija 2022, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2018/841 glede področja uporabe, poenostavitve pravil o skladnosti, določitve ciljev držav članic za leto 2030 in zaveze skupnemu doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2035 v sektorju rabe zemljišč, gozdarstva in kmetijstva ter Uredbe (EU) 2018/1999 glede izboljšanja spremljanja, poročanja, spremljanja napredka in pregleda (COM(2021)0554 – C9-0320/2021 – 2021/0201(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 493/24)

Sprememba 1**Osnutek zakonodajne resolucije****Sklicevanje 4 a (novo)**

Osnutek zakonodajne resolucije

Sprememba

– ob upoštevanju načel subsidiarnosti, sorazmernosti in solidarnosti;

Sprememba 2**Predlog uredbe****Naslov**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Predlog

Predlog

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

UREDBA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o spremembi Uredbe (EU) 2018/841 **glede področja uporabe**, poenostavitve pravil o skladnosti, določitve ciljev držav članic **za leto 2030 in zaveze o skupnem doseganju podnebne nevtralnosti do leta 2035** v sektorju rabe zemljišč, gozdarstva **in kmetijstva** ter Uredbe (EU) 2018/1999 glede izboljšanja spremljanja, poročanja, spremljanja napredka in pregleda

o spremembi Uredbe (EU) 2018/841 glede poenostavitve pravil **o poročanju in skladnosti** in določitve ciljev držav članic **od leta 2026 do leta 2030** v sektorju rabe zemljišč, **spremembe rabe zemljišč in gozdarstva** ter Uredbe (EU) 2018/1999 glede izboljšanja spremljanja, poročanja, spremljanja napredka in pregleda

(Besedilo velja za EGP)

(Besedilo velja za EGP)

(*) Sklici na „cp“ v naslovih sprejetih sprememb se razumejo kot ustrezni deli navedenih sprememb.

(1) Zadeva je bila v skladu s četrtnim pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A9-0161/2022).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 3
Predlog uredbe
Uvodna izjava 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (1) Pariški sporazum, sprejet decembra 2015 v skladu z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), je začel veljati novembra 2016 (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum)⁽³⁶⁾. Njegove pogodbenice so se dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile na precej pod 2 °C glede na predindustrijske ravni in da bodo nadaljevale prizadevanja, da dvig temperature ne bi presegel 1,5 °C glede na predindustrijske ravni.

⁽³⁶⁾ Pariški sporazum (UL L 282, 19.10.2016, str. 4).

Sprememba

- (1) Pariški sporazum, sprejet decembra 2015 v skladu z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), je začel veljati novembra 2016 (v nadaljnjem besedilu: Pariški sporazum)⁽³⁶⁾. Njegove pogodbenice so se dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile na precej pod 2 °C glede na predindustrijske ravni in da bodo nadaljevale prizadevanja, da dvig temperature ne bi presegel 1,5 °C glede na predindustrijske ravni. **Pogodbenice Pariškega sporazuma so s sprejetjem glasgowskega podnebnega dogovora pripoznale, da bi znatno zmanjšali tveganja in vpliv podnebnih sprememb, če bi zvišanje globalne povprečne temperature omejili na 1,5 °C glede na predindustrijske ravni, ter se zavezale, da bodo do konca leta 2022 povečale svoje cilje do leta 2030, da bi zapolnile vrzel med zavezami, cilji in dejanskim stanjem, v skladu z ugotovitvami Medvladnega panela za podnebne spremembe (IPCC). Glede na različne nacionalne posebnosti, bi bilo treba to storiti na pravičen način in ob upoštevanju načela skupnih, vendar različnih odgovornosti in individualnih**

zmožnosti. Revizija uredbe o rabi zemljišč, spremembi rabe zemljišč in gozdarstvu (LULUCF) je edinstvena priložnost za prispevek k pospešitvi podnebnih ukrepov Unije pred 27. zasedanjem Konference podpisnic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC COP 27) v Egiptu.

⁽³⁶⁾ Pariški sporazum (UL L 282, 19.10.2016, str. 4).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1a) *Ukrepi in politike Unije doslej niso zadostovali za zaustavitev izgubljanja biotske raznovrstnosti in doseganje ciljev glede biotske raznovrstnosti iz Aičija do leta 2020. Evropska agencija za okolje v svojem poročilu „The European environment – state and outlook 2020: knowledge for transition to a sustainable Europe“ (Evropsko okolje – stanje in napovedi za leto 2020: znanje za prehod v trajnostno Evropo) ugotavlja, da Evropa še naprej zaskrbljujoče hitro izgublja biotsko raznovrstnost in številni sprejeti politični cilji ne bodo doseženi. Ocene vrst in habitatov, zaščiteneh na podlagi direktive o habitatih, kažejo, da je njihovo stanje ohranjenosti pretežno neugodno, in sicer znaša 60 % za vrste in 77 % za habitate ^(1 bis). Poročilo Skupnega raziskovalnega središča iz leta 2021 kaže, da je v Evropi ohranjenih le 4,9 milijona hektarjev prvotnih gozdov in pragozdov, ki so bistveni za ohranjanje biotske raznovrstnosti in blažitev podnebnih sprememb, kar predstavlja le 3 % skupnih gozdnih površin Unije in 1,2 % kopenske mase Unije ^(1b).*

^(1 bis) Evropska agencija za okolje: *The European environment – state and outlook 2020 (Evropsko okolje – stanje in napovedi za leto 2020)*, str. 74.

^(1b) Barredo, J., Brailescu, C., Teller, A., Sabatini, F.M., Mauri, A. in Janouskova, K., *Mapping and assessment of primary and old-growth forests in Europe (Kartiranje in ocenjevanje prvotnih gozdov in pragozdov v Evropi)*, EUR 30661 EN, Urad za publikacije Evropske unije, Luxembourg, 2021.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 5
Predlog uredbe
Uvodna izjava 1 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1b) Čeprav se gozdne površine povečujejo, se zmogljivost gozdov Unije za odstranjevanje ogljika od leta 2015 znatno zmanjšuje, ta trend pa naj bi se nadaljeval. Do leta 2015 je sektor zemljišč v Uniji uspel odstraniti približno 7 % skupnih emisij EU (okoli 300 milijonov ton ekvivalenta CO₂)^(1a). Po podatkih Evropske agencije za okolje (EEA)^(1b) bo na isti površini do leta 2030 odstranjenih 40 % manj ekvivalenta CO₂ (padeč na 185 milijonov ton leta 2030)^(1c). To zmanjšanje shranjevanja ogljika je deloma posledica povečanja sečnje. Poleg tega bi lahko podnebne spremembe v obdobju 2021–2030 zaradi motenj zmanjšale potencial evropskih gozdov za shranjevanje ogljika za 180 milijonov ton CO₂ letno in tako zmanjšale pričakovani neto gozdni ponor za več kot 50 %^(1d).

^(1a) Poročilo Evropske agencije za okolje št. 6/2019.

^(1b) EEA, Total greenhouse gas emission trends and projections in Europe (Skupni trendi in projekcije emisij toplogrednih plinov v Evropi) (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/greenhouse-gas-emission-trends-6/assessment-3>).

^(1c) EEA, Total greenhouse gas emission trends and projections in Europe (Skupni trendi in projekcije emisij toplogrednih plinov v Evropi) (<https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/greenhouse-gas-emission-trends-6/assessment-3>).

^(1d) Seidl, R.; Schelhaas, M.-J.; Rammer, W.; Verkerk, P. J. (2014): Increasing forest disturbances in Europe and their impact on carbon storage. (Vse večje motnje v gozdovih v Evropi in njihov vpliv na shranjevanje ogljika). V: Nature Climate Change 4 (9), str. 806–810.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 1 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1c) *Komisija je v svojem sporočilu o evropskem zelenem dogovoru z dne 11. decembra 2019 določila novo strategijo, ki je prvi korak k temu, da bi se Unija najpozneje do leta 2050 preobrazila v gospodarstvo, ki bo okoljsko trajnostno, ogljično nevtralno, brez strupov in popolnoma krožno ter bo upoštevalo omejitve planeta. Cilj evropskega zelenega dogovora je tudi okrepiti svetovna prizadevanja za izvajanje pristopa „eno zdravje“, ki priznava neločljivo povezavo med zdravjem ljudi, zdravjem živali ter zdravim in odpornim okoljem, ter prispevati k uresničitvi ciljev Pariškega sporazuma in konvencije o biološki raznovrstnosti ter ciljev trajnostnega razvoja OZN.*

Sprememba 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 1 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (1d) *Posebno poročilo Medvladnega panela za podnebne spremembe o oceanih in kriosferi v spreminjajočem se podnebju vsebuje ugotovitev, da imajo oceani ključno vlogo pri absorpciji in prerazdeljevanju naravnega in antropogenega ogljikovega dioksida (CO₂) in toplote ter pri podpiranju ekosistemov;*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (2) **Spopadanje** s podnebnimi in okoljskimi izzivi ter doseganje ciljev Pariškega sporazuma sta jedro sporočila o „evropskem zelenem dogovoru“, ki ga je Komisija sprejela 11. decembra 2019⁽²⁸⁾. Nujnost in vrednost evropskega zelenega dogovora sta se le še povečali zaradi zelo hudih posledic pandemije COVID-19 za zdravje in gospodarsko blaginjo državljanov Unije.

⁽²⁸⁾ COM(2019)0640.

Sprememba

- (2) **Celostni pristop k spopadanju** s podnebnimi in okoljskimi izzivi ter doseganje ciljev Pariškega sporazuma **na pravičen in vključujoč način, pri čemer nihče ne bo zapostavljen**, sta jedro sporočila o „evropskem zelenem dogovoru“, ki ga je Komisija sprejela 11. decembra 2019⁽²⁸⁾. **Zato je treba zagotoviti, da se pri ukrepih za doseganje ciljev te uredbe upoštevajo načelo, da se ne škoduje bistveno, in minimalni zaščitni ukrepi v smislu člena 17 in 18 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta^(28a), obenem pa se upoštevajo tudi načela iz evropskega stebra socialnih pravic.** Nujnost in vrednost evropskega zelenega dogovora **ter potreba, da se ta dogovor izvaja trajnostno**, sta se le še povečali zaradi zelo hudih posledic pandemije COVID-19 za zdravje, **socialno kohezijo** in gospodarsko blaginjo državljanov Unije.

⁽²⁸⁾ COM(2019)0640.

^(28a) Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 9
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2a) *Sporočilo Komisije z dne 20. maja 2020 o Strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030: Vračanje narave v naša življenja povečuje ambicije Unije glede varstva in obnove biotske raznovrstnosti ter dobro delujočih ekosistemov. Znanstveni dokazi, poročila in priporočila o zoonozah in pandemijah, vključno s poročilom z delavnice IPBES o izgubi biotske raznovrstnosti in pandemijah ter poročilom Programa Združenih narodov za okolje z dne 6. julija 2020 z naslovom Preventing the next pandemic – Zoonotic diseases and how to break the chain of transmission (Preprečevanje naslednje pandemije – zoonoze in kako prekiniti verigo prenosa), so pokazali, kako pomembno je pri oblikovanju politik zaustaviti izginjanje biotske raznovrstnosti in celovito uporabljati načelo „eno zdravje“, pri čemer se upošteva, da so zdravje ljudi, živali in okolje medsebojno povezani ter da so v vsej družbi nujno potrebne korenite spremembe.*

Sprememba 10
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2b) *Cilj 8. okoljskega akcijskega programa Unije je na pravičen in vključujoč način pospešiti prehod na podnebno nevtralno, trajnostno, z viri gospodarno, krožno in odporno gospodarstvo brez strupov, ki bo temeljilo na energiji iz obnovljivih virov, ter varovati, obnoviti in izboljšati kakovost okolja, pa tudi zaustaviti in zaobrtniti izgubljanje biotske raznovrstnosti. Zdravo okolje je temelj dobrega počutja vseh ljudi, biotska raznovrstnost je tako ohranjena, ekosistemi uspevajo, narava pa je zaščitena in obnovljena, s tem pa se bo povečala tudi odpornost proti podnebnim spremembam, naravnim nesrečam, povezanim z vremenom in podnebjem, ter proti drugim okoljskim tveganjem.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 11
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (2c) *V programu Združenih narodov za okolje in svetovnem forumu OECD za okolje je bilo poudarjeno, da okoljske spremembe ne vplivajo enako na oba spola. Vloge, razdeljene glede na spol, tudi povzročajo drugačne vrste ranljivosti žensk in moških za posledice podnebnih sprememb, podnebne spremembe pa zaostrejejo neenakosti med spoloma. V 8. okoljskem akcijskem programu je vključevanje načela enakosti spolov v vse podnebne in okoljske politike – vključno z vključevanjem vidika spola v vse faze procesa oblikovanja politik – določeno kot bistven pogoj za doseganje prednostnih ciljev programa, za to pa so potrebna prizadevanja Komisije, držav članic, regionalnih in lokalnih oblasti ter deležnikov, kot je ustrezno.*

Sprememba 12
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3) Unija se je v posodobljeni nacionalno določeni obveznosti zmanjšanja, ki jo je 17. decembra **2020** predložila sekretariatu UNFCCC, zavezala, da bo do leta 2030 neto emisije toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu Unije zmanjšala za vsaj 55 % pod ravnmi iz leta 1990 ⁽²⁹⁾.

⁽²⁹⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

- (3) Unija se je v posodobljeni nacionalno določeni obveznosti zmanjšanja, ki jo je 17. decembra **2020** ⁽²⁹⁾ predložila sekretariatu UNFCCC, zavezala, da bo do leta 2030 neto emisije toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu Unije zmanjšala za vsaj 55 % pod ravnmi iz leta 1990²⁹, **Evropski parlament pa je pozval, naj se do leta 2030 bruto emisije toplogrednih plinov v celotnem gospodarstvu Unije zmanjšajo za vsaj 60 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990.**

⁽²⁹⁾ https://www4.unfccc.int/sites/ndcstaging/PublishedDocuments/European%20Union%20First/EU_NDC_Submission_December%202020.pdf

sreda 8. junija 2022

Sprememba 13
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (3a) *Znižanje emisij metana je ključno za uresničitev cilja Pariškega sporazuma glede omejitve dviga globalne temperature na 1,5 °C pred koncem stoletja. V poročilu Programa Združenih narodov za okolje (UNEP) iz leta 2021 je ocenjeno, da bi s hitrim ukrepanjem glede emisij metana do leta 2045 dvig globalne temperature lahko znižali za 0,3 °C. Zato mora Unija nujno sprejeti cilj zmanjšanja teh emisij in spremljevalne zavezujoče ukrepe za hitro zmanjšanje emisij metana iz vseh virov, tudi biogenih.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (4) Unija je z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁰⁾ cilj **podnebne nevtralnosti** v celotnem gospodarstvu **do leta 2050 vključila v zakonodajo**. Navedena uredba določa tudi zavezujočo zavezo Unije, da bo do leta 2030 neto emisije toplogrednih plinov (emisije, potem ko se odštejejo odvzemi) zmanjšala za vsaj 55 % pod ravnmi iz leta 1990. Pričakuje se, da bodo k doseganju navedenega cilja prispevali vsi gospodarski sektorji, vključno s **sektorjema rabe zemljišč in spremembe rabe zemljišč ter gozdarskim** sektorjem. Prispevek neto odvzemov k podnebnemu cilju Unije za leto 2030 **je omejen na 225 milijonov ton ekvivalenta CO₂**. **V okviru Uredbe (EU) 2021/1119 je Komisija v ustrezni izjavi potrdila, da namerava predlagati revizijo Uredbe (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³¹⁾ v skladu s ciljem povečati odzem neto ogljika v sektorju rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva na ravni nad 300 milijonov ton ekvivalenta CO₂ do leta 2030.**

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

⁽³¹⁾ Uredba (EU) 2018/841 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o vključitvi emisij toplogrednih plinov in odvzemov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva v okvir podnebne in energetske politike do leta 2030 ter spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 in Sklepa št. 529/2013/EU (UL L 156, 19.6.2018, str. 1).

Sprememba

- (4) Unija je z Uredbo (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁰⁾ **v zakonodajo vključila cilj, da je treba najpozneje do leta 2050 v celotnem gospodarstvu Unije doseči ravnovesje med viri antropogenih emisij toplogrednih plinov in med odvzemi v ponorih, po tem pa naj bi dosegli negativne emisije**. Navedena uredba določa tudi zavezujočo zavezo Unije, da bo do leta 2030 neto emisije toplogrednih plinov (emisije, potem ko se odštejejo odvzemi) zmanjšala za vsaj 55 % pod ravnmi iz leta 1990. Pričakuje se, da bodo k doseganju navedenega cilja prispevali vsi gospodarski sektorji, vključno s sektorjem **LULUCF**. **Da bodo do leta 2030 resnično uvedeni zadostni blažilni ukrepi, je prispevek neto odvzemov k podnebnemu cilju Unije za leto 2030 omejen na 225 milijonov ton ekvivalenta CO₂**.

⁽³⁰⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. junija 2021 o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

Sprememba 15
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4a) **Sektor LULUCF je od začetka poročevalnega obdobja leta 1990 pomemben ponor ogljika. Samo gozdarstvo je od leta 1990 v Uniji sekvestriralo približno 400 milijonov ton ekvivalenta CO₂ letno.**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 16
Predlog uredbe
Uvodna izjava 4 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (4b) *Zgraditi je treba novo prometno infrastrukturo, da bi izboljšali povezave med mestnimi območji na eni strani ter podeželskimi in oddaljenimi območji v Uniji na drugi strani in med državami članicami. Ta gradnja pa lahko hkrati prispeva k artifikaciji zemljišč, kar lahko zmanjša sposobnost tal za absorpcijo toplogrednih plinov. Pri tovrstni rabi zemljišč bi bilo treba vedno upoštevati njen potencial za zmanjšanje emisij in učinek na podnebje ter potrebo po ohranjanju ravnovesja med gospodarsko, socialno in okoljsko razsežnostjo. Države članice bi bilo treba spodbujati, naj poskrbijo, da bodo pri načrtovanju, odobritvi in uporabi prometne in turistične infrastrukture prispevale k trajnostnemu izpolnjevanju ciljev te uredbe, ter zagotovijo dobro vzdrževanje obstoječe infrastrukture in učinkovito rabo zemljišč s podnebnega vidika, zlasti v omrežjih cestnega prometa.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 17
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (5) Za **prispevek k doseganju povečanega cilja glede zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov, ki je bil z najmanj 40 % povečan na najmanj 55 % pod ravnmi iz leta 1990**, bi bilo treba za vsako državo članico določiti zavezujoče letne cilje za odvzeme neto toplogrednih plinov v sektorju **rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva** v obdobju od leta 2026 do leta 2030 (po analogiji z dodeljenimi letnimi emisijami iz Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta)⁽³²⁾, tako da bi bil cilj za celotno Unijo za leto 2030 neto odvzem v višini 310 milijonov ton ekvivalenta CO₂. Metodologija, uporabljena za določitev nacionalnih ciljev za leto 2030, bi morala upoštevati povprečne emisije in odvzeme toplogrednih plinov v letih 2016, 2017 in 2018, ki jih je sporočila posamezna država članica, in odražati trenutno uspešnost sektorja **rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva** pri blažitvi ter delež površine zemljišč, s katerimi se gospodari, v Uniji, ki pripada posamezni državi članici, ob upoštevanju zmogljivosti zadevne države članice, da s praksami gospodarjenja z zemljišči ali spremembami rabe zemljišč, ki koristijo podnebnju in biotski raznovrstnosti, izboljša svojo uspešnost v sektorju.

⁽³²⁾ Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L 156, 19.6.2018, str. 26).

Sprememba

- (5) Da bi bil **dolgoročni prispevek sektorja LULUCF k doseganju cilja podnebne nevtralnosti Unije najpogostejše do leta 2050 in cilja glede doseganja negativnih emisij potem trajnosten in predvidljiv**, bi bilo treba za vsako državo članico določiti zavezujoče letne cilje za odvzeme neto toplogrednih plinov v sektorju **LULUCF v obdobju vsaj do leta 2050, z začetkom** v obdobju od leta 2026 do leta 2030 (po analogiji z dodeljenimi letnimi emisijami iz Uredbe (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta)⁽³²⁾, tako da bi bil **vmesni cilj** za celotno Unijo za leto 2030 neto odvzem v višini **vsaj** 310 milijonov ton ekvivalenta CO₂ **v skladu s podnebnimi cilji Unije iz Uredbe (EU) 2021/1119**. Metodologija, uporabljena za določitev nacionalnih ciljev za leto 2030, bi morala upoštevati povprečne emisije in odvzeme toplogrednih plinov v letih 2016, 2017 in 2018, ki jih je sporočila posamezna država članica, in odražati trenutno uspešnost sektorja **LULUCF** pri blažitvi ter delež površine zemljišč, s katerimi se gospodari, v Uniji, ki pripada posamezni državi članici, ob upoštevanju zmogljivosti zadevne države članice, da **z obnovo**, praksami gospodarjenja z zemljišči ali spremembami rabe zemljišč, ki koristijo podnebnju in biotski raznovrstnosti, izboljša svojo uspešnost v sektorju. **Kadar so države članice pripravljene doseči višjo raven, bi jih bilo treba k temu spodbujati.**

⁽³²⁾ Uredba (EU) 2018/842 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. maja 2018 o zavezujočem letnem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov za države članice v obdobju od 2021 do 2030 kot prispevku k podnebnim ukrepom za izpolnitev zavez iz Pariškega sporazuma ter o spremembi Uredbe (EU) št. 525/2013 (UL L 156, 19.6.2018, str. 26).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 18
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (5a) *Krčenje in degradacija gozdov prispevata k svetovni podnebni krizi, saj z njo povezani gozdni požari povečujejo emisije toplogrednih plinov, obenem trajno odpravljata zmogljivosti ponorov ogljika, zmanjšujeta odpornost prizadetega območja na podnebne spremembe in znatno zmanjšujeta njegovo biotsko raznovrstnost. V boju proti podnebnim spremembam je zato bistvenega pomena, da se zaustavi in obrne trend krčenja gozdov, kot so potrdili voditelji EU na konferenci COP26 v Glasgowu. Predlog Komisije o prepovedi uvoza in izvoza primarnih in drugih proizvodov, povezanih s krčenjem in degradacijo gozdov (COM(2021)0366), bo zato pomembna spodbuda za nadaljnjo izboljšanje položaja evropskih lastnikov gozdov pri trajnostnem gospodarjenju z gozdovi in boju proti njihovem krčenju.*

Sprememba 19
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (5b) *Uvesti bi bilo treba določbe o kartiranju in spremljanju, tako za spremljanje na terenu kot za daljinsko zaznavanje, v skladu s katerimi bodo morale imeti države članice natančne geografske informacije za opredelitev prednostnih območij, ki jih je mogoče obnoviti in lahko prispevajo k podnebnim ukrepom. Kot del splošnega izboljšanja spremljanja, poročanja in preverjanja za izboljšanje evidenc toplogrednih plinov bo delo osredotočeno tudi na usklajevanje in izboljšanje podatkovnih zbirk o dejavnostih in dejavnostih emisij.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 20
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (5c) *V številnih kategorijah poročanja sta za podnebne ukrepe in zaščito biotske raznovrstnosti zlasti pomembna organski ogljik v tleh in skladišča ogljika v odmrlem lesu, iz katerih se v veliki meri napaja skladišče ogljika v tleh. Obstajajo empirični dokazi, da podobno kot pri pridobljenih lesnih proizvodih odmrli les v obliki grobih lesenih odpadkov deluje kot ponor ogljika. Dodatno prispeva k ustvarjanju kopenskega ponora ogljika v gozdnih tleh, ki preprečuje mineralizacijo v CO₂. Oba mehanizma bi bilo treba ustrezno upoštevati pri poročanju. Z raziskavami so bili še dodatno potrjeni sporočeni globalni vzorci vertikalnega organskega ogljika v tleh v evropskih gozdovih, pri čemer je približno 55–65 % shranjenega v zgornjih 30 cm tal, preostalih 40 % pa v večji globini, izmerjeni do 1 m, zlasti za organska tla. Uredbo bi bilo treba torej ustrezno spremeniti.*

Sprememba 21
Predlog uredbe
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (6) Zavezujoče letne cilje za odvzeme neto toplogrednih plinov bi bilo treba za vsako državo članico določiti z linearno krivuljo. Krivulja bi se morala začeti leta 2022 s povprečjem emisij toplogrednih plinov, ki jih je zadevna država članica sporočila v letih 2021, 2022 in 2023, ter končati leta 2030 s ciljno vrednostjo, določeno za zadevno državo članico. Za države članice, ki izboljšajo metodologijo izračunavanja emisij in odvzemov, bi bilo treba uvesti koncept tehničnega popravka. Cilju zadevne države članice bi bilo treba dodati tehnični popravek, ki bi ustrezal učinku **spremembe** metodologije na cilje in prizadevanja države članice za njihovo doseganje, da bi se spoštovala okoljska celovitost.

- (6) Zavezujoče letne cilje za odvzeme neto toplogrednih plinov bi bilo treba za vsako državo članico določiti z linearno krivuljo. Krivulja bi se morala začeti leta 2022 s povprečjem emisij toplogrednih plinov, ki jih je zadevna država članica sporočila v letih 2021, 2022 in 2023, ter končati leta 2030 s ciljno vrednostjo, določeno za zadevno državo članico. Za države članice, ki izboljšajo metodologijo izračunavanja emisij in odvzemov, bi bilo treba uvesti koncept tehničnega popravka, **ki bi se moral neodvisno znanstveno pregledovati**. Cilju zadevne države članice bi bilo treba dodati tehnični popravek, ki bi ustrezal učinku **izboljšane natančnosti uporabljene** metodologije na cilje in prizadevanja države članice za njihovo doseganje, da bi se spoštovala okoljska celovitost.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 22
Predlog uredbe
Uvodna izjava 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (6a) *Medvladna platforma o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES) je v svojem globalnem ocenjevalnem poročilu o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah iz leta 2019 zbrala najnovejše znanstvene dokaze o tem, da se po vsem svetu izgublja biotska raznovrstnost. Izgubljanje biotske raznovrstnosti pospešuje podnebne spremembe in močno povečuje občutljivost zanje. Svet je 11. oktobra 2021 pooblastil Komisijo, da v imenu Unije potrdi Kunminško izjavo, s čimer se je Unija zavezala, da bo obrnila sedanji trend izgubljanja biotske raznovrstnosti in zagotovila, da bo začela biotska raznovrstnost najpozneje leta 2030 okrevati. Gozdovi in zdrava tla so neverjetno pomembni za biotsko raznovrstnost, čiščenje zraka in vode, sekvestracijo in skladiščenje ogljika ter za zagotavljanje dolgoživih lesnih proizvodov iz trajnostnih virov. V novi strategiji EU za gozdove do leta 2030 in strategiji EU za tla do leta 2030 je upoštevano, da je treba zaščititi in izboljšati kakovost gozdov in ekosistemov tal v Uniji ter spodbujati okrepljene prakse trajnostnega gospodarjenja, ki lahko povečajo sekvestracijo ogljika in okrepijo odpornost gozdov in tal glede na izredne razmere na področju podnebja in biotske raznovrstnosti.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 23
Predlog uredbe
Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (7) V sporočilu o krepitvi evropskih podnebnih ambicij do leta 2030 z dne 17. septembra 2020 ⁽³³⁾ je **opisana možnost združitve** emisij toplogrednih plinov iz kmetijstva, ki niso emisije CO₂, z neto odvzemi v sektorju rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva, s čimer bi nastal na novo urejen sektor zemljišč. S tako združitvijo se lahko spodbujajo sinergije med ukrepi za blažitev na zemljiščih ter omogočita bolj povezano oblikovanje in izvajanje politike na nacionalni ravni in ravni Unije. V ta namen bi bilo treba okrepiti obveznost držav članic, da predložijo celovite načrte za blažitev za sektor zemljišč.

⁽³³⁾ COM(2020)0562.

Sprememba

- (7) V sporočilu o krepitvi evropskih podnebnih ambicij do leta 2030 z dne 17. septembra 2020 ⁽³³⁾ so **opisane različne poti in možnosti politike za uresničitev povečanega podnebnega cilja Unije do leta 2030**. V njem je poudarjeno, da bo morala Unija za resnično podnebno nevtralnost povečati ukrepe v vseh gospodarskih sektorjih. Napredek v enem sektorju tudi ne bi smel nadomeščati premajhnega napredka v drugih. Prednostna naloga bi morala biti preprečevanje nastanka fosilnih emisij. Poleg tega so odvzemi toplogrednih plinov v naravnih ponorih ogljika krhki in potencialno reverzibilni, kar pomeni še večjo negotovost pri merjenju emisij in odvzemov v sektorju zemljišč v primerjavi z drugimi sektorji. Tveganje reverzibilnosti naravnih ponorov ogljika se povečuje tudi zaradi podnebnih sprememb. Podnebna znanost tudi ugotavlja, da se podnebje na emisije in odvzeme ne odziva simetrično, tako da ene tone toplogrednih plinov, izpuščenih v ozračje, ne moremo primerjati z eno tono odvzetih toplogrednih plinov ^(33a). Poleg tega se kratkoživi toplogredni plini, kot je metan, razlikujejo od ogljikovega dioksida, ki lahko ostane v ozračju do 1 000 let. Zato bi bilo treba cilj, da je treba povečati odvzeme po naravnih ponorih ogljika, uresničevati strogo ločeno od cilja, da bi čim hitreje in čim bolj zmanjšali emisije toplogrednih plinov v drugih sektorjih, in tudi kmetijske emisije plinov, ki niso CO₂.

⁽³³⁾ COM(2020)0562.

^(33a) Zickfeld K., Azevedo D., Mathesius S. in drugi. Asymmetry in the climate-carbon cycle response to positive and negative CO₂ emissions (Asimetrije v odzivanju podnebno-ogljikovega cikla na pozitivne in negativne emisije CO₂). *Nature Climate Change* 11, str. 613–617 (2021).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 24
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(8) **Sektor zemljišč lahko do leta 2035 hitro in stroškovno učinkovito postane podnebno nevtralen ter nato ustvari več odvzemov kot emisij toplogrednih plinov. Skupna zaveza, katere cilj je leta 2035 doseči podnebno nevtralnost v sektorju zemljišč na ravni EU, lahko zagotovi potrebno gotovost pri načrtovanju za kratkoročno spodbujanje ukrepov za blažitev na zemljiščih, saj lahko traja več let, da taki ukrepi prinesejo zelene rezultate blažitve. Poleg tega naj bi sektor zemljišč leta 2050 po napovedih postal največji sektor v profilu tokov toplogrednih plinov v EU. Zato je zlasti pomembno, da se za navedeni sektor določi krivulja, na podlagi katere bo mogoče do leta 2050 učinkovito doseči neto ničelne emisije toplogrednih plinov. Države članice bi morale v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta do sredine leta 2024 predložiti posodobljene celovite nacionalne energetske in podnebne načrte⁽³⁴⁾. Načrti bi morali vsebovati ustrezne ukrepe, s katerimi vsaka država članica najbolje prispeva k doseganju skupnega cilja podnebne nevtralnosti v sektorju zemljišč na ravni EU za leto 2035. Komisija bi morala na podlagi teh načrtov predlagati nacionalne cilje in pri tem zagotoviti, da bodo emisije in odvzemi toplogrednih plinov po vsej Uniji v sektorju rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva ter emisije iz kmetijskih sektorjev, ki niso emisije CO₂, do leta 2035 vsaj uravnoteženi. V nasprotju s ciljem podnebne nevtralnosti za sektor zemljišč na ravni EU do leta 2035 bodo taki nacionalni cilji zavezujoči za vsako državo članico in zoper njo izvršljivi.**

⁽³⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

(8) **Sektor zemljišč naj bi leta 2050 po napovedih postal največji sektor v profilu tokov toplogrednih plinov v EU. Pričakuje se, da bodo sektorji iz stebra zemljišč k cilju podnebne nevtralnosti prispevali na drugačen način. Zlasti njivske površine, travinje in mokrišča so v tem trenutku na ravni Unije neto povzročitelji emisij toplogrednih plinov, imajo pa potencial, da bi lahko postali vir neto odvzemov, zlasti če bi jih podprli z okrepljenimi kmetijsko-gozdarskimi sistemi, ekološkim kmetijstvom ter obnovo mokrišč in šotišč. Zato je zlasti pomembno, da se za navedeni sektor določi krivulja, na podlagi katere bo mogoče do leta 2050 učinkovito doseči neto ničelne emisije toplogrednih plinov. Države članice bi morale v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta do sredine leta 2024 predložiti posodobljene celovite nacionalne energetske in podnebne načrte⁽³⁴⁾. Načrti bi morali vsebovati ustrezne ukrepe, s katerimi vsaka država članica najbolje prispeva k doseganju cilja, da se zagotovi pravičen prispevek vseh k temu cilju. Komisija bi morala na podlagi teh načrtov ter ob upoštevanju nasvetov Evropskega znanstvenega svetovalnega odbora za podnebne spremembe in proračuna Unije za emisije toplogrednih plinov iz Uredbe (EU) 2021/1119 predlagati posebne cilje in ukrepe za zagotovitev pravične porazdelitve bremena med vsemi posameznimi sektorji zemljišč in državami članicami.**

⁽³⁴⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 25
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8a) Šotišča so največje kopensko skladišče organskega ogljika, če pa se posušijo, bi lahko postala potencialni vir toplogrednih plinov in prispevala k podnebni krizi. Na svetovni ravni izsušena šotišča vsako leto sprostijo okoli dve gigatoni ogljikovega dioksida, kar ustreza približno 5 % antropogenih emisij. Zato bi morali izboljšanje upravljanja in varstva šotišč šteti za prednostno nalogo, da bi povečali absorpcijo toplogrednih plinov ter s tem prispevali k blaženju podnebnih sprememb, varstvu biotske raznovrstnosti in preprečevanju erozije tal.

Sprememba 26
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8b) Gozdovi ustvarjajo pomembne koristi za biotsko raznovrstnost, stabilizacijo tal, čiščenje zraka in vode, sekvestracijo in skladiščenje ogljika ter lahko zagotavljajo lesne proizvode z dolgo življenjsko dobo. Vendar sta narava in funkcija gozdov v Uniji zelo raznoliki, pri čemer so zlasti velike razlike med severom, kjer prevladuje proizvodnja lesa, in jugom, kjer ima prednost ohranjanje tal, poleg tega pa obstajajo druge posebne večfunkcionalne vrste gozdov (na primer sredozemski gozd ali gozdnati pašniki), v katerih so pogosto potrebni posebni varstveni in ekološki ukrepi, za zajemanje CO₂ v ponore pa je potrebnega več časa. Sredozemski gozdovi so bolj ranljivi za podnebne spremembe zaradi neposrednih učinkov, kot so suša, odmiranje gozdov zaradi temperature ali izsuševanje. V zvezi s tem bi bilo treba kot eno od orodij za okrepitev odpornosti gozdov v Uniji uporabljati indeks izsušenosti.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 27
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8c) *Pri uporabi te uredbe bi bilo treba upoštevati določbe člena 349 PDEU, ki priznava posebno ranljivost najbolj oddaljenih regij zaradi njihove majhnosti, otoške lege, oddaljenosti od celinskih regij, težavne topografije in podnebja ter ekonomske odvisnosti od maloštevilnih proizvodov, kar skupaj močno otežuje njihov razvoj in ustvarja znatne dodatne stroške na številnih področjih, zlasti pri prevozu. Prizadevanja in cilje za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov, opredeljene za države članice z najbolj oddaljenimi regijami – Portugalska, Španija in Francija – bi bilo treba prilagoditi težavnim razmeram teh regij, uravnotežiti bi bilo treba okoljske cilje z visokimi socialnimi stroški ter po drugi strani upoštevati, da predstavljajo približno 80 % biotske raznovrstnosti Unije. Te države članice bi morale zato v pripravo svojih nacionalnih energetske in podnebne načrte vključiti organe najbolj oddaljenih regij in tako zagotoviti pravičen prehod.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 28
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (10) Za povečanje odvzemov toplogrednih plinov **je** treba posamezne kmete ali upravljavce gozdov **neposredno** spodbujati k shranjevanju več ogljika na njihovih zemljiščih in v njihovih gozdovih. **Do leta 2030 je** treba **vse bolj uvajati nove poslovne modele, ki temeljijo na spodbudah za sekvestracijo** ogljika v **kmetijske površine** in **certificiranju odvzemov ogljika**. Take spodbude in **poslovni modeli bodo okrepili** podnebno blažitev v biogospodarstvu, tudi z uporabo trajnih pridobljenih lesnih proizvodov, ob polnem spoštovanju ekoloških načel, ki spodbujajo biotsko raznovrstnost in krožno gospodarstvo. **Zato bi bilo treba poleg pridobljenih lesnih proizvodov uvesti nove kategorije proizvodov, ki shranjujejo ogljik. Nastajajoči poslovni modeli, kmetijske prakse in prakse gospodarjenja z zemljišči za povečanje odvzemov prispevajo k uravnoteženemu teritorialnemu razvoju in gospodarski rasti na podeželju. Ustvarjajo tudi priložnosti za nova delovna mesta in zagotavljajo spodbude za ustrezno usposabljanje, preusposabljanje in strokovno izpopolnjevanje.**

Sprememba

- (10) Za povečanje odvzemov toplogrednih plinov **bi bilo** treba posamezne kmete, **lastnike zemljišč in gozdov** ali upravljavce gozdov spodbujati k shranjevanju več ogljika na njihovih zemljiščih in v njihovih gozdovih, **pri čemer bi bilo** treba **prednost nameniti ekosistemskim pristopom ter biotski raznovrstnosti prijaznim praksam, kot so prakse sonaravnega gozdarstva, optimalno gozdarstvo, obnova zalog** ogljika v gozdovih, **širitev kmetijsko-gozdarskih sistemov, sekvestracija ogljika v tla in obnova mokrišč, ter tudi drugim inovativnim rešitvam**. Take spodbude **bi morale okrepiti tudi** podnebno blažitev in **splošno zmanjšanje emisij v vseh sektorjih** v biogospodarstvu, tudi z uporabo trajnih pridobljenih lesnih proizvodov, ob polnem spoštovanju ekoloških načel, ki spodbujajo biotsko raznovrstnost in krožno gospodarstvo. **Pridobljeni dolgoživi lesni proizvodi iz trajnostnih virov in biološki proizvodi, ki shranjujejo ogljik, lahko prispevajo h krožnemu biogospodarstvu, tako da nadomestijo fosilne rešitve, vendar je interes za shranjevanja ogljika v teh proizvodih odvisen od življenjske dobe teh proizvodov. Koristi uporabe lesa za nadomestitev konkurenčnih virov energije ali materialov z večjim ogljičnim odtisom so odvisne tudi od metod sečnje, prevoza in predelave. Zato se lahko nove kategorije proizvodov, ki shranjujejo ogljik, uvedejo le, če so dolgožive, imajo neto pozitiven učinek sekvestracije ogljika na podlagi ocene življenjskega cikla, vključno z vplivom na rabo zemljišč in spremembo rabe zemljišč v zvezi s povečano sečnjo, če so razpoložljivi podatki znanstveno utemeljeni, pregledni in preverljivi. Komisija mora upoštevati, da življenjski cikel teh proizvodov ne sme bistveno škodovati okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852.**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 29
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10a) *Javno financiranje v skupni kmetijski politiki (SKP) in drugih programih EU lahko že zdaj podpre sekvestracijo ogljika in biotski raznovrstnosti prijazne pristope v gozdovih in na kmetijskih zemljiščih. Da bi lastnikom in upravljavcem zemljišč in gozdov zagotovili potrebno in prilagojeno finančno podporo za doseganje povečanih ciljev za LULUCF, bi bilo treba mobilizirati nacionalne strateške načrte SKP ter druge javne ali zasebne vire financiranja.*

Sprememba 30
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10b) *Za stalni napredek pri doseganju ciljev te uredbe bi morale države članice, ki dve leti zaporedoma ne dosežejo svojih letnih ciljev, spremeniti svoje nacionalne energetske in podnebne načrte in dolgoročne strategije ter sprejeti dodatne ukrepe, s katerimi bi okrepile vse ponore in zbiralnike in čim bolj zmanjšale ranljivost tal in zemljišč za naravne motnje.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 31
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10c) *Da bi ohranili in okrepili družbeno povezanost, je treba evropski zeleni dogovor izvajati ekonomsko vzdržno in socialno občutljivo, da se zagotovi pošten in pravičen prehod, pri katerem ne bo nihče zapostavljen in ki bo spodbujal enakost spolov. Večje ambicije v sektorju rabe zemljišč in gozdarstva imajo lahko socialne in ekonomske učinke ter učinke na delo. Ustvarjajo lahko tudi priložnosti za nova delovna mesta in zagotavljajo spodbude za ustrezno usposabljanje, preusposabljanje in strokovno izpopolnjevanje. Zato je pomembno, da se učinek politik na delovna mesta in rezultate, povezane z delovnimi mesti, predvidi z oceno učinka na zaposlovanje, kot je na primer določeno v referenčnem priročniku Mednarodne organizacije dela za oceno učinka na zaposlovanje, da bi zagotovili pravičen prehod za sektor rabe zemljišč in gozdarstva, da bi postal bolj trajnosten, pri tem pa v celoti vključili socialne partnerje in ustrezne organizacije civilne družbe v fazi načrtovanja in izvajanja, kar bo koristilo upravljavcem gozdov in tal, kmetom, delavcem, okolju in družbi na splošno. To bi bilo treba ustrezno upoštevati tudi v nacionalnih politikah.*

Sprememba 32
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10d) *Potencial za shranjevanje ogljika v lesnih proizvodih je odvisen od življenjske dobe teh proizvodov, ki je lahko nekaj dni pri letaku do desetletij ali stoletij pri leseni stavbi. Čeprav lesni proizvod predstavlja zalogo ogljika, pa je dejanska korist sečnje drevesa odvisna od življenjske dobe narejenega proizvoda, ki jo je treba primerjati z življenjsko dobo lesa v ekosistemu, če drevesa ne bi posekali.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 33
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10 e (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10e) *Nadalje bi bilo treba razpravljati o paludikulturi (ali uporabi močvirja za kmetijske in gozdarske namene), da bi hitro prešli na bolj podnebju prijazno kmetovanje na organskih tleh ter ustavili osuševanje in obnovili naravni nivo vode.*

Sprememba 34
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10 f (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10f) *V skladu s ciljem Unije o neto ničelnem izkoriščanju zemljišč do leta 2050 bi se bilo treba izogibati preoblikovanju naravnih in kmetijskih zemljišč v pozidana območja. Zato bi morale države članice v svoje načrte rabe zemljišč vključiti ukrepe za izravnano vsakršnega krčenja zemljišč zaradi urbanizacije.*

Sprememba 35
Predlog uredbe
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (11) Glede na posebnosti sektorja **rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva** v vsaki državi članici ter dejstvo, da morajo države članice povečati svojo uspešnost, da bi dosegle nacionalne zavezujoče cilje, bi morale biti državam članicam še naprej na voljo različne prilagodljivosti, vključno s trgovanjem s presežki in razširitvijo posebnih prilagodljivosti za gozdna zemljišča, ob spoštovanju okoljske celovitosti ciljev.

- (11) Glede na posebnosti sektorja **LULUCF** v vsaki državi članici ter dejstvo, da morajo države članice povečati svojo uspešnost, da bi dosegle nacionalne zavezujoče cilje, bi morale biti državam članicam še naprej na voljo različne prilagodljivosti, vključno s trgovanjem s presežki **po najnižji ceni** in razširitvijo posebnih prilagodljivosti za gozdna zemljišča, ob spoštovanju okoljske celovitosti ciljev.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 36
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (12) Zaradi ukinitve sedanjih pravil za obračunavanje po letu 2025 bodo potrebne alternativne določbe za naravne motnje, kot so požari, škodljivi organizmi in nevihte, da bi se odpravile negotovosti zaradi naravnih procesov ali podnebnih sprememb v sektorju **rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva**. Leta 2032 bi moral biti državam članicam na voljo mehanizem prilagodljivosti, povezan z naravnimi motnjami, če bodo pred tem izčrpale vse druge prilagodljivosti, ki so jim na voljo, in vzpostavile ustrezne ukrepe za zmanjšanje ranljivosti svojih zemljišč za take motnje ter če bo Unija dosegla cilj za sektor **rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in kmetijstva** za leto 2030.

Sprememba

- (12) Zaradi ukinitve sedanjih pravil za obračunavanje po letu 2025 bodo potrebne alternativne določbe za naravne motnje, kot so požari, škodljivi organizmi in nevihte, da bi se odpravile negotovosti zaradi naravnih procesov ali **motenj v ekosistemih zaradi** podnebnih sprememb v sektorju **LULUCF, če jih ni bilo mogoče predvideti ali preprečiti, zlasti z izvajanjem ukrepov za prilagajanje**. Leta 2032 bi moral biti državam članicam na voljo mehanizem prilagodljivosti, povezan z naravnimi motnjami, če bodo pred tem izčrpale vse druge prilagodljivosti, ki so jim na voljo, in **dokazale, da je preostali presežek neposredno povezan s posledicami naravnih motenj ali motenj v ekosistemih zaradi podnebnih sprememb**, vzpostavile ustrezne ukrepe za **okrepitev naravnih ponorov, tako da bodo lahko prispevali h krepitvi biotske raznovrstnosti, in** zmanjšanje ranljivosti svojih zemljišč za take motnje ter če bo Unija dosegla cilj za sektor **LULUCF** za leto 2030.

Sprememba 37
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) Zaradi določitve zavezujočih nacionalnih letnih ciljev za odvzeme toplogrednih plinov na podlagi sporočenih emisij in odvzemov toplogrednih plinov od leta 2026 bi bilo treba določiti pravila za skladnost s cilji. Načela iz Uredbe (EU) 2018/842 bi bilo treba smiselno uporabljati, pri čemer se kazen za neskladnost izračuna na naslednji način: 108 % vrzeli med dodeljenim ciljem in neto odvzemi, sporočenimi v zadevnem letu, se bo prištelo k emisijam toplogrednih plinov, ki jih država članica sporoči v naslednjem letu.

Sprememba

- (13) Zaradi določitve zavezujočih nacionalnih letnih ciljev za odvzeme toplogrednih plinov na podlagi sporočenih emisij in odvzemov toplogrednih plinov od leta 2026 bi bilo treba določiti pravila za skladnost s cilji. Načela iz Uredbe (EU) 2018/842 bi bilo treba smiselno uporabljati, pri čemer se kazen za neskladnost izračuna na naslednji način: 108 % vrzeli med dodeljenim ciljem in neto odvzemi, sporočenimi v zadevnem letu, se bo prištelo k emisijam toplogrednih plinov, ki jih država članica sporoči v naslednjem letu. **Komisija bi morala sprejeti vse potrebne ukrepe v skladu s Pogodbama in tako zagotoviti, da države članice spoštujejo določbe iz te uredbe.**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 38
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13a) *Javni nadzor in dostop do pravnega varstva sta ključni del demokratičnih vrednot Unije in orodje za zaščito pravne države. Civilna družba ima ključno nadzorno vlogo v državah članicah in pomembno podpira doseganje ciljev evropskega zelenega dogovora. Da bi zaščitile svoje pravice in spodbudile pritožbe zoper kršitve izvajanja te uredbe na nacionalni ravni, bi države članice morale svojim državljanom in nevladnim organizacijam zagotoviti dostop do pravnega varstva. Tej uredbi bi bilo treba dodati člen o dostopu do pravnega varstva, da bi poskrbeli za enake možnosti uveljavljanja te pravice v vseh državah članicah Unije.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 39
Predlog uredbe
Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (14) **Za zagotovitev enotnih pogojev izvajanja določb Uredbe (EU) 2018/841** glede določitve dodeljenih letnih ciljev za države članice **bi bilo treba na Komisijo prenesti izvedbena pooblastila. Ta pooblastila bi bilo treba izvajati** v skladu z Uredbo (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽³⁷⁾.

⁽³⁷⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).

Sprememba

- (14) **Da se natančno opredelijo zahteve iz te uredbe, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte za dopolnitev te uredbe** glede določitve dodeljenih letnih ciljev za države članice **v sektorju LULUCF in metode za določitev tehničnega popravka, ki se doda ciljem držav članic, ter za neodvisni strokovni pregled, pri čemer določi minimalna merila za vključitev spremljanja biotske raznovrstnosti v sisteme za spremljanje zemljišč ter sprejme metodologijo za oceno motenj v ekosistemih zaradi podnebnih sprememb. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, tudi s strokovnjaki, in da se navedena posvetovanja izvedejo v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje ^(36a). Za enakopravno sodelovanje pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet zlasti prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa se lahko sistematično udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.**

^(36a) UL L 123, 12.5.2016, str. 1.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 40
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (15a) *V Evropi se za informacije za ocene ekosistemskih storitev gozdov uporabljajo nacionalne evidences gozdov. Sistem spremljanja evidences gozdov se med posameznimi državami razlikuje, saj ima vsaka svoj sistem evidences z lastno metodologijo. Evropska komisija in države članice bi morale uskladiti kazalnike, opredelitev in različne sisteme evidenc ter vzpostaviti usklajen sistem spremljanja gozdov v celotni Uniji.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 41
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (16) Zaradi spremembe ciljev, ki temeljijo na poročanju, je treba emisije in odvzeme toplogrednih plinov oceniti natančneje. Poleg tega bo v skladu s sporočilom Komisije o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 ⁽³⁸⁾, strategijo „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem ⁽³⁹⁾, strategijo EU za gozdove ⁽⁴⁰⁾, revidirano Direktivo (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴¹⁾ ter sporočilom Komisije z naslovom „Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam“ ⁽⁴²⁾ potrebno okrepljeno spremljanje zemljišč, kar bo prispevalo k zaščiti in povečanju odpornosti sonaravnih odzvemov ogljika po vsej Uniji. Spremljanje emisij in odzvemov ter poročanje o njih je treba nadgraditi z uporabo naprednih tehnologij, ki so na voljo v okviru programov Unije, kot je Copernicus, in digitalnih podatkov, zbranih v okviru skupne kmetijske politike, ob izvajanju dvojnega prehoda na zelene in digitalne inovacije.

⁽³⁸⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja (COM(2020) 380 final).

⁽³⁹⁾ COM(2020)0381.

Sprememba

- (16) Zaradi spremembe ciljev, ki temeljijo na poročanju, je treba emisije in odvzeme toplogrednih plinov oceniti **in izmeriti** natančneje. Poleg tega bo v skladu s sporočilom Komisije o strategiji EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 ⁽³⁸⁾, strategijo „od vil do vilic“ za pravičen, zdrav in okolju prijazen prehranski sistem ⁽³⁹⁾, **strategiji EU za tla** ^(39a), strategijo EU za gozdove ⁽⁴⁰⁾, **sporočilom Komisije o trajnostnih ogljikovih krogih** ^(40a), **posodobljeno strategijo EU za biogospodarstvo** ^(40b), revidirano Direktivo (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴¹⁾ ter sporočilom Komisije z naslovom „Oblikovanje Evrope, odporne proti podnebnim spremembam – nova strategija EU za prilagajanje podnebnim spremembam“ ⁽⁴²⁾ potrebno okrepljeno spremljanje zemljišč, kar bo prispevalo k zaščiti in povečanju odpornosti sonaravnih odzvemov ogljika po vsej Uniji **ter k spodbujanju sinergij med politikami Unije o podnebnju in biotski raznovrstnosti. Satelitsko spremljanje emisij in odzvemov in spremljanje na kraju samem** ter poročanje o njih je treba nadgraditi z uporabo naprednih tehnologij, ki so na voljo v okviru programov Unije, kot je Copernicus, **ter celovito uporabo že obstoječih orodij, kot je LUCAS (statistično raziskovanje rabe in pokrovnosti tal)**, in digitalnih podatkov, zbranih v okviru skupne kmetijske politike, ob izvajanju dvojnega prehoda na zelene in digitalne inovacije. **V zvezi s tem bi morala Komisija državam članicam zagotoviti pomoč pri uporabi metodologije tretjega reda po letu 2026, da bi zagotovili doslednost in preglednost podatkov, ter nadaljevati delo na področju geoprostorskih podatkov GIS na ravni Unije.**

⁽³⁸⁾ Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Strategija EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 – Vračanje narave v naša življenja (COM(2020)0380).

⁽³⁹⁾ COM(2020)0381.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Sprememba
(⁴⁰) [...]	(^{39a}) <i>Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Strategija EU za tla do leta 2030 – Koristi zdravih tal za ljudi, hrano, naravo in podnebje (COM(2021)0699).</i>
(⁴¹) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).	(⁴⁰) [...]
(⁴²) COM(2021)0082.	(^{40a}) <i>Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu – Trajnostni ogljikovi krogi (COM(2021)0800).</i>
	(^{40b}) <i>Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Trajnostno biogospodarstvo za Evropo: krepitev povezave med gospodarstvom, družbo in okoljem (COM(2018)0673).</i>
	(⁴¹) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).
	(⁴²) COM(2021)0082.

Sprememba 42

Predlog uredbe

Uvodna izjava 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija	Sprememba
	(16a) <i>Da bi izpolnili zaveze iz strategije EU za biotsko raznovrstnost do leta 2030 in nove strategije EU za gozdove do leta 2030, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila, da v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije sprejme akte za spremembo Priloge V k Uredbi (EU) 2018/1999, da bi dodali nove kategorije zemljišč h kategorijam zemljišč, zajetim v sistem za spremljanje zaščitenih enot rabe zemljišč in sistem za spremljanje enot rabe zemljišč, ki se obnavljajo.</i>

sreda 8. junija 2022

Sprememba 43
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (17) **Pričakovane antropogene** spremembe pri **rabi morskega in sladkovodnega okolja**, na primer z **načrtovanim širjenjem** proizvodnje energije na morju, **potencialno povečanje** proizvodnje v akvakulturi in **naraščajoča raven** varstva narave za doseg ciljev strategije EU za biotsko raznovrstnost **bodo vplivali na emisije** toplogrednih plinov **in njihovo sekvestracijo**. Te emisije in odvzemi trenutno niso vključeni v standardne tabele za poročanje UNFCCC. Po sprejetju metodologije za poročanje bo Komisija v okviru pregleda v skladu s členom 17(2) te uredbe preučila **poročanje o napredku, analizo izvedljivosti in vpliv razširitve poročanja na morsko in sladkovodno okolje** na podlagi najnovejših znanstvenih dokazov o teh tokovih.

Sprememba

- (17) **Antropogene** spremembe pri **emisijah in odvzemih toplogrednih plinov v morskih, obalnih in sladkovodnih ekosistemih so lahko precejšnje in naj bi v prihodnosti zaradi sprememb v rabi predvidoma nihale**, na primer zaradi **načrtovanega širjenja** proizvodnje energije na morju, **potencialnega povečevanja** proizvodnje v akvakulturi in **naraščajoče ravni** varstva narave, **ki je potrebno** za doseg ciljev strategije EU za biotsko raznovrstnost. **Obalna mokrišča so posebej pomembna za biotsko raznovrstnost Unije, pa tudi za najbolj oddaljene regije in ekosisteme, ki jih zadevajo zunanji ukrepi Unije, in lahko pomembno prispevajo k zmanjšanju emisij toplogrednih plinov, saj so tako imenovani ekosistemi modrega ogljika**. Te emisije in odvzemi trenutno niso vključeni v standardne tabele za poročanje UNFCCC. Po sprejetju metodologije za poročanje bo Komisija v okviru pregleda v skladu s členom 17(2) te uredbe preučila **razširitev področja uporabe te uredbe, tako da bi zajelo tudi emisije in odvzeme toplogrednih plinov v morskih, obalnih, vključno z mokrišči v deltah, in sladkovodnih ekosistemih** na podlagi najnovejših znanstvenih dokazov o teh tokovih **in njihovih vzrokih, ter bo zanje in za odvzeme uporabila specifične cilje**.

Sprememba 44
Predlog uredbe
Uvodna izjava 17 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (17a) **Uredbo o LULUCF bi bilo treba spremeniti, da bi bila skladna s členom 6 Pariškega sporazuma in rezultati glasgowskega podnebnega vrha, ter preprečiti dvojno štetje. Unija in države članice bi morale hkrati na prihodnjih konferencah OZN o podnebnih spremembah ter drugih mednarodnih prizoriščih spodbujati mednarodne partnerje in tretje strani, naj prav tako dodatno ukrepajo v sektorju LULUCF.**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 47**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 1 – odstavek 1 – točka d b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(db) zavezah ustreznih institucij Unije in držav članic, da bodo sprejele potrebne ukrepe za povečanje neto odvzemov toplogrednih plinov v sektorju LULUCF od leta 2031 naprej, da bi prispevale k členu 5(1) Pariškega sporazuma ter zagotovile trajnosten in predvidljiv dolgoročni prispevek naravnih ponorov k cilju podnebne nevtralnosti Unije najpozneje do leta 2050, kot je določeno v Uredbi (EU) 2021/1119;

Sprememba 48**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 1 – odstavek 1 – točka e

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(e) zavezah držav članic, da bodo sprejele potrebne ukrepe, namenjene skupnemu doseganju podnebne nevtralnosti v Uniji do leta 2035 v sektorju rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva, vključno z emisijami iz kmetijstva, ki niso emisije CO₂.”;

črtano

Sprememba 49**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 2**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 2 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Ta uredba se uporablja tudi za emisije in odvzeme toplogrednih plinov, ki so navedeni v Prilogi I, oddelek A, sporočeni na podlagi člena 26(4) Uredbe (EU) 2018/1999 ter nastanejo na ozemljih držav članic od leta 2031 v kateri koli od kategorij zemljišč iz odstavka 2, točka (a) do (j), in v katerem koli od naslednjih sektorjev:

črtano

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (a) črevesna fermentacija;
- (b) ravnanje z gnojem;
- (c) pridelava riža;
- (d) kmetijska zemljišča;
- (e) predpisano požiganje savan;
- (f) sežig kmetijskih ostankov na poljih;
- (g) apnenje;
- (h) uporaba sečnine;
- (i) druga gnojila, ki vsebujejo ogljik;
- (j) drugo.

Spremembi 97 in 50cp2**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 4 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Cilj Unije za odvzem neto toplogrednih plinov za leto 2030 je 310 milijonov ton ekvivalenta CO₂ kot vsota ciljev držav članic, določenih v skladu z odstavkom 3 tega člena, in temelji na povprečju podatkov iz evidenc toplogrednih plinov za leta 2016, 2017 in 2018.

2. Cilj Unije za odvzem neto toplogrednih plinov **v sektorju LULUCF** za leto 2030 je **vsaj** 310 milijonov ton ekvivalenta CO₂ kot vsota ciljev držav članic, določenih v skladu z odstavkom 3 tega člena, in temelji na povprečju podatkov iz evidenc toplogrednih plinov za leta 2016, 2017 in 2018. **Ta cilj bo še okrepljen z dodatnimi ukrepi in pobudami na ravni Unije in držav članic, ki bodo podprli sekvenciacijo ogljika v kmetijske površine. Takšni ukrepi in pobude ter metodologija za izračun in porazdelitev ciljev med državami članicami dopolnijo to uredbo eno leto po začetku veljavnosti te zakonodaje.**

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Vsaka država članica zagotovi, da letna vsota njenih emisij in odvzemov toplogrednih plinov na njenem ozemlju in v vseh kategorijah poročanja zemljišč iz člena 2(2), točke (a) do (j), vsako leto v obdobju od leta 2026 do leta 2030 ob upoštevanju prilagodljivosti iz členov 12, 13 in 13b ne presega mejne vrednosti, določene z linearno krivuljo, ki se konča leta 2030 s ciljem, določenim za zadevno državo članico v Prilogi IIa. Linearna krivulja države članice se začne leta 2022.

Sprememba

Vsaka država članica zagotovi, da letna vsota njenih emisij in odvzemov toplogrednih plinov na njenem ozemlju in v vseh kategorijah poročanja zemljišč iz člena 2(2), točke (a) do (j), vsako leto v obdobju od leta 2026 do leta 2030 ob upoštevanju prilagodljivosti iz členov 12 in 13b ne presega mejne vrednosti, določene z linearno krivuljo, ki se konča leta 2030 s ciljem, določenim za zadevno državo članico v Prilogi IIa. Linearna krivulja države članice se začne leta 2022.

Sprememba 51

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3

Uredba (EU) 2018/841

Člen 4 – odstavek 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Komisija sprejme **izvedbene** akte, v katerih na podlagi linearne krivulje za odvzeme neto toplogrednih plinov za vsako državo članico za vsako leto v obdobju od leta 2026 do leta 2029 določi letne cilje, izražene v tonah ekvivalenta CO₂. Te nacionalne krivulje temeljijo na povprečjih podatkov iz evidenc toplogrednih plinov za leta 2021, 2022 in 2023, ki jih sporoči vsaka država članica. Vrednost neto odvzemov v višini 310 milijonov ton ekvivalenta CO₂ kot vsota ciljev držav članic iz Priloge IIa je lahko predmet tehničnega popravka zaradi spremembe metodologije držav članic. Metoda za določitev tehničnega popravka, ki se doda ciljem držav članic, je določena v teh **izvedbenih** aktih. Komisija za namene navedenih **izvedbenih** aktov opravi celovit pregled najnovejših podatkov iz nacionalnih evidenc za leta 2021, 2022 in 2023, ki jih države članice predložijo v skladu s členom 26(4) Uredbe (EU) 2018/1999.

Sprememba

3. Komisija sprejme **delegirane** akte **v skladu s členom 16 za dopolnitev te uredbe**, v katerih na podlagi linearne krivulje za odvzeme neto toplogrednih plinov za vsako državo članico za vsako leto v obdobju od leta 2026 do leta 2029 **za sektor LULUCF** določi letne cilje, izražene v tonah ekvivalenta CO₂. Te nacionalne krivulje temeljijo na povprečjih podatkov iz evidenc toplogrednih plinov za leta 2021, 2022 in 2023, ki jih sporoči vsaka država članica. Vrednost neto odvzemov v višini **vsaj** 310 milijonov ton ekvivalenta CO₂ kot vsota ciljev držav članic iz Priloge IIa je lahko predmet tehničnega popravka zaradi spremembe metodologije držav članic, **pri čemer se izvede neodvisen strokovni pregled, v katerem se potrđita potrebnost in sorazmernost tehničnega popravka na podlagi izboljšane natančnosti podatkov, ki se spremljajo in sporočajo**. Metoda za določitev tehničnega popravka, ki se doda ciljem držav članic, **in za neodvisni strokovni pregled** je določena v teh **delegiranih** aktih **in se javno objavi**. Komisija za namene navedenih **delegiranih** aktov opravi celovit pregled najnovejših podatkov iz nacionalnih evidenc za leta 2021, 2022 in 2023, ki jih države članice predložijo v skladu s členom 26(4) Uredbe (EU) 2018/1999.

Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 16a.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 108**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 4 – odstavek 3 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3a. Kadar so države članice pri ciljnih pripravljene doseči višjo raven, se jih k temu spodbuja.

Sprememba 53**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 4 – odstavek 3 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3b. Ustrezne institucije Unije in države članice sprejmejo potrebne ukrepe na ravni Unije ali na nacionalni ravni za nadaljnje povečanje odvzemov neto toplogrednih plinov v sektorju LULUCF od leta 2031 naprej, da bi tako prispevale k izvajanju člena 5(1) Pariškega sporazuma ter zagotovile trajnosten in predvidljiv dolgoročni prispevek naravnih ponorov k cilju podnebne nevtralnosti Unije najpozneje do leta 2050 in cilju negativnih emisij po njem, kot je določeno v Uredbi (EU) 2021/1119.

Komisija do 1. januarja 2025 ob upoštevanju nasvetov Evropskega znanstvenega svetovalnega odbora za podnebne spremembe in proračuna Unije za emisije toplogrednih plinov iz Uredbe (EU) 2021/1119 ter na podlagi celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtov, ki jih države članice predložijo do 30. junija 2024 v skladu s členom 14(2) Uredbe (EU) 2018/1999, predloži predlog za spremembo te uredbe, da se določijo cilji Unije in držav članic za odvzeme neto toplogrednih plinov zaradi rabe zemljišč, spremembe rabe zemljišč in gozdarstva vsaj za leta 2035, 2040, 2045 in 2050.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 54

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3

Uredba (EU) 2018/841

Člen 4 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

4. Cilj je do leta 2035 doseči neto ničelne emisije toplogrednih plinov po vsej Uniji v sektorjih iz člena 2(3), točke (a) do (j), nato pa bo Unija dosegala negativne emisije. Unija in države članice sprejmejo potrebne ukrepe, da omogočijo skupno doseganje cilja za leto 2035. Komisija do 31. decembra 2025 na podlagi celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtov, ki jih vsaka država članica v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2018/1999 predloži do 30. junija 2024, predlaga prispevek vsake države članice k zmanjšanju neto emisij.“;

Sprememba

4. Komisija do 31. decembra 2024 na podlagi celovitih nacionalnih energetske in podnebne poročil o napredku ter celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtov, ki jih vsaka država članica v skladu s členoma 14 in 17 Uredbe (EU) 2018/1999 predloži do tega datuma, in ob upoštevanju nasvetov Evropskega znanstvenega svetovnega odbora za podnebne spremembe in proračuna Unije za emisije toplogrednih plinov iz Uredbe (EU) 2021/1119 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o doseženem napredku pri povečanju neto odvzema toplogrednih plinov iz njivskih površin, travinja in mokrišč s področja uporabe te uredbe ter pri zmanjšanju emisij toplogrednih plinov iz kmetijstva s področja uporabe Uredbe (EU) 2018/842, ter oceni, ali so sedanji trendi in prihodnje napovedi skladne s ciljem doseganja dolgoročnega zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v vseh sektorjih v skladu s ciljem Unije glede podnebne nevtralnosti in njenimi vmesnimi podnebnimi cilji iz Uredbe (EU) 2021/1119.

To poročilo vključuje oceno učinka s preučitvijo možnosti, vključno z nacionalnimi cilji, da se zagotovi pravičen prispevek vsakega sektorja in vsake države članice k ciljem Unije glede podnebne nevtralnosti in njenim vmesnim podnebnim ciljem iz Uredbe (EU) 2021/1119, pri čemer se upoštevajo cilji posodobljene strategije za biogospodarstvo iz leta 2018, trajnostna lokalna pridelava hrane in prehranska varnost, strategija „od vil do vilic“, strategija za biotsko raznovrstnost in prihodnja zakonodaja o trajnostnem prehranskem sistemu, ocenijo sinergije in kompromisi pri pospešitvi nadomeščanja fosilnih goriv s proizvodi na biološki osnovi ter učinki vse do ravni kmetij.

Komisija po tem poročilu predloži zakonodajne predloge, če meni, da je to ustrezno, da zagotovi prispevek vseh sektorjev v skladu s ciljem Unije glede podnebne nevtralnosti in njenimi vmesnimi podnebnimi cilji iz Uredbe (EU) 2021/1119.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 55**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 4 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4a. Države članice pri sprejemanju ukrepov za doseganje nacionalnih ciljev iz odstavka 2 upoštevajo načelo, da se ne škoduje bistveno, in minimalne zaščitne ukrepe v smislu členov 17 in 18 Uredbe (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a), pri čemer upoštevajo načela iz evropskega stebra socialnih pravic. Komisija objavi smernice za opredelitev skupnih pravil in metodologij za doseganje cilja iz tega odstavka. Na Komisijo se prenese tudi pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 16, s katerimi se lahko ta uredba dopolni z določitvijo minimalnih meril za vključitev spremljanja biotske raznovrstnosti v sisteme za spremljanje zemljišč.

^(1a) Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

Sprememba 57**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 a (novo)**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3a) vstavi se naslednji člen:**„Člen 4a**

Finančna podpora in pravični prehod za okrepitev blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja v sektorju LULUCF

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Komisija ... [štiri mesece po začetku veljavnosti te uredbe] predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu, v katerem oceni razpoložljivost in skladnost vseh obstoječih instrumentov financiranja Unije za okrepitev blažitve podnebnih sprememb in prilagajanja v sektorju LULUCF, da bi prispevali k ciljem, določenim v skladu s členom 4(3) v skladu s členom 4(4a). V tem poročilu Komisija po potrebi izda priporočila državam članicam o tem, kako spremeniti strateške načrte SKP v skladu s členom 120 Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta, da se zagotovi potrebna in prilagojena finančna podpora lastnikom ali upravljavcem zemljišč in gozdov za doseganje ciljev, določenih v skladu s členom 4(3) v skladu s členom 4(4a), pri čemer se prednost nameni spodbujanju ekosistemskih pristopov v gozdovih, na kmetijskih zemljiščih in v kmetijsko-gozdarskih sistemih. Pri teh priporočilih se upošteva, da je treba zagotoviti trajnost odvzemov, ki se izvedejo s tako finančno podporo, in tveganje, da se ti odvzemi kadar koli nenamerno ali namerno izpustijo v ozračje.

2. Kadar države članice uporabljajo javnofinančne prihodke, ustvarjene s trgovanjem s pravicami iz EU ETS v skladu z Direktivo 2003/87/ES za podpiranje ukrepov za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje, ki jih sprejmejo lastniki ali upravljavci zemljišč in gozdov, da bi dosegli cilje, določene v skladu s členom 4(3), v skladu s členom 4(4a), se prednost nameni spodbujanju ekosistemskih pristopov v gozdovih in na kmetijskih zemljiščih. Projekti se izberejo na podlagi objektivnih, znanstveno utemeljenih in preglednih skupnih meril ter nagrajujejo prakse, katerih podnebne in okoljske koristi so znanstveno dokazane in vodijo k trajnostnemu in dolgoročno povečanju sekvestracije ogljika v tleh in biomasi, hkrati pa zagotavljajo družbene koristi.

3. Komisija bi morala za namene odstavka 3 sprejeti smernice za opredelitev skupnih meril za izbiro projektov, ki bi med drugim temeljile na obstoječih smernicah, ki jih je sprejela Komisija. Komisija se pred sprejetjem teh smernic posvetuje z Evropskim znanstvenim svetovalnim odborom za podnebne spremembe iz člena 3 Uredbe (EU) 2021/1119 ter s civilno družbo in ustreznimi deležniki.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

4. Komisija po potrebi do 31. decembra 2022 predloži zakonodajni predlog za vzpostavitev regulativnega okvira za certificiranje znanstveno utemeljenih, trajnostnih, zanesljivih in trajnih odvzemov ogljika, vključno s praksami sekvestracije ogljika v kmetijske površine, ki zagotavljajo okoljsko celovitost in upoštevajo ekološka načela, ki so v prid biotski raznovrstnosti.

5. Države članice ... [dve leti po začetku veljavnosti te uredbe] in nato vsaki dve leti ocenijo socialne učinke in učinke na delo, vključno z enakostjo spolov in delovnimi pogoji, tako na nacionalni kot regionalni ravni, ki jih imajo obveznosti iz te uredbe v kateri koli kategoriji zemljišč in katerem koli sektorju iz člena 2.“;

Sprememba 58

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 b (novo)

Uredba (EU) 2018/841

Člen 5 – odstavek 1

Veljavno besedilo

Sprememba

(3b) v členu 5 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

1. Vsaka država članica pripravi in vodi obračune, ki točno prikazujejo emisije in odvzeme iz obračunskih kategorij zemljišč iz člena 2. Države članice zagotovijo, da so njihovi obračuni in drugi podatki na podlagi te uredbe točni, popolni, dosledni, primerljivi in pregledni. Države članice emisije označijo s pozitivnim znakom (+), odvzeme pa z negativnim znakom (-).

„1. Vsaka država članica pripravi in vodi obračune, ki točno prikazujejo emisije in odvzeme iz obračunskih kategorij zemljišč iz člena 2. Države članice zagotovijo, da so njihovi obračuni in drugi podatki na podlagi te uredbe točni, popolni, dosledni, **javno dostopni**, primerljivi in pregledni. Države članice emisije označijo s pozitivnim znakom (+), odvzeme pa z negativnim znakom (-).“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 59**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 c (novo)**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 5 – odstavek 4

Veljavno besedilo

Sprememba

(3c) v členu 5(4) se prvi odstavek nadomesti z naslednjim:

4. Države članice v svoje obračune za vsako obračunsko kategorijo zemljišč vključijo vse spremembe zalog ogljika v skladiščih ogljika, navedenih v oddelku B Priloge I. Države članice se lahko odločijo, da v obračune ne vključijo sprememb zalog ogljika za skladišča ogljika, pod pogojem, da skladišče ogljika ni vir. Vendar pa se ta možnost, da se spremembe zalog ogljika ne vključijo v obračune, ne uporablja v zvezi s skladišči ogljika v nadzemni biomasi, odmrlem lesu in pridobljenih lesnih proizvodih v obračunski kategoriji zemljišč „gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari“.

„4. Države članice v svoje obračune za vsako obračunsko kategorijo zemljišč vključijo vse spremembe zalog ogljika v skladiščih ogljika, navedenih v oddelku B Priloge I. Države članice se lahko odločijo, da v obračune ne vključijo sprememb zalog ogljika za skladišča ogljika, pod pogojem, da skladišče ogljika ni vir. Vendar pa se ta možnost, da se spremembe zalog ogljika ne vključijo v obračune, ne uporablja v zvezi s skladišči ogljika v nadzemni biomasi, **mineralnem in organskem ogljiku v tleh**, odmrlem lesu in pridobljenih lesnih proizvodih v obračunski kategoriji zemljišč „gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari.“;

Sprememba 60**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 d (novo)**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 5 – odstavek 4 – pododstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3d) v člen 5(4) se doda naslednji pododstavek:

„Najpozneje eno leto po ... [datum začetka veljavnosti te uredbe o spremembi] Komisija sprejme delegirani akt, s katerim na podlagi izmerjenih podatkov določi popravljeno vrednost ogljikovih zalog za glavne kategorije primarnih in staroraslih gozdov Unije v kategoriji gozdnih zemljišč, s katerimi se gospodari.

Komisija uporabi nabore podatkov, pridobljene pri dokončanih ali tekočih raziskovalnih projektih za ustrezne primarne in starorasle vrste gozdov, z drugimi instrumenti Unije pa financira projekte za vrste gozdov, o katerih ni dovolj podatkov. Če je ustrezno, se lahko v ta namen odpre poseben razpis v misijah EU v okviru programa Obzorje Evropa v zvezi z blaženjem podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 61**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 e (novo)**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 5 – odstavek 5 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(3e) v člen 14(5) se vstavi naslednja točka:

„5a. Zbiranje podatkov se še okrepi z usklajenim spremljanjem razvoja vsebnosti organskega ogljika v tleh in dejavnikov, ki vplivajo na stanje tal in njihove zaloge ogljika, na ravni celotne Unije, in sicer z letnim raziskovanjem LUCAS (statistično raziskovanje rabe in pokrovnosti tal), ki ga izvajajo pristojne službe Evropske komisije.“;

Sprememba 62**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 – točka a**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 9 – naslov

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Proizvodi, ki shranjujejo ogljik

Proizvodi, ki **trajnostno** shranjujejo ogljik**Sprememba 63****Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 – točka b**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 9 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 16 za spremembo odstavka 1 tega člena in Priloge V, pri čemer doda nove kategorije proizvodov, ki **shranjujejo ogljik, vključno s pridobljenimi lesnimi proizvodi**, ki imajo učinek sekvestracije ogljika, **kar temelji** na smernicah IPCC, ki jih sprejme Konferenca pogodbenic UNFCCC ali Konferenca pogodbenic v vlogi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma, in zagotavlja okoljsko celovitost.“;

2. Komisija sprejme delegirane akte v skladu s členom 16 za spremembo odstavka 1 tega člena in Priloge V, pri čemer doda nove kategorije **pridobljenih lesnih** proizvodov, ki imajo učinek sekvestracije ogljika, **če so metodologije za nove kategorije znanstveno utemeljene, pregledne in preverljive ter preprečujejo dvojno štetje in temeljijo** na smernicah IPCC, ki jih sprejme Konferenca pogodbenic UNFCCC ali Konferenca pogodbenic v vlogi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma, in zagotavlja okoljsko celovitost.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 64**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 7 – točka b a (novo)**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 9 – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) vstavi se naslednji odstavek:

„2a. V šestih mesecih po začetku veljavnosti zakonodajnega akta glede regulativnega okvira Unije za certificiranje odvzemov ogljika na podlagi znanstveno utemeljenih zahtev in pravil za obračunavanje v zvezi s kakovostjo meritev, standardi spremljanja, protokoli poročanja in sredstvi preverjanja za zagotovitev okoljske celovitosti in preprečitev negativnih učinkov na biotsko raznovrstnost in ekosisteme in kadar Konferenca pogodbenic UNFCCC ali Konferenca pogodbenic v vlogi skupščine pogodbenic Pariškega sporazuma sprejme nove smernice IPCC, Komisija predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu o morebitnih koristih in kompromisih v zvezi z blažitvijo podnebnih sprememb, prilagajanjem in zaščito biotske raznovrstnosti, ki bi jih imela vključitev dolgoživih proizvodov iz trajnostnih virov na biološki osnovi, ki shranjujejo ogljik, ki imajo neto pozitiven učinek sekvestracije ogljika na podlagi ocene življenjskega cikla, vključno z učinkom na rabo zemljišč in spremembo rabe zemljišč, povezano s povečano sečnjo, če so razpoložljivi podatki znanstveno utemeljeni, pregledni in preverljivi. Komisija lahko poleg poročila predloži zakonodajni predlog za spremembo te uredbe v skladu s tem, kadar je to ustrezno, pri čemer se zagotovi okoljska celovitost, prepreči dvojno štetje in zagotovi, da se naravni viri uporabljajo in reciklirajo čim dlje ter da se na vsaki stopnji uporabijo za namene z najvišjo vrednostjo. Komisija upošteva tudi, da življenjski cikel proizvodov, ki shranjujejo ogljik, ne sme bistveno škodovati drugim okoljskim ciljem v smislu člena 17 Uredbe (EU) 2020/852.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 65**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9 – točka a a (novo)**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 11 – odstavek - 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(aa) pred odstavkom 1 se vstavi naslednji odstavek:

„-1. Kadar Komisija ugotovi, da država članica dve leti zapored ni dosegla svojega letnega cilja iz člena 4(3), tej državi članici izda priporočila z opredelitvijo ustreznih dodatnih ukrepov v sektorju LULUCF za odpravo tega stanja. Komisija ta priporočila da na voljo javnosti. Komisija lahko tej državi članici zagotovi tudi dodatno tehnično podporo.

Kadar se priporočila izdajo v skladu s prvim pododstavkom, zadevna država članica v šestih mesecih od prejema priporočil spremeni svoj nacionalni energetske in podnebni načrt ter dolgoročno strategijo iz členov 3 in 15 Uredbe (EU) 2018/1999, da sprejme ustrezne dodatne ukrepe, pri čemer upošteva priporočila, ki jih je sprejela Komisija. Ti ukrepi se ustrezno obrazložijo in utemeljijo.

Zadevna država članica Komisijo uradno obvesti o revidiranem nacionalnem energetske in podnebnem načrtu ter dolgoročni strategiji, obvestilu pa priloži izjavo, v kateri navede, kako bo predlagana revizija odpravila nedoseganje letnih ciljev in kako so bila upoštevana priporočila Komisije.

Če zadevna država članica ne obravnava priporočil Komisije, Komisija preuči sprejetje potrebnih ukrepov v skladu s Pogodbama.“;

Sprememba 66**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9 – točka b**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 11 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. **Država** članica lahko uporabi:1. **Brez poseganja v odstavek - 1 država** članica lahko uporabi:

(a) splošne prilagodljivosti iz člena 12 in

(a) splošne prilagodljivosti iz člena 12 in

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(b) zaradi izpolnjevanja obveznosti iz člena 4 prilagodljivost za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, iz **členov** 13 in 13b.

(b) zaradi izpolnjevanja obveznosti **in ciljev** iz člena 4 prilagodljivost za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, iz **člena** 13 in **mehanizem iz člena** 13b.

Finska lahko poleg prilagodljivosti iz prvega pododstavka, točki (a) in (b), v skladu s členom 13a uporabi dodatne kompenzacije.

Finska lahko poleg prilagodljivosti iz prvega pododstavka, točki (a) in (b), v skladu s členom 13a uporabi dodatne kompenzacije.

Sprememba 67

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 9 – točka b a (novo)

Uredba (EU) 2018/841

Člen 11 – odstavek 2

Veljavno besedilo

Sprememba

(ba) **odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:**

2. Če država članica ne izpolnjuje zahtev glede spremljanja iz točke (da) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 525/2013, centralni administrator, določen v skladu s členom 20 Direktive 2003/87/ES (v nadaljnjem besedilu: centralni administrator), zadevni državi članici začasno prepove prenose **ali hrambo** na podlagi člena 12(2) **in (3)** te uredbe, ali uporabo prilagodljivosti za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, na podlagi člena 13 te uredbe.

„2. Če država članica ne izpolnjuje zahtev glede spremljanja iz točke (da) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 525/2013, centralni administrator, določen v skladu s členom 20 Direktive 2003/87/ES (v nadaljnjem besedilu: centralni administrator), zadevni državi članici začasno prepove prenose na podlagi člena 12(2) te uredbe, ali uporabo prilagodljivosti za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, na podlagi člena 13 te uredbe.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 68**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 10 – točka -a (novo)**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 12 – odstavek 2

Veljavno besedilo

Sprememba

(-a) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

2. V obsegu, v katerem skupni odvzemi v državi članici presegajo skupne emisije, **in po odštetju vseh količin, upoštevanih na podlagi člena 7 Uredbe (EU) 2018/842**, lahko navedena država članica preostalo količino odvzemov prenese na drugo državo članico. Prenesena količina se upošteva pri oceni, ali država članica prejemnica izpolnjuje svoje zaveze na podlagi člena 4 te uredbe.

„2. V obsegu, v katerem skupni odvzemi v državi članici **za obdobje 2021–2025** presegajo skupne emisije **ali v katerem neto odvzemi toplogrednih plinov v državi članici presegajo letni cilj iz člena 4(3)**, lahko navedena država članica preostalo količino odvzemov prenese na drugo državo članico, **če država članica prejemnica plača prispevek vsaj v višini povprečnih končnih cen pravic v EU ETS v skupnem dražbenem sistemu v letu, v katerem je bil prenos izveden**. Prenesena količina se upošteva pri oceni, ali država članica prejemnica izpolnjuje svoje zaveze **in cilje** na podlagi člena 4 te uredbe.“;

Sprememba 69**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 10 – točka b**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 12 – odstavek 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

5. Države članice **lahko** uporabijo prihodke, ustvarjene s prenosi v skladu z odstavkom 2, za **boj proti podnebnim spremembam** v Uniji ali v tretjih državah, Komisijo **pa** obvestijo o **vseh takih** sprejetih ukrepih.

5. Države članice uporabijo **vse** prihodke, ustvarjene s prenosi v skladu z odstavkom 2 za **financiranje ukrepov za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje v sektorju LULUCF** v Uniji ali v tretjih državah, **vključno z ekosistemskim pristopom, pri čemer upoštevajo načelo, da se ne škoduje bistveno, in minimalne zaščitne ukrepe v smislu členov 17 in 18 Uredbe (EU) 2020/852. Države članice** Komisijo **v poročilih iz člena 19 Uredbe (EU) 2018/1999**, obvestijo o **uporabi navedenih prihodkov in o sprejetih ukrepih**.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 70

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 11

Uredba (EU) 2018/841

Člen 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 13

Člen 13

Prilagodljivost za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari

Prilagodljivost za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari

1. Kadar skupne emisije v državi članici v obdobju od leta 2021 do leta 2025 presegajo skupne odvzeme v obračunskih kategorijah zemljišč iz člena 2(1), [kakor se obračunajo v skladu s to uredbo,] lahko zadevna država članica za izpolnitev določb člena 4(1) uporabi prilagodljivost za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, iz tega člena.

1. Kadar skupne emisije v državi članici v obdobju od leta 2021 do leta 2025 presegajo skupne odvzeme v obračunskih kategorijah zemljišč iz člena 2(1), [kakor se obračunajo v skladu s to uredbo,] lahko zadevna država članica za izpolnitev določb člena 4(1) uporabi prilagodljivost za gozdna zemljišča, s katerimi se gospodari, iz tega člena.

2. Kadar je rezultat izračuna iz člena 8(1) v obdobju od leta 2021 do leta 2025 pozitiven, lahko zadevna država članica kompenzira emisije, ki so rezultat izračuna, če **sta izpolnjena naslednja pogoja:**

2. Kadar je rezultat izračuna iz člena 8(1) v obdobju od leta 2021 do leta 2025 pozitiven, lahko zadevna država članica kompenzira emisije, ki so rezultat izračuna, če **so izpolnjeni naslednji pogoji:**

(a) država članica je v svojo strategijo, predloženo v skladu s členom 15 Uredbe (EU) 2018/1999, vključila obstoječe ali načrtovane konkretne ukrepe za zagotovitev ohranitve ali povečanja, kot je ustrezno, ponorov in zbiralnikov iz gozdov ter

(a) država članica je v svojo strategijo, predloženo v skladu s členom 15 Uredbe (EU) 2018/1999, vključila obstoječe ali načrtovane konkretne ukrepe za zagotovitev ohranitve ali povečanja, kot je ustrezno, ponorov in zbiralnikov iz gozdov **na način, ki prispeva k povečanju biotske raznovrstnosti ter zmanjšanju ranljivosti zemljišč za naravne motnje** ter

(aa) država članica izpolnjuje Direktivo Sveta 92/43/EGS (*) in Direktivo 2009/147/ES (**) Evropskega parlamenta in Sveta ter

(b) skupne emisije v Uniji ne presegajo skupnih odvzemov v obračunskih kategorijah zemljišč iz člena 2(1) te uredbe za obdobje od leta 2021 do leta 2025.

(b) skupne emisije v Uniji ne presegajo skupnih odvzemov v obračunskih kategorijah zemljišč iz člena 2(1) te uredbe za obdobje od leta 2021 do leta 2025.

Komisija pri ocenjevanju, ali skupne emisije v Uniji presegajo skupne odvzeme, kot je navedeno v prvem pododstavku, točka (b), poskrbi za izogibanje dvojnemu štetju držav članic, zlasti pri izvajanju prilagodljivosti, določenih v členu 12 te uredbe in členu 7(1) ali 9(2) Uredbe (EU) 2018/842.

Komisija pri ocenjevanju, ali skupne emisije v Uniji presegajo skupne odvzeme, kot je navedeno v prvem pododstavku, točka (b), poskrbi za izogibanje dvojnemu štetju držav članic, zlasti pri izvajanju prilagodljivosti, določenih v členu 12 te uredbe in členu 7(1) ali 9(2) Uredbe (EU) 2018/842.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

3. Kompenzacija iz odstavka 2 lahko vključuje samo ponore, obračunane kot emisije na podlagi referenčne vrednosti zadevne države članice za gospodarjenje z gozdovi, in ne sme presežati 50 % najvišjega zneska kompenzacije za zadevno državo članico iz Priloge VII za obdobje od leta 2021 do leta 2025.

4. Države članice Komisiji predložijo dokaze v zvezi z vplivom naravnih motenj, izračunanim v skladu s Prilogo VI, da bi bile upravičene do kompenzacije za preostale ponore, obračunane kot emisije na podlagi referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, do celotnega zneska neuporabljenih kompenzacij drugih držav članic iz Priloge VII za obdobje od leta 2021 do leta 2025. Če zahtevana kompenzacija presega razpoložljivi znesek neuporabljenih kompenzacij, se kompenzacija sorazmerno razdeli med zadevne države članice.“;

Sprememba

3. Kompenzacija iz odstavka 2 lahko vključuje samo ponore, obračunane kot emisije na podlagi referenčne vrednosti zadevne države članice za gospodarjenje z gozdovi, in ne sme presežati 50 % najvišjega zneska kompenzacije za zadevno državo članico iz Priloge VII za obdobje od leta 2021 do leta 2025.

4. Države članice Komisiji predložijo dokaze v zvezi z vplivom naravnih motenj, izračunanim v skladu s Prilogo VI, **in v zvezi z ukrepi, ki jih nameravajo sprejeti za prihodnje preprečevanje tovrstnih dogodkov oziroma za ublažitev njihovih posledic**, da bi bile upravičene do kompenzacije za preostale ponore, obračunane kot emisije na podlagi referenčne vrednosti za gospodarjenje z gozdovi, do celotnega zneska neuporabljenih kompenzacij drugih držav članic iz Priloge VII za obdobje od leta 2021 do leta 2025. Če zahtevana kompenzacija presega razpoložljivi znesek neuporabljenih kompenzacij, se kompenzacija sorazmerno razdeli med zadevne države članice. **Komisija zagotovi javni dostop do dokazov, ki so jih predložile države članice.**“;

(*) Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

(**) Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

Spremembi 94 in 98

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 13

Uredba (EU) 2018/841

Člen 13 b

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 13b

Mehanizem **prilagodljivosti glede rabe zemljišč** za obdobje 2026–2030

1. V registru Unije, vzpostavljenem na podlagi člena 40 Uredbe (EU) 2018/1999, se vzpostavi mehanizem **prilagodljivosti glede rabe zemljišč**, ki ustreza količini do 178 milijonov ton ekvivalenta CO₂, če se izpolni cilj Unije iz člena 4(2). Mehanizem **prilagodljivosti** je na voljo poleg prilagodljivosti iz člena 12.

Sprememba

Člen 13b

Mehanizem za **primere naravnih motenj** za obdobje 2026–2030

1. V registru Unije, vzpostavljenem na podlagi člena 40 Uredbe (EU) 2018/1999, se vzpostavi mehanizem, ki ustreza količini do 178 milijonov ton ekvivalenta CO₂, **za upoštevanje vpliva naravnih motenj, če teh ni bilo mogoče predvideti ali preprečiti, zlasti z izvajanjem prilagajanja**, če se izpolni cilj Unije iz člena 4(2). Mehanizem je na voljo poleg prilagodljivosti iz člena 12.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

2. Če je razlika med letno vsoto emisij in odvzemov toplogrednih plinov na ozemlju države članice in v vseh kategorijah poročanja zemljišč iz člena 2(2), točke (a) do (j), ter ustreznim ciljem v obdobju od leta 2026 do leta 2030 pozitivna, obračunana in sporočena v skladu s to uredbo, lahko zadevna država članica uporabi **prilagodljivost** iz tega člena, da bi izpolnila svoj cilj, določen v skladu s členom 4(2).

3. Kadar je rezultat izračuna iz odstavka 2 v obdobju od leta 2026 do leta 2030 pozitiven, lahko **zadevna** država članica **kompenzira presežne emisije, če so izpolnjeni naslednji pogoji:**

(a) država članica je **v posodobljeni celoviti** nacionalni energetski in podnebni načrt, **predložen** v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2018/1999, **vkjučila obstoječe ali načrtovane konkretne** ukrepe za zagotovitev ohranitve ali povečanja, **kot je ustrezno**, vseh ponorov in zbiralnikov na **zemljiščih ter zmanjšanje ranljivosti** zemljišč za naravne motnje;

(b) država članica je izčrpala vse druge prilagodljivosti, ki so ji na voljo v skladu s členom 12 te uredbe ali členom 7(1) Uredbe (EU) 2018/842;

(c) razlika v Uniji med letno vsoto vseh emisij in odvzemov toplogrednih plinov na njenem ozemlju in v vseh kategorijah poročanja zemljišč člena 2(2), točke (a) do (j), ter ciljem Unije **[glede neto odvzemov v višini 310 milijonov ton ekvivalenta CO₂]** je v obdobju od leta 2026 do leta 2030 negativna.

2. Če je razlika med letno vsoto emisij in odvzemov toplogrednih plinov na ozemlju države članice in v vseh kategorijah poročanja zemljišč iz člena 2(2), točke (a) do (j), ter ustreznim ciljem v obdobju od leta 2026 do leta 2030 pozitivna, obračunana in sporočena v skladu s to uredbo, lahko zadevna država članica uporabi **mehanizem** iz tega člena, da bi izpolnila svoj cilj, določen v skladu s členom 4(2).

3. Kadar je rezultat izračuna iz odstavka 2 v obdobju od leta 2026 do leta 2030 pozitiven, lahko država članica **uporabi mehanizem iz tega člena, če so izpolnjeni naslednji pogoji:**

(-a) **država članica je Komisiji predložila zadostne dokaze, da je pozitiven rezultat neposredno povezan z vplivom naravnih motenj, izračunanim v skladu s Prilogo VI. Komisija zagotovi javni dostop do dokazov, ki so jih predložile države članice, in lahko zavrne dokaze, ki jih je predložila država članica, če po pregledu prejetih informacij držav članic meni, da niso dovolj utemeljeni ali da so nesorazmerni;**

(a) država članica je **učinkovito revidirala svoj celovit** nacionalni energetski in podnebni načrt **ter dolgoročno strategijo** v skladu s členom 11(-1) **in je sprejela nove ukrepe za izboljšanje** vseh ponorov in zbiralnikov na **način, ki prispeva k povečanju biotske raznovrstnosti, ter za zmanjšanje ranljivosti** zemljišč za naravne motnje **in vpliva podnebnih sprememb;**

(b) država članica je izčrpala vse druge prilagodljivosti, ki so ji na voljo v skladu s členom 12 te uredbe ali členom 7(1) Uredbe (EU) 2018/842;

(ba) država članica izpolnjuje direktivi 92/43/EGS in 2009/147/ES in

(c) razlika v Uniji med letno vsoto vseh emisij in odvzemov toplogrednih plinov na njenem ozemlju in v vseh kategorijah poročanja zemljišč iz člena 2(2), točke (a) do (j), ter ciljem Unije **iz člena 4(2), potem ko so izčrpane vse druge prilagodljivosti iz člena 12,** je v obdobju od leta 2026 do leta 2030 negativna.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija pri ocenjevanju, ali skupne emisije v Uniji presegajo skupne odvzeme, kot je navedeno v prvem pododstavku, točka (c), na podlagi vpliva naravnih motenj in informacij, ki so jih države članice predložile v skladu z odstavkom 5 tega člena, odloči, ali naj se vključi 20 % neto odvzemov, ki jih države članice niso shranile, iz obdobja od leta 2021 do leta 2025. Komisija pri navedenem ocenjevanju poskrbi tudi za izogibanje dvojnemu štetju držav članic, zlasti pri izvajanju prilagodljivosti iz člena 12 te uredbe in člena 7(1) Uredbe (EU) 2018/842.

4. Znesek kompenzacije iz odstavka 3 tega člena lahko zajema samo ponore, obračunane kot emisije na podlagi cilja države članice iz Priloge IIa k tej uredbi, in ne sme presegati 50 % najvišjega zneska kompenzacije za zadevno državo članico iz Priloge VII za obdobje od leta 2026 do leta 2030.

5. **Države članice Komisiji predložijo dokaze v zvezi z vplivom naravnih motenj, izračunanim v skladu s Prilogo VI, da bi bile upravičene do kompenzacije za preostale ponore, obračunane kot emisije na podlagi cilja zadevne države članice iz Priloge IIa, do celotnega zneska neuporabljenih kompenzacij drugih držav članic iz Priloge VII za obdobje od leta 2026 do leta 2030.** Če zahtevana kompenzacija presega razpoložljivi znesek **neuporabljenih kompenzacij**, se kompenzacija sorazmerno razdeli med zadevne države članice.“;

Komisija pri ocenjevanju, ali skupne emisije v Uniji presegajo skupne odvzeme, kot je navedeno v prvem pododstavku, točka (c), na podlagi vpliva naravnih motenj in informacij, ki so jih države članice predložile v skladu z odstavkom 5 tega člena, odloči, ali naj se vključi 20 % neto odvzemov, ki jih države članice niso shranile, iz obdobja od leta 2021 do leta 2025. Komisija pri navedenem ocenjevanju poskrbi tudi za izogibanje dvojnemu štetju držav članic, zlasti pri izvajanju prilagodljivosti iz člena 12 te uredbe in člena 7(1) Uredbe (EU) 2018/842.

4. Znesek kompenzacije iz odstavka 3 tega člena lahko zajema samo ponore, obračunane kot emisije na podlagi cilja države članice iz Priloge IIa k tej uredbi, in ne sme presegati 50 % najvišjega zneska kompenzacije za zadevno državo članico iz Priloge VII za obdobje od leta 2026 do leta 2030.

5. Če zahtevana kompenzacija presega znesek **178 milijonov ton ekvivalenta CO₂**, ki je razpoložljiv v okviru mehanizma, se kompenzacija sorazmerno razdeli med zadevne države članice.

5a. Države članice so upravičene do kompenzacije neto ponorov ali odvzemov, ki se upoštevajo kot emisije glede na cilje, določene za navedene države članice v členu 4(2) za obdobje 2026–2030, v višini do 50 milijonov ton ekvivalenta CO₂ za celotno Unijo iz neuporabljene kompenzacije drugih držav članic, določene v Prilogi VII za obdobje 2021–2025, po upoštevanju odstavka 3 tega člena, če:

(a) so države članice izčrpale vse druge prilagodljivosti, ki so na voljo v skladu s členom 12 te uredbe, členom 7(1) Uredbe (EU) 2018/842 ter odstavka 3 tega člena;

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (b) so te države članice Komisiji predložile zadostne dokaze o vplivu motenj v ekosistemih zaradi podnebnih sprememb, ki povzročajo presežne emisije ali zmanjšujejo neto odvzeme na način, na katerega države članice nimajo vpliva in tega niso mogle predvideti ali preprečiti, zlasti z izvajanjem zadostnih prilagoditvenih ukrepov za zagotovitev odpornosti prizadetega območja na podnebne spremembe. Komisija zagotovi javni dostop do dokazov, ki so jih predložile države članice, in lahko zavrne dokaze, ki jih je predložila država članica, če po pregledu prejetih informacij držav članic meni, da niso dovolj utemeljeni ali da so nesorazmerni;
- (c) so države članice v najnovejši celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt, predložen v skladu s členom 14 Uredbe (EU) 2018/1999, vključile konkretne ukrepe za zagotovitev ohranitve ali povečanja, kot je ustrezno, vseh ponorov in zbiralnikov na zemljiščih ter zmanjšanje ranljivosti zemljišč za motnje ekosistema zaradi podnebnih sprememb;
- (d) je razlika v Uniji med letno vsoto vseh emisij in odvzemov toplogrednih plinov na njenem ozemlju in v vseh kategorijah poročanja zemljišč iz člena 2(2), točke (a) do (j), ter ciljem Unije iz člena 4(2), potem ko so izčrpane vse druge prilagodljivosti iz člena 12, v obdobju od leta 2026 do leta 2030 negativna.

Kadar zahtevana kompenzacija presega najvišji razpoložljivi znesek kompenzacij, se kompenzacija sorazmerno razdeli med zadevne države članice.

5b. Komisija do ... [6 mesecev po začetku veljavnosti te uredbe] sprejme delegirane akte v skladu s členom 16 za dopolnitev te uredbe s sprejetjem metodologije za oceno vpliva motenj v ekosistemih zaradi podnebnih sprememb iz točke (b) odstavka 5a.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 72**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 14**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 13 c

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Člen 13c

Upravljanje ciljev

Če **pregledane emisije in odvzemi toplogrednih plinov države članice leta 2032 ob upoštevanju prilagodljivosti, uporabljenih v skladu s členoma 12 in 13b, presegajo letne cilje te države članice** za katero koli leto v obdobju 2026–2030, se uporabi naslednji ukrep:

znesek, enak količini presežnih neto emisij toplogrednih plinov v tonah ekvivalenta CO₂, pomnoženi s faktorjem 1,08, se prišteje emisijam toplogrednih plinov, ki jih zadevna država članica sporoči v naslednjem letu, v skladu z ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 15.“;

Sprememba

Člen 13c

Upravljanje ciljev

Če **Komisija na podlagi obsežnega pregleda, ki ga v skladu s členom 14(2) izvede leta 2032, ugotovi, da cilji in zaveze države članice, določeni v skladu s členom 4, niso doseženi** za katero koli leto v obdobju 2026–2030, se uporabi naslednji ukrep:

znesek, enak količini presežnih neto emisij toplogrednih plinov v tonah ekvivalenta CO₂, pomnoženi s faktorjem 1,08, se prišteje emisijam toplogrednih plinov **za tiste kategorije zemljišč**, ki jih zadevna država članica sporoči v naslednjem letu, v skladu z ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 15.

Kadar Komisija ugotovi, da države članice ne izpolnjujejo te uredbe, sprejme potrebne ukrepe v skladu s Pogodbama.

Sprememba 73**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 14 a (novo)**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 13 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(14a) vstavi se naslednji člen:**„Člen 13d****Mednarodno sodelovanje**

Kadar se država članica odloči, da bo odobrila uporabo ogljikovih dobropisov iz sektorja LULUCF za izravnavo s strani javnih ali zasebnih subjektov, tudi prek členov 6.2 in 6.4 Pariškega sporazuma, se količina prenesenih ali uporabljenih odvzemov ne upošteva pri doseganju letnih ciljev te države članice, kot je določeno v členu 4(3) te uredbe.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 74**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 15**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 14 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

„1. Države članice do 15. marca 2027 za obdobje od leta 2021 do leta 2025 oziroma do 15. marca 2032 za obdobje od leta 2026 do leta 2030 Komisiji predložijo poročilo o skladnosti, ki vsebuje bilanco skupnih emisij in skupnih odvzemov za zadevno obdobje za vsako obračunsko kategorijo zemljišč iz člena 2(1), točke (a) do (f), za obdobje od leta 2021 do leta 2025 oziroma iz člena 2(2), točke (a) do (j), za obdobje od leta 2026 do leta 2030, pri čemer uporabijo pravila za obračunavanje iz te uredbe.

Poročilo o skladnosti vključuje oceno:

(a) politik in ukrepov v zvezi s kompromisi;

(b) sinergij med blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje;

(c) sinergij med blažitvijo podnebnih sprememb in biotsko raznovrstnostjo.

To poročilo po potrebi vsebuje tudi podrobnosti glede nameravane uporabe prilagodljivosti iz člena 11 in povezanih zneskov ali uporabe takih prilagodljivosti in povezanih zneskov.“;

Sprememba

„1. Države članice do 15. marca 2027 za obdobje od leta 2021 do leta 2025 oziroma do 15. marca 2032 za obdobje od leta 2026 do leta 2030 Komisiji predložijo poročilo o skladnosti, ki vsebuje bilanco skupnih emisij in skupnih odvzemov za zadevno obdobje za vsako obračunsko kategorijo zemljišč iz člena 2(1), točke (a) do (f), za obdobje od leta 2021 do leta 2025 oziroma iz člena 2(2), točke (a) do (j), za obdobje od leta 2026 do leta 2030, pri čemer uporabijo pravila za obračunavanje iz te uredbe.

Poročilo o skladnosti vključuje oceno:

(a) politik in ukrepov v zvezi z **morebitnimi** kompromisi **z drugimi okoljskimi cilji in strategijami Unije, na primer tistimi, ki so navedeni v 8. okoljskem akcijskem programu ter v strategijah Unije za biotsko raznovrstnost in biogospodarstvo;**

(aa) ukrepov, ki so jih države članice sprejele za uskladitev s členom 4(4a);

(b) sinergij med blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, **vključno s politikami in ukrepi za zmanjšanje ranljivosti zemljišč za naravne motnje in podnebje;**

(c) sinergij med blažitvijo podnebnih sprememb in biotsko raznovrstnostjo.

To poročilo po potrebi vsebuje tudi podrobnosti glede nameravane uporabe prilagodljivosti iz člena 11 in povezanih zneskov ali uporabe takih prilagodljivosti in povezanih zneskov. **Takšna poročila so dostopna javnosti v lahko dostopni obliki.**

Poročilo o skladnosti temelji na letnih naborih podatkov, vključno z informacijami, pridobljenimi iz sistemov za spremljanje tal, kot so raziskovanje LUCAS, z uporabo vzorcev, katerih globina znaša najmanj 30 cm, ter vključitvijo vseh ustreznih parametrov, ki vplivajo na potencial tal za sekvestracijo ogljika.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 75**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 16 a (novo)**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 15 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(16a) vstavi se naslednji člen:**„Člen 15a****Dostop do pravnega varstva**

1. Države članice v skladu s svojim nacionalnim pravnim sistemom zagotovijo, da imajo člani zadevne javnosti, ki izpolnjujejo pogoje iz odstavka 2, dostop do revizijskega postopka pred sodiščem ali drugim neodvisnim in nepristranskim organom, ustanovljenim z zakonom, da izpodbijajo neupoštevanje pravnih obveznosti iz členov 4 do 10.

2. Člani zadevne javnosti imajo dostop do revizijskega postopka iz odstavka 1, če:

(a) imajo zadosten interes ali

(b) če prijavijo kršeno pravico, kadar jo upravno postopkovno pravo države članice zahteva kot predpogoj.

Kaj predstavlja zadosten interes, določijo države članice v skladu s ciljem, da se članom zadevne javnosti omogoči širok dostop do pravnega varstva, in v skladu z Aarhusko konvencijo o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah.

Zato se šteje, da za namen tega odstavka zadošča interes katere koli nevladne organizacije, ki se zavzema za varstvo okolja in izpolnjuje vse zahteve nacionalne zakonodaje.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

3. Odstavka 1 in 2 ne izključujeta možnosti priziva k predhodnemu revizijskemu postopku pred upravnim organom in ne vplivata na zahtevo izčrpanja upravnih revizijskih postopkov pred prizivom k sodnim revizijskim postopkom, kjer taka zahteva obstaja po nacionalnem pravu. Vsak tak postopek je pošten, nepristranski, pravočasen in ne pretirano drag.

4. Države članice zagotovijo, da so javnosti enostavno dostopni praktični podatki o dostopu do upravnih in sodnih revizijskih postopkov.“;

Sprememba 76

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 17

Uredba (EU) 2018/841

Člen 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(17) vstavi se naslednji člen 16a:

črtano

„Člen 16a

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za podnebne spremembe, ustanovljen s členom 44(3) Uredbe (EU) 2018/1999. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁴⁴⁾.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

⁽⁴⁴⁾ Uredba (EU) št. 182/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o določitvi splošnih pravil in načel, na podlagi katerih države članice nadzirajo izvajanje izvedbenih pooblastil Komisije (UL L 55, 28.2.2011, str. 13).“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 77**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 18**

Uredba (EU) 2018/841

Člen 17 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

2. Komisija **najpozneje šest mesecev po [...] pregledu globalnega stanja iz člena 14 Pariškega sporazuma** Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o izvajanju te uredbe, **po potrebi tudi o oceni učinka prilagodljivosti iz člena 11, ter o prispevku te uredbe k izpolnjevanju cilja zmanjšanja celotnih emisij toplogrednih plinov Unije do leta 2030 in njenem prispevku k ciljem Pariškega sporazuma, zlasti kar zadeva potrebo** po dodatnih politikah in ukrepih Unije, zaradi potrebe po obsežnejšem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in povečanju odvzemov v Uniji.

Sprememba

2. Komisija **leta 2025, 2027 in 2032** Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o **napredku pri** izvajanju te uredbe **ter o napredku pri doseganju ciljev** iz člena 4.

2a. Komisija **najpozneje šest mesecev po vsakem pregledu globalnega stanja iz člena 14 Pariškega sporazuma** Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o prispevku te uredbe k izpolnjevanju cilja podnebne nevtralnosti in vmesnih podnebnih ciljev iz Uredbe (EU) 2021/1119, k ciljem Pariškega sporazuma, drugim okoljskim ciljem Unije in ciljem evropskega zelenega dogovora ter z njim povezanim ustreznim strategijam in zakonodajo, vključno z oceno učinka prilagodljivosti iz člena 11 o doseganju ciljev te uredbe. V poročilu se **oceni potreba** po dodatnih politikah in ukrepih Unije, zaradi potrebe po obsežnejšem zmanjšanju emisij toplogrednih plinov in povečanju odvzemov v Uniji **ter potrebe po doseganju okoljskih ciljev Unije, ob upoštevanju prihodnjega razvoja sistema spremljanja, zbiranja podatkov in poročanja o gozdovih in tleh.** V poročilu se upoštevajo najboljše in najnovejši znanstveni dokazi, tudi najnovejša poročila Medvladnega panela za podnebne spremembe, Medvladne platforme o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah ter Evropskega znanstvenega svetovalnega odbora za podnebne spremembe, kot je navedeno v členu 3 Uredbe (EU) 2021/1119.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija po predložitvi poročila pripravi zakonodajne predloge, če meni, da je to ustrezno. V predlogih določi zlasti **letne cilje** in **upravljanje, namenjene doseganju cilja podnebne nevtralnosti do leta 2035** iz člena 4(4), dodatne politike in ukrepe Unije **ter okvir za obdobje po letu 2035, s katerim na področje uporabe Uredbe vključi emisije in odvzeme toplogrednih plinov iz dodatnih sektorjev, kot sta morsko in sladkovodno okolje.**“;

Komisija po predložitvi poročila pripravi zakonodajne predloge, če meni, da je to ustrezno. V predlogih določi zlasti dodatne politike in ukrepe Unije **za doseganje ciljev za LULUCF po letu 2030** iz člena 4(3) **ter razširi področje uporabe te uredbe, da bo vključevala emisije in odvzeme toplogrednih plinov iz morskih, obalnih in sladkovodnih ekosistemov na podlagi zanesljivih znanstvenih metodologij, ter naj za te ekosisteme določi dodatne ločene cilje glede neto odzemov.**

2b . Komisija po začetku veljavnosti zakonodajnega akta glede regulativnega okvira Unije za obnovo narave predloži poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu, v katerem oceni skladnost te uredbe, zlasti zavez in ciljev iz člena 4, s cilji zakonodajnega akta. Poročilo se po potrebi priložijo zakonodajni predlogi o spremembi te uredbe.“;

Sprememba 78

Predlog uredbe

Člen 2 – odstavek 1 – točka 2

Uredba (EU) 2018/1999

Člen 4 – odstavek 1 – točka a – točka 1 – točka ii

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

zaveze države članice in nacionalne cilje za odvzeme neto toplogrednih plinov v skladu s členom 4(1) in (2) Uredbe (EU) 2018/841 **ter njene prispevke, katerih namen je doseči cilj Unije glede zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov na nič do leta 2035 in nato doseči negativne emisije v skladu s členom 4(4) navedene uredbe;**

zaveze države članice in nacionalne cilje za odvzeme neto toplogrednih plinov v skladu s členom 4(1) in (2) Uredbe (EU) 2018/841;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 79**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 1 – točka 2 a (novo)**

Uredba (EU) 2018/1999

Člen 26 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

---

*Sprememba***(2a) v člen 26(6) se vstavi naslednja točka:**

„(aa) spreminjanjem točk (b) in (c) dela 3 priloge V, da se dodajo nove kategorije zemljišč h kategorijam zemljišč, zajetim v sistem za spremljanje zaščitenih enot rabe zemljišč in sistem za spremljanje enot rabe zemljišč, ki se obnavljajo, v skladu z ustrežno okoljsko zakonodajo Unije.“;

Sprememba 80**Predlog uredbe****Člen 2 – odstavek 1 – točka 3 – točka c**

Uredba (EU) 2018/1999

Člen 38 – odstavek 4

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Komisija po zaključku celovitega pregleda, izvedenega v skladu z odstavkom 1, z **izvedbenimi akti določi skupno količino** emisij za zadevna leta na podlagi popravljenih podatkov iz evidenc za posamezno državo članico, razdeljeno na emisijske podatke, pomembne za člen 9 Uredbe (EU) 2018/842, in emisijske podatke iz Priloge V, del 1, točka (c), k tej uredbi, ter skupno količino emisij in odvzemov, pomembnih za člen 4 Uredbe (EU) 2018/841.

Komisija po zaključku celovitega pregleda, izvedenega v skladu z odstavkom 1, **v skladu s členom 43 sprejme delegirane akte, ki dopolnijo to uredbo, z določitvijo skupne količine** emisij za zadevna leta na podlagi popravljenih podatkov iz evidenc za posamezno državo članico, razdeljeno na emisijske podatke, pomembne za člen 9 Uredbe (EU) 2018/842, in emisijske podatke iz Priloge V, del 1, točka (c), k tej uredbi, ter skupno količino emisij in odvzemov, pomembnih za člen 4 Uredbe (EU) 2018/841.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 81**Predlog uredbe****Priloga II**

Uredba (EU) 2018/841

Priloga II a – preglednica

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Cilj Unije in nacionalni cilji držav članic glede odvzemov neto toplogrednih plinov v skladu s členom 4(2), ki jih je treba doseči do leta 2030

Država članica	Vrednost zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov v kt ekvivalenta CO ₂ leta 2030
Belgija	- 1 352
Bolgarija	- 9 718
Češka	- 1 228
Danska	5 338
Nemčija	- 30 840
Estonija	- 2 545
Irska	3 728
Grčija	- 4 373
Španija	- 43 635
Francija	- 34 046
Hrvaška	- 5 527
Italija	- 35 758
Ciper	-352
Latvija	-644
Litva	- 4 633
Luksemburg	-403
Madžarska	- 5 724
Španija	2
Nizozemska	4 523
Avstrija	- 5 650
Poljska	- 38 098

sreda 8. junija 2022

Država članica	Vrednost zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov v kt ekvivalenta CO ₂ leta 2030
Portugalska	- 1 358
Romunija	- 25 665
Slovenija	-146
Slovaška	- 6 821
Finska	- 17 754
Švedska	- 47 321
EU-27	- 310 000

Sprememba

Cilj Unije in nacionalni cilji držav članic glede odvzemov neto toplogrednih plinov v skladu s členom 4(2), ki jih je treba doseči do leta 2030

Država članica	Vrednost zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov v kt ekvivalenta CO ₂ leta 2030
Belgija	Vsaj - 1 352
Bolgarija	Vsaj - 9 718
Češka	Vsaj - 1 228
Danska	Vsaj 5 338
Nemčija	Vsaj - 30 840
Estonija	Vsaj - 2 545
Irska	Vsaj 3 728
Grčija	Vsaj - 4 373
Španija	Vsaj - 43 635
Francija	Vsaj - 34 046
Hrvaška	Vsaj - 5 527
Italija	Vsaj - 35 758
Ciper	Vsaj - 352
Latvija	Vsaj - 644

sreda 8. junija 2022

Država članica	Vrednost zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov v kt ekvivalenta CO ₂ leta 2030
Litva	Vsaj - 4 633
Luksemburg	Vsaj - 403
Madžarska	Vsaj - 5 724
Španija	Vsaj 2
Nizozemska	Vsaj 4 523
Avstrija	Vsaj - 5 650
Poljska	Vsaj - 38 098
Portugalska	Vsaj - 1 358
Romunija	Vsaj - 25 665
Slovenija	Vsaj - 146
Slovaška	Vsaj - 6 821
Finska	Vsaj - 17 754
Švedska	Vsaj - 47 321
EU-27	Vsaj - 310 000

Sprememba 82**Predlog uredbe****Priloga III**

Uredba (EU) 2018/1999

Priloga V – del 3

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

Priloga V, del 3, k Uredbi (EU) 2018/1999 se nadomesti z naslednjim:

Priloga V, del 3, k Uredbi (EU) 2018/1999 se nadomesti z naslednjim:

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

„Geolokalizirani podatki o spremembi rabe zemljišč v skladu s smernicami IPCC iz leta 2006 za nacionalne evidence toplogrednih plinov. Evidenca toplogrednih plinov deluje na podlagi elektronskih podatkovnih zbirk in geografskih informacijskih sistemov ter obsega:

(a) sistem za spremljanje enot rabe zemljišč z zemljišči z veliko zalogo ogljika, kot so opredeljena v členu 29(4) Direktive (EU) 2018/2001;

(b) sistem za spremljanje zaščitnih enot rabe zemljišč, opredeljenih kot zemljišča, zajeta v eni ali več naslednjih kategorij:

— zemljišča velikega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti, kot so opredeljena v členu 29(3) Direktive (EU) 2018/2001;

— območja, pomembna za Skupnost, in posebna ohranitvena območja, kot so opredeljena v členu 4 Direktive Sveta 92/43/EGS⁽¹⁾, ter enote zemljišč zunaj teh območij, za katere veljajo zaščitni in ohranitveni ukrepi iz člena 6(1) in (2) navedene direktive za izpolnitev ciljev ohranjanja območja;

— razmnoževališča in počivališča vrst iz Priloge IV k Direktivi 92/43/EGS, za katere veljajo zaščitni ukrepi iz člena 12 navedene direktive;

— naravni habitati iz Priloge I k Direktivi 92/43/EGS in habitati vrst iz Priloge II k Direktivi 92/43/EGS, ki so zunaj območij, pomembnih za Skupnost, ali posebnih ohranitvenih območij ter prispevajo k doseganju ugodnega stanja ohranjenosti teh habitatov in vrst v skladu s členom 2 navedene direktive ali za katere se lahko sprejmejo preventivni in sanacijski ukrepi v skladu z Direktivo 2004/35/ES⁽²⁾;

— posebna območja varstva, razvrščena v skladu s členom 4 Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁾, ter enote zemljišč zunaj teh območij, za katere veljajo zaščitni in ohranitveni ukrepi iz člena 4 Direktive 2009/147/ES in člena 6(2) Direktive 92/43/EGS za izpolnitev ciljev ohranjanja območja;

Sprememba

„Geolokalizirani podatki o spremembi rabe zemljišč v skladu s smernicami IPCC iz leta 2006 za nacionalne evidence toplogrednih plinov, **njihovim dodatkom iz leta 2013 in posodobitvijo leta 2019**. Evidenca toplogrednih plinov deluje na podlagi elektronskih podatkovnih zbirk in geografskih informacijskih sistemov, **za katere bodo institucije Unije zagotavljale ustrezno podporo in pomoč državam članicam, da bi zagotovili doslednost in preglednost zbranih podatkov**, ter obsega:

(a) sistem za spremljanje enot rabe zemljišč z zemljišči z veliko zalogo ogljika, kot so opredeljena v členu 29(4) Direktive (EU) 2018/2001;

(b) sistem za spremljanje zaščitnih enot rabe zemljišč, opredeljenih kot zemljišča, zajeta v eni ali več naslednjih kategorij:

— zemljišča velikega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti, kot so opredeljena v členu 29(3) Direktive (EU) 2018/2001;

— območja, pomembna za Skupnost, in posebna ohranitvena območja, kot so opredeljena v členu 4 Direktive Sveta 92/43/EGS⁽¹⁾, ter enote zemljišč zunaj teh območij, za katere veljajo zaščitni in ohranitveni ukrepi iz člena 6(1) in (2) navedene direktive za izpolnitev ciljev ohranjanja območja;

— razmnoževališča in počivališča vrst iz Priloge IV k Direktivi 92/43/EGS, za katere veljajo zaščitni ukrepi iz člena 12 navedene direktive;

— naravni habitati iz Priloge I k Direktivi 92/43/EGS in habitati vrst iz Priloge II k Direktivi 92/43/EGS, ki so zunaj območij, pomembnih za Skupnost, ali posebnih ohranitvenih območij ter prispevajo k doseganju ugodnega stanja ohranjenosti teh habitatov in vrst v skladu s členom 2 navedene direktive ali za katere se lahko sprejmejo preventivni in sanacijski ukrepi v skladu z Direktivo 2004/35/ES⁽²⁾;

— posebna območja varstva, razvrščena v skladu s členom 4 Direktive 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁽³⁾, ter enote zemljišč zunaj teh območij, za katere veljajo zaščitni in ohranitveni ukrepi iz člena 4 Direktive 2009/147/ES in člena 6(2) Direktive 92/43/EGS za izpolnitev ciljev ohranjanja območja;

sreda 8. junija 2022

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*

— enote zemljišč, za katere veljajo ukrepi za ohranjanje ptic, o katerih se v skladu s členom 12 Direktive 2009/147/ES poroča, da niso v varnem stanju, za izpolnitev zahteve iz drugega stavka člena 4(4) navedene direktive, v skladu s katero si je treba prizadevati, da ne bi prišlo do onesnaženja ali poslabšanja stanja habitatov, ali zahteve iz člena 3 navedene direktive glede ohranitve ali vzdrževanja zadostne raznovrstnosti in površine habitatov za vrste ptic; — vsi drugi habitati, ki jih država članica določi za namene, enakovredne tistim iz direktiv 92/42/EGS in 2009/147/ES; — enote zemljišč, za katere veljajo ukrepi, potrebni za zaščito ekološkega stanja teles površinske vode iz člena 4 (iii) Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*) ter za preprečevanje poslabšanja njihovega ekološkega stanja; — naravna poplavna območja ali območja za zadrževanje poplavnih voda, ki so jih države članice zaščitile v zvezi z obvladovanjem poplavne ogroženosti v skladu z Direktivo 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (?); (c) sistem za spremljanje enot rabe zemljišč, ki se obnavljajo in so opredeljene kot zemljišča, zajeta v eni ali več naslednjih kategorij: — območja, pomembna za Skupnost, posebna ohranitvena območja in posebna območja varstva, kot so opisana v točki (b), skupaj z enotami zemljišč zunaj teh območij, za katere je bilo ugotovljeno, da potrebujejo ukrepe za obnovitev ali izravnalne ukrepe za izpolnitev ciljev ohranjanja območja; — habitati vrst prostoživečih ptic iz člena 4(2) Direktive 2009/147/ES ali Priloge I k navedeni direktivi, ki so zunaj posebnih območij varstva in za katere je bilo ugotovljeno, da potrebujejo ukrepe za obnovitev za namene Direktive 2009/147/ES;	— enote zemljišč, za katere veljajo ukrepi za ohranjanje ptic, o katerih se v skladu s členom 12 Direktive 2009/147/ES poroča, da niso v varnem stanju, za izpolnitev zahteve iz drugega stavka člena 4(4) navedene direktive, v skladu s katero si je treba prizadevati, da ne bi prišlo do onesnaženja ali poslabšanja stanja habitatov, ali zahteve iz člena 3 navedene direktive glede ohranitve ali vzdrževanja zadostne raznovrstnosti in površine habitatov za vrste ptic; — vsi drugi habitati, ki jih država članica določi za namene, enakovredne tistim iz direktiv 92/42/EGS in 2009/147/ES; — enote zemljišč, za katere veljajo ukrepi, potrebni za zaščito ekološkega stanja teles površinske vode iz člena 4 (iii) Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (*) ter za preprečevanje poslabšanja njihovega ekološkega stanja; — naravna poplavna območja ali območja za zadrževanje poplavnih voda, ki so jih države članice zaščitile v zvezi z obvladovanjem poplavne ogroženosti v skladu z Direktivo 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (?); — zaščitena območja, ki jih določijo države članice, da bi dosegle cilje glede zavarovanih območij; (c) sistem za spremljanje enot rabe zemljišč, ki se obnavljajo in so opredeljene kot zemljišča, zajeta v eni ali več naslednjih kategorij: — območja, pomembna za Skupnost, posebna ohranitvena območja in posebna območja varstva, kot so opisana v točki (b), skupaj z enotami zemljišč zunaj teh območij, za katere je bilo ugotovljeno, da potrebujejo ukrepe za obnovitev ali izravnalne ukrepe za izpolnitev ciljev ohranjanja območja; — habitati vrst prostoživečih ptic iz člena 4(2) Direktive 2009/147/ES ali Priloge I k navedeni direktivi, ki so zunaj posebnih območij varstva in za katere je bilo ugotovljeno, da potrebujejo ukrepe za obnovitev za namene Direktive 2009/147/ES;

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

— naravni habitati iz Priloge I k Direktivi 92/43/EGS in habitati vrst iz Priloge II k Direktivi 92/43/EGS, ki so zunaj območij, pomembnih za Skupnost, ali posebnih ohranitvenih območij in za katere je bilo ugotovljeno, da potrebujejo ukrepe za obnovitev za doseg ugodnega stanja ohranjenosti v skladu z Direktivo 92/43/EGS in/ali sanacijske ukrepe za namene člena 6 Direktive 2004/35/ES; — območja, za katera je bilo ugotovljeno, da jih je treba obnoviti v skladu z načrtom za obnovo narave, ki se uporablja v državi članici; — enote zemljišč, za katere veljajo ukrepi, potrebni za ponovno vzpostavitev dobrega ekološkega stanja teles površinske vode iz člena 4(iii) Direktive 2000/60/ES, ali ukrepi, potrebni za ponovno vzpostavitev zelo dobrega ekološkega stanja takih teles, če se to zahteva z zakonom; — enote zemljišč, za katere veljajo ukrepi za ponovno vzpostavitev in obnovo močvirij iz točke (vii) v delu B Priloge VI k Direktivi 2000/60/ES; — območja, na katerih je treba obnoviti ekosisteme, da bi se doseglo dobro stanje ekosistemov v skladu z Uredbo (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾; (d) sistem za spremljanje enot rabe zemljišč z visokim podnebnim tveganjem: — območja, ki so predmet kompenzacije za naravne motnje iz člena 13b(5) Uredbe (EU) 2018/841; — območja iz člena 5(1) Direktive 2007/60/ES; — območja, opredeljena v nacionalni prilagoditveni strategiji držav članic, z velikimi naravnimi tveganji in tveganji, ki jih povzroči človek, za katera veljajo ukrepi za zmanjšanje tveganja nesreč, povezanih s podnebjem.	— naravni habitati iz Priloge I k Direktivi 92/43/EGS in habitati vrst iz Priloge II k Direktivi 92/43/EGS, ki so zunaj območij, pomembnih za Skupnost, ali posebnih ohranitvenih območij in za katere je bilo ugotovljeno, da potrebujejo ukrepe za obnovitev za doseg ugodnega stanja ohranjenosti v skladu z Direktivo 92/43/EGS in/ali sanacijske ukrepe za namene člena 6 Direktive 2004/35/ES; — območja, za katera je bilo ugotovljeno, da jih je treba obnoviti, ali za katera veljajo ukrepi za zaščito stanja, v skladu z načrtom za obnovo narave, ki se uporablja v državi članici; — enote zemljišč, za katere veljajo ukrepi, potrebni za ponovno vzpostavitev dobrega ekološkega stanja teles površinske vode iz člena 4(iii) Direktive 2000/60/ES, ali ukrepi, potrebni za ponovno vzpostavitev zelo dobrega ekološkega stanja takih teles, če se to zahteva z zakonom; — enote zemljišč, za katere veljajo ukrepi za ponovno vzpostavitev in obnovo močvirij iz točke (vii) v delu B Priloge VI k Direktivi 2000/60/ES; — območja, na katerih je treba obnoviti ekosisteme, da bi se doseglo dobro stanje ekosistemov v skladu z Uredbo (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾; (d) sistem za spremljanje enot rabe zemljišč z visokim podnebnim tveganjem: — območja, ki so predmet kompenzacije za naravne motnje iz člena 13b(5) Uredbe (EU) 2018/841; — območja iz člena 5(1) Direktive 2007/60/ES; — območja, opredeljena v nacionalni prilagoditveni strategiji držav članic, z velikimi naravnimi tveganji in tveganji, ki jih povzroči človek, za katera veljajo ukrepi za zmanjšanje tveganja nesreč, povezanih s podnebjem. (da) sistem za spremljanje zalog ogljika v tleh, med drugim z uporabo letnih naborov podatkov LUCAS.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Evidenca toplogrednih plinov omogoča izmenjavo in združevanje podatkov med elektronskimi podatkovnimi zbirkami in geografskimi informacijskimi sistemi.

Za obdobje 2021–2025 metodologija prvega reda v skladu s smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006. Za emisije in odvzeme za skladiščenje ogljika, ki predstavlja vsaj 25–30 % emisij ali odvzemov v kategoriji vira ali ponora, ki ima v nacionalnem sistemu evidenc države članice prednost, saj ima njena ocena pomemben vpliv na skupne evidence toplogrednih plinov države v smislu absolutne ravni emisij in odvzemov, na trend emisij in odvzemov ali na negotovost glede emisij in odvzemov v kategorijah rabe zemljišč, ter od leta 2026 za vse ocene emisij in odvzemov za skladiščenje ogljika vsaj metodologija drugega reda v skladu s smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006.

- (¹) Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).
- (²) Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56).
- (³) Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).
- (⁴) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).
- (⁵) Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (UL L 288, 6.11.2007, str. 27).
- (⁶) Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

Sprememba

Evidenca toplogrednih plinov omogoča izmenjavo in združevanje podatkov med elektronskimi podatkovnimi zbirkami in geografskimi informacijskimi sistemi, **pa tudi njihovo primerljivost in javno dostopnost.**

Za obdobje 2021–2025 metodologija prvega reda v skladu s smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006, **njihovim dodatkom iz leta 2013 in posodobitvijo leta 2019.** Za emisije in odvzeme za skladiščenje ogljika, ki predstavlja vsaj 25–30 % emisij ali odvzemov v kategoriji vira ali ponora, ki ima v nacionalnem sistemu evidenc države članice prednost, saj ima njena ocena pomemben vpliv na skupne evidence toplogrednih plinov države v smislu absolutne ravni emisij in odvzemov, na trend emisij in odvzemov ali na negotovost glede emisij in odvzemov v kategorijah rabe zemljišč, ter od leta 2026 za vse ocene emisij in odvzemov za skladiščenje ogljika vsaj metodologija drugega reda v skladu s smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006, **njihovim dodatkom iz leta 2013 in posodobitvijo leta 2019.**

Države članice od leta 2026 za vse ocene emisij in odvzemov za skladiščenje ogljika, ki se nanašajo na območja enot rabe zemljišč z veliko zalogo ogljika iz točke (c), območja enot rabe zemljišč, ki so zaščitena ali se obnavljajo, iz točk (d) in (e) ter območja enot rabe zemljišč z visokim prihodnjim podnebnim tveganjem iz točke (f), uporabljajo metodologijo tretjega reda v skladu s smernicami IPCC za nacionalne evidence toplogrednih plinov iz leta 2006, **njihovim dodatkom iz leta 2013 in posodobitvijo leta 2019.**“

- (¹) Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).
- (²) Direktiva 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode (UL L 143, 30.4.2004, str. 56).
- (³) Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).
- (⁴) Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).
- (⁵) Direktiva 2007/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o oceni in obvladovanju poplavne ogroženosti (UL L 288, 6.11.2007, str. 27).
- (⁶) Uredba (EU) 2020/852 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2020 o vzpostavitvi okvira za spodbujanje trajnostnih naložb ter spremembi Uredbe (EU) 2019/2088 (UL L 198, 22.6.2020, str. 13).

sreda 8. junija 2022

P9_TA(2022)0234

Standardi za emisije CO₂ za avtomobile in kombinirana vozila ***I

Spremembe Evropskega parlamenta, sprejete 8. junija 2022, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (EU) 2019/631 glede krepitev standardov emisijskih vrednosti CO₂ za nove osebne avtomobile in nova lahka gospodarska vozila v skladu s povečano podnebno ambicijo Unije (COM(2021)0556 – C9-0322/2021 – 2021/0197(COD)) ⁽¹⁾

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 493/25)

Sprememba 1**Predlog uredbe****Uvodna izjava 1**

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (1) Pariški sporazum, sprejet decembra 2015 v skladu z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), je začel veljati novembra 2016. Njegove pogodbenice so se dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile na precej pod 2 °C glede na predindustrijske ravni in da bodo nadaljevale prizadevanja, da dvig temperature ne bi presegel 1,5 °C glede na predindustrijske ravni.

Sprememba

- (1) Pariški sporazum, sprejet decembra 2015 v skladu z Okvirno konvencijo Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), je začel veljati novembra 2016. Njegove pogodbenice so se dogovorile, da bodo dvig globalne povprečne temperature omejile na precej pod 2 °C glede na predindustrijske ravni in da bodo nadaljevale prizadevanja, da dvig temperature ne bi presegel 1,5 °C glede na predindustrijske ravni. **Pogodbenice glasgowskega podnebnega dogovora so z njegovim sprejetjem novembra 2021 priznale, da bi močno zmanjšali tveganja in posledice podnebnih sprememb, če bi zvišanje globalne povprečne temperature ohranili pri 1,5 °C glede na predindustrijske ravni, ter se zavezale, da bodo do konca leta 2022 povečale svoje cilje za leto 2030, da bi pospešile podnebne ukrepe v tem ključnem desetletju in zapolnile vrzel med zavezami in ciljem 1,5 °C.**

⁽¹⁾ Zadeva je bila v skladu s četrtem pododstavkom člena 59(4) Poslovnika vrnjena pristojnemu odboru v medinstitucionalna pogajanja (A9-0150/2022).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 2
Predlog uredbe
Uvodna izjava 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (2) Spopadanje s podnebnimi in okoljskimi izzivi ter doseganje ciljev Pariškega sporazuma sta osrednji del sporočila o „evropskem zelenem dogovoru“, ki ga je Komisija sprejela 11. decembra 2019 ⁽²³⁾. Nujnost in vrednost evropskega zelenega dogovora sta se še povečali zaradi zelo hudih posledic pandemije COVID-19 za zdravje in gospodarsko blaginjo državljanov Unije.

⁽²³⁾ Sporočilo Komisije – Evropski zeleni dogovor, COM(2019) 640 **final** z dne 11. decembra 2019.

Sprememba

- (2) Spopadanje s podnebnimi in okoljskimi izzivi ter doseganje ciljev Pariškega sporazuma sta osrednji del sporočila o „evropskem zelenem dogovoru“, ki ga je Komisija sprejela 11. decembra 2019 ⁽²³⁾. **Evropski parlament je v svoji resoluciji z dne 15. januarja 2020 o evropskem zelenem dogovoru pozval k potrebnemu preходу na podnebno nevtralno družbo najpozneje do leta 2050, v resoluciji z dne 28. novembra 2019 o izrednih podnebnih in okoljskih razmerah pa je razglasil izredne podnebne in okoljske razmere.** Nujnost in vrednost evropskega zelenega dogovora sta se še povečali zaradi zelo hudih posledic pandemije COVID-19 za zdravje in gospodarsko blaginjo državljanov Unije.

⁽²³⁾ Sporočilo Komisije – Evropski zeleni dogovor, COM(2019)0640 z dne 11. decembra 2019.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 3
Predlog uredbe
Uvodna izjava 3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (3) **Evropski zeleni dogovor združuje obsežen sklop ukrepov in pobud, ki se vzajemno krepijo in katerih cilj je doseči podnebno nevtralnost v EU do leta 2050, in določa novo strategijo za rast, katere cilj je preoblikovati Unijo v pravično in uspešno družbo s sodobnim, z viri gospodarnim in konkurenčnim gospodarstvom, v katerem bo gospodarska rast ločena od rabe virov. Njegov cilj je tudi zavarovati, ohraniti in poživiti naravni kapital Unije ter zaščititi zdravje in dobrobit državljanov in državljanek pred nevarnostmi, ki izhajajo iz okolja, in njegovimi učinki. Hkrati ta prehod različno vpliva na ženske in moške ter ima poseben učinek na nekatere prikrajšane skupine, kot so starejši, invalidi in osebe z manjšinskim etničnim ali rasnim poreklom. Zato je treba zagotoviti, da je prehod pravičen in vključujoč ter da pri njem nihče ne bo zapostavljen.**

Sprememba

- (3) **EU si prizadeva, da bi do leta 2050 določila novo strategijo za rast, katere osrednji cilj bo preoblikovanje Unije v pravično in uspešno družbo s sodobnim, z viri gospodarnim in konkurenčnim gospodarstvom ter dinamičnimi industrijskimi panogami, ki bodo še naprej vodilne na svetu na svojem področju in svetovna gonilna sila inovacij, ob tem pa bodo zagotavljale visoko plačana kakovostna delovna mesta v Uniji. Njen cilj je tudi zavarovati, ohraniti in poživiti naravni kapital Unije ter zaščititi zdravje in dobrobit državljanov in državljanek pred nevarnostmi, ki izhajajo iz okolja, in njegovimi učinki. V tem smislu je cilj 8. okoljskega akcijskega programa, ki se bo izvajal do leta 2030, na pravičen in vključujoč način pospešiti prehod na podnebno nevtralno, trajnostno, z viri gospodarno, krožno in odporno gospodarstvo brez strupov, ki bo temeljilo na energiji iz obnovljivih virov, ter varovati, obnoviti in izboljšati kakovost okolja ter podpreti in nadgraditi sklop ukrepov in pobud iz evropskega zelenega dogovora. Hkrati ta prehod različno vpliva na ženske in moške ter ima poseben učinek na nekatere prikrajšane in ranljive skupine, kot so starejši, invalidi, osebe z manjšinskim etničnim ali rasnim poreklom ter posamezniki in gospodinjstva z nizkimi dohodki ali dohodki, ki so nižji od povprečja. Poleg tega bo prehod različno vplival na regije Unije, predvsem na strukturno prikrajšane, oddaljene in najbolj oddaljene regije. Zato je treba zagotoviti, da bo prehod pravičen in vključujoč ter da pri njem nihče ne bo zapostavljen.**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 4
Predlog uredbe
Uvodna izjava 5

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (5) **V Uredbi (EU) [-] Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁴⁾ je Unija v zakonodaji določila cilj podnebne nevtralnosti v celotnem gospodarstvu do leta 2050.** Ta uredba določa tudi **zavezujočo nacionalno zavezo** Unije za zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov (**emisij**, potem ko se odštejejo odvzemi) **za vsaj 55 % pod ravnmi** iz leta 1990, do leta 2030.

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) [.../...] z dne [...] 2021 Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi **Uredbe** (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) [UL L, .../...].

Sprememba

- (5) **Unija je z Uredbo (EU) 2021/1119** Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁴⁾ **cilj zmanjšanja emisij, da bi najpozneje do leta 2050 dosegli podnebno nevtralnost, in poznejšega doseganja negativnih emisij vključila v zakonodajo.** Ta uredba določa tudi **zavezujoč notranji vmesni podnebni cilj** Unije za **vsaj 55-odstotno** zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov (**emisije**, potem ko se odštejejo odvzemi) pod **ravnmi** iz leta 1990 do leta 2030.

⁽²⁴⁾ Uredba (EU) 2021/1119 Evropskega parlamenta in Sveta z dne **30. junija 2021** o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi **uredb (ES) št. 401/2009 in (EU) 2018/1999** (evropska podnebna pravila) (UL L 243, 9.7.2021, str. 1).

Sprememba 5
Predlog uredbe
Uvodna izjava 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (6) Vse gospodarske panoge naj bi prispevali k doseganju tega zmanjšanja emisij.

Sprememba

- (6) Vse gospodarske panoge naj bi prispevale k doseganju tega zmanjšanja emisij. **Prometni sektor je edini sektor, v katerem se emisije od leta 1990 povečujejo. V to je zajet cestni promet z lahкими in težkimi vozili, ki skupaj ustvarijo več kot 70 % vseh emisij iz prometa.**

Sprememba 6
Predlog uredbe
Uvodna izjava 6 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (6a) **Individualna mobilnost mora ostati dostopna in cenovno ugodna za vse, zlasti za vozače, ki nimajo dostopa do kakovostnega javnega prevoza ali drugih rešitev mobilnosti.**

Sprememba

sreda 8. junija 2022

Sprememba 7
Predlog uredbe
Uvodna izjava 6 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (6b) *Na konferenci OZN o podnebnih spremembah leta 2021 v Glasgowu v Združenem kraljestvu (COP26) je bila sprejeta zaveza o pospešitvi globalnega prehoda na brezemisijska vozila. Ena od zavez je tudi bila, da bo prehod pravičen in trajnosten, pri čemer ne bo prezrta nobena regija ali skupnost, poudarjen pa je bil tudi pomen zagotavljanja pravičnega prehoda delovne sile ter ustvarjanja dostojnih in kakovostnih delovnih mest.*

Sprememba 8
Predlog uredbe
Uvodna izjava 7

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (7) Ukrepi iz te uredbe so potrebni kot del usklajenega in doslednega okvira, ki je nepogrešljiv za doseg splošnega cilja Unije glede zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov.

- (7) Ukrepi iz te uredbe so potrebni kot del usklajenega in doslednega okvira, ki je nepogrešljiv za doseg splošnega cilja Unije glede zmanjšanja neto emisij toplogrednih plinov, **kot tudi za zmanjšanje odvisnosti Unije od uvoženih fosilnih goriv, v letu 2018 smo na primer porabili 227,5 milijarde EUR samo za uvoz nafte, saj je to še vedno prevladujoča oblika energije, ki jo uporabljajo avtomobili in kombinirana vozila (94 %). Medtem ko se uporaba nafte postopno opušča, je bistveno, da se ne preide z ene odvisnosti na drugo. Za vzdržnost evropske industrije in okrepitev strateške avtonomije Unije je bistveno, da Komisija sodeluje z državami članicami in industrijskimi deležniki, da bi zavarovala dobavno verigo strateških surovin in redkih zemelj, potrebnih za nove brezogljične in nizkoogljične tehnologije.**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 9
Predlog uredbe
Uvodna izjava 7 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (7a) *Čeprav je revizija te uredbe v skladu z doseganjem okoljskih ciljev, in sicer razogljčenjem cestnega prometa za boj proti podnebnim spremembam, bi morala upoštevati tudi pomembne posledice na panožni in družbeni ravni, da se zagotovita zaposlovanje in mobilnost, dostopna vsem.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 10
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (8) Da bi do leta 2030 dosegli vsaj 55-odstotno zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov v primerjavi z letom 1990, je treba okrepiti zahteve glede zmanjšanja emisij, določene v Uredbi (EU) 2019/631 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁵⁾ za osebne avtomobile in lahka gospodarska vozila. Prav tako je treba določiti jasen scenarij za nadaljnja zmanjšanja po letu 2030, da bi dosegli cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050. Brez ambicioznih ukrepov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz cestnega prometa bi bilo potrebno večje zmanjšanje emisij v drugih panogah, vključno s tistimi, kjer je razogljíčenje zahtevnejše.

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) 2019/631 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o določitvi standardov emisijskih vrednosti CO₂ za nove osebne avtomobile in nova lahka gospodarska vozila ter razveljavitvi uredb (ES) št. 443/2009 in (EU) št. 510/2011 (UL L 111, 25.4.2019, str. 13).

Sprememba

- (8) Da bi do leta 2030 dosegli vsaj 55-odstotno zmanjšanje neto emisij toplogrednih plinov v primerjavi z letom 1990 **ter začrtali jasno pot do tega cilja in prispevali k potrebnemu zmanjšanju emisij pred letom 2030**, je treba okrepiti zahteve glede zmanjšanja emisij, določene v Uredbi (EU) 2019/631 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁵⁾ za osebne avtomobile in lahka gospodarska vozila. Prav tako je treba določiti jasen scenarij za nadaljnja zmanjšanja po letu 2030, da bi dosegli cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050. **Da bi dosegli ta cilj, bo treba emisije v prometnem sektorju zmanjšati za približno 90 % po stroškovno najučinkovitejšem scenariju, medtem ko se emisije toplogrednih plinov trenutno povečujejo le v prometnem sektorju. Obenem je izredno pomembno, da se z dopolnilnimi zakonodajnimi akti Unije, kot je Direktiva (EU) 2018/2001 ^(25a), poskrbi za hitro uvedbo energije iz obnovljivih virov, da bo vozni park Unije v večji meri lahko poganjala dodatna električna energija iz obnovljivih virov.** Brez ambicioznih ukrepov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov iz cestnega prometa bi bilo potrebno večje zmanjšanje emisij v drugih panogah, vključno s tistimi, kjer je razogljíčenje zahtevnejše. **Pri digitalnem in zelenem prehodu bi bilo treba torej upoštevati tudi pomen socialne razsežnosti, da se zagotovi mobilnost za vse, vključno z vplivi obdavčitve energije na cenovno dostopnost ter neposrednim in posrednim učinkom višjih cen energije na promet v različnih regijah Unije ter tudi z upoštevanjem posledic za industrijske panoge, da se zagotovi zaposlenost in konkurenčnost industrije.**

⁽²⁵⁾ Uredba (EU) 2019/631 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o določitvi standardov emisijskih vrednosti CO₂ za nove osebne avtomobile in nova lahka gospodarska vozila ter razveljavitvi uredb (ES) št. 443/2009 in (EU) št. 510/2011 (UL L 111, 25.4.2019, str. 13).

^(25a) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 11
Predlog uredbe
Uvodna izjava 8 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (8a) *Nedavne študije kažejo, da so električna akumulatorska vozila v več segmentih avtomobilov že konkurenčna konvencionalnim avtomobilom, če upoštevamo skupne stroške lastništva. Višji standardi CO₂ za osebne avtomobile in lahka gospodarska vozila bodo pospešili zmanjšanje skupnih stroškov lastništva električnih akumulatorskih vozil, s čimer bodo ta vozila za vse skupine potrošnikov po vsej Uniji privlačnejša kot vozila z motorji z notranjim zgorevanjem. Bolj ambiciozni standardi CO₂ za osebne avtomobile in lahka gospodarska vozila za obdobje 2025–2030 bodo prav tako pospešili razogljičenje trga rabljenih vozil v vseh segmentih avtomobilov, kar bo prineslo večje koristi za potrošnike z nižjimi in srednjimi dohodki.*

Sprememba 12
Predlog uredbe
Uvodna izjava 9

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (9) Okrepljene zahteve za zmanjšanje emisij CO₂ bi morale spodbuditi povečan delež brezemisijjskih vozil, uvedenih na trg Unije, hkrati pa potrošnikom in državljanom zagotoviti koristi z vidika kakovosti zraka in **prihranka** energije, **ter zagotovili**, da se bodo inovacije v avtomobilski vrednostni verigi lahko ohranile. V tem globalnem okviru mora biti veriga avtomobilske panoge EU tudi vodilni akter pri sedanjem prehodu na brezemisijjsko mobilnost. Okrepljeni standardi za zmanjšanje emisij CO₂ so pri doseganju zastavljenih ciljev za celoten vozni park tehnološko nevtralni. Za doseganje cilja celotnega brezemisijjskega voznega parka so in ostajajo na voljo različne tehnologije. Brezemisijjska vozila zdaj vključujejo akumulatorska električna vozila, vozila s pogonom na gorivne celice in druga vozila s pogonom na vodik, tehnološke inovacije pa se nadaljujejo. Brezemisijjska in nizkoemisijjska vozila, ki vključujejo tudi dobro delujoča priključna hibridna električna vozila, imajo lahko še naprej vlogo pri prehodu.
- (9) Okrepljene zahteve za zmanjšanje emisij CO₂ bi morale spodbuditi povečan delež brezemisijjskih vozil, uvedenih na trg Unije, hkrati pa potrošnikom in državljanom zagotoviti koristi z vidika kakovosti zraka, **okrepiti energetska varnost in učinkovitost ter s tem povečati prihranek** energije, **pa tudi zagotoviti**, da se bodo inovacije v avtomobilski vrednostni verigi lahko ohranile. V tem globalnem okviru mora biti veriga avtomobilske panoge EU tudi vodilni akter pri sedanjem prehodu na brezemisijjsko mobilnost. Okrepljeni standardi za zmanjšanje emisij CO₂ so pri doseganju zastavljenih ciljev za celoten vozni park tehnološko nevtralni. Za doseganje cilja celotnega brezemisijjskega voznega parka so in ostajajo na voljo različne tehnologije. Brezemisijjska vozila zdaj vključujejo akumulatorska električna vozila, vozila s pogonom na gorivne celice in druga vozila s pogonom na vodik, tehnološke inovacije pa se **medtem** nadaljujejo. Brezemisijjska in nizkoemisijjska vozila, ki vključujejo tudi dobro delujoča priključna hibridna električna vozila, **pod pogojem, da so za ta vozila na voljo natančni in popolni podatki o emisijah**, imajo lahko še naprej vlogo pri prehodu.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 14
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10a) *Osnovni pogoj za razogljičenje mobilnosti v Uniji so tehnološke inovacije, zato bi jih bilo treba podpirati. Zaradi vse večje mednarodne konkurence bi si morale Unija in države članice še naprej prizadevati za preučevanje in razvoj pobud, ki spodbujajo sinergije v tem sektorju, kot je evropsko zavezništvo za baterije, ter podpirati javne in zasebne naložbe v evropske avtomobilske raziskave in inovacije. Namen vsega naštetega bi moral biti ohranjanje vodilnega tehnološkega položaja Evrope v tem sektorju, razvoj industrijske odličnosti v Uniji na področju tehnologij prihodnosti ter zagotavljanje dolgoročne vzdržnosti in konkurenčnosti njene industrijske baze.*

Sprememba 15
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10b) *Nekatere države članice so napovedale načrte za pospešitev uvedbe brezemisijskih vozil z določitvijo datuma postopne opustitve novih osebnih avtomobilov in lahkih gospodarskih vozil, ki povzročajo emisije CO₂, danih na trg na njihovem ozemlju, pred datumom, ki je bil določen na ravni Unije. Komisija bi morala opredeliti možnosti za olajšanje prehoda držav članic na brezemisijska lahka vozila v skladu s takimi načrti.*

Sprememba 16
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10 c (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10c) *Jasni regulativni signali bi morali proizvajalcem omogočiti, da sprejmejo odločitve za naložbe. Brez teh signalov bi se lahko zgodilo, da bo avtomobilska industrija Unije izgubila konkurenčnost in vodilni tehnološki položaj, ker ne bi hitro vlagala, ter tržni delež na svetovnih in domačih trgih.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 17
Predlog uredbe
Uvodna izjava 10 d (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (10d) **Ključnega pomena je, da se s pogajanjem in sprejetjem območnih načrtov za pravični prehod in nacionalnih socialnih načrtov za podnebje okrepi socialni dialog v avtomobilskem sektorju na tovarniški, regionalni in sektorski ravni. Zelo pomembno je poskrbeti za preoblikovanje delovne sile na nekem geografskem območju tako, da se odraža potencial regije.**

Sprememba 18
Predlog uredbe
Uvodna izjava 11

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (11) Cilje revidiranih standardov vrednosti CO₂ mora spremljati evropska strategija za spoprijemanje z izzivi, ki jih prinašajo širitev proizvodnje brezemisijskih vozil in s tem povezanih tehnologij, pa tudi potrebe po preusposabljanju in dodatnem usposabljanju delavcev v panogi ter gospodarska diverzifikacija in preoblikovanje dejavnosti. Po potrebi bi bilo treba na ravni EU in držav članic **preučiti** finančno podporo za privabljanje zasebnih naložb, tudi prek Evropskega socialnega sklada Plus, Sklada za pravični prehod, sklada za inovacije, mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih instrumentov večletnega finančnega okvira in instrumenta Next Generation EU v skladu s pravili o državni pomoči. Spremenjena pravila o energetski in okoljski državni pomoči bodo državam članicam omogočila, da podjetjem pomagajo razogljčiti njihove proizvodne procese in sprejeti bolj zelene tehnologije v okviru nove industrijske strategije.
- (11) Cilje revidiranih standardov vrednosti CO₂ mora spremljati evropska strategija za spoprijemanje z izzivi, ki jih prinašajo širitev proizvodnje brezemisijskih vozil in s tem povezanih tehnologij, **pri čemer je treba upoštevati posebnosti vsake države članice**, pa tudi potrebe po preusposabljanju in dodatnem usposabljanju delavcev v panogi ter gospodarska diverzifikacija in preoblikovanje dejavnosti, **ob hkratnem ohranjanju zaposlitvenih ravni v avtomobilskem sektorju v Evropi. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti vplivu tega prehoda na mala in srednja podjetja v dobavni verigi.** Po potrebi bi bilo treba na ravni EU in držav članic **dodeliti** finančno podporo za privabljanje zasebnih naložb, tudi prek Evropskega socialnega sklada Plus, Sklada za pravični prehod, sklada za inovacije, **Evropskega sklada za regionalni razvoj, Kohezijskega sklada**, mehanizma za okrevanje in odpornost ter drugih instrumentov večletnega finančnega okvira in instrumenta Next Generation EU v skladu s pravili o državni pomoči. **Poleg tega bi bil potreben tudi namenski tok financiranja na ravni Unije za prehod v avtomobilskem sektorju, da bi obravnavali zlasti morebitne negativne učinke na zaposlovanje.** Spremenjena pravila o energetski in okoljski državni pomoči bodo državam članicam omogočila, da podjetjem pomagajo razogljčiti njihove proizvodne procese in sprejeti bolj zelene tehnologije v okviru nove industrijske strategije.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 19
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (12) Nova posodobljena industrijska strategija ⁽²⁶⁾ predvideva soustvarjanje zelenih in digitalnih scenarijev za prehod v partnerstvu z industrijo, javnimi organi, socialnimi partnerji in drugimi deležniki. V tem okviru je treba razviti scenarij za prehod, da bo ekosistem mobilnosti **spremljal prehod avtomobilske vrednostne verige**. Pri tem scenariju bi bilo treba posebno pozornost nameniti **MSP** v avtomobilski dobavni verigi, posvetovanju s socialnimi partnerji, vključno z državami članicami, prav tako pa bi moral temeljiti na programu znanj in spretnosti za Evropo s pobudami, kot je pakt za znanja in spretnosti, za mobilizacijo zasebnega sektorja in drugih deležnikov, da se dodatno usposobi in preusposobi evropska delovna sila v skladu z zelenim in digitalnim prehodom. V scenariju je treba obravnavati tudi ustrezne ukrepe in spodbude na evropski in nacionalni ravni za povečanje cenovne dostopnosti brezemisijških vozil. Napredek, dosežen pri tem celovitem scenariju prehoda za ekosistem mobilnosti, je treba **spremljati vsaki dve leti** kot del poročila o napredku, ki ga bo predložila Komisija in med drugim analizirala napredek pri uvajanju brezemisijških vozil, razvoj njihovih cen, uvedbo alternativnih goriv in postavitev infrastrukture, kot zahteva uredba o infrastrukturi za alternativna goriva, potencial inovativnih tehnologij za doseganje podnebno nevtralne mobilnosti, mednarodno konkurenčnost, naložbe v avtomobilsko vrednostno verigo, dodatno usposabljanje in preusposabljanje delavcev ter preoblikovanje dejavnosti. Poročilo o napredku bo temeljilo tudi na **dvoletnih** poročilih o napredku, ki jih države članice predložijo v skladu z uredbo o infrastrukturi za alternativna goriva. Komisija bi se morala pri pripravi poročila o napredku, tudi pri rezultatih socialnega dialoga, posvetovati s socialnimi partnerji. Inovacije v avtomobilski dobavni verigi se nadaljujejo. Inovativne tehnologije, kot **je** proizvodnja električnega goriva z zajemanjem iz zraka, bi lahko, če bi se nadalje razvijale, ponudile možnosti za cenovno ugodno podnebno nevtralno mobilnost. Zato bi morala Komisija v svojem poročilu o napredku še naprej spremljati napredek na področju inovacij v panogi.

⁽²⁶⁾ Sporočilo Komisije – Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020: močnejši enotni trg za okrevanje Evrope, COM(2021) 350 final z dne 5. maja 2021.

Sprememba

- (12) Nova posodobljena industrijska strategija ⁽²⁶⁾ predvideva soustvarjanje zelenih in digitalnih scenarijev za prehod v partnerstvu z industrijo, javnimi organi, socialnimi partnerji in drugimi deležniki. V tem okviru je treba razviti scenarij za prehod, da bo **prehod avtomobilske vrednostne verige spremljal tudi** ekosistem mobilnosti, **in sicer s popolno preglednostjo in v posvetovanju z vsemi deležniki, vključno z razmislekom o vzpostavitvi posebnega foruma za socialni dialog v avtomobilskem sektorju**. Pri tem scenariju bi bilo treba posebno pozornost nameniti **malim in srednjim podjetjem, tudi mikropodjetjem**, v avtomobilski dobavni verigi, posvetovanju s socialnimi partnerji, vključno z državami članicami, prav tako pa bi moral temeljiti na **priporočilih Sveta o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost ter** programu znanj in spretnosti za Evropo s pobudami, kot je pakt za znanja in spretnosti, za mobilizacijo zasebnega sektorja in drugih deležnikov, da se dodatno usposobi in preusposobi evropska delovna sila v skladu z zelenim in digitalnim prehodom. V scenariju je treba obravnavati tudi ustrezne ukrepe in spodbude na evropski in nacionalni ravni za povečanje cenovne dostopnosti **in trajnosti** brezemisijških vozil. **Obravnavati bi bilo treba tudi vlogo, ki jo ima lahko v tem scenariju javno naročanje, Komisija pa bi morala v zvezi s tem razmisliti o reviziji Direktive (EU) 2019/1161 Evropskega parlamenta in Sveta ^(26a), da bi zagotovila njeno usklajenost s cilji Uredbe (EU) 2019/631**. Napredek, dosežen pri tem celovitem scenariju prehoda za ekosistem mobilnosti, je treba **vsako leto spremljati** kot del poročila o napredku, ki ga bo predložila Komisija in med drugim analizirala napredek pri uvajanju brezemisijških vozil, razvoj njihovih cen **in njihovo porabo energije, učinek na potrošnike**, uvedbo alternativnih goriv in postavitev infrastrukture, kot zahteva uredba o infrastrukturi za alternativna goriva, **razvoj deleža energije iz obnovljivih virov na podlagi Direktive (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta ^(26b)**, potencial inovativnih tehnologij za doseganje podnebno nevtralne mobilnosti, mednarodno konkurenčnost, naložbe v avtomobilsko vrednostno

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

verigo, dodatno usposabljanje in preusposabljanje delavcev ter preoblikovanje dejavnosti, **predvsem v regijah z visokim odstotkom delovnih mest, povezanih z avtomobilsko vrednostno verigo, in emisije, povezane s starostjo lahkih vozil, ob upoštevanju ukrepov, namenjenih sinhronemu, socialno pravičnemu in okolju prijaznemu opuščanju starejših vozil.** Poročilo o napredku bo temeljilo tudi na poročilih o napredku, ki jih države članice predložijo v skladu z uredbo o infrastrukturi za alternativna goriva. Komisija bi se morala pri pripravi poročila o napredku, tudi pri rezultatih socialnega dialoga, posvetovati s socialnimi partnerji. **Komisija bi se morala posvetovati tudi s številnimi neodvisnimi strokovnjaki, deležniki ter nacionalnimi in regionalnimi upravami, da bi zagotovila celovito bazo znanja.** Inovacije v avtomobilski dobavni verigi se nadaljujejo. Inovativne tehnologije, kot **na primer** proizvodnja električnega goriva z zajemanjem iz zraka **in avtomobili na vodikov pogon s tehnologijo za shranjevanje vodika v vozilu,** bi lahko, če bi se nadalje razvijale, ponudile možnosti za cenovno ugodno podnebno nevtralno mobilnost. Zato bi morala Komisija v svojem poročilu o napredku še naprej spremljati napredek na področju inovacij v panogi.

⁽²⁶⁾ Sporočilo Komisije – Posodobitev nove industrijske strategije iz leta 2020: močnejši enotni trg za okrevanje Evrope, COM(2021) 0350 z dne 5. maja 2021.

^(26a) Direktiva (EU) 2019/1161 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2019 o spremembi Direktive 2009/33/ES o spodbujanju čistih in energetske učinkovitih vozil za cestni prevoz (UL L 188, 12.7.2019, str. 116).

^(26b) Direktiva (EU) 2018/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 328, 21.12.2018, str. 82).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 20
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (12a) Čeprav se ta uredba uporablja samo za nove osebne avtomobile in nova lahka gospodarska vozila, jo je pomembno vključiti v širši akcijski načrt za razogljčenje obstoječega voznega parka v vsej Uniji, da bomo obvarovali okolje in zdravje državljanov v vseh državah članicah. Zaradi počasne obnove voznega parka bodo sedanja vozila še dolgo ostala dejavnik, ki bo zmanjševal okoljsko učinkovitost. Poleg tega sedanji srednje- in vzhodnoevropski trg rabljenih vozil, ki onesnažujejo okolje, pomeni tveganje, da se bo onesnaževanje preneslo v gospodarsko manj razvite regije Unije. Doseganje ambicioznih podnebnih ciljev za leto 2050 bi moralo biti povezano s pravico vseh državljanov Unije do čistejšega zraka. Za pospešitev zmanjševanja emisij iz obstoječega voznega parka je izjemno pomembno, da Komisija nemudoma predlaga zakonodajne ukrepe za oblikovanje okvira, ki bo spodbujal naknadno opremljanje vozil in uporabo že razpoložljivih tehnologij za zmanjševanje emisij CO₂, kot so nizkoogljična goriva ali energijsko manj potratni žarometi, zato da se pospeši modalna preusmeritev tovarnega in potniškega prometa ter spodbudijo okolju prijaznejše navade v prometu, na primer souporaba avtomobilov, „mehka mobilnost“ in mestni javni prevoz, in da se začne reševati morebitno tveganje selitve virov v avtomobilski panogi Unije.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 21
Predlog uredbe
Uvodna izjava 12 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(12b) *Za zagotovitev usklajenosti z novim podnebnim ciljem Unije za leto 2030 in strožimi standardi glede emisij CO₂, bi bilo treba predlagati posodobitev Direktive 2009/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta^(26a), vključno z možnostjo razširitve njenega področja uporabe na vozila, ki so v lasti ali zakupu zasebnega podjetja z voznim parkom določene velikosti, da bi spodbudili večje povpraševanja po brezemisijskih vozilih. Ker vozila iz podjetniških voznih parkov hitreje vstopajo na zasebni trg, bi to omogočilo hitrejšo vzpostavitev trga rabljenih brezemisijskih vozil, kar bo zlasti pomembno za regije, v katerih bo prehod težji, in prispevalo k hitrejši pariteti njihovih cen s cenami konvencionalnih vozil po vsej Uniji.*

^(26a) *Direktiva 2009/33/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju čistih vozil za cestni prevoz v podporo nizkoemisijski mobilnosti (UL L, 120 15.5.2009, str. 5).*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 22
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (13) Te cilje za celotni vozni park EU **je** treba dopolniti s potrebno postavitvijo polnilne in oskrbovalne infrastrukture, **kot je določeno v Direktivi** 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁷⁾.

⁽²⁷⁾ Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (UL L 307, 28.10.2014, str. 1).

Sprememba

- (13) Te cilje za celotni vozni park EU **bi bilo** treba dopolniti s potrebno postavitvijo polnilne in oskrbovalne infrastrukture, **ki je potrebna za doseg okrepjenih ciljev. Glede na šibko in počasno izvajanje Direktive** 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁷⁾ **bi morala okrepjene cilje za zmanjšanje emisij CO₂ spremljati ambiciozna uredba o infrastrukturi za alternativna goriva, ki bi določala ambiciozne obvezne cilje za vzpostavitev infrastrukture za alternativna goriva v vseh 27 državah članicah. Te cilje bi bilo treba dopolniti z ambicioznimi cilji za postavitev zasebnih polnilnih mest v stavbah v skladu z Direktivo 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta. ^(27a) Pri tem je pomembno, da se ohranijo in povečajo naložbe v vzpostavitev potrebne infrastrukture.**

⁽²⁷⁾ Direktiva 2014/94/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (UL L 307, 28.10.2014, str. 1).

^(27a) Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o vzpostavitvi infrastrukture za alternativna goriva (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).

Sprememba 23
Predlog uredbe
Uvodna izjava 13 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (13a) **Ker je na svetu več kot milijarda vozil na fosilna goriva, ki povzročajo več kot 30 % svetovnih emisij CO₂, bi ponudbo tradicionalnih proizvajalcev lahko dopolnila predelava vozil z motorjem z notranjim zgorevanjem v električna vozila, s tem pa bi omogočili pospešitev ekološkega prehoda v skladu s krožnim gospodarstvom;**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 24
Predlog uredbe
Uvodna izjava 14

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (14) Proizvajalci morajo imeti dovolj prožnosti, da bodo sčasoma prilagodili svoje vozne parke in da bodo na stroškovno učinkovit način upravljali prehod na brez-emisijska vozila, **zato je primerno, da se pristop zmanjševanja ciljnih ravni ohrani v petletnih korakih.**

Sprememba

- (14) Proizvajalci morajo imeti dovolj prožnosti, da bodo sčasoma prilagodili svoje vozne parke in da bodo na stroškovno učinkovit način upravljali prehod na brez-emisijska vozila, **saj bi tako podprli njihovo konkurenčnost in zagotovili podlago za inovacije, hkrati pa upoštevali potrebo po jasno začrtanem poteku uvajanja teh vozil, kar bi sektorju cestnega prometa omogočilo, da prispeva k podnebnemu cilju Unije za leto 2030.**

Sprememba 25
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

- (15) Zaradi strožjih ciljev za celotni vozni park EU od leta 2030 dalje bodo morali proizvajalci na trg Unije uvesti bistveno več brezemisijskih vozil. V tem okviru mehanizem spodbud za brezemisijska in nizkoemisijska vozila (ZLEV) ne bi več izpolnjeval svojega prvotnega namena in bi lahko ogrozil učinkovitost Uredbe (EU) 2019/631. Zato bi bilo treba od leta 2030 opustiti mehanizem spodbud ZLEV. **Pred tem datumom in torej v tem desetletju bo mehanizem spodbud za ZLEV še naprej podpiral uvedbo vozil z emisijami od 0 do 50 g CO₂/km, vključno z akumulatorskimi električnimi vozili, električnimi vozili s pogonom na gorivne celice, ki uporabljajo vodik, in priključnimi hibridnimi električnimi vozili.** Po tem datumu se priključna hibridna električna vozila še naprej upoštevajo v ciljnih celotnega voznega parka, ki jih morajo proizvajalci vozil doseči.

Sprememba

- (15) Zaradi strožjih ciljev za celotni vozni park EU bodo morali proizvajalci na trg Unije uvesti bistveno več brezemisijskih vozil. V tem okviru mehanizem spodbud za brezemisijska in nizkoemisijska vozila (ZLEV) ne bi več izpolnjeval svojega prvotnega namena in bi lahko ogrozil učinkovitost Uredbe (EU) 2019/631. Zato bi bilo treba opustiti mehanizem spodbud ZLEV. Priključna hibridna električna vozila se še naprej upoštevajo v ciljnih celotnega voznega parka, ki jih morajo proizvajalci vozil doseči.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 26
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (15a) *Na podlagi Uredbe (EU) 2019/631 se zmanjšanja emisij, dosežena z inovacijami, ki v homologacijskem preskusu niso upoštevane, zdaj upoštevajo prek olajšav za ekološke inovacije, ki se lahko upoštevajo pri proizvajalčevem cilju glede zmanjšanja emisij. Zmanjšanje emisij, ki ga je mogoče uveljavljati na ta način, je trenutno omejeno na 7 g CO₂/km za posameznega proizvajalca. To zgornjo mejo bi bilo treba v skladu s strožjimi cilji znižati, s čimer bi se zagotovilo, da bo ta sistem še naprej omejen na resnične inovacije in ne bo spodbujal manjših ambicij glede prodaje brezemisijskih vozil.*

Sprememba 27
Predlog uredbe
Uvodna izjava 15 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (15b) *Podpiranje tehnoloških in socialnih inovacij je pomemben element spodbujanja hitrejšega prehoda na brezemisijsko mobilnost. Znatna sredstva za inovacije v ekosistemu mobilnosti so že na voljo v različnih instrumentih financiranja Unije, zlasti programu Obzorje Evropa, InvestEU, Evropskem skladu za regionalni razvoj, Kohezijskem skladu, skladu za inovacije ter mehanizmu za okrevanje in odpornost. Čeprav se pričakuje, da bodo ambiciozni letni cilji zmanjšanja emisij CO₂ spodbudili inovacije v avtomobilski dobavni verigi, je glavni cilj te uredbe doseči dejansko, učinkovito in preverljivo zmanjšanje emisij CO₂.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 28
Predlog uredbe
Uvodna izjava 16 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(16a) Cilji, določeni v Uredbi (EU) 2019/631, se delno dosegajo s prodajo hibridnih električnih vozil z zunanjim polnjenjem (OVC-HEV). Emisije teh vozil se zdaj izračunavajo na podlagi faktorja uporabe, ki je določen z Uredbo Komisije (EU) 2017/1151^(1a) ter predstavlja razmerje med prevoženo razdaljo z uporabo baterije in prevoženo razdaljo z uporabo zgorevalnega motorja. Faktor uporabe pa ne temelji na reprezentativnih dejanskih podatkih, temveč na oceni. Komisija v skladu s členom 12(2) Uredbe (EU) 2019/631 od 1. januarja 2021 zbira dejanske podatke o porabi goriva prek števcov porabe goriva, nameščenih v osebnih vozilih. Faktor uporabe za hibridna električna vozila z zunanjim polnjenjem (OVC-HEV) bi bilo treba na podlagi teh podatkov takoj dopolniti, tako da bo odražal dejanske emisije, ki nastajajo med vožnjo. Dopoljnjeni faktor uporabe bi bilo treba uporabljati najpozneje od leta 2025, z njegovim rednim pregledovanjem pa bi bilo treba zagotoviti, da bo še naprej odražal dejanske emisije.

^(1a) Uredba Komisije (EU) 2017/1151 z dne 1. junija 2017 o dopolnitvi Uredbe (ES) št. 715/2007 Evropskega parlamenta in Sveta o homologaciji motornih vozil glede na emisije iz lahkih potniških in gospodarskih vozil (Euro 5 in Euro 6) in o dostopu do informacij o popravilu in vzdrževanju vozil, o spremembah Direktive 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta, Uredbe Komisije (ES) št. 692/2008 in Uredbe Komisije (EU) št. 1230/2012 ter o razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 692/2008 (UL L 175, 7.7.2017, str. 1).

Sprememba 30
Predlog uredbe
Uvodna izjava 18

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(18) Da bi zagotovili pravično porazdelitev prizadevanj za zmanjšanje emisij, je treba dve krivulji mejnih vrednosti za lažja in težja lahka gospodarska vozila prilagoditi tako, da odsevata okrepljene cilje zmanjšanja CO₂.

črtano

sreda 8. junija 2022

Sprememba 121**Predlog uredbe****Uvodna izjava 21***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (21) Zaradi povečanja globalnih ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in v izogib možnim učinkom izkrivljanja trga, bi bilo treba zahteve po zmanjšanju uskladiti za vse proizvajalce, prisotne na trgu Unije, razen za tiste proizvajalce, ki so odgovorni za manj kot 1000 novih vozil, registriranih v koledarskem letu. Možnost, da se proizvajalcem, ki so odgovorni za 1 000 do 10 000 osebnih avtomobilov ali 1 000 do 22 000 lahkih gospodarskih vozil, na novo registriranih v koledarskem letu, odobri odstopanje od njihovih ciljev specifičnih emisij, bi posledično morala prenehati veljati od leta **2030** dalje.

Sprememba

- (21) Zaradi povečanja globalnih ciljev zmanjšanja emisij toplogrednih plinov in v izogib možnim učinkom izkrivljanja trga, bi bilo treba zahteve po zmanjšanju uskladiti za vse proizvajalce, prisotne na trgu Unije, razen za tiste proizvajalce, ki so odgovorni za manj kot 1 000 novih vozil, registriranih v koledarskem letu. Možnost, da se proizvajalcem, ki so odgovorni za 1 000 do 10 000 osebnih avtomobilov ali 1 000 do 22 000 lahkih gospodarskih vozil, na novo registriranih v koledarskem letu, odobri odstopanje od njihovih ciljev specifičnih emisij, bi posledično morala prenehati veljati od leta **2036** dalje.

Sprememba 31**Predlog uredbe****Uvodna izjava 23***Besedilo, ki ga predlaga Komisija*

- (23) Napredek, dosežen v skladu z Uredbo (EU) 2019/631 pri doseganju ciljev zmanjšanja, določenih za leto 2030 in pozneje, je treba **pregledati** leta **2026**. Pri tem pregledu je treba upoštevati vse vidike, ki jih obravnava **dvoletno** poročilo.

Sprememba

- (23) Napredek, dosežen v skladu z Uredbo (EU) 2019/631 pri doseganju ciljev zmanjšanja, določenih za leto 2030 in pozneje, je treba leta **2027 pregledati**. Pri tem pregledu je treba upoštevati vse vidike, ki jih obravnava **letno** poročilo.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 32
Predlog uredbe
Uvodna izjava 23 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (23a) *Emisije v celotnem življenjskem ciklu lahkih vozil je pomembno ocenjevati na ravni Unije. Zato bi morala Komisija najpozneje 31. decembra 2023 oblikovati skupno metodologijo Unije za oceno emisij CO₂ v celotnem življenjskem ciklu lahkih vozil, ki se dajo na trg Unije, in dosledno sporočanje podatkov o teh emisijah, da bi dobili celoten pregled nad njihovim okoljskim vplivom. Komisija bi morala sprejeti nadaljnje ukrepe, po potrebi tudi zakonodajne predloge v podporo napredku Unije pri doseganju njenih podnebnih ambicij. Poleg tega je pomembno razviti metodologijo za oceno celotnega okoljskega vpliva vozil, ki se ne izračuna le v smislu emisij CO₂, ampak upošteva celoten okoljski odtis.*

Sprememba 33
Predlog uredbe
Uvodna izjava 24

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (24) *Možnost dodelitve prihodkov od premij za presežne emisije v poseben sklad ali ustrezen program je bila ocenjena v skladu s členom 15(5) Uredbe (EU) 2019/631, pri čemer je bilo ugotovljeno, da bi to znatno povečalo upravno breme, čeprav avtomobilska panoga pri prehodu ne bi imela neposrednih koristi. Zato bi morali prihodke od premij za presežne emisije še naprej šteti za prihodke v splošnem proračunu Unije v skladu s členom 8(4) Uredbe (EU) 2019/631.*
- (24) *Prihodke od premij za presežne emisije bi bilo treba nameniti za podporo pravičnemu prehodu na podnebno nevtravno gospodarstvo in zlasti za ublažitev morebitnih negativnih učinkov na zaposlovanje v avtomobilskem sektorju. Komisija bi morala po potrebi predložiti predlog za vzpostavitev takega instrumenta financiranja. Pri tem je treba pozornost nameniti posebej močno prizadetim regijam in skupnostim, ki so lahko bolj ranljive, ker imajo obsežno avtomobilsko industrijo ali posebne značilnosti, ki otežujejo prehod na cestni promet z ničelnimi emisijami, kot na primer najbolj oddaljene regije.*

sreda 8. junija 2022

Sprememba 74**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 – točka – a (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 1 – odstavek 4 – točka a

Veljavno besedilo

Sprememba

(-a) v odstavku 4 se točka (a) nadomesti z naslednjim:

(a) za povprečne emisije iz novih osebnih avtomobilov za celotni vozni park EU velja cilj, enak 15-odstotnemu zmanjšanju cilja v letu 2021, določen v skladu s točko 6.1.1 dela A Priloge I;

„(a) za povprečne emisije iz novih osebnih avtomobilov za celotni vozni park EU velja cilj, enak 15-odstotnemu zmanjšanju cilja v letu 2021, določen v skladu s točko 6.1.1 dela A Priloge I, **kot je navedeno v Uredbi (EU) 2019/631, da bi spoštovali proizvodne cikle;**“;

Sprememba 35**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 – točka -a a (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 1 – odstavek 4 – točka (b)

Veljavno besedilo

Sprememba

(-aa) v odstavku 4 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

(b) za povprečne emisije iz novih lahkih gospodarskih vozil za celotni vozni park EU velja cilj, enak 15-odstotnemu zmanjšanju cilja v letu 2021, določen v skladu s točko 6.1.1 dela B Priloge I.

„(b) za povprečne emisije iz novih lahkih gospodarskih vozil za celotni vozni park EU velja cilj, enak 15-odstotnemu zmanjšanju cilja v letu 2021, določen v skladu s točko 6.1.1 dela B Priloge I, **kot je določeno v Uredbi (EU) 2019/631.**“

Sprememba 36**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 1 – točka c**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 1 – odstavek 6

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(c) **v odstavku 6 se besedilo „od 1. januarja 2025“ nadomesti z besedilom „od 1. januarja 2025 do 31. decembra 2029,“;**

(c) **črta se odstavek 6.**

sreda 8. junija 2022

Sprememba 37

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 – točka a a (novo)

Uredba (EU) 2019/631

Člen 3 – odstavek 1 – točka a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(aa) vstavi se naslednja točka:

„(aa) ‚priključni hibrid‘ pomeni vozilo, ki ga poganja kombinacija električnega motorja s polnilnim akumulatorjem in motorja z notranjim zgorevanjem, ki lahko obratujeta skupaj ali ločeno.“

Sprememba 38

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 3 – točka b a (novo)

Uredba (EU) 2019/631

Člen 3 – odstavek 1 – točka b a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ba) vstavi se naslednja točka:

„(ba) ‚službeno vozilo‘ je vozilo, ki je v lasti ali zakupu zasebnega podjetja, kot je opredeljeno v Uredbi Sveta (ES) št. 2157/2001^(1a) in se uporablja v poslovne namene.

^(1a) Uredba Sveta (ES) št. 2157/2001 z dne 8. oktobra 2001 o statutu evropske družbe (SE) (UL L 294, 10.11.2001, str. 1).“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 41**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 5 – točka a a (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 7 – odstavek 10

Veljavno besedilo

Sprememba

(aa) odstavek 10 se nadomesti z naslednjim:

10. Komisija najpozneje do leta 2023 **preuči možnost, da bi razvili** skupno metodologijo Unije za oceno emisij CO₂ v celotnem življenjskem ciklu osebnih avtomobilov in lahkih gospodarskih vozil, ki se dajo na trg Unije, in za dosledno sporočanje podatkov o teh emisijah. Komisija **ugotovitve** posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu, po potrebi pa tudi predloge za nadaljnje ukrepe, kot so zakonodajni predlogi.

„10. Komisija najpozneje do leta 2023 **objavi poročilo, v katerem navede** skupno metodologijo Unije za oceno emisij CO₂ v celotnem življenjskem ciklu osebnih avtomobilov in lahkih gospodarskih vozil, ki se dajo na trg Unije, in za dosledno sporočanje podatkov o teh emisijah **ter metodologijo za oceno emisij CO₂ od goriv in energije, ki jih vozila porabijo v celotnem življenjskem ciklu.** Komisija **poročilo** posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu, po potrebi pa tudi predloge za nadaljnje ukrepe, kot so zakonodajni predlogi.“;

Sprememba 42**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 5 – točka a b (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 7 – odstavek 10 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(ab) vstavi se naslednji odstavek:

„10a. Od 1. januarja 2024 lahko proizvajalci pristojnim organom iz odstavka 6 in državi članici prostovoljno predložijo podatke o emisijah CO₂ v življenjskem ciklu osebnih avtomobilov in lahkih gospodarskih vozil, danih na trg EU, iz odstavka 10, ki jih nato sporočijo Komisiji v skladu z odstavkom 2 tega člena. Od 1. januarja 2028 so ti podatki vključeni v informacije, navedene v prilogah II in III, del B.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 43**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 5 a (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 8 – odstavek 4

Veljavno besedilo

Sprememba

4. Zneski premije za presežne emisije se štejejo za prihodek v splošnem proračunu Unije.

(5a) v členu 8 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

„4. Zneski premije za presežne emisije se štejejo za prihodek v splošnem proračunu Unije.

Komisija do 31. decembra 2023 predloži poročilo, v katerem podrobno navede potrebo po ciljno usmerjenem financiranju za zagotovitev pravičnega prehoda v avtomobilskem sektorju, da bi ublažili negativne posledice na zaposlovanje in druge gospodarske učinke v vseh prizadetih državah članicah, še posebej v regijah in skupnostih, ki jih je prehod najbolj prizadel. Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog o vzpostavitvi finančnega instrumenta Unije za zadovoljitev te potrebe, še posebej za usklajevanje in financiranje preventivnih in reaktivnih ukrepov za obravnavanje prestrukturiranja na lokalni in regionalni ravni ter za financiranje usposabljanja, prekvalificiranja in izpopolnjevanja delavcev v avtomobilskem sektorju, vključno s proizvajalci avtomobilov, njihovimi dobavitelji sestavnih delov ter izvajalci pomožnih storitev vzdrževanja in popravil, zlasti pri malih in srednjih podjetjih.

Finančni instrument je lahko v obliki namenskega finančnega instrumenta ali pa je del Socialnega sklada za podnebje ali spremenjenega Sklada za pravični prehod. Vsi prihodki iz premij za presežne emisije se dodelijo v ta namen.“

Sprememba 122**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 10 – odstavek 2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

„Lahko se odobri odstopanje od ciljev specifičnih emisij, ki se uporabljajo do vključno koledarskega leta **2029**, za katero se zaprosi na podlagi odstavka 1.“;

„Lahko se odobri odstopanje od ciljev specifičnih emisij, ki se uporabljajo do vključno koledarskega leta **2035**, za katero se zaprosi na podlagi odstavka 1.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 44**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 a (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 10 – odstavek 4 – pododstavek 1

Veljavno besedilo

Sprememba

(6a) v členu 10 se odstavek 4 nadomesti z naslednjim:

4. Prošnjo za odstopanje od cilja specifičnih emisij, izračunanih v skladu s točkami 1 do 4 in 6.3 dela A Priloge I, lahko vложи proizvajalec, ki je skupaj z vsemi svojimi povezanimi podjetji odgovoren za 10 000 do 300 000 novih osebnih avtomobilov, registriranih v Uniji vsako koledarsko leto.

„4. Prošnjo za odstopanje od cilja specifičnih emisij, izračunanih v skladu s točkami 1 do 4 in 6.3 dela A Priloge I, lahko za leta do vključno leta 2028 vложи proizvajalec, ki je skupaj z vsemi svojimi povezanimi podjetji odgovoren za 10 000 do 300 000 novih osebnih avtomobilov, registriranih v Uniji vsako koledarsko leto.“;

Sprememba 45**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 b (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 11 – odstavek 1

Veljavno besedilo

Sprememba

(6b) v členu 11 se odstavek 1 nadomesti z naslednjim:

1. Na prošnjo dobavitelja ali proizvajalca se upoštevajo prihranki emisij CO₂, doseženi z uporabo inovativnih tehnologij ali kombinacijo inovativnih tehnologij (v nadaljnjem besedilu: inovativni tehnološki svežnji).

„1. Na prošnjo dobavitelja ali proizvajalca se upoštevajo prihranki emisij CO₂, doseženi z uporabo inovativnih tehnologij ali kombinacijo inovativnih tehnologij (v nadaljnjem besedilu: inovativni tehnološki svežnji).

Tovrstne tehnologije se upoštevajo samo, če lahko metodologija, uporabljena za njihovo oceno, ustvari preverljive, ponovljive in primerljive rezultate.

Tovrstne tehnologije se upoštevajo samo, če lahko metodologija, uporabljena za njihovo oceno, ustvari preverljive, ponovljive in primerljive rezultate.

Skupni prispevek teh tehnologij k zmanjšanju povprečnih specifičnih emisij CO₂ posameznega proizvajalca je lahko največ 7 g CO₂/km.

Skupni prispevek teh tehnologij k zmanjšanju povprečnih specifičnih emisij CO₂ posameznega proizvajalca je **do leta 2024** lahko največ 7 g CO₂/km;

— 5 g CO₂/km od leta 2025;

— 4 g CO₂/km od leta 2027;

— 2 g CO₂/km od leta 2030 do vključno leta 2034.

sreda 8. junija 2022

Veljavno besedilo

Na Komisijo je preneseno pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 17, da spremeni to uredbo s tem, da **prilagodi** zgornjo mejo iz tretjega pododstavka tega odstavka z učinkom od leta 2025 dalje, da se upošteva tehnološki razvoj in hkrati zagotovi uravnotežena raven zgornje meje glede na povprečne specifične emisije CO₂ posameznih proizvajalcev.

Sprememba

Na Komisijo je preneseno pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 17, da spremeni to uredbo s tem, da **zmanjša** zgornjo mejo iz tretjega pododstavka tega odstavka z učinkom od leta 2025 dalje, da se upošteva tehnološki razvoj in hkrati zagotovi uravnotežena raven zgornje meje glede na povprečne specifične emisije CO₂ posameznih proizvajalcev.“;

Sprememba 46**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 c (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 11 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(6c) vstavi se naslednji člen:**„Člen 11 a****Okoljsko primerna zasnova**

Da bi Komisija zagotovila, da prehod na brezemisijsko mobilnost v celoti prispeva k ciljem Unije glede energetske učinkovitosti in krožnega gospodarstva, do 31. decembra 2023 po potrebi pripravi predloge o minimalnih zahtevah glede okoljsko primerne zasnove za vse nove osebne avtomobile in lahka gospodarska vozila, vključno z zahtevami glede energetske učinkovitosti, trajnosti in možnosti popravila osnovnih delov, kot so luči, električne komponente in akumulatorji, ter minimalnimi zahtevami glede predelave kovin, plastike in kritičnih surovin, pri tem pa upošteva načela, ki veljajo za druge izdelke, povezane z energijo, iz Direktive 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a).

^(1a) Direktiva 2009/125/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o vzpostavitvi okvira za določanje zahtev za okoljsko primerno zasnovo izdelkov, povezanih z energijo (UL L 285, 31.10.2009, str. 10).“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 47

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 d (novo)

Uredba (EU) 2019/631

Člen 12 – odstavek 3

Veljavno besedilo

Sprememba

(6d) v členu 12 se odstavek 3 se nadomesti z naslednjim:

3. Za preprečitev, da bi se razkorak dejanskih emisij, ki nastajajo med vožnjo, še povečal, Komisija najpozneje do 1. junija 2023 oceni, kako bi lahko uporabili podatke o porabi goriva in energije, da bi zagotovili, da bodo vrednosti emisij CO₂ in porabe goriva ali energije vozil, ugotovljene na podlagi Uredbe (ES) št. 715/2007, dolgoročno odražale dejanske emisije, ki nastajajo med vožnjo, za vsakega proizvajalca.

V obdobju od 2021 do 2026 Komisija spremlja in letno poroča o spremembah v razkoraku iz prvega pododstavka in leta 2027 z namenom, da se prepreči povečanje razkoraka, oceni, ali bi bilo izvedljivo od leta 2030 uvesti mehanizem za prilagajanje povprečnih specifičnih emisij CO₂ proizvajalca, in po potrebi predloži zakonodajni predlog za vzpostavitev takega mehanizma.

„3. Za preprečitev, da bi se razkorak dejanskih emisij, ki nastajajo med vožnjo, še povečal, Komisija najpozneje do 1. junija 2023 oceni, kako bi lahko uporabili podatke o **dejanski** porabi goriva in energije, **zbrane v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/392** ^(1a), da bi zagotovili, da bodo vrednosti emisij CO₂ in porabe goriva ali energije vozil, ugotovljene na podlagi Uredbe (ES) št. 715/2007, dolgoročno odražale dejanske emisije, ki nastajajo med vožnjo, za vsakega proizvajalca.

Od leta 2021 naprej Komisija in po potrebi takoj, ko je na voljo dovolj podatkov, spremlja in letno poroča o spremembah v razkoraku iz prvega pododstavka, vendar najpozneje 31. decembra 2026 predloži zakonodajni predlog z namenom zapolnitve te vrzeli s prilagoditvijo povprečnih specifičnih emisij CO₂ proizvajalca na podlagi uporabe dejanskih podatkov, zbranih v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) 2021/392.

Poleg tega Komisija zlasti oceni, kako se podatki o porabi goriva in energije iz odstavka 1 tega člena uporabljajo za hibridna električna vozila z zunanjim polnjenjem (OVC-HEV). Na podlagi teh podatkov Komisija v skladu s členom 17 sprejme delegirane akte za prilagoditev faktorjev porabe, ki se uporabljajo za OVC-HEV, da bi zagotovila, da bodo emisije teh vozil od leta 2025 odražale dejansko vožnjo.“;

^(1a) Izvedbena uredba Komisije (EU) 2021/392 z dne 4. marca 2021 o spremljanju in sporočanju podatkov v zvezi z emisijami CO₂ iz osebnih avtomobilov in lahkih gospodarskih vozil v skladu z Uredbo (EU) 2019/631 Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi izvedbenih uredb Komisije (EU) št. 1014/2010, (EU) št. 293/2012, (EU) 2017/1152 in (EU) 2017/1153 (UL L 77, 5.3.2021, str. 8).

sreda 8. junija 2022

Sprememba 48**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 6 e (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 12 – odstavek 4 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(6e) v členu 12 se doda naslednji odstavek:

„4a. Komisija do 31. decembra 2023 sprejme delegirane akte v skladu s členom 17 za dopolnitev te uredbe z določitvijo metodologije za merjenje in primerjavo učinkovitosti brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil na podlagi električne energije, ki jo potrebujejo, da prevozijo 100 kilometrov. Pri tej metodologiji se upošteva zlasti to, kako porabljena električna energija vpliva na količino virov, ki jih potrebujejo baterije za notranje shranjevanje energije v teh vozilih.

Komisija najpozneje do 31. decembra 2024 predstavi zakonodajni predlog Evropskemu parlamentu in Svetu za določitev minimalnih pragov energetske učinkovitosti za nove brezemisijske osebne avtomobile in lahka gospodarska vozila, ki se dajo na trg Unije.“;

Sprememba 50**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 14 a

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

Člen 14 a

Člen 14 a

Poročilo o napredku

Poročilo o napredku

Do 31. decembra 2025 in nato **vsaki dve leti** Komisija poroča o napredku na področju brezemisijske cestne mobilnosti. V poročilu se zlasti spremlja in ocenjuje potreba po morebitnih dodatnih ukrepih za olajšanje prehoda, tudi s finančnimi sredstvi.

Do 31. decembra 2025 in nato **vsako leto** Komisija poroča o napredku na področju brezemisijske cestne mobilnosti. V poročilu se zlasti spremlja in ocenjuje potreba po morebitnih dodatnih ukrepih za olajšanje **pravičnega** prehoda, tudi s finančnimi sredstvi.

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

V poročilu Komisija upošteva vse dejavnike, ki prispevajo k stroškovno učinkovitemu napredku na področju podnebne nevtralnosti do leta 2050. To vključuje **uvajanje brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil, napredek pri doseganju ciljev za postavitev polnilne in oskrbovalne infrastrukture, kot to zahteva uredba o infrastrukturi za alternativna goriva, potencialni prispevek inovacijskih tehnologij in trajnostnih alternativnih goriv k doseganju podnebno nevtralne mobilnosti, učinek na potrošnike, napredek v socialnem dialogu in vidike za nadaljnje olajšanje ekonomsko izvedljivega in družbeno pravičnega prehoda na brezemisijsko cestno mobilnost.**“;

Sprememba

V poročilu Komisija upošteva vse dejavnike, ki prispevajo k stroškovno učinkovitemu napredku na področju podnebne nevtralnosti do leta 2050. To vključuje:

- (a) **napredek pri uvajanju brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil ter njihovi cenovni dostopnosti in energetski učinkovitosti;**
- (b) **učinke na potrošnike, zlasti tiste z nizkimi in srednjimi dohodki, hitrost uvajanja brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil v teh skupinah potrošnikov ter razpoložljivost in obseg ukrepov za podporo tej uvedbi na ravni Unije, držav članic in na lokalni ravni;**
- (c) **trg rabljenih vozil;**
- (d) **napredek pri doseganju zadostne postavitve javne in zasebne polnilne in oskrbovalne infrastrukture, med drugim tudi napredek pri doseganju ciljev, kot to zahtevata uredba o infrastrukturi za alternativna goriva in Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta ^(1a);**
- (e) **napredek pri povečanju deleža energije iz obnovljivih virov v Uniji v skladu z Direktivo (EU) 2018/2001;**
- (f) **potencialni prispevek inovacijskih tehnologij in trajnostnih alternativnih goriv, tudi sintetičnih goriv, k doseganju podnebne nevtralnosti v prometnem sektorju;**
- (g) **emisije v življenjskem ciklu novih osebnih avtomobilov in novih lahkih gospodarskih vozil, danih na trg, z uporabo metodologije, sprejete v skladu s členom 7(10);**

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

- (h) napredek v socialnem dialogu in vidike za nadaljnje olajšanje ekonomsko izvedljivega in družbeno pravičnega prehoda na brezemisijsko cestno mobilnost, pri čemer je treba upoštevati zaposlovanje in konkurenčnost;
- (i) učinke na zaposlovanje, ki jih je treba oceniti s podrobnim evidentiranjem razvoja delovnih mest v avtomobilski industriji in učinek na regije, kjer ta industrija je, ter ukrepe, tudi finančne, na ravni Unije, držav članic ali lokalni ravni za ublažitev socialno-ekonomskih posledic v teh regijah, vključno s programi izpopolnjevanja in preusposabljanja;
- (k) morebitni prispevek dodatnih nacionalnih ukrepov in ukrepov Unije za znižanje povprečne starosti in s tem emisij voznega parka lahkih tovornih vozil, kot so ukrepi za podporo socialno pravičnemu in okolju prijaznemu opuščanju starejših vozil;

^(1a) Direktiva 2010/31/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2010 o energetske učinkovitosti stavb (UL L 153, 18.6.2010, str. 13).“;

Sprememba 51

Predlog uredbe

Člen 1 – odstavek 1 – točka 9

Uredba (EU) 2019/631

Člen 14 a – odstavek 2 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

V skladu s priporočilom Sveta (EU) .../... [priporočilo Sveta o zagotavljanju pravičnega prehoda na podnebno nevtralnost] so države članice pozvane, naj v tesnem dialogu s socialnimi partnerji pripravijo območne načrte za pravični prehod za svojo avtomobilsko industrijo, da bi usmerjale družbeno sprejemljive strukturne spremembe in preprečile družbene motnje.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 80**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9 a (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 14 a a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

---

*Sprememba***(9a) vstavi se naslednji člen:****„Člen 14aa*****Dodatni ukrepi za podporo povpraševanju po brezemisijskih osebnih avtomobilih in lahkih gospodarskih vozilih na trgu Unije******Komisija do 28. februarja 2023 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži zakonodajni predlog za povečanje deleža brezemisijskih vozil v javnih in poslovnih vozilih lahkih parkih. Ta predlog vključuje zavezujočo nalogo brezemisijskih vozilnih parkov za podjetniške in javne lastnike in upravljavce, upošteva pa tudi regionalne razlike.“*****Sprememba 53****Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9 a (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 14 b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

---

*Sprememba***(9a) vstavi se naslednji člen:****„Člen 14b*****V skladu s členom 3(1), točka (b), Direktive (EU) .../... Države članice [prenovljena direktiva o energijski učinkovitosti] pri sprejemanju odločitev o politikah, načrtovanju in naložbah, povezanih z vzpostavitvijo polnilne in oskrbovalne infrastrukture za alternativna goriva, tudi v zvezi z učinkovito rabo energije od vira do kolesa pri različnih brezemisijskih tehnologijah, upoštevajo načelo ‚energijska učinkovitost na prvem mestu‘.“;***

sreda 8. junija 2022

Sprememba 54**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 9 b (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 14 a b (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

---

*Sprememba***(9b) vstavi se naslednji člen:****„Člen 14ab*****Dotatni ukrepi za podporo prehodu na brezemisijske osebne avtomobile in lahka gospodarska vozila na trgu Unije******Komisija [6 mesecev po začetku datuma veljavnosti te uredbe] sprejme delegirani akt v skladu s členom 17, s katerim uskladi pravila o homologaciji vozil z motorji z notranjim zgorevanjem, ki so bila pretvorjena na električni pogon na baterije ali gorivne celice, da se omogoči homologacija serije. Komisija oceni tudi uvedbo pravila za izračun ekvivalentov CO₂ za vozila z motorjem z notranjim izgorevanjem, ki so pretvorjena na električni pogon na baterije ali gorivne celice v okviru uporabe te uredbe.“;*****Sprememba 55****Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 10 – točka a**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 15 – odstavek 1

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

1. Komisija leta **2028** na podlagi dveh letnih poročanj pregleda učinkovitost in učinek te uredbe ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o rezultatih pregleda.

1. Komisija **do** leta **2027** na podlagi dveh letnih poročanj **temeljito** pregleda učinkovitost in učinek te uredbe ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o rezultatih pregleda.

Poročilo po potrebi spremlja predlog za spremembo te uredbe.

Poročilo po potrebi spremlja predlog za spremembo te uredbe.

sreda 8. junija 2022

Sprememba 56**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 10 – točka a a (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 15 – odstavek 1 a (novo)

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(aa) v členu 15 se vstavi naslednji odstavek:

„1a. Komisija v pregledu iz odstavka 1 poroča tudi o emisijah CO₂ v življenjskem ciklu novih osebnih avtomobilov in novih lahkih gospodarskih vozil na podlagi metodologije iz člena 7(10). Poročilo po potrebi spremlja zakonodajni predlog za dopolnitev te uredbe, ki vključuje emisije.“;

Sprememba 57**Predlog uredbe****Člen 1 – odstavek 1 – točka 10 – točka b a (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Člen 15 – odstavek 6

Veljavno besedilo

Sprememba

(ba) odstavek 6 se nadomesti z naslednjim:

6. Komisija do **31. decembra 2020** pregleda Direktivo 1999/94/ES, pri čemer upošteva, da je treba potrošnikom zagotoviti točne, zanesljive in primerljive informacije o porabi goriva, emisijah CO₂ **in** emisijah onesnaževal zraka za nove osebne avtomobile, ki se dajo na trg, ter oceni možnosti za uvedbo oznake o ekonomičnosti porabe goriva in **emisij** CO₂ za nova lahka gospodarska vozila. **Pregledu se po potrebi priloži zakonodajni predlog.**

„6. Komisija do [šest mesecev po začetku veljavnosti te uredbe] pregleda Direktivo 1999/94/ES, pri čemer upošteva, da je treba potrošnikom zagotoviti točne, zanesljive in primerljive informacije o **dejanski** porabi goriva, emisijah CO₂, emisijah onesnaževal zraka **in energetske učinkovitosti** za nove osebne avtomobile, ki se dajo na trg, ter oceni možnosti za uvedbo oznake o ekonomičnosti porabe goriva in **emisijah** CO₂ za nova lahka gospodarska vozila.“;

sreda 8. junija 2022

Sprememba 60**Predlog uredbe****Priloga – odstavek 1 – točka 1 – točka f**

Uredba (EU) 2019/631

Priloga I – del A – točka 6.3.1 – pododstavka 1–2

*Besedilo, ki ga predlaga Komisija**Sprememba*Cilj specifičnih emisij = referenčni cilj specifičnih emisij, **faktor ZLEV**

Cilj specifičnih emisij = referenčni cilj specifičnih emisij,

pri čemer je:

pri čemer je:

referenčni cilj specifičnih emisij referenčni cilj specifičnih emisij CO₂, določen v skladu s točko 6.2.1;referenčni cilj specifičnih emisij referenčni cilj specifičnih emisij CO₂, določen v skladu s točko 6.2.1;**faktor ZLEV (1 + y – x), če pa je seštevek večji od 1,05 ali manjši od 1,0, se faktor ZLEV glede na primer določi na 1,05 ali 1,0,**

pri čemer je:

y delež brezemisij in nizkoemisij vozil v proizvodnem voznom parku novih osebnih avtomobilov, izračunan kot skupno število novih brezemisij in nizkoemisij vozil, pri čemer se v skladu z naslednjo formulo vsak med njimi šteje za ZLEV, deljeno s skupnim številom novih osebnih avtomobilov, registriranih v zadevnem koledarskem letu:

$$ZLEV_{\text{specifični}} = 1 - \left(\frac{\text{specific emissions of CO}_2 \cdot 0,7}{50} \right)$$

Za nove osebne avtomobile, registrirane v državah članicah, v katerih je v letu 2017 delež brezemisij in nizkoemisij vozil v voznom parku manjši od 60 % povprečja Unije in manj kot 1 000 novih brezemisij in nizkoemisij vozil, registriranih v letu 2017 (*), se ZLEVspecifični do vključno leta 2029 izračuna v skladu z naslednjo formulo:

$$ZLEV_{\text{specifični}} = \left(1 - \left(\frac{\text{specific emissions of CO}_2 \cdot 0,7}{50} \right) \right) \cdot 1,85$$

Če delež brezemisij in nizkoemisij vozil v celotnem voznom parku novih osebnih avtomobilov države članice, registriranih v letu med letoma 2025 in 2028, preseže 5 %, ta država članica v naslednjih letih ne more uporabiti multiplikatorja 1,85;

sreda 8. junija 2022

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

x je 15 % v letih 2025 do 2029.

(*) Delež brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil v celotnem voznem parku novih osebnih avtomobilov države članice se izračuna kot skupno število novih brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil, registriranih v letu 2017, deljeno s skupnim številom novih osebnih avtomobilov, registriranih v istem letu.

Sprememba 78

Predlog uredbe

Priloga I – odstavek 1 – točka 2 – točka d

Uredba (EU) 2019/631

Priloga I – del B – točka 6.2.2

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(d) točka 6.2.2 se nadomesti z naslednjim:

„6.2.2 Referenčni cilji specifičnih emisij za leta 2030 do 2034

Referenčni cilj specifičnih emisij = cilj za celotni vozni park EU₂₀₃₀ + $\alpha \cdot (TM - TM_0)$,

pri čemer je:

cilj za celotni vozni park EU₂₀₃₀ vrednost, določena v skladu s točko 6.1.3;

α je $a_{2030,L}$, pri čemer je povprečna preizkusna masa novih lahkih gospodarskih vozil proizvajalca enaka ali manjša od TM_0 in $a_{2030,H}$, pri čemer je povprečna preizkusna masa novih lahkih gospodarskih vozil proizvajalca večja od TM_0 ;

pri čemer je:

$a_{2030,L}$ je $\frac{a_{2021} \cdot \text{Cilj za celotni vozni park EU}_{2030}}{\text{Povprečne emisije}_{2021}}$

$a_{2030,H}$ je $\frac{a_{2021} \cdot \text{Cilj za celotni vozni park EU}_{2030}}{\text{Cilj za celotni vozni park EU}_{2025}}$

povprečne emisije₂₀₂₁ vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1

TM vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1

TM_0 vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1“

(d) točka 6.2.2 se nadomesti z naslednjim:

„6.2.2 Referenčni cilji specifičnih emisij za leta 2030 do 2034

Referenčni cilj specifičnih emisij = cilj za celotni vozni park EU₂₀₃₀ + $\alpha \cdot (TM - TM_0)$,

pri čemer je:

cilj za celotni vozni park EU₂₀₃₀ vrednost, določena v skladu s točko 6.1.2;

α je a_{2030} , pri čemer je povprečna preizkusna masa novih lahkih gospodarskih vozil proizvajalca enaka ali manjša od TM_0 in a_{2021} , pri čemer je povprečna preizkusna masa novih lahkih gospodarskih vozil proizvajalca večja od TM_0 ;

pri čemer je:

a_{2030} je $\frac{a_{2021} \cdot \text{Cilj za celotni vozni park EU}_{2030}}{\text{Povprečne emisije}_{2021}}$

a_{2021} vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1

povprečne emisije₂₀₂₁ vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1

TM vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1

TM_0 vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1“

sreda 8. junija 2022

Sprememba 79

Predlog uredbe

Priloga I – odstavek 1 – točka 2 – točka e

Uredba (EU) 2019/631

Priloga I – del B – točka 6.2.3

Besedilo, ki ga predlaga Komisija

Sprememba

(e) doda se naslednja točka 6.2.3:

„6.2.3 Referenčni cilji specifičnih emisij od leta 2035 dalje

Referenčni cilj specifičnih emisij = cilj za celotni vozni park EU₂₀₃₅ + $\alpha \cdot (TM - TM_0)$,

pri čemer je:

cilj za celotni vozni park EU₂₀₃₅ vrednost, določena v skladu s točko 6.1.3; α je $a_{2035,L}$, pri čemer je povprečna preizkusna masa novih lahkih gospodarskih vozil proizvajalca enaka ali manjša od TM_0 in $a_{2035,H}$, pri čemer je povprečna preizkusna masa novih lahkih gospodarskih vozil proizvajalca večja od TM_0 ;

pri čemer je:

 $a_{2035,L}$ je $\frac{a_{2021} \cdot \text{Cilj za celotni vozni park EU}_{2035}}{\text{Povprečne emisije}_{2021}}$ $a_{2035,H}$ je $\frac{a_{2021} \cdot \text{Cilj za celotni vozni park EU}_{2035}}{\text{Cilj za celotni vozni park EU}_{2025}}$ povprečne emisije₂₀₂₁ vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1

TM vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1

TM₀ vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1“

(e) doda se naslednja točka 6.2.3:

„6.2.3 Referenčni cilji specifičnih emisij od leta 2035 dalje

Referenčni cilj specifičnih emisij = cilj za celotni vozni park EU₂₀₃₅ + $\alpha \cdot (TM - TM_0)$,

pri čemer je:

cilj za celotni vozni park EU₂₀₃₅ vrednost, določena v skladu s točko 6.1.3; α je a_{2035} , pri čemer je povprečna preizkusna masa novih lahkih gospodarskih vozil proizvajalca enaka ali manjša od TM_0 in a_{2021} , pri čemer je povprečna preizkusna masa novih lahkih gospodarskih vozil proizvajalca večja od TM_0 ;

pri čemer je:

 a_{2035} je $\frac{a_{2021} \cdot \text{Cilj za celotni vozni park EU}_{2035}}{\text{Povprečne emisije}_{2021}}$ a_{2021} vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1povprečne emisije₂₀₂₁ vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1

TM vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1

TM₀ vrednost, določena v skladu s točko 6.2.1“

sreda 8. junija 2022

Sprememba 69**Predlog uredbe****Priloga – odstavek 1 – točka 2 – točka e a (novo)**

Uredba (EU) 2019/631

Priloga I – del B – točka 6.3.1

Veljavno besedilo

Sprememba

Cilj specifičnih emisij = (referenčni cilj specifičnih emisij – ($\emptyset_{\text{cilji}}$ – cilj za celotni vozni park EU₂₀₂₅)) **faktor ZLEV**,

pri čemer je:

referenčni cilj specifičnih emisij referenčni cilj specifičnih emisij za proizvajalca, določen v skladu s točko 6.2.1;

$\emptyset_{\text{cilji}}$ povprečna vrednost vseh referenčnih ciljev specifičnih emisij, določenih v skladu s točko 6.2.1, ponderirana glede na število novih lahkih gospodarskih vozil vsakega posameznega proizvajalca;

faktor ZLEV ($1 + y - x$), če pa je seštevek večji od 1,05 ali manjši od 1,0, se faktor ZLEV glede na primer določi na 1,05 ali 1,0,

pri čemer je:

y delež brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil v proizvajalčevem voznem parku novih lahkih gospodarskih vozil, izračunan kot skupno število novih brezemisijskih in nizkoemisijskih vozil, pri čemer v skladu z naslednjo formulo vsako izmed njih šteje za $ZLEV_{\text{specifični}}$ deljeno s skupnim številom novoregistriranih lahkih gospodarskih vozil v zadevnem koledarskem letu; [ENACBA]

x 15 %.

(ea) V odstavku 1 se pododstavka 1 in 2 nadomestita z naslednjim:

„**Cilj** specifičnih emisij = (referenčni cilj specifičnih emisij – ($\emptyset_{\text{cilji}}$ – cilj za celotni vozni park EU₂₀₂₅)),

pri čemer je:

referenčni cilj specifičnih emisij referenčni cilj specifičnih emisij za proizvajalca, določen v skladu s točko 6.2.1;

$\emptyset_{\text{cilji}}$ povprečna vrednost vseh referenčnih ciljev specifičnih emisij, določenih v skladu s točko 6.2.1, ponderirana glede na število novih lahkih gospodarskih vozil vsakega posameznega proizvajalca;

četrtek 9. junija 2022

P9_TA(2022)0241

Instrument za mednarodno javno naročanje ***I

Zakonodajna resolucija Evropskega parlamenta z dne 9. junija 2022 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu blaga in storitev tretje države do notranjega trga javnih naročil Unije ter postopkih za podporo pogajanjem o dostopu blaga in storitev Unije do trgov javnih naročil tretjih držav (COM(2016)0034 – C9-0018/2016 – 2012/0060(COD))

(Redni zakonodajni postopek: prva obravnava)

(2022/C 493/26)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2012)0124) in spremenjenega predloga (COM(2016)0034),
  - ob upoštevanju člena 294(2) in člena 207 Pogodbe o delovanju Evropske unije, na podlagi katerih je Komisija podala predlog Parlamentu (C9-0018/2016),
  - ob upoštevanju člena 294(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora z dne 27. aprila 2016 ⁽¹⁾,
  - po posvetovanju z Odborom regij,
  - ob upoštevanju začasnega dogovora, ki ga je odobril pristojni odbor na podlagi člena 74(4) Poslovnika, in zaveze predstavnika Sveta v pismu z dne 30. marca 2022, da bo odobril stališče Evropskega parlamenta v skladu s členom 294 (4) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
  - ob upoštevanju členov 59 in 60 Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za mednarodno trgovino (A7-0454/2013),
  - ob upoštevanju Sklepa Konference predsednikov z dne 16. oktobra 2019 o nedokončanih zadevah iz osmega parlamentarnega obdobja,
  - ob upoštevanju mnenja Odbora za notranji trg in varstvo potrošnikov,
  - ob upoštevanju pisma Odbora za pravne zadeve,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za mednarodno trgovino (A9-0337/2021),
1. sprejme stališče v prvi obravnavi, kakor je določeno v nadaljevanju ⁽²⁾;
  2. odobri skupno izjavo Evropskega parlamenta in Sveta, priloženo tej resoluciji, ki bo objavljena v seriji L *Uradnega lista Evropske unije* skupaj s končnim zakonodajnim aktom;
  3. se seznanja z izjavama Komisije, priloženima tej resoluciji; izjavo o pregledu uredbe o instrumentu za mednarodno javno naročanje, ki bo objavljena v seriji L *Uradnega lista Evropske unije* skupaj s končnim zakonodajnim aktom, ter izjavo o izključni pristojnosti, ki bo objavljena v seriji C *Uradnega lista Evropske unije*;

⁽¹⁾ UL C 264, 20.7.2016, str. 110.

⁽²⁾ To stališče nadomesti spremembe, sprejete 14. decembra 2021 (Sprejeta besedila P9_TA(2021)0497).

četrtek 9. junija 2022

4. poziva Komisijo, naj mu zadevo ponovno predloži, če svoj predlog nadomesti, ga bistveno spremeni ali ga namerava bistveno spremeniti;
5. naroči svoji predsednici, naj stališče Parlamenta posreduje Svetu, Komisiji in nacionalnim parlamentom.

P9_TC1-COD(2012)0060

Stališče Evropskega parlamenta, sprejeto v prvi obravnavi dne 9. junija 2022 z namenom sprejetja Uredbe (EU) 2022/... Evropskega parlamenta in Sveta o dostopu gospodarskih subjektov, blaga in storitev iz tretjih držav do trgov javnih naročil in koncesij Unije ter postopkih za podporo pogajanjem o dostopu gospodarskih subjektov, blaga in storitev iz Unije do trgov javnih naročil in koncesij tretjih držav (instrument za mednarodno javno naročanje, IPI)

(Ker je bil dosežen sporazum med Parlamentom in Svetom, je stališče Parlamenta enako končnemu zakonodajnemu aktu, Uredbi (EU) 2022/1031.)

četrtek 9. junija 2022

PRILOGA K ZAKONODAJNI RESOLUCIJI

SKUPNA IZJAVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA KAR ZADEVA UREDBO (EU) 2022/1031 ⁽¹⁾

Evropski parlament in Svet priznavata, da pravila o komitologiji, o katerih je bil dosežen dogovor v tem instrumentu, ne vplivajo na izid drugih tekočih ali prihodnjih zakonodajnih pogajanj in jih ne gre šteti kot precedens za druge zakonodajne dosjeje.

IZJAVA KOMISIJE O PREGLEDU UREDBE O INSTRUMENTU ZA MEDNARODNO JAVNO NAROČANJE (UREDBA (EU) 2022/1031)

Komisija bo pri pregledu področja uporabe, delovanja in učinkovitosti Uredbe (EU) 2022/1031 v skladu s členom 14 navedene uredbe preverila tudi, ali je treba iz njene uporabe izvzeti države v razvoju, ki so upravičenke do splošnega režima iz točke (a) člena 1(2) Uredbe (EU) št. 978/2012, in zlasti upravičenke do posebnega spodbujevalnega režima za trajnostni razvoj in dobro upravljanje v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 978/2012. Komisija bo pri pregledu posebno pozornost namenila sektorjem, ki na področju javnih naročil EU veljajo za strateške.

IZJAVA KOMISIJE O IZKLJUČNI PRISTOJNOSTI KAR ZADEVA UREDBO (EU) 2022/1031

Kot je bilo potrjeno v Mnenju 2/15 Sodišča, sodelovanje gospodarskih subjektov, blaga in storitev iz tretjih držav v postopkih javnega naročanja Unije spada na področje uporabe skupne trgovinske politike, za katero ima Unija izključno pristojnost, kot je izrecno navedeno v členu 3(1)(e) PDEU. Zato države članice ter njihovi javni naročniki in naročniki ne smejo sprejeti ali ohraniti nobenih zakonodajnih ali drugih splošno veljavnih ukrepov, ki urejajo dostop gospodarskih subjektov, blaga in storitev iz tretjih držav, razen tistih, ki se uporabljajo v skladu s to uredbo in drugo zakonodajo Unije.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2022/1031 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. junija 2022 o dostopu gospodarskih subjektov, blaga in storitev iz tretjih držav do trgov javnih naročil in koncesij Unije ter postopkih za podporo pogajanjem o dostopu gospodarskih subjektov, blaga in storitev iz Unije do trgov javnih naročil in koncesij tretjih držav (instrument za mednarodno javno naročanje, IPI) (UL L 173, 30.6.2022, str. 1).

ISSN 1977-1045 (elektronska različica)
ISSN 1725-5244 (tiskana različica)

Urad za publikacije
Evropske unije
L-2985 Luxembourg
LUKSEMBURG

SL